

Dr. D. BRANDZA

FLORA DOBROGEI

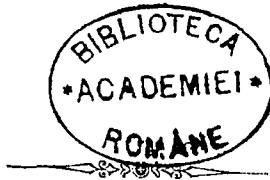
PREMIATĂ DE ACADEMIA ROMÂNĂ CU PREMIUL LAZĂR ÎN 1887.

EDIȚIUNEA ACADEMIEI ROMÂNE

INGRIJITĂ DE

SABBA STEFANESCU
MEMBRU CORESPONDENT AL ACADEMIEI

BUCURESCI
INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE **CAROL GÖBL**
Furnisor al Curții Regale
16, STRADA DOAMNEI, 16
1898.

FLORA DOBROGEI

FLORA DOBROGEI

DE

Dr. D. BRANDZA

PREMIATĂ DE ACADEMIA ROMÂNĂ CU PREMIUL LAZĂR ÎN 1887.

EDIȚIUNEA ACADEMIEI ROMÂNE

INGRIJITĂ DE

SABBA STEFANESCU
MEMBRU CORESPONDENT AL ACADEMIEI

BUCURESCI
INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE **CAROL GÖBL**
Furnisor ai Curții Regale
16, STRADA DOAMNEI, 16
1898.

L. Brătulescu

P R E F A Ț A

Flora Dobrogei este una din lucrările de căpetenie ale regretatului botanist Dr. D. Brandza. Importanța acestei opere pentru studiul aprofundat al Florei României se va pune în evidență, sper, când se va trata în extenso despre activitatea științifică a acestui bărbat, care este coróna botaniștilor noștri. Cred însă că satisfac o dorință naturală a cititorului, care are curiozitatea să afle ce însemnătate are pentru știință această operă, referindu-și că în ea sunt enumerate și descrise 1186 specii, care cresc în România transdanubiană. Apoi, pentru că Academia Română m'a onorat cu încrederea de a supraveghea tipărirea acestei opere, mă simt dator să adaog și câte-va explicațiuni.

Manuscrisul mi-a fost prezentat în patru caiete cu scórțe de carton, având fie-care din ele, pe dungă, scrisă una din cifrele I, I, II, III și conținând foii în-4°, necusute și nenumerotate.

Pe prima fóie a unuia din cele două caiete însemnate cu cifra I am vădút motto: «Il n'y a qu'une manière d'avancer les sciences, c'est de les simplifier ou d'y ajouter quelque chose de nouveau (Poinset),» iar pe a doua fóie a aceluiași caiet am aflat scrise fiind de autor, două observațiuni, dintre care una este în cuprinderea acesta: «Lectorul este rugat a nu amestecă foile din manuscris și a le lăsa în aceeași ordine, așa precum se află ele.» Cea de a doua observațiune este acesta: «Herbariul plantelor descrise în această Floră se află depus la Museul de Botanică din

Bucuresc. » Întâia observațiune m'a obligat să păstrez cu scrupulositate ordinea foilor, și pentru ca să evit orî-ce confușiune, am procedat la numerotarea lor. Am constatat apoi, că trei (I, I, II) din cele patru caiete erau referitoare la plantele Dicotyledonate și că cel d'al patrulea (III) conține manuscris relativ la plantele Monocotyledonate și la cele Cryptogame vasculare.

Intr'unul dintre cele trei caiete cu Dicotyledonate (I) am găsit numai descrițiuni de familii și de genuri, iar în cele-lalte două (I, II) numai diagnose de specii și de varietăți. Din această cauză, am contopit materialul conținut în aceste trei caiete, intercalând speciile, la locurile cuvenite, în genurile la care aparțin. Caietul cu Monocotyledonate și cu Cryptogame vasculare (III) conține descrițiuni de familii, de genuri și de specii, dispuse în ordinea în care au fost tipărite.

Alcătuind acest manuscris, autorul a urmărit un îndoit scop. În același timp, a căutat să expună rezultatele explorărilor sale într'o regiune puțin cunoscută din punct de vedere botanic și să presinte lectorilor caracterele după care s'a condus la determinarea plantelor, pe care le-a colecționat. Ast-fel se explică faptul, că «Flora Dobrogei» nu este numai o enumerare a familiilor, a genurilor, a speciilor și a varietăților de plante care cresc în Dobrogea, ci este un studiu sistematic asupra vegetațiunii acelei provincii. Acest studiu se adresează deopotrivă și botaniștilor de profesiune, care găsesc în el indicate felurile de plante, pe care autorul le-a recoltat în diferite localități ale Dobrogei, și diletanților, care află în el caracterele după care pot să recunoscă aceste plante.

Din nenorocire însă autorul nu și-a terminat monumentală sa operă. Câte-va diagnose de familii, de genuri și de specii lipsesc, și, deși numărul acestor lacune nu este mare în comparație cu întinderea și cu importanța operei, totuși nu se poate afirmă, că lucrarea a fost terminată și adusă în stare de a fi publicată ca atare.

Rolul meu la publicarea acestei opere fiind ca să respectez în totul textul, ast-fel ca tiparul să represinte exact conținutul manuscrisului, nu numai că nu mi-am permis să fac veri-o schimbare în manuscris,— afară de intercalarea speciilor în genuri— dar nici măcar să corectez veri-o eróre din cele câte am constatat. Să nu fie dar surprins cititorul, când va observa, că la numirea unuî aceluiași gen este anexat când un nume de aulor când altul, fără să fie indicat veri un motiv, care să justifice acésta procedare. De altmintagea, manuscrisul este în ființa și va fi păstrat în archiva Academiei. Este o relicuă care trebuie să fie sacrată, și Academia Romândă a dovedit că păstrează o amintire pi-ósă Doctoruluî D. Brândza, respectând rezultatele cercetărilor lui sciințifice și publicându-le neschimbate.

Sabba Stefanescu

Membru corespondent al Academiei Române

1898, Noembre 1.

La 4 Aprilie 1884, Academia Română, după propunerea Secțiunii Științifice, a decis ca subiectul de concurs pentru premiul Lazăr din 1887 să fie: *«Flora descriptivă a unui județ din România, după alegerea concurentului.»*

În 1887 s'a prezentat la concurs un singur manuscris, *Flora Dobrogei*, cu motto: *Il n'y a qu'une manière d'avancer les sciences, c'est de les simplifier, ou d'y ajouter quelque chose de nouveau.* Comisiunea însărcinată cu studiarea acestui manuscris a făcut asupra-î următorul raport, scris de d-nii Gr. Ștefănescu și Gr. Cobălcescu :

Subscriși membri ai comisiunii alese de Academie spre a examina manuscrisul intitulat *Flora Dobrogei* cu devisa: *«Il n'y a qu'une manière d'avancer les sciences, c'est de les simplifier, ou d'y ajouter quelque chose de nouveau* , au luat în cercetare acest op, singurul prezentat pentru concursul hotărât de Academie în ședința sa din 4 Aprilie 1884 în privirea premiului Lazăr de 5.000 lei, afectat la *«un manuscris care să cuprindă flora descriptivă a unui județ din România după alegerea concurentului și care să prezinte dela 300 la 400 pagine de tipar garmond»* și au constatat cele ce urmează :

«Manuscrisul prin conținutul său satisface cu prisosință condițiunile de instituțiune a premiului, căci pe de o parte el cuprinde flora a două districte în loc de unul, iar pe de alta el prezintă trei mari volume, cu o materie mult mai întinsă decât cea cerută în condițiunile concursului.

«Acest op este, în adevăr, o vastă lucrare, în care sunt descrise peste 1.250 specii de vegetale, dintre cari peste

1.000 sunt angiosperme dicotyledonate, peste 200 monocotyledonate, iar restul constă în gymnosperme și cryptogame. Prin acest conținut al său opul denotă pe de o parte o îndelungată explorare și mari sacrificii de timp și de cheltuieli, iar pe de alta, din punctul de vedere științific, o avuție vegetală remarcabilă pentru un teritoriū de întinderea Dobrogei, fapt la care trebuiă a ne și aștepta, considerând că această regiune, deși îngustă, presintă însă în deosebitele sale părți condițiuni foarte diferite pentru vegetațiune; în adevăr, ea cuprinde pe de o parte delta unui mare fluviū, apoi o regiune maritimă țermurală basă, acoperită de lagune sărate sau sălcii și de lacuri de apă dulce; iar pe de alta, părți îndestul de înalte, accidentate de deluri și chiar de munți, deși aceștia nu trec nici odată de altitudinea de 700 metri. Opul presintă plante, cari se rapörtă la toate aceste condițiuni diverse.

«Ce este mai mult, acest op satisface la privirile generale cetite în una din ședințele Academiei a sesiunii generale din anul 1882 de către savantul nostru coleg d-l Dimitrie Brândză, care a știut în acea relațiune a sa a arătă într'un mod frapant rezultatele importante pentru știință, la cari conduceau cunoscințele existente până atunci asupra florei Dobrogei. Opul manuscris, ce face obiectul raportului nostru, corespunde prin plantele ce descrie la acele rezultate, pe cari le completează și le pune mai bine în tot vędul lor.

«Manuscrisul descrie, precum am arătat, peste 1.250 specii. Aceste specii sunt repartisate în 480 genuri, dintre cari 298 dicotyledonate, 74 monocotyledonate, 1 din gymnosperme și 7 dintre cryptogame, rapörtându-se la 97 familii.

«Este remarcabil, că între aceste numeroase plante, gymnospermele nu sunt reprezentate decât prin o singură specie din familia gnetaceelor și anume: *Ephedra vulgaris*, însă această absență mai totală a încrengătorei gymnospermelor europene se explică prin situațiunea maritimă și în destul de meridională a regiunii, cât și prin mica înălțime a munților ce ea presintă.

Dar alte fapte de o importanță științifică mult mai considerabilă rezultă din considerațiunea complexului de specii prezentate de flora Dobrogei. În prima linie este fixarea

pozițiunii ce ocupă această regiune, prin flora sa, în geografia vegetală. În adevăr, caracterele preponderătoare ale acestei flore, sunt acele ale regiunii sarmatice numite și a ste-pelor, la care floră participă și valea Prutului; dar imediat după acesta vin prin numărul lor a lua loc speciile regiunii mediteranee. La cele din regiunile dintâiu, se raportază majoritatea speciilor, iar la cea de a doua peste 150, dintre cari unele se continuă de-alungul Mediteranei până în Spania. Ast-fel Dobrogea este regiunea, în care vin a atinge marginea lor finală ambele flore numite, și punctul cel mai nord-estic, la care ajunge flora Mediteranei.

Un punct foarte important încă este și acela că Dobrogea presintă un număr de specii, precum sunt *Celtis australis*, *Ficus carica*, *Dianthus gigantus*, *juglans regia*, *Syringa vulgaris*, etc. etc., ce nu se află decât în Dobrogea și la extremitatea vestică a României, între Turnu-Severin și Vîrcio-rova, lipsind cu totul atât din România cât și din Bulgaria, fapt important, ce arată că flora mediteranee a avut tendința a se întruni de-alungul Dunării, venind de la Vest prin valea Savei, însă condițiunile climateristice, ce a întâmpinat trecând dincóce de Clissura, au împedat-o de a urmă calea sa către Est.

Un mare număr de plante sunt proprii numai Dobrogei. Unele din ele sunt acelea, cari trăesc în Delta Dunării și împrejurul lagunelor, precum sunt: *Petasites tomentosus*, *Fraxinus oxyphylla*, *Quercus pedunculata*, etc.; altele în părțile depărtate de mare, precum sunt: *Centaurea Jankae*, *Moehringia Jankae*, *Silene pontica*; altele proprii numai Dobrogei și Bulgariei, precum sunt: *Nectaroscordium Bulgaricum*, *Cousinia Bulgarica*, *Dianthus Sintarisii* și altele.

Se observă și câte-va specii asiatice, precum este spre exemplu: *Pirus elaeagnifolia*.

Ast-fel dar, opul încredințat examenului nostru presintă toate condițiunile cerute, spre a conduce la ideile științifice, ce trebuie în tot-deauna a decurge din conspectul florei unei regiuni.

Pe lângă acestea, această considerabilă lucrare presintă pretutindenea caracterul unor solide cunoștințe de botanic și al unei competențe încercate. Tot de-odată pentru descrie-

rea plantelor sunt întrebuințați în ea terminii științifici cei mai preciși și tot odată și cei mai adoptați la spiritul limbii noastre și neapărat că autorul ei, însoțind opul său și de un capitol relativ la rezultatele generale ce rezultă pentru știință din complexul speciilor ce descrie și al distribuțiilor lor, va face din lucrarea sa unul din opurile clasice ale Botaniciei; de aceea, subscriși s'a-ă unit spre a-l recomanda Academiei pentru a fi răsplătit cu premiul, pentru care acest op a fost dat aprecierii noastre.»

Raportul a fost cetit în ședința de la 19 Martie 1887 și Academia a aprobat propunerea comisiunii, acordând manuscrisului premiul Lazăr. Deschidându-se plicul cu numele autorului, s'a constatat că autorul lucrării premiate a fost **Dr. D. Brândză.**

Manuscriptul premiat a fost apoi încredințat autorului spre a-l revede și găti pentru tipar. Bóla, care i-a curmat díclele în flórea vieței, l'a împedecat de a termina revisuirea lucrării.

Fam. II.—BERBERIDEE.

Florii ermafrodite, regulate. Calice cu 3—4 6 sepale, de ordinar dispuse pe două rânduri, libere, petaloide, munit de 2 sau de mai multe bractee. Corolă cu 4 6 petale dispuse pe două rânduri, libere, de ordinar munit de două glande la baza lor. Stamine 4—6, opuse petalelor; antere cu loge deschizându-se fie-care printr'o valvulă. Ovariū cu un singur carpel, cu o lojă bi-pluriovulată. Stigmat subsesil, suborbicular-peltat. Fruct bacciform sau capsular, disperm sau polysperm. Plante lemnose sau erbacee; frunze alterne sau fasciculate.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Calice 6-sepal la basă cu 3 bractee . . . . . *Berberis* L.
1.* Calice 6-sepal la basă fără bractee . . . . . *Leontice* L.

Genul *Berberis* L.

Berberis L. (Berberidă). Calice cu 6 sepale petaloide, caduce, munit la baza sa de 2—3 mici bractee. Corolă cu 6 petale, munit de doue glande către unguiculă. Stamine 6, cu filamente articulate la basă. Baccă 2 3 spermă. Arborasă spinosă.

B. vulgaris L. (B. comună. Vulg. *Dracilă*). Frunze obovate, ciliat-serrate. Spini tripartiți. Racemi multiflori, penduli. Petale întregi, ori puțin emarginate. Flori galbene. *Bobife roșii*. Calice la basă cu trei bractee. Fructe. 5 Mai-Iunie. Cline nisipoase, între Medgidia și Cernavoda; pe malurile înalte ale Dunării aproape de Rasova; în delta Dunării în pădurea Leti, etc.

Genul *Leontice* L.

Leontice L. (*Leontice*). Calice cu 6 sepale, fără bractee la baza sa. Corolă cu 6 petale, munite la basă de o squamulă. Stamine 6. Stil scurt, de-abia distinct de stigmatul obtus. Ovule 2—4 basilare cu funicule erecte. Capsulă vesiculósă umflată. — Erburî glabre cu rădăcina tuberósă, cu tulpina frunđósă.

L. altaica Pall. var. *odessana* Fischer; *L. odessana* Fischer (*L. altaică*). Frunđă caulinară solitarie. Pețiolii dela basă tripartiți pórta ramurile dispuse palmatiform în 4 sau 5 segmente oblonge, întregi și subpețiolate. *Capsulă* puțin înflată și ruptilă înainte de maturitate. *Calice fără bracteole la basă*. 4 April. In locurile umbróse din munții stâncoși dintre Greci și Cerna, fórte abundentă.

Fam. III.—*NYMPHEACEE*.

Florî ermafrodite, regulate. Calice cu 4—5 sepale libere, erbacee sau mai mult sau mai puțin colorate, marcescente sau persistente. Corolă cu petale număróse, inserate după o linie spirală, în preflorescență imbricată. Stamine în număr indefinit, inserate după o linie spirală, cu petalele, pe receptaculul convex sau concav; filamente libere, mai mult sau mai puțin petaloide; antere biloculare, introrse. Stil nul, dilatat într'un disc sessil, persistent, acoperit de stigmateliniare, radiante, în număr egal cu acela al logelor. Ovariü format din carpele număróse, super sau semi-infer, multilocular, cu loge în număr variabil, multiovulate. Fruct bacciform-erbaceü, indehiscent, cu loge număróse, polisperm. Semințe inserate pe päreții despărțiturilor, de ordinar înconjugate de un aril cãrnos, munit de 2 albumene aședate unul într'altul, cel exterior gros și făinos. Plante aqumatice, perene, erbacee, cu rhizom gros, cãrnos; frunđe tóte radicales, lung pețiolate, submergiate sau plutitóre, cu limb de ordinar oval-rotunđit, întreg, rar crenelat, cordat la basă; florî de ordinar fórte mari, plutitóre, solitare la extremitatea unor lungi peduncule axilare.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Flori albe fără organe nectarifere . . . . . *Nymphaea* L.
 1.* Flori galbene cu organe nectarifere . . . . . *Nuphar* Sm.

Genul *Nymphaea* L.

Nymphaea L. (Nimfee). Calice cu 4 sepale, lanceolate, marcescente, erbacee, destrugându-se înaintea maturității fructului. Corolă cu 16—18 petale, lanceolate, descrescând dela circumferență către centru, inserate cu staminele pe receptaculul concav, cele exterioare egalând sau întrecând sepalele. Ovariū semi-infer. Fruct purtând cicatricele ce rezultă din căderea staminelor și petalelor distruse. Semințe inconjurate de un ariliū cãrnos.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Ovariū munit cu stamine până la vîrf . . . . . *N. alba* L.
 1.* Ovariū munit cu stamine numai la basă . . . . . *N. candida* Presl.

N. alba L. (*N. albă*. Vulg. *Nufăr alb*, *Plută* [loc alb]). Frunđe subrotunde, profund cordate, pe margini întregi, lobii dela basă—din cauza sinului rectilinear—oblice ovate. *Ovariū munit cu stamine până la vârful seii*. Stigmat 12—20 radiat galbin. *Petale albe ca néua*. 4 Iunie-August. In ape stagnante și lin curgătoare. Pretutindenea în regiunea Dunării și cu deosebire în Delta.

N. candida. Presl. (*N. candidă*). Frunđe subrotunde, profund cordate, subrepande, lobii basilarī sunt din cauza sinului, care cu marginile arcuate este deschis—subegal ovați. *Ovariū denudat, neted, munit cu stamine numai la basă*, Stigmat 8 radiat. *Petale albe ca néua*. 4 Iulie—August. In locurile din Delta Dunării mai rară.

Genul *Nuphar* Sm.

Nuphar Sibth. et Sm. (*Nufăr*). Calice cu 5 sepale obovale-suborbiculare, colorate, persistente. Corolă cu 10—20 petale obovale, mici, mai scurte de cât sepalele, gróse-cãrnóse. Receptacul convex. Ovariū super. Fruct fără cicatrice. Semințe fără aril.

N. luteum Sm.; *N. lutea* L. (*N. galbin*). Calice 5 sepal.

Stigmat plan, profund umbilicat; pe margină de tot întreg, abia repandă, 10—20 radiată, radiile dispărând înaintea marginei. Antere oblong-lineare. Frunze ovale, până la a¹/₃ parte cordat-incise, lobi apropiati. *Flori galbene*. 4 Iunie-August. In ape stagnante și lin curgătoare. In regiunea Dunării pretutindena și cu deosebire în Delta Dunării.

Fam. IV.—PAPAVERACEE.

Flori hermafrodite, regulate. Calice cu 2 sepale, antero-posteriore, libere, caduce. Corolă cu 4 petale, caduce, dispuse pe două rânduri, unul altern, cel-alt opus calicelui, în preflorescență imbricată-boțită. Stamine indefinite, libere hypogine; antere biloculare, introrse. Stil foarte scurt, divizat în două ramuri stigmatice sau nul cu stigmat mai mult sau mai puțin numeroase, radiante, pe un disc lătit ce coronază ovariu și care este munit, pe margină, de atâția lobi câte placentele sunt. Ovariu super, format din două sau mai multe carpele, unilocular, multiovulat, cu două sau mai multe placentele parietale, mai mult sau mai puțin proeminente. Fruct uscat, capsular, polysperm, când linear, siliquiform, uni-bilocular, deschizându-se prin două valve, când umflat, globulos sau oblong, unilocular, munit de numeroase placentele și deschizându-se la vîrf printr'un mare număr de aperturi așezate sub discul stigmatifer. Seminte reniforme, munit sau lipsite de strofiolă; albumen cărnos-oleos. Erburile anuale, bisanuale sau perene, cu suc lactescenț sau colorat, narcotic sau acru. Frunze simple, alterne, fără stipulă.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Stigmat scutiform, 5—14—radiat. Flori solitare . . Papaver T.
  - 1.* Stigmat nu scutiform.
  2. Flori solitare. Ovariu 2—locular. Calice 2—sepal . . Glaucium Tourn.
  - 2.* Flori umbelate. Ovariu 1—locular. Calice 2—sepal.
- Plantă cu suc galben . . . . . Chelidonium L.

Genul Papaver T.

Papaver T. (Mac). Stigmat 4—20 sessile, radiante pe un disc sessil mai mult sau mai puțin lobat care coronază variu; capsulă umflată, globuloasă sau oblongă, cu 4 pla-

cente sau mai multe, deschizându-se la vîrf prin orificiî aședate sub discul stigmatifer. Semințe lipsite de strofiolă. Flori solitare și terminale.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Capsule hispide . . . . . **P. hybridum** L.
- 1.* Capsule glabre.
2. Capsule obovate. Stigmat 7—14—radiată, lobulii acoperindu-se pe sine . . . . . **P. Rhoecas** L.
- 2.* Capsule claviforme. Stigmat 5—7—radiat, crenile sale neacoperindu-se cu marginile . . . . . **P. dubium** L

P. hybridum L. (P. ibrid). Filamente în partea superiôră dilatate. *Capsulă subrotundă, cu sete fôrte patente și arcuate hispidă.* Tulpină foliată, multifloră. Frunđe bipenatpartite, foliôle întregi, orî și 2-3-fide, ovat-lanceolate, pe carină hirte. Petale roșii ca sângele, la basă cu o maculă neagră. Filamente purpuriî negre, antere albastre. ☉ Maiü-Iulie. La Malcoçi, dar mai comun la cetatea Jenissale apröpe de Babadag.

P. Rhoecas L. (P. [loc alb.] Vulg. *Mac roșu, Paparöne*). Filamente subulate. *Capsulă scurt-obovată, glabră, la basă rotundată. Lobulii stigmatului acoperindu-se cu marginile.* Tulpină hispidă, multifloră. Frunđe penate orî bipenate, laciniî oblong-lanceolate, incis-dentate. Petale de colöre roșie-întunecată, adese-orî la basă cu o maculă neagră-albastră. ☉ Maiü-Iulie. Câmpii și coline nisipöse. Fôrte comun pretutindenea, afară de Delta Dunării unde este mai rar.

P. dubium L. (P. dubiü). Filamente subulate. *Capsulă claviformă* subțiindu-se mereü spre basă, *glabră. Crenulele stigmatului 5-7-radiat disjuncte.* Tulpină hispidă, multifloră. Frunđe bipenate, laciniî lineare, depărtat dentate. Petale de colöre roșie-întunecată, rare-orî albă (forma *rubriflora* și *albiflora*). ☉ Maiü-Iulie. Fôrte comun pretutindenea, mai cu sémă forma *albiflora*, pe când *rubriflora* este mai rară.

Genul *Glaucium* Tourn.

Glaucium Tourn. (Glauciu). Stigmat 2, lipite la partea inferiôră. Capsulă lineară siliquiformă, divisată în douë loge

printr'o despărțitură falsă, deschidându-se în două valve ce să desprind de cadrul persistent format de placentă și despărțitură. Flori terminale subsolitare.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Silice setos-hispide. Frunțele superioare cu
basa truncată sessile . . . . . Gl. phoeniceum Gaertn.
- 1.* Silice tuberculat-scabre. Frunțele superioare
cu basa profund cordată amplexicaule. Gl. luteum Scop.

Gl. phoeniceum Gaertn.; *Gl. corniculatum* Curt.; *Chelidonium corniculatum* L. (Gl. roșu. Vulg. *Mac cornuț*). *Frunțele superioare cu basa truncată sessile*, penatifide, după configurațiune oblong-ovate. *Silice setos-hispide*. Flori de colóre coccinee. ☉ Iunie-Iulie. Pe marginea agriilor și a drumurilor, fórte comun în tótă Dobrogea.

Gl. luteum Scop.; *Gl. flavum* Crantz; *Chelidonium glaucium* L. (Gl. galbin). *Frunțele superioare cu basa profund cordată amplexicaule*, lobat-penatifide, după configurațiune subrotund-cordate. *Silice tuberculat-scabre*. Flori de colóre citrină. ♂ Iunie-Iulie. In. locuri și pe coline nisipóse. Intre Cernavoda și Hîrșova.

Genul *Chelidonium* Tourn.

Chelidonium Tourn. (Chelidoniu). Stigmat 2, lipite la partea inferióră. Capsulă lineară siliquiformă, uniloculară, fără despărțitură falsă, deschidându-se în două valve ce se desprind de cadrul format de placentele parietale. Semințe munit de o strofiolă. Flori în cime umbeliforme, laxe.

Ch. majus L. (Ch. mare. Vulg. *Rostopască*, [loc alb]). *Peduncul umbelaț*. Calice subglabru. Filamente spre vîrf mai late. Petale galbine. Rădăcină fusiformă. Tulpină sulcată, cu perii articulați, rari. ♀ Maiu-August. In locuri umbróse, stâncósc, ruderale, pe lângă ziduri, fórte comună în tótă Dobrogea.

Fam. V.—FUMARIACEE.

Flori ermafrodite, neregulate. Calice cu 2 sepale antero-posterióre, de ordinar dentate, libere, petaloide, caduce. Co-

rolă cu 4 petale inegale, conivente, caduce, libere sau puțin connate la basă, dispuse pe 2 verticile, în preflorescență imbricată; dintre cele două petale mai exterioare, alterne cu sepalele, unul este prelungit în pintene sau în gheb la basă; cele 2 petale interioare, opuse sepalelor, sunt unguiculate la basă, dilatate și coerente la vîrf. Stamina 4, hypogyne, lipite în mai tîntă lungimea filamentelor lor în două fascicule opuse petalelor exterioare și pîrînd compuse fie-care din 3 stamina cu antere extrorse, dintre care numai singură cea mediană este biloculară, iar cele două laterale uniloculare nerepresentînd în realitate de cît o jumătate de stamină rezultînd din înjumătățirea staminei opositipetale, dintre care fie-care jumătate s'a lipit pe lature de staminile alternisepale. Stil elongat, filiform, terminat printr'un stigmat 2—4 lobat. Ovariū super, 1-ocular, 1-pluriovulat, cu 2 placentele parietale. Fruct subdrupaceū, devenind uscat la maturitate, 1-ocular, monosperm, indehiscent, sau cu totul uscat, polysperm, deschidîndu-se prin două valve. Semințe adesea munită de o strofiolă; albumen cîrnos, fîrte dezvoltat; embrion fîrte mic. Erburī anuale sau perene; frunze alterne, pețiolate, bi-tripinatisecate, fîră stipulī; florī în raceme terminale sau în raceme opuse frunzelor.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Fructul o silicua bivalvulară, multispermă . . . *Corydalis* Dc.
- 1.* Fructul o siliculă nedehiscentă, nucamentacee, 1-spermă . . . . . *Fumaria* Tourn.

Genul *Corydalis* Dc.

Corydalis Dc. (Coridalidă). Fruct linear, siliquiform, polysperm, deschidîndu-se în 2 valve; semințe cu testa crustaceū, negru, neted, strălucitor, și munită de o strofiolă în formă de créstă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Bractee digitat-partite . . . . . *C. solida* Sm.
- 1.* Bractee întregi.
2. Tulpină în partea inferioară fîră pețiol squamiform . . . . . *C. Murschalliana* Pers
- 2.* Tulpină în partea inferioară cu un pețiol squamiform . . . . . *C. intermedia* Mer.

C. solida Sm.; *C. digitata* Pers.; *C. bulbosa* Dc.; *Fumaria solida* L. mscrpt. in sp. pl.; *F. bulbosa* γ. L. sp.; *F. Halleri* Willd. (*C. solidă*. Vulg. *Brebenei*). Rădăcină tuberósă, solidă, la basă munită cu fibre. Frunđe biternate, incise. Pețiol inferior fără frunđă squamiform. *Bractee digitat-partite*. *Racemul fructifer elongat*, erect. Fructe depărtate. *Pedicele egal de lungi cu capsulele*. Stilul în timpul înflorirei la basă refract în un unghiū drept. 4 Aprilie. In păduri și tuferișuri. Fôrte comun pretutindenea.

C. Marshalliana Pers.; *Fumaria Marshalliana* Pall. Rădăcină tuberósă, solidă. *Tulpină fără pețiol squamiform*, din sus de mijloc cu 2 frunđe. Frunđe biternate, segmentele foliolelor ovale întregi, ori incise. *Bractee eliptice, de tot întregi, mai lungi de cât pedicelele*. 4 Aprilie. In pădurile umbróse. Fôrte comun pretutindenea.

C. intermedia Mér.; *C. fabacea* Pers.; *Fumaria fabacea* Retz.; *F. bulbosa* β. L. sp. (*C. intermediară*). Rădăcină tuberósă solidă. Frunđe biternate, incise. *Pețiolul inferior squamiform*. *Racemul fructifer indesuit, nutant*. *Bractee întregi*. *Pedicele de 3 ori mai scurte decât capsulele*. Stilul la înflorire din vârful ovarului ascendent fără angul. 4 Aprilie. In păduri și tuferișuri, amestecată cu *C. solida*. Comună.

Variază :

- β. *Australis* Hausm. In pădurile umbróse, fôrte comună.
 γ *pauciflora* Uechtr. & Sint. In pădurea de la Cincaroa.

Genul *Fumaria* Tourn.

Fumaria Tourn. (*Fumarie*). Fruct subdrapaceū, uscat la maturitate, subglobulos, monosperm, indehiscent; semințe cu testa membranos, opac, fin punctuat și lipsite de strofiolă.

CONSPECTUL SPECILOR

- 1 Sepale mari, numai de 2 ori mai scurte de cât corola, însă mai late de cât acesta . . . . . *F. prehensilis* Kit.
 1.* Sepale fôrte mici, mult mai scurte decât corola.
 2. Fructe rotundat-obtuse, tuberculat-ruguloșe . *F. Vaillantii* Lois.
 2.* Fructe globóse, scurt-și remanent-apiculate, netede . . . . . *F. Schleicheri* Soy. Will.

F. prehensilis Kit. (F. prehensilă. Vulg. *Sefterea*, [loc alb]). Fructe la vîrf rotundate. *Sepale* mari, rombeu-ovate, dentate, acuminat, duplu mai scurte de cât corola, *însă ceva mai late de cât acésta. Cele două petale exterioare acuminat în un rostru fôrte scurt.* Laciniile frunzelor oblong-lanceolate. Pedicele erect-patente, cele fructifere mai lungi decât bracteele. Plantă glaucescentă. Corolă rosacee. Fôrte comună pretutindenea.

F. Vaillantii Lois. (F. lui Vaillant. Vulg. *Sefterea* [loc alb]). *Fructe suborbiculare, rotundat obtuse, tuberculat-rugulose. Sepale* romboidee, acute, dentate, *mai înguste de cât pedicelele și mult mai scurte de cât corola.* Laciniile frunzelor lanceolate orî lineare. Corolă palid-roseă. ☉ Iunie-Sept. Locuri cultivate, coline aride. Constanța, etc., comună pretutindenea.

OBSERVARE.— La acésta specie sepalele sunt squamiforme și fôrte mici, abia vizibile prin lupă și în grabă decidue.

F. Schleicheri. Soy. Will.; *F. acrocarpa* Peterm.; *F. Wirtgeni* auctor. non Koch synop. (F. lui Schleicher. Vulg. *Sefterea*, [loc alb]). *Fructele* mature globóse, *scurt-și remanent-apiculate, netede. Sepale* subrotund-ovate, *de 5 orî mai scurte de cât corola, însă mai late de cât pedicelele.* Cele 2 petale exterioare contrase în un tub lung și strimpt. Frunzele mai adeseori deschis-verđi, laciniile lineare, oblung-lineare orî lanceolate. Pedicele subtile, de 2 -4 orî mai lungi decât bracteele. Corolă întunecat-roșie, la vîrf negriciósă. Pe lângă Cincarova; pe lângă stâncile umbróse în muntele Consul și Sepeljin lângă Bașkioi, etc.

Fam. VI.—CRUCIFERE.

Flori ermafrodite, regulate sau aprópe regulate. Calice cu 4 sepale în cruce, libere, de ordinar caduce, cele laterale adesea gibóse la basă. Corolă cu 4 petale, rar mai puține sau nule prin abortare, libere, caduce, unguiculate, în cruce și în preflorescență imbricată. Stamine 6, hypogyne, libere, inegale, 4 mari superpuse în pãrechî celor două sepale antero-posteriore, 2 mai scurte superpuse fie-care unuia

din sepalele laterale; antere biloculare, introrse. Glande hypogyne 2-4 sau nule, sessile, de formă variabilă și divers așezate la baza staminelor, între ele și pistil sau între ele și sepale. Stil simplu, mai rar nul, de ordină persistent, coronat de un stigmat întreg sau bilobat. Ovariu super format din 2 carpele, uni-bilocular, cu loge uni-pluriovulate, cu placente parietale. Fruct uscat, elongat (*silică*) sau scurt (*siliculă*), divizat în două loge mono-polysperme printr'o despărțitură falsă, dehiscent prin două valve ce se separă de la basă către vîrf de cadrul ce susține despărțitura falsă, sau indehiscent, unilocular și monosperm—sau despărțindu-se în articuli transversali, monospermî. Seminte cu tegumente mai mult sau mai puțin testacee, adesea prelungite în aripă; albumen nul sau foarte subțire; embrion curbat cu cotiledone oleaginoase, plane, îndoite în lung sau învîrtite în spirală, și cu radica aplicată pe comisura cotiledonelor sau pe fața dorsală a unuia din ele. Plante erbacee, anuale, bisanuale sau perene, rar subfrutescente; frunze alterne, sessile sau pețiolate, întregi, dentate, pinatifide sau pinatisecate; stipulî nuli sau înlocuiți prin mici glande; flori în general lipsite de bractee, dispuse în raceme simple.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Fructul o silică, dehiscentă longitudinal prin 2 valve.
2. Stigmat 2-lamelat, lamele pe dos plane . . . . . *Hesperis* L.
- 2*. Stigmat nu lamelat.
3. Valvele siliceii fără nervure longitudinale.
4. Seminte în fie-care locul 2-seriale . . . . . *Nasturtium* R. Br.
- 4.* Seminte în fie-care locul 1-seriale. Radăcină repentă, cărnoasă și dentat-nodorosă . . . . . *Dentaria* L.
- 3.* Valvele siliceii cu 1—3 ori mai multe nervure longitudinale.
5. Silică ancipita, ori cu valve plane.
6. Flori albe, roșietice ori albastrii, valve cu o nervură longitudinală, ori cu mai multe strie longitudinale. Seminte în fie-care locul 1-seriale. *Arabis* L.
- 6.* Flori galbene. Seminte în fie-care locul 2-seriale. Silică lung-stipitată . . . . . *Diploaxis* Dc.
- 5.* Silică cu valve convexe, 4-angulată, ori cilindrică formă.
7. Silică lung-rostrată, rostru ancipit, ensiform.

8. Silică cu 3 nervure longitudinale . . . . . *Sinapis* L.
- 8.* Silică numai cu o nervură longitudinală . . . . . *Brassica* L.
- 7.* Silică nerostrată, orî și scurt și rotund rostrată.
9. Semînțe în fie-care locul 1-seriale.
10. Valve cu o nervură longitudinală.
11. Silică cilindrică orî 4-angulată. Frunze penati-partite . . . . . *Barbarea* R. Br.
- 11.* Silică manifest 4-angulată. Frunze simple . . . . . *Erysimum* L.
10. Valve cu 3—5 nervure longitudinale.
12. Flori galbene . . . . . *Sisymbrium* L.
- 12.* Flori albe.
13. Semînțe oblungi, longitudinal-striate . . . . . *Alliaria* Adans.
- 13.* Semînțe lineare, nestriate . . . . . *Courtingia* Dc.
- 9.* Semînțe în fie-care locul 2-seriale.
- 14 Silică 4-angulată. Flori galbene . . . . . *Syrenia* Andrz.
- 14.* Silică compresă 4-angulată. Flori albe . . . . . *Turritis* L.
- 1.* Silică nedehiscentă longitudinal, pe fie-care latură cu 3—5 cõste, lung rostrată . . . . . *Raphanus* L.
- 1.** Fructul o siliculă.
15. Siliculă 2-valvulară dehiscentă, 2-oculară.
16. Siliculă compresă perpendiculară la despărțitură, care devine îngustă, lineară orî lanceolată, la ambele capete atenuată (angustiseptice).
17. Valvele disolvate de despărțitură nu demit semînțele.
18. Silicule reniforme, reticulat-rugõse. Flori albe (veđi No. 39) . . . . . *Senebiera* Pers.
- 17*. Valve solubile. Semînțe remanente pe despărțitură.
19. Petalele florilor exterioare mai mari (radiante) . *Iberis* L.
- 19.* Petalele tõte aprõpe egal de mari (neradiante).
20. Loculii siliculei 1-ovulari. Marginile siliculei mai lat mai îngust aripate orî și nearipate . . . . . *Lepidium* L.
- 20.* Loculii siliculei bi-multiovarari.
21. Marginile siliculei aripate . . . . . *Thlaspi* L.
- 21.* Marginile siliculei nearipate . . . . . *Capsella* Med.
- 16.* Siliculă compresă paralelă la despărțitură, care devine lată.
22. Valve convexe, puțin comprese, prin urmare siliculele sunt globõse, orî piriforme.
23. Silicule piriforme. Flori galbene . . . . . *Camelina* Crantz.
- 23.* Silicule globõse, orî ovat-oblonge. Flori albe *Cochlearia* L.
- 22.* Valve plan-comprese.
24. Filamente la basă dentate orî cu apendiculi squamiformi.

25. Loculii 1-4-ovulari. Flori galbene ori palid-galb-
bine, une-ori devenind la urma albe . . . . . *Alyssum* L.
- 25.* Loculi 6-∞-ovulari.
26. Limbul petalelor bifid . . . . . *Berteroa* DC.
- 26.* Limbul petalelor întreg . . . . . *Meniocus* Desv.
- 24.* Filamente la baza nici dentate, nici cu apendiculi squamiformi.
27. Silicule mari, lat-ovate. Semițe membranaceu-marginate. Flori mari, lilacine ori violacee . *Luvaria* L.
- 27.* Silicule mici, oblonge ori eliptice. Semițe nemarginate. Flori mici, albe.
28. Tulpina foliată. Petale întregi . . . . . *Draba* L.
- 28.* Tulpină nefoliată (scap). Petale semibifide . . *Erophila* DC.
- 15*. Siliculă nedehiscentă, ori secedentă în 2 articuli transversali.
29. Silicula secedentă în 2 articuli transversali.
30. Articulul superior globos, 1-ovular, cel inferior pediceliform și steril, abia observabil.
31. Stil la vîrf mai adeseori furcat. Flori albe . . *Crambe* L.
- 31.* Stil simplu. Flori galbene . . . . . *Rapistrum* Boerh.
- 30.* Articulul superior și cel inferior 1-ovular (cel inferior nu este steril).
32. Silicula ancipită. Articulul inferior obovat, cel superior ensiform . . . . . *Cakile* Tourn.
- 32.* Siliculă cilindrică . . . . . *Chorispora* DC.
- 29.* Siliculă neseccentă în articuli transversali.
33. Siliculă membranacee, orbiculară.
34. Siliculă 2-4-loculară.
35. Siliculă suborbiculară, 2-loculară, fie-care locul 1-ovular. Flori albe . . . . . *Euclidium* R. Br.
- 35.* Siliculă 2-4-loculară, cu locul suprapuși; numai un locul 1-ovular, ceialalți sterili. Flori galbene.
36. Siliculă ovată, verucosă . . . . . *Bunias* L.
- 36.* Siliculă netedă.
37. Obcordata, 3-loculară, locul inferior 1-ovular, cei 2 superiori colaterali sterili . . . . . *Myagrum* L.
- 37.* Subglobosă, numai un locul 1-ovular, alți 2 loculi sterili . . . . . *Neslia* Desv.
- 34.* Siliculă numai 1-loculară și 1-ovulară, ovată, elevat-costată. Flori albe . . . . . *Calepina* Desv.
- 33*. Siliculă plan-compresă.
38. Siliculă oblongă, 1-loculară, 1-ovulară. Flori gal-
bine . . . . . *Isatis* L.
- 38*. Siliculă reniformă, ori orbiculară.
39. Silicula reniformă, reticulat-rugosă (veđi No. 18) *Seubiera* Pers.
- 39.* Siliculă orbiculară.

40. Siliculă 1-oculară, 2-3-ovulară. Filamente nedentate . . . . . *Peltaria* L.
 40.* Siliculă 1-oculară, 1-ovulară. Filamente dentate *Clypeola* L.

Genul *Hesperis* L.

Hesperis L. (*Hesperidă*). *Stigmat cu doi lobți lameloși erecți-conivenți. Silică subcilindrică; valve convexe cu 3 nervure puțin pronunțate. Semințe pe un rând. Flori liliacii său albe.*

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Petale obovate. Tulpine cu perii simpli și glanduliferi . . . . . *H. runcinata* W. K.
 1.* Petale linear-lanceolate. Tulpină hirsută . . . . . *H. tristis* L.

H. runcinata W. K. (E. runcinată. Vulg. [loc alb]). Pedicele de lungimea calicelui orî și mai lungi. *Petale obovate, foarte obtuse, mai adese-orî apiculate. Silice pe pedicele patente erecte orî deflecte, glabre subrotunde, nodurose. Frunțe pubescente, ovat-lanceolate, acuminat, dentate, cele infime lirate. Tulpină erectă, pubescentă cu perii simpli și glanduliferi.* Petale lilacine. 4 Maiu-Iulie. In păduri și tuferișuri. Comună pretutindenea.

OBSERVARE.—Se distinge de *H. matronalis* L. cu deosebire prin pubescența cu perii simpli și glanduliferi.

H. tristis L. (E. tristă. Vulg. *Mirodenie*, [loc alb]). Pedicele de lungimea calicelui orî și mai lungi. *Petale linear-lanceolate, obtuse. Silicele deîmpreună cu pedicelele foarte patente, glabre, comprese, la mijloc nodurose. Frunțe ovat-lanceolate, acuminat, de tot întregi orî și obsolet-denticulate. Tulpină hirsută. Petale verzi cu vine violacee. ♂ Aprilie-Maiu. Stepe și coline. Intre Cernavoda și Constanța, la Medgidie, Tuzla, între Tristenii și Cilik, etc.*

Genul *Nasturtium* R. Br.

Nasturtium R. Br. (*Nasturtiu*). *Stigmat subbilobat. Silică cilindrică lineară sau silică oblongă sau oblongă-subglobulosă; valve convexe, cu nervure neaparente. Semințe neregulate pe 2-4 rânduri. Flori galbene sau albe.*

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori albe . . . . . *N. officinale* R. Br.
 1.* Flori galbine.
 2. Petale ceva mai lungi decât calicele.
 3. Silice globóse, fórte mici . . . . . *N. austriacum* Crantz.
 3.* Silice ovate orí oblonge. Tulpină fistulósă, la
     basă radicanță . . . . . *N. amphibium* R. Br.
 3.** Silice linear-oblonge, orí lineare . . . . . *N. proliferum* Heuff.
 2.* Petale de 2-3 orí mai lungi de cât calicele.
     Silice lineare . . . . . *N. sylvestre* R. Br.

N. officinale R. Br.; *Sisymbrium Nasturtium* L.; *Cardaminum Nasturtium* Moench. (N. oficial. Vulg. [loc alb]). Silice lineare, subegal de lungi cu pedicelele. Frunđe penate, cele superióre 3-7-jugate, iară cele inferióre ternate, folióle repande, cele laterale eliptice, cea terminală ovată, la basă subcordată. *Florí albe*. Tulpină procumbentă, radicanță. 4 Iunie-Sept. In locurí umede și mlăștinóse la Satou nou aprópe de Babadag, mai rar.

N. austriacum Crantz; *Myagrum austriacum* Jacq.; *Camelina austriaca* Pers. (N. austriac). *Silice globóse*, abia atât de lungi cât stilul, însă *de 3-4 orí mai scurte de cât pedicelele*. Frunđe lanceolat-spatulate, denticulate orí serrate, cu basa profund cordat-auriculate sessile, cele inferióre îngustate în pețoli și câte odată incise. *Tulpină erectă*. *Petale galbine* mai lungi decât calicele. 4 Iunie-Iulie. In locurí umede și mlăștinóse, fineți ude. In regiunea Dunărei pretutindenea.

N. amphibium R. Br.; *Sisymbrium amphibium* L.; *S. aquaticum* Pall.; *Myagrum aquaticum* Lam. (N. amfibiu). *Silice ovat-subglobóse* orí *eliptice*, *de 2-3 orí mai scurte decât pedicelele*. Frunđe oblonge orí lanceolate, spre basă îngustate, denticulate sau serrate, la basă auriculate, orí și neauriculate, cele inferióre pectinate. *Tulpină la basă radicanță și stoloniferă*, iară în apă inflată și fistulósă. *Petale galbine* mai lungi decât calicele. 4 Maiú-Iulie. In bălți și ape stagnante. In regiunea Dunărei și cu deosebire în Deltă, fórte comun.

Variază:

β. *Variifolium* Dc. Tulpină mai natantă. Frunđe submerse pectinat-penatifide, cele din sus de apă incis-penati-

fide mai adeseori cu segmentele întregi pe margini. Intre Cocos și Țiganca.

N. proliferum Heuff. (N. prolifer). *Silice oblong-lineare, orî lineare, de jumătate mai scurte decât pedicelele.* Frunțele inferioare penatisecte, cele superioare penatipartite, segmente oblong orî linear-lanceolate, dentate. Tulpină foarte ramificată și difusă. Flori indesuite la vârful ramurilor în racemi scurți și repetit ramificați, quasi-proliferi. *Petale galbine*, egal de lungi cu calicele orî și numai puțin mai lungi. ☉ ♂ Iunie-Iulie. In bălți și piraie. Pe lângă Dunărea inferioară, către Dunăveț, Ivancea, insula Dranova, precum și în Deltă.

OBSERVARE.—Se crede a fi numai o formă monstruoasă de la *N. sylvestre* R. Br. cu racemi numeroși, însă florile diminuate și fructele mai adeseori abortive.

N. sylvestre R. Br. (N. [loc alb]). *Silice lineare, atit de lungi, orî și ceva mai lungi decât pedicelele.* Frunțe toate profund penatifide ori penate, penile oblong-lanceolate, dentate, orî iarăși penatifide, la frunțele superioare adeseori lineare. *Tulpină foarte ramificată, difusă. Petale galbine de 2 - 3 orî mai lungi decât calicele.* 4 Iunie-Iulie. Piraie, fi-nețe umede, malurile apelor. Foarte comun pretutindenea, cu deosebire în regiunea Dunărei.

OBSERVARE.—*N. palustre* Dc. se distinge de *N. sylvestre* R. Br. cu deosebire prin petalele, ce sunt egal de lungi cu calicele.

Genul *Dentaria* Tourn.

Dentaria Tourn. (Dentarie). Stigmat aproape întreg. *Silică lanceolată, comprimată, valve aproape plane, lipsite de nervure*, învîrtindu-se cu elasticitate. Seminte pe un rând, comprimate, *cu funicul dilatat.* Flori roșii sau albe; *rhizom* solzos cu *solzi groși și cărnoși.*

D. bulbifera L. (D. bulbiferă. Vulg. [loc alb]). Tulpină multi-frunțoasă, *frunțe alterne*, cele inferioare penate, cele superioare nedivise, *axilele frunzelor bulbifere.* Stamine de jumătate atât de lungi cât corola. Petale de coloré deschis-roseă orî albinetă. *Rizomă repentă, cărnoasă, dentat-noduroasă.* 4 Aprilie-Maiu. In pădurile umbróse. Comună pretutindenea.

Genul *Arabis* L.

Arabis L. (Arabidă). Stigmat întreg sau puțin stirbat. Silică comprimată; valve aprópe plane, prezentând o nervură longitudinală sau mai multe nervure fórte-fine. Semințe pe un rënd, comprimate, de ordinar marginate. Flori albe, mai rar roșii.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Silice fórte lungi, pe pediceli erecti decurbate, cele mai multe unilaterale. Semințe lat-aripate *A. turrita* L.
1. Silice erecte ori erect-patente. Semințe nearipate ori îngust-aripate
2. Silice fórte subțiri, numai puțin mai gróse decât pedicelele. Semințe nearipate . . . . . *A. auriculata* Lam.
2. Silice erecte, îngust-lineare. Semințe îngust-aripate.
3. Frunđe caulinare la basă profund-cordat-sagitate *A. sagittata* Dc.
- 3* Frunđe caulinare la basă truncat-auriculate ori cordate (nu sagitate) . . . . . *A. hirsuta* Scop.

A. turrita L.; *A. umbrosa* Crantz; *A. ochroleuca* Lam.; *Turritis major* Waller. (A. turită). Frunđe pubescente ori cu perii ramificați și dentate, cele radicale eliptice în pețiol atenuate, cele caulinare oblonge cu basa profund-cordată amplexicaule. Pedicele subegal de lungi cu calicele. Silice pe pedicele erecte *decurbate*, plane, la mijloc nodurose, pe margini îngroșate. *Semințe incise pe margini cu o aripă lată și membranacee*. Flori albinețe ori gălbini. ♂ Aprilie-Maiu. În pădurile umbróse: la Greci pe Țuțuiatu, pe muntele Consul, între Cocos și Țiganca, Nicolitel, Cincarova.

A. auriculata Lam.; *A. recta* Will; *A. aspera* All.; *A. patula* Wallr.; *A. incana* Roth. non Willd.; *Turritis patula* Ehrh. (A. auriculată). *Frunđe*le deîmpreună cu tulpina scabre cu perii ramificați, cele radicale oblonge, în pețiol atenuate, *cele caulinare ovat-oblonge, dentate, la basă profund-cordat-sagitate și sessile*. Racemi la urmă elongați, flexuoși. Silice puțin depărtate, patente, comprese, subtrinervate, *abia ceva mai late decât pedicelele*. Semințe incise cu o linie mai întunecată, *nearipate*. Flori albe. ☉ Aprilie-Maiu. Coline și câmpuri uscate și calcaróse: la Murfatlar etc. Fórte comun.

Variază:

β. puberula; *A. patula β.* Wallr. Racemul dimpreună cu silicele puberule.

A. sagittata Dc. (*A. sagitată*). Tulpină în partea inferiără hirtă cu perī simpli și ramificați patulī orī deflecți, în partea superiără glabriusculă. Frunđe oblonge, denticulate cu perī mai ramificați, cele radicale în pețiol îngustate, cele caulinare erect-patule cu *basa profund-cordat sagitată* sessile, auriculele patente. *Silice* erecte, îngust-lineare, comprese, cu o nervură dorsală subtilă, care la urmă dispore. *Semințe îngust-aripate și obsolet-punctate*. Florī albe. ♂ In regiunea silvatică. Comună.

A. hirsuta Scop.; *Turritis hirsuta* L. (*A. irsută*). Tulpină în partea inferiără hirsută cu perī patenți. *Frunđe* oblonge denticulate, pubescente cu perī ramificați, cele radicale în pețiol îngustate, cele caulinare erect-patule cu *basa truncat-auriculată orī cordată*, sessile, auriculele patule. *Silice erecte*, îngust-lineare, comprese, cu vine longitudinale și cu o nervură proeminulă. *Semințe* nepunctate numai *la vîrf subaripate*. Florī albe. ♂ 4 Maiū-Iunie. In regiunea silvatică. Cincarova, Babadagh, Ienissala, Nicolîțel, etc.

Genul *Diplotaxis* Dc.

Diplotaxis Dc. (*Diplotaxidă*). *Silică comprimată*, valve puțin convexe, uninerve. *Semințe pe două rînduri*, ovale sau oblonge, comprimate. Florī galbine.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpină erbacee. Pedicele egal de lungi cu florile . . . . . *D. muralis* Dc.
- 1.* Tulpină la basă sufruticósă. Pedicele duple de lungi cât florile . . . . . *D. tenuifolia* Dc.
[loc alb] . . . . . *D. cruceoides* Dc.

D. muralis Dc.; *Sisymbrium murale* L. (*D. de ziduri*). *Tulpină erbacee*, numai la basă foliată. Frunđe puțin përoșe sinuat-dentate până penatífide, lacinii ovate orī oblonge, dentate, cea terminală sub-rotund obovată, angulat-dentată. *Pedicele egal de lungi cu florile*. Petale citrine, deflorate brune, subrotund-obovate, în unguiculă scurtă contrase. ☉

Maiū-August. Pe marginea drumurilor, în locuri năsipóse și petróse, stepe, pe ziduri. Fórte comună pretutindenea.

D. tenuifolia Dc.; *Sisymbrium tenuifolium* L. (D. [loc alb]). Tulpină ramificată, foliată, *la basă sufruticósă*. Frunđe de tot glabre, sinuat-dentate, nedivise orí și simplu saú duplicat-penatifide, lacinii lineare, depărtat-dentate. *Pedicele du-plu atât de lungi cât florile*. Petale subrotund-obovate, în o unguiculă scurtă contrase, citrine, deflorate brune. ♀ Iunie-Septembre. Pe lângă drumuri, pe ziduri și locuri rude-rale. Fórte comună în tótă Dobrogea.

D. erucoides Dc. [loc alb].

Pe țermul mării la Sulina, dar probabil întrodusă.

Genul Brassica L.

Brassica L. (Brassică). *Silică subcilindrică; valve convexe, nepresentând decât o singură nervură longitudinală dréptă. Semínțe pe un rënd, globulóse*. Flori galbene saú albicióse, adese venate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunđele caulinare inferióre cordat-amplexicaule **B. campestris** L.
1.* Frunđe tóte pețiolate.
2. Silice alipite de pedunculul comun, nestipitate. **B. nigra** Koch.
2.* Silice ascendente, scurt stipitate . . . . . **B. elongata** Ehrh.

B. campestris. L. (B. [loc alb]). Frunđe ceva grase, albastrii-pruinóse, cele primordiale și cele caulinare inferióre hispide, dentate orí lirate, cele superióre cordat-amplexicaule, acuminate. Racemí pe timpul înfloririi fastigiați, florile deschise întrec peste cele închise. Calice la urmă orizontal-patent. Stamine mai scurte patul-ascendente. Silice arcuat-patule. Flori galbine. ♂ In finețele umede aprópe de Obreteno pe lângă brațul Sulina, spontanee.

B. nigra Koch; *Sinapis nigra* L.; *Melanosinapis communis* Sch. & Sp. (B. négră. Vulg. [loc alb]). Frunđe tóte pețiolate, cele inferióre lirate, dentate, lacinia terminală fórte mare, lobată, cele superióre lanceolate și de tot întregi. Calice orisontal-patent. *Silice alipite de pedunculul comun*. Flori galbine. ☉ Iunie-Iulie. In câmpuri și stepe. Comuna pretutindenea.

B. elongata Ehrh.; *Erucastrum elongatum* Rehb. (B. elongată). Frunze toate pețiolate, cele inferioare oblonge, penatifeide, orî și sinuat-lobate, hispidule, cele superioare lanceolate. profundior sinuat-dentate, glabre. Racemî pe timpul înfloririi elongați, laxi. Calice erectiuscul. *Silice scurt stipitate, ascendente*. Petale galbine. ♀ In câmpuri și stepe, maluri argilose. Comună pretutindenea.

OBSERVARE.—Se distinge de *Erucastrum obtusangulum* Rehb., cu care la exterior are mare asemănare, prin semințele globose, iar de celelalte specii ale genului *Brassica* prin silicele stipitate.

Genul *Sinapis* L.

Sinapis L. (Muștariu). *Silică subcilindrică*; valve convexe, cu 3—5 nervure longitudinale drepte proeminente. Semințe pe un rînd, globuloase. Flori galbene.

CONSPECTUL SPECILOR

1. Silice 3-nervate, glabre	S. arvensis L.
1.* Silice 3-nervate, retrors-hispide	S. orientalis L.
[loc alb]	S. dissecta Lap.

S. arvensis L. (S. de câmp. Vulg. *Muștar de câmp*). *Silice cilindrice noduroase, glabre*. Valve 3-nervate, nervure proeminente. Rostru egal de lung cu silica orî și mai scurt, ancipit. Calice horizontal-patent. Frunze ovate, neegal dentate, cele inferioare auriculate și sublirate. ☉ Iunie-Iulie. In locuri cultivate, semănături. Fôrte comun pretutindenea.

S. orientalis L.; *S. arvensis* β. *orientalis* (S. orientală). *Silice cilindrice, noduroase, retrors-hispide*. Valve 3-nervate, nervure prominule. Rostru egal de lung cu silica, orî și mai scurt ancipit. Calice orizontal-patent. Frunze ovate, neegal dentate, cele inferioare auriculate și sublirate. ☉ Iunie-Iulie. In locuri cultivate, vii. Fôrte comun pretutindenea.

S. dissecta Lap. [loc alb.]

Printre semănăturile de in (*Linum usitatissimum*) la Raso-va și între Mamaia și Gargalik.

Genul *Barbarea* R. Br.

Barbarea R. Br. (Barbaree). Stigmat întreg saü puțin știrbat. *Silică subcilindrică*; valve cu o nervura proeminentă.

Semințe pe un rënd. Flori galbene; frunze lyrate-pinnati-partite cel puțin cele inferioare, cele caulinare amplexicaule.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Racemi pe timpul înflorirei indesuiți . . . . . **B. vulgaris** R. Br.
 1.* Racemi pe timpul înflorirei laxi . . . . . **B. arcuata** Rehb.

B. vulgaris R. Br.; *Erysimum Barbarea* L. (B. comună. Vulg. [loc alb]). Frunzele inferioare lirate, lobul terminal foarte mare, subrotund ori ovat, la basă subcordat, *lobii laterali 4-jugați, jugul superior atât de lung, cât este lățimea lobului terminal*. Frunzele superioare nedivise, obovate, dentate. *Racemi pe timpul înflorirei indesuiți. Silice tinere oblic-erecte*. Petale de color vitelină dublu atât de lungi cât calicele. ♂ Aprilie-Maiu. In locuri umede și umbröse. In pădurea de la Țiganca.

B. arcuata Rehb.; *B. taurica* Dc.; *Erysimum arcuatum* Opitz. (B. arcuată). Frunzele inferioare lirate, lobul terminal foarte mare, subrotund, ori ovat, la basă subcordat, *lobii laterali 4-jugați, jugul superior atât de lung, cât este lățimea lobului terminal*; frunzele superioare nedivise obovate, dentate. *Racemi pe timpul înfloritului laxi. Silice tinere pe pediceli suborizontali spre toate laturile arcuat-patente, cele mature mai drepte*. Petale de color vitelină, dublu atât de lungi cât calicele. ♂ Aprilie-Maiu. In locuri umede. Apröpe de mănăstirea Cocos.

OBSERVARE.—Se distinge de *B. vulgaris* R. Br. cu deosebire prin silicele tinere, cari pe pediceli suborizontali sunt spre toate laturile arcuat-patente, apoi prin racemi laxi pe timpul înfloritului.

Genul *Erysimum* L.

Erysimum L. (Erisim). Stigmat întreg, sau bilobat cu lobi obtusi. Silică tetragonală, sau tetragon puțin comprimat; valve crenate prin nervura dorsală. Semințe uniseriate. Flori galbene; frunze întregi, sinuate sau dentate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Pedicele subegal de lungi cu calicele. Silice patente, mai gröse decât pedicelele . . . . . **E. caulescens** Roth.
 1.* Pedicele de jumătate mai scurte decât silicele. Si-

lice orizontal-patente, numai puțin mai gróse
decát pedicele . . . . . *E. repandum* L.

E. canescens Roth.; *E. diffusum* Ehrh. (*E. canescens*.
Vulg. [loc alb]). *Frunze linear-lanceolate*, de tot întregi, orî
depártat denticulate, la vîrf recurbate, scabriuscule, *perî*
maî toî simpli, cele inferióre scurt mucronate, în peîol
ângustate, cele superióre lineare, acute. *In axila frunzelor*
ramurî scurte sterile. Pedicele subegal de lungî cu calicele.
Silice patente, sure, esact 4-angulare, anguliî maî glabri și
verđii. Florî sulfuriî. ♂ Iunie-Iulie. Câmpî aride, coline nê-
sipóse și petróse. Fórte comun pretutindenea.

E. repandum L. (*E.* [loc alb]). Frunđe lanceolate, acumi-
nate, subsinuat—orî repand—dentate, orî și de tot întregi,
la vîrf recurbate, scabriuscule, cu perî simpli și trifidî. *Pe-*
dicele de jumêtate maî scurte decât calicele. Silice obtuse,
4-angulare, subrotunde, pe pedicele îngroșate orizontal-pa-
tente și puțin maî gróse, la vîrf atenuate în un stigmat
râtezat. Florî mici sulfuriî. ☉ Iunie-Iulie. Pârlóge, câmpurî
aride și nêsipóse. Fórte comun pretutindenea.

Genul *Sisymbrium* L.

Sisymbrium L. (*Sisymbriu*). Stigmat întreg saũ emarginat.
Silică cilindrică saũ subtrigonă; valve convexe, presentând
3 nervure longitudinale. Semînțe pe un rënd. Radiculă dor-
sală, maî rar comisurală. Florî galbene saũ albe în racem nud.

CONSPECTUL SPECILOR

1. Florî galbine, orî gălbiniî.
2. Frunđe runcinat-penatîpartite, orî runcinat-pe-
natîfide
3. Silice subulat-atenuate, alipite de pedunculul
comun . . . . . *S. officinale* Scop.
- 3.* Silice lineare, patente orî ascendente
4. Pedicele subtile. Laciniile frunđelor la basă ne-
auriculate . . . . . *S. Loeselii* L.
- 4.* Pedicele aprópe de grosimea silicelor. Lacini-
ile frunđelor la basă auriculate,
5. Sepale erecte . . . . . *S. Columnae* L.
- 5*. Sepale fórte patente . . . . . *S. pannonicum* Jacq.
- 2.* Frunđe, cel puțin cele superióre, nedivise . *S. junceum* M. B.
- 2.** Frunđe 3-penate, penile ângust-lineare . . . *S. Sophia* L.
- 1.* Florî albe . . . . . *S. Thalianum* Gay &
Morm.

S. officinale Scop.; *Erysimum officinale* L. (S. oficial Vulg. [loc alb]). Frunze runcinat-penat-partite, laciunile 2-3-jugate, oblonge, dentate, lacinia terminală foarte mare și hastată. *Silice deodată cu pedicelele alipite de pedunculul comun, linear-subulate, pubescente. Flori galbene.* Câmpuri aride și năsipöse. La Mangalia.

S. Loeselii L.; *Leptocarpaea Loeselii* Dc. (S. lui Loesel). Frunze runcinat-penatifide, cele inferioare *deodată cu tulpina hispida, laciuni dentate, la basă neauriculate*, la frunzele inferioare oblonge, cele terminale confluyente, la frunzele superioare lanceolate, cele terminale foarte mari și hastate. Calicele patent. *Silice ascendente, subarcuate, de 2 ori mai lungi decât pedicelele patente, cele mai tinere mai scurte decât thyrusul convex. Flori galbene.* Silicele puțin depărtate. ♂ Iunie-Iulie. Coline aride. Foarte comun pretutindena.

S. Columnae L. (S. [loc alb]). Frunze runcinat-penatipartite, laciuni dentate, *la basă auriculate, auriculele asurginte*, la frunzele inferioare ovat-oblonge, cea terminală angulată, la frunzele superioare lanceolate, cea terminală elongat-hastată. *Calice erect, inclus. Silice mult mai lungi decât pedicelele, patente. Flori de color palid sulfurie.* ♂ Iunie-Iulie. Locuri inculte și ruderaie, pe lângă drumuri. Foarte comună în totă Dobrogea.

S. pannonicum Jacq. (S. panonic). *Frunzele inferioare runcinat-penati-partite, laciuni dentate, la basă auriculate, auricule ascendente*; frunzele superioare penate, penile îngust-lineare, cea trunată cuniformă. *Calice foarte patent. Pedicelele și silicele mai egale la grosime, patenți. Flori gălbiniu-albe.* ♂ Mai-Iunie. Pe marginea drumurilor și a agriilor, pîrlöge. Foarte comun în totă Dobrogea.

S. junceum M. B.; *Erysimum junceum* Willd.; *Brassica polymorpha* W. Kit.; *Cheiranthus junceus* W. K. (S. [loc alb]). Frunzele inferioare lanceolate, sinuat-dentate ori penatifide, hirsutule, *cele superioare îngust-lineare, de tot întregi și glabre.* Calice patent. Silice erecte, la urmă paralele cu axia, gracile, glabre. Frunze glaucescente, cele supreme foarte înguste. *Petale galbene.* ♀ Iunie-Iulie. În peninsula Kaleh, pe țărmul mării aproape de Portița și în finețele sărate din Delta Dunărei.

S. Sophia L.; *S. parviflorum* Lam. (S. [loc alb] Vulg. [loc alb]). *Frunđe tripenate*, pinulele frunzelor inferioare angust-lanceolate, la cele superioare lineare. Pedicele de 2 ori mai lungi ca calicele. Petale egal de lungi cu calicele ori și mai scurte. *Flori de colore vitelină*. ☉ Maiu-August. In locuri năsipose și ruderale, pe lângă garduri, etc. Fôrte comun în tótă Dobrogea.

S. Thalianum Gay. & Morm.; *Arabis Thaliana* L. sp.; *Conringia Thaliana* Rchb. (S. [loc alb]). Frunđe oblong-lanceolate, nedivise, obtusiuscule, depărtat denticulate, pubescente cu peri 2-3-furcați, cele radicale în pețiol angustate. Calice erect. Silice pe pedicele patente ascendente. *Flori albe*. Silice lineare. Seminte nestriate. Aprilie. In câmpuri aride. Fôrte comun pretutindenea.

Genul *Conringia* Rchb.

Conringia Rchb. (Conringie). Calice erect, cu basă egală ne saccată. Petale unguiculate. Silică elongată, lineară, comprimată sau ascuțit tetragonă, cu valve 1-3-nerviate, cu stil și stigmat variabil. Seminte uniseriate, oblonge, nemarginate. Cotyledone incumbente, câte-odată concave. Erburii anuale, glauce, fôrte glabre; frunđe întregi, oblonge, cele caulinare profund auriculate-amplexicaule; flori racemose galbene.

C. orientalis Andr. [loc alb.] Frunđe caulinare cordate, amplexicaule. Silice patente, valvule 1-nervate. Flori albe gălbini. Stil ancipite. ☉ Maiu-August. In câmpuri, stepe, maluri argilose. Fôrte comună în tótă Dobrogea.

OBSERVARE.—*C. austriacum* Bmg. diferă prin valvulele 3-nervate.

Genul *Alliaria* Adans.

Alliaria Adans. (Aliarie). [loc alb.]

A. officinalis R. Br.; *Sisymbrium Alliaria* Scop.; *Erysimum Alliaria* L.; *Hesperis Alliaria* Lam. (A. oficială. Vulg. *Usturoiasă*). Frunđe tôte pețiolate, nedivise, cele inferioare reniforme, profundior repand-crenate, cele superioare cordat-ovate, acut-dentate. Silice patente, mult mai lungi decât pedicelele. *Flori albe*. ♂ Aprilie-Maiu. In tuferisuri și păduri umbröse. Fôrte comun pretutindenea.

Genul *Syrenia* Andrz.

Syrenia Andrz. (Sirenîe). Calice erect cu basa bigibósă, târziu deciduu. Petale unguiculate. Glandule placentare obsolete. Silică scurtă, tetragonă sau ancipită, cu valve naviculare ascuțit carinate, uninerviate. Stigmat bifid. Seminte biseriata, oblonge. Cotyledóne incumbente. Erburî bisanuale, acoperite cu perî bipartiți, culcați; florî galbene.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze caulinare lineare, pe margini de tot întregi . . . . . *S. angustifolia* Rehb.
- 1.* Frunze caulinare sinuat-dentate . . . . . *S. cuspidata* Rehb.

S. angustifolia Rehb.; *S. Ehrharti* Andrz. *Erysimum angustifolium* Ehrh.; *Cheirantus virgatus* Poir. (S. cu frunze înguste). Plantă de colóre glaucă. Silice mult mai lungi de cât stilul. Frunze—pe tulpină puține—*lineare, pe margini de tot întregi*. Florî subsessile de colóre citrină. Locurî aride, stepe nésipóse. La Constanța către vii, Karakioi, în dunele dela Mamaiakioi, între Ienisala și Babadagh, în fi-nețile nésipóse din insula Leti, etc.

S. cuspidată Rehb.; *Erysimum cuspidatum* Dc.; *Cheiranthus cuspidatus* M. B. (S. cuspidată). Plantă de colóre surie. Silice ancipit-comprese, sure, de 3 orî mai lungi decât stilul. Florî scurt pedicelate. *Frunzele* radicale și *caulinare* mai *inferióre oblong lanceolate, sinuat-dentate și subbruncinate până penatífide, cele superióre orî oblong-ovate și profunđior dentate, orî oblong-lanceolate până lanceolate și depărtat mucronat-denticulate*. Petale galbene. ♂ Maiu-Iunie. In locuri petróse și stîncóse. Fórte comună. Ienisala, Consul, pădurea Babadagh.

Genul *Turritis* L.

Turritis L. (Turită). Sepale întinse, negibóse la basă; stil aprópe nul. Silică lineară, comprimată cu valve aprópe plane, munite de o nervură dorsală. Seminte comprimate, biseriata.

T. glabra L. (*T. glabra*). Frunze radicale dentate, scabre cu perî trifurcați, cele caulinare glabre, cu basa cordat-sa-

gitată, amplexicaule. *Silice strict-erecte și alipite de pedunculul comun*, de 6 ori mai lungi decât pedicelele. Flori de coloră albă-gălbinie. ♂ Iunie-Iulie. Pe muntele Consul aproape de Alibeikioi.

Genul *Crambe* Tourn.

Crambe Tourn. (Târtan). Sepale egale la basă. Petale întregi, scurt unguiculate. Patru glande opuse sepalelor. Stigmat peltat, adesea sessil. Silicule cu secțiune transversală rotundă, evalve, indehiscente, biarticulate; articolul inferior scurt, stipitiform, steril; articolul superior ovoid sau globulos, unilocular, cu o semință ce spânzură din vârful unui funicul erect. Semință netedă, subglobulósă. Cotyledóne con-duplicate, subreniforme, știrbate la vîrf, îmbrățișând radica.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunțe radicale subrotunde sinuat-dentate. Plantă glabră . . . . . Cr. *maritima* L.
- 1.* Frunțe radicale decompuse (duplu penatífide), hispide, mai târziu d'impreună cu tulpină subglabre . . . . . Cr. *Tataria* Jacq.

Cr. *maritima* L. (C. *maritimă*). Filamentele cele mai lungi la vîrf furcate. Silicule fără stilii. *Frunțe* subrotunde, sinuate, undulate, dentate, de coloră albăstrie, *dîmpreună cu tulpine glabre*. Petale albe, obovate, scurt unguiculate. ♀ Maiú-Iunie. În dunele din regiunea maritimă. Fôrte comun pretutindenea.

Cr. *Tataria* Jacq. (C. de *Tartaria*. Vulg. *Târtan*). Filamentele cele mai lungi la vîrf furcate. Silicule fără stilii. *Frunțele mai tinere hispide, cele mai bătrîne dîmpreună cu tulpina subglabre, cele radicale decompuse, pinurile oblonge, dentate și incise*. Petale albe. ♀ Maiú-Iunie. În stepe, câmpuri și pe coline nêsipóse. Rar: pe lângă Beibudzuk și la Babadagh.

Genul *Cakile* Tourn.

Cakile Tourn. (*Cakilier*). Siliculă indehiscentă, oblongă, cu 2 articuli monospermii superpuși, cel superior fôrte caduc,

tetragonal-comprimat. Cotiledóne plane. Radiculă comissurală.

C. maritima Scop.; *Bunias Cakile* L. (*C. maritimă*). Tulpină ramificată ascendentă. Frunze oblonge, cărnoase, penatipartite, cu segmente lineare, orî penatifide, une-orî și nedivise. Flori violacee până albe, în corimbî ce se prelungesc. Siliculă biarticulată, articolul superior cuniform. ♀ In locurile năsipóse de pe țărmul mării. Fórte comun pretutindenea.

Genul *Chorispora* Dc.

Chorispora Dc. (*Chorisporă*). Calice erect la basă biseecat. Petale unguiculate. Stamine libere edentule. Silică elongată cilindrică, lomentacee, la vîrf lung rostrată biseriat plurilocellată, cu locelle monosperme alternând cu altele deșerte. Stigmat nedistinct subbilobat. Cotiledóne accumbente. Erburî cu portul de *Raphanus*.

Ch. tenella Dc. (*Ch.* [loc alb]). Intrégă planta presurată cu glandule și cu perî simpli. Frunze oblonge, cele caulinare dentate, cele radicale subruncinate. Flori purpurascente orî albe. ☉ (loc alb). Locuri cultivate și ruderales. Fórte comună. Constanța, între Măcin și Greci, etc.

Genul *Raphanus* L

Raphanus L. (*Ridiche*). Sepale erecte, cele laterale gibóse la basă; stil conic. Silică elongată, rotundă, umflată spongiósă, indehiscentă saũ articulată moniliformă, despărțindu-se la maturitate în mai multe articule transversale, monosperme; semințe globulóse.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Silice oblonge. Semințe reticulat-rugulóse . . . . . *R. sativus* L.

1.* Silice lineare. Semințe netede . . . . . *R. Raphanistrum* L

R. sativus L. (*R. cultivată*). *Silice oblonge, egale, orî și numai puțin constrinse. Semințe reticulat-rugulóse.*

Plantă sêlbatecă (var. *sylvestris*) are rădăcină subțire și lennósă. Petale de colóre violacee, orî albă cu vine violacee, orî albă și cu marginile violacee, orî și gălbinie. ♂ Maiú-Iunie. Cultivată și subsontanee.

R. Raphanistrum L.; *R. Lampana* Gaertn.; *Rapistrum arvense* All. (R. Rafanistru). *Silice lineare, între semințe constrinse. Semințe netede.* (Sub lupă se văd semințele a fi foarte subtil striolate, nu însă reticulate). ☉ Iunie-Iulie. În locuri cultivate. Comun pretutindenea.

Variază:

- α. Cu florile albe, vinele violacee.
- β. Cu florile galbine, vinele violacee.
- γ. Cu florile sulfuriu, cu vinele mai deschis galbine, nu violacee.

Genul *Rapistrum* Boerh.

Rapistrum Boerh. (Rapistru). Calice cu două sepale gibóse la basă. Petale întregi, lung unguiculate. Patru mici glande opuse sepalelor. Stigmat întreg saú stirbat; stil conic subulat. Silicula biarticulată; articule uniloculare (prin abortare și împingerea despărțituri); cel superior globulos, cu o sémîntă *erectă*; cel inferior cilindric saú ovoid, necomprimat prin lature, steril saú cuprinđend o sémîntă pendentă, format din două valve lipite și nedespărțindu-se de placentă; placenta nedilatată la basă, superficial în tótă lungimea sa. Semințe netede, ovoide. Cotyledóne conduplicate rotunde, stirbate, nebilobate, îmbrățișând radica la puțin proeminentă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stil mai scurt decât articolul superior al siliculei glabre . . . . . **B. perenne** All.
1. Stil filiform egal de lung cu articolul superior al siliculei pérose, oră și mai lung . . . . . **R. rugosum** All.

R. perenne All.; *R. diffusum* Crantz; *Myagrum perenne* L. (R. perenal. Vulg. [loc. alb]). *Stil scurt-conic, mai scurt decât articolul superior al siliculei glabre. Frunđe penati-fide, lacinií oblonge, angust-dentate. Flori galbine.*

Coline aride, câmpuri, stepe, pe marginea agrilor, printre vii. Fórte comună în tótă Dobrogea.

R. rugosum All.; *Myagrum rugosum* L.; *Cakile rugosa* L'Herit. (R. rugos). *Stil filiform egal de lung cu articolul superior al siliculei, oră și mai lung. Frunđe lirate, scurt dentate, lacinia terminală foarte mare, ovată.*

Genul *Euclidium* R. Br.

Euclidium R. Br. (Euclidiu). Calice întins, egal. Petale oblong-spatulate. Stamine libere, edentate. Siliculă mică, ovală, transversal-biloculară, cu suturile valvelor nemanifest dehiscente, matică saŭ coronată de stilul subulat rostriform. Stigmat bilobat. Semințe solitare în fie-care lojă, pendente. Cotyledóne accumbente. Erburî anuale, rigide dicotom-ramificate, cu raceme opositifoliî, cu florî fórte micî, sessil albe.

E. syriacum R. Br.; *Anastatica syriaca* L.; *Myagrurn rostratum* Scop.; *Bunias syriaca* Gaertn.; *Ornithorhynchum syriacum* Roth. (E. siriac). Silicule hirte-scabre. Stil conic. Frunđe caulinare pețiolate, lanceolate. Tulpină ramificată, erectă, hirtă. Petale galbine. ☉ Maiŭ-Iulie. Stepe și câmpii nêsipóse, pe marginea drumurilor și a agriilor. Fórte comun pretutindenea.

Genul *Isatis* L.

Isatis L. (Isatidă). Siliculă indehiscentă, de ordinar *monospermă*, comprimată perpendicular cu despărțitura, *oblongă saŭ oblongă-oboală, lăfítă* în formă de aripă; valve naviculare, lipite. Radiculă dorsală. Florî galbene.

I. tinctoria L. (I. tincturarilor. Vulg. [loc alb]). Silicule linear-cuneate, la vârř truncate orî și emarginate, spre basă angustate. Tulpină erectă, în partea superióră fórte ramificată. Frunđe radicale oblonge, în pețiol angustate, cele tulpinale oblong-lanceolate, cu basa sagitată, amplexicaule. Petale galbine. ♂ Maiŭ-Iunie. Câmpuri, stepe, finețe. Fórte comună pretutindenea.

Variază :

β. *Campestris*; *I. campestris* Stev. apud. Dc. Silicule linear-cuneate la vârř rotundate.

Genul *Iberis* L.

Iberis L. (Iberidă). *Petale exterióre* cu mult *maï marï*. Siliculă ovală saŭ oboală-suborbiculară, profund stirbată la vârř, terminată de stilul persistent; valve cu carena îngust

aripată; *loge monosperme*. Radiculă commissurală. Flori albe sau rose.

I. saxatilis L. (I. de stînci). Fruticósă. Frunze disparse, lineare, pe margini de tot întregi, spre basă mai înguste, subcárnóse, acute sau mucronate, cele inferióre obtuse. Corimbî fructiferi subracemoși. Silicule ovale, truncat-emarginate, lobulî obtusi. Petale albe. 5 Iunie. Pe stîncile calcare în munții dintre Greci și Cerna.

Genul *Lepidium* L.

Lepidium L. (Lepidiu). Siliculă suborbiculară, ovală sau oblongă, emarginată sau întregă la vîrf, terminată prin stilul persistent sau stigmatul subsessil; valve cu carenă câteodată puțin aripată; *loge monosperme*. Radiculă dorsală. Flori albe.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Silicule la vîrf emarginate.
2. Silicule mai lat orî mai îngust aripate.
3. Silicule ovate, la vîrf lat-aripate . . . . . **I. campestre R. Br.**
- 3.* Silicule la vîrf lat-aripate
4. Silicule subrotund-ovate. Frunzele inferióre penate orî bipenate, cele superióre nedivise, lineare . . . . . **L. ruderalis L.**
- 4.* Silicule subrotund eliptice. Frunzele inferióre penate, cele superióre nedivise, profund-cordate și amplexicaule . . . . . **L. perfoliatum L.**
- 2.* Silicule subrotunde, nearipate, la vîrf puțin emarginate. Frunze tóte nedivise . . . . . **L. latifolium L.**
- 1.* Silicule cordate. la vîrf nemarginate și nearipate. Frunzele caulinare cu basa sagitată amplexicaule . . . . . **L. Draba L.**

L. campestre R. Br. *Thlaspi campestre L.*; *Iberis campestris* Wallr. (L. de câmp. Vulg. [loc alb]). Silicule papulos-punctate, ovate, dela mijloc în sus lat-aripate, la vîrf rotundate, emarginate. Frunze sur-pubescente, cele radicale oblonge, în pețiol angustate, la basă sinuat-dentate, cele caulinare denticulate, la basă sagitate și amplexicaule. Flori albe. ♂ Iunie-Iulie. Locuri cultivate, pe lângă drumuri. Intre Periclia și Gargalík.

L. ruderalis L. *Nasturtium ruderalis* Scop. (L. ruderal. Vulg. [loc alb]). *Silicule patente, subrotund-ovale, la vîrf angust-aripate și emarginate. Frunzele inferioare pețiolate, penate până bipenate, cele superioare sessile, lineare, nedivise.* Flori diandre, fără petale. ♂ Iunie-August. Pe lângă drumuri, în locuri ruderales. Fôrte comun în tótă Dobrogea.

L. perfoliatum L. (L. perfoliat). *Silicule subrotund-eliptice la vîrf angust-aripate și emarginate. Frunzele inferioare pețiolate, penate, pinule multifide, cele superioare sessile, nedivise, profund cordate și amplexicaule.* Flori albe. ☉ Maiu-Iunie. Locuri ruderales, pe marginea drumurilor. Fôrte comun pretutindeni.

L. latifolium L. (L. cu frunze late. Vulg. *Hreniță*). *Silicule subrotunde, la vîrf fôrte puțin emarginate, pubescente. Frunze nedivise, crenat-serrate, cele radicale ovate, obtuse, lung pețiolate, cele superioare dela basă ovat-lanceolate.* Flori albe. În locuri umede și sárate, mlaștini uscate. Fôrte comun în regiunea Dunărei și în cea litoree.

L. Draba L.; *Cochlearia Draba* L.; *Cardaria Draba* Dsv.; *Draba ruderalis* Bmg. (L. Drabă. Vulg. *Urda vacei*). *Silicule cordate, nearipate, subgeminat, valve înflate.* Stilul atât de lung cât despărțitura (disepimentul). *Frunze oblonge, repand-dentate, cele radicale în pețiol atenuate, cele caulinare cu basa sagitată amplexicaule.* Flori albe. ♀ Maiu-Iunie. În cultură, locuri ruderales, pe lângă drumuri. Fôrte comună pretutindenea.

Genul *Thlaspi* Dill.

***Thlaspi* Dill.** (Tlaspi). *Petale aproape egale. Siliculă suborbiculară sau obovală, profund stirbată la vîrf, terminată de stilul scurt sau de stigmatul subsessil; valve cu carenă aripată-membranosă, mai cu sémă către partea superioară; loge 4-sperme, fôrte rar 2-sperme. Radiculă commissurală.* Flori albe.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Loculi ovarilor multiovulați. Semințe arcuat-ru-
góse . . . . . *Th. arvense* L.
- 1'. Loculi ovarilor 4-ovulați. Semințe netede . . . *Th. perfoliatum* L.

Th. arvense L. (T. [loc alb]). Racemii fructiferi elongați. Frunze caulinare oblonge, cu baza sagitată, sessile. *Loculi ovariiilor multiovulați. Semințe arcuat-rugose.* Tulpina în partea superioară ramificată. Flori albe. Plantă erbacee, anuală. ☉ Mai. Locuri cultivate. Intre Cincarova și Bașkioi.

Th. perfoliatum L. (T. perfoliat). Racemii fructiferi elongați. Frunze caulinare cordate, sessile. Tulpină ramificată. *Loculi ovariiilor 4-ovulați. Semințe netede.* Flori albe. Plantă erbacee, anuală. ☉ Aprilie. Murfatlar, Țiganca, între Cincarova și Bașkioi, etc. Fôrte comun.

OBSERVARE.—*Th. alliaceum* L. are loculi ovariiilor multiovulați, iară semințele *foveolat-reticulate*.

Genul *Camelina* Crantz.

Camelina Crantz. (Camelină). *Siliculă obovală pyriformă, puțin comprimată, coronată de stilul persistent; valve fôrte convexe; loge polysperme.* Semințe deabia comprimate. Radiculă dorsală. Flori gălbii său de un alb-gălbii.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Loculi siliculelor de comun 8-spermi.
2. Frunzele și tulpina glabre . . . . . *C. sativa* Crantz.
- 2.* Frunzele și tulpina përoșe . . . . . *C. sylvestris* Wallr.
- 1.* Loculi siliculelor de comun 12-spermi . . . . . *C. macrocarpa* Wiertzb.

C. sativa. Crantz. (C. cultivată. Vulg. [loc alb]). Frunzele caulinare medie oblong-lanceolate, pe margini de tot întregi ori numai denticulate, la basă sagitate, *deîmpreună cu tulpina glabre.* Silicule piriforme. *Loculi siliculei de comun 8-spermi.* ☉ Iunie-Iulie. Câmpii, agrii, locuri nêsipose. Comună.

C. sylvestris Wallr. (C. sëlbatică. Vulg. [loc alb]). *Frunzele caulinare medie oblong-lanceolate, pe margini de tot întregi ori numai denticulate, la basă sagitate, deodată cu tulpini përoșe.* Silicule de jumătate mai mici ca la *C. sativa* Crantz. *Loculi siliculei de comun 8-spermi.* Fôrte comun în tótă Dobrogea.

C. macrocarpa Wiertzb. (C. macrocarpă). Frunzele caulinare medie oblong-lanceolate, pe margini de tot întregi, la

basă sagitate. Silicule piriforme; stil insident pe vârful rotundat mai scurt decât diametrul transversal mediu al siliculei. Frunze mai late ca *C. saliva* Crantz, iară siliculele mari ca la *C. dentata* Pers. *Loculii siliculei de-comun 12-spermi*. Intre Cincarova și Bașkioi, între Babadagh și Ieni-sala.

Genul Cochlearia L.

Cochlearia L. (Cochlearia). *Siliculă subglobulösă sau oblongă subglobulösă*, coronată de stilul persistent; valve foarte convexe; loge polysperme. *Semințe pe două rânduri*, comprimate. Radiculă commissurală. *Flori albe*.

C. Armoracea L.; *C. rusticana* Lam.; *Armoracea rusticana* Flor. d. Wetter. (*C. Armoracea*. Vulg. *Hrén*, [loc alb]). Valvele siliculelor fără nervură dorsală. Semințe glabre. Racemii nebracteați. *Frunze* radicale oblonge, cordate, orî ovat-oblonge, crenate, cele *caulinare inferioare pectinat-pinatifide*, cele superioare ovat-lanceolate, crenat-serrate, cele superioare lineare, mai de tot întregi pe margini. ♀ Iunie-Iulie. Comună în regiunea Deltei Dunărei pe lângă sate; Malcoci, etc.

OBSERVARE.—*C. macrocarpa* W. K. se distinge de *C. Armoracea* L. prin frunzele caulinare inferioare ce sunt numai iregular-incis-dentate, și prin florile și siliculele cu mult mai mari.

Genul Alyssum L.

Alyssum L. (Alysson). Stamine cu filamente aripate sau dentate la basă. Siliculă de ordinar suborbiculară sau eliptică, coronată de *stilul persistent*; valve de ordinar *convexe* în centru, plane pe margine; loge oligosperme sau polysperme. Semințe comprimate, *adese marginate*. Radiculă commissurală. Plante acoperite de o pubescență stelată.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori aurii. Silicule mai adeseori ovate. Plante perenale (la *A. rostratum* Stev. bienale) . . .
2. Silicule glabre. Loculii 2-ovulați . . . . . *A. saxatile* L.
- 2.* Silicule pubescente (cel puțin la început).
3. Loculii siliculelor 1-ovulați.
4. Semințe lat-aripate . . . . . *A. argenteum* Vitm.

- 4.* [loc alb] [loc alb] *A. obtusifolium* Stev.
 4.** Semințe numai pe o lature foarte angust-ari-
 pate . . . . . *A. tortuosum* W. K.
 3*. Loculi siliculelor 2-4-ovulați.
 5. Plantă perenală . . . . . *A. montanum* L.
 5.* Plantă bienală . . . . . *A. rostratum* W. K.
 1.* Flori mici de coloare gălbinie (gălbiniu-deschis),
 la urmă albă. Silicule orbiculare. Plante nu-
 măi anuale.
 6. Calice persistent . . . . . *A. calycinum* L.
 6.* Calice deciduu.
 7. Silicule glabre.
 8. Silicule mai lungi decât pedicelele . . . . . *A. minimum* Willd.
 8.* Silicule mai scurte decât pedicelele . . . . . *A. minutum* Schlecht.
 7.* Silicule hirte . . . . . *A. hirsutum* M. B.

A. saxatile. L. (A. de stînci). Caudicul (ramuri perenale și frunđose ce emit din rhizomă, în cât se află la suprafața pămîntului) fruticulosi. Tulpine anuale, la vîrf racemos-ramificate, racemi paniculați, cei fructiferi abreviați. Petale lat-emarginate. Filamente la basă pe partea internă cu câte un denticul obtus. Silicule glabre, ovale ori obovate, plane, la mijloc convexe, loculi 2-ovulați. Frunđe caudiculelor oblonge în pețiol atenuate, foarte mōletomentōse. Ț Aprilie-Maiu. Pe stîncile calcare. In munții dintre Greci și Măcin; pe stîncile dela Hîrșova; pe ruina dela Adam-Clysi, pe stîncile calcare dela Demirkioi.

A. argenteum Vitin. (A. argintiu). Tulpine erbacee, ascendente, la basă sufruticōse, la vîrf racemos-ramificate, racemimcorimboși. Petale retuse. Staminele cele mai lungi aripate, cele mai scurte la basă aripat-ependiculate. *Silicule* subrotunde sau ovale, *cu perii stelați disparsi scabriuscule*. Semințe orbiculare lat-aripate. Frunđe obovate sau lanceolate, pe fața dedesubt sure. Petale aurii. *Loculi siliculelor 1-ovulați*. Ț Maiu-Iunie. Pe stîncile calcare de pe muntele Sepeljin și de pe Consul.

A. obtusifolium Stev. [loc alb]

A. tortuosum W. Kit.; *A. alpestre* β. majus Koch Synops. (*A. tortuos*). Intręga plantă cu perii stelați sur-tomentōsă. Tulpine erbacee, ascendente, ramificate, sucite, la basă sufruticōse. Racemi abreviați, dispuși la vîrf tulinelor în

corimbă. Petale retuse. Filamentele cele mai lungi retuse, cele mai scurte la basă aripat-ependiculate. Silicule ovale, comprese, indesuit pubescente, sure. Semințe ovale, pe o margine foarte angust-aripate. Frunze obovate, ori oblong-cuneate, obtuse. Locuții siliculelor 1-ovulari. 4 Maiu-Iunie. La Greci și în peninsula Kaleh aproape de Kara Nasib. Foarte comun.

A. montanum L. (*A. montan*). Tulpine erbacee prostrate ori ascendente, în urmă la basă sufruticose. Racemi terminali solitari, cei fructiferi elongați. Petale obtuse ori retuse. Filamentele cele mai lungi aripate, cele mai scurte la basă aripat-ependiculate. Silicule ovale ori subrotunde indesuit sur-pubescente, peri alipiți. Frunze sure, lanceolate, cele inferioare obovate. Flori auriu. Plantă perenală. *Locuții siliculelor 2-ovulați*. La Bașkioi pe stîncile muntelui Bașkioi.

Variază :

1. Frunzele inferioare obovate (*A. arenarium* Lois.)

2. Frunzele mai înguste, toate lanceolate (*A. arenarium* Gmel.)

A. rostratum Stev. (*A. rostrat*). Tulpine erbacee, erecte spre vîrf paniculate. Frunze oblonge cu peri suri stelați cam depărtați. Flori dispuse în racem la urmă foarte elongați. Silicule eliptice, peste tot cu peri stelați indesuiți, subegal de lungi cu stilul. Flori galbene. *Plantă biennială. Locuții siliculelor 2-ovulați*. Locuri aride și petroase. Foarte comun pretutindeni.

A. calycinum L.; *A. campestre* M B. non L.; *Adysetum calycinum* Scop. (*A. calicin*. Vulg. [loc alb]). Tulpine erbacee, ascendente. Racemi terminali. *Calice persistent. Filamente toate nedentate*, cele mai scurte la basă cu câte 2 squamule setacee. Silicule orbiculare, cu perișori suri, stelați, însă foarte scurți. Frunze sure, lanceolate, la basă angustate, cele infime obovate. Petale aproape încă odată atât de lungi cât calicele, la vîrf emarginate, dintru întâi de colorie sulfurie, la urmă devenind alburii. Locuții siliculelor 2-ovulați. Intre Babadagh și Ienissala.

A. minimum Willd. (*A. mititel*). Tulpine erbacee, ascendente. Racemi terminali. *Calice deciduu*. Filamentele cele mai lungi nedentate, cele mai scurte aripate și încă cu câte două squamule setacee. *Silicule orbiculare glabre*. Frunze

sure, lanceolate, cele infime obovate. Petale nemarginate, de aceeași colóre ca la *A. calycinum* L. *Silicule mai lungi decât pedicelele erect-patuli*. Loculi siliculelor 2-ovulați. ☉ Iunie-Iulie. Coline nésipóse, pășuni aride. Fórte comun în tótă Dobrogea.

A. minutum Schlecht. (A. [loc alb]). Plantă cu perí stelați și cu setule la basă ramificate sur-hirsută. Tulpine erbacee, subramificate, erecte orí ascendente. Frunđe oblonge, cele infime obovate. Racemí la urmă elongați. Silicule orbiculare orí subeliptice, subemarginate, *de tot glabre, mai scurte decât pedicelele patente*. Petale de colórea celor dela *A. calycinum* L. Coline aride, locuri nésipóse. Constanța, insula Leti (Delta) etc.

A. hirsutum M. B.; A. campestre γ . *hirsutum* Koch Synops. (A. hirsut). Plantă cu perí stelați și surí hirsută. Tulpine ascendente, la vírf ramificate. Frunđe oblonge, cele inferióre obovate. Racemí la urmă elongați. Filamentele cele mai lungi îngust-aripate, nedentate, cele mai scurte la basă aripat-ependiculate, bidentate. Silicule orbiculare, abia emarginate, cu perí stelați rari și scurți, apoi cu sete numeróse, erecte și elongate insidente pe tuberculí, *hispidе*, de 2-3-orí mai lungi decât stilií. Loculi siliculelor 2-ovulați. Ienisala, Constanța, Tuzla, Mamaikioi, Karakioi, etc.

Genul *Berteroa* Dc.

***Berteroa* Dc.** (*Berteroa*). [Loc alb.]

B. incana Dc.; *Alyssum incanum* L.; *Farselia incana* R. Br. (B. incană). Tulpină erbacee, erectă, orí ascendentă. Petale bifide. Staminile cele mai lungi la basă aripate, cele mai scurte dentate. Silicule eliptice, convex—comprese, pubescente. Frunđe lanceolate, cele inferióre în pețiol angustate. Tulpina și frunđele sure cu perí stelați și simpli, scurți. Flori albe. Fórte comun pretutindenea.

Variază la locuri unede și umbróse cu pubescente moi, rărită și aprópe verđie. (*B. viridis* Tausch).

Genul *Meniocus* Desv.

***Meniocus* Desv.** (*Menioc*). [Loc alb.]

M. linifolius Dc. (M. cu frunđe de in). [loc alb].

In stepe pretutindenea: Cernavoda, etc.

Genul *Erophila* Dc.*Erophila* Dc. (Erofilă). [Loc alb.]

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Silicule lanceolate orî oblonge . . . . . *E. vulgaris* Dc.
 1.' Silicule subrotunde . . . . . *E. praecox* Dc.

E. vulgaris Dc.; *Draba verna* L. (E. comună). Tulpine fără frunze, în partea superioară deîmpreună cu pedicelele glabre. Frunze radicale lanceolate, acute la basă atenuate. *Silicule lanceolate orî oblonge* mai scurte decât pedicelele. Stil foarte scurt. Lamina petalelor semibifidă. ☉ Martie-Aprilie. Locuri cultivate și inculte. Comună pretutindeni.

E. praecox Dc.; *Draba spathulata* Lang. (E. precoce). Tulpine fără frunze în partea superioară deîmpreună cu pedicelele glabre. Frunze radicale lanceolate, acute, la basă atenuate. *Silicule subrotunde* mai scurte decât pedicelele. Stil foarte scurt. Lamina petalelor semibifidă. La Greci, Atmădia, etc.

Genul *Draba* L.

Draba L. (Drabă). *Siliculă oblongă sau eliptică*, coronată de stilul său stigmatul subsessil; *valve plane*, rar convexe; loge polysperme. Semințe comprimate, nemarginate. Radiculă commissurală. Plantă cu perî rar stelați.

D. muralis L. (D. de ziduri). Tulpină foliată; frunze caulinare ovate, amplexicaule. Pedicelî orizontali patenți. Silicule glabre de jumătatea lungimeî pedicelelor. Rădăcina simplă. Flori albe. Plantă anuală. ☉ Aprilie-Maiu. În munții aprici la Teke.

Genul *Lunaria* L.

Lunaria L. (Lunarie). Stamine lipsite de aripî sau de apendice. *Siliculă stipitată*, de ordinar pendentă la maturitate *lat-eliptică*; *valve plane*; loge polisperme. Semințe comprimate. Radicula comissurală. Flori violacee.

L. annua L.; *L. biennis* Moench. (L. anuală. Vulg. *Pana sburătorului*). Silicule *lat-ovate*, la ambele capete *obtuse*. Se-

mințe cordat-subrotunde, egal de lungi și de late. Frunze profund-cordate, pârsose, pedicelate, dublu și neegal-dentate. Flori lilacini-violacee, ori albe, fără de miros. ♂ Aprilie-Maiu. In locurile umede și umbróse din pădurile din munți, la Greci, la monastirea' Cocos.

OBSERVARE.—*L. rediviva* L. diferă prin siliculele eliptic-lanceolate, la ambele capete acute, iară semințele mai late decât lungi.

Genul *Peltaria* L.

Peltaria L. (Peltarie). Calice egal la basă. Petale egale, întregi. Șase stamine *lipsite de aripă și de apendice*. Siliculă *indehiscentă, uniloculară, orbiculară, plan-comprimată, marginată, dar nu aripată*; placente filiforme, *incluse*. Una saú două semințe rotunđite, comprimate, suspendate de nisce funicule laterale. Cotyledóne plane, ovale, întregi; radiculă laterală.

P. alliacea L. (*P. aliacee*). Frunze tulpinale cu basa profund-cordată amplexicaule. Silicule plane, reticulat-vínóse. Petale dublu atât de lungi cât calicele, albe. Semințe reniforme, fórte mici, punctulate. ♀ Maiu-Iulie. In locurile stíncoșe și calcare din munți. Intre Handierca și Cerna.

Genul *Senebiera* Poir.

Senebiera Poir. (Senebieră). *Siliculă indehiscentă, cu 2 loge monosperme, comprimate perpendicular pe despărțitură, știrbată la basă*, saú știrbată la vârș și la basă; *valve gróse, reticulate saú rugóse, nedespărțindu-se de ordinar de ax și reținând sémínța*. Cotyledóne ínđoite. Radiculă dorsală. Flori albe, ín raceme opuse frunđelor; tulpine culcate; frunđe pinnatipartite.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Silicule subreniforme cu un stil piramidal remanent *S. Coronopus* Poir.
- 1.* Silicule geminate (duplicate), fără stil . . . . . *S. didyma* Pers.

S. Coronopus Poir.; *Cochlearia Coronopus* L. *Coronopus Ruelli* All.; *C. depressus* Moench.; *C. vulgaris* Desf. (*S. Coronop*). Frunđe profund-penatifide, lacinií întregi, ori dina-

inte incise. *Pedicele* mai scurte de cât florile. Silicule sub-reniforme, comprese, *coronate cu un stil piramidal*, reticulat-rugöse, pe margini subradiat-striate și dentate. Flori albe förte mici. ☉ Iulie-August. Pe lângă vii, apröpe de Kara Nassib.

S. didyma Pers.; *S. pinnatifida* Dc.; *Lepidium didymum* L. Mant.; *L. anglicum* Huds.; *Coronopus didymus* Smith.; *C. pinnatus* Horn. (S. didimă). Frunöe profund-penatifide, lacinii întregi ori dinainte incise. *Pedicele* mai lungi decât florile. *Silicule geminate* (duplicate, didime), comprese, la basă și la vârö emarginate, reticulat-rugöse. *Stilul lipsesce*. Flori albe förte mici. ☉ Iulie-August. Pe lângă Dunăre la Sulina și pe lângă calea ferată la Constanöa probabil introdusă.

Genul *Capsella* Vent.

Capsella Vent. (Capselă). *Siliculă triangulară-obcordată*, terminată prin stilul scurt; valve nearipate; *loge polysperme*. *Radiculă dorsală*. Flori albe; frunöele superiöre sagitate-amplexicaule.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Silicule triangular-obcordate . . . . . *C. Bursa pastoris*
Moench.
1.* Silicule ovate ori oblonge . . . . . *C. procumbens*
Fr Wallr.

C. Bursa pastoris Moench.; *Thlaspi Bursa pastoris* L. (C. Bursa păstorului. Vulg. *Traista-Ciobanului*). Frunöe întregi până penatifide, cele caulinare superiöre nedivise. *Silicule triangular-obcordate*. Flori albe. ☉ Mai tot anul. Locuri cultivate și inculte, câmpuri, drumuri. Comun pretutindenii.

Variază :

α. *integrifolia* (Schlechtend). Flori normale; frunöe întregi.

β. *sinuata*. Flori normale; frunöe sinuat-dentate.

γ. *pinnatifida*. Flori normale; frunöe penatifide.

δ. *coronopifolia* (Dc.) Flori normale; frunöe penatifide, lacinii dinainte incise.

ε. *apetala*; *C. apetala* Opetz. Flori fără petale, decandre. Petale transformate în stamîne.

C. procumbens Fries. Wallr.; *Lepidium procumbens* L.; *Hutchinsia procumbens* Desv.; *Thlaspi procumbens* Wallr.; *Noccaea procumbens* Rehb. (C. procumbentă). Frunze profund penatífide, lacinii de tot întregi, lanceolate orî eliptice, cea terminală mai mare, cele caulinare superióre subîntregi. Racemi elongați, multiflori. *Silicule ovale orî oblonge*, obtuse orî subtruncate. Flori albe. ☉ Maiü. In finețele sárate din regiunea litoree, în peninsula Kaleh aprópe de Kara Nasib și Kecei Kuciuk; la Baškioi pe muntele Sepeljin.

Genul *Bunias* L.

Bunias L. (*Bunias*). *Siliculă indehiscentă*, cu 2 loge monosperme saü disperme, adesea divisate transversal în douë loge secundare printr'o despărțitură false ce separă semințele, *ovoide saü tetragone*. *Cotyledóne lineare învêrtite în spirală*.

B. orientalis L. (*B. orientală*). Silicule oblic-ovate, 2-loculare, neangulate și nearipate. Frunze radicale oblong-lanceolate la basă sinuat-runcinate, cele urmátóre penate, cu penile oblonge, recurbate și cu lobul terminal 3-angular, cele supreme lineare. Flori galbine. ♂ Iunie-Iulie. In pădure la schitul Slava.

Genul *Clypeola* L.

Clypeola L. (*Clipeolă*). Calice egal la basă. Petale egale, întregi. Staminele lungi cu filamente *aripate și dentate*; staminele scurte munit la basa lor și înăuntru de un apendice. Siliculă *indehiscentă*, uniloculară, *orbiculară, plan-comprimată, aripată*; placente filiforme, incluse. O singură sămință rotundită, comprimată, suspendată de un funicul lateral. Cotyledóne plane, ovale, întregi; radiculă laterală.

C. Corvini Desv. (C. lui Corvin). Rădăcină cilindrică, producând mai multe tulpine la vîrf ramificate. Frunze radicale rosetare, pețiolate, oblonge, sinuat-penatífide, denticulate, cele superióre mai mici, oblonge, truncate, denticulate, cu basa sagitată, sessile. Flori albe. Petale încă odată atât de lungi cât calicele. Silicule acuminate în un stil scurt, gros, multinervat și rugulos. ☉ Aprilie-Maiü. Stepe, coline nésipóse. Comun: Medgidie, Murfatlar, Tatlogiac.

Genul *Neslia* Desv.

Neslia Desv. (Nesliel). Siliculă indehiscentă, de ordin ar monospermă, *subglobulósă*, puțin comprimată paralel cu despărțitura; coronată de *stilul* persistent *filiform*. *Radiculă dorsală*. *Flori galbene*.

N. paniculata Desv. (*N. paniculată*). Frunze radicale pețiolate, oblonge, până linear-lanceolate, întregi ori denticulate, cele caulinare mai mici cu basa sagitată, sessile. Flori lung pedunculate, galbene. Silicule globuliforme, reticulate-vênose și rugulose. ☉ Maiu-Iunie. In stepe. Comună.

Genul *Calepina* Desv.

Calepina Desv. (Calepină). Siliculă indehiscentă, monospermă, *ovoidă-subglobulósă*, terminată printr'un vîrf ascuțit gros și conic, coronată de *stigmatul sessil*. Radiculă inclusă. *Flori albe*.

Fam. VII. CISTINEE.

Flori hermafrodite aprópe regulate. Calice cu 5 sepale libere, persistente, cele 2 exterióre de ordin ar mai mici, câte-odată nule. Corolă cu 5 petale libere, caduce. *Stamine în număr indefnit, libere*. Stile lipite într'un stil filiform. Stigmat întreg sau deabia lobat. Fruct capsular, polysperm, unilocular sau cu 3-5 mai rar 6-10 loge incomplete, cu dehiscență loculică. Seminte inserate pe placentele parietale sau în unghiul intern a despărțiturilor, cu albumen subțire, făinos. Plante perene, sub-frutescente sau lemnóse, mai rar anuale; frunze opuse, mai rar alterne, întregi, adesea munite de stipulă persistente; flori în raceme false terminale, mai rar în cime umbeliforme sau subsolitare.

Helianthemum Tournef. (Helianten). Calice cu 5 sepale, cele două exterióre de ordin ar mai mici, câte-odată nule. Corolă cu 5 petale. *Stamine în număr indefnit*. Capsulă cu 3 valve purtând despărțiturile sau placentele pe partea lor mijlocie.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpină cu stipulă.
2. Plantă sufruticósă, perenală . . . . . II. vulgare Gaertn.

- 2* Plantă erbacee, anuală . . . . . **H. niloticum** Pers.
var **lasiocarpum** Boiss.
- 1* Tulpină fără stipulă. Plantă sufruticósă . . . **H. procumbens** Dun.

H. vulgare Gaertn.; *Cistus Helianthemum* L. (H. comun. Vulg. [loc alb]). *Plantă stipulată, sufruticósă, ascendentă*. Frunze ovale orî linear-oblonge, ciliate, hirte, orî pe fața inferióră tomentóse, marginile subrevolute. Racemî bracteați. Pedicelî fructiferî contort-deflexi. Stil de 2-3 orî mai lung decât ovariumul. Sepale interióre obtuse, mucronulat-apiculate. Florî galbine, rare orî albe. Petale de 2-4 orî mai lungi decât calicele. † Iunie-August. Rară. In Delta Dunărei, pe colinele nésipóse din pădurea Kara-Orman.

H. niloticum Pers. var. *lasiocarpum* Boiss. (H. [loc alb]). *Plantă stipulată, erbacee, anuală*. Tulpină vilos-tomentósă, cenușie. Ramurî erecte, orî ascendente. Frunze scurt pețiolate, oblong-eliptice, pe ambele fețe, cu deosebire însă pe cea inferióră vilos-tomentóse. Pendunculî opuși frunzelor deîmpreună cu calicele acuminat tomentosî-hirsuți, suberecți, mai scurți decât frunzele. Stil drept și erect, la vîrf îngroșat. Stigmat simplu. Semințe numeroșe roșee, pubescente. Petale de lungimea calicelui orî și mai scurte. ☉ In stepe stîncóse dintre Sariot și Kara-Nasib, pe colinele petróse de la Medgidie.

H. procumbens Dun.; *Fumana* [loc alb] (H. procumbent). *Plantă fără stipulă, sufruticósă, procumbentă*, ramificată ramurî elongate, cele mai tinere sure. Frunze disparse (nu opuse), lineare, scabriuscule, setaceu-ciliate, cele mai tinere canaliculate. Pedunculî laterali solitari. Stil mai lung decât staminele. Stigmat capitat, fimbriat, subtrilobat. Capsule aperte conținînd puține semințe. Petale subduplu mai lungi decât calicele. † Iunie-Iulie. Rară. In Delta Dunărei pe colinele nésipóse din pădurea Kara-Orman.

Fam. VIII.—VIOLARIEE.

Florî hermafrodite, *neregulate*, plecate, răsturnate. Calice cu 5 sepale libere sau puțin lipite între ele la partea inferióră, prelungite în apendice dedesubtul inserțiunei lor, erbacee, persistente. Corolă cu 5 petale inegale, libere, marce-

scente, cel inferior prelungit în pinten dedesubtul inserțiunii sale. Stamine 5, cu filamente foarte scurte, lățite, libere. Antere conivente în con îmbrățișând ovarul, terminate la partea superioară printr'un apendice membranos; cele două inferioare cu conectiv prelungit către partea inferioară într'un apendice cărnos ce este primit în cavitatea pintenelui. Stile lipite într'un stil nedivizat. Stigmat nedivizat sau subtrilobat. Fruct super, cu 3 carpele capsular, unilocular, polysperm, cu dehiscență loculică, cu 3 valve. Semințe inserate pe placente parietale, munită cu o strofiolă mai mult sau mai puțin pronunțată și prevăzute de un albumen cărnos, gros. Plante erbacee, anuale, bisanuale sau perene; frunze alterne sau toate radicale, pețiolate, întregi, dentate sau crenelate; stipuli persistenți, adesea foliacei, liberi sau lipiți cu pețiolul la basă, dentați sau incisați; flori solitare, plecate, cu pedicele axilare sau radicale, munită cu două bracteole aprópe opuse.

Genul *Viola* Tournef.

Viola Tournef. (Violă). Caracterele familiei.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Rădăcină perenală.
2. Plante și după înflorire fără tulpine.
3. Plante cu stolonii elongați.
4. Frunze lat-ovate și profund-cordate. Flori violacee . . . . . *V. odorata* L.
- 4.* Frunze subtriangular-cordate. Flori albe. *V. alba* Bess.
- 3.* Planta fara stolonii. Frunze acute.
5. Frunze profund-cordate, sinul îngust. Fimbriile stipulilor glabri mai scurte decât diametrul transversal al stipulului. *V. hirta* L.
- 5.* Frunze la basă cordate, sinul lat. Fimbriile egal de lungi cu diametrul transversal al stipulului . . . . . *V. ambigua* W. Kit.
2. Plante cu tulpine foliate (*V. mirabilis* este la început fără tulpină).
6. Stipuli mici, cei intermediu mai scurți decât jumătatea pețiolilor frunzelor.
7. Frunze distinct cordate, orii reniforme. Flori albastre. Pintenii albaștri de 3 orii mai lungi decât apendiculi calicelui . . . . *V. sylvestris* Lam.

- 7.* Frunđe la basă cordate oblong-ovate, acutiuscule. Flori violacee. Pineni albi ori galbinii subduplu mai lungi decât apendiculi calicelui . . . . . *V. canina* L.
- 6.* Stipuli mai lungi decât pețiolii frunđelor, ori cel puțin de jumătatea lungimei acestor pețiolii, toți foliiformi.
8. Tulpina și pețiolii frunđelor uniserial-peroasă. Florile radicale complete cele de pe tulpină fără corolă . . . . . *V. mirabilis* L.
- 8.* Stipuli mai lungi decât pețiolii frunđelor. *V. elatior* Fries.
- 8**. Stipulii superiori egal de lungi cu pețiolii frunđelor . . . . . *V. nemoralis* Kutz.
var. *pubescens* Uechtr. & Sint.
1. Radăcină anuală.
9. Corolă mai mare decât calicele, de colóre violacee ori albastră, ori și variu colorată . . . . . *V. tricolor* L.
- 9.* Corolă de lungimea calicelui ori și mai scurtă de colóre albă . . . . . *V. arvensis* Murr.

V. odorata L. (*V. mirositoare*. Vulg. *Toporași, Mieșunele, Tă-măiore, Viorele*.) *Plantă acaulă, cu stolonii elongați. Frunđe lat-ovate, profund-cordate, la stolonii de vără reniform cordate. Stipuli ovat-lanceolați, acuti, pe margini deimpreună cu fimbriile lor glabri, și numai la vîrf subciliați, fimbriile mult mai scurte decât diametrul transversal al stipulilor. Sepale obtuse. Pedunculii fructiferi prostrați. Capsule globóse, pubescente. Flori saturat-violacee, petala impară la basă mai deschis violacee cu vine negre-violacee pe disc.*
4 Martie-Aprilie. Pretutindenea comună.

V. alba Bess. (*V. albă*). *Plantă acaulă. Frunđe subtriangular-cordate, deplin acuminat, sinul basilar profund—însă dilatat și apert cordat. Frunđe stolonilor de vără subtriangular, unghiul terminal abrupt-acuminat, cei laterali rotundați, și stolonii de vără înflorind deodată cu planta maternă, pe când la *V. odorata* stolonii apar după înflorirea plantei materne, și numai în anul următor produc flori.*
Flori albe. 4 In stejerișul de pe coline la Cierkioi-Slava.

V. hirta L. (*V. hirtă*). *Plantă acaulă și fără stolonii, ori munită cu tulpine laterale, cari la urmă se transmută în stolonii scurți. Frunđe ovate ori oblong-ovate, cele mai tardie profund cordate. Stipulii inferiori ovați, cei superiori*

lanceolați, toți acuți ori și la însuși vârful lor obtuși, de împreună cu fimbriile pe margini glabre, *fimbriile mai scurte decât diametrul transversal al stipulului*. Sepale obtuse. Pedunculii fructiferi prostrați. Capsule globóse, pubescente. Flori fără miros, mai adeseori deschis violacee trăgând puțin în colóre roșietică; provin însă și cu colorii mai saturate. Frunțele de primăvară sunt scurt ovate iară sinul basilar puțin aperte cordat, iară cele de vară sunt totdeauna oblong-ovate și sinul basilar profund-cordat. ♀ Aprilie-Maiu. In păduri. Comună pretutindenii.

V. ambigua W. K. (*V. ambiguă*). *Plantă acaulă și fără de stolonii. Frunțele cu un sin (basilar) lat și aperte cordate. cele exterioare ovate, cele interioare oblong ovate. Stipuli lanceolați, atenuat-cuspidați, fimbriați, pe margini glabri ori la vîrf numai ciliați, fimbriile neegale, cele mai lungi egal de lungi cu diametrul transversal al stipulului*. Sepale obtuse. Pedunculii fructiferi prostrați. Capsule ovate puberale. Flori albastre. ♀ Aprilie-Maiu. In păduri. Comun pretutindenea.

OBSERVARE. Diferă de *V. hirta* prin frunțile—chiar și cele interioare—cu sinul lat-cordat, nu însă profund și îngust-cordat.

V. sylvestris Lam. (*V. de pădure*). *Tulpine procumbente ori ascendente, glabre ori subpubescente. Frunțe distinct cordate, ovate ori subreniforme, scurt acuminate, cele inferioare obtuse. Pețiolii nearipați. Stipulii intermediu ai tulpinei lanceolați-atenuați, fimbriați-serrați, cu mult mai scurți decât pețiolii. Sepale lanceolat-acuminate. Capsulă acută. Flori deschis-albastre, mai mult ori mai puțin trăgând în colóre violacee. Pintenii drepți de 3 ori mai lungi decât apendiculiul calicelui, de colórea corolei*. ♀ Aprilie-Maiu. In păduri. Comună.

V. canina L. (*V. canină*). *Tulpine procumbente ori ascendente, glabre ori subpubescente. Frunțe de la basa cordată oblong-ovate, acutiuscule (nu acuminate), cele inferioare obtuse. Pețiolii nearipați. Stipulii intermediu ai tulpinei oblong-lanceolați, fimbriați-serrați, mult mai scurți decât pețiolii. Sepale ovat-lanceolate, atenuat-acute. Capsulă truncat-obtusă, apiculată. Pintenii obtuși, subduplu mai lungi decât apendiculiul calicelui. Flori mai saturate violacee,*

pintenii albi, trăgând în colóre gălbinie. ♀ Maiū-Iunie. Coline uscate, poenile din păduri și tuferișuri. Comună.

V. mirabilis L. (V. minunată.) *Tulpină erectă, deodată cu pețiolii frunzelor 1-serial pērosă. Frunțe lat-cordate, scurt-acuminate, crenulate, cele inferiōre subreniforme.* Stipulii oblong-lanceolați, acumițați și cei superiori ciliați cu setule scurte, altcum de tot întregi ori subdenticulați. Flori munite cu corolă, subradicale. Corolă palid-roșetică ori lilacină. ♀ In pădurile umbrōse. Comună pretutiindenea.

V. elatior Fries.; *V. persicifolia* Schkuhr. (V. [loc alb]). *Tulpine erecte, în partea superiōră deîmpreună cu frunzele pubescente.* Frunțe dela basă puțin cordate lanceolate. Pețiolii aripați. *Stipulii tulpinei cei medii foliacei, oblong-lanceolați, incis-dentați, mai lungi decât pețiolii.* Sepale acute. Pintenii egal de lungi cu apendiculi calicelui, ori și ceva mai lungi. Flori mari, albastre ori lilacee, la basă mai palide. ♀ Maiū-Iunie. In regiunea silvatică, comună.

V. nemoralis Kutz. var. *pubescens* Uechtr. et Sint.; *V. canina* × *elatior*. [loc alb].

In păduri la Cincarova și Teke.

V. tricolor L. (V. tricoloră. Vulg. [loc alb]). Frunțe crenate, cele inferiōre ovat-cordate. *Stipulii lirat-penatifidii*, lacinia medie crenată. Pintenii subduple mai lungi decât apendiculi calicelui. Rădăcină simplă, anuală. Tulpine ascendente, ramificate. *Corolă mai mare decât calicele, violacee ori albastră*, variind cu colorii albe și galbine, însă colōrea galbină numai la basa petalei impare. ☉ Maiū-Oct. Comun pretutindenii.

V. arvensis Murr.; *V. tricolor* β. *arvensis* Koch Synops. (V [loc alb]). Frunțe crenate, cele inferiōre ovat-cordate. *Stipulii lirat-penatifidii*, lacinia medie crenată. Pintenii subduple mai lungi decât apendiculi calicelui. *Rădăcină simplă anuală.* Tulpine ascendente, ramificate. Corolă de *lungimea calicelui ori și mai scurtă*, albă, petalele superiōre puțin atinse cu o colōre deschis-violacee. ☉ In agrii, locuri cultivate. Comună.

Fam. IX.—RESEDACEE.

Flori hermafrodite, neregulate. Calice cu 4-8 sepale mai mult sau mai puțin inegale, libere sau puțin connate la basă,

persistente sau caduce. Corolă cu 4-8 petale libere, caduce, foarte inegale, formate de un solz membranos sau cărnos, munit pe spinare sau la vîrf de o lamă petaloidă mai mult sau mai puțin divisată, cele posterioare foarte mari, palmati-partite, cele anterioare foarte mici, întregi. Stamina 8-10, libere, deordinar dispuse pe 2 verticile, inserate pe un disc cărnos, hypogyn, nesimetric, cu mult mai dezvoltat în partea posterioară decât în cea anterioară; antere biloculare, introrse. Stile 3-6 foarte scurte, stigmatifere la vîrf, mai rar stigmatate sessile. Ovariū super, format din 3-4 carpele, unilocular, cu placentele parietale, multiovulate, cu 3-6 carpele libere, verticilate, 1-2-ovulate. Fruct capsular, unilocular, polysperm, deschîndu-se prin crăpături la vîrf, sau compus din 3-6 folicule, verticilate, monosperme, deschîndu-se prin marginea lor internă. Semințe reniforme, lipsite de albumen; embrion arcuat. Plante erbacee, anuale, bisanuale sau perene, cu frunze alterne, simple, întregi sau mai mult sau mai puțin divisate, lipsite de stipulă sau munit la baza lor de două mici glande; flori în raceme spiciforme terminale.

Genul *Reseda* Tournef.

***Reseda* Tournef.** (Resedă). Ovariū unilocular, format din 3-5 carpele; fruct capsular, unilocular, polysperm, coronat de 3-4 dinți și deschîndu-se la vîrf prin 3-6 crăpături.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Calice 4-partit. Flori gălbiniu-albe . . . . . *R. luteola* L.
1.* Calice 6-partit.
2. Frunze nedivise, orî 2-3 fide. Flori albinețe . . . *R. inodora* Rehb.
2.* Frunzele caulinare medie bipenatifide, cele superioare trifide. Flori gălbiniu . . . . . *R. lutea* L.

***R. luteola* L.** (*R. Luteolă*. Vulg. [loc alb]). Frunze elongat-lanceolate, glabre, la basă 1-dentate. *Calice 4-partit*. Tulpină erectă. Petale gălbiniu-albe. Intre Tuzla și Mangalia.

***R. inodora* Rehb.; *R. mediteranea* Schult. non L.** (*R. inodoră*). Frunze oblong-lanceolate, acute, *nedivise orî bi-trifide*. *Pedicele mai lungi decât calicele*. *Calice 6-partit*, cel fructifer abia ceva mai mare, lacinii linear-cuneate, obtuse.

Capsule 6-angulare, trirostrate, pe angulî serrulat-scabre. Tulpină ramificată. *Petale albinețe*. În locurile stîncóse și petróse de pe lîngă Dunăre. Comună. ☉ ♂ 4.

R. lutea L. (*R. galbină*.) Frunđe după configurațiune tri-angulare, cele caulinare medie-bipinatifide, cele superióre trifide. *Pedicelî de lungimea calicclui*. *Calice 6-partit*, laci-nîi lineare. Tulpină difusă. *Petale verđi-gălbini*. Florî în racemî elongați, laxi și la vîrf acuți. ☉ ♂ 4 Iulie-August. Fórte comună pretutindenea.

Variază:

β. *nutans* Boiss.

Maî rară.

γ. *brachycarpa* Uechtr & Sint.

În stepe stîncóse aprópe de Cerna.

Fam. X. — DROSERACEE.

Florî hermafrodite, regulate. Calice cu 5 sepale libere și caduce, saũ pușin connate la basă și persistente. Corolă cu 5 petale libere, caduce saũ marcescente în preflorescență imbricată saũ conturnată. Stamine 5-10, libere, hypogine; antere biloculare, introrse saũ extrorse. Stile 3-5, întregi saũ bifide, saũ aprópe nule; stigmatate capitate. Ovariũ super, unilocular, cu 3-5 placente parietale, multiovulate. Fruct capsular, unilocular, polisperm, deschidîndu-se în 3-5 valve, cu dehiscență loculicidă. Seminte cu testa alveolat, rar tuberculos, adesea prelungit la cele doue extremități opuse în formă de aripă; albumen cãrnos saũ aprópe nul; embrion fórte mic. Plante erbacee, perene; frunđe alterne sau dispuse în rosete radicale, simple, întregi, pețiolate, de ordinar lipite de stipuli, adesea acoperite de glande pedice-late, roșietice, cleióse, iritabile; florî în raceme scorpioide, terminale saũ solitare la vîrfurile unor lungi peduncule axilare.

Genul *Aldrovanda*.

Aldrovanda Monti. (*Aldrovandă*.) Calice cu 5 sepale persistente. Petale 5, egale cu calicele, conivente. Stamine 5, hypogyne. Solđi nectariferi *nul*. Stile 5, *filiforme*; stigmatate

obtuse. Capsulă globuloasă, uniloculară, cu 5 valve loculicide. Flori *axilare, solitare*.

A. vesiculosa L. (*A. vesiculósă*.) Tulpină natantă, multiarticulată. Frunze verticilate, celulos-înflăte. Pețiolii cuneiformi, la vîrf fimbriați, fimbrii setacee mai lungi decât lamina cochleariformă. Flori mici, albe, axilare, solitare, pedunculii mai lungi decât frunzele. Fructe cernue. În ape stagnante natante. În bălțile și locurile din regiunea Deltei Dunărei. Fôrte frecuentă.

Fam. XI. — FRANKENIACEE.

Flori hermafrodite, regulate. Calice gamosepal, tubulos, 4-5-fid, persistent cu lobi egali. Corolă cu 4-5 petale hypogine, libere, cu unguiculă marginată membranósă egală cu tubul. Stamine 4-6, rar 5, hypogine; filamente îmbrățișând ovarul și persistente; antere introrse. Ovariū super, sessil, 3-4-quetru, unilocular, cu 3-4 placentae parietale, filiforme, ovale pe 2 rînduri, ascendente, anatrope. Stil simplu; stigmat 3-4. Capsulă uniloculară cu 3-4 valve purtând placentele pe mijlocul lor; dehiscență loculidă. Semințe ascendente, cu testa coriaceū, scabre; umbilic basilar, continuat de rafeū filiform care se întinde dealungul seminței, până la chaliza apicală, umflată-mamilară. Albumen făinos. Embrion drept, central în albumen; radiculă scurtă, apropiată de umbilic. Plante [Loc alb.]

Genul *Frankenia* L.

***Frankenia* L.** (*Frankenie*). Filamentele staminelor late, subulate. Stil filiform, tripartit, cu stigmat interne. Capsulă uniloculară, multiovulată, cu 3-5 valve seminifere la mijloc.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. *Tulpina* erbacee. Ramuri pubescente . . . . . *F. pulverulenta* L.
- 1.* *Tulpină* fruticósă. Ramuri hispide . . . . . *F. hispida* Dc.

***F. pulverulenta* L.** (*F. pulverulentă*.) *Tulpină erbacee*, prostrată, difusă. *Ramuri pubescente*. Frunze obovate, retuse sau obtuse, submucronate, pe fața inferióră pulverulent-sub-

tomentóse. Pețiolii ciliați. *Flori axilare și terminale subso-litare.* ☉ In nésipurile maritime. Pe marginea mlaștinilor sărate în peninsula Kaleh, mai rară.

F. hispida Dc. (*F. hispida*.) *Tulpină fruticósă*, subrectă. *Ramuri hispide.* Frunțe verticilat-fasciculate, oblong-lineare, marginile revolute, patente, la basă subciliate. *Flori în corimbă îndesuiți terminali.* 5 4. In nésipiurile maritime, salsuginóse. In locurile sărate litorale la lacul Sinie și în peninsula Kalek.

Fam. XII.—POLYGALEE.

Flori ermafrodite, neregulate. Calice cu 5 sepale persistente, libere, fórte inegale; 3 exterioré erbacee, fórte mici, 2 interioré, laterale, petaloide, fórte mari (*aripi*.) Petale 3, inegale, connate cu filamentele staminelor într'un tub crépat, simulând o corolă gamopetală subbilabiată; petal anterioré, mare, canaliculat, cuculat, cöprindënd staminele și pistilul, munit pe spinare de o créstă laciniată (*carena*); petale laterale întregi, conivente. Stamine 8, hypogine cu filamente connate cu petalele într'un tub crépat pe partea posterioră; antere uniloculare, deschidëndu-se la vârî printr'un por. Stil simplu, dilatat la vârî în 2 lobî, bilabiați, stigmatiferi pe busa inferioră. Ovariü super, deordinar munit la basa sa de un disc hypogin, cu 2 loge, una anterioră, alta posterioră, uniovulate. Fruct capsular, comprimat cu 2 loge monosperme, cu dehiscență loculicidă saü septicidă. Semințe munit de o caronculă lobată; albumen cărnos. Plante perene erbacee saü subfrutescente la basă. Frunțe simple, întregi, alterne, mai rar opuse, lipsite de stipuli. Flori în raceme terminale.

Genul *Polygala* Tournef.

Polygala Tournef. (*Poligală*). Capsulă fórte comprimată oblongă saü obovată, stirbată în formă de inimă la vârî, încunjurată de o margine subțire mai mult saü mai puțin lată; semințe cu caronculă 3-lobată.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stipitele ovarului pe timpul înfloririi de 3-4 ori

Brândză. Flora Dobrogei.

4

- mai lung decât ovariuul . . . . . **P. major** Jacq.
- 1.* Stipitele ovariuului pe timpul înfloririi subegal de lung cu ovariuul.
  2. Bracteele laterale de jumătate mai scurte decât pedicelele. Racemul la vîrf necomos . . . . . **P. vulgaris** L.
  - 2.* Bracteele laterale de lungimea pedicelelor. Racemul la vîrf comos . . . . . **P. comosa** Schkuhr.

P. major Jacq. (P. mare. Vulg. [loc alb]). Flori cristate. Racemi terminali multiflori. Aripă eliptică cu 3 nervure, nervurele la vîrf conjuncte prin vinişore oblice, cele laterale spre exterior vînoşe, vinele ramificate şi areolar-anastomosante. *Stipitele ovariuului pe timpul înfloririi de 3-4 ori mai lung decât ovariuul.* Flori roşee. Bractee 3, dintre care 2 laterale mai lungi decât florile nedesvoltate, pentru care *vîrful racemului devine comos* (ca la *P. comosa* Schk.) 4 Maiu-Iulie. Fîneţe şi coline uscate. Fôrte comună în tótă Dobrogea.

P. vulgaris L. (P. comună. Vulg. [loc alb]). Flori cristate. Racemi terminali multiflori. Aripă eliptică ori ovate, trinervate, nervure conjuncte la vîrf cu o vînă oblice, cele laterale pe partea externă vînoşe, vinele ramificate şi areolat-anostomosante. *Bracteele laterale de jumătate mai scurte decât pedicelele.* Stipitele ovariuului pe timpul înfloririi subegal de lung cu ovariuul. Frunđe lanceolate, cele infime eliptice, mai scurte. Flori albastre, roşee ori albe. 4 Maiu-Iunie. Comună pretutindenea.

P. comosa Schk.; (loc alb). Flori cristate. Racemi terminali multiflori. Aripă eliptică, trinervate, nervure conjuncte la vîrf cu o vînă oblică, cele laterale pe partea externă vînoşe, vinele ramificate, puşin areolat-anostomosante. Stipitele ovariuului pe timpul înfloririi subegal de lung cu ovariuul. *Bracteele laterale de lungimea pedicelelor.* Frunđe linear-lanceolate, cele inferioare eliptice, mai scurte. Flori roşee, arareori albastre ori albe. Bracteele laterale sunt mai lung timp persistente şi *racemul este la vîrf comos*, fiind-că aceste bractee sunt mai lungi decât florile nedeschise. 4 Maiu-Iunie. Comună pretutindenea.

Fam. XIII — CARYOPHYLLEE.

Flori ermafrodite, rar dioice prin abortare, regulate. Calice de ordinar persistent, cu 5, rar 4 sepale, libere sau con-

nate și formând un tub elongat. Corolă cu 5, rar 4 petale libere, mai mult sau mai puțin unguiculate, în preflorescență imbricată sau răsucită, adesea munită în punctul de unire a limbului și a unguiculei de apendice al căror totalitate constituie coronula; rar petale nule prin abortare. Stamine libere, hypogyne, în număr egal sau dublu cu acela al petalelor, dispuse în 2 verticile, cel mai interior adesea puțin aderent de petale; antere biloculare, introrse. Stile 2-5 libere, stigmatifere pe fața internă. Ovariū super, adesea purtat pe un prolongiment al axului (*gynophor*), primitiv cu 2-5 loge multiovulate, devenind unilocular prin destrucțiunea despărțiturilor. Ovule inserate în unghiul logelor sau pe un placenta devenit liber și central în urma destrucțiunii despărțiturilor. Fruct foarte rar indehiscent și bacciform, deordinar capsular, unilocular, sau cu 2-5 loge incomplete, polysperme, rar oligosperme, deschidându-se prin valve sau prin dinți în număr egal cu acela al stilelor sau dublu. Semințe reniforme sau scutiforme, cu embrion anular și periferic sau drept sau îndoit și lateral; albumen făinos. Erburī anuale sau perene, rar plante subfrutescente la basă. Tulpine nodoróse-articulate. Frunđe simple, opuse, lipsite de stípulī sau dilatate la basă în vaginule ce pot simula stípulī. Florī de ordinar în cime terminale.

Tribul I. Silenee. — Calice cu 5 sepale connate cel puțin în jumătatea lor inferióră formând un tub de ordinar elongat; petale 5, deordinar lung unguiculate; ovariū purtat pe un prolongiment al axului (*gynofor*).

CONSPECTUL GENURILOR

1. Stile 2.
2. Calice la basă pe partea externă cu squamule. Petale unguiculate . . . . . *Dianthus* L.
- 2.* Calice la basă fără squamule.
3. Petale cuneiforme . . . . . *Gypsophila* L.
- 3.* Petale unguiculate . . . . . *Saponaria* L.
- 1.* Stilī 3.
4. Fructul o bobīa. Calice scurt campanulat . . . *Cuenbalus* L.
- 4.* Fructul o capsulă. Calice tubulos orī ventricos. *Silene* L.
- 1.*** Stile 5.
5. Stigmat nepėros. Petale mai lungi decăt calicele.

6. Flori ermafrodite.
7. Plante glabre.
8. Petale nedivise. Capsulă semi-5-oculară. Tulpină numai în partea superioară subnodură viscidă *Vesicaria* Röhl.
- 8.* Petale până peste jumătate 4-fide. Capsulă 1-oculară . . . . . *Lychnis* Tournef.
- 7.* Plante tomentose . . . . . *Agrostemma* L.
6. Flori dioice . . . . . *Melandrium* Röhl.
- 5.* Stigmat glandulos-përos. Petale mai scurte decât laciniile foarte lungi ale calicelui . . . . . *Githago* Desf.

Genul *Dianthus* L.

Dianthus L. (Garofă.) Calice tubulos-cilindric, cu 5 dinți muniți la basă de un calicul format din 2-6 bractee imbricate, petale lung unguiculate, cu limb emarginat, dentat sau frangiat, munit de o coronulă; stamine 10; stile 2; capsulă deschizându-se prin 4 dinți; semințe scutiforme.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori fasciculate ori capitate.
- 2 Flori indesuit-capitate. Squamula calicelui ca și ale involucrului. pelucid-membranacee, cele intime foarte obtuse, mai lungi decât calicele și înfășurând pe acesta. Flori mici. Tulpină glabră . . . . . **D. prolifer** L.
- 2.* Flori fasciculate.
3. Vaginele frunzelor subegal de lungi cu lățimea frunzei.
4. Flori fasciculate. Squamele calicelui erbacee, lanceolat-subulate, deîmpreună cu bracteele hirsute . . . . . **D. Armeria** L.
- 4.* Flori indesuit-fasciculate. Squamele calicelui erbacee, ovat-subulate, deîmpreună cu bracteele și cu tulpina pubescent-scabre . . . **D. Pseudarmeria** M. B.
- 4.** Flori mai indesuit-fasciculate. Squamele calicelui coriace, ovate deîmpreună cu bracteele glabre . . . . . **D. collinus** W. K. var.
- 2.** Flori capitate.
- 3.* Vaginele frunzelor de 2-4 ori mai lungi decât lățimea frunzei.
5. Dinți calicelui acuți.
6. Squamele calicelui obovate, foarte obtuse, subulat-aristate. Squamele involucrului (bracteele) foarte late. Vagina frunzelor supreme

- ventricosă . . . . . **D. capitatus** Dc.
- 6.* Squamele calicelui ovate, acuminat, ori acute.
Squamele involucrului dela basa ovata lung
acuminat Plantă înaltă, glaucescent-prui-
nosa. Frunze de timpuriu flaccide . . . . **D. giganteus** d'Urv.
- 5.* Dinții calicelui foarte obtusi. Squamele cali-
celui coriace, ovate ori oblonge, obtuse ori
truncate, mucronate și scurt aristate . . . **D. polymorphus** M. B.
- 1.* Flori solitare ori fasciculate, lung peduncu-
late. Squamele calicelui ovate, foarte scurte,
ori mucronate . . . . . **D. leptopetalus** Willd.
[loc alb] . . . . . **D. nardiformis** Janka

D. prolifer L.; *Tunica prolifera* Scop.; *Kohlrauschia prolifera* Kunth. (**D. prolifer**). *Flori indesuit-capitate. Squamele involucrului 6 pelucid-membranacee, scariose, eliptice, cele doue exterioare de jumătate mai scurte, mucronate, cele intime foarte obtuse mai lungi decât calicele. Squamele calicelui conforme cu cele ale involucrului înfășură calicele Tulpină glabră. Seminte netede. Petale emarginate, nebarbulate, lamina acestora de jumătate cât unguicala. ☉ Iulie In finețile nésipose, coline sterile. Comun pretutindenî.*

D. Armeria L.; *D. hirtus* Lam. non Vill. (**D. Armeria**). *Flori fasciculate. Squamele calicelui deodată cu bracteele lanceolat-subulate, erbacee, subegal de lungi cu tubul, hirsute. Frunze linear-atenuate, la vîrf obtusiuscule, deîmpreună cu tulpina pubescente. Petale de colóre roșie deschisă, cu puncte roșii mai întunecate. ♂ Iulie-August. Foarte comun în finețele din păduri și pe marginea pădurilor și a tuferișurilor.*

D. Pseudarmeria M. B. (**D. Pseudarmeria**). *Flori indesuit-fasciculate. Squamele calicelui ovat-subulate de lungimea tubului, deîmpreună cu frunzele linear-subulate și cu tulpina pubescen-scabre. ☉ In locuri uscate și petröse. Gavaglia, Hirșova, Grópa-Ciobanului, între Medgidia și Cernavoda, Akpunar, etc.*

OBSERVARE. — Se distinge de *D. Armeria* L. prin florile indesuit-fasciculate, prin forma squamelor calicelui și prin scabritia tuturor părților plantei.

D. collinus W. K. var. [loc alb.] *Flori agregate în fasciculii mai indesuiți. Frunze îngust-lanceolate, la ambele capete atenuate, cu 5 nervure longitudinale. Squamele cali-*

celui ovate, nervate, abrupt acuminate, mai scurte decât tubul calicelui. *Vaginele frunzelor subegal de lungi cu lăţimea frunzei*. Petale rotundate de colóre saturat-roşie. Fórte comun pretutindenea.

D. capitatus Dc. [loc alb.] (D. capitat. Vulg. *Garofiţă*). Flori în capitulă terminală multifloră. *Squamele calicelui coriacee, verziu-albe, albestriü-pruinöse, obovate, fórte obtuse, subulat aristate*, la vârş şi pe margini purpurascente aprópe de jumătate cât tubul calicelui de lungi. *Squamele involucrului fórte late, subconforme*. Frunze lineare, cele *supreme la basă lanceolat-dilatate*. Vaginele frunzelor de 4 ori mai lungi decât lăţimea frunzei, *vagina supremă ventricósă*. Plantă glaucescentă. Coline erbóse. Comună în Dobrogea, în Deltă rar. Munţi dintre Greci şi Măcin, etc.

Variază :

β. *minor* Boiss.

În locurile nésipóse de pe malul mării în penins. Kaleb şi Kocia-Kuciuc.

D. giganteus d'Urville; *D. atrorubens* Jacq. non All.; *D. glaucophyllus* Rehb. non Horn.; *D. banaticus* Boiss. Fl. or. non Heuff. *D. pruinósus* Janka. (D. giganteü.) *Plantă înaltă, pruinósă şi de colóre glaucă*. Frunze lineare, cu 5-7 nervure, cele caulinare mai late decât ale inovaşunilor, pruinöse şi *în grabă flaccide*; *vagine subventricóse de 2-4 ori mai lungi decât lăţimea frunzei*. *Flori în capitulă multifloră terminală*. *Squamele calicelui netede, coriacee, de jumătatea lungimeii calicelui*. Bracteele dela basa obovată fórte lung acuminate, subdistante, de lungimea capitulului. Lamina petalelor de colóre sanguineü-purpurie aprópe de 2 ori mai scurtă decât unguicula dentată. Calicele în partea inferióră verziü, detrecënd în partea superióră în colóre brună-lilacină, dinşii acuşi. 4 În fineşetele din tuferişuri şi păduri. Fórte comun pretutindenea.

D. polymorphus M. B.; *D. dntinus* Kit. in Schult. Oesterr. Fl. şi Addit. non Rehb. Icon. care aparşine la *D. atrorubens* All. (D. polimorf.) Flori în capitulă terminală, ce conşin puşine flori. *Squamele involucrului şi ale calicelui coriacee, de colóre straminee, ovate, ori oblonge, obtuse sau truncate, mucronate, ori şi scurt aristate, duplu mai scurte*

decât calicele. *Dinți calicelui foarte obtuși*. Lamina petalelor dublu mai scurtă decât unguicula. Frunzele toate lineare. Vaginele frunzelor de 3-4 ori mai lungi decât lățimea frunzei. Calice palid-verde, ori purpurascinte. Corola palid-purpurie. În locurile năsipose din regiunea littoree în Deltă la Kara-Orman și în peninsula Kaleh.

D. leptopetalus Willd. [loc alb.] Tulpină erectă, ramificată. Frunze lineare, cele inferioare elongate. *Flori solitare* ori *paniculate*, lung pedunculate. Squamele calicelui subpatru, ovate, foarte scurte, acute ori mucronate. Calicele foarte lung, tot striat spre vîrf mai constrîns. Lamina petalelor oblongă, angustă, subîntrégă. Tulpina în partea inferioară deîmpreună cu frunzele inferioare, glabre, ori și mai mult ori mai puțin indesuit-tomentose. În finețele din stepe și de pe coline, locuri campestre. Foarte comun în totă Dobrogea.

D. nardiformis Janka. [Loc alb.]

În locurile stîncose din munți, Greci, Nicolitel, Cermet, Ienisala, la Bașkioi pe Sepeljin, Mangalia, Akpunar, etc.

Genul *Gypsophila* L.

***Gypsophila* L.** (Gipsofilă.) Calice tubulos-pentagonal, cu 5 dinți, lipsit de calicul; petale mai mult sau mai puțin unguiculate, cu limb trunchiat, emarginat sau dentat, lipsit de coronulă; stamine 10; stile 2; capsulă deschizîndu-se la vîrf prin 4 dinți; semințe reniforme sau subglobuloase.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Petale purpurii . . . . . **G. trichotoma** Wend.
- 1.* Petale albe.
2. Flori în cime brachiat-paniculate și foarte efuse
(răspândite) . . . . . **G. paniculata** L.
- 2.* Flori în capitulul globoși, terminali . . . . . **G. glomerata** Pall.

***G. trichotoma* Wenderr.** [Loc alb.] (*G. trichotoma*.) Plantă multicaulă, în partea inferioară glandulos-pubescentă ori și peste tot glabră. Tulpine decumbent-asurginte, îngroșate răspândit și brachiat-paniculate. Ramuri compresiuscule. Frunze ovat-oblonge, sau numai oblonge, obtusiuscule ori acute. *Cymele florilor* de tot glabre, foarte copioase, decom-

posit-brachiat-paniculate și foarte răspândite. Bracteolele suberbacee, acute. Pedicele inferioare de 2-4 orî, cei supremi de 1½-2 orî mai lungi decât corola. Calice cu 5 nervure verzi, negru-verzi orî și purpurii, laciniile foarte obtuse. *Petale* obovat-oblonge, de 1½-2 orî mai lungi decât calicele, *pe partea externă* (inferioară) *de colóre saturat-purpurie.* 4 Iunie-Iulie. In regiuni muntóse, în dunele dela Constanța, Tuzla, etc.

G. paniculata L. [loc alb.] (*G. paniculată.*) Plantă multicaulă. Tulpinele dela basă începând foarte ramificate, în partea inferioară hirte. *Panicula foarte răspândită, laxă, glabră.* Calice peloiform-campanulat, profund 5-fid, *laciniile subrotund-ovate, foarte acute,* drepte, cu o strie dorsală, care se perde înaintea vârfului. Frunze lanceolate, foarte acute, multinervate. Rădăcină îngroșată, foarte lungă. Pedicele de 2-3 orî mai lungi decât calicele. *Petale* de 1½-2 orî mai lungi decât calicele, spatulat-lineare orî oblonge, *albe.* 4 Iulie. Intre Grópa-Ciobanului și Hirșova; în Delta Dunărei, foarte comun în nésipul de pe malul mării în insula Leti.

G. glomerata Pall. [loc alb.] (*G. glomerată.*) *Plante de colóre glaucă.* Tulpine erecte, simple, orî de la basă virgat-ramificate, *ramuri fără frunze,* subpaniculate, patule, *glandulos-viscidule.* Bractee coriacee, naviculare, acuminate, alipite. Frunze lineare, triangulare, cele infime grămădite, elongate. *Capitulii florilor terminali, subgloboși, compacți,* solitari, orî câte 2-3 fastigiați, cu bractee subcoriacee, lat-ovate, cuspidate, alipite. Bracteole conforme, de tot întregi, scariose. Nervura dorsală a laciniilor lanceolate ale calicelui purpurie. *Petale* cuneat-lineare, de 2 orî mai lungi decât calicele, *albe.* 4 Pe colnele dintre Medgidia și Cernavoda; la apele minerale dela Mangalia, între Grópa-Ciobanului și Hirșova, între Măcin și Tulcea, între Mahmudia și Dunăvet, etc.

Genul *Saponaria* L.

Saponaria L. (*Saponarie.*) Calice tubulos-cilindric, cu 5 dinți, lipsit de calicul; petale lung unguiculate, cu limb trunchiat saú emarginat, munit de o coronulă; stamine 10; stile 2; capsulă deschidându-se la vîrf prin 4 dinți; semințe reniforme.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Calice rotund. Petale coronate . . . . . *S. officinalis* L.
 1.* Calice aripat-angulat. Petale nude (fără coronulă) *S. Vaccaria* L.

S. officinalis L. (S. oficială. Vulg. *Soponu-calului*, *Soponel*). *Flori fasciculate agregate. Calice cilindric, glabru. Petale retuse, coronate.* Tulpină erectă. Fruze oblong-eliptice. *Rădăcină repentă*, articulată. Flori de coloră deschis-rosacee, arare-orî albă. 4 Iunie-Iulie. Comună pretutindenî.

S. Vaccaria L.; *S. rubra* Lam.; *Vaccaria pyramidalis* Flor. d. Watt.; *V. vulgaris* Host.; *Gypsophila Vaccaria* Sm. (S. Vaccaria. Vulg. [loc alb]). *Flori lax-corymböse. Calice aripat-cugulat. Petale crenulate, nude*, de coloră rosee, puțin mai lungi decât calicele. Tulpină erectă, de tot glabră. Frunze lanceolate, la basă conerescute. Calice alburiu cu angulî verđi. ☉ Iunie-Iulie. Comun pretutindenî.

Genul *Cucubalus* Tournef.

Cucubalus Tournef. (Cucubal.) Calice campanulat, cu 5 lobî, lipsit de calicul; petale unguiculate, cu limb bifid, munit de o coronulă; stamine 10; stile 3; fruct bacciform, indehiscent, 3-locular, semințe reniforme.

C. bacciferus L.; *C. baccifer* Gaertn.; *C. horizontalis* Mönch.; *Silene baccifera* Roth.; *Scribaea baccifera* Flor. d. Wett.; *Lychnanthus scandens* Gmel.; *Lychnis baccifera* Scop. (*C. baccifer*. Vulg. *Gușa porumbului*.) Tulpină scandentă, până la 1.50 m. înaltă, cu perî reversî. Ramuri patente. Frunze opuse, scurt pețiolate, ovate orî oblong-lanceolate, pe marginî întregî, pe fața superiôră glandulos-scabre, pe cea inferiôră cu perî dispersî. Flori axilare și terminale, nutante. Calice larg-campanulat, *la maturitate inflat*. Petale semibifide, albe-verđii. Bobițe negre, globöse. Semințe negre. 4 Iunie-Iulie. In locuri umede din tuferișuri și păduri. Comun chiar și în Delta Dunărei în insula Leti.

Genul *Silene* L

Silene L. (Silenă.) Calice tubulos, cilindric sau mai mult sau mai puțin umflat-vesiculos la maturitate, cu 5 dinți,

lipsit de calicul, petale lung-unguiculate, cu limb întreg sau mai adesea bifid, de ordin ar munit și mai rar lipsit de coronulă; stamine 10; stile 3; capsulă deschidându-se la vîrf prin 6 dinți; semințe reniforme.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Calice inflat, 20-30 striat. Carpofor scurt.
2. Inflorescența corimbosă, ori corymbos-paniculată.
3. Calice vînos-reticulat. Dinții calicelui scurți.
4. Carpofor de jumătate atît lung cît capsula ovată și mai scurtă decît calicele. Petale albe . . . . . S. inflata Smith?
- 4.* Carpofor mult mai scurt decît capsula conică și mai lungă decet calicele. Petale sanguinee . . . . . S. Cserei Bmgt.
- 4.** Carpofor mult mai scurt decît capsula ovată-eliptică și mai lungă decît calicele. Petale albe . . . . . S. saponariaefolia Sch.
- 3.* Calice nu vînos-reticulat. Dinții calicelui dela basa mai lata subulați și forte acuți, forte lungi . . . . . S. conica L.
- 1 * Calice 10-striat.
5. Carpofor mai scurt decît capsula uneori subnul.
6. Petale bifide.
7. Petale perose.
8. Petale la gât retus-coronate. Planta pubescentă S. dichotoma Ehrh.
- 8.* Petale la gât coronate. Plantă pubescentă, în partea superioară viscosă . . . . . S. viridiflora L.
- 8.** Petale la gât denudate. Plantă viscos vilosă S. viscosa Pers.
- 7 * Plantă glabră. Petale bifide, la gât coronate S. chlorantha Ehrh
- 6.* Petale nedivise și la gât denudate . . . . . S. Otites Smith.
- 5 * Carpofor apröpe egal de lung cu capsula (nu mai lung.)
9. Petale la gât coronate, 2 fide.
10. Calice glandulos-peros . . . . . S. supina M. B.
- 10.* Calice hirsut . . . . . S. pontica Brandza.
- 10** Calice glabru . . . . . S longiflora Ehrh.
- 9 * Petale la gât denudate, 2-fide.
11. Calice pubescent . . . . . S. multiflora Pers.
- 11.* Calice glabru . . . . . S. italica Pers.
5. * Carpofor mai lung decît capsula. Petale 2-fide, denudate. Calice glabru . . . . . S nemoralis W. K.
1. Inflorescență în panicule terminale, indesuit-fasciculate, multiflore.

12. Petale emarginate. Articulii superiori ai tulpinei viscoșu-anelat . . . . . S. *Armeria* L.
- 12.* Petale neemarginate. Plantă de tot glabră. S. *compacta* Fisch.
[loc alb] S. *exaltata* Friv.

S. *inflata* Smith? [Loc alb.] Paniculă terminală dichotomă. Flori în axila ramurilor și terminale. *Calice ovat, inflat, multistriat, reticulat-vinos și glabru*, dinții sei ovați, acuți. *Lamina petalelor bipartită, la basă bituberculată*. Frunze eliptice ori lanceolate, acuminate. *Flori albe*. Carpofoz jumătate atât de lung cât capsula. Plantă polygamă dioică

S. *Cserei* Bmgt. [Loc alb.] Frunze cartilagineu-marginate. Paniculă elongată, dichotomă. Flori în axila ramurilor, și terminale. *Calice ovat, inflat, multistriat, reticulat-vinos, glabru*, dinții lat-ovați, acuți. Pedunculii fructiferi incurbat-ascendenți. *Lamina petalelor 2-fidă, gâtul 2-dentat*. Capsula conică, mult mai lungă decât carpofozul și mai lungă și decât calicele. *Petalele de color sanguinee*, iar unguiculele albe. 4 Iunie-Iulie. Pe vârful muntelui Suluc, între Greci și Măcin.

S. *saponariaefolia* Schott. [Loc alb.] (S. cu frunze de Saponaria.) Frunze amplexicaule, eliptice ori oblonge. Paniculă bipartită, subdichotomă. Ramurile primare elongate, ale ramurelelor unul elongat, altul abreviat ori și abortient. Flori în axila ramurilor și terminale. *Calice eliptic, inflat, multistriat, reticulat-vinos, glabru*, dinții ovați; obtuși, fructiferi erecți. *Lamina petalelor profund bipartită, gâtul 2-dentat*. Capsula ovat-eliptică, de 3-4 mai lungă decât carpofozul și mai lungă și decât calicele. *Petale albe*. 4 Iunie-August. In munții stincoși, pe marginea pădurilor, foarte comună.

S. *conica* L. [Loc alb.] (S. conică.) *Tulpină sur-pubescentă*, în partea superioară dichotomă. Flori în axila ramurilor și terminale. *Calice 30-striat, la basă umbilicat*, dinții sei subulați, acutissimi. *Petale obcordate, la gât coronate*. Capsula oblong-ovată. Frunze lanceolate. Flori roșii. Carpofoz foarte scurt. ☉ Iunie-Iulie. In stepe și prin drumul de pe țărmul mării, foarte comun; dunele dela Mamaia, stepe dintre Periclia și Gargalîk, etc.

S. *dichotoma* Ehrh.; S. *membranacea* Poir. (S. dichotomă.) Racemi terminali, geminați, multiflori. *Flori alterne*. Calice

tubulos, subventricos, 10-striat, fără vine, hirsut, pe timpul înflorirei, deodată cu pedicelele foarte scurt, plecat, iară pe timpul fructificării ovat-oblong și erect, dinții sei ovați, acuți. *Petale peste jumătate bifide, retus-coronate.* Frunze eliptic-lanceolate, acuminate, cele infime spatulate. Flori albe. Carpofoar numai $\frac{1}{3}$, cât capsula. Tulpină erectă, dichotomă, pubescentă. ♂ Maii-Iulie. Comună pretutindenii.

S. viridiflora L. [Loc alb.] *Plantă pubescentă, în partea superioară viscoasă.* Cymă paniculeformă, erectă, laxă. Ramuri opuse, elongate, 1-3-flore, flori nutante ori erecte. Calice subcilindriform, 10-striat, glandulos-pubescent, dinții sei acuti. *Petale bifide, la gât coronate.* Carpofoar mult mai scurt decât capsula. Frunzele inferioare oblonge, în pețiol decurente, cele superioare ovale ori subrotund-ovale, sessile. Petale mari, verzi. ♀ In finețele din păduri. Comună.

S. viscosa Pers.; *Cucubalus viscosus* Pers. (S. viscoasă. Vulg. [Loc alb]). *Plantă viscos-viloză.* Racem verticilat. Pedunculii opuși, 1-3-flori. Calice cilindric, la mijloc subventricos, dinții sei obtuși. *Petale bifide denudate* (fără coronulă.) *Frunze undulate.* Flori albe. ♂ Iunie-Iulie. In Delta Dunării pe colinele năsipose dela Kara-Orman.

S. chlorantha Ehrh.; *Cucubalus chloranthus* Willd. (S. chlorantă). *Plantă glabră. Racem unilateral.* Ramuri opuse, 1-3-flore. *Flori pe timpul înfloririi nutante.* Calice tubulos, sub-claveform, dinții sei obtuși. *Petale bifide, la gât coronate.* Frunzele inferioare linear-lanceolate, în pețiol atenuate. Tulpină subnudă. Flori galbine-verzi. Carpofoar de 4 ori mai scurt decât capsula. ♀ Iulie-August. In finețele din păduri, Comună pretutindenea.

S. Otites Smith.; *Cucubalus Otites* L.; *C. parviflorus* Lamnon Ehrh. (S. [Loc alb]). Ramurile paniculei opuse, verticilat-racemose, verticili multiflori, porrecți. Calice tubulos-campanulat, deimpreună cu panicula glabru, dinții sei obtuși. *Petale lineare, nedivise, denudate* (fără coronulă.) Frunze obovat-lanceolate. Flori mici de colore verde, pe pedunculii filiformi erecte. Carpofoar aproape nul. Stamine exserte. Antere albe. Plantă polygamă-dioică. ♀ Maii-Iulie. Locuri uscate și năsipose. Foarte comun pretutindenii.

Variază:

β. *macrophylla* Otth.

S. *supina* M. B. [Loc alb.] *Plantă pubescent-hirtă*. Flori racemos-paniculate, erecte. Pedunculii subalterni, 1-3-flori. *Calice fructifer lung, clavat-cilindric, glandulos-păros, 10-striat*, dinții sei oblongi, obtusiusculi. Petale la gât coronate. Lamina petalelor bifidă, laciniile oblonge. Capsula ovată subegal de lungă cu carpoforul. Frunze lineare, ori oblong-lineare. *Tulpine la basă foarte ramificate*. 4 Iunie. Prin locurile stîncose, în munții dintre Grecii și Măcin.

S. *pontica* Brandza. (S. pontică.) *Plantă suriu-pubescentă*. Inflorescenta racemos-paniculată, erectă, laxă, ramuri opuse, cam scurte, 1-3-flore, flori porrecte ori subnutante. *Calice hirsut, claveform, 10-striat*, dinții sei obtusi. Petale bifide, la gât coronate. Carpofor mai egal de lung cu capsula. Frunze mici (de la 8-17^m/_m lungi), obovat-oblonge, eliptice, până lanceolate, în pețiol atenuate, cele intermediare mai mari, cele infime și supreme mai mici, pe ambele fețe pubescente, la basă ciliolate. Tulpină dichotom ramificată, ramurile cele mai multe florifere, cele sterile mai scurte la vârful lor indesuit foliate. *Rădăcină* perenală, îngroșată, *lemnosă*, oblică, ori orizontală, *multicaulă*. 4 Foarte comună în dunele de pe țărmul mării, cu deosebire la Mamaia și spre Tuzla.

S. *longiflora* Ehrh. [Loc alb.] *Plantă glabrescentă*. *Racemul un verticil fals*. Pedunculii opuși subuniflori. Flori erecte. *Calice* elongat-claveform, 10-striat, *de tot glabru*, dinții sei acuti. *Petale bifide, la gât coronate*. Carpofor egal de lung cu capsula ori și puțin mai lung. *Frunze neundulate*, cele inferioare obvers-lanceolate, cele superioare linear-lanceolate, sessile. Petale mari, pe partea superioară palid verzi, pe cea inferioară livid-plumbee. 4 Iunie. În stepele din regiunea australă. Între Gargalîk și Kara Nasib, etc.

S. *multiflora* Pers.; *Cucubalus multiflorus* Ehrh. (S. multifloră). *Plantă velutin pubescentă, nu viscosă*. *Racemul un verticil fals*. Pedunculii opuși, 1-3-flori, une-ori și multiflori. Flori erecte, ori horizontale. *Calice* claveform, 10-striat, *pubescent, dinții sei obtusi*. *Petale* bifide, denudate (fără coronulă). Carpofor egal de lung cu capsula. *Frunze neundulate*, cele inferioare oblong-cuneate, în pețiol atenuate, *cele superioare obvers lanceolate ori lineare*, sessile. Petale mari

verdiu-albe. Maiu-Iunie. In finețele umede din insula S-t. George, pe lângă Kara-Orman.

S. italica Pers. [Loc alb.] Plantă pubescentă. Paniculă erectă, laxă. Ramuri opuse trichotome, viscos-anelate, trimultiflore, flori porrecte. Calice claveform, dinți obtusi. Petale bifide, denudate. Frunze la basă ciliate, cele inferioare spatulat-lanceolate, în pețiol decurente. Petale deasupra albe, dedesubt cu vine de colóre deschis-vinătă, plumbeă și verde. *Carpofor egal de lung cu capsula eliptică*. In păduri: la Cocoș, între Cincarova și Bașkioi, la Greci pe Tuțuiatu, la Alibeikioi pe Consul, Țiganca, Tristeiū, etc.

S. nemoralis W. K. [Loc alb.] Plantă pubescentă. Paniculă erectă, cam indesuită. Ramuri opuse, trichotome, viscos-anelate, tri-multifloră. Flori porrecte. Calice claveform, dinți obtusi. Petale bifide, denudate (necoronate). *Frunze la basă barbulat-ciliate, cele inferioare subrotund-eliptice*, în pețiol decurente, cele superioare spre basă pe margini lanat-barbulate. Paniculă mai scurtă. *Carpofor mai lung decât capsula*. ♀ Iunie-Iulie. In pădurile muntose: Cocoș, Țiganca, Consul, la Greci pe Tuțuiatu.

OBSERVARE.—Se distinge de *S. italica* Pers. cu deosebire prin frunzele radicale și tulpinile inferioare, ce sunt mai late și deodată cu cele superioare la basă barbulat-ciliate, și prin carpofoorul mai lung decât capsula.

S. Armeria L. [Loc alb.] (S. Armerie). *Plantă de tot glabră. Articulii superiori ai tulpinei viscos-anelati*. Paniculele terminale indesuit-fasciculate, multiflore. Calice tubulos-clavat, 10-striat, dinți săi ovați, obtusi. *Petale nedivise emarginate, acute, coronate*. Frunze ovate. Flori rosee. Carpofoor de lungimea capsulei orî și mai lung. ☉ Iulie-August. In declivitățile muntelui Krasny mort.

S. compacta Fisch. [Loc alb.] (S. compactă.) Plantă bienală (orî perenală?), de tot glabră. Flori foarte indesuit-fasciculate. Calice cilindraceu-claveform, de tot glabru, dinți ovați, obtusi. *Petale la gât coronate*, lamina întregă. Capsula egal de lungă cu carpofoorul, orî puțin mai scurtă. Frunze ovate ori oblonge, cele supreme subcordate. ♂ Iunie-August. Pe vârful muntelui Suluc, între Greci și Măcin și în alți munți stîncoși precam pe muntele Consul de lângă Alibeikioi.

OBSERVARE. --- Diferă de *S. Armeria* L., cu deosebire prin inflorescența mult mai compactă, prin florile mai lungi, prin petalele întregi (nu emarginate) și prin rădăcină bienală (orî perenală?) nu anuală ca la *S. Armeria* L.

S. exaltata Friv. [Loc alb.]

Agrostemma L. (Agrostemă.) Calice tubulos, mai mult sau mai puțin umflat la maturitate, cu 5 divisiuni lineare mai lungi decât tubul; petale lung unguiculate, cu limb trunchiat, lipsit de coronulă; stamine 10; stile 5, alternisepale; capsulă deschizându-se prin 5 dinți.

A. Coronaria L. *A. Flos Jovis* Poll.; *Lychnis Coronaria* Lam.; *Coronaria tomentosa* L. hort. Upsal. (*A. Coronaria*. Vulg. *Curcubeu*, [loc alb]). Capsula 1-oculară. Petale nedivise, coronate. *Frunzele deîmpreună cu tulpina indesuit tomentose*. Pedunculul mult mai lungi decât calicele. Tulpine mai multe din o rădăcină, în partea superioară ramificate. Petale velutine, purpurii-roșii, obovate, retuse orî emarginate. Flori mari. ♂ Maiu-Iulie. Pe marginea pădurilor și prin poene. Fôrte comun pretutindenî.

Lychnis Tournef. (Lichnidă.) Calice tubulos, după aceea ovoid, cu 5 dinți scurți, lipsit de calicul; petale lung unguiculate cu limb întreg, stirbat sau profund divizat, munit de o coronulă; stamine 10; stile 5, opositipetale; capsulă deschizându-se la vîrf prin 5 dinți.

L. Flos eueuli L. [Loc. alb.] Capsulă 1-oculară, dehiscență prin 5 dinți. *Petale peste jumătatea lor 4-fide, laciniî linicare, palmat-divergente, fără fornicele*. Frunze caulinare linear-lanceolate. Flori de colóre carneă, rareorî albă. ♀ Maiu-Iunie. In finețele din păduri. Comun.

Viscaria Roeh. (Viscarie.) [Loc alb.]

V. vulgaris Röhl.; *V. purpurea* Winm.; *Lychnis Viscaria* L. (*V. comună*). Capsula semi-5-oculară. Petale nedivise, coronate. *Tulpină glabră, în partea superioară sub geniculî viscidă*. Frunze lanceolate, *glabre*, la basă ciliate. Flori racemos-paniculate, subverticilate, livide-purpurii. Rădăcină multicipită. ♀ Maiu-Iunie. In munții dela Greci pe Tuțuiatu, etc. Rară.

Melandrium Roehl. (Melandriu.) Calice tubulos, mai mult sau mai puțin umflat la maturitate, cu 5 dinți, lipsit de ca-

licul; petale lung unguiculate, cu limb bifid, munit de o coronulă; stamine 10; stile 5, opositipetale; capsulă deschizându-se la vîrf prin 10 dinți destul de profunzi.

CONSPECTUL SPECIILOR

[Loc alb] . . . . . *M. album* Garcke.

[Loc alb] . . . . . *M. eriocalycinum* Boiss.

M. album Garcke; *M. pratense* Röhl.; *Lychnis vespertina* Sibth.; *L. pratensis* Sprengl.; *L. dioica* β. L.; *L. alba* Mill.; *L. arvensis* Schkuhr. (*M. alb.* Vulg. [Loc alb]). Capsula 1-loculară, dehiscentă cu 10 dinți. *Florii dioice*. Petale semi-bifide, coronate. Tulpină în partea inferioară vilosă. Frunzele superioare ovat-lanceolate, atenuat-acuminate. Pedunculii deîmpreună cu calicele glandulos-hirsuți. Capsulă ovat-conică, dinții porrecți. Petale albe, foarte rar roșietice. Florii despre sêră deschise și mirositoare. ♂ Iunie-August. Pe marginea agrilor, în păduri, în tuferișuri, pe lângă garduri. Comun pretutindeni.

M. eriocalycinum Boiss. [Loc alb].

Intre Cernavoda și Hîrșova.

Githago Desf. (Gitagine.) [Loc alb].

G. segetum Desf.; *Agrostemma Githago* L.; *Lychnis Agrostemma* Sprengl. (*G. de secerișuri*. Vulg. *Neghină*.) Capsulă 1-loculară. Petale retuse. *Laciniile calicelui de 2 ori măi lungi decăt limbul petalelor*. Tulpină erectă, simplă ori furcată. Frunze linear-lanceolate, ori lineare, 3-nervate, acuminate, cele caulinare sessile. Florii pe pedunculii foarte lungi. Petale obovate, purpurii roșii, fără coronulă. ☉ Iunie-Iulie. In secerișuri. Comun pretutindenea.

Tribul II. Alsinee. Calice cu 4-5 petale libere sau deabia connate la basă; petale 4-5, scurt unguiculate, rar nule; ovarii lipsit de gynofor.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Calice 4-sepal. Corolă 4-petală.

2. Stamine 4.

3. Stile 2. Capsula 2-valvulară . . . . . *Buffonia* L.

3.* Stile 4. Capsula 8-valvulară. Petale bifide . . . *Cerastium* L.

2.* Stamine 8.

4. Capsulă 3-valvulară. Stile 3 . . . . . *Alsine Wahlbrg.*
 4. Capsulă 4-valvulară. Stile 2 . . . . . *Möhriugia L.*
 1.* Calice 5-sepal. Corolă 5-petala
 5. Petale nedivise, ori numai puțin emarginate. Stile
 3, rareori numai 2.
 6. Stamine 3 . . . . . *Holosteam L.*
 6.* Stamine 5 ori 10 (rareori numai 3).
 7. Capsulă 3-valvulară.
 8. Semințe reniforme . . . . . *Alsine Wahlbrg.*
 8.* Semințe trigonale ori obovate, aripate ori ne-
 aripate . . . . . *Spergularia Presl.*
 7.* Capsulă 6-valvulară.
 9. Semințe la umbilic cu un apendicil ariliform . . . *Moehringia L.*
 9.* Semințe fără apendicil . . . . . *Arenaria L.*
 5.* Petale profund bifide.
 10. Stile 3. Stamine 3-5-10 . . . . . *Stellaria L.*
 10.* Stile 5.
 11. Petale până la mijloc bifide. Capsulă dehiscentă
 la vîrf prin 8-10 valve (dentiforme) . . . . . *Cerastium L.*
 11.* Petale mai până la basă bifide. Antere violacee.
 Capsulă 5-valvulară. Valve bifide . . . . . *Malachium Fries.*

Buffonia Sauvage. (Bufonie). Calice 4-partit, scarios, comprimat. Petale 4, întregi sau bidentate; stamine 4, opuse sepalelor, sau 8 opuse și alterne, inserate pe un disc perigin. Stile 2, opuse sepalelor externe. Capsulă cu 2 valve. Semințe 2, basilare, erecte.

B. parviflora Gris. [Loc alb].

Rară în stepă la Konkodii.

Cerastium L. (Cerastiu). Sepale 5, mai rar 4; petale 5, mai rar 4, bifide, rar întregi; stamine de-ordinar 10, mai rar 4-5 sau 8; stile 5, rar 4, opositipetale; capsule cilindrice sau cilindro-conice, deschizându-se la vîrf prin 10 și rar prin 8 dinți; semințe netede sau tuberculose.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Bracteele și calicele la vîrf barbulate . . . . . *C. brachyatatum* Desp.
 1.* Bracteele și calicele la vîrf glabre.
 2. Bracteele toate deodată și sepalele semiscariose *C. semidecandrum* L.
 2.* Bracteele inferioare erbacee, cele superioare deodată și sepalele pe margini scariose, cu o strie dorsală verde, subescrentă. Plantă de coloră negriu-verde . . . . . *C. obscurum* Chaub.
 [Loc alb] . . . . . *C. ramosissimum* Boiss.
 (*C. bulgaricum* Uechtr).

C. brachypetalum Desp.; *C. viscosum* Poll.; *C. barbulatum* Wahlbrg. carp. (C. brachipetal). Tulpină erectă orî ascendentă. Frunze oblonge orî ovale, cele inferióre în pețiol angustate. Rămurelele superióre ale paniculei agregate. *Bractee tóte erbacee și deîmpreună cu calicele la vîrf barbulate*. Pedicele fructifere de 2-3 orî mai lungi decât calicele orî și mai scurte. Rădăcină simplă, anuală. ☉ Maiü-Iunie. Locuri inculte și aride. Comun pretutindenî.

Var.

β. *glandulosum* Koch synops.; *C. tauricum* Sprengl schedae ad flor. exsicc. Austro-Hungar. 1882, p. 81 No. 555. Tulpină investită cu perî glanduliferî.

C. semidecandrum L.; *C. viscidum* Link.; *C. viscosum* Pers. (C. semidecandru). Tulpină erectă orî ascendentă. Frunze oblonge orî ovale, cele inferióre în pețiol angustate. Rămurelele superióre ale paniculei agregate. *Bracteele tóte deîmpreună cu sepalele semiscarióse, la vîrf glabre, eros-denticulate*. Pedicele fructifere de 2-orî mai lungi decât calicele, deflecți. Petale subegal de lungi cu calicele orî și mai scurte. ☉ Martie-Iunie. Pe colinele stîncóse. Fórte comun pretutindenî.

C. obscurum Chaub.; *C. glutinosum a. obscurum* Koch synops. (C. obscur). Tulpină erectă orî ascendentă. Frunze oblonge, orî ovale, cele inferióre în pețiol angustate. Rămurelele superióre ale paniculei agregate. *Bracteele inferióre erbacee, cele superióre cu o margine scarióasă fórte angustată la vîrf glabre, pe dos cu o strie erbacee subexcurentă*. Pedicele fructifere de 2-3 orî mai lungi decât calicele, orizontal-patente. Petale subegal de lungi cu calicele. Intréga plantă négră-verde. ☉ Aprilie-Maiü. Pe colinele și în stepele aprice și aride. Comun pretutindenî.

C. ramosissimum Boiss.; *C. bulgaricum* Uechtr. (C. fórte ramos.) [Loc alb].

În munții stîncóși de la Grecî.

Alsine Wahl. (Alsină.) Sepale 5; petale 5, întregi; stamine 10, rar 3-5; stile 3; Capsulă deschidându-se până la basă prin 3 valve.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Petale mai scurte decât calicele.
2. Florî fasciculate. Pedicele mult mai lungi decât

- calicele . . . . . *A. tenuifolia* Wahl.
 2.* Flori indesuit-fasciculat-corymbóse, foarte scurt
 pedicelate . . . . . *A. glomerata* Fenzl.
 1.* Petale mai lungi decât calicele . . . . . *A. setacea* M. & K.

A. tenuifolia Wahlbrg.; *Arenaria tenuifolia* L; *Sabulina tenuifolia* Rchb.; *Alsinella viscosa* Hartm. (A. cu frunze subțiri). Frunze subulate 3-nervate. Tulpine dichotome. Flori fasciculate. *Pedicele mult mai lungi decât calicele*. Sepale lanceolat-subulate, 3-nervate pe margini membranacee. *Petale ovale, la basă mai înguste, mai scurte decât calicele*. ☉ Iunie-August. In locuri aride, sterile și petróse: la Bașkiöi pe Sepeljin, la Gavgagia, etc.

Variază: cu florile și capsulele mai mari și mai mici, apoi β . *viscosa*; *A. viscosa* Schreb.; *Sabulina viscosa* Rchb. In partea superióră cu perii glanduliferi patenți.

A. glomerata Fenzl; *Arenaria glomerata* M. B. (A. glomerată). Intréga plantă sură cu perii mai mult ori mai puțin glanduloși. Frunze subulat-setacee, la basă cu 3 nervure, Tulpinele de la basa ascendentă erecte, striate, simple, ori erect ramificate. *Flori foarte scurt-pedicelate*, indesuit fasciculat-cymóse. Sepale neegale, linear-subulate, foarte acute alb-subcartilaginee, pe dos verde-bistriate. *Petale de 3 ori mai scurte decât calicele*, albe. ☉ In locurile calcare, petróse și stíncóse, foarte comună pretutindenea: Ienissala, Consul, Sepeljin, Hîrșova, etc.

OBSERVARE.—Diferă de *A. jacquinii* Koch, prin statura mai robustă, prin indumentul sur și inflorescența mult mai compactă.

A. setacea M. & K.; *Arenaria setacea* Thail.; *Ar. heteromala* Pers.; *Ar. saxatilis* Lois.; *Ar. frutescens* Kit.; *Sabulina setacea* Rchb. (A. setacee). Frunze subulat-setacee, 3-nervate. Caudiculi cespitoși. Tulpine florifere ascendente, în partea superióră paniculate. Pedicelele tóte mai lungi decât calicele. Sepale ovate, acute, alb-subcartilaginee, cu o strie dorsală erbacee și uninervă. *Petale ovale ceva mai lungi decât calicele*. ☿ Iunie-August. In locurile stíncóse din munți: Consul, pe stíncile dela Hîrșova, etc.

Variază:

β . *anatolica* Boiss.

Genul *M.ehringia* L.

Moehringia L. (Meringie.) Sepale 4-5; petale 4-5, întregi sau emarginate; stamine 8-10; stile 2-3; capsulă deschizându-se până la basă prin 6 valve, învestite în afară; semințe netede, munit de o strofiolă la umbelic.

CONSPECTUL SPECIILOR

[Loc alb].

M. trinervia Clairv.; *Arenaria trinervia* L.; *Ar. trinervis* Smith. (*M. trinervată*). Frunzele toate ovate, acute, 3-5-nervate, cele inferioare pețiolate, pețiolul de lungimea frunzei. Tulpină ramificată. Sepale acute, 3-nervate, nervure apropiate, cea mediană mai mult carinată. Petale mai scurte decât calicele. ☉ Maiu-Iunie. În pădurile umbrase și umede. Comună pretutindenea.

M. Grisbachii Janka. [Loc alb].

În munții stîncoși, foarte comun: Krasny mort, Greci, Cerna, Ciermet, m. Consul și Denistepe, etc.

M. Jankae Gris. [Loc alb].

La Hîrșova pe stîncile calcare de pe malul Dunărei, Consul și în munții dintre Greci și Măcin.

Genul *Holostemum* L

Holostemum L. (*Olosteu*). Sepale 5; petale 5, întregi sau denticulate; stamine 3-4-5, foarte rar 10; stile 3; capsulă deschizându-se prin 6 dinți recurbați în afară și a căror dehiscență, prelungindu-se aproape până la basă, formează 6 valve; semințe tuberculose, lipsite de strofiolă la umbelic.

H. umbellatum L.; *Alsine umbellata* Dc. (*O.umbelat*). Frunze basale rosulare, oblonge, în pețiol atenuate, cele caulinare opuse, sessile, eliptice ori ovate-oblonge, de comun de tot glabre. Flori umbelate. Sepale ovate-oblonge, obtuse, glabre, cu margini albe membranacee. Petale oblonge, scurt unguiculate, albe, mai lungi decât calicele. Antere albe. Capsulă mai lungă decât calicele. ☉ Martie-Maiu. Locuri năsipose cultivate și inculte. Foarte comun pretutindeni.

Variază:

β. *glandulosum* Vis.

Genul *Spergularia* Fers.

Spergularia Pers. (Spergularie). Sepale 5; petale 5, întregi; stamine 10, rar 5; stile 3; capsulă deschizându-se până la basă prin 3 valve; semințe lenticulare, aptere, rar cele 2-3 din fundul capsulei aripate; embryon anular, periferic; albumen central.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Semințe cuneiforme subtriquetre, toate nearipate **Sp. rubra** Presl.
 1.* Semințe obovate, comprese, toate nearipate ori
 și foarte puține aripate . . . . . **Sp. salina** Presl.
 1.** Semințe când toate, când cele mai multe, când
 numai puține aripate . . . . . **Sp. media** Pers.

S. rubra Presl.; *Arenaria rubra* α . L.; *Alsine rubra* Wahlbrg.; *Lepigonum rubrum* Wahlbrg. (S. roșië). Frunze linear filiforme, mucronate, subcărnoase, pe ambele fețe plane. Tulpine prostrate și ascendente, ramificate; ramuri racemose. Pedunculii deflorați refracți. Sepale lanceolate, obtuse, fără nervure, pe margini membranacee. *Semințe cuneiforme, subtriquetre*, subtil rugulos-scabre, *nearipate*. Petale roșee. Locuri năsipose și petroase. Comun.

S. salina Presl.; *Lepigonum medium* Wahlbrg.; *Alsine marina* α . D. H.; *Arenaria marina* Roth.; *Ar. rubra* β . marina L. (S. salină). Frunze linear-filiforme, submutice, cărnoase, pe ambele fețe convexe. Tulpine prostrate și ascendente, ramificate. Ramuri racemose. Pedunculii deflorați refracți. Sepale lanceolate, obtuse, fără nervure, pe margini membranacee. *Semințe obovate, comprese, obsolet-ruguloase, toate nearipate ori și numai foarte puține aripate*. Petale la vîrf de colorare saturat-roseă. ☉ Iulie-August. In locuri năsipose, umede și sărate. Foarte comună, cu deosebire în Delta Dunărei.

S. media Pers. [Loc alb]. Frunze cărnoase, semirotunde, filiforme. Tulpine perenale, simple ori ramificate, prostrate la urmă ascendente. Cyme racemiforme, elongate, ori contrase, foliaceu-bracteate și stipulate. Sepale lat-ovate ori ovat-oblonge. *Semințe, când toate, când cele mai multe, când numai puține sunt comprese și aripate*, iară cele-alte sunt

ovate ori subtriquetre, netede ori pe dos muricate ori și numai fimbriate. In locurile sărate atât din stepe cât și din regiunea litoree.

Genul *Arenaria* L.

Arenaria L. (*Arenaria*). Sepale 5, rar 4; petale 5, rar 4, întregi sau emarginate; stamine 10, rar 8; stile 3; capsulă deschizându-se prin 6 valve egale sau prin 3 valve bidentate la vîrf; semințe sbîrcite, lipsite de strofiolă la umbilic; embrion periferic încunjurând un albumen central.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Plantă anuală ori biennială.
2. Tulpine ascendente, mai firme. Flori și capsule
mai mari . . . . . *A. serpyllifolia* L.
- 2.* Tulpine debile, flaccide, filiforme. Flori și capsule
de jumătate mai mici . . . . . *A. leptoclados* Guss.
- 1.* Plantă perenală . . . . . *A. rigida* M. B.

A. serpyllifolia L. [Loc alb]. Frunze ovate, acuminate, sessile, cele inferioare în un pețiol scurt contrase. Tulpine ascendente, dichotome, paniculate. Flori axilare și în dichotomia ramurilor. *Sepale lanceolate, acuminate, trinervate*, mai lungi $1\frac{1}{2}$ decât corola, marginea scarioasă, la cele inferioare, atât de lată, cât este partea erbacee intermediară. Petale albe, ovale, spre basă angustate. Capsulă în partea inferioară ventricosă. ☉ ♂ Iulie. Locuri năsipose. Fôrte comună pretutindenea.

Variază:

β. *glutinosa*; *A. viscida* Lois. Mai mică, erectă, ori ascendentă, în partea superioară cu perle glanduliferă.

A. leptoclados Guss. (Rchb.). [Loc alb]. Se distinge de *A. serpyllifolia* L., prin tulpinele filiforme, debile, flaccide și fôrte ramificate, prin frunzele punctat scabre și obsolet nervose și prin calicele, petalele și capsula, ce sunt aproape de jumătate mai mici. In peninsula Kaleh, etc.

A. rigida M. B.; *Eremogene rigida*. Plantă glaucă. Tulpine abreviat-ramificate, fasciculate; turionii multifoliați, la basă cu squame pețiolare acut-carinate și 4-serial imbricate, frunzele prelungite, strictiuscule, drepte ori curbate, canali-

culat-setacee, pe margini foarte scabre; frunzele caulinare mai late, foarte rigide, patule. Thyrsul indesuit-paniculeform, multiflor. Calice oblong. *Sepale ovate, atenuat-acuminate, acut-carinate, cu o strie dorsală verde foarte îngustă.* Petalele mai scurte decât calicele, orî egal de lungi, oblonge, foarte obtuse, fără unguicule, deasupra basei rotundate constrinse. In stepele din regiunea mai mult meridională.

Genul *Stellaria* L.

Stellaria L. (Stelarie). Sepale 5; petale 5, bifide sau bipartite; stamine 10, rar mai puține; stile 3; capsulă deschizându-se până la mijloc sau și mai jos prin 6 valve; semințe sbîrcite, lipsite de strofiolă la umbilic.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Petale mai lungi decât calicele . . . . . *St. viscida* M. B.
 1.* Petale nu mai lungi decât calicele. Tulpină 1-serial pîrosă . . . . . *St. media* Vill.
 [Loc alb] . . . . . *St. pallida* Piré.

St. viscida M. B.; *Cerastium anomalum* W. K. (St. [Loc alb]). Tulpină rotundă, striată, în partea superioară dichotom-paniculată, multifloră. *Pedicelele, calicele și marginea frunzelor viscos-pubescenti.* Frunze lineare, cele inferioare pețiolate, subspatulate. *Petalele mai lungi decât calicele.* Capsulă dehiscentă la vîrf prin dinți. ☉ In locurile nêsipose și umede cu deosebire din regiunea Danubială.

St. media Vill.; *Alsine media* L. (St. mijlocie. Vulg. *Rocovină, Rocoină*, [loc alb]). Tulpină ascendentă, dichotomă, 1-serial pîrosă. Frunze ovate, scurt acuminate, pețiolate, cele superioare sessile. *Petalele de lungimea calicelui orî și mai scurte, bipartite.* Capsula oblongă, dehiscentă până la mijlocul ei orî și mai afund în valvule, mai lungă decât calicele. ☉ Inflor. tot anul. Locuri umede cultivate, inculte și ruderaie. Foarte comun pretutîndeni.

Variază:

β. *major* [loc alb]; *St. neglecta* Weihe; *St. umbrosa* Opitz. Flori decandre. Foarte comun în regiunea silvatică.

St. pallida Piré. [Loc alb].

In apropiere de Greci.

Genul *Malachium* Fr.

Malachium Fr. (Malachiu). Stile 5, alternisepale; capsule ovoide-pentagonale, deschizându-se prin 5 valve bidentate (Restul ca în genul *Cerastium*).

M. aquaticum Fries; *Cerastium aquaticum* L.; *Stellaria aquatica* Scop.; *Labraea aquatica* Ser. non St. Hill. (*M. aquaticum*). Tulpine decumbente și candente, la basă radicante, la geniculi îngroșate *Frunze cordat-ovate*, acuninate, sessile, la tulpinele sterile pețiolate, pețiolii subegal de lungi cu frunzele. Paniculă dichotomă, divaricată, glandulos-pêrôsă. Bractee erbacee. *Petale bipartite*, albe. *Antere violacee*. *Capsula 5-valvulară, valve bifide*. 4 Iunie-August. În locuri unede și pe lângă pâraile și bălțile din păduri. La mănăstirea Cocoș și în Delta Dunărei în pădurea Leti.

OBSERVARE.—Se pôte ușor confunda cu *Cerastium sylvaticum* W. K. și cu *Stellaria nemorum*.—*M. aquaticum* Fries, florile au 5 stili, apoi capsula este 10-valvulară, dintre care câte 2 valve sunt mai deplin coherente, pentru care să pare a înfătoșa o capsulă 1-oculară semi-5-valvulară și fie-care valvă este bifidă.—*Cerastium sylvaticum* W. K. florile încă au 5 stili, însă capsula arată a consista numai la vîrf din 10 valve, prin urmare este dehiscentă cu 10 dinți. Dealtmîntrelea frunzele tulpinale 1 sunt pețiolate.—*Stellaria nemorum* L., florile au numai 3 stili.

Fam. XIV.—PARONYCHIACEE.

Flori ermafrodite, regulate. Calice persistent, cu 5, rar cu 4 sepale libere sau mai mult sau mai puțin connate în tub la basă. Corolă cu 5, rar 4 petale libere, adesea rudimentare filiforme, în preflorescență quinconcială. Stamine 5, rar 4; antere biloculare, introrse. Stile 2-3, de ordin ar foarte scurte, libere sau connate; stigmatate 2-3. Ovariu super unilocular, cu loge uniovulate. Fruct *achenă* învêlită de calicele persistent, unilocular, monosperm, indehiscent, cu pârêții membranoși sau crustacei. Sêmîntă cu albumen făinos, central, încunjurat de un embrion anular. Erburî anuale, bisanuale sau perene, rar sub-frutescente la basă. Frunze simple, întregi, opuse sau alterne, lipsite sau munit de stipuli scarioși. Flori de ordin ar mici, în glomerule axilare sau în cime terminale.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Flori complete, cu calice și corolă.
2. Flori în glomerul terminal cu bractee late, acute și cu margini argintii-scariose. Stil 1 . . . . Paronychia Tourn.
- 2.* Flori în glomerul axilari și fără bractee. Stil foarte scurt ori lipsesce. Stigmat 2 . . . . . Herniaria L.
- 1.* Flori necomplete, corola lipsesce . . . . . Seleranthus L.

Genul Paronychia Tournef.

Paronychia Tournef. (Paronichie). Calice 5-partit, cu divisiuni erbacee sau scariose, nespongioase, terminate în *glugă*. Petale 5, *filiforme sau nule*. Stamina 5 sau mai puține. Stil 1. Capsulă uniloculară, membranosă, indehiscent sau deschizându-se prin 5 valve despărțite la basă și lipite la vîrf. Sămînță fixată de un funicul basilar, liber. Embrion anular, încunjurând albumenul. Frunze *opuse*.

P. Cephalotes Stev. [Loc alb].

4 Maiu-Iulie. În locuri stîncose din munți. Comun. La Bașkioi pe m. Sepeljin.

Genul Herniaria Tournef.

Herniaria Tournef. (Herniarie). Calice cu 5 divisiuni aproape plane, verzi-erbacee; Corolă cu 5 petale filiforme sau aproape nule; stamina 5; stigmat 2; achenă oblongă, cu părăși membranoși, indehiscentă.

CONSPECTUL SPECIILOR

- 1 Frunze și calice glabre . . . . . **H. glabra** L.
- 2.* Frunze și calice hirt . . . . . **H. Besseri** Dc.

H. glabra L. (H. glabră. [Loc alb]). Tulpine prostrate. Frunze eliptice, ori oblonge, spre basă angustate, deodată ca *calicele glabre*. Glomerul axilar, sub-10-flori. Flori sessile. Stipulă foarte mică, oblongă, membranaceă, puțin fimbriață. 4 Iulie-Oct. Pășuni uscate, locuri petroase și stîncose: Greci, Alibeikioi pe Consul, etc.

H. Besseri Dc. [Loc alb]. Tulpine prostrate. Frunzele de-împreună cu calicele verde suriu-hirte, cele mai multe lineare ori lanceolate, anguste, cele inferioare înpuținate și

adesea și mai adese-orî oblonge. Flori lax glomerate, glomeruli axilari, 3-6-flori; flori solitare, axilare, pedicelate, foarte puține ori lipsesc cu totul. Laciniile calicelui cu margini membranacee, pârsose, periile toți egal de lungi. ♀ In locuri aride și petroase, stepe, munți, stînci. Comun pretutindeni: Mangalia, Greci, Consul, etc.

OBSERVARE. — Se asemănă mult cu *H. incana* Dc. care se deosebesc de *H. Besseri* Dc. numai prin pârsoșitatea mai tare sură, prin frunzele cele mai multe oblongi ori ovale foarte obtuse și prin mai numeroase flori solitare, axilare.

Genul *Scleranthus* L.

Scleranthus L. (Sclerant). Calice cu 4-5 divisiuni plane, connate la bassă în tub urceolat; corolă cu 4-5 petale filiforme sau nule; stamine 5, sau 10 dintre care 5 sterile; stile 2; achenă oblongă, cu pârșii membranoși, indehiscentă, închisă în tubul calicelui, indurat.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Laciniile calicelui cu margini foarte angust-alb-membranacee. Plante anuale.
2. Flori în axila ramurilor superioare și terminale. *S. annuus* L.
- 2.* Flori în cymule glomerat-fasciculate, mai pe întreaga lungime a tulpinei . . . . . *S. verticillatus* Tausch.
- 1.* Laciniile calicelui cu margini lat-albe-membranacee. Plantă perenală . . . . . *S. perennis* L.

S. annuus L. (S. anual [loc alb]). *Laciniile calicelui* ovate acutiuscule, cu margini foarte angust-alb-membranacee, de lungimea tubului, fructifere patule. Flori în axila ramurilor superioare și terminale. ☉ Iunie-tômnă. Foarte comun pretutindeni

Variază:

β. *pseudopolycarpus* D.

S. verticillatus Tausch. (S. verticillat). Diferă de *S. annuus* L. prin cymulile glomerat fasciculate opuse ori alterne, subsessile ori scurt pedunculate, ce se află mai pe întreaga lungime a tulpinei. ☉ In stepe și locuri aride. Comun pretutindeni.

S. perennis L. (S. perenal. [Loc alb]). *Laciniile calicelui*

oblongi, rotundat obtuse, *cu margini late membranacee*, pe timpul fructificațiunii *incluse*. Bractee mai scurte decât florile. 4 Maiu Sept. Locuri aride și petroșe. Fôrte comun: Cocos, la Greci pe Tuțuiatu, Hârșova, la Alibeikioi pe Consul, etc.

OBSERVARE.—*S. neglectus* Roch. are laciniile calicelui cu margini late membranacee albe pe timpul fructificațiunii patule.

Fam. XV.—PORTULACACEE.

Flori ermafrodite, regulate. Calice cu 2 sepale, unul anterior, altul posterior, libere sau scurt connate la basă, persistente sau în parte caduce; rar 3-5 sepale. Corolă cu 5, rar 4-6 petale libere sau scurt connate la basă, în preflorescență quinconcială. Stamine de ordinar numeroșe, formând 5 grupuri opositipetale, mai rar stamine în număr mai mic sau egal cu acela al petalelor; antere biloculare, introrse. Stil simplu sau cu 3-5 divisiuni stigmatifere pe fața internă. Ovariū super sau semi-infer, cu 3-5 loge, devenind unilocular prin destrucțiunea despărțiturilor; ovule numeroșe, aninate pe un placenta central fals. Fruct capsular, unilocular, deschidându-se printr'un opercul (*pyxidă*), polisperm, 3-sperm, deschidându-se prin 3 valve. Seminte munit de un albumen făinos central în jurul căruia să învârtesc un embrion anular, periferic. Erburī cârnoșe, anuale. Frunze gróșe, simple, întregi, alterne sau opuse, munit de mici fascicule de perī ținând locul stipulilor. Flori terminale, solitare sau reunite în cime pauciflore.

Genul *Portulaca* Tournef.

Portulaca Tournef. (Portulacă). Calice cu 2 sepale, la sfârșit caduce; corolă cu 5, rar 4-6 petale, fugace, libere sau scurt connate la basă; stamine 6-15; stile de ordinar cu 5 divisiuni; ovariū semi-infer; capsulă polyspermă, deschidându-se printr'un opercul (*pyxidă*).

P. oleracea L. (*P. oleracee*. Vulg. *Érbă grasă*, [loc alb]). Tulpina deîmpreună cu ramurile prostrate. Frunze oblong-cuneate, cârnoșe, alterne. Flori în dichotomia ramurilor solitare, ori câte două-trei sesile. Laciniile calicelui obtus-ca-

rinat. Flori galbene, fugace. Genucii ramurilor la insertiunea frunzelor cu un inel p̄eros scurt. ☉ Iunie-Sept. Locuri cultivate, vii, drumuri, locuri petr̄ose, c̄mpuri. F̄orte comun în t̄t̄ Dobrogea, dar în Delt̄ se r̄aresce.

FAM. XVI. — TAMARISCINEE.

Flori ermafrodite, regulate. Calice gamosepal, liber, 5-fid sau 5-partit. Petale 5, marcescente, alterne cu divisiunile calicelui, în prefloresc̄nt̄ imbricat̄. Stamine în num̄ egal cu divisiunile florale, sau în num̄ dublu, hypogine sau inserate pe marginea unui disc hypogin; filamente lipite la basa lor; antere introrse, biloculare, dehiscente longitudinal. Ovariu unic, super, unilocular, multiovulat. Fructul este o capsul̄ deschid̄ndu-se în 3, mai rar în 2-4 valve; placentele parietale aședate pe mijlocul valvelor, neseminifere la vâr̄. Seminte erecte sau ascendente, munit̄ de o c̄m̄ plum̄s̄. Albumen nul; embrion ortotrop; cotiledone oblonge, plan convexe. Plante [loc alb].

Genul *Tamarix* Desv.

Tamarix Desv. (Tamarisc̄). Calice 5-fid. Stamine 5-10, *inserate pe marginea unui disc hypogin, cu filamente lipite f̄orte scurt la basa lor*. Stile 3; stigmat̄e 3, l̄t̄ite la vâr̄, aședate oblic la vâr̄ul stilului. Cordone placentare aderând de valve în t̄t̄ lungimea lor, *nc̄ngroșate la basa lor*. Seminte fixate în fundul logei, *erecte*, munit̄ de o c̄m̄ *sessil̄*.

T. gallica L. *T. pentandra* Pall.; *Tamariscus pentandra* Lam.; *T. gallicus* All. (T. galic̄. Vulg. *Tamarisc̄*, *C̄tin̄-roșie*). Plant̄ glabr̄, de col̄re glauc̄. Frunze ovate, acuminate. Spice laterale. *Bractee acuminat-cuspidate*. În regiunea littoree și cu deosebire în Delt̄, f̄orte comun. 5 Iulie.

Variaz̄ cu staminile mai scurte ori mai lungi dec̄t corola.

OBSEVARE. *T. africana* Poir, are bracteele dela basa ovat̄ oblonge ori lanceolate, obtuse.

Fam. XVII. — **HYPERICINEE.**

Flori ermafrodite, regulate. Calice cu 5 sepale, persistente libere sau connate la basă. Corolă cu 5 petale libere, cade sau marcescente, în preflorescență imbricată sau răsucită. Stamine în număr indefinit, hypogine, reunite prin baza filamentelor lor în 3-5 fascicule opositipetale; antere versatile, biloculare, introrse. Stile 3-5, filiforme, libere; stigmat capitate. Ovariu super, format din 3-5 carpele, unilocular sau cu 3-5 loge mai mult sau mai puțin complete formate prin 3-5 placentae parietale care se reunesc în centrul ovarului. Ovule numeroase inserate în unghiul intern al logelor, sau pe placentae. Fruct rar bacciform, indehiscent, mai adesea capsular, cu 3-5 loge polysperme, cu dehiscență septicidă, deschizându-se prin 3-5 valve sau numai la vîrf prin 3 dinți. Seminte foarte mici, cu testa lax de-ordinar reticulat, lipsite de albumen. Plante erbacee, perene sau sub-frutescente, cu frunze simple, opuse, adesea presărate de o mulțime de glande oleo-resinoase, translucide, lipsite de stipuli. Flori în cime, în corimbe sau în panicule.

Genul *Hypericum* Tournef.

Hypericum Tournef. (Iperic). Sepale 5, mai mult sau mai puțin inegale, libere sau puțin connate la basă; stamine 20 sau mai rar 15-20, reunite în 3-5 fascicule; glande hypogime nule; fruct capsular, dehiscent prin 3-5 valve sau bacciform înaintea maturității, deschizându-se la vîrf, rar indehiscent.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Sepale pe margini nici fimbriate nici glandulos-ciliate.
2. Tulpină ancipită. Sepale lanceolate, foarte acute, de 2 ori mai lungi decât ovariu . . . . . **H. perforatum** L.
- 2* Tulpină 4-angulată, unghiuri subaripați. Sepale lanceolate, acuminate atât de lungi cât ovariu ori și mai lungi . . . . . **H. tetrapterum** Fries.
- 1.* Sepale pe margini fimbriate ori glandulos-ciliate.
3. Tulpina și frunzele glabre . . . . . **H. elegans** Stev.
- 3.* Tulpina și frunzele hirsute . . . . . **H. hirsutum** L.

H. perforatum L. (I. perforat. Vulg. *Pojarnișă, Sunătore*). *Tulpină* erectă, *ancipită*. *Frunze oval-oblonge*, străvădător-punctate. Flori corymbóse. *Sepale lanceolate*, fôrte acute, *de tot întregi*, de 2 ori mai lungi decât ovariu. Stamine 50-60. Rădăcină repentă. Petale galbine, duple atât de lungi cât calicele, negru-glandulóse. ♀ Iulie-Aug. In finețele uscate, coline. Fôrte comun în tótă Dobrogea.

H. tetrapterum Fries.; *H. quadrangulare* Smith.; *H. quadrilatatum* Wahlbrg. (I. tetrapter). *Tulpină* erectă, *4-angulată*, *anguliă subaripașă*. Frunze ovale indesuit străvădător-punctate. Sepale lanceolate, acuminate, de tot întregi, atât de lungi cât ovariu, ori și mai lungi. Stamine 40-50. Rădăcină repentă. ♀ Iulie-August. In locurile umede cu deosebire din Delta Dunărei.

H. elegans Stev.; *H. Kohlianum* Spreng. (I. elegan). *Tulpină* erectă, *ancipită*. *Frunzele dela basa cordată lanceolate ori ovate*, pe marginile *revolute* negru-punctate, pe disc străvădătoriu-punctate. *Sepale lanceolate*, acute, *fimbriate*, *fimbriile mai scurte decât diametrul transversal al sepalcelor și la vârș fin glandulóse*. Semințe subtil punctate. Petale obovate, obtuse, crenulate, pe margini negru glandulóse, galbine. ♀ Stepe, coline uscate, locuri aride și petróse. Fôrte comun în tótă Dobrogea.

H. hirsutum L. (I. hirsut). *Tulpină* erectă, rotundă. Frunze ovate, ori oblonge, scurt peșiolate, străvădătoriu-punctate, *de împreună cu tulpina hirsute*. *Sepale lanceolate, glandulos-ciliate*, glandulele fôrte scurt stipitate. Semințe velutine. ♀ Iunie-August. In regiunea silvatică. Rar: între Balabancu și Akpunar, între Isaccea și Cocosș.

Fam. [loc alb]. **MALVACEE.**

Flori ermafrodite, regulate. Calice gamosepal, persistent, cu 5, rar 3-4 divisiuni, adesea acrescente la maturitate, de ordinar prevădut la baza sa de un calicul format din bracteele libere saũ connate. Corolă caducă, cu 5 petale scurt-connate la basă, în preflorescență răsucită. Stamine numeroșe, hypogine, cu filamente libere numai la vârșul lor, connate în restul lungimeii lor într'un tub care învălesce pi-

stilul și aderază cu petalele prin basa sa; antere reniforme, uniloculare. Stile numeroase, connate la basă, libere și stigmatifere la vîrf. Ovarii super, format din carpele numeroase, uniovulate, dispuse în verticil în jurul axului. Fruct uscat, cu carpele monosperme, numeroase, separându-se de ax și deschizându-se prin marginea lor internă sau mai rar prin fața lor dorsală. Semințe munit de un albumen mucilaginos, foarte subțire sau aproape nul, cu cotiledone foliacee, încrețite longitudinal. Erburii anuale, bisanuale sau perene, cu frunze alterne, pețiolate, simple, întregi, lobate sau mai mult ori mai puțin divizate, munit de stipuli adesea caduci; flori axilare, solitare, agregate sau în cime.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Flórea cu un calice dublu: unul interior și altul exterior.
2. Foliólele calicelui exterior între sine concreescente.
3. Calice exterior 3-fid . . . . . *Lavatera* L.
- 3.* Calice exterior 6-9-fid.
4. Valvele capsulelor pe dos convexe și cu marginile rotundate . . . . . *Althaea* L.
- 4.* Valvele capsulelor pe dos profund canaliculate, cu marginile elevate și acute . . . . . *Alcea* DC.
- 2.* Foliólele calicelui exterior libere (neconerescente între sine).
5. Calicele exterior 3-foliolat . . . . . *Malva* L.
- 5.* Calicele exterior multifoliolat. Fructul o capsulă . *Hibiscus* L.
- 1.* Flórea numai cu un calice simplu (făra calice exterior) . . . . . *Abutilon* Tourn.

Genul *Lavatera* L.

Lavatera L. (Lavateră). Calicul *născînd din peduncul, monofil, trifid*. Calice 5-fid. Stigmate setacee. (Restul ca în genul *Malva*).

L. thuringiaca L. (*L. turingiacă*). Tulpină erbacee, tomentósă. Frunze subtil-tomentóse, cele inferioare angulat-lobate, *cele superioare trilobate, lobulu intermediu mai lung*. Pedunculii solitarii, erecti, 1-flori, rar 2-3-flori, mai lungi decît pețiolul frunzei. Petale bilobate, de colóre palid-roseă. 4 Iunie-August. Fînețe, marginea agrilor și a drumurilor. Fórte comun pretutindenî.

Genul *Althaea* L.

Althaea L. (Altee). Calicul format din 6-9 bracteole conate în terțiul lor inferior; stigmathe setacee. (Restul ca în genul *Malva*).

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Pedunculii multiflori, mai scurți decât frunzele *A. officinalis* L.
- 1.* Pedunculii numai 1-2 flori, mai lungi decât frunzele.
2. Frunze tomentose, cele inferioare palmate, cele superioare digitate . . . . . *A. cannabina* L.
- 2.* Frunze hispide, perii orizontal-patenți, cele inferioare reniforme . . . . . *A. hirsuta* L.

A. officinalis L. (A. oficială. Vulg. *Nalbă-mare*). *Frunze pe ambele fețe môle-tomentose, neegal crenate, cordate ori ovate, cele inferioare 5-lobate, cele superioare 3-lobate. Pedunculii axilari, multiflori, mult mai scurți decât frunza. Flori roșietece-albe. Antere deschis-violacee. Fructe netede, tomentose, valve pe dos convexe, abia canaliculate, marginile rotundate. Rădăcină repentă, albă. 4 Iunie-Sept. Pe malurile apelor și prin finețele umede. Fôrte comun pretutindeni.*

A. cannabina L. (A. canabină). *Frunze tomentos-scabre, neegal serrat-dentate, cele inferioare palmate, cele superioare digitate, cele supreme ternate. Pedunculii 1-2-flori mai lungi decât frunza. Laciniile calicelui interior ovate, acuminate. Petale de colóre roseă, unguiculele de colóre purpurie. Fructe fôrte fin tomentose, valve pe dos convexe, abia canaliculate, marginile rotundate. 4 Iunie-Sept. In tuferișuri, finețe. Fôrte comun în tótă Dobrogea.*

A. hirsuta L. *Malva setigera* Speun. (A. irsută). *Frunze crenate, hispide, perii orizontal-patenți, cele inferioare reniforme, 5-lobate, cele medie palmate, cele superioare profund-trifide. Pedunculii 1-flori mai lungi decât frunza. Laciniile calicelui elongat-lanceolate. Flori lilacine ori rosee. Valvele fructelor pe dos convexe, abia canaliculate, marginile rotundate. Câmpuri, stepe, tuferișuri. Fôrte comun la Alibekioi pe m. Consul.*

Genul *Alcea* Dc.

Alcea Dc. (Alcee). [Loc alb].

A. pallida W. K. (*A. palidă*. [Loc alb]). Tulpina și frunzele hirsute, perî fasciculați. Frunze crenate, cele inferioare cordat subrotunde, 5-lobate, cele superioare 3-lobate. Pedunculul 1-flori, solitari, orî mai mulți axilari, cei superiori mai scurți decât calicele, lax-spicați. Calicele exterior subegal de lung cu cel interior. Petale emarginat-bilobate, mai lungi decât late, lilacine la basă sulfurii. *Valvele pe dos profund canaliculate*, marginile elevate și acute. ♂ Iulie-Aug. In stepe, câmpuri, tuferișuri, finețe, pe marginea agriilor. Fôrte comun pretutindenea.

Genul *Malva* Tournef.

Malva Tournef. (Nalbă). Calicul format din 3 bracteole libere; stigmatate obtuse; fruct orbicular, deprimat în centru, format din numeroase carpele, monosperme, verticilate în jurul unui prolongiment al axului (*carpofor*).

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Petale mult mai lungi decât calicele, profund emarginate . . . . . *M. sylvestris* L.
 1.* Petale egal de lungi cu calicele, puțin emarginate . . . . . *M. borealis* Wallr.

M. sylvestris L. (N. de pădure). Tulpină erectă orî ascendentă. Pețiolî și pedunculî hirsuți. Frunze 5-7-lobate. Pedunculî agregați, cei deflorați erecți. *Petale mult mai lungi decât calicele, profund emarginate*, la unguiculă indesuit barbulate. Foliólele calicelui extern eliptic-oblonge. Valvulele capsulelor marginate, foveolat-rugóse. Flori rosee, cu strie purpurii. ♂ Iulie-Aug. In locuri ruderale pe lângă sate, garduri. F. comun pretutindenî.

M. borealis Wallr.; *M. parviflora* Huds.; *M. pusilla* Wither.; *M. rotundifolia* Fries. (*M. boreală*. Vulg. *Nalbă-mică*, [loc alb]). Tulpină prostrat-ascendentă. Frunze cordat-subrotunde, 5-7-lobate. Pedunculî agregați, cei deflorați declinați. Calice erect. *1 ctalele egal de lungi cu calicele, puțin emarginate*. Foliólele calicelui extern linear-lanceolate. Valvu-

lele capsulelor marginate, foveolat-rugóse. Corolă palid-ro-seă. ☉ Iunie-tómnă. Locurî ruderale și cultivate, pe lângă drumurî și gardurî. La Cincarova, etc.

Genul *Hibiscus* L.

Hibiscus L. (Ibisc). Calicul *născênd din peduncul*, mono-fil, multipartit. Calice 5-fid. Stigmatate capitate. Capsule cu 5 loge oligo-polisperme, cu *dehiscență loculicidă*.

H. *Trionum* L. [Loc alb]. Frunze dentate, cele inferióre mai nedivise, cele superióre tripartite, laciniile lanceolate, cea intermedié fórte lungă. Calice inflat, membranaceu, ner-vat-venat. ☉ Iulie-Aug. In locurî cultivate, pe lângă dru-murî. Fórte comun în tótă Dobrogea.

Genul *Abutilon* Gaertn.

Abutilon Gaertn. (Abutilon). Florî *lipsite de calicul*. Calice 5-fid. Stigmatate capitate. Capsulă cu 5-30 loge polisperme, deschidându-se la vârful margineî interne.

A. *Avicennae* Gaertn.; *Sida Abutilon* L. (A. [Loc alb]). Frunze subrotund-cordate, acuminate, crenate, tomentóse. Pedunculî mai scurtî decât petiolî. Capsule cam 15, trun-cate, birostrate, hirsute. ☉ Iulie-August. In locurî cultivate și subumede. Fórte comun cu deosebire în regiunea Da-nubială.

Fam. [loc alb] **TILIACEE.**

Florî ermafrodite, regulate. Calice cu 5 sepale libere, ca-duce. Corolă cu 5 petale libere, în preflorescență imbricată, adesea munité înăuntru la basa lor de un solz saú de o îngroșare glandulósă. Stamine numeróse, hypogine, libere saú de-abiă connate la baza și formând 5 fascicule opuse petalelor; antere biloculare, extrorse. Stil simplu, divizat la vârî în 5 lobi stigmatiferî. Ovariú super, cu 5 loge 2-ovu-late, cu placentățiune axilă. Fruct lemnos, indehiscent (*nucă*), uniloculară și 1-2-spernă prin destrucțiunea despărțiturilor și avortarea ovulelor. Semințe cu albumen cărnos; cotile-dóne foliacee. Arborî de ordinar înalți, cu frunze simple, alterne, munité de stipulî caducî; florî în cime axilare.

Genul *Tilia* Tournef.

Tilia Tournef. (Teiü). Sepale petaloide; flori în cime la vârful unui lung peduncul axilar, adnat într'o parte a lungimeii sale de o bractee membranösă förte desvoltată. (Celelalte caractere sunt acelea ale familieii).

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze pe ambele fețe glabre, squamele petaloide (parapetale) opuse petalelor lipsesc . . . *T. parvifolia* Ehrh.
- 1.* Frunze pe fața inferiöră alb-tomentöse. Squamele petaloide opuse petalelor presinte . . . *T. argentea* Desf.

T. parvifolia Ehrh. (T. cu frunze micü. Vulg. *Teiü*). *Frunze* oblice, subrotund-cordate, acuminate, *pe ambele fețe glabre*, pe cea dedesubt glaucescente și în axilele vinelor barbulate. Corimbü multiflorü. Parapetalele lipsesc. Lobulii stigmatulü la urmă orizontal-divaricați. Capsulă (nucă) obsolet 4-5-angulară. † Iunie-Iulie. În păduri förte comun, afară de Delta Dunărei unde nu se găsesce decât în pădurea Leti.

T. argentea Desf.; *T. alba* Kit. [Loc alb]. (T. alb). *Frunze* oblic subrotund-cordate, serrate, acuminate, *pe fața dedesubt alb-tomentöse*. Corimbü multiflorü. Parapetale (squamele petaloide) spatulat-retuse. Flori gălbiniü, flagrante. † Iulie. În töte pădurile förte comun.

Fam. [Loc alb] LINEE.

Flori ermafrodite, regulate. Calice cu 5, rar 4 sepale persistente, libere saü connate la basă. Corolă cu 5 rar 4 petale förte caduce, libere, unguiculate, în preflorescență răsucită. Stamine 4-5, hypogine, puțin connate la basă, opoșitipetale, adesea alterne cu 5 limbuți ce represintă stamine sterile; antere biloculare, introrse. Stile 4-5, libere saü connate la basă, cu stigmat capitat. Ovariü super cu 4-5 loge 2-ovulate, subdivisate fie-care în 2 loge secundare uniovulate printr'o despărțitură falsă, care se înainteză dela păretele exterior către unghiul intern. Fruct capsular, pärënd cu 8-10 loge monosperme, deschidându-se prin 4-5 valve, cu dehiscentă septicidă. Semințe lipsite de albumen; embrion

olcoginos. Plante erbacee, anuale sau perene și câte-odată subfrutescente la basă; frunze simple, alterne sau mai rar opuse, lipsite de stipulă; flori rar solitare, deordinar în cime.

Genul *Linum* Tournef.

Linum Tournef. (In). Flori pentamere, cu sepale libere, întregi; capsule cu loge divizate complet în 2 loge secundare printr'o despărțitură falsă completă. Frunze alterne, rar opuse.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Sepale pe margini glandulos-ciliate.
2. Petale galbene . . . . . *L. tauricum* Willd.
- 2.* Petale albastre, rosee ori albinețe.
3. Tulpină tomentos-vilósă . . . . . *L. hirsutum* K.
- 3.* Tulpina glabră . . . . . *L. tenuifolium* L.
- 1.* Sepale pe margini neglandulos-ciliate.
4. Pedicelii floriferi și fructiferi erecti . . . . *L. perenne* L.
- 4.* Pedunculii deflorați unilateral arcuat-penduli *L. austriacum* L.

L. tauricum Willd.; *L. flavum* L.; *L. campanulatum* M. B. non L. (*L. tauric*). *Sepale* lanceolate, acuminate, *glandulos-ciliate*, mai lungi decât capsula. Frunze glabre, 3-nervate, pe margini netede, la basă de ambele laturi cu câte un stipul glanduliform, cele superioare lanceolate, scurt-acuminate. Tulpine în partea superioară acut-angulare. Petale la basă întrunite, *galbene* cu stric mai întunecate. ♀ Iulie-Aprilie. În stepe și în munți petroși. Fôrte comun pretutindeni.

Variază :

1. Staminele de lungimea calicelui, iară stilele mult mai lungi decât calicele și staminele.

2. Staminele mai de 2 ori mai lungi decât calicele, iară stilele de lungimea calicelui.

L. hirsutum L. (*L. hirsut*). *Sepale* lanceolate, acuminate, mai lungi decât capsula. *Frunze* ovat-lanceolate, ori lanceolate, 5-nervate, *deîmpreună cu calicele vilóse*. Calice și bractee glandulos-ciliate. *Tulpină tomentos-vilósă*. *Flori lilacine*, la basă albinețe. ♀ Iunie-Iulie. În fînețe. Fôrte comun în tótă Dobrogea, afară din Delta Dunărei unde este mai rar.

L. tenuifolium L. (*L. cu frunze subțiri*). *Sepale* eliptice, la

vîrf subulate, glandulos-ciliate, ceva mai lungi decît capsula. Frunze lineare, acuminate, pe margini ciliat-scabre, *deîmpreună cu tulpinele glabre*. Petale de colóre deschisă, *roseă-lilacină*. 4 Iunie-Iulie. In locuri petróse și calcare. Comun pretutindenî. Consul, Ienissala, Babadagh.

L. perenne L. (I. perenal). *Sepale* ovate, *pe margini neglandulóse și glabre*, fórte obtuse. Petale lat-ovate, acoperindu-se pre sine cu marginile laterale în întréga lor lungime. Unguiculă oblong-triangulară. Capsulă ovat-subglobósă, *duplu mai lungă decît calicele*. *Pedicelî floriferi și fructiferi erecti*. Frunze linear-lanceolate, glabre. Tulpine numerose. *Flori deschis-albastre*. Articulus pedunculului de sub calice cam de 2 ori mai lung decît este lățimea sa. 4 Iunie-Iulie. Locuri nésipóse. Rar.

L. austriacum L. (I. austriac). *Sepale* ovate, pe margini *neglandulóse și glabre*, puțin mai scurte decît capsula, cele interióre fórte obtuse. Petale subrotund-ovate, acoperindu-se cu marginile laterale în întréga lor lungime. *Unguiculă triangulară, egal de lungă și de lată*. Capsulă globósă. *Pedicelile deflorate unilateral arcuat-pendule*. Frunze linear-lanceolate, glabre. Tulpine numerose. *Flori azurii*. 4 Locuri aride, coline nésipóse. Fórte comun pretutindenî.

Variază :

β. *latifolium* Uechtr. et Sint.; *L. trinervium* Fregn. Pe colinele nésipóse din regiunea Deltei Dunărei cu grămada.

Fam. [Loc alb] ACERINEE.

Flori ermafrodite saũ unisexuale, regulate. Calice cu 5, rar 4-9 se pale caduce, connate la basă. Petale libere, în număr egal cu acela al sepalelor, rar nule, în preflorescență imbricată. Stamine 4-8 saũ 10, inserate pe un disc gros, lobat, dispus pe două rëndurî, 3-5 opositisepale și 5 opositi-petale; antere biloculare, introrse. Stile cu 2 ramurî connate către partea inferióră, stigmatifere pe fața lor internă. Ovariũ super, cu 2 loge 2-ovulate. Fruct uscat, indehiscent, format din două carpele aripate (*samară*) și lipite prin basa lor, cu 2 loge 1-rar 2-spermă. Albumen nul; embrion îndoit pe el însuși. Arbori mai mult saũ mai puțin înalți cu

frunze opuse, palmatilobate, lipsite de stipulă; flori în raceme sau în cime terminale sau axilare.

Genul *Acer* Tournef.

Acer Tournef. (Arțar). Flori poligame, de un galben verdu, de ordină cu 5 sepale și 5 petale; stamine de ordină 8, rar 5-10.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori în corymbi erecti. Frunze palmat-lobate.
2. Lobii frunzelor sinuat 3-5 dentați, dinții cuspidati . . . . . *A. platanoides* L.
- 2*. Lobii frunzelor întregi, cel intermediu obtus 3-lobat . . . . . *A. campestre* L.
1. Flori în racemi. Frunze nedivise . . . . . *A. tataricum* L.
[Loc alb] . . . . . *A. laetum* C. A. Meyer.?
var. *cordifolium* Uechtr. et Sint.

A. platanoides L. (*A. platanoid.* Vulg. *Arțar*). *Frunze palmat-5-lobate, sinuat-3-5-dentate, dinții atenuat-cuspidati.* Corimbi erecti, la basă deîmpreună cu frunzele tinere dispars glanduloși. Ovarii glabre. Aripele fructului (samară) divaricate. Staminele florilor masculine de lungimea calicelui. Flori galbene-verdi și în regiunea silvatică. Fôrte comun pretutindeni.

A. campestre L. (*A. campestru.* Vulg. *Giugastru*). *Frunze palmat-5-lobate, lobi obtusi, de tot întregi, oblongi, cel intermediu obtus-trilobat.* Corimbi erecti. Sepale și petale linoare, vilose. Staminele florilor masculine egal de lungi cu corola. *Aripele fructului orisontal divergente.* Flori închis-verdi. În regiunea silvatică. Fôrte comun pretutindeni.

Variaza:

β. *microcarpum* Tausch.

γ. *subtrilobum* Uechtr. & Sint.

A. tataricum L. (*A. tataric.* Vulg. *Glădiș*, [loc alb]). *Frunze subcordat-ovale, nedivise, acuminate, neegal incis-ori lobat-serrate.* Racemi erecti. Ovarii përoșe. Fruct glabru, purpurascen. Flori albe. și în reg. silvatică. f. c.

A. laetum C. A. Meyer. var. *cordifolium* Uechtr. & Sint. [Loc alb]. În pădurea dela Cincarova. Rar.

Fam. [Loc alb] **AMPELIDEE.**

Flori ermafrodite sau unisexuate, regulate. Calice caduc, gamosepal, intreg sau cu 4-5 dinti rudimentari. Corola cu 4-5 petale caduce, in preflorescenta valvară, liberă sau mai adesea connate la varf si desprindându-se într'o singură bucată in momentul antesei. Stamine 5, rar 4, opositipetale, inserate la baza unui disc hipogin lobat; antere biloculare, introrse. Stil simplu, foarte scurt sau nul; stigmat capitat. Ovariul super sau mai mult sau mai puțin infipt prin baza sa in disc, cu 2-6 loge, 1-2-ovulate. Fruct bacciform, succulent, cu 1-6 loge, 1-2 sperme. Seminte cu testa osos; embrion mic situat la baza unui albumen cartilagos. Arbusti sarmentoși, acățatovi, nodoroși, muniți de cârcei; frunze simple, palmatilobate, cele inferioare opuse, cele-alte alterne, munit de stipuli membranoși; flori in cime sau in panicule racemose, opuse frunzelor.

Genul *Vitis* Tournef.

Vitis Tournef. (Viță). Calice cu 5 dinti rudimentari; petale 5, connate la varf si deslipindu-se într'o singură bucată; stamine 5; baccă cu 1-2 loge, 1-2-sperme.

V. vinifera L. (*V. viniferă*. Vulg. *Viță de vie*, *Vie*). Frunze cordat subrotunde, 5-lobate, profundior si lat dentate.

Variază:

β. *sylvestris* Auctor.

In pădurile cu deosebire din reg. danubială si din Delta Dunărei. Foarte comun.

Fam. [Loc alb] **GERANIACEE.**

Flori ermafrodite, regulate sau deabiă neregulate. Calice cu 5 sepale libere, fugace, egale sau puțin neasemenea, in preflorescentă răsucită, mai rar imbricată. Glande hypogine 5, alternipetale. Stamine 10, hypogine, cu filamente dilatate la partea lor inferioară, libere sau puțin connate prin baza lor, dispuse in donă rânduri, 5 exterioare mai scurte, opositipetale, câte-odată sterile si reduse la filamente squami-

forme, cele interioare opositisepale; antere-versatile, biloculare, introrse. Stile 5, filiforme, adnate cu un prolongiment al axului, stigmatifere pe fața internă. Ovariū super, cu 5 carpele, 2-ovulate, cu placentatiune axilă, verticilate și reunite prin unghiul lor intern în jurul unui prolongiment al axului. Fruct uscat, cu 5 loge, 1-rar 2-sperme, fie-care deslipindu-se cu elasticitate de ax, dela basă către vîrf prin dehiscență septifragă, cu o lungă limbuță care suportă către partea inferioară loja și care se curbază în cerc sau se învîrtesce în spirală. Semințe munită de un albumen cărnos, foarte subțire sau redus la o pătură membranosă. Erburī anuale sau perene cu tulpine articulate-nodorose, adesea dichotome; frunze alterne sau opuse, lobate, mai mult sau mai puțin divizate sau palmatisecate, munită de stipulī; florī solitare, geminate sau în cime, axilare sau terminale.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Pedunculī 1-2-florī. Stamine tôte fertile . . . . Geranium L.
- 1.* Pedunculī 3-multiflorī. Numai 5 stamine fertile, cele-lalte 5 sterile . . . . . Erodium L'Hérit.

Genul Geranium Tournef.

Geranium Tournef. (pro parte) (Geraniu). Petale egale: stamine tôte fertile; limbulițele ce suportă carpelele glabre pe fața internă, și învîrtindu-se în cerc în jurul lor însăși în momentul dehiscenței.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Plante perenale. Rhizoma îngroșată, cilindrică munită cu fibre lungi.
2. Valvele capsulelor transversal-plicate . . . . . G. phaeum L.
2. Valvele capsulelor netede.
3. Pedunculī de comun 1-florī . . . . . G. sanguineum L.
- 3.* Pedunculī 2-florī . . . . . G. palustre L.
- 1.* Plante anuale, cu rădăcină subțire, fusiformă.
4. Frunze după circumferință rotunde ori reniforme.
5. Lamina frunzelor disectă până la basă în lacinii anguste. Valvele capsulelor netede, glabre. Semințe foveolat (gropilit) punctate . . . . . G. columbinum L.
- 5.* Lamina frunzelor disectă numai până către mijloc în lacinii late.

- 6.* Petale obcordate.
 7. Valvele capsulelor transversal-rugöse, semințe netede . . . . . *G. divaricatum*. Ehrh.
 7.* Valvele capsulelor netede și alipit-pêröse. Semințe netede . . . . . *G. pusillum* L.
 6.* Petale obovate.
 8. Întrêga plantă glandulos-vilösă. Valvele capsulelor netede, pubescente. Semințe foveolat (gropilit) punctate . . . . . *G. rotundifolium* L.
 8.* Întrêga plantă glabră, numai în partea superiöră hirtă. Valvele capsulelor transversal-rugöse, glabre. Semințe netede . . . . . *G. lucidum* L.
 4.* Frunze după circumferință oblong-triunghiulare, 3-5-foliolate. Valvele capsulelor reticulat-rugöse. Semințe netede . . . . . *G. Robertianum* L.

G. phaenum L. [Loc alb]. *Pedunculă 2-flori*. Corolă plană-subreflectă. Petale subrotund-obovate, neegal crenate, scurt unguiculate, la basă barbulate, ceva mai lungi decât calicele mucronat. Staminele până la mijloc hispid-ciliate. Valvele pêröse, dinainte (pe față) transversal-plicate. Frunze palmat-7-fide, incis-dentate. Flori negre violacee. *Rădăcină perenală, îngroșată, cilindrică, munită cu fibre lungi*. ♀ În pădure, la mănăstirea Cocosș pe Cruce.

G. sanguineum L. [Loc alb]. *Pedunculă de comun numai 1-flori*, cei deflorați subdeclinați. Petale obovate, emarginate, de 2 ori mai lungi decât calicele aristat. Valvele netede, în partea superiöră pêröse, perii disparși, setuloși. Semințe foarte subtil punctulate. Frunze după configurațiune reniforme, 7-partite, lacinii trimultifide, lacinulile lineare. Tulpină difusă deîmpreună cu pedunculii hirsută, perii orizontal-patenți, neglanduloși. Flori purpurii. *Rhizomă perenală, îngroșată, cilindrică, munită cu fibre lungi*. ♀ Iunie-Sept. În tufăriși și păduri. Foarte comun pretutindeni.

G. palustre L. [Loc alb]. *Pedunculă 2-flori*. Pedicele deflorate declinate, iară calicele erect. Petale obovate de 2 ori mai lungi decât calicele aristat. *Valvele netede* cu perii neglanduloși. *Semințe subtil punctulate*. Frunze palmat-5-fide, incis dentate. *Tulpină difusă, în partea superiöră deîmpreună cu pedunculii hirsută, perii neglanduloși, reversi*. Petale purpurii. ♀ Iulie-August. În fânețele umede la Kara-Nasib și pe lângă lacul dela Babadag.

G. columbinum L. [Loc alb]. Pedunculii 2-flori, pedicele deflorate declinate. *Petale obcordate, egal de lungi cu calicele lung-aristat. Valve netede, glabre. Semințe foveolat-punctate.* Frunze 5-7-partite, lacinii la frunzele inferioare multifide, la cele superioare trifide, lacinulele lineare. Tulpină difusă deîmpreună cu pedunculii pubescentă, perii îndreptați în jos și alipiți. Petalele ajung până la vârful aristelor ca. licelui, sunt de coloră roseă cu 3 linii mai întunecate și la basă barbulate. ☉ Iunie-Iulie. La Alibeikioi pe muntele Consul.

G. divaricatum Ehrh.; *G. Winteri* Roh.; *G. bohemicum* Krock. (*G. divaricat*). Pedunculii 2-flori. Pedicele deflorate declinate. *Petale obcordate, egal de lungi cu calicele aristat. Valve transversal-rugose, hirt.* *Semințe netede.* Frunze palmat 5-fide, lacinii rhombice, profundior incis-dentate, cele supreme trifide, unul dintre lobi lateralii mai lungi. Florii de coloră deschis-roseă, cu vine mai întunecate. ☉ Iunie-August. Pe marginea pădurilor, vii. Fôrte comun în tótă Dobrogea chiar și în Delta Dunărei în pădurea Leti.

G. pusillum L.; *G. rotundifolium* Poll. non L.; *G. malvaefolium* Scop.; *G. parviflorum* Curt. [Loc alb]. Pedunculii 2-flori. Pedicele deflorate declinate. *Petale oblong-obcordate, egal de lungi cu calicele scurt-aristat, orii puțin mai lungi, unguicule subtil-ciliate* (nu barbulate). *Valve netede, alipit-pubescente. Semințe netede.* Frunze 7-9-partite, lacinii trimultifide. Tulpine difuze, môle-pubescente, perii patenți, glanduliferi, fôrte mici. Petale albaștrii sau lilacine. În florile încă nedeschise se află numai 5 stamine anterifere. ☉ Iunie, tómnă. Locuri cultivate, înalte și ruderales, coline, marginea drumurilor. Fôrte comun pretutindeni.

G. rotundifolium L. (*G. cu frunze rotunde*). Pedunculii 2-flori. Pedicele deflorate declinate. *Petale oblong cuneate nedivise, puțin mai lungi decât calicele scurt aristat. Valve netede, pubescente, perii patenți. Semințe foveolat-punctate.* Frunze după circumferința reniforme, cele inferioare 7-fide, dinainte obtuse, incis-crenate. Tulpină difusă, môle-pubescentă, dela basă ramificată, deîmpreună cu pețiolii și pedicelele cu perii patenți și glanduliferi. ☉ Iunie-tómnă. Locuri cultivate, și ruderales, și stîncóse. Fôrte comun pretutindeni.

G. lucidum L. [Loc alb]. Pedunculă 2-floră. Pedicele deflorate declinate. *Petale obovate, nedivise, mai lungi decât calicele transversal-rugos și piramidal. Valve reticulat-rugose și crenulat-striate*, spre vîrf pubescente. *Semințe netede*. Frunze după configurațiune reniforme, 5-7-fide, incis-obtus-crenate. Tulpină erectă, fragilă și mai adese-orî de colóre roșie. Flori purpuriu. *Frunzele mai de tot glabre și lucitoare*.

G. Robertianum L. (G. Robertian. Vulg. *Năprasnică*). Pedunculă 2-floră. Pedicele deflorate subdeclinate. Petale obovate, nedivise, mai lungi decât calicele aristat. *Valve reticulat-rugose. Semințe netede. Frunze 3-5-foliolate, foliolele pețiolulate, trifide, penatid-incise*. Tulpină erectă, dela basă ramificată, racemi dichotomi și patenți, pîrîsă, perî patenți. Flori de colóre roseă cu 3 strie albinețe. ☉ In pădurî și locuri umbrîse și umede. Fîrte comun în tîtă Dobrogea.

Genul *Erodium* L'Herit.

Erodium L'Herit. (Erodiu). Petale pușin inegale, cele 2 superîore mai scurte; stamine exteriore sterile; limbușele ce supîrtă carpelele bîrbîse pe fața internă și învîrtindu-se în spirală în momentul deliscentei.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze penat-partite.
2. Pedunculă tri-multifloră.
3. Frunze bipenat-partite. Pedunculă multifloră.
Stamine glabre, cele fertile la basă rotund-dilatate . . . . . *E. cicutarium* L'Herit.
- 3.* Frunze penat-partite.
4. Pedunculă 3-5-floră. Staminele fertile la basă lanceolate și ciliate . . . . . *E. cicutium* Willd.
- 4.* Pedunculă 3-7-floră. Staminele la basă lanceolate, glabre . . . . . *E. Neireichii* Janka.
- 1.* Frunze 3-secte, segmentele laterale subbifide, segmentul terminal 3-fid. Stamine fertile glabre, cu margini membranacee . . . . . *E. serotinum* Stev.

E. cicutarium L'Herit. (*E. cicutariu*. Vulg. *Pliscul-cucîreș*, *Ciocul-berzeș*). *Pedunculă multifloră*. Petale neegale. *Frunze*

penate, foliólele mai pânã la nervura medianã penatifide, lacinii dentate. Stamine glabre, cele fertile la basã rotund-dilatate. Flori purpurii cu 3 nervure mai întunecate. ☉ Aprilie-Iulie. Fórte comun în tótã Dobrogea.

E. ciconium Willd. [Loc alb]. Pedunculii 3-5-florii. *Frunze* dupã circumferinã ovate, *decursiv-penate*, penile penatifide și deîmpreună cu pețiolul lor comun dentate. *Stamine* fertile *dela basã pânã la mijloc lanceolate și deodată și ciliate*, de la mijloc în sus *filiforme și glabre*. Petale mai palid-albastre, cu 3 vinișóre mai întunecate. ☉ Maiü-Iunie, Locuri ruderale. Rar la cetatea Ienissala și la Constanța prin locurile ruderale de pe malul mării în dreptul bulevardului.

E. Neilreichii Janka. (E. lui Neilreich). Pedunculii 3-7-florii. *Frunze* dupã circumferinã oblonge și orii penatifide și segmentele incis-dentate, orii penatipartite și segmentele penatifide. *Staminele tóte* (și cele fertile) *glabre, cele fertile lanceolate și spre vârș mereü atenuate*. Aritele valvulelor hispide, pe partea internã cu sete fórte lungi. Întręga plantã hirsutã. Petale egal de lungi cu calicele, orii numai puțin mai lungi, de colóre ceruleã. Comun cu deosebire în stepe: la Beibudgiuc și Dunãre.

OBSERVARE.—Diferã de *E. ciconium* Willd. numai prin staminele ciliate și prin calicele, petalele și fructele mai mari.

E. scrotinum Stev. [Loc alb]. Pedunculii multiflorii. *Frunze* 3-secte, *segmente sessile, cel terminal 3-fid, cele laterale subbifide*, laciniiile tóte subincise. Stamine fertile, glabre, *dela basã pânã la vârș cu margini membranacee. Petale dublu mai lungi decât calicele lung-aristat*. Rar în Dobrogea (Janka).

Fam. [Loc alb] ZYGOPHYLLEE.

Flori ermafrodite, regulate. Calice 4-5-partit, în preflorescenã imbricatã. Petale libere, alterne cu divisiunile calicinale. Stamine hipogine, în numër dublu cu acela al divisiunilor florale; antere biloculare, introrse, dehiscente longitudinal. Stil simplu, stigmat simplu sau 4-5-fid. Fruct

capsular, angulos, format din atâtea foliole carpelare câte divisiunii florale sunt, dehiscent cu 4-5 loge, sau cu 5 coce indehiscente și în cari semințele se află isolate prin despărțituri transversale; placentele axiale. Semințe fără arii, cu sau fără albumen. Embrion drept sau antitrop; radiculă paralelă cu hilul său superior. Erburii anuale sau [loc alb].

CONSPECTUL GENURILOR

1. Frunze 1-jugate . . . . . *Zygophyllum* L.
1.* Frunze 6-jugate . . . . . *Tribulus* L.

Genul *Zygophyllum* L.

Zygophyllum L. (Zigofil). Calice cu 4-5 sepale persistente sau caduce, imbricate. Petale 4-5, unguiculate, imbricate. Disc cărnos. Stamine 8-10, inserate la baza discului, adesea întrecând petalele, (basi situs squama aucta). Ovariū sessil, angulat, 4-5 locular, atenuat în stil. Ovule în fie-care lojă cu 2 sau mai multe superpuse, cu rafeū liber sau adnat. Fruct angulat sau alăt indehiscent sau septucid 5-coc sau loculicid 5-valv. Erburii perene, plante sub-frutescente sau frutescente, mai rar anuale; pedunculii axilari; frunze stipulate, cărnoase, opuse, comprese 1-3-juge, mai rar simple, flori solitare axilare.

Z. Fabago L. [Loc alb]. Plantă glabră și netedă. Tulpină erbacee, erectă. *Frunze pețiolate, 1-jugate*, foliolele plane, ovat-oblonge ori oblonge. Petale nedivise, obtuse. Capsulă cilindrică ori oblong-elipsoidă, acut-angulată, nearipată. 4 [Loc alb]. În locurile ruderaale la Constanța pe țărmul mării în jos de bulevard.

Genul *Tribulus* L.

Tribulus L. (Tribul). Calice caduc. Petale 5. Staminele opuse divisiunilor calicinale, munit de o glandă la baza lor. Stil foarte scurt; stigmat cu 5 raze. Fruct deprimat, pentagonal, divizându-se la maturitate în 5 coce indehiscente. Albumen nul.

Tr. terrestris L. (Tr. terestru. Vulg. *Colfu babei*, [loc alb]. *Frunze 6-jugate*, foliole subegale. Pedunculii mai scurți decât pețiolii. Carpele 2-4-spinose. Rădăcină fibrasă. Intréga

plantă pѐrósă. Tulpină procumbentă. Flori galbine. ☉ Iunie-Septembrie. Locuri aride și ruderale, pe marginea drumurilor, fôrte comun în tótă Dobrogea.

Fam. [Loc alb]. **RUTACEE.**

Flori ermafrodite, regulate sau neregulate. Calice cu 4, mai rar cu 3 sau 5 divisiuni profunde în preflorescență imbricată. Petale inserate la baza unui disc cărnos, alterne cu divisiunile calicinale. Stamine inserate pe disc, în număr egal sau dublu ca divisiunile florale; antere biloculare, dehiscente longitudinal. Stil simplu; stigmat simplu. Folicule în număr egal cu acela al divisiunilor calicinale mai rar în număr mai mic, lipite între ele la baza lor și formând o capsulă lobată, deschizându-se pe marginea internă a lobilor și mai rar pe marginea externă; placent axile și proeminente. Semințe 1-4 în fie-care lojă. Embrion vîrit în albumen; radiculă îndepărtată de hil.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Flori galbine, corymbóse. Frunze simple . . . **Haplophyllum** Juss.
- 1.* Flori albe-verđi ori albe roșietice. Frunze divise.
2. Stamine 15. Flori albe-verđi. Frunze multipenatipartite, lacinii lineare . . . . . **Peganum** L.
- 2.* Stamine 10. Flori albe-roșietice. Frunzele superióre penate, penile ovate ori lanceolate . . . **Dictamnus** L.

Genul **Haplophyllum** Juss.

Haplophyllum Juss. (Aplofil). Calice 5-partit. Petale 5, cuculate, fôrte întregi. Stamine 10, cu filamentele dilatate la baza, libere sau deabiã monadelph. Ovariũ 5-lobat, deprimat. Ovule 5, în loge câte 2 colaterale sau superpuse, sau 4, sau 6. Stigmat capitat. Capsulă glandulósă cu 5 loge dehiscente la vîrf, mai rar indehiscente. Semințe transversal rugulóse-tuberculóse. Erburĩ cu rizome adesea indurate, mai adesea multicanle, cu tulpine erecte, cu frunze simple sau trisecte; inflorescență corimbósă bracteolată, floriferă în Iunie și Iulie.

H. Biebersteinii Spach; [loc alb]. (H. lui Bieberstein). Ră-

dăcină multicaulă. Tulpine în partea superioară subtil vilos-pubescente. Frunze simple, oblonge, la basă angustate, străvădător-punctate și pubescente. *Flori corimbóse, galbine*, mirositoare. Petale eliptice. Sepale ovate, acute, pe dos pérose, pe margini de tot întregi și glabre. 4 Stepe și coline aride. Fórte comun în tótă Dobrogea, cu deosebire în regiunea centrală și septentrională.

Variază :

β. *angustifolium* Uechtr. et Sint. La Rasova și Medgidia.

Genul *Peganum* L.

Peganum L. (Pegan). Calice 5-partit, persistent în prefloarațiune deschis. Petale 5, imbricate. Stamine 12-15, inserate cu petalele la basa unui disc scurt, nude, la basă dilatate. Ovariū globos 3-4 locular. Stil triquetru. Ovule numeroase suspendate cu funicule scurte în unghiul intern. Fruct capsular trivalv, cu dehiscență loculică sau baccat și indehiscent. Semințe anulate cu testa spongiósă. Erburī erecte sau plante subfrutescente; frunze neregulat multifide, cu stipule setacee, mici; flori terminale opositifoliolate.

P. Harmala L. [Loc alb]. Tulpină erbacee fórte ramificată. *Frunze neregular-multipenatipartite, laciniū lineare*. Flori solitare, terminale, pe tulpina evolută la urmă laterale. Sepale lineare, subpenatifide. Petale oblonge egal de lungi cu sepalele. Plantă glaucescentă, glabră. Frunze carnosule. *Corolă albă-verde*. Odóre fórte neplăcută. La Constanța pe lângă cimitirul catolic și între Alibeikioi și Babadag.

Genul *Dictamnus* L.

Dictamnus L. (Frăssinel). Calice caduc. Cinci petale unguiculate, plane; 10 stamine înclinate în jos. Capsulă parțită pe un tecafor scurt și gros cu 5 lobi profunđi și deschidându-se prin marginea internă. Embrion drept.

D. albus L. [Loc alb]. (*D. alb. Vulg. Frăssinel*). Petale eliptic-lanceolate, acute, cele laterale obtusiuscule. Ovariul mai scurt decât stipitele său. *Frunze* oblong-eliptice, serrulate, cele *superióre penate, penile opuse, sessile, ovate ori lanceolate*, pe margini denticulate, pe fața inferioară străvădă-

tor-punctate. *Flori mari, albe roșietice, cu vine purpuriu,* care la uscat devin deschis-albastre, *dispuse în racemi terminali.* Rădăcină lemnosă, albă, aromatică. Tulpină erectă, glandulosă-viscosă. 4 Maiu-Iunie. In declivitățile stîncose aprópe de Ciermet și pe colinele aride dintre Medjidia și Cernavoda.

Fam. [Loc alb] CELASTRINEE.

Flori ermafrodite sau unisexuale prin abortare, regulate. Periant și androceu inserat pe marginile receptaculului discoid acoperit, pe fața sa internă, de o îngroșare glandulosă. Calice cu 4-5 sepale mai mult sau mai puțin connate la basă, persistente. Corolă cu 4-5 petale, caduce, în preflorescență imbricată. Stamine 4-5, alternipetale, libere; antere biloculare, extrorse, adesea abortate și purtate atunci pe filamente foarte scurte. Stil simplu, mai mult sau mai puțin elongat, sau foarte scurt, coronat de un stigmat aprópe întreg, sau cu 3-4 lobi puțin pronunțați. Ovariu liber sau mai mult ori mai puțin înfipt la baza sa în discul glandulos cu 3-5 loge, 2-ovulate. Fruct capsular, cu 3-5 loge, 1-2 sperme, la dehiscență loculicidă. Seminte unite de un aril cărnos, roșietic; albumen abundent, cărnos. Arbuști sau arbori puțin înalți, cu frunze opuse, simple, munite de stipuli foarte mici, caduci; flori în cime axilare.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Frunze imparipenate . . . . . *Staphylea* L.
1. Frunze simple . . . . . *Evonymus* L.

Genul *Staphylea* L.

Staphylea L. (Stafflee). Calice 5-partit, caduc, colorat. Petale 5. Stamine 5. Capsula cu 2-5 lobi, bi-triloculară, membranosă, umflată, deschidându-se prin marginea internă a lobilor.

St. pinnata L. (S. pinată. Vulg. *Clocotiș*). *Frunze penate*, foliole 5-7 oblong-lanceolate, de tot glabre. Flori racemose, albinețe. Capsule membranacee, inflате. Frutece sau arbuscul. 5 Maiu-Iunie. In păduri și tuferișuri între Greci și

Handierca și între Talisman și Rasova, în pădurea Babadag.

Genul *Evonimus* Tournef.

Evonimus Tournef. (Salbă-môle). Flori tetra-pentamere; capsulă cu 3-5 unghiuri obtuși; semințe apröpe cu totul învelite de aril.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Ramuri rotunde, verucöse. Petale subrotunde.

Semința neörá . . . . . *E. verrucosus* Scop.

1.* Ramuri tetragonale, netede. Petale oblonge. Să-

mința albă . . . . . *E. vulgaris* Scop.

E. verrucosus Scop. (*E. veruccs.* Vulg. *Salbă môle riiösă*). *Petale subrotunde. Ramuri rotunde, verucöse.* Frunze eliptice, serrulate, glabre. Capsule sub-4-lobate, obtusangule, netede, nearipate. Aril acoperind numai pe jumătate sămința. Flori veröi cu puncte mici roși. Capsulă gälbinie. Aril sanguineu. *Sămința neörá.* † Maiü-Iunie. In păduri. Föрте comun pretutindenü.

E. vulgaris Scop.; *E. europeus* L. (*E. comun.* Vulg. *Salbă môle* [loc alb]). *Petale oblonge. Ramuri tetragonale netede.* Frunze eliptic-lanceolate, serrulate, glabre. Capsule sub-4-lobate, obtusangule, netede, nearipate, aril acoperind întrega sămința. Capsulă de colöre roseă. *Sămința albă.* Flori de colöre verde deschisă. † Maiü-Iunie. In păduri și tuferișuri. Föрте comun pretutindenü.

Fam. [Loc. alb]. RHAMNEE.

Flori ermafrodite sau mai rar unisexuate, regulate. Periant și androceü inserate pe marginile receptaculului concav, munit înăuntru de un disc glandulos, perigin. Calice cu 4-5 sepale, la sfirșit caduce; corolă cu 4-5 petale adesea föрте mici și concave, rar nule. Stamine 4-5 libere, opositi-petale; antere biloculare, introrse. Stile 2-4, mai mult sau mai puțin connate; stigmatе capitate. Ovariü liber în fundul receptaculului sau înfipt prin basa sa în disc, cu 2-4 loge, 1-ovulate. Fruct drupaceü cu 2-4 sâmburi 1-spermü sau

o samară, rar o capsulă dehiscentă. Săminte de ordinar munită de un sulc dorsal sau de o stirbătură laterală; albumen cărnos. Arbuști sau arbori puțin înalți, cu ramuri adesea spinose; frunze alterne, simple, munită de stipuli caduci; flori în cime axilare, compuse.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Fruct aripat . . . . . *Paliurus* Tourn.
1.* Fruct nearipat . . . . . *Rhamnus* L.

Genul *Paliurus* Tournef.

Paliurus Tournef. (Paliur). Calice 5-fid, cu tub rotaceu. Petale 5, înostite înăuntru. Ovariū pe jumătate înfipt în disc și aderând de el. Fruct uscat, coriace, hemisferic, dilatat la vîrf într'un disc mare, orbicular, membranos, cuprindend 3 sâmburi lipiți împreună. Săminte comprimate lipsite de sulc dorsal.

P. aculeatus Lam.; *P. australis* [loc alb]; *Rhamnus Paliurus* L.; *Zizyphus Paliurus* Willd. (*P. aculeatus*). Rămurele pubescente. Frunze ovate, scurt-acuminate, trinervate. *Aripa fructului crenulată*. Rămurele cu spinii împărechiate, ce substituiesc stipuli, dintre care cel inferior este recurbat. Flori galbene-verde în racemi scurți, axilari și fasciculați. 5 Iunie-August. În tuferișurile mai cu sémă din stepe și prin locurile calcare și stâncose. Fôrte comun: Constanța, Medgidia, Cernavoda, Rasova, Talisman, Ienissala, Mangalia, Adam-Clysi, etc.

Genul *Rhamnus* L.

Rhamnus L. (Ramn). Calice 4-5-fid, cu tub urceolat. Petale nule sau 4-5 petale plane, emarginate. Ovariū liber. Drupă cu 2-4 sâmburi osoși distincți, indehiscenti. Săminte munită de un sulc profund.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori mai adeseori polygame dioice, tetrapetale
tetrandre . . . . . *Rh. cathartica* L.
1. Flori ermafrodite, pentandre . . . . . *Rh. Frangula* L.

Rh. cathartica L. (R. purgativ. Vulg. *Pașachina* [loc alb], *Ramurele* opuse *se termină* (către finele anului) cu un *spin* ce stă un an, pe când ramura sub acest spin inovéză. *Flori mai adese ori polygame-dioice, tetrapetale, tetrandre*, pe ramurile laterale fasciculate, verzi ori gălbini. Frunze subrotund-ovale, serrulate, la basă subcordate. Pețiolii de 2-3 ori mai lungi decât stipuli fugaci. Drupe insidente pe baza persistentă și convexusculă a calicelui. Crăpătura seminței închisă, la vîrf și la basă cu margini cartilaginee. Planta variază pubescentă și glabră. † Maii-Iunie. In păduri și tufeșuri. Comun: între Hairankioi și Iasarlık, între Medgidia și Cernavoda, Talisman, Rassoava, Adam-Clysi, Mangalia, munții dela Greci.

Rh. Frangula L. [Loc alb]. (R. Frangulă. Vulg. *Crușin*. [Loc alb]. *Plantă nearmată* (fără spini). Frunze eliptice, acuminat de tot întregi. *Flori ermafrodite pentandre*. Pedunculii deîmpreună cu calicele glabri ori alipit pubescenți. Stigmat nedivizat. Tulpină erectă. Calicele pe partea interioară și petalele albinețe. † Maii-Iunie. In păduri. Mai rar.

Fam. [Loc alb]. **TEREBINTACEE.**

Flori ermafrodite, dioice sau polygame, regulate. Calice gamosepal, cu 3-5 divisiuni mai mult sau mai puțin profunde, în preflorocență imbricată. Petale rar nule, deordinar 3-5, alterne cu divisiunile calicinale, în preflorocența imbricată sau valvară, inserate în fundul calicelui sau pe un disc hypogin, sau în fine pe receptaculul dilatat și încunjurând ovarul. Stamine în număr egal cu acela al petalelor și alternând cu ele, sau în număr dublu, când libere, când lipite la basă, inselate cu petalele; antere întorse, biloculare, dehiscente longitudinal. Ovariu liber sau rar lipit cu tubul calicelui, cu unul sau mai multe carpele cari, câte odată aborteză toate afară de unul singur, dar sunt reprezentate prin stilele lor sau stigmatetele lor. Fructul este capsular sau drupaceu, cu o singura semință sau cu loge cu o semință. Semințe erecte sau suspendate de un funicul care nasce din fundul logei, amfitrop; albumen nul. Embrion drept sau curbat, cotiledone plan-concave; radiculă supera

saŭ inferă. Arbori saŭ arborăși, cu suc resinos balsamic, gomos saŭ viscos.

Genul *Rhus* L.

Rhus L. (Rus). Flori ermafrodite saŭ dioice. Petale 5, inserate dedesubtul unui disc hypogin. Stamine 5, inserate cu petalele. Stile 3, distincte, scurte. Stigmat capitate. Drupă uscată saŭ deabiă cărnosă, cu un singur sâmbure conținând o singură sēmîntă.

Rh. Cotinus L. (R. Cotin. Vulg. *Scumpie*). Frunze simple, lung pețiolate, obovate, pe margini întregi. Paniculă foarte ramificată, laxă. Drupă semicordată, reticulat vĕnată, glabră, Flori albe-verzii. † Pe colinele nĕsipoșe și locurile stîncose. Fōrte comun pretutindeni.

Fam. [Loc alb]. **PAPILIONACEE.**

Flori ermafrodite, neregulate. Calice gamosepal, persistent saŭ caduc, cu 5, rar 4 divisiuni regulate saŭ bilabiate. Corolă neregulată, papilionacee, cu 5 petale libere saŭ unele connate între ele, mai rar tōte connate la basă, în preflorescență vexilară, adecă petalul posterior (*stindard*) unic, deordinar mai mare, îndoit în lung și acoperind pe cele două lature (*aripi*) deordinar mai mic, cari acopĕr la rîndul lor pe cele două petale anteriore, rar libere, deordinar connate prin marginile lor continuu și simulând un petal unic (*carenă*). Stamine 10, perigine, 5 opositisepale și 5 opositipetale deordinar mai scurte; filamente tōte connate (*monadelph*) într'un tuș întreg saŭ crĕpat, saŭ diadelph, stamina (*vexilar*) superpusă stindardului singură rămâind liberă; antere biloculare, introrse. Stil simplu, stigmat lateral saŭ terminal. Ovariū super, format dintr'un singur carpel, unilocular, uni-pluriovulat, cu placenta parietal. Fruct (*păstare, legumen*) uscat, unilocular saŭ bilocular prin introflexiunea uneia din suturi, mono-polysperm, de ordinari dehiscent în două valve prin două crĕpături longitudinale, mai rar indehiscent saŭ (*lomentaceu*) divisându-se în atătea articule indehiscente câte sēmînte. Sēmînte de ordinari biseriate, cu tegumente adesea grōse, albumen nul saŭ aprōpe

nul; cotyledóne gróse. Erburî anuale, bisanuale sau perene, sau arborasi, mai rar arborî; frunze alterne, adesea comprese, rar cu folióle tóte abortate si reduse la rachis sau numai cele laterale abortéză, de ordinar munit de stipulî; rachis adesea terminat în cârcel; florî în raceme, în spice, în capitulî sau în umbele false, axilare sau terminale; rar florî solitare.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Stamine monadelfe.
2. Calice bilabiat orî 2-partit.
3. Frunze tóte simple . . . . . Genista L.
- 3.* Frunze 3-foliolate (ternate) . . . . . Cytisus L.
- 2.* Calice 5-dentat orî 5-fid.
4. Frunze 3-foliolate . . . . . Ononis L.
- 4.* Frunze imparipenate . . . . . Galega L.
- 1.* Stamine diadelfe.
5. Frunze pari-uni-multijugate, la vârî terminate cu cârcei orî cu o seta
6. Stil rotund. Frunze terminate cu cârcei.
7. Stil la vârî pe partea inferióră barbulat, pe cea superióră glabru orî si scurt përos . . . . . Vicia L.
- 7.* Stil la stigmatul globos jur-împrejur uniform përos (insă nebarbulat) . . . . . Ervum L.
- 6.* Stil plan orî trigonal.
8. Frunze 1-jugate, terminate cu cârcei . . . . . Lathyrus L.
- 8.* Frunze 2-6-jugate, terminate cu sete . . . . . Orobus L.
- 5.* Frunze 3-foliolate orî si impari-jugate.
9. Legumă articulată, orî nedehiscentă.
10. Florî umbelate . . . . . Coronilla L.
- 10.* Florî racemóse . . . . . Onobrychis L.
- 9.* Legumă nearticulată, mai adeseorî longitudinal dehiscentă.
11. Frunze impari-penate.
12. Stil glabru. Plante erbacee.
13. Legumă inflată.
14. Carină terminată cu o mucronă . . . . . Oxitropis Dc.
- 14.* Carină obtusa, mutică . . . . . Astragalus L.
- 13.* Legumă neinflată.
15. Stipulî lat-lanceolaşi. Carină monopetala . . . . . Galega L.
- 15.* Stipulî lipsesc, orî sunt lanceolat-subulaşi. Carină dipetala . . . . . Glycyrrhiza L.
- 12.* Stil peros Frutice . . . . . Colutea L.
11. Frunze 3-foliolate.
16. Stipulî mari, conformî cu foliólele.

17. Carina rostrată . . . . . Lotus L.
 17.* Carină obtusă (nerostrată) . . . . . Doryenium Tourn.
 16.* Stipuli mai mici și neconformi cu foliólele.
 18. Legumă mai scurta (mai mica) decât calicele.
     Petale remanente (vestezinde) . . . . . Trifolium L.
 18.* Legumă mai lunga decât calicele. Petale decidue.
 19. Legumă nerostrata.
 20. Legumă falcată, ori cochlear-contortă . . . . . Medicago L.
 20.* Legumă subglobósă ori oblongă, nici falcată,
     nici cochlear-contorta . . . . . Melilotus Tourn.
 19. Leguma lung-rostrata . . . . . Trigonella L.

Trib. I. Genistee. — Frunze 1-3-foliolate sau imparipenate; stamine monadelfe; păstare continuă, uniloculară.

Genul Genista Tournef.

Genista Tournef. (Genistă). Calice erbaceu sau subcoriace, tubulos, cu două buze porrigiate, cea superioară 2-dentată, cea inferioară 3-dentată; petale inegale; stindard îngust, oblong, neridicat; stil curbat la vîrf; stigmat înclinat înăuntru pe partea internă a stilului; păstare oblongă sau lineară-oblonga, comprimată sau puțin umflată, polispermă sau oligospermă, mai lungă decât calicele. Frunze unifoliolate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Legume foarte vilos-tomentóse. Flori solitare . G. albida Willd.
 1.* Legume glabre. Flori racemóse . . . . . G. tinctoria L.

G. albida Willd. [Loc alb]. *Frunzele tóte simple, oblonge, deîmpreună cu ramurile și calicele vilóse, perî patentî.* Tulpine decumbente, sulcate, nearmate. *Florî solitare, sessile. Vexilul deîmpreună cu carina sericeu-vilóse. Leguma la urma scurt-pedicelata, fórté vilos-tomentósă.* † [loc alb]. În stepa arida dela Gavgagia în societate cu *Centaurea Jankae* și *Jurinea stachadifolia*.

OBSERVARE.—*G. ovata* W. K. difera prin leguma indesuit-hirta și florile racemóse; iar *G. pilosa* L. cu care are mare asemănare, prin frunzele pe fața inferioară, apoi ramurile, pedunculii și calicele alipit peróse.

G. tinctoria L. (*G. tinctoriarilor*. Vulg. [loc alb]). *Frunzele óte simple, lanceolate orî eliptice, pe marginî pubescente.*

Tulpine narmate (fără spină) rotunde, elevat striate, glabre, în partea superioară alipit-pubescente. Stipuli subulați, foarte mici. *Flori racemose. Legumă și corolă glabre.* Carină de lungimea vexilului.

Variază: cu frunzele mai late și mai înguste. În finețele din păduri: Hoirankioi, Dobromir.

Genul *Cytisus* L.

Cytisus L. (*Citis*). Calice tubulos, cu două buse divaricate, cea superioară trunchiată sau 2-dentată, inferioara 3-dentată; petale foarte inegale; stindard oval, erect; stil curbat la vîrf, stigmat înclinat în afară, pe partea externă a stilului; păstare lineară oblongă, comprimată, polispermă, lung exsertă.

CONSPECTUL SPECILOR

1. Florile toate laterale.

2. Rămurele și frunze hirsute . . . . . *C. hirsutus* L.

2* Rămurele și frunze alipit-sericee . . . . . *C. ratisbonensis*
Schäff.

1* Florile toate terminale umbelat-capitate . . . . . *C. austriacus* L.

C. hirsutus L.; *C. falcatus* W. K.; *C. polytrichus* M. B.; *C. virgatus* Vest. (*C. hirsut.* [Loc alb]). *Florile toate laterale câte 2-3, scurt pedicelate, pedicele nebracteate.* Tulpine erecte ori ascendente. *Calice oblong, deîmpreună cu rămurelele și frunzele hirsut, perii patenți.* Corolă la început galbină, la urmă devenind brunie. ♀ Maiu-Iunie. În regiunea silvatică. Foarte comun pretutindeni.

C. ratisbonensis Schaeff. [Loc alb]. *Flori subgeminat, scurt-pedicelate, toate laterale.* Tulpine și ramuri prostrate. *Calice oblong, deîmpreună cu frunzele și cu rămurelele sericeu, perii alipiți.* Corolă galbină. ♀ Aprilie-Maiu. În pădurile din munții dela Greei: m. Țuțuiatu, etc.

C. austriacus L. [Loc alb]. *Flori terminale, umbelat capitate.* Pedunculii exteriori bracteolați. Ramuri erecte, calice oblong, deîmpreună cu ramurile hirsut. Frunze surii, perii alipiți. Corolă palid galbină. ♀ Iulie-August. În stepele și finețele din păduri. Cu deosebire comun în partea auștrala a Dobrogei.

Genul *Ononis* Tournef.

Ononis Tournef. (Ononidă). Calice campanulat, cu 5 diviziuni aprópe egale; petale inegale, stindard fórt mare, oval, striat; carenă rostrată; stil subulat, cotit în unghiú drept către mijlocul seú; stigmat capitat; păstare scurtă, umflată, oligospermă, inclusă saú exsertă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori rosee.
2. Flori solitare. Plante spinóse.
3. Tulpine procumbente, la basă radicante, jur înprejur vilóse . . . . . **O. procurrens** Wallr. (var *spinosissima* J. Lang.)
- 3.* Tulpine erecte ori ascendente, 1-serial-vilóse . **O. spinosa** L.
- 2.* Flori geminate. Plante nespinoúse . . . . . **O. hircina** Jacq.
1. Flori galbine . . . . . **O. Columnae** All.

O. procurrens Wallr. var. *spinosissima* J. Lange; *O repens* L. [Loc alb]. Tulpine procumbente, la basă radicante, vilóse. Ramuri ascendente, lax racemóse, la vírf spinósa [loc alb]. *Flori axilare, solitare*. Pedunculí mai scurú decát calicele. Folióle ovate, deímpreună cu stipulií denticulate, glandulóse, pérose. Legumă erectă, ovată mai scurtă decát calicele. Seminúe tuberculat-scabre. Flori rosee. ♀ Fórt comun în tótă Dobrogea.

O. spinosa L. [Loc alb]. *Tulpină* erectă, ori ascendentă, *uniserial vilósa și dispars-glandulósa*. Ramuri intrerupt-racemóse, spinóse, spiní subgeminatí. *Flori axilare solitare*. Pedunculí mai scurú decát calicele. Folióle ovat-oblonge, deímpreună cu stipulií denticulatí glabriuscule. *Legumă* ovată, erectă, *de lungimea caliceluí și mai lungă*. Seminúe tuberculat-scabre. Flori rosee. ♀ Iunie-Iulie. În stepe la Constanța și Medgidia.

O. hircina Jacq. [Loc alb]. *Tulpine* erecte ori ascendente, nearmate, vilóse. *Flori axilare, geminate, cele din vírf ramurilor indesuit-spicate*. Pedunculí mai scurú decát calicele. Folióle ovale deímpreună cu stipulií denticulatí glandulos-pérose. *Legumă* erectă, ovată, *mai scurtă decát calicele*. Seminúe tuberculat-scabre. *Flori rosee*.

β. *spinescens* Ledeb.

În fineúele din pădurea dela Kara-Orman (Delta Dunărei).

O. Columnae All.; *O. parviflora* Lam. Dict. non Thunb.; *O. suboculta* Vill.; *O. minutissima* Jacq. [Loc alb]. *Tulpine ascendente, pubescente. Flori axilare, sessile. Corolă mai scurtă decât calicele.* Folióle obovate, denticulate, glandulos-pêrôse. Stipulî lanceolați, acumiñați, acut-denticulați. *Legumă erectă, ovată, subegal de lungă cu calicele vilos. Flori galbine.* 4 Maiu-Iunie. In munții aprici. Fôrte rară în muntele Balve aprópe de Konkodî.

Trib. III. Viciee.—Frunze paripennate, cu rachis prelungit în cârcel sau în aristă, rar redusă la rachisul transformat în cârcel sau în flodiú; stamine monadelfe sau diadelfe; păstare continuă, uniloculară, bivalvă.

Genul *Vicia* Tournef.

***Vicia* Tournef. (Vicie).** Calice tubulos-campanulat, cu 5 divisiuni inegale sau aprópe egale; stamine diadelfe, cu tub trunchiat fôrte oblic; stil filiform, curbat la virf, puțin comprimat; păstare elongată, polispermă sau scurtă, oligospermă; semințe subglobulose, anguloase sau lenticulare.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Pedunculî elongați, multiflori.
2. Stipulî semi-sagitați pe margini dentați . . . . . **V. pisiformis** L.
- 2.* Stipulî pe margini de tot întregi (nedentați).
3. Lamina vexilului duplu *mai scurtă* decât unguicula sa . . . . . **V. villosa** Roth.
- 3.* Lamina vexilului duplu *mai lungă* decât unguicula sa . . . . . **V. tenuifolia** Roth.
- 3.** Lamina vexilului de lungimea unguiculei sale **V. Cracca** L.
- 1.* Pedunculî scurți, 1-2-flori, ori racemoși 2-4-flori.
Pedunculii și racemele mai scurți decât florile.
4. Flori în raceme 2-4-flore.
5. Frunzele tóte terminate cu cârcei.
6. Frunze 2-3 jugate
7. Foliólele pe margini de tot întregi . . . . . **V. narbonensis** L.
- 7.* Folióle pe margini moi delașbasa începând serrate **V. serratifolia** Jacq.
6. Frunze 5-8-jugate.
8. Vexil și leguma pêrôse . . . . . **V. pannonica** Jacq
- 8.* Vexil și leguma glabre . . . . . **V. sepium** L.
- 4.* Flori solitare, ori câte 2 scurt pedunculate.
9. Flori galbine. Frunze 4-7-jugate . . . . . **V. sordida** W. K.

- 9.* Flori roșietice ori albestrii. Frunze sub-5-jugate.
 10. Dinții calicelui lanceolați lanceolat-subulați, porrecți. Leguma la maturitate glabră . . . . *V. angustifolia* Roth.
 10.* Dinții calicelui lanceolat-acuminați, cei 4 superiori în sus curbați. Legumă puberulă . . . *V. peregrina* L.
 h* Frunze 2-3-jugate, cele inferioare terminate cu o mucronă și numai cele superioare cu cărcei . *V. lathyroides* L.

V. pisiformis L.; *Ervum pisiforme* Peterm. [Loc alb]. Racemii multiflori, mai scurți decât frunzele. Frunze sub-5-jugate, foliole ovate, obtuse, venate, cele infime foarte apropiate de tulpină și acoperind stipuli semisagitați și dentați. Stil de la mijloc în sus egal vilosul. Flori galbene. ♀ Maii-Iunie. În pădurile din munți. Rară. În munții dela Greci, pe muntele Eșitul-Sufletului.

V. villosa Roth.; *V. polyphylla* W. K. non Desf. (*V. vilosă* [loc alb]). Racemii multiflori, indesuiți, egal de lungi cu frunza ori și mai lungi. Pedicele de jumătate mai scurte decât tubul calicelui. Frunze sub-8-jugate, foliole lanceolate, nervat-venate, pubescente sau vilose, perii patenți. Stipuli semihastați, de tot întregi. *Lamina vexilului de 2 ori mai scurtă decât unguicula sa*. Legumă eliptic-subrhombeă. Umbilicul de 8 ori mai scurt decât circumferința seminței. Flori mai închis și mai deschis violete, aripă albinețe ori cel puțin mai palide. ♂ Maii-Iulie. În locuri cultivate. Foarte comun în totă Dobrogea.

V. tenuifolia Roth. [Loc alb]. Racemii multiflori, indesuiți, mai lungi decât frunza. Frunze sub 10-jugate, foliole lanceolate, nervat venate, dedesubt părăse, perii patenți. Stipuli semihastați, de tot întregi. *Lamina vexilului de 2 ori mai lungă decât unguicula sa*. Dinții superiori ai calicelui dela basa lată subit-acuminați, foarte scurți. Legumă linear-oblongă. Stipitele legumei mai scurt decât tubul calicelui. Flori roșii-violete. Variaza: ♀ Iunie-August.

β. *laxiflora* Gris.

În fînețele din păduri. Foarte comun în totă Dobrogea.

OBSERVARE. Diferă de *V. Cracca* L. prin lungimea laminei vexilului, care dela punctul de unde nervura mediana se divide în nervure laterale și pâna la vîrf este de 2 ori mai lung decât unguicula, apoi prin perii patenți ai foliolelor.

V. Cracca L. [Loc alb]. *Racemă multifloră*, indesuiți, egal de lungi cu frunza orî și mai lungi. Frunze sub-10-jugate, *foliôle* oblonge, orî lanceolate, *nervat-venate*, alipit pubescente. Stipuli semihastați, de tot întregi. *Lamina vexilului de lungimea unguiculei*. Dinții superiori ai calicelui dela basa lată subit-acuminați, foarte scurți. Legumă linear-oblongă. Stipitele legumei mai scurt decît tubul calicelui. Flori albastre, vexil cu liniî mai întunecate. Carina la vîrf cu o maculă. Leguma 3-5 spermă, pe cînd ovariu este pluriovulat. 4 Iunie-August. Comun în tîtă Dobrogea.

V. narbonensis L. [Loc alb]. Racemă axilară, 2-4-flori, foarte scurți. Frunzele superioare 2-3-jugate, *foliôle* ovale, obtuse, subdentate orî de tot întregi. Vexil glabru. Dinții calicelui ovat-lanceolați, neegali, cei superiori de jumătate mai scurți. Leguma compresă, pe margini muricat-ciliate, glabra orî pîrosă, perî la basă bulboși. Flori palid-galbine. 4 Maiu-Iunie. Printre viile dela Constanța și la Tuzla.

V. serratifolia Jacq. [Loc alb]. *Racemă axilară 2-4-flori*, foarte scurți. Frunze superioare 2-3-jugate, *foliôle* ovale, obtuse, glabre, *mai dela basă serrate*. Vexil glabru. Dinții calicelui ovat-lanceolați, neegali, cei superiori de jumătate mai scurți. Legumă compresă, pe margini muricat-ciliată, glabra orî pîrosă, perî la basa bulboși. Tulpină erectă, subsimplă, puțin pîrosă. *Florî violete* trîgînd în sur. ☉ Maiu-Iunie. În fînețele din pîduri în tuferișuri: Redzepakuns, etc.

OBSERVARE. *V. narbonensis* L. forma gen. se distinge de *V. serratifolia* Jacq. numai prin *foliôlele* ce sunt pe margini de tot întregi, orî și numai spre vîrf puțin dentate.

V. pannonica Jacq. [Loc alb]. *Racemă axilară, 2-4-flori*, foarte scurți. Frunze 5-8-jugate, *foliôle* oblonge orî obovate, obtuse, orî retuse. Vexil pîros. Dinții calicelui subulat-setacei, subegal de lungi cu tubul. Legumă deflectă, oblongă, hirsută, perî simpli. *Florî albinețe*, vexilul pe dos brunîu, dinainte brun-striat. ☉ Maiu-Iulie. În fînețe și locuri cultivate. Foarte comun pretutindeni.

V. sepium L. [Loc alb]. Racemă axilară, sub-5-flori, foarte scurți. Frunzele terminate cu cîrcei sunt sub-5-jugate, *foliôle* ovale, orî oblonge, obtuse. Vexil glabru. Dinții calicelui dela basa mai lată subulați, neegali, cei 2 superiori co-

nivenți. Legumă linear-oblongă, glabră. Flori palid-violacee, vexilul cu vine mai întunecate.

Variază cu foliole ovale, iară la frunzele infime subrotunde (forma *vulgaris*), și cu foliole ovat-oblonge, ori ovat-lanceolate (*V. montana* Fröhl). Fînețe și tuferișuri. Comun în totă Dobrogea.

V. sordida W. K. [Loc alb]. *Flori axilare, solitare ori geminate*, scurt pedunculate. Frunze 4-7-jugate, *foliole* — cu excepțiunea celor infime — *oblong cuneiforme*, retuse. *Vexil glabru, de 2 ori mai lung decât aripele*. Dinții calicelui lanceolat-subulați, de jumătate mai scurți decât tubul, subegal-porrecți. Legumă patentă, linear-oblongă, puberulă ori glabră. *Flori palid-galbine*, vexilul pe dos la basă olivaceu (livid). Umbilicul încinge sîmînta la o lungime de $\frac{2}{3}$ părți. Fînețe, agrii, pîrlóge. Comun pretutindenî.

Variază:

β. *Biebersteiniana*; *V. Biebersteinii* Bess. Foliólele frunzelor superioare lineare. La Cincarova.

V. angustifolia Roth. [Loc alb]. Flori axilare, subgeminate, scurt-pedunculate. Frunze sub-5-jugate; foliolele frunzelor inferioare obovate, emarginat-retuse, ale frunzelor superioare lanceolat-lineare, obtuse, ori truncate. Vexil glabru. Dinții calicelui lanceolat-subulați, porrecți, subegal de lungi cu tubul. *Legumă patentă, lineară, matură, glabră*. Seminte globóse. Flori purpurii. Legumă matură négră. Frunzele în specimenile luxuriante 6-7-jugate. ☉ Maiu-Iunie. Locuri cultivate. Comun pretutindenî.

V. peregrina L. [Loc alb]. *Flori axilare, solitare, scurt-pedunculate*. Frunze 4-7-jugate, foliole lineare, retuse. Vexil glabru. *Dinții calicelui lanceolați, acumițați, subegal, cei 4 superiori în sus curbați. Legumă deflectă, oblongă, puberulă*. Flori de colóre plumbee. ☉ Maiu-Iunie. Rară. La Malcoci și Handierca.

OBSERVARE. Diferă de *V. sativa* L. a carei leguma posedă și de *V. angustifolia* Roth, cu care în respectul frunzelor are asemănare, prin cei 4 dinți superiori în sus curbați întocmai ca la *V. sepium* L. — și prin leguma deflectă.

V. lathyroides L. [Loc alb]. *Flori axilare, solitare, subsessile*. Frunze 2-3-jugate mucronate, iară cele superioare ter-

minate cu cârcei, folióle obovate, retuse. Dinții calicelului drepti, subegali. *Legumă lineară, glabră*. Semințe cubice, granulat-scabre. Flori foarte mici, palid-violacee. ☉ Aprilie-Maiu. In munții aprici pretutindenii.

Variază:

β. *angustifolia* Schram.

Cu specia tipică și încă mai comună.

Genul *Ervum* L.

Ervum L. (Erv). Calice oblic, cu 5 dinți inegali, mai scurți decât corola și dintre care cei 2 superiori sunt îndepărtați unul de altul și despărțiți printr'un sin profund. Stamine diadelfe, cu tub trunchiat foarte oblic la vîrf. Stil subțire puțin comprimat dinainte îndărăt, pubescent la vîrf și de jur împrejur, nebărbos. Păstare stipitată, lineară, bivalvă, 3-6-spermă, nemoniliformă, rotundită la vîrf, neprelungită în plisc. Semințe globuloase; hil linear sau oval, acoperit de funiculul dilatat. Raceme axilare, pedunculate, pauciflore și câte odată reduse la o singură flóre.

CONSPECTUL SPECIILOR

1 Legumă pubescentă, 2-spermă . . . . . *E. hirsutum* L.

1.* Legumă glabră, 4-spermă . . . . . *E. tetraspermum* L.

E. hirsutum L.; *Vicia hirsuta* Koch. (E. hirsut. Vulg. [Loc alb]). *Pedunculii 2-6-flori*, subegali cu frunza. Frunze superioare terminate cu cârcei, sub-6-jugate, folióle lineare, obtuse ori retuse. Stipuli lanceolați, cei inferiori semihastați. Dinții calicelui egal de lungi cu tubul său. *Legumă oblongă, 2-spermă, pubescentă*. Flori de colóre albinetă-albăstrie. ☉ Iunie-Iulie. In munții aprici. La monastirea Cocos pe Cruce.

E. tetraspermum L.; *Vicia tetrasperma* Mönch.; *V. gemella* Crantz. (E. tetrasperm. Vulg. [Loc alb]). *Pedunculii 1-flori*, mutici, subegal de lungi cu frunza. Frunzele superioare terminate cu cârcei, 3-4-jugate, folióle lineare, obtuse. Stipuli semihastați. Dinții calicelui mai scurți decât tubul său. *Legumă lineară, 4-spermă, glabră*. Vexil lilacin, albăstriu-striat, aripele și carina albe. ☉ Iunie-Iulie. In regiunea Danubială și pe muntele Consul lângă Alibeikioi.

Genul *Lathyrus* Tournef.

Lathyrus Tournef. (Latir). Calice campanulat, cu 5 divisiuni inegale, cele 2 superioare mai scurte; stamine monadelfe sau diadelfe, cu tub trunchiat, în unghiul drept; stil lat-comprimat de înaintea îndărăt; păstare oblongă sau lineară, comprimată, polispermă, oblic trunchiată în plisc; semințe subglobuloase-comprimate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunzele adevărate lipsesc, în locul lor pețiole foliiforme.
2. Flori galbene . . . . . *L. Aphaca* L.
- 2.* Flori purpurii . . . . . *L. Nissolia* L.
- 1.* Frunze 1-3-jugate.
3. Pedunculii 1-2-flori.
4. Pedunculii mai scurți decât frunzele . . . . . *L. sativus* L.
- 4.* Pedunculii mai lungi decât frunzele . . . . . *L. hirsutus* L.
- 3.* Pedunculii multiflori.
5. Tulpina angulară, însă nearipată.
6. Flori purpurii . . . . . *L. tuberosus* L.
- 6.* Flori galbene . . . . . *L. pratensis* L.
- 5.* Tulpină aripată.
7. Frunze 1-jugate . . . . . *L. platyphyllos* Retz.
- 7.* Frunze 2-3-jugate . . . . . *L. palustris* L.

L. Aphaca L. [Loc alb]. Pedunculii 1-flori. *Pețiole filiforme, fără frunze, terminate cu cărcei*. Stipuli foarte mari, ovați, la baza auriculat-sagitați. *Flori galbene. Semințe netede*. ☉ Iunie-Iulie. Pe malurile înalte ale Dunărei între Rassoava și Cernavoda.

L. Nissolia L. [Loc alb]. Pedunculii 1-2-flori. *Pețiole foliiforme, lanceolați, fără cărcei*. Stipuli subulați, la bază semihastați. *Flori purpurii. Semințe tuberculat-scabre*. Legumă subtil și alipit pubescentă. ☉ Maiu-Iulie. În fînețele din păduri, la Teke și Cincarova.

OBSERVARE. *L. gramineus* Kern. diferă numai prin leguma de tot glabra (forma *lejocarpa*).

L. sativus L. [Loc alb]. *Pedunculii 1-flori, mai scurți decât frunzele*, în partea superioară articulați, cu bracteole mici. Pețiole angust-aripați, lineari, toți foliiferi. Frunze 1-ju-

gate. Legumă eliptic-oblongă, plan-compresă, reticulat-venată, glabră, subtetraspermă, marginea superioară curbată, biaripată. Semințe angulare, netede. Corolă albastră, roseă și albă. Laciniile calicelui patente. ☉ Maiū-Iunie. Cultivat și subsponsantaneū la mănăstirea Cilik.

L. hirsutus L. [Loc alb]. *Pedunculă 2-floră mai lungă decât frunzele*. Frunze 1-jugate. *Leguma* linear-oblongă, *hirsută*, perii la basă bulboși. Semințe globóse, tuberculat scabre. Flori albastre. ♂ Iunie-Iulie. Semănătură, agrii, vii. Comun în regiunea Dunărei.

L. tuberosus L. [Loc alb]. *Pedunculă multifloră, mai lungă decât frunzele*. Frunze 1-jugate. Legumă oblongă, glabră, reticulat-venată. Semințe obsolet-tuberculate. Dinții superiori ai calicelui scurt-triangulari. Tulpine angulare, nearipate. *Flori purpurii*. ♀ Iulie-August. Locuri cultivate, finețe, tuferișuri. Fôrte comun în tótă Dobrogea.

L. pratensis L. [Loc alb]. *Pedunculă multifloră, mai lungă decât frunza*. Flori patente spre tóte părțile. *Frunze 1-jugate*. *Stipuli sagitați*. Legumă linear-oblongă, oblice-venate, vine prominule. Semințe globóse, netede. Dinții calicelui mai scurți decât ovarul, toți lanceolat-subulați. *Tulpină angulară nearipată*. *Flori galbine*. ♀ Iunie-Iulie. Finețe, tuferișuri, păduri. Babadagh, la Bașkioi pe Sepeljin.

OBSERVARE.—*L. Hallersteinii* Bmgt. diferă de *L. pratensis* L. cu deosebire prin *stipuli* mult mai mari și *hastati*; florile inca sunt ceva mai mari și palid-galbine.

L. platyphyllos Retz. [Loc alb]. *Pedunculă multifloră mai lungă decât frunza*. *Frunze 1-jugate*. Legumă oblong-lineară. Sămințe obsolet-tuberculate, umbilicul încingând de jumătate sămința. *Tulpină lat-aripată*, aripele pețiolilor aproape de lățimea aripei tulpinei. Vexilul pe fața interioară de coloré roseă, aripi dinainte violacee. ♀ Iulie-August. În regiunea silvatică și în Delta Dunărei (insula Leti) fôrte comun.

OBSERVARE. — La *L. sylvestris* L. sunt pețolii angust-aripați, aripele uumar de jumătate atât de late, cât ale tulpinei. — La *L. latifolius* L. sunt pețolii lat-aripați, ca la *L. platyphyllos*, însă umbilicul încinge sămința numai în lungime de $\frac{1}{3}$ parte. La *L. heterophyllus* L. și *L. palustris* L. sunt frunzele superioare 2-3-jugate.

L. palustris L. [Loc alb]. *Pedunculă multifloră, mai lungă*

decât frunzele. Frunze 2-3-jugate. Auriculele stipulilor lanceolate, acuminate. Legumă linear-oblongă, dréptă, glabră. Sămințe netede. Umbilicul încinge $\frac{1}{4}$ parte a săminței. *Tulpine aripate. Pețiolă nearipași*, cu margini înguste. Flori albastre, ori purpuriu-violacee. Stilul până la jumătatea lungimeii sale barbulat. 7 Iulie-August. In finețe mlăștinóse. Fórte comun în regiunea Danubială.

Genul *Orobus* L.

Orobus L. (Orob). Stindard fără gibosități calóse la basă; stil drept, nerésucit, canaliculat dedesubt. Tóte pețiolurile prevăđute de folióle, rar de cărcel. (Restul ca la *Lathyrus*).

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori purpurii ori albăstrii.
2. Frunze 2-3-jugate . . . . . *O. vernus* L.
plejophyllus Uechtr. et Sint.
- 2.* Frunze sub-6-jugate . . . . . *O. niger* L.
- 1.* Flori albe ori galbine.
3. Frunze 2-3-jugate, folióle linear-lanceolate ori
lineare . . . . . *O. pannonicus* L.
- 3.* Frunze 3-4-jugate, folióle ovat-cliptice . . . *O. aureus* Stev.

O. vernus L. var *plejophyllus* Uechtr. et Sint. [Loc alb]. In regiunea silvatică. Rar.

O. niger L. [Loc alb]. Tulpină angulată, ramificată. Frunze sub-6-jugate, *folióle* ovat-oblonge, obtuse, *pe fața superi-órá întunecat-verđi, pe cea inferióra mai mult suriú-verđi*. Stil linear, dela mijloc până la vîrf barbulat. *Rădăcină ramificată. Flori purpurii*, vexilul cu vine mai întunecate. 7 Iunie-Iulie. In păduri. Fórte comun pretutindení.

OBSERVARE.—*O. tristis* Lang. se distinge de *O. niger* L. numai prin colórea frunzelor, care pe fața superióra este negriu-brună, iară pe cea inferióra mai mult suriu-négră.

O. pannonicus Jacq.; *O. austriacus* Crantz; *O. albus* L. fil. [Loc alb]. Tulpină angulată, simplă, în partea superióra angust-aripată. Frunze 2-3-jugate, *folióle linear-lanceolate ori lineare*, glabre. Stipulií ajungënd la basa foliólelor inferióre ori și mai scurți. Stil linear. *Rădăcină fasciculată, fibre clavate. Flori albe ori albe gălbiniú*, vexilul pe dos

adeseori de colóre roseă. Legumă reticulat-venată, vine oblice. Sămînța deplin matură ovală, maculată. ♀ In finețele din păduri și tuferișuri. Fôrte comun în tótă Dobrogea.

O. aureus Stev. [Loc alb]. Plantă puberulă, la urmă glabrescentă. Frunze scurt pețiolate, 3-4-jugate, *foliôle ovate-eliptice*, mucronulate, peninervate, *cu marginile încrețite, pe ambele fețe verđi*. Stipulă semisagitați, la basă dentați, mult mai scurți decât foliola. Pedunculă abia ceva mai lungă decât frunza. Dinții calicelui: cei 2 superiori scurtați, cei 3 inferiori de lungimea tubului. *Carina mai scurtă decât aripele*. Ovariū sessil. ♀ In pădurile umbróse: Cincarova. Slava, Babadagh, la Greci pe Țuțuiatu, Cocoș etc.

OBSERVARE.—*O. luteus* L. diferă prin foliólele ce sunt pe fața inferióră de colóre verde-albăstrie și cu marginile plane, apoi prin carina, care e ceva mai lungă decât aripele.

Trib. IV. Hedysaree.—Frunze imparipinnate; stamine dialdelfe; păstare divisată transversal în articulă monospermă, indehiscentă, cară se despart la maturitate.

Genul *Coronilla* Tournef.

Coronilla Tournef. (Coronilă). Calice scurt-campanulat, subbilabiat, cu 5 dinți, cei 2 superiori aprópe reuniți; carenă rostrată; păstare lineară, angulósă sau subcilindrică, compusă din mai mulți articulă oblongi-umflați.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stipulă mici concrescuți în unul singur, opus frunzei. Flori galbine . . . . . *C. scorpioides* Koch.
- 1.* Stipulă liberi. Flori de colóre albă și roseă . *C. varia* L.
[Loc alb] . . . . . *C. elegans* Panc.

C. scorpioides Koch.; *Ornithopus scorpioides* L.; *Arthrolobium scorpioides* Dc. [Loc alb]. Plantă erbacee. *Stipulă mică, concrescuți în unul singur opus frunzei*. Frunze ternate, sessile, cea impară fôrte mare. Legumă arcuată, tetragonală, striată. *Flori galbine*. ☉ Maiū-Iunie. Rară. Intre Cincarova și Greci.

C. varia L. [Loc alb]. Unguicula petalelor subegal de lungă cu calicele. Leguma un loment tetragon, care se desface pe

la articulațiunii. Plantă erbacee, procumbentă. *Stipuli lanceolați, liberi*. Frunze sub-10-jugate, folióle oblonge, obtuse. Pedunculul mai lungi decât frunza. Umbele sub-10-flori. Pedicelele de 3 ori mai lungi decât tubul calicelui. *Vexilul de colóre roseă. Aripile și carina albe*, acésta din urmă la vârîf négră-purpurie. Rădăcină fórte repentă. 4 Iunie-Iulie. Fórte comun pretutindenî.

C. elegans Panc. [Loc alb]. In păduri între Greci și Țiganca.

Genul *Onobrychis* Tournef.

Onobrychis Tournef. (Spurcată). Calice campanulat cu 5 dinți aprópe egalî; carenă lățită, nerostrată, trunchiată oblic la vârîf; păstare formată dintr'un singur articol comprimat, discoid, reticulat, săpat de foveole, cu marginea externă carenată-spinósă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Unica areolă a reticulei din mijlocul discului legumei fórte mare, cele-lalte din jur mai mici ca radiante . . . . . *O. gracilis* Bess.
- 1.* Mai multe areole a reticulei din mijlocul discului legumei mai mari decât cele marginale . . . . . *O. sativa* Lam.

O. gracilis Bess. [Loc alb]. Tulpină ascendentă. Folióle oblong-lineare, mucronate, pilosiuscule. Aripile abia mai lungi decât tubul calicelui. Vexil recurbat, mai lung decât carina. Legumă suborbiculară, sură, aculeat-dentată. *Unica areolă medie a reticulei din mijlocul discului legumei fórte mare*, cele-lalte din jur mai mici ca radiante. Leguma mult mai mică ca la *O. arenaria* Dc. (aprópe cam $\frac{1}{4}$ parte). 4 In stepe și în finețele din păduri. Fórte comun.

O. sativa Lam. [Loc alb]. Tulpină ascendentă. Aripile mai scurte decât calicele. Vexilul mai scurt ori și ceva mai lung decât carina. Leguma pe marginea anterióră carinată, pe disc elevat-reticulată, pe margini și pe disc spinos-dentată, *dinții de jumătate mai scurți decât crésta legumei. Areolele medie ale reticulei mai mari*. Flori rosee. 4 Maiü-Iulie. Coline calcare și erbóse. Fórte comună pretutindenî.

Variază :

β. *arenaria* [loc alb]; *O. arenaria* Dc. Dinții marginali intermedii subulați egal de lungi cu lățimea crestei legumei. In aceleași locuri cu specia gemină.

Genul *Oxytropis* Dc.

***Oxytropis* Dc.** (*Oxitropis*). Calice cu 5 divisiuni. Carena apiculată. Păstare când uniloculară cu o despărțitură incompletă, când biloculară, dar tot-deauna cu introflexiunea suturei superioare.

***O. pilosa* Dc.; *Astragalus pilosus* L.** [Loc alb]. Plantă caulescentă, erectă, vilosă, foliată. Frunze imparipenate, foliolele frunzelor inferioare oblonge, ale celor superioare lanceolate. Pedunculii axilari, mai lungi decât frunzele. Spice ovat-oblonge. Legume erecte, lineare, subrotunde, vilose. Flori galbene. 4 Iunie-Iulie. Pe coline aride și erbóse. Rară.

Genul *Astragalus* Tournef.

***Astragalus* Tournef.** (*Astragal*). Calice campanulat sau tubulos, bilabiat, cu 5 divisiuni aproape egale; carenă obtusă, mutică; stil drept sau puțin curbat; păstare subcilindrică, polispermă mai mult sau mai puțin biloculară prin introflexiunea suturei dorsale.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stipuli liberi, adecă neconcreșcenți cu pețiolii frunzelor, ori și concreșcenți numai la basa lor.
2. Stipuli între sine concreșcuți, formând un stipul solitar opus frunzei . . . . . **A. Onobrychis L.**
- 2.* Stipuli între sine neconcreșcuți.
3. Rădăcină perenală.
4. Spice ori raceme lung pedunculate, pedunculii mai lungi decât frunzele.
5. Flori purpuriu violacee ori albastre.
6. Plantă erbacee ori numai la basă lignescentă.
7. Racemi elongați. Aripile florei 2-fide. Tulpină erbacee, difusă, glabră. Frunze 7-10-jugate. Legumă pendulă, lineară, pubescentă . . . . . **A. austriacus L.**
- 7.* Spice elongate. Aripile florei întregi. Tulpină erbacee, numai la basă lignescentă. Frunze 6-10-jugate. Legumă erect-patulă, linear-oblongă, hirsută . . . . . **A. virgatus Pall.**

- 7.** Spice subcapitate. Aripile florei întregi. Tulpină erbacee, difusă, sur-pêrosă. Frunze 5-7-jugate. Legumă oblongă, hirsută. Calice fructifer inflat . . . . . *A. vesicarius* L.
6. Plante fruticose erecte. Spice subcapitate. Frunze 5-10-jugate. Legumă erectă, oblongă, vilôsă . *A. vimineus* Pall.
- 5.* Flori galbine.
8. Spice capitate. Tulpină difusă, pêrosă. Frunze 8-12-jugate. Legumă erectă, subrotundă, inflată, hirsută . . . . . *A. Cicer* L.
- 8.* Spice elongate, indesuite. Tulpină erectă, pubescentă, scabră. Legumă oblong-lineară, pubescentă, alipită de pedunculul comun . . . . . *A. asper* Jacq.
- 4.* Spice ori racemi scurt-pedunculați, pedunculii mai scurți decât frunzele.
9. Spice ovat-oblonge. Tulpină procumbentă, aprôpe glabră. Frunze 5-6-jugate. Legumă lineară, arcuată, glabră. Flori gălbini . . . . . *A. glycyphyllos*. L.
- 9.* Spice globos-capitate. Tulpină erectă, ori ascendentă, abreviată ori mai lipsind, de-împreună cu ramurile și frunzele vilôsă. Frunze 10-18-jugate. Leguma ovat-triangulară, erect-patulă, inflată, vilôsă. Dinții calicelui subegal de lungi cu tubul. Flori galbine . . . . . *A. dasyanthus* Pall.
- 9.** Spice subglobose, fructifere elipsoidee. Frunze [loc alb] jugate. Tulpină subvilôsă, erectă. Leguma [loc alb]. Dinții calicelui mult mai scurți decât tubul. Flori [loc alb]. . . . . *A. ponticus* Pall.
- 3.* Rădăcină anuală. Spice sub-6-flore, laxe, pedunculii egal de lungi cu frunzele ori și mai scurți. Tulpină procumbentă, pubescentă. Frunze sub-12-jugate. Legumă rotundă, patentă, hamat-curbată, la vîrf subulată. Flori albinețe . . . *A. hamosus* L.
- 1.* Stipuli mai pînă la jumătatea lor concrescuți cu peșiolii frunzelor.
10. Legumă elongată, lineară. Plantă sub-acaulă. Flori purpurii . . . . . *A. mouspessulanus* L.
- 10.* Legumă abreviată, ovată. Flori galbine.
11. Flori pe partea externă pubescente . . . . . *A. pubiflorus* Dc.
- 11.* Flori pe partea externă glabre . . . . . *A. dolychophyllus* Pall.

A. Onobrychis L. [Loc alb]. Plantă difusă ori erectă, pêrosă, peri acumbenți. *Stipuliî superiori concrescuți între sine în unul solitar și opus frunzei*. Frunze 8-12-jugate, foliole lanceolate, la frunzele cele infime ovate, emarginate. Spice capitate, oblong-ovate. Pedunculii mai lungi decât

frunza. Vexil linear-oblong, truncat, de 3 ori mai lung de cât aripile. Ovariü sessil. Legumă erectă, ovată, acuminată, în calice sessilă, hirsută. *Flori albăstriu-purpurascente*. 4 Iunie-Iulie. Coline năsipöse, fînețe uscate. Fôrte comun pretutindenî.

Variază :

β . *linearifolius* (Pers.); *A. chlorocarpus* Griseb. Folióle oblong-lineare. Spice ovate. Legumă cu vârful subdrept.

A. austriacus Jacq.; *A. dichopterus* Pall. (*A. austriac*). Plantă difusă, glabră. *Stipuli ovași, liberi*. Frunze 7-10-jugate, folióle lineare, emarginate, ale frunzelor infime obovate. Racemî pedunculași, laxi, mai lungi decât frunzele. Bractee mai scurte decât pedicelele. Aripî bifide. *Legume pendule*, lineare, subtrigonale, pubescente, în calice sessile. *Flori albăstriu*, carină palidă, la vârful cu o maculă violacee. 4 Iulie-August. În stepele din regiunea australă, fôrte comun.

OBSERVARE. — La tulpinele sterile sunt stipuli infimi concreșuți în unul solitar, cei mai superiori însă liberi.

A. virgatus Pall. [Loc alb]. Plantă sericeu-sură, perî alipiși. Tulpină erectă ori ascendentă, ramificată, ramurî virguate. *Stipuli lanceolași, liberi*. Frunze 6-10-jugate, folióle oblong-lineare, ori lineare. *Spice elongate, multiflore*. Pedunculî mult mai lungi decât frunzele. Calice cu perî mai negri și alipiși și încă cu perî albî, patuli, hirsut, fructifer nu inflat. Vexil ceva mai lung decât aripile întregi. Legumele linear-oblonge, subtrigonale, erect-patule, subduple mai lungi decât calicele, hirsute, în calice sessile. Tulpina la basă lignescentă. Corolă mare, violacee. 5 Iunie-Iulie. În regiunea maritimă, prin dune, fôrte comun pretutindenî.

Variază : β . *albiflorus*.

A. vesicarius L.; *A. albidus* W. K.; *A. glaucus* M. B.; *A. dealbatus* Pall. [Loc alb]. Plantă difusă, sură, perî alipiși și afiși cu centrul lor. *Stipuli lanceolat-subulași, liberi*. Frunze 5-7-jugate, folióle oblonge ori eliptice. *Spice subcapitate*. Pedunculî mai lungi decât frunzele. *Calice* cu perî mai negri și alipiși și cu perî albî mai lungi, patuli, hirsut, fructifer inflat. Legume oblonge, hirsute, în calice sessile, însă puțin mai lungi decât acesta și semibiloculare. *Flori viola-*

cee, rare orî albe. 4 Aprilie-Maiu. Coline calcare. Fôrte comun: Medgidia, Murfatlar, Gavgagia, etc.

A. vimineus Pall.; *A. fruticosus* Willd. [Loc alb]. *Plantă fruticosă, erectă*. Frunze 5-10-jugate, foliole oblonge, orî oblong-lineare, pe fața inferiôră cu perî alipiți și la centrul lor afixiți mai mult sau mai puțin munit, pe fața superiôră la urmă subglabre. *Spice subcapitate*. Pedunculul mai lungi decât frunzele. Dinții calicelui elongați, subulați. *Legumî erecte, drepte, oblonge, trigonale, vilôse*, de 2-3 orî mai lungi decât calicele, din sus de mijloc 2, la vârîf 1-loculare. Flori purpurii. Stipuli liberi. Pe malurile înalte ale Dunărei la Rassoava și Cernavoda.

A. Cicer L. [Loc alb]. Plantă difusă, përosă, perî acumbenți. *Stipulî superiori concrescuți între sine în unul solitar și opus frunzei*. Frunze 8-12-jugate, foliole oblong-lanceolate, orî ovale. Spice capitate, ovate. Pedunculul orî mai lungi orî mai scurti decât frunza. Vexil ovat, emarginat, de 1½ orî mai lung decât aripile. Ovariul fôrte scurt stipitat, stipitele numai ¼ parte cât ovariul. Legumă erectă, subrotundă, inflată, în calice subsessilă, hirsută. *Flori galbine*. 4 Iunie-Iulie. Fînețe și tuferișuri din locuri nêsipôse. Fôrte comun pretutindenî.

A. asper Jacq.; *A. chloranthus* Pall. (*A. aspru*). *Tulpină erectă, striată, pubescent-scabru, perî alipiți, cu centrul lor afixiți*. *Stipulî liberi, lanceolați*. Frunze 12-15-jugate, foliole lanceolate orî lineare. *Spice elongate, indesuite*. Flori erecte. Pedunculul de 2-3 orî mai lungi decât frunza. Leguma oblong-lineară, pubescentă, alipită de pedunculul principal. *Flori palid-galbine*. 4 Maiu-Iunie. În fînețe nêsipôse. Fôrte comun pretutindenî.

A. glycyphyllos L. (*A. glicifil*. Vulg. *Unghia gâii*). *Tulpină procumbentă, aprôpe glabră*. *Stipulî liberi, ovali, acumițați, orî mucronați*. Frunze 5-6-jugate, foliole ovate. Pedunculul mai scurti decât frunza. *Spice ovat-oblonge*. Legumă lineară, subtrigonală, la sutura inferiôră profund-impresă, arcuată, glabră, erectă, la urmă coniventă. *Flori albe-gâlbini*, la urmă în colôrea funinginei. 4 Iunie-Iulie. În păduri și tuferișuri. Fôrte comun pretutindenî.

A. dasyanthus Pall.; *A. eriocephalus* W. K.; *A. pannoni-*

cus Schult. [Loc alb]. Plantă tótă vilósă. Tulpină erectă orî ascendentă, *abreviată* orî *subnulă*, și în cazul din urmă frunzele și pedunculii basilare. Stipulî triangularî orî lanceolați, liberi. Frunze 10-18-jugate, folióle ovale. *Spice globos-capitate*, multiflore, indesuite. Pedunculii mai scurți decât frunza. Dinții calicelui lanceolat-linearî, subegal de lungi cu tubul. Legumă ovat-triangulară, inflată, vilósă, erect-patulă. *Florî galbine*. 4 Iunie-Iulie. In stepe nêsipóse. Rar. Intre Nalbant și Kataloî, între Hirșova și Șerikioî.

A. ponticus Pall. [Loc alb]. *Plantă caulescentă, erectă*. Tulpină subvilósă *Stipulî liberi*, lanceolați. Frunze [loc alb] folióle oblonge, subvilóse. *Spice fôrte scurt pedunculate, subglobóse*, cele fructifere elipsoidee. *Dinții calicelui* lanceolat-linearî, mult mai scurți decât tubul și decât corola. Florî [loc alb]. In fînețele din stepe și din păduri. Fôrte comun.

A. hamosus L. [Loc alb]. Plantă procumbentă, pubescentă, perî alipiți. Frunze sub-12-jugate, folióle cuneate, orî obovate, emarginate, pe fața superióră glabră. Spice sub-6-flore, laxe. Pedunculî egal de lungi cu frunzele orî și mai scurte. *Legumă rotundă, patentă, hamat-curbată, la vîrf subulată, pe dos sulcată, cea tînără pubescentă*. Florî albinețe. Stipulî liberi, cei infimî cu deosebire la tulpinele sterile concrescuți în unul solitar. ☉ Maiü-Iunie. In stepe la Constanța, Kaleh.

A. monspessulanus L.; *A. praecox* Bmgt. veđi Schedae ad flor. exsicc. Austro-Hungar II, 1882, p. 4, 5. (A. de Montpellier). *Plantă subacuală*, sur pubescentă orî subglabră. *Stipulî concrescuți* cu pețiolul. Frunze 12-20-jugate, folióle ovate orî lanceolate. Pedunculî mai lungi decât frunza. Dinții calicelui linearî. Legumă lineară, subrotundă, arcuată cu vîrful îndreptat în sus, 12-20-ovulată, deplin desvoltată subglabră. Florî purpurii. 4 Coline aride și calcare. Murfatlar, Gavgagia, Babadagh.

A. pubiflorus Dc. [Loc alb]. Plantă acaulă, tótă cu perî lungi patenți și indesuiți. Frunze 9-13-jugate, folióle ovate, orî oblonge, pe ambele fețe vilóse. Florî agregate în racemî pauciflorî fôrte scurt pedunculați. Dinții calicelui linear-subulați, mai lungi decât tubul acestuia. *Vexilul și aripile pe*

partea externă pubescentă. Legumă ovată, acuminat-mucronată, vilosă. Stipuliî mai până la mijlocul lor concresecuți cu pețiolii. Flori sulfuriî. În stepe, rar.

OBSERVARE.—Diferă de *A. exscapus* L. cu care are mare asemănare, cu deosebire prin perositatea corolei (la *A. exscapus* este corola glabră).

A. dolichophyllus Pall.; *A. diffusus* Willd. [Loc alb]. *Plantă subacaulă, sur hirsută*. Frunze sub-11-(9-13)-jugate, foliole oblonge, pe ambele fețe hirsute. Flori în racemi foarte scurți și pauciflori agregate, foarte scurt-pedunculat orî sessile. Dințiî calicelui mai lungi decât tubul acestuia, orî și egal de lungi cu acesta, deîmpreună cu bracteele foarte hirsuți. Legumă ovată, subtrigonală, mucronată, hirsută. *Flori glabre*. Stipuliî mai până la mijlocul lor concresecuți cu pețiolii. Rar. În declivitățile stîncose la Ciermet și Kalica și pe lângă lacul sărat Razim.

Genul Galega Tournef.

Galega Tournef. (Galegă). Calice campanulat, nebilabiat, cu 5 dinți subulați. Carenă aprópe ascuțită. Stigmat capitat. Păstare sessilă, exsertă, lineară, polispermă, bivalvă, oblic striată pe fețe.

G. officinalis L. (*G. oficală*. Vulg. *Ciumărea*). Frunze imparipenate, foliole lanceolate, mucronate, glabre. Stipuli lanceolați. Raceme mai lungi decât frunza. Flori albe trăgînd în colóre lilacină. 4 Iulie-August. În finețele umede și mlăștinóse. Fórté comun mai cu deosebire în regiunea Danubială.

Genul Glycyrrhiza L.

Glycyrrhiza L. (Gliciriză). Calice tubulos, gibos la basă, bilabiat; busa superióră bifidă, cea inferióră trisecată. Carenă ascuțită. Stigmat obtus, oblic. Păstare sessilă, exsertă, ovală saũ oblongă, comprimată, 2-4-spermă, bivalvă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stipuli lanceolați subulați. Legumă setósă, setele lungi, la urmă subpunginte . . . . . *G. echinata* L.
- 1.* Stipuliî lipsesc. Legumă glabră . . . . . *G. glabra* L.

Gl. echinata L. [Loc alb]. Frunze impari-penate, foliole eliptice, ori ovat-lanceolate, mucronate, glabruscule, pe fața inferioară inpres-resinos-punctate, pețiolul comun marginat. *Stipulă lanceolat-subulașă. Spice globos-capitate, foarte indesușite*, axilare, foarte scurt-pedunculate. Legumă ovală sub-2-spermă, cu sete lungi neglanduloșe, la urmă înșepenite și subpunginte. Tulpină pubescentă. Corolă palid-violaceă. ♀ Iunie-August. Foarte comun în regiunea Danubială.

Variază :

β. *subinermis* Uechtr. & Sint. Intre Prislav și Canalul St. George.

Gl. glabra L. (G. glabră. [Loc alb]). Frunze impari-penate, foliole ovate, subretuse, pe fața inferioară glutinoșe. *Stipulă lipsesc. Spice pedunculate*, mai scurte decât frunzele. *Floră distanțată*. Legumă glabră, 3-4-spermă. Corolă la basă albă, spre vîrf albăstrie. ♀ In finețele umede și pe malurile văii lângă Ciermet.

Genul *Colutea* L.

Colutea L. (Colutee). Calice campanulat, nebilabiat, cu 5 dinți. Carenă trunchiată la vîrf. Stigmat inserat pe marginea internă a stilului dedesubtul vîrfului. Păstare stipitată, exsertă, umflată-vesiculosoșă, membranosoșă, polispermă.

C. arborescens L. [Loc alb]. Frunze impari-penate, foliole eliptice, retuse. Gibositățile vexilului abreviate. Legume închise. Flori galbene. ♀ In pădure la Greci pe muntele Eșitul-sufletului.

OBSERVARE.—La *C. orientalis* Du Roi, sunt legumele la vîrf deschise.

Genul *Lotus* L.

Lotus L. (Lot). Calice campanulat sau tubulos, cu 5 diviziuni aproape egale; corolă caducă, cu carenă rostrată; stile atenuate la vîrf; păstare dreptă, lineară, elongată, cilindrică, polispermă, dehiscentă prin 2 valve ce se răsucesc în spirală.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Leguma aripată . . . . . *L. siliquosus* L.
 1.* Leguma nearipată . . . . . *L. corniculatus* L.

L. siliquosus L.; *Tetragonolobus siliquosus* Roth. [Loc alb]. Tulpină procumbentă, ascendentă, pubescentă. Frunze ternate, foliole obovate, la basă cuneate, pe fața inferioară deîmpreună cu stipuli ovați negru-punctate. *Pedunculii* mult mai lungi decât frunzele, 1-flori. Calice subbilabiat, dinții săi ciliați. *Legumă* glabră, cu 4 aripă, aripele drepte, de 4 ori mai anguste decât leguma. Flori mari sulfurii. 7 Maiu-Iunie. In Delta Dunărei aproape de Kara-Orman.

L. corniculatus L.; *L. arvensis* Schkuhr. (L. corniculat. Vulg. *Ghisdeiū*). Plantă procumbentă, glabră, ori hirsută, peri patentă. Frunze ternate, foliole obovate ori obovat-oblonge. Stipuli obovați. *Pedunculii* de 4-5 ori mai lungi decât frunzele. *Capitulii* sub-5-flori. Dinții calicelui dela basa triangulară subulați, subegală, înainte de înflorire conivenți. *Aripă* lat-obovate, carina subrhombă, rectangular-ascendentă. *Legumă* lineară, rotundă, dréptă. Flori galbine, pe partea externă adese-ori roșii, rare ori peste tot roșii. Maiu-Sept. Finețe, pășuni. Comun pretutindenă.

Variază :

β. *tenuifolius* Rehb.; *L. tenuifolius* Kit. Aripă oblong-obovate. Frunzele și stipuli lineare, linear-obovate ori linear-lanceolate. In locurile sărate pe lângă lacul Babadagh.

Genul *Dorycnium* Tournef.

Dorycnium Tournef. (Doricniū). Calice cu 5 divisiuni aproape bilabiate; cele două divisiuni superioare mai late. Corolă *caducă*; aripă lipite înainte; carenă curbată, scurt rostrată. Stamine diadelfe, cu filamente alternativ inegale; cele mai lungi foarte mult și de-odată dilatate la vârș. Stil filiform, glabru. Păstare 2-4-spermă, umflată, ovoidă sau oblongă, întrecând calicele, dehiscentă cu 2 valve care nu se învîrtesc în formă de rac. Frunze sessile trifoliate; stipuli liberi, asemenea cu foliolele, ceea ce face să se pară frunzele digitate cu 5 foliole.

D. herbaceum Vill. [Loc alb]. (D. erbaceū. Vulg. [Loc alb]). Plantă sufruticósă. Frunze ternate, foliole oblong-cuneate, dispars-pêröse, peri patentă. *Capitulii* sub-20-flori. Vexil oblong-cuneat, obtus. *Legumă* subglobósă, ori elipsoideă. Corolă albă, vexil la basă roseū, carină la vârș négră-violette. La Constanța către vii. Rar.

OBSERVARE.—*D. diffusum* Janka diferă prin periile acumbenți (nu pa-tenți) și prin vexilul pandureform, emarginat-truncat (nu oblong-cu-
neat și obtus).

Trib. II. Trifolice.—Frunze 3-foliolate sau imparipennate; stamine diadelfe; păstare continuă uniloculară sau mai mult ori mai puțin biloculară.

Genul *Trifolium* Tournef.

Trifolium Tournef. (Trifoiu). Calice campanulat, tubulos, sau bilabiat, cu 5 divisiuni inegale sau aproape egale; corolă marcescentă-persistentă; carenă obtusă mai scurtă decât aripele; stil filiform, stigmat capitat; păstare mică, ovoidă sau oblongă 1-4-spermă, inclusă sau deabiă exsertă, indehiscentă sau rupându-se neregulat la vîrf.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Calice la gât (faux) pe partea internă cu o linie elevată, adeseori pîrosă, ori cu un inel pîros. Florile toate sessile în spice subrotunde ori elongate.
2. Tubul calicelui 20-nervat, vilos . . . . . **T. alpestre** L.
- 2.* Tubul calicelui 10-nervat.
3. Spic la basă involucreat.
4. Flori purpurii.
5. Stipuli ovați, abrupt-aristați. Dinții calicelui mai scurți decât corola . . . . . **T. pratense** L.
- 5* Stipuli lanceolați, subulați. Dinții calicelui egal de lungi cu corola . . . . . **T. diffusum** Ehrh.
- 4.* Flori galbene . . . . . **T. ochroleucum** L.
- 3.* Spic la basă denudat.
6. Flori purpurii.
7. Spic globos. Calice glabru . . . . . **T. medium** L.
- 7.* Spic elongat
8. Dinții calicelui mai scurți decât corola.
9. Spic elongat. Calice pîros. Tulpină ramificată în partea superioară deîmpreună cu frunzele pilosiusculă . . . . . **T. supinum** Savi.
- 9.* Spic cilindric. Calice setos-hirsut. Tulpină și frunze vilose . . . . . **T. purpureum** Lam.
- 8.* Dinții calicelui foarte vilos dublu atât de lungi cât corola . . . . . **T. arvense** L.
- 6.* Flori galbene. Spic oblong-oval . . . . . **T. pannonicum** Jacq.
- 1.* Calicele la gât pe partea internă denudat (fără linie elevată și fără inel pîros).

10. Legume în calice sessile.
11. Calice fructifer globos-inflat, reticulat și përos.
Tulpinã repentã . . . . . T. fragiferum L.
- 11.* Calice fructifer neglobos-inflat.
12. Solitarele flori ale spicului sessile. Calice ceva
mai lung decãt corola . . . . . T. parviflorum Ehrh.
- 12.* Solitarele flori ale spicului pedicelate, pedi-
cele egal de lungi cu tubul calicelui, ori și
mai lungi.
13. Pedicele egal de lungi cu tubul calicelui. Tul-
pine prostrate, radicante . . . . . T. repens L.
- 13.* Pedicele de 2-3 ori mai lungi decãt tubul ca-
licelui. Tulpine erecte ori ascendente . . . T. hybridum L.
- 10.* Legume în calice stipitate. Vexil cochleariform.
14. Stipuli oblong-lanceolați, la basã egal de lați.
Stil egal de lung cu leguma . . . . . T. agrarium L.
- 14.* Stipuli ovați. Stil de 4 ori mai scurt decãt
leguma . . . . . T. procumbens L.

T. alpestre L. (T. alpestru [loc alb]). *Spice globöse, subgeminatè, la basã involucratè. Calice 20-nervat, vilos, dinți sã filiformi, ciliați, la calicele fructifer erecti, cei 4 superiori subegal de lungi cu tubul acestuia, ori și mai scurți, cel infim ajungënd basa aripilor. Gãtul calicelui constrins prin un inel calos. Partea liberã a stipulilor lanceolat-subulatã. Frunze trifoliolate oblong-lanceolate, fõrte subtil denticulate. Tulpine erecte, fõrte simple, pubescente. Flori purpuri. 4 Iunie-August. In finețele din pãduri: Intre Greci și Mãcin.*

T. pratense L. [Loc alb]. *Spice globöse, la urmã ovate, subgeminatè, la basã involucratè. Calice 10-nervat, pubescent, de jumãtate mai scurt decãt corola, dinți sã filiformi, ciliați, la calicele fructifer, cei 4 superiori egal de lungi cu tubul acestuia. Gãtul calicelui constrins prin un inel calos. Stipuli ovați, abrupte-aristați. Frunze trifoliolate (ternate), foliõle ovale, mai de tot întregi, pubescente, perĩ acumbenți. Tulpine ascendente. Flori purpuri. ♂ Maiũ-Sept. In finețele pretutindenĩ.*

T. diffusum Ehrh. [Loc alb]. *Spice globos-ovate, solitare, la basã involucratè. Tubul calicelui 10-nervat, hirsut cu perĩ lungi, dinți filiformi, lung ciliați, erecti, subegali, de 2 ori mai lungi decãt tubul și egal de lungi cu corola, ori și*

ceva mai lungi. Stipulii lanceolați, cuspidati. Frunze trifoliolate, foliole ovat-oblonge, ori oblonge, obsolet denticulate ori de tot întregi, deimpreună cu tulpinele erecte foarte pârsose, peri patenți. *Rădăcină anuală ori bienală. Spice mari, corolă albă trăgând în coloare roșietică.* In finețele din pădurea de pe muntele Consul aproape de Alibeikioi.

T. ochroleucum L. [Loc alb]. *Spice globóse, la urmă ovale, adeseori involucrate.* Calice 10-nervat, cu peri patenți hirsut, dinții săi lanceolat-subulați, 3-nervați, cel inferior egal de lung cu tubul, cei 4 superiori mai scurți; calice fructifer oblong, dinții săi porrecți, cel inferior deflect. Gâtul constrîns prin un inel calos. Corola duplu mai lungă decât calicele. Partea liberă a stipulilor lanceolat-subulată, acuminată. Frunze trifoliolate, foliole eliptic-oblonge, de tot întregi, pârsose, la frunzele inferioare sunt foliolele emarginate. Tulpine dela basa ascendentă erecte, hirsute, în partea superioară mai fără frunze. Flori albe-gălbini. ♀ Iunie-Iulie. La Cincarova.

T. medium L. [Loc alb]. *Spice globóse, solitare, la basă nude (nu involucrate).* Calice 10-nervat, glabru, de jumătate cât corola, dinții săi filiformi, ciliați, la calicele fructifer erecti, cei 4 superiori subegal de lungi cu tubul acestuia. Gâtul calicelui constrîns prin un inel calos. Partea liberă a stipulilor lanceolată, atenuat-acută. Frunze trifoliolate (ternate), foliole eliptice, foarte subtil denticulate. Tulpine ramificate, ascendente. Flori purpurii. ♂ Maiu-Sept. In finețe și păduri pretutindenea.

T. supinum Savi; *T. echinatum* M. B. [Loc alb]. *Spice solitare, mai târziu eliptice, la basă denudate.* Calice 10-nervat, tub përos, dinții săi ciliați, la basă dilatați, triangulari, fără nervure, aproape de 2 ori mai scurți decât corola; dintele infim foarte lung, cei intermedii mai lungi decât cel superior. Gâtul constrîns prin un inel îngroșat și pilosiuscul. Stipulii lanceolați, obtusiusculi, përoși. Frunze trifoliolate, foliole obovat-oblonge, obsolet-denticulate, deimpreună cu tulpina ramificată și difusă în partea superioară pilosiusculă. ☉ In finețele dintre Tuzla și Mangalia, pe malurile înalte ale Dunărei între Rasova și Cernavoda.

T. purpureum Lois. [Loc alb]. *Spice cilindrice, la urmă elongate, solitare, la basă denudate.* Calice 10-striat, setos-

hirsut, la fructificațiune închis cu un inel calos, dinții săi subulați, foarte acufi, cel infim mai lung, însă subduplu mai scurt decât corola. Calice fructifer patent. Stipuli setaceu-subulați. Frunze trifoliolate, foliole oblong-lineare, deîmpreună cu tulpina erectă vilose. Corolă purpurie. In finețele dela Tuzla.

T. arvense L. [Loc alb]. Spice solitare, foarte vilose, la urmă cilindrice, la basă denudate. Calice 10-nervat, dinții săi subulat-setacei, mai lungi decât corola, patuli, fără nervure, gâtul obsolet-përos și includënd corola marcescentă. Partea liberă a stipulilor superiori ovată, acuminată, a celor inferiori subulată. Tulpină ramificată, difusă, deîmpreună cu frunzele vilosă, foliole linear-oblonge, obsolet-denticulate. Flori roșietice. ☉ Iulie-Sept. Fôrte comun pretutindenî.

Variază :

β. *strictius*; *T. Brittingeri* Weitenwel. Tulpină mai gracilă, mai puțin flexuosă, ramuri emitând din anguli mai înguști. Stipulii inferiori mai înguști, partea liberă mai lungă. Dinții calicelui cu $\frac{1}{2}$ mai lungi.

T. pannonicum Jacq. (T. panonic). Spic oblong-oval, solitar, pedunculat, la basă nud (neinvolucrat). Calice 10-nervat, vilos, dinții săi lanceolat-subulați, egal de lungi cu tubul, cel inferior de 2 ori mai lung și ajungënd până la $\frac{1}{3}$ parte a aripelor, pe timpul fructificațiunei erecti. Gâtul calicelui constrîns prin un inel calos. Partea liberă a stipulilor lanceolat-subulată, la mijlocul tulpinei egal de lungă cu pețiolii. Frunze trifoliolate, foliole oblong-lanceolate, de tot întregi, përoșe, obtuse, la frunzele inferioare emarginate. Tulpina strict-erectă, deîmpreună cu stipulii și pețiolii hirsută. Flori mari albe-gălbini. Vexil linear, obtus, carina fôrte obtusă, aripile puțin mai lungi decât carina. Rădăcină perenală. 4 Iulie-August. In finețe. Fôrte comun pretutindenî.

OBSERVARE.—*T. arenarium* Willd. se distinge de *T. pannonicum* Jacq. numai prin vexilul lung și subulat-angustat, prin carina acută și prin aripile ce sunt mai lungi decât carina.

T. fragiferum L. [Loc alb]. Capituli floriferi la urmă globoși. Pedunculii axilari mai lungi decât frunza. Involucru multipartit egal de lung cu calicele. Calice fructifer pe dos

globos inflat, reticulat, përos, cei doi dinți superiori porrecți. Tulpină repentă. *Flori purpurii-roșii*. 4 Iunie-t6mna. In pãșuni și nãsipuri. F6rte comun pretutindenı.

T. parviflorum Ehrh. [Loc alb]. Spice subrotunde. Pedicele f6rte scurte, mult mai scurte decãt tubul calicelui, deflorate deflecte. Calice puțin mai lung decãt corola, subpëros. Gãtul denudat (fãrã inel calos). Calicele fructifer pe laturea inferi6rã pãnã la basã despicat; dinții calicelui lanceolați, in sus arcuați, cei 2 superiori mai lungi. Stipuli scarioși, par tea liberã ovatã, cuspidatã. Frunze trifoliolate, foli6le obovate, acut-serrate, vinele subıngroșate. Tulpine difuse. Flori albinețe. 4 Iunie. Rar. In stepe la Sariot și Kara-Nasib.

T. repens L. (T. tiritor [loc alb]). Capituli subrotunđi. Pedunculı axiları, mai lungi decãt frunzele. *Pedicele deflorate deflecte, cele interioare egal de lungi cu tubul calicelui. Calice glabru, cu gãtul denudat* de jumãtate cãt corola, dinții sãi lanceolați, cei 2 superiori mai lungi. Marginea legumei egalã. *Tulpine prostrate și radicante*. Stipuli scarioși, abrupte-cuspidati. Frunze trifoliolate, foli6le obovate, serrulate. Flori albe, cele tinere adeseori jucãnd in col6re carnee. 4 Maiu-t6mna. In finețele și pãșunile umede. F6rte comun pretutindenı.

T. hybridum L. (T. ibrid. [Loc alb]). Capituli subrotunđi indesuți. Pedunculı axiları, la urmã de 2 ori mai lungi de cãt frunzele. *Pedicele deflorate deflecte, cele interioare de 2-3 ori mai lungi decãt tubul calicelui*. Calice glabru cu gãtul denudat de jumãtate cãt corola, dinții sãi subulați, cei 2 superiori mai lungi. Tulpine erecte ori ascendente. Frunze trifoliolate, foli6le rhombeu-eliptice, obtuse, serrulate, vinele pe margini la numër cam 20. Flori albe, apoi rosee și in grabã deflecte. 4 Maiu-t6mna. In finețe umede. F6rte comun pretutindenı.

T. agrarium L. *T. aureum* Poll. [Loc alb]. Capituli laterali, pedunculați, indesuți, subrotunđi, ori ovali, *flori la urmã deflorate*. Calice glabre cu gãtul denudat, cei 2 dinți superiori ai sãi mai scurți. *Vexil cochleariform, sulcat, aripı divaricate*. Stil subegal de lung cu leguma. Stipuli oblong-lanceolați, la basã egal de lați. Flori dintru intãiu aurii, dupã aceea mai palid brune. In finețele și poenile din pãduri. Comun pretutindenı.

T. procumbens L.; *T. agrarium* Poll. non L. [Loc alb]. Capituli laterali, pedunculați, subrotunzi, orî și ovali, sub-4-flori; flori aurii, la urmă deflecte și brune. Calice glabru, gâtul denudat, dinții la vîrf subpëroși, cei 2 superiori mai scurți. Vexil cochleariform, sulcat. Aripî divaricate. Stil de 4 orî mai scurt decît leguma. Stipulî ovați. ☉ Maiü-tómna. In stepe. Comun.

a. majus; *T. campestre* Schreb. Tulpină primarie erectă, ramurî patente, capituli mai mari, mai intensivi galbini, pedunculî egal de lungi cu frunza, orî puțin mai lungi.

β. minus; *T. procumbens* Schreb.; *T. pseudoprocumbens* Gmel. Capituli mai mici, flori sulfuriu, pedunculî mai adese-orî de 2 orî mai lungi decît frunzele, iară tulpinele de-comun procumbente.

Genul *Medicago* Tournef.

Medicago Tournef. (Medicagine). Calice campanulat cu 5 divisiuni aprópe egale; petale caduce; stîndard drept sau puțin curbat; carenă obtusă; stil filiform; stigmat capitat; păstare polispermă sau oligospermă, de ordinar mai lung-exsertă, reniformă, falciformă sau în spirală, adesea spinósă pe margini.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Legumă nespinosă.
2. Legumă compresă, falcată orî cochlear contortă, la centru apertă.
3. Racemî multiflori.
4. Flori versicolore, la început galbine, detrecënd apoi în colóre verđie și la urmă în cea violacee. Legumă sub-3-ciclară . . . . . *M. media* Pers.
- 4.* Flori violacee orî galbine. Legumă semi-uniciclară. *M. falcata* L.
- 3.* Raceme 5-10-flori. Legumă 3-ciclară. Flori galbine . . . . . *M. marina* L.
- 2.* Legumă cochlear-contortă, uni-pluriciclară, la mijloc inclusă. Flori galbine
- 5 Racemî multiflori . . . . . *M. lupulina* L.
- 5.* Racemî 1-5-flori . . . . . *M. orbicularis* All.
- 1.* Legumă spinósă.
6. Spiniî legumei de ambele laturî canaliculați . . *M. minima* Lam.
- 6.* Spiniî legumei necanaliculați . . . . . *M. Gerardi* W. K.

M. media Pers.; *M. sativa* L. β . *versicolor* Koch. [Loc alb]. *Raceme multiflore, oblonge. Legume nearmate, cochleat-contorte, subtriciclar, obsolet reticulat-venate, alipit pubescente. Pedicele mai scurte decât calicele, deflorate erecte. Stipuli ovat-lanceolați, subulat-acumițați, cei inferiori dențați. Frunze ternate, foliolele frunzelor inferioare oblong-obovate, ale celor superioare linear-cuneate. Flori deschis-galbine, dupa aceea verđi, la urma deschis-violacee. 4 Iunie-Iulie. In finețe.*

OBSERVARE.—Diferă de *M. sativa* L. *genu.* prin cólórea florilor, la acésta florile fiind violacee ori albastre.

M. falcata L. [Loc alb]. *Raceme multiflore, scurte, adeseori subcapitate. Legumă nearmată, falcată, ori numai odată contortă* ($1/2$ -1 ciclară), reticulat-venată, pubescentă, ori patent glandulos-pěrósă. Pedicele mai scurte decât calicele, deflorate erecte. Stipuli ovat lanceolați, subulat-acumițați, cei inferiori dențați. Frunze trifoliolate, foliole emarginate și în emarginătură mucronate, spre vârș dentate, la frunzele inferioare oblonge, la cele superioare linear-cuneate. *Flori violete* cu unguicula verđie. 4 Iunie-tómna. Locuri aride, marginea drumurilor. Fórte comun pretutindenı.

Variază cu flori albe-gálbinii, galbine și crocee, apoı

β . *versicolor*; *M. falcata* β . *hybrida* Gaud. Flori la început galbine, dupa aceea verđi.

γ . *major*; *M. procumbens* Bess.; *M. intermedia* Schult. Tulpine elongate, procumbente. Stipuli mai mari, mai tare dențați. Flori încă mai mari.

δ . *glandulosa*; *M. falcata* δ . D. Flor.; *M. glomerata* Balb.; *M. annularis* Bess. Legumă cu perı patuli și glanduliferı.

M. marina L. (*M. marină*). [Loc alb]. *Pedunculı 5-10-flori.* subegal de lungi cu frunza. *Legumă cochleată,* la centru apertă, lanat-tomentósă, subrotundă, *cu 3 cicle,* pe suprafață reticulat-venate, cu margini obtuse, nearmată, ori depártat spinigeră, spinı scurți, conic subulați. Stipuli ovați, obsolet-dențați. Frunze trifoliolate, pețiolate, foliole obovate, spre vârș denticulate, deımpreună cu pețiolii și tulpina, indesuit lanat-tomentóse. *Flori galbine.* 4 Aprilie-Maiu. In regiunea maritimă în drumul de la Tuzla.

M. lupulina L. *Spice multiflore, indesuite*. Pedunculii subegal de lungi cu frunza. Legumă nearmată, reniformă, puțin inflată, 1-ciclară la vîrf contortă, la centru inclusă, longitudinal arcuat-venată, glabră, orî alipit-pubescentă, orî și dispars glandulos-pěrósă, perî articulați, patenți. Stipulii ovați, mai de tot întregi. Frunze trifoliolate, foliole obovate, retuse, dinainte denticulate. *Florii galbine*. ☉ Maiü-Sept. Locuri aride. Fôrte comun pretutindenî.

Variază :

α. *vulgaris*. Legumă glabră, orî alipit pubescentă.

β. *Willdenowiana*; *M. Willdenowii* Boonivingh. non Mer. Legumă glandulos-pěrósă, perî patenți, articulați.

M. orbicularis All. [Loc alb]. Pedunculii 1-3-florî, mai scurți decăt frunzele. *Legume nearmate*, cochleate, orbiculare, lentiform-deprese, de ambele laturî convexiuscule, *cu circa 6 cicle* submembranacee, de tot întregi, cu marginea inflexă indesuit incumbentă, transversal-venată, vinele spre margine mai îngroșate. Stipulii profund setaceu-penatifidî. Frunze ternate, foliole acut-serrulate, deîmpreună cu tulpina glabre, cele superioare obovate, cele inferioare obcordate. *Florii galbine*. ☉ Maiü-Iunie. Constanța, Rassova.

M. minima Lam. [Loc alb]. *Pedunculii* 1-5-florî, mai lungi orî și mai scurți decăt frunza. *Legumă spinósă*, cochleata, subglobósă, puțin pěrósă, *cu 3-5 cicle* lax incumbente, *la centru inclusă*, fără vine, marginea angustă și obtusă distice spinigeră, *spinii* patenți, subulați, drepti, la vîrf uncinati, *pe ambele laturî sulcați*. Stipulii ovați, scurt denticulați, cei superiori mai de tot întregi. Frunze trifoliolate, foliole obovate, dinainte denticulate, deîmpreună cu pețiolii, pedunculii și tulpine pubescente. Flori fôrte mici, galbine. Locuri aride. Fôrte comună pretutindenî.

Variază cu tulpină erectă și procumbentă, apoi

β. *molissima* [loc alb]; *M. molissima* Sprengel.; *M. graeca* Hornem. Tulpina și frunzele sur vilóse, perî simpli.

γ. *viscida*. Tulpina și frunzele viscid-(lipicios) pubescente, perî glanduliferi.

M. Gerardi W. K. (M. lui Gerard). Pedunculii 1-3-florî, subegal de lungi cu frunzele. *Legume spinóse*, cochleate, ovat-cilindriforme, *tomentos pubescente*, fără vine, cu circa 6 ci-

cle îngroșat-incumbente, *cu marginile rotundate*, obtuse, necarinate și *spinigere*; spinii cam depărtați, dela basa rotundă și de ambele laturi cu un sulc obsolet notați, conic-subulați, patentți, la vîrf subuncinați. Stipuli ovați, setaceū-dentați. Frunze ternate, foliole obcordate, dinainte denticulate, deîmpreună cu pedunculii și cu tulpina pubescente, perii patuli. ☉ Maiū-Iunie. In stepe și munți pretutindenii.

Gennl Melilotus Tournef.

Melilotus Tournef. (Melilot). Calice campanulat, cu 5 divisiuni aprópe egale; petale caduce; carenă obtusă; stil filiform; stigmat capitat; păstare mono-oligospermă, obovată sau ovală, exsertă, indehiscentă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stipuli subulați, incis-dentați . . . . . *M. dentata* Pers.
- 1.* Stipuli nedentați.
2. Flori albe . . . . . *M. alba* Desv.
- 2.* Flori galbine . . . . . *M. officinalis* Desv.

M. dentata Pers. [Loc alb]. Racemii indesuiți, la urmă elongați. Pedicele de jumătate mai scurți decât calicele. Aripile mai scurte decât vexilul, însă mai lungi decât carina. Legumă ovată, acutiusculă, reticulat rugósă, la cusutura superióră compresă, glabră. *Stipulii dela basa dilatată și incis-dentată subulați*. Frunze ternate, foliole oblong-lanceolate, obtuse, acut și neegal subspinos-serrate. Flori mici, galbine. ♂ Iunie-Sept. In locurile umede din regiunea Danubială și prin locurile sărate.

M. alba Desv.; *M. vulgaris* Willd.; *M. leucantha* Koch; *M. officinalis* β. L. (*M. alb. Vulg. Sulfină albă, Sulcină albă*). Racemii laxi, la urmă elongați. Pedicele de jumătate mai scurte decât calicele. *Aripii subegal de lungi cu carina, mai scurte decât vexilul*. Legumă ovată, obtusă, mucronată, reticulat-rugósă, la cusutura superióră obtus-carinată, glabră. *Stipulii subulat-setacei, de tot întregi*. Frunze trifoliolate, foliole serrate, obtuse, la frunzele inferióre obovate, la cele superióre oblong-lanceolate. *Flori constant albe*. ♂ Iulie-Sept. Fórte comun pretutindenii, până și prin drumul de pe țermul mării.

M. officinalis Desv.; *M. diffusa* Koch; *M. arvensis* Wallr. (M. officinal. Vulg. *Sulfină, Sulcină*). Racemi laxi, elongați. Pedicele mai scurte decât calicele. *Aripți subegal de lungi cu vexilul, mai lungi decât carina*. Legumă ovată, obtusă, mucronată, transversal-rugos-plicată, subreticulată, la sutura superioară obtus-carinată, glabră. *Stipuli subulat-setacei, de tot întregi*. Frunze trifoliolate, foliole serrate, obtuse, la frunzele inferioare obovate, la cele superioare lanceolate. *Flori galbene*. ♂ Iulie-Sept. Pe lângă drumuri, pe marginea agriilor, finețe, etc. Fôrte comun pretutindenî.

Genul *Trigonella* L.

Trigonella L. (Trigonelă). Calice campanulat, cu 5 diviziuni aproape egale; petale caduce; carenă scurtă, obtusă; stil filiform; stigmat capitat; păstare polispermă, lineară, comprimată, puțin arcuată, lung exsertă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori solitare. Legumă lineară falcată . . . . *T. gladiata* Stev.
- 1.* Flori umbelate ori în raceme.
2. Flori umbelate, galbene . . . . . *T. monspeliaca* L.
- 2.* Flori în raceme, albastre.
3. Florile racemului indesuite . . . . . *T. caerulea* Ser.
- 3.* Florile inferioare ale racemului distante . . . *T. Besseriana* Ser.

T. gladiata Stev.; *T. prostrata* Dc.; *T. Foenum graecum* β. L. (*T. gladiată* [Loc alb]). *Flori solitare*, subsessile. Legume lineare, falcate, longitudinal venat-striate, cu stil elongat rostrate, pubescente, mai adeseori 10-ovulate. Frunze ternate, foliole obovate, acut-serrulate. Tulpină erectă, la basă ramificată, ramuri prostrate. Flori verzi-albe. ☉ Iunie-Iulie. În colinele calcare de lângă Zybil.

T. monspeliaca L.; *Buceras monspeliacum* All. (T. de Montpellier). *Flori șase ori mai multe indesuit-umbelate*, umbele sessile. Pedunculul comun fôrte scurt și mucronat. *Legume declinate, lineare arcuate*, oblic-venate, pubescente. Frunze trifoliolate, foliole rhombeu-obovate, acute, denticulate. Tulpină procumbentă. *Flori deschis-galbene*. ☉ Iunie-Iulie. În stepe pretutindenî.

T. caerulea Ser.; *Melilotus caerulea* Lam. (T. ceruleă). Ra-

cemă floriferă și fructiferă indesuiți, subrotunși ori ovați florii erecte. Aripă mai lungă decât carina, însă mai scurte decât vexilul. *Legume oblong-ovate*, rostrate, longitudinal venat-striate. Stipuli ovat-subulați, la frunzele inferioare la basă dilatați. Frunze ternate, foliole oblong-lanceolate, acut-serrate. Florii albastre. ☉ La Constanța.

T. Bessieriana Ser.; *Melilotus caerulea* Lam. β. *laxiflora* Ledeb. (T. Bessieriană). *Racemă elongați, florii erecte, cele inferioare distante*. Aripile mai lungi decât carina, însă mai scurt decât vexilul. *Legumă oblong-ovată, rostrată*. longitudinal nervat-striată. Stipuli ovat-subulați, la frunzele inferioare la basă dilatați. Frunze trifoliolate, foliole oblonge, ori oblong-lanceolate, acut-serrate. Florii deschis-albastre. În stepele sărate. Comună.

Fam. [Loc alb] ROSACEE.

Florii ermafrodite, rar unisexuale prin abortare, regulate. Periant și androceul inserat pe marginile receptaculului. Calice caduc, marcescent sau persistent, cu 5. rar 4 sepale libere sau mai rar connate la basă, adesea munit de un calicul cu divisiuni alterne cu acelea ale calicelui. Corolă câte odată nulă, de ordină cu 5, rar 4 petale libere, caduce, în preflorescență imbricată. Stamine rar 1-4, de ordină 15-20 sau în număr indefinit, perigine, libere; antere biloculare, introrse. Stile simple, în număr egal cu acela al carpelelor, laterale sau terminale, libere, aglutinate în colónă sau reunite la basă. Ovariul super sau infer, 1-2-plurilocular, format din 1-2, din mai multe sau dintr'un număr indefinit de carpele libere sau incluse în cavitatea receptaculară, 1 2-ovulate, rar pluriovulate. Fruct uscat sau cărnos, cu endocarp coriace sau osos, 1, rar 2-sperm, sau format din carpele mai mult sau mai puțin numeroase, 1-sperme, indehiscente sau 2-sperme și dehiscente, mai rar polisperme, libere sau închise într'o induvie uscata și cărnoasă, sau dispuse în capitul pe receptacul. Sămînță lipita de albumen; cotiledone de ordină gróse. Erburii anuale sau perene, arborasi sau arborii cu ramuri netede, spinescente sau munit de ghimp; frunze alterne, simple sau compuse-pennate, mu-

nite de stipulă liberă sau adnați cu pețiolul, caduci sau persistenți; flori solitare, geminate, în corimbe sau în raceme, în cime sau în fascicule, apărând adesea înaintea frunzelor.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Ovarii neincluse în receptacul.
2. Stile și ovarii numeroase. Receptacul pe partea externă neaculeat.
3. Dinții calicelui uniseriali și toți conformi.
4. Fruct capsular, dehiscent . . . . . *Spiraea* L.
- 4.* Fruct sucos, nedehiscent . . . . . *Rubus* L.
- 3.* Dinții calicelui 8-10, biseriali, seria externă mai mică.
5. Fructul caudat prin stilul persistent . . . . . *Geum* L.
- 5.* Fruct necaudat. Receptacul uscat, persistent . . . . . *Potentilla* L.
- 5.** Fruct necaudat. Receptacul la urmă cărnoș-suculent. *Fragaria* L.
- 2.* Stile și ovarii 2. Calice pe partea externă la basă aculeat . . . . . *Agrimonia* L.
- 1.* Ovariile incluse în tubul receptacului devenit la urmă cărnoș . . . . . *Rosa* L.

Trib. I. Amygdalee.—Tulpină lemnosă; frunze simple; ovariu liber, unilocular, biovulat; stil 1, inserat în vârful ovarului; fruct cărnoș, cu sîmbure osos, 1-2-sperm.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Fructul o drupă nesucosă . . . . . *Amygdalus* L.
- 1.* Fructul o drupă sucosă . . . . . *Prunus* L.

Genul *Amygdalus* Tournef.

Amygdalus Tournef. (Migdal). Drupă mare, subglobulată sau oblongă, cărnoasă, suculentă sau coriace; sîmbure ovoid sau oblong, săpat de sulcuri neregulate sau de anfractuozități profunde. Frunze în vernațiune conduplicată.

A. *Pallasiana* Schlech. [Loc alb]. În stepe și în munții stîncoși dintre Greci și Cerna.

Genul *Prunus* Tournef.

Prunus Tournef. (Prun). Drupă globulată sau oblongă, cărnoasă-suculentă; sîmbure ovoid sau oblong, neted sau deabia rugos, nici odata sulcat sau anfractuos. Frunze în vernațiune convolutivă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori câte 1-2-3 lingă olaltă, pedunculate. Fruct prinos.
2. Pedunculii de tot glabri. Rămurele pubescente . . . P. spinosa L.
- 2.* Pedunculii subtili pubescenți. Rămurele velutine . P. insititia L.
- 1.* Flori umbelate ori corimbóse, nepruinóse.
3. Flori umbelate, sessile, agregate.
4. Pețiolii frunzelor biglanduloși. Squamele mugurilor floriferi nefoliifere . . . . . P. avium L.
- 4.* Pețiolii frunzelor neglanduloși. Squamele interne ale mugurilor floriferi foliifere . . . . . P. Cerasus L.
- 3* Flori corimbóse, corimbi pedunculați . . . . . P. Mahaleb L.

P. spinosa L. (P. spinos. Vulg. *Pormbariũ, Porumbrel*). *Muguri floriferi 1-flori solitari, ori și 2-3-flori. Pedunculii glabri. Rămurele pubescente, spinóse.* Frunze simple, eliptice ori lat-lanceolate, pe fața inferióră pubescente. Fructe globóse, erecte, pruinóse, fórte acre și sarbede. Petale albe. Frutice. Inflorirea urméză înainte de desvoltarea frunzelor. † Aprilie-Maiũ. Comună pretutindenĩ.

Variază mai rar:

‡. *coetanea* [loc alb]; *P. fruticans* Weiche. Când inflorirea are loc deodată cu desvoltarea frunzelor.

P. insititia L. [Loc alb]. *Muguri florilor sub-2-flori. Pedunculii fórte subtili pubescenți. Rămurele velutine.* Frunze eliptice. Fructe globóse, nutante. † Aprilie-Maiũ. Spontaneũ.

P. acida Ehrh. [Loc alb]. *Umbelele florilor agregate ori disperse, sessile. Squamele mugurilor floriferi cele interioare foliifere.* Frunze plane, glabre, netede, subcoriacee, eliptice, tóte acuminate; pețiolii neglanduloși. *Rădăcină stoloniferă.* Pedunculii mai scurți. Sucul fructului (vișinei) clar și necolorat. † Cult. [Loc alb].

P. avium L. [Loc alb]. *Umbelele florilor agregate ori disperse, sessile. Squamele mugurilor floriferi nefoliifere.* Frunze eliptice, acuminate, subrugóse, pe fața inferióră pubescente; pețiolii biglanduloși. *Rădăcină nu stoloniferă.* † Aprilie-Maiũ. În păduri, pe lângă Cincarova și în munții dela Greci.

P. Mahaleb L. (P. Mahaleb. Vulg. [Loc alb]). *Corimbi florilor pedunculați, convexi, simpli.* Frunze decidue, subro-

tund-ovate, subcordate, obtus-serrate. Petale albe, oblonge, întregi. Drupă neagră, globosă, amară. Fructe orî arbusculi. 5 Aprilie-Maiu. In locurile stîncose, fôrte comun pretutindenî, cu deosebire în regiunea sylvatică.

P. pumila Borkh. [Loc alb]. In pădurile din locurile stîncose: Demircea, Radjepkuns, etc.

P. muricatum Spach. [Loc alb]. Locuri aride și petrôse. Fôrte comun între Constanța și Mangalia, Greci, Cocos, Gârlița.

Trib. II. Spiree.—Tulpină erbacee sau frutescentă; calice lipsit de calicul; carpele 5, rar 1-2, uscate, polisperme, dehiscente prin marginea lor internă, dispuse pe un singur verticil.

Genul *Spiraea* L.

Spiraea L. (Spiree). Calice cu 5 divisiuni; petale 5; stamine în număr indefinit; stîle terminale, marcescente.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze nedivise și fără stipulî . . . . . *S. crenata* L.
- 1.* Frunze întrerupt-penate și stipulate . . . . . *S. Filipendula* L.

S. crenata L.; *S. hypericifolia* Schm. non L.; *S. hypericifolia a. latifolia* Ledeb. (*S. crenată*. Vulg. *Tavalga*, *Taulă*). *Frunze nedivise*, cuneate, obtuse, de tot întregi, orî dinainte crenat serrate, la basă în un pețiol scurt angustate, manifest orî obsolet trinervate, pe margini glabre orî ciliate. Rămurele rotunde, puberule, la urmă glabre. Corimbî subhemisfericî terminați pe ramuri anuale laterale, foliose, de unde devin pedunculați. Staminele mai lungi decît petalele albe. Fructe. 5 Aprilie-Maiu. In munții stîncosi: Turkóia, Sulve, Greci.

OBSERVARE. Diferă de *S. obovata* W. K. prin corimbî pedunculați.

S. Filipendula L. (*S. Filipendulă*. Vulg. *Aglică*, *Oglie*, *Teisor*). *Frunze întrerupt penate, stipulate*, stipulî concreșcuți cu pețiolii. Folióle oblonge, penatid-incise, lobulî serrați. Corimbii florilor paniculați, proliferi. Capsule pubescente, paralel indesuite. *Fibrele rădăcinei la capete tuberculiform-îngroșate*. Flori albe, rare-orî roșietice. 4 Maiu-Iunie. In fînețe. Fôrte comun pretutindenî.

Trib. III. Dryadee.—Tulpină erbacee sau frutescentă; calice munit sau lipsit de calicul; ovarii liber; carpelul numeros, monosperme, indehiscente, uscate sau drupacee, dispuse în căpățînă pe un receptacul proeminent, uscat sau cărnos.

Genul *Rubus* Tournef

Rubus Tournef. (Rug). Calice cu 5 divisiuni, lipsit de calicul; petale 5, suborbiculare sau oblonge, scurt unguiculate; stile aproape terminale, marcescente; carpelul drupacee-succulent, cu simburile osoase, apropiate în căpățînă pe un receptacul cărnos, ovoid sau conic, persistent și simulând un fruct bacciform.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Folióle pubescente . . . . . *R. caesius* L.
 1.* Folióle pe fața inferioară alb-tomentose . . . *R. tomentosus* Borkh.

R. Caesius L. [Loc alb]. *Tulpine sterile* albinețe, pruinose, glabre, subrotunde, neegal ghimpose. Flori inferioare adeseori 5-foliolate, mai penate, cele superioare 3-foliolate, *folióle* aproape rhomboidale, *pubescente*, subduple-serrate, cele laterale sessile, ori uneori 2-3-lobate. Panicula paucifloră. Fructe opace, albăstriu-pruinose. Flori albe ori puțin roșietice. 5 Tuferișuri, arve, agrii. Fôrte comun pretutindenî.

Variază :

β. *umbrosus* (Rchb.) [Loc alb]. Pe lângă Dunăre la Rassoava.

R. tomentosus Borkh. [Loc alb]. *Tulpine sterile*, fără sete, nepruinose, arcuat-decumbente, angulate-sulcate, ori munit cu peri simpli sau glanduliferi și cu peri scurți, debili. Frunze mai adeseori 3-foliolate, *folióle* obovat-cuneate, acute, pe fața superioară de-comun sure cu peri stelași, iară pe fața inferioară alb-tomentose. Panicula dublu compusă, lungă, îngustă. Calice sur-tomentos. Fructe negre. Flori mici, albe. 5 Păduri umbróse, câmpuri, stepe. Fôrte comun pretutindenî.

Cenul *Geum* L.

Geum L. (Geu). Calice cu 5 divisiuni, munit de un calicul; petale 5; stile terminale, persistente, lungindu-se la ma-

turitate într'o lungă aristă plumosă; carpele uscate, përoşe, pe un receptacul uscat, cilindroid.

G. urbanum L.; *Caryophyllata urbana* Scop.; *C. officinalis* Moench. (G. urban. Vulg. *Cuişorişă*, [loc alb]). Tulpină, erectă, multifloră. Carpele përoşe, arista (stil) biarticulată glabră, articulul inferior de 4 ori mai lung decât cel superior, acest superior la basă pubescent. Flori erecte. Calice fructifer recurbat. Petale galbine, obovate. Carpoforul lipseşte. Frunzele radicale întrerupt lirat-penate, cele caulinare mai adese-ori 3-foliolate. 4 Iulie-August. Păduri, locuri umbröse. Fôrte comun pretutindenî.

Genul *Potentilla* L.

Potentilla L. (Potentilă). Calice cu 5, rar 4 divisiuni, munit de un calicul; petale 5, rar 4; rotunđite, obovale sau obcordate; stile laterale, caduce; carpele uscate pe un receptacul convex sau conic, uscat, persistent.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze penate.
2. Plantă anuală. Frunze 2-5-jugate, pe ambele feţe verđi . . . . . **P. supina** L.
- 2.* Plantă perenală.
3. Frunze neîntrerupt-3-7-jugate. Tulpină erectă ori prostrată. Plantă alipit-përosă ori sericeu-vilösă . . . . . **P. bifurea** L.
- 3.* Frunze întrerupt-multijugate, pe ambele feţe, ori cel puţin pe faţa inferiöră alb-sericee. Tulpina sarmentos-repentă . . . . . **P. anserina** L.
- 1.* Frunzele radicale sau cele infime caulinare 3-foliolate, ori digitat-5-7-foliolate.
4. Flori galbine.
5. Corola 5-petală. Stipuli nedivisi.
6. Tulpina florifera elongata, erectă ori ascendentă, in corimbi ori panicule.
7. Folióele pe ambele feţe verđi. Carpele carinate, carină lată.
8. Tulpina cu peri mici glanduliferi. Folióele multidentate . . . . . **P. recta** L.
- 8.* Tulpină fara peri glanduliferi. Folióele numai la vîrf 2-3-(ori şi 5)-dentate . . . . . **P. hirta** L.
- 7.* Folióele pe faţa inferiöră sur-ori alb-tomentöse.
9. Folióele pe faţa inferiöra sur-tomentöse, cu mar-

- ginile plane. Carina carpelclor filiformă, obsoletă . . . . . *P. canescens* Bess.
- 9.* Foliólele pe fața inferióră alb-tomentóse, cu marginile revolute. Carpele necarinate . . . . . *P. argentea* L.
- 7.** Foliólele pe ambele fețe cenușiú-tomentóse. Tulpină abreviată . . . . . *P. cinerea* Chaix.
- 6.* Tulpină floriferă flageliformă, prostrată, la geniculi radicanță. Florisolitare . . . . . *P. reptans* L.
- 5.* Corola 4-petală. Stipuli tri-multifiđi . . . . . *P. Tormentilla* Sibth.
- 4.* Flori albe. Carpele la umbilic pérose . . . . . *P. micrantha* Ram.

P. supina L. [Loc alb]. *Rădăcină simplă anuală*. Tulpina dichotomă. Frunze penate, verđi, folióle oblonge, incis-serrate, cele superióre decurente. Flori solitare. Pedicele fructifere recurbate. *Stipuli ovași, acuși, întregi, ciliați*. Flori galbine. Iunie-tómnă. Locuri nésipóse și umede, malurile apelor, locuri inundate iarna. Comună în regiunea Danubială.

P. bifurca L. [Loc alb]. Planta puțin și alipit péroasă, orí și sericeú-vilosissimă. *Tulpină* ascendentă orí prostrată—*ínsă nu sarmentóasă*. Frunze penate, 3-7-jugate, folióle oblonge orí cuneate, întregi, bifide orí trifide, cele din vârfl confluente. Stipuli oblongi, întregi orí subincisi. Petale obovate, de tot întregi, de 1¹/₂ orí mai lungi decât calicele péroș. Laciniile calicelui ovat-oblonge, acutiuscule subegal de lungi cu bracteolele (laciniile externe). Carpele netede orí rugóse. 4 Iunie. În munții stíncoși dela Greci, rară.

P. anserina L. [Loc alb]. *Rădăcină perenală, lemnóasă, multicipită*. Tulpină sarmentóasă, repentă. *Frunze intrerupt-penate, multijugate*, folióle oblonge, acut-serrate. Pedunculi solitari. *Stipuli caulinari vaginanși, multifiđi*. *Folióle pe fața inferióră alb-sericee*. Flori galbine. 4 Maiú-Iulie. Pe malurile nésipóse și umede ale apelor. Fórté comună pretutindení.

Variază:

¿. *sericea* [loc alb]; *P. anserina* γ . *concolor* Sering. Frunze pe ambele fețe alb-sericee.

γ . *viridis* [loc alb]. Frunze pe ambele fețe verđi, puțin pérose.

ò. *geminiflora* [loc alb]; *P. anserina* β . Nestl. Flori geminate.

P. recta L. [Loc alb] Tulpină erectă deîmpreună cu frunzele hirsută, *peră* elongați insidenți pe tubercul, și *și mai scurți glandiferi*. *Frunze digitate 5-7-foliolate, foliole oblonge*, spre basă cuneat-îngustate, profundior incis serrate. Carpele elevat-rugöse, incinse cu o carină lată, decolorată. Stipulă lanceolat-lineară. *Petale* obcordate, *sulfuriu*, *mai lungi decât calicele*. ♀ Maiü-Iunie. Fînețe și pășuni. Comună în tötă Dobrogea.

β. *obscura* [loc alb]; *P. obscura* auctor. plur. vix. Willd. Tulpină mai roșetică. Frunzele inferiöre mai adese-oră 7-foliolate, foliole mai înguste, oblong-lanceolate, verđi întunecate. Petale subegal de lungi cu calicele de colöre surie. Malcociü, Cincarova, etc.

δ. *laciniosa* [loc alb]; *P. laciniosa* Kit. Folióle incis-serrate, serraturile, care pătrund peste jumătatea discului, sunt iarăși serrate. Laciniile exteriöre ale calicelui sunt iarăși adese-oră lacinate. Muntele Consul, și în munții de lângă Greci.

γ. *astrachanica*; *P. astrachanica* Jacq. Stipulă extraordinarmente lungi și lați. Förte comun pretutindenă.

P. hirta L. [Loc alb]. *Tulpine* erecte, oră dela basa de cumbentă ascendente, *hirsute*, *peră* elongați și insidenți pe tubercul, apoi și mai scurți neglanduloși. *Frunze 5-7-foliolate, foliole* incis-serrate, *la frunzele radicale obovat-cuneate*, dela vârful mai lat și obtus mereü spre basă atenuate, la frunzele caulinare linear-cuneate. Carpele elevat-rugöse, incinse cu o carină lată, membranacee. Folióle pe ambele margini cu câte 2-3 dinți. Flori galbine. ♀ In munții stîncoși. Förte comună pretutindenă.

Variază :

β. *taurica* [loc alb]; *P. taurica* Willd. Frunze pe fața superiöra verđi, pe cea inferiöra alb-vilöse, subseriacee, apoi cele radicale și cele inferiöre caulinare numai 5-foliolate. In munți stîncoși: Zymbil.

P. canescens Bess. [Loc alb]. *Tulpine* erecte oră dela basa decumbentă ascendente, môle-vilöse și deodată și tomentöse, la vîrf corymböse. Frunze 5-foliolate, *foliole* oblong-lanceolate, spre basă atenuate, incis-serrate, *pe fața inferiöra subtil sur-tomentöse* și deodată și cu *peră* patenți ad-

prese și ciliate. Carpele rugulose, *incinse cu o carină filiformă obsoletă*. Flori galbine. În stepe și în pădurile din munți. Fôrte comun.

P. argentea L. [Loc alb]. Tulpine ascendente, tomentose, la vîrf corymböse. Frunze 5 foliolate, foliöle dela basa de tot întrégă și angustată obovate, profund incis-serrate, orî penatfid-laciniante, *marginile revolute, pe fața dedesubt alb-tomentöse*. Pedunculî deflorați striati. Carpele rugulose, nemarginate. Petale galbene, obovate, retuse ceva mai lungi de cât calicele. 4 Iunie-Iulie. Fînețe, pășuni, păduri din locuri uscate și aride. Fôrte comun pretutindenî.

Variază :

β. *impolita* [loc alb]; *P. argentea* β. Lehm. monogr.; *P. impolita* Wahlbrg. Carpat. Foliöle spre vîrf mai puțin dilatate, pe margini de ambele laturi cu câte circa 6 dinți și la basă întregi cu spațiu mai scurt.

OBSERVARE.—A. Zimmeter în broșura sa «Die europaeischen Arten der Gattung *Potentilla*» Steyr, 1834, sub No. 89 descrie :

P. argentea L. [Loc alb]. Tulpine ascendente, netede, tomentöse. Frunze apröpe coriacee, cele inferiöre digitat-5-foliolate, cele superiöre 3-foliolate, *foliöle pe fața superiöră glabriuscule, întunecat-verdi, pe cea inferiöră alb-tomentöse*, dela basa întrégă și îngustată obovate, profund incis-serrate, segmente neegal patente, acute, *cu marginile revolute*. Sepalele exteriöre oblonge, obtusiuscule, cele interiöre puțin mai lungi, ovate acuminate. Petale obovat-cuneate, puțin emarginate, abia ceva mai lungi decât calicele hirsut-tomentos.

P. cinerea Chaix. [Loc alb]. Caudiculii rădăcinei prostrați, adese-orî radicanți. *Tulpine* abreviate, ascendente *deodată cu peșiolii și frunzele sur-tomentöse*, perî erect-patulî. *Frunzele inferiöre* 5-foliolate, foliöle oblong-obovate, orî obovate, retuse, profund-serrate, serraturile de ambele laturi câte circa 4, cea ultimă (din vîrf) mai scurtă. Stipulii infimî îngust-linearî. Carpele obsolet-rugöse. *Flori galbine*. 4 În locurile stîncöse din munții dela Greci.

OBSERVARE.—A. Zimmeter în broșura «Die europaeischen Arten der Gattung *Potentilla*» Steyr, 1884 sub No. 150 descrie :

P. cinerea Chaix. [Loc alb]. Caudiculiî ascendenți deîmpreună cu pețiolii stilat-pubescenti și încă cu perii moi, lungi, erecti. Frunze radicale digitat 5-foliolate, foliole oblong-ovate, *pe ambele fețe cenușiū-tomentose*, la basa cuneată întregi, dinainte rotundate, incis dentate, dinții obtusiusculi, pe fie-care margine câte 6-8. Frunze caulinare 3-foliolate. Stipuliî inferiori linearî, fôrte lung concreșuți cu pețiolii, vîrfurile divergente, cei superiorî mari, ovați. Pedunculii elongați, striati, dichotomi. Flori galbin-palide. Laciniile exterioare ale calicelui ceva mai mici, tôte obtuse, ovate și stelate. Petale oblong-obovate, puțin emarginate și ceva mai mari.

OBȘERVARE.—*P. subacaulis* L. este o plantă sibirică, a carei tulpină este mai scurtă decât frunzele radicale 3-foliolate, iară frunzele caulinare sunt simple. *P. arenaria* Borkh. nu este identică cu *P. cinerea* Chaix.

P. reptans L. [Loc alb]. *Tulpine flageliforme, prostrate simple, la geniculii radicante*. Frunze 5-foliolate, anestecate une-orî cu frunze ternate, foliole oblong-obovate, mai de la basă începînd serate, glabre, orî dedesubt alipit-pêröse, serraturile ovate, obtusiuscule. *Florî solitare, pentamere. Carpele granulat-scabre*. Flori galbine. 4 Iulie-August. Pășuni umede, șanțuri. Fôrte comun în tötă Dobrogea.

P. Tormentilla Sibth.; *Tormentilla erecta* L. (P. Tormentilă. Vulg. [Loc alb]. *Tulpine procumbente orî erecte, în partea superioară ramificate, nu radicante.—Frunze ternate, sessile orî scurt pețiolate, cele radicale mai lung pețiolate, 3-5-foliolate, la basă de tot întregi, ale frunzelor inferioare obovate; serraturile patule, ovat-lanceolate, acute. Stipuliî trimultipli.* *Florî tetramere*. Carpele obsolet-ruguloșe. Corolă galbină. 4 Iunie-Iulie. În pășunile din păduri.

P. micrantha Ram. [Loc alb]. *Tulpine debile, procumbente, subbiflore. Frunze radicale ternate, foliole ovale, subretuse, pe fața superioară glabriuscule, pe cea inferioară vilöse, în stare tineră sericee, cea intermediu numai dinainte, cele laterale mai de la basă serrate, frunza caulinară simplă. Carpele la umbilic pêröse*. Caudiculiî repenți lipsesc. *Petale albe, une-orî mai lungi, une-orî mai scurte decât calicele*. 4 Aprilie-Maiū. Coline uscate, stejeriș. Fôrte comună: Medgidie, etc.

Genul *Fragaria* Tournef.

Fragaria Tournef. (Fragariū). Calice cu 5 divisiuni munită de un calicul; petale 5, obovale-orbiculare; stile laterale marcescente; carpelul uscat, foarte numeros pe un receptacul ovoid, accrescent, cărnos-suculent, caduc la maturitate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Calicele la fructul dezvoltat foarte patent ori
reflect . . . . . Fr. vesca L.
- 1.* Calicele la fructul dezvoltat alipit de fruct . . Fr. collina Ehrh.

F. vesca L. [Loc alb]. *Calicele la fructul dezvoltat foarte patent, ori reflect.* Stamine abia atât de lungi cât capitulul ovarilor. Perii pețiolilor și a tulpinei orizontal-patenți, ale pedunculilor laterali, ori și ale tuturor pedunculilor erecti și alipiți. ♀ Maiu-Iunie. Foarte comună pretutindeni.

F. collina Ehrh. [Loc alb]. *Calicele alipit de fructul dezvoltat.* Staminele plantei sterile dublu mai lungi decât capitulul ovarilor. Perii pețiolilor și a tulpinei orizontal-patenți, ale pedunculilor laterali, ori și ale tuturor pedunculilor erecti și alipiți. ♀ Maiu-Iunie. Comun.

Trib. IV. Rosee.—Tulpină lemnosă; frunze de ordină imparipenate, calice lipsit de calicul; ovariu infer; carpelul numeros, monosperme, indehiscente închise în receptacul accrescent și cărnos la maturitate.

Genul *Rosa* Tournef.

Rosa Tournef. (Rosă). Calice cu 5 divisiuni de ordină pennatisecate, lipsit de calicul; petale 5, mari, scurt unguiculate; stile laterale, proeminente, persistente; receptacul globulos, ovoid sau urceolat, cuprindând carpelul amestecat de perii.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Ovariu în centrul receptaculului scurt-stipitate (stipitele abia de jumătate cât ovariu) ori și sessile.
2. Flori albe, rare-ori rosacee. Sepale întregi . R. pimpinellifolia L.
- 2.* Flori roșii. Sepale penatide . . . . . R. pumila L.

- 1.* Ovarii în centrul receptaculului lung-stipitate, stipite egal de lung cu ovarul.
3. Pețiolii, foliólele și tubul receptaculului glabri. **R. canina** L.
- 3.* Pețiolii peste tot péroși, foliólele încă mai mult orí mai puțin pérose. Pedunculii nu setos-hispiđi . . . . . **R. dumetorum** Thuill.
- 3.** Pedunculii glanduloși-hispiđi. Folióle duplicate-serrate, pe fața inferióră cu peri dispersi . . . . . **R. Jundziliana** Bess.

R. pimpinellifolia L. [Loc alb]. Ghimpí neegalí, subulați, setacei, drepti, la tulpinile anuale indesuiți, pe ramuri dispersi. Folióle 7-9 subrotunde sau ovale, simplu-orí duplicat-serrate, serraturile patule. Stipulii linear-cuneai, auricule lanceolate, acuminate, subdivergente, la rámurelele florifere mai late. *Laciniile calicelui întregi*, de jumătate mai scurte decât corola, *linear-acuminate*. *Pedunculii glabri*, uniflori, cei fructiferi erecți. *Fructe depres-globóse*, coriacee, încornate de calicele persistent și conivent. *Florí albe*. ‡ Maiú-Iunie. În finețele din pădurile din munții stincoși: Consul, Greci.

R. pumila L. fil. [Loc alb]. Ghimpíi tulpinelor anuale mai mari dela basa dilatată și compresă subulați, subfalcați, cei mai mici setacei, amestecați cu sete numeroase glandulifere. Folióle eliptice orí subrotunde, rigidiuscule, coriacee, sub-simplu serrate, pe fața superióră verđi, pe cea inferióră sure și opace. Stipulii conformi linear-oblongi, plani, auricule ovat-lanceolate, acute divergente. *Laciniile calicelui penatífide*, mai scurte decât corola, reflecte și la urmă decidue. *Ovariile tóte sessile*. Fructe erecte, sub-globóse, cartilaginee. *Pedunculii și calicele glandulos-hispiđi*. *Florí mari*, mai adese-orí *saturat-purpuriú*. Fórte comună pretundeni.

R. canina L. [Loc alb]. Ghimpí tari, falcați, la basă dilatați și compresi, subegalí, pe tulpine dispersi, pe rámurele mai adese-orí împărechiați, substipulari. Folióle 5-7 eliptice orí ovate, acut-serrate, serraturile dela vîrf conivente. Stipulii frunzelor florale eliptici, dilatați, cei-lalți oblongi, planiusculi, auricule ovate, acuminate, porecte. *Laciniile calicelui penatífide*, subegal de lungi cu corola, reflecte, decidue înainte de maturitatea fructului. Pedunculii fructiferi

drepti. Fructe eliptice orî subrotunde, cartilaginee. *Ovariî pedicelate*. Forma *vulgară are pețiolii, foliôlele, pedunculii și receptaculul glabru*, pețiolii une-orî cu glandule depărtate și câte odată la basă subpêroși. 5 Iunie. Tuferișuri și păduri. Fôrte comun pretutindenî.

R. dumetorum Thuill. [Loc alb]. *Pețiolî jur-împrejur pêroși*, foliôlele pe fața inferiôră la vinele primari saũ și pe întreaga față, și câte odată și pe fața superiôră pêrôse. Pedunculî nu setos-hispidî. Cele-lalte caractere ca la *R. canina* L. 5 Fôrte comun în tôtă Dobrogea.

R. Jundzilliana Bess. [Loc alb]. *Pedunculî glanduloși-hispidî*. Foliôle duplicat-serrate, pe fața inferiôră pêrôsă, perî disparsi. Cele-lalte caractere ca la *R. canina* L.

Variază:

β. *pubescens* Uechtr. et Sint. [Loc alb]. In muntele Denistep.

Trib. V. Agrimonice.—Tulpină erbacee; frunze imparipenate, mai rar simple; florî ermafrodite saũ unisexuate; calice lipsit de calicul; corolă cu 5 petale și mai adesea nulă; ovarîu de ordinar infer; carpele 1-2, rar 3, monosperme, indehiscente, coprinse în receptaculul indurat.

Agrimonia Tournef. (Agrimonie). Florî ermafrodite; receptacul turbinat, sublemnus la maturitate, munit de 10 sulcurî și acoperit la vîrf de perî uncinați; sepale 5, persistente; petale 5; stamine 12-15; stile terminale; carpele 1-2. Florî în raceme spiciforme.

A. *Eupatoria* L. [Loc alb]. Spicile evolute elongate, virgate. *Calicele* (receptaculul) fructifer îndepărtat, obconic, *până la basă profund-sulcat*, ghimpîi exteriorî fôrte patenți. Frunze întrerupt-penate, foliôle oblong-lanceolate, serrate, pe fața inferiôră sur-hirte, cele interjerte mai micî, ovate, dentate, cea terminală pețiolată. Petale galbine, ovate de 2 orî mai lungî decât calicele. Tulpină erectă, ramificată. Stipulî de 3-4 orî mai scurți decât articuliî tulpinei. 4 Iunie-August. In finețele din păduri și tuferișuri. Fôrte comună pretutindenea.

Genul *Poterium* L.

Poterium L. (Poteriũ). Florî monoice și poligame; receptacul turbinat, indurat la maturitate; sepale 4, la sfîrșit ca-

duce; petale nule; stamine 20-30 lung pendente; stil terminal; carpele (achene) 2, rar 3.—Flori în spice ovoide, foarte compacte, cele femele așezate la vîrf, cele masculine sau cele ermafrodite la basă.

Trib. VI. Pyree. — Tulpină lemnosă; frunze simple, lobate sau imparipennate; flori ermafrodite; calice cu 5 sepale persistente sau caduce, lipsite de calicul; petale 5 în preflorință imbricată; ovariu infer cu 5 sau mai rar 2-3 carpele în totalitate sau în mare parte închise în receptacul, uniloculare, 2-pluriovulate; fruct pomaceu, coronat de resturile sau cicatricele separelor, cu 5 loge sau mai puțin de ordinar 1-2-sperme, rar polisperme, cu endocarp coriace sau ossos.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Frunze nedivise.
2. Frunze pe margini serrate . . . . . *Pyrus* L.
- 2.* Frunze pe margini de tot întregi . . . . . *Cotoneaster* Med.
- 1.* Frunze penate, ori lobate
3. Plantă spinosă . . . . . *Crataegus* L.
- 3.* Plantă nespinosă . . . . . *Sorbus* L.

Genul *Pyrus* Tournef.

Pyrus Tournef. (Păr). Receptacul urceolat; sepale mici, necrescente; marcescente; petale suborbiculare; stile 5; fruct mai mult ori mai puțin mare, globulos sau piriform, cu ochiuri foarte strimț, cu endocarp coriace, pergamentat, de ordinar cu 10 semințe.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stile la basă concreșcuți . . . . . *P. Malus* L.
- 1.* Stile libere (neconcreșcuți).
2. Muguri glabri. Frunze subegal de lungi cu pețiolii . . . . . *P. communis* L.
- 2.* Muguri tomentoși. Frunze de 2-3-ori mai lungi decât pețiolii . . . . . *P. elaeagnifolius* Pall.

P. Malus L. [Loc alb]. *Frunze ovate*, obtuse, serrate, scurt acuminat, glabre, ori pe fața inferioară tomentose; *pețiolii de jumătate cât lamina frunzei*. Corimbii simpli. *Stili la basă concreșcuți*. În regiunea silvatică pretutindenea.

P. communis L. [Loc alb]. *Frunze ovate*, subegal de lungi cu pețiolii, serrate, cele mai bătrâne deîmpreună cu rămurelele și *muguri glabre*. Corimbî simpli. *Stilî liberî*. ‡ In regiunea silvatică pretutindenî.

P. elacagnifolius Pall. [Loc alb]. *Frunze oblonge*, de 2-3 orî mai lungi decât pețiolii, de tot întregi, acutiuscule, pe fața superiôră arachnoidee, pe cea inferiôră deîmpreună cu rămurelele și *muguri tomentose*. Flori umbelate. *Stilî liberî*. ‡ In regiunea silvatică cu deosebire din Dobrogea septentrională.

Genul Cotoneaster Medik.

Cotoneaster Medik. (Cotoneastru). Sîmburi osoși, în număr de 3-5, contiguî unul cu altul, făcînd proeminență deasupra discului, și nuđi în terțiul saŭ jumătatea lor superiôră. (Restul ca la *Crataegus*).

C. vulgaris Lindl.; *Mespilus Cotoneaster* L. (C. comun. Vulg. *Bărcoce*). Frunze subrotund-ovate, la basă rotundate, acute orî emarginate. Calice glabru, pe margini deîmpreună cu pedunculii subpubescent. Petale erecte, rosee. Fruct nutant sanguineŭ. ‡ Aprilie-Maiŭ. In munții stîncoși dintre Măcin și Greci.

Genul Crataegus L.

Crataegus L. (Păducel). Receptacul urceolat; sepale scurte, marcescente; petale suborbiculare; stile 1-2, rar 3-5; fruct subglobos, cu ochiŭ umbilicat mai puțin lung decât diametrul transversal al fructului, cu 1-2 sîmburi osoși, 1-spermî.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stile 2-3 . . . . . Cr. *Oxyacantha* L.
1.* Stil 1 . . . . . Cr. *monogyna* Jacq.

C. Oxyacantha L. [Loc alb]. Frunze obovate, 3-5 lobate, incise și serrate, la basă cuneate. *Rămurelele și pedunculii glabre*. Laciniile calicelui dela basa ovată acuminate, neglandulose. Drupe ovale. *Stilî* 2-3. Petale albe. ‡ Tuferișuri și păduri. Fôrte comun pretutindenî.

C. monogyna Jacq. [Loc alb]. Frunze obovate, profund 3-

5-lobate, incise și serrate, la basă cuneate. *Rămurelele glabre, pedunculul vilos*. Laciniile calicelui lanceolate, acuminate, neglanduloase. Drupe subgloboase. *Stil 1*. Petale albe. † In regiunea silvatică, foarte comun.

Variază :

β. *laciniata* Stev. Frunze mai profund incise, aproape penate, pēna extimă 3-lobată confluinte cu cele laterale, cele 2 infime mai distante dela celea-lalte. La Cincarova.

Genul *Sorbus* Tournef.

Sorbus Tournef. (Sorb). Receptacul urceolat; sepale mici, neacrescente, persistente; petale suborbiculare; stile 2-5, mai adesea 3; fruct destul de mic, globulos sau piriform, cu ochiū foarte strîmpt, cu endocarp membranos și mōle, cu 2-5 sîmburī.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze penate . . . . . *S. aucuparia* L.
1.* Frunze lobate . . . . . *S. torminalis* Crantz.

S. aucuparia L.; *Pyrus aucuparia* Gaertn. ([Loc alb]. Vulg. *Scorș de munte*). Frunzele mai tinere vilose, mai bătrîne glabre, *penate*, foliōle acut-serrate. Muguriī tomentoși. Fructe piriforme. Petale albe. † In pădurile din munții stîncoși: Cocoș, Nicolitel, munții dintre Greci și Măcin.

S. torminalis Crantz.; *Crataegus torminalis* L.; *Pyrus torminalis* Ehrh. ([Loc alb]. Vulg. *Sorb*). Frunze ovate, *lobate*, mai bătrîne glabre, lobī acumiņați, neegal serrați, cei inferiori mai mari patenți. Fructe ovale de colōre roșietică-brună. Petale albe. † In regiunea silvatică foarte comun.

Fam. [Loc alb]. CUCURBITACEE.

Florī monoice sau dioice, regulate. Calice marcescent sau caduc, cu 5 divisiuni mai mult sau mai puțin profunde. Corolă gamopetală, marcescentă-caducă, campanulată, infundibuliformă sau rotacee, cu 5 divisiuni mai mult sau mai puțin profunde, în preflorescență încrețită-valvară. Stamine 5, de ordinar reunite în 3 fascicule, dintre care două formate

din 2 stamine și al treilea din una singură; antere uniloculare, sinuoase, extrorse. Stil simplu, de ordinar foarte scurt, divizat la vîrf în 3-5 lobî stigmatici. Ovariū infer cu 3-5 loge pluriovulate, adesea divizate fie-care în 2 loge secundare printr'o despărțitură falșă. Fruct cãrnos, adesea bacciform, unilocular prin destrucțiunea despărțiturilor, sau cu 3-5 loge polysperme, rar disperme. Semințe comprimate lipsite de albumen. Erburî anuale sau perene cu tulpini sarmențoase, adese acățătoare; frunze alterne simple, lipsite de stipulî, de ordinar munit de un cãrcel lateral; florî axilare solitare sau în cime.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Plantă cu cãrcei (scandentă).
2. Florî în corimbî axilarî. Fructul o bobîșă mică. *Bryonia* L.
- 2.* Florî solitare. Fruct mare, corticat.
3. Cãrcei ramificați . . . . . *Cucurbita* L.
- 3.* Cãrcei simpli (neramificați) . . . . . *Cucumis* L.
- 1.* Plantă fără cãrcei . . . . . *Momordica* L.

Genul *Cucurbita* L.

Cucurbita L. [Loc alb].

C. Pepo L. [Loc alb]. Tulpină hispidă, scandentă, cãrcei ramificați. *Frunze cordate, 5-lobate*, aspre. Fruct subrotund orî oval, neted. Florî marî galbine. ☉ Cultivat.

Genul *Cucumis* L.

Cucumis L. [Loc alb].

C. Citrullus Ser. [Loc alb]. Tulpină scandentă, hispidă, cãrcei ramificați. *Frunze* după configurațiune ovat-oblonge, *bipenati-lobate*, lobî oblongi, obtusi, repand-dentați. Fruct elipsoideu, neted. Corola mică, galbină. ☉ Cultivat.

Variază: [Loc alb].

Genul *Bryonia* Tournef.

Bryonia Tournef. (Brionie). Florî monoice sau dioice; calice campanulat, mai mult sau mai puțin contractat la basă în florile femele, cu 5 divisiuni; corolă rotacee sau subcampanulată, cu 5 divisiuni; stamine 5, lipite în 3 fasci-

cule; stigmatate bifide; fruct bacciform conținând 6 semințe sau mai puține.

B. alba L. (B. albă. Vulg. *Mutatóre*, [Loc alb]). Frunze cordate, 5-lobate, dentate, aspre. Flori monoice în corimb. Calicele la florile feminine egal de lungi cu corola. Stigmat glabru. Filamentele la florile masculine nebarbulate. Bóba négră. Rădăcină napiformă. *Plantă scandentă*. ☉ Iunie-Iulie. Pe garduri, prin tuferișuri. Fórte comun pretutindení chiar și în Deltă.

OBSERVARE.—La *B. dioica* L. sunt florile dioice, stigmatul la florile masculine hirsut iară filamentele barbulate, apoi bóba roșie.

Genul *Ecbalium* C. Rich.

Ecbalium C. Rich. (Ecbaliu). Flori monoice. Flori masculine: calice scurt campanulat, 5-partit; stamine 5, lipite 2 câte 2, a 5-a rămăind liberă; antere uniloculare, curbate în S. Flórea femelă: calice cu tub ovoid, gâtuit deasupra ovariului, cu limb campanulat, 5-partit; stil 3-fid; stigmat bifide; ovariü cu 5 loge multiovulate; fruct bacciform, oblong, muricat, desprindându-se de peduncul la maturitate și aruncând afară, printr'o deschidere basilară, semințele și liquidul mucilaginos ce cuprind logele. Plante culcate, fără cârcei.

E. Elaterium Rich.; *E. agreste* Rehb.; *Momordica Elaterium* L.; *Elaterium cordifolium* Moench. [Loc alb]. *Plantă nescandentă*, mică, cu frunze cordate și obtus-denticulate. Flori palid-galbine. Fructul hispid. ☉ Iunie-tómnă. Pe malul mării la Constanța, Mangalia, Sulina, etc.

Fam. [Loc alb]. ONAGRARIEE.

Flori ermafrodite, de ordinar regulate. Receptacul fórte concav, adesea prelungit în tub deasupra ovariului. Calice cu 2-4 divisiuni, persistent sau caduc. Corolă cu 2-4 petale, în preflorescență conturnată; rar petale nule. Stamine 2-4 uniseriate, sau 8 biseriate; antere biloculare, introrse. Stil filiform, terminat prin 2-4 lobi stigmatiferi întinși în cruce sau apropiați în măciucă. Ovariü infer, cu 2-4 loge, uni-multi-ovulate. Fruct uscat, indehiscent, cu 1-2 loge monosperme,

saŭ capsular cu 4 loge polisperme, deschidându-se prin 2-4 valve, cu dehiscență loculicidă. Semințe cu testa de ordinar membranos, adesea munit de un buchet de perî pe regiunea chalazică; albumen nud.—Erburi perene, mai rar anuale, bisanuale saŭ subfrutescente la basă; frunze simple, opuse saŭ alterne, de ordinar munit de stipuli foarte mici, adesea caduci, saŭ reduși la o proeminență saŭ un mic tubercul; flori axilare, solitare, saŭ reunite în spic saŭ în racem terminal.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Stamine 8. Fructul o capsulă lineară.
2. Semințe comóse . . . . . *Epilobium* L.
- 2.* Semințe necomóse . . . . . *Oenothera* L.
- 1.* Stamine 2. Fruct nucamentaceu nespinos . . . . . *Cleome* L.
- 1.** Stamine 4. Fruct nucamentaceu 4-spinos . . . . . *Trapa* L.

Genul *Epilobium* L.

Epilobium L. (*Epilobiu*). Receptacul prelungit în tub întrecând de-abiă ovariu; calice caduc, cu 4 divisiuni; petale 4; stamine 8, dintre care 4 opositipetale mai scurte; capsulă lineară-tetragonă, elongată, cu 4-5 loge, deschidându-se prin 4 valve; semințe munit de un buchet de perî mătașoși pe regiunea chalazică.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpină rotundă, fără linii elevate. Stigmat patent.
2. Frunze cu basa foliacee puțin decurentă amplexicaule. Rădăcină stoloniferă. Flori mari. *E. hirsutum* L.
- 2.* Frunze sessile. Rădăcină fără stolon. Flori mici . . . . . *E. parviflorum* Schreb.
- 1.* Tulpină cu 2-4 linii elevate și adese-ori pérose. Stigmat claveform concrecut.
3. Frunze lanceolate, cele intermediu cu basa foliacee decurent-concrescute . . . . . *E. tetragonum* L.
- 3.* Frunze oblonge, mai lung pețiolate . . . . . *E. roseum* Schreb.

E. hirsutum L.; *E. grandiflorum* All.; *E. ramosum* Huds. (*E. hirsut.* Vulg. [Loc alb]). *Frunze opuse, amplexicaule, cu basa foliacee puțin decurentu, lanceolat-oblonge, cuspidate,*

denticulat-serrulate, cele superioare alterne, serraturile inflecte. Tulpină rotundă, fără linii elevate, foarte ramificată, cu peri simpli mai lungi și cu peri mai scurți glanduliferi, vilosă. Stigmate (4) patente. *Rădăcină stoloniferă*. Flori mari, purpuriu. ♀ Locuri umede din păduri și pe malurile apelor. Comun, cu deosebire în regiunea Danubială.

Variază:

β. *subglabrum* [loc alb]. Peri tulpinei scurți. Frunzele pe fața superioară glabre, pe cea inferioară la nervure pérose.

γ. *vilosissimum* [loc alb]; *E. hirsutum* β. *intermedium* Dc.; *E. intermedium* Mer. Partea superioară a tulpinei, pedunculii și calicele indesuit lanat-vilosă.

E. parviflorum Schreb.; *E. mole* Lam.; *E. hirsutum* β. L.; *E. hirsutum* All. non L.; *E. pubescens* Roth; *E. villosum* Ait. (E. cu flori mici. Vulg. [Loc alb]). *Frunze sessile*, lanceolate, acute, denticulate, cele inferioare opuse, scurt pețiolate. Tulpină rotundă, subsimplă, fără linii elevate, cu peri simpli vilosă ori pubescentă. Stigmate (4) patente. *Rădăcină fără stolonii*. Flori mult mai mici ca la *E. hirsutum* L., deschis-violete ori albinețe. ♀ Iunie-Iulie. Locuri umede, pe malurile apelor din regiunea Danubială. Foarte comun pretutindeni.

Variază:

β. *subglabrum*. [loc alb]; *E. rivulare* Wahlbrg. Peri puțini și scurți și ast-fel disparși încât planta apare a fi glabră.

E. tetragonum L.; *E. obscurum* Schreb. (E. tetragonal. Vulg. [Loc alb]). *Frunze lanceolate, de la basă îngustându-se mereu spre vîrf*, denticulat serrate, cele intermediu cu basa foliacee decurent-concrescute, cele inferioare subpețiolate. Tulpină foarte ramificată, subglabră, cu 2-4 linii elevate decurente. Stigmatele claveform concrescute. Flori lilacine ori rosee. ♀ Iunie-Iulie. În fînețele umede din Deltă.

OBSERVARE.—După O. B. Z. 1876, p. 212-213 (sub linie) ar fi *E. tetragonum* L. sinonim cu *E. roseum* Schreb., iară *E. tetragonum* Auctor. plur. non L. ar aparține parte la *E. adnatum* Gris. și parte la *E. obscurum* Schreb. *E. obscurum* Schreb. nu este identic cu *E. adnatum* Gris.

E. roseum Schreb. [Loc alb]. *Frunze mai lung pețiolate, oblonge, la ambele capete acute*, indesuit și neegal denti-

culat-serrate, pe margini și pe vine puberule, cele inferioare opuse. Tulpină foarte ramificată, multifloră, cu 2-4 linii elevate decurente, în partea superioară pubescentă. Stigmate claveform concrescute, ori la urmă mai patente. Flori roșee până albe. ♀ Locuri umede din păduri.

Genul *Oenothera* L.

Oenothera L. (Onagră). Receptacul prelungit în tub, întrecând mult ovarul; calice caduc, cu 4 diviziuni; petale 4; stamine 8, dintre care 4 opositipetale mai scurte; capsulă sublemnă, oblongă, subtetragonă, cu 4 loge, deschizându-se prin 4 valve; semințe lipsite de buchet de perii.

O. biennis L. [Loc alb]. Frunze denticulat-subrepande, pubescente, cele radicale ale anului prim eliptice ori eliptice-obovate, obtuse și apiculate în pețiol decurente, cele caulinare inferioare eliptice, ori lat-lanceolate. Tulpină pubescentă și cu perii mai lungi insidenți pe tubercul. Rădăcină fusiformă. Flori solitare, axilare, sessile, mari. *Petale mai lungi decât staminele*, obovate, scurt unguiculate, de culoare sulfurie. Capsulă 4-angulară. *Semințe necomose*. ♂ Iunie-August. Pe malurile apelor, în lunci. La Rassoza și în Delta Dunărei foarte comun. (Leti).

Variază:

♀. *parviflora* Koch non L. Petale de jumătate mai mici. În Delta la Kara-Orman.

Genul *Circaea* Tournef.

Circaea Tournef. (Circee). Receptacul puțin prelungit în tub și contractat deasupra ovarului; calice caduc, cu 2 diviziuni; petale 2, bilobate; stamine 2; stil încunjurat la baza sa de un disc epigin, terminat printr'un stigmat bilobat; fruct uscat, indehiscent, acoperit de lungi perii încărligați, cu 2 loge monosperme.

C. Intetiana L. [Loc alb]. Frunze ovate, la basă rotundate ori subcordate, repand-denticulate. *Bracteolele lipsesc. Fruct obovat cu sete uncinat. Rădăcină repentă*. ♀ Iulie-August. În regiunea silvatică. Foarte comun.

Genul *Trapa* L.

Trapa L. (Trapă). Flori ermafrodite. Calice cu tub scurt, lipit cu baza ovarului, cu limb persistent și ale cărui divisiuni cresc și devin spinescente după înflorire. Petale boțite. Stamine 4. Stigmat caduc. Fruct lemnos, subglobos, munit de 4 spinii rezultând din desvoltarea divisiunilor calicinale. Sămînță unică. Albumen nul; cotyledóne făinoase, fórte inegale.

T. natans L. [Loc alb]. *Fructe 4-spinóse, spinii la vârful re-tors scabri. Rădăcină repentă* la malul apelor stagnante. Tulpină ascendentă, rotundă. Frunze súbmerse reduse la nervura medie penată, cele natante rosetari, trapezoide, acute, dinainte dentate, dindărăpt întregi, coriacee, pe fața inferióră brun-tomentóse. Peșiolii la mijloc orii mai sus îngroșai. Flori solitare, axilare, albe. ☉ Iunie-Iulie. In regiunea Danubială și în Deltă fórte comun.

Fam. [Loc alb]. HALORAGEE.

Flori ermafrodite saú monoice, regulate. Calice cu 4 divisiuni adesea fórte scurte saú aprópe nule. Corolă cu 4 petale în preflorescență imbricată saú răsucită, mai rar petale nule. Stamine 8, rar 4, cu antere biloculare, introrse. Stil simplu, adesea fórte scurt, cu 4 stigmat fórte mari, aprópe sessile. Ovariú infer (câte-odată însoțit de stamine sterile, și florile femele), cu 2-4 loge uniovulate. Fruct uscat, indehiscent, câte-odată sublemnós, saú drupaceú, deabiă cárnós, unilocular prin abortare saú cu 4 loge monosperme. Sămînțe cu testa membranos; albumen cárnós, subțire saú nul.—Erburi aquaticé, submergiate saú plutitóre, perene, rar anuale; frunze verticilate, opuse saú alterne, adesea penatisecate, cu stipulii lipiți cu peșiolul saú nul; flori axilare, solitare, verticilate saú grupate în mici cime și formând adesea prin reuniunea lor un spic terminal.

Genul *Myriophyllum* Vaill.

Myriophyllum Vaill (Miriofil). Flori monoice, cele superióre mascule, cele inferióre femele și câte-odată flori erma-

frodite intermediare; flori tetramere, cele masculine cu 4 petale caduce și cu 8 stamine, cele femele cu 4 petale foarte mici său nule; stigmat 4, papilose, foarte mari, subsessile; fruct drupaceu, deabiă cărnos, cu 4 sîmburi monospermî.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Bractee tôte pectinat-penatifide . . . . . *M. verticillatum* L.
- 1* Bracteele superioare întregi . . . . . *M. spicatum* L.

M. verticillatum L. [Loc alb]. Frunze verticilate, penati-partite, lacinii setacee. Flori verticilate, verticili axilari ori spicate. *Bracteele tôte pectinat-penatifide*. Flori rosee. 2 Iulie-August. In lacuri și in apele curgătoare din regiunea Danubială și din Delta Dunărei.

M. spicatum L. [Loc alb]. Frunze verticilate, spicate. Spicele mai tinere erecte. *Bracteele inferioare incisive*, de lungimea verticililor ori și puțin mai lungi, *cele-lalte tôte întregi*, mai scurte decât verticili. Flori rosee. 2 Iulie-August. In lacuri la Mamaia, etc.

Fam. [Loc alb]. LYTHRARIEE.

Flori ermafrodite, regulate, mai rar subneregulate. Calice persistent, cu 8-12 diviziuni inserate în 2 rînduri pe receptaculul săpat în cupă și simulând un calice tubulos său campanulat. Petale în număr egal cu acela al diviziunilor calicinale interne, în preflorescență imbricată-boțită, rar nule. Stamine perigyne, în număr egal său dublu cu acela al petalelor, și în acest cas superpuse pe două rînduri, unul opoșitisepal, celalalt opoșitipetal; antere biloculare, introrse. Stil simplu, terminat printr'un stigmat capitat său bilobat. Ovarii super cu 2, rar 4-6 loge, pluriovulate. Fruct capsular, membranos 2-locular său unilocular prin destrucțiunea despărțiturilor, rar 4-6-locular, cu loge polisperme, rupându-se neregulat său deschidându-se regulat prin 2 valve său mai multe. Seminte lipsite de albumen.—Erburi anuale său perene; frunze simple, alterne, opuse său verticilate, munit de 4 stipuli său mai mulți, axilari, foarte mici; flori axilare solitare său apropiate în cime contractate.

Genul *Lythrum* L.

Lythrum L. (Litru). Calice cu 8-12 divisiuni inserate pe 2 rënduri pe receptaculul tubulos-cilindric, cele exterioare mai lungi; petale 4-6; stamine 4-12; stil filiform; capsulă oblongă, închisă în cupa receptaculară persistentă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori dodecandre.
2. Dinții calicelui (12) cei exteriori scurți, triunghulari, cei interiori subulați mai lungi. Frunze la basă cordate . . . . . *L. Salicaria* L.
- 2.* Dinții calicelui toți egal de lungi. Frunze la basă rotundate . . . . . *L. virgatum* L.
- 1.* Flori hexandre . . . . . *L. Hyssopifolia* L.

L. Salicaria L. (*L. Salicarie*. Vulg. *Răchitan*). *Frunze cordat-lanceolate*, celo inferioare opuse ori verticilate. *Flori dodecandre*, verticilat-spicate. Calice la basă nebracteat, *dinții sîi cei interiori subulați, de 2 ori mai lungi decît cei exteriori*. Tulpină erectă, tetragonală, scabră pînă tomentosă, la vîrf ramificată. Petale lanceolate, purpurii. ♀ Lunci, mlaștini. Fôrte comun pretutindenî.

Variază:

α. Stil mai scurt decît calicele, la vîrf nutant.

β. *longistylum* [loc alb]; *L. Salicaria* β. *gracile* Dc. Stil de 2 ori mai lung decît calicele.

γ. *canescens* [loc alb]; *L. Salicaria* γ. *tomentosum* Dc. non Mill. Frunze cu perî surî subtomentose.

L. virgatum L. [Loc alb]. *Frunze lanceolate*, cele inferioare opuse, *la basă rotundate*, cele superioare la ambele capete atenuate. *Flori dodecandre*, cele inferioare verticilate, cele superioare alterne. Calice la basă nebracteat, *dinții sîi egali*, alterni, subulați. Petale purpurii. ♀ Iunie-Iulie. Fînețe mlaștinose din regiunea Danubială. Fôrte comun.

L. Hyssopifolia L. [Loc alb]. Frunze alterne, tôte lineare, ori oblonge. *Flori hexandre, solitare*, axilare. Calice la basă bracteat, bracteolele 2 fôrte scurte, subulate, dinții subulați, alternativ mai lungi. Flori purpurii. ☉ Iulie-Sept. In locurile inundate iarna. In Deltă la Kara-Orman.

Fam. [Loc alb]. CRASSULACEE.

Flori ermafrodite, rar unisexuale prin abortare, regulate
 Calice cu 5, rar 3-20 sepale, persistente, libere sau connate
 la baza. Corola cu 5, rar 3-20 petale, caduce sau marcescente,
 libere sau connate la baza, in preflorescenta imbricata sau rasucita.
 Stamine mai mult sau mai putin perigine sau chiar vizibil hypogine,
 in numar egal cu petalele, sau in numar dublu si dispuse pe doua
 verticile; filamente libere sau mai mult sau mai putin adnate la
 baza cu petalele; antere biloculare, introrse. Ovariu super,
 format din carpele libere sau aproape libere, uniloculare, 2-pluri-ovulate,
 in numar egal cu acela al petalelor carora le sunt opuse,
 unite fie-care la baza lor de o glanda in forma de solz,
 si connate fie-care de un stil liber. Fruct format din 5, rar
 3-20 folicule libere, polysperme, rar 2-sperme, dehiscente de-
 alungul marginei lor interne. Seminte foarte mici; albumen
 carnos, foarte subtire sau nul.—Erburi suculente, anuale, bis-
 anuale sau perene; frunze groase-carnose, simple, alterne,
 opuse sau verticilate, fara stipuli; flori rar solitare, axilare,
 de ordin ar in cime scorpioide sau glomerule.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Stamine 5 . . . . . Crassula L.
- 1.* Stamine 10-12.
2. Calice 5-partit. Corola 5-petală . . . . . Sedum L.
- 2.* Calice 6-20-partit. Petale 6-20 la baza cu sepalele
 apoi si intre sine concrescute in o corola mo-
 nopetală . . . . . Sempervivum L.

Genul Crassula L.

Crassula L. (Crasula). (Vezi Sedum).

C. Magnolii Dc. [Loc alb]. Tulpina erecta, in partea supe-
 riora 2-3-fida cimosa, pauciflora. Ramurile, frunzele si ca-
 licele glabre. Frunze ovate, obtuse, imbricate. Flori solitare,
 unilaterale, sessile. Flori palid-carnee, carina petalelor pur-
 puric. ☉ Aprilie. In stepele petruse. Pretutindenii comun.

Genul *Sempervivum* L.

Sempervivum L. (Semperviù). Calice cu 6-20 divisiuni; corolă cu 6-20 petale, marcescente; stamine în număr dublu cu acela al petalelor; glande hypogyne dentate sau laciniate; folicule 6-20, polisperme.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Corolă roseă . . . . . *S. tectorum* L.
 1.* Corolă alb-gălbinie . . . . . *S. globiferum* L.

S. tectorum L. [Loc alb]. *Frunzele rosulelor* oblong-obovate, în o mucronă abrupt acuminate, gramineu-verde, glabre, iară pe margini peste tot ciliate. Petale stelat expandate, lanceolate, acuminate, de 2 ori mai lungi decât calicele. Squamele hypogyne foarte scurte, convexe, glanduliforme. *Petalele rosee*, adperse cu striole purpurii, iară carina dorsală verde. ♀ Pe stînci pe muntele Consul.

S. globiferum L. [Loc alb]. *Frunzele rosulelor* obovat-cunecate, scurt acuminate, pe ambele fețe glandulos-pubescente și cu sete mult mai lungi ciliate. Petale stelat expandate, linear-lanceolate, atenuat-acuminate, de 4 ori mai lungi decât calicele. Filamentele în partea inferioară comprese. Ovarii oblong-lanceolate. Squamele hypogyne foarte scurte, convexe, glanduliforme. Tulpină circa 35 centimetri. *Petalele albe-gălbiniș*, cu o strie dorsală verde, la basă convexe. ♀ În munții stîncoși. Foarte comun pretutindeni.

Genul *Sedum* Tournef.

Sedum Tournef. (Sed). Calice cu 5, rar 4-6-8 divisiuni; corolă cu 5, rar 4-6-8 petale; stamine în număr dublu cu acela al petalelor, rar în număr egal; glande hypogyne ovale, întregi sau emarginate; folicule 5, rar 4-6-8, polisperme.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze ovate, pe dos gibose, acutiuscule . . *S. acre* L.
 1.* Frunze cilindrice, ori cilindric-oblonge, obtuse ori truncate, mai târziu recurbate . . . . . *S. Hillebrandii* Fenzl.

S. acre L. [Loc alb]. *Frunze* cărnoase, *ovate*, acutiuscule, *pe dos gibóse*, cu basa obtusă sessile. Cimă glabră. Petale lanceolate, acute, dublu mai lungi decât calicele. Caudiculii repenți. Tulpine sterile 6-serial foliate. Petale galbene. 4 Iunie-Iulie. În locuri năsipóse. Fórte comun pretutindenî.

S. Hillebrandii Fenzl. [Loc alb]. *Frunze* cărnoase, *cilindri-forme* orî *cilindriform-oblonge*, obtuse, *patente*, *mai târziú recurbate*, cu basă obtusă orî trunată sessile. Cimă glabră. Petale lanceolate, acute, circa de 3 orî mai lungi decât calicele. Caudiculii repenți. Tulpinele sterile obscure 6-serial foliate. Petale aurii. 4 În munți și în stepete stîncóse, fórte comun pretutindenî.

Fam. [Loc alb]. SAXIFRAGEE.

Florî ermafrodite, regulate, rar neregulate saú incomplete. Calice 5, rar 4 sepale libere saú scurt connate la basă, persistente saú caduce, inserate pe marginile receptaculului. Corolă rar nulă, de ordinar cu 4-5 petale libere, caduce, inserate pe marginile receptaculului saú pe un disc mai mult saú mai puțin desvoltat care înconjóră basa ovariu-luî, în preflorescență imbricată, rar răsucită. Stamine 5, alternipetale, saú 8-10 biseriante, inserate cu petalele; antere biloculare, introrse. Stile 2. Ovariú super, semi-infer saú infer, format din 2 carpele mai mult saú mai puțin connate, 1-2-locular, cu loge multiovulate. Fruct capsular, 1-2-locular, cu loge polisperme, format din 2 folicule deschidându-se dealungul suturei lor internă. Semințe numeroase, fórte mici; albumen cărnos.—Erburî anuale saú perene cu frunze simple, alterne, rar opuse, lipsite de stipulî; florî dispuse în cime saú în corimbe terminale.

Genul *Saxifraga* L.

***Saxifraga* L.** (*Saxifragă*). Calice cu 5 divisiuni libere saú connate la basă; corolă cu 5 petale; stamine 10; capsulă 2-loculară deschidându-se la vîrf dealungul suturelor.

***S. tri-daetylides* L.** Tulpină solitarie, erectă, simplă orî ramificată, foliată. Pedunculul 1-florî, bibracteați, mult mai lungi decât fructul. Frunze radicale obovat-spatulate, nedivise, tri-

lobate, orî trifide, lung pețiolate, pețiol plan, cele caulinare alterne, palmat-trifide. Rădăcină simplă. Flori albe. ☉ Aprie-Maiu. Comun pretutindenî.

Genul *Ribes* L.

Ribes L. [Loc alb].

R. Grossularia L. [Loc alb]. Pedunculî 1-3-flori, bi-tribraceați. Calice campanulat, laciniî oblonge, reflecte. Petale obovate. Aculei tripartiți. Bobițe albinețe-verđii. ☽ Cult.

Fam. [Loc alb]. UMBELIFERE.

Flori ermafrodite, rar unisexuale, de ordinar regulate, rar cele dela periferie cu corolă radiantă. Periant și androceu inserate pe marginile receptaculului său a discului epigin, cărnos. Calice cu 5 sepale adesea foarte mici, dentiforme sau aprópe nule, caduce sau persistente. Corolă cu 5 petale, caduce, în preflorescență valvară. Stamine 5, alterne cu petalele, inserate la baza discului epigin adesea dilatat și conic (*stylopod*) care coronéză vârful ovarului și înconjóră baza stilelor; antere biloculare, introrse. Stile 2, adesea persistente. Ovariü infer cu 2 loge 1-ovulate prin abortare. Fruct (*diachenă*) uscat constituit din 2 achene (*mericarpe*) 1-sperme, despărțindu-se de ordinar la maturitate și rămânând suspendate cât-va timp la vârful unei colóne centrale (*columelă*, *carpofor*) subțiri, simplă sau bifidă care prelungește axul. Achene cu fața commisurală, plană, concavă sau învertită înăuntru, munit pe dinafară de 5-9 cóste măi mult sau măi puțin proeminente, câte-odată desvoltate în aripî sau tăiate în spini; cele 5 cóste principale (*cóste primare*) 1 dorsală mediană, 2 laterale situate de fie-care parte a celei d'intăi și 2 marginale aședate în afara celor laterale, sunt despărțite prin intervale (*valecule*) în care nasc câte-odată 4 alte cóste (*cóste secundare*); fie-care valeculă este de ordinar prin una sau măi multe canale gommo-resinifere colorate (*bandelete*); pe fața comisurală există adesea o bandeletă de fie-care parte a liniei mediane. Sămînță cu înveliș subțire; albumen cornos.—Erburi anuale, bisanuale sau perene. Tulpine adesea fistuloase, striate sau cane-

late, nodoróse în dreptul inserțiunii pețiolurilor. Frunze alterne, fără stipulă, întregi, mai mult ori mai puțin penati sau palmatisecate, rar peltate sau spinóse. Flori dispuse în mici umbele (*umbelule*) reunite ele însuși în umbele (*umbelă compusă*), mai rar dispuse în umbele simple sau în capitulă. Umbele și umbelule încunjurate de un verticil de bractee (*involucru* și *involucel*) sau munit de unul numai sau lipsite de amândouă.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Umbele simple.
2. Receptacul cu squame paleacee. Folióele involucrului penatifide . . . . . **Eryngium L.**
- 2.* Receptacul fără squame paleacee. Folióele involucrului nedivise . . . . . **Sanicula L.**
- 1* Umbele composite.
3. Fruct aculeat, ori rostrat.
4. Fruct nerostrat numai aculeat.
5. Comisură plană ori convexă.
6. Cóstele secundare ale mericarpilor consistând din una serie de aculei. Folióele involucrului penatipartite . . . . . **Daucus L.**
- 6.* Cóstele secundare ale mericarpilor consistând din 2-3 serii de aculei. Folióele involucrului nedivise . . . . . **Orlaya Hoffm.**
- 6.* Comisură cu marginile inflecte ori involute, ori și cu un sul longitudinal. Folióele involucrului mici, ori lipsind.
7. Cóstele secundare ale mericarpilor evidente. Tulpină angular-sulcată
8. Cóstele secundare mai prominente decât cele primare, cu 1-3 serii de aculei . . . . . **Turgenia Hoffm.**
- 7.* Cóstele secundare ale mericarpilor neevidente. Fruct peste tot aculeat. Tulpină rotundă . . . **Torilis Adans.**
- 4.* Fruct rostrat, aculeat ori neted. Comisură convexă ori involută.
9. Receptacul nu excavat. Fruct liber.
10. Fruct cu 5 cóste obtuse. Rostru foarte lung. Umbelă pauciradiată . . . . . **Scandix L.**
- 10.* Fruct fără cóste. Rostru mai scurt. Umbelă mai adese-ori multiradiată . . . . . **Anthriscus Hoffm.**
- 9* Receptacul excavat incluzând fructul scurt-rostrat . . . . . **Echiuophora L.**
- 3.* Fruct nici aculeat, nici rostrat.

11. Fruct lenticular-compres orî cu cstele aripate.
12. Fruct cu marginile dilatate ŝi aripate, aripile alipite.
13. Mericarpîi cu 5 cste primari, dintre care cele 2 cste laterale formz marginile aripate. Cstele secundare lipsesc.
14. Mericarpîile cu vrste numeroŝe (30-60). Plantă glabră. Corolă galbină . . . . . Ferulago Koch.
- 14.* Mericarpîi numai cu 1-3 vrste.
15. Petale obovate, emarginate, cu o lacinul inflect.
16. Marginea fructului cartilagineu îngroŝat . . . Tordylium L.
- 16.* Marginea fructului nu cartilagineu îngroŝat.
17. Vrstele percurg întrégă lungimea mericarpîilor. Peucedanum L
- 17.* Vrstele claveforme ajung numai pn la jumătatea mericarpîilor . . . . . Heracleum L.
- 15.* Petale suborbiculare, intregi ŝi convolute . . . Pastinaca L.
- 12.* Fruct cu cstele aripate, aripile căscate.
18. Mericarpîi cu cste primare ŝi cu cste secundare . . . . . Siler Scop.
- 18.* Mericarpîi numai cu 5 cste primare.
- 18.** Petale galbine . . . . . Levisticum Koch
- 18.*** Petale albe . . . . . Angelica L.
- 11.* Fruct nici lenticular-compres, nici aripat.
19. Comisură involută, orî cu un sul longitudinal.
20. Cstele mericarpîilor undulat-crenate . . . . Conium L.
- 20.* Cstele mericarpîilor nu undulat-crenate.
21. Cstele mericarpîilor subsulcate, striate, striele subtuberculate . . . . . Cuchrys L.
- 21.* Cstele mericarpîilor frte obtuse, orî ŝi lipsind.
22. Stil evident filiform . . . . . Chaerophyllum L.
- 22.* Stilul lipseŝe. Stigmat sessil pe stilopodul conic. Physocaulus Tausch.
- 19.* Comisură plană orî convexă.
23. Fructul la tăietura transversală subrotund orî rotund.
24. Petale involute, lacini subpatrate, retuse . . . Foeniculum Hoffm.
- 24.* Petale nu involute, obcordate orî ovate.
25. Stili ŝi la maturitate erecți . . . . . Oenanthe L.
- 25.* Stili reflexi . . . . . Seseli L.
23. Fruct despre laturi compres la tăietură transversală ovat orî geminat.
26. Dinți calicelui obsolei.
27. Petale obcordate . . . . . Pimpinella L.
27. Petale nu obcordate.
28. Flori polygame, alb . . . . . Trinia
- 28.* Flori ermafrodite.
- 28.* Flori albe . . . . . Apium
- 28.** Flori galbine . . . . . Bupleurum L.

- 26.* Dinții calicelui evidenți.
29. Dinții calicelui foarte mari . . . . . *Cicuta L.*
- 29.* Dinții calicelui mici,
- 30 Valecule cu 1 vîrstă . . . . . *Falcaria Host.*
- 30.* Valecule cu 3 vîrste.
31. Vîrstele superficiale . . . . . *Sium L.*
- 31.* Vîrstele acoperite prin pericarpul îngroșat și
corticos . . . . . *Berula Koch.*
[Loc alb] . . . . . *Lophosciadium.*

Genul *Eryngium* Tournef.

Eryngium Tournef. (Eringiu). Calice cu dinți foliacei, aristați; petale obcordate-emarginate, cu un lobul inflex; fruct elipsoid; achene lipsite de cîste, acoperite de solđi accuminăți; valecule lipsite de bandelete; columelă întregă, aderentă cu achenele; flori sessile, solitare la subsuōra unor bractee spinose, formând un capitul compact, oblong sau subglobulos, munit cu un involucru de mai multe foliole spinose mai lungi decăt el.

E. campestre L. [Loc alb]. *Frunze ternat-bipenatífide*, reticulat-venate, spinos-dentate, cele radicale pețiolate, cele caulinare auriculat-amplexicaule, auricule laciniat-dentate. Tulpină paniculată, divaricată. Involucrul mai lung decăt capitulul subrotund. Squame *paleacee, întregi*. Calice mai lung decăt corola. Flori deschis albăstriu-verđi. 4 Iulie-Aug. În stepe și în fînețele din păduri. Fōrte comun pretutîdeni.

Genul *Sanicula* Tournef.

Sanicula Tournef. (Saniculă). Calice cu dinți foliacei; petale emarginate, cu un lobul inflex; fruct subglobulos; achene lipsite de cîste, acoperite de spinii subulați, încărligați; valecule cu bandelete numeroase, dar puțin distincte; columelă întregă, aderentă cu achenele; flori poligame, reunite în mici capituli subglobuloși, formând o umbelă neregulată; involucru polifil.

S. europaea L. [Loc alb]. Frunze radicale palmat-partite, lacini trifide, neegal incis-serrate. Florile ermafrodite sessile, cele masculine foarte scurt pedicelate. Tulpină erectă. Umbele terminale. Flori albe sau roșietice, polygame. 4 Maiu-Iunie. În regiunea silvatică foarte comună.

Genul *Daucus* Tournet.

Daucus Tournet. (Morcov). Calice cu dinți foarte scurți; petale emarginate, cu un lobul inflex, cele exterioare radiante; fruct ovoid, comprimat prin spinare; achene cu coste primare lineare, acoperite de 1-3 rânduri de sete scurte, cu coste secundare foarte proeminente, tăiate aproape până la basă în ghimpă dispuse pe un singur rând; valecule cu o singură bandeletă; columelă liberă, bifidă; involucru cu foliole penatifide.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Involucru multifoliolat, foliole trifide și penatifide . . . . . **D. Carota** L.
 1.* Involucru lipsesce . . . . . **D. Bessarabicus** De.

D. Carota L. var. *sylvestris* [loc alb]. Tulpină hispidă. Frunze 2-3-penate, opace, penilele penatifide, lacinii lanceolate, cuspidate. *Foliolele involucrului trifide și penatifide*, subegal de lungi cu umbelulele. Ghimpii egal de lungi cu diametrul transversal al fructului oblong-oval. Umbela floriferă plană, cea fructiferă concavă. Flori albe. ♂ Iunie-August. Pretutindenî.

D. Bessarabicus De. [Loc alb]. Plantă glabră. Frunze ternat-supradecomposite, lacinii linear-setacee. Umbelă multiradiată. *Involucru lipsesce*. Fructul (mericarpiul) cu aculei, a căror lungime este egală cu lățimea mericarpiului, cel tiner scabru. Pe malul mării aproape de Portița.

Genul *Orlaya* Hoffm.

Orlaya Hoffm. (Orlaie). Calice cu dinți scurți; petale emarginate cu un lobul inflex, cele exterioare foarte mari, radiante, profund bifide; fruct ovoid, comprimat prin spinare; achene cu coste primare filiforme, acoperite de 1-3 rânduri de sete scurte, cu coste secundare proeminente, crenate, tăiate aproape până la basă în spină subulați, dispuse pe 2-3 rânduri; valecule cu o bandeletă; columelă liberă, bipartită; involucru și involucele cu foliole întregi.

O. grandiflora Hoffm.; *Caucalis grandiflora* L.; *Platysper-*

mum grandiflorum D. Fl. [Loc alb]. Tulpină erectă. Petalele radiante mult mai lungi decât ovarul. Cóstele secundare ale mericarpiilor egale. Ghimpă la vîrf subulați și uncinați. Frunze duplicat-triplicat-penate. Umbele terminale. Involucru 3-5-foliolat, foliole lanceolate, lung acuminate, cu margini membranacee late, aprópe atât de lungi cât umbela 5-10 radiată. Involucele 3-8-foliolate, foliole eliptice, cu margini albe late, dinainte ciliolate. Umbele plane. Pretutindenă fórte comună.

Genul *Caucalis* Tournef.

Caucalis Tournef. (Caucalidă). Fruct oblong, puțin comprimat lateral; achene cu cóste primare filiforme, acoperite de sete, cu cóste secundare proeminente, munit de un singur rînd de spină robustă; involucru nul sau aprópe nul. (Restul ca în genul *Turgenia*).

C. dancoïdes L.; *C. leptophylla* Poll. non. L.; *Daucus platycarpus* Scop. [Loc alb]. Frunze bi-tripenate, penilele penatífide, laciniile lineare acute. Involucrul lipsesce, oră este numai 1-foliolat. Aculeii (ghimpă) cóstelor secundare uniserială, glabri, dela basa conică, subulați, la vîrf uncinați, egal de lungi cu diametrul transversal al mericarpiilor oră și mai lungi. ☉ Iunie-Iulie. Pretutindenă fórte comun.

Genul *Turgenia* Hoffm.

Turgenia Hoffm. (Turgenie). Calice cu dinți ascuțiți; petale emarginate cu un lobul îndoit înăuntru, cele exterioare radiante; fruct ovoid, subdidim; achene cu cóste marginale tuberculóse sau scurt aculeolate pe un singur rînd, cóstele dorsale, primare și secundare asemenea, tóte munit de 2-3 rînduri de spină; valecule cu o bandeletă; columelă liberă, bifidă; involucru cu 3-5 foliole întregi.

T. latifolia Hoffm.; *Caucalis latifolia* L. Syst. nat.; *Tordylium latifolium* L. spec. (T. cu frunze late). Frunze penate, penile lanceolate, incis-serrate. Umbelă 2-3-radiată, aculeii cóstelor comisurale egal de lungi cu diametrul transversal al comisurerei, oră și mai scurți. Flori albe oră purpurii. ☉ Iulie-August. Rară la Malcoi.

Genul *Torilis* Adans.

Torilis Adans. (Torilidă). Calice cu dinți lanceolați; petale emarginate, cu un lobul inflex, aproape egale sau cele exterioare radiante; fruct ovoid, puțin comprimat lateral; achene cu coste primare filiforme, acoperite de sete, cu coste secundare neproeminente, munite de mai multe rënduri de spină subulați, scabri, cari umplu valeculele, acestea cu o singură bandeletă; columelă liberă, bifidă; involucru nul sau cu 1-5 foliole.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Involucru universal multifoliolat.
2. Aculeii fructului mai lungi neglochidiați. Segmentul terminal al frunzei elongat . . . . . *T. Anthriscus* Gmel.
- 2.* Aculeii fructului foarte scurți, incurbați. Segmentul terminal al frunzei nu elongat . . . . . *T. microcarpa* Andrz.
- 1.* Involucrul universal lipsese, ori este numai 1-foliolat . . . . . *T. helvetica* Gmel.

T. *Anthriscus* Gmel.; *Tordylium Anthriscus* L. [Loc alb]. Ramuri patente. Frunze bipenate, foliole incis-serrate, *segmentul terminal elongat*. Umbelă lung pedunculată. Involucru universal multifoliolat, *abiă de jumătate cât radiile, ori și mai scurt*. Aculeii (ghimpii) fructului mai lungi, incurbați, la vîrf simpli, acuzi, nu glochidiați. Petale albe. ♂ Iunie-Iulie. In tuferișuri și păduri foarte comun.

T. *microcarpa* (Andrz.) Bess. [Loc alb]. Tulpină erectă, scabă, ramificată, ramuri erect-patente. Frunze simplu-ori bipennatisecte, *segmente* linear-lanceolate, incis-serrate până penatífide, *cel terminal nu este elongat*. Umbele lung pedunculate, radiante. Foliolele involucrului și a involucelelor setacee, *cele ale involucrului de lungimea radiilor*. *Ghimpii fructelor foarte scurți, incurbați*. Petale albe. Locuri aride și petróse. Constanța, Consul.

OBSERVARE.—*T. Anthriscus* Gmel. diferă prin frunzele mai puțin divise, prin segmentul terminal elongat, prin foliolele involucrului, ce sunt abiă de jumătate cât radiile ori și mai scurte, și prin ghimpii fructului, ce sunt mult mai lungi.

T. *helvetica* Gmel.; *Caucalis helvetica* Jacq.; *C. arvensis*

Huds.; *C. infesta* Curt.; *Scandix infesta* L. [Loc alb]. Ramuri divaricate. Frunzele infime bipenate, cele superioare penate ori ternate, foliole incis-serrate, cea terminală la frunzele superioare mai adese-ori *elongată*. Umbele lung pedunculat. *Involucrul lipsesce. ori este numai 1-foliolat. Ghimpă glochidiaț.* Petale albe de lungimea ovariilor. Stilii abia de 2 ori mai lungi decât stilopodul. In Delta Dunării la Kara-Orman, etc.

Genul *Scandix* Tournef.

Scandix Tournef. (Scandice). Calice cu dinți aproape nuli; petale obovate-emarginate sau trunchiate cu un lobul inflex; fruct oblong-linear, comprimat prin lature, prelungit într'un plisc cu mult mai lung decât achenele, acestea cu coste egale, obtuse; valecule lipsite de bandete; columelă liberă, întregă sau deabia bifidă; involucru nul sau cu o singură foliolă.

S. *Pecten veneris* L.; *Myrrhis Pecten veneris* All.; *Chaerophyllum rostratum* Lam. [Loc alb]. Foliiolele involucelelor la vîrf bi-trifide ori și întregi. Rostrul fructului despre dos compres pe timpul înflorirei încă odată atât de lung cât ovarul, biserial hispid. Flori albe. ☉ Maiu-Iunie. Cetea dela Ienissala.

Genul *Anthriscus* Hoffm

Anthriscus Hoffm. (Antrisc). Calice cu dinți nuli; petale obovate-emarginate sau trunchiate cu un lobul inflex; fruct ovoid-conic sau sublinear, comprimat prin lature, prelungit într'un plisc cu mult mai scurt decât achenele, acestea cu coste nule sau vizibile numai la baza pliscului; valecule lipsite de bandete; columelă liberă, bifidă la vîrf; involucru nul.

CONSPECTUL SPECILOR

1. Fructe ovate cu aculei subulați incurbați.

Rostru $\frac{1}{3}$ parte din lungimea fructului. *A. vulgaris* Pers.

1.* Fructe lineare setulos-muriculate. Rostrul

de jumătate cât fructul . . . . . *A. trichosperma* Schulf.

A. vulgaris Pers.; *Scandix Anthriscus* L.; *Caucalis Scandix*

Scop. [Loc alb]. Tulpină glabră. Frunze tripenate, glabre, pe fața inferioară la vene dispars-păróse, folióle penatífide. *Fructe ovate, acuminate cu aculei subulați incurbați*. Sulcii rostrului circa $\frac{1}{8}$ -parte de lungi cât fructul. Involucele dimidiate 2-3-foliolate. Stilií fórte scurți. Stigmat sessil. ☉ Maiü-Iunie. Pretutindení.

A. trichosperma Schult. [Loc alb]. Tulpină deasupra geniculilor puberulă. Frunze tripenate, glabre, pe fața inferioară la nervure dispars-păróse, folióle penatífide. *Fructe lineare, setulos-muriculate*. Sulcii rostrului circa de jumătate atât de lungi cât fructul. Involucele dimidiate, 2-4-foliolate. *Stilií mai lungi decât stilopodul*. ☉ Ienissala, Grecí.

OBSERVARE.—Se distinge de *A. Cerefolium* Hoffm. prin fructele setulos-muriculate.

Genul *Echinophora* L.

Echinophora L. (Echinoforă). Florí polygame; florile exterióre ale umbelulei masculine; cea centrală singurá femelá, sessilá. Calice cu 5 dinți. Petale obovate, emarginate, cu un lobul îndoit înăuntru. Fruct oblong saú fusiform, puțin comprinat prin lature, îngropat în o cavitate a receptaculului, încunjurat de ovarele abortate ale florilor sterile, cu vârful singur exsert; mericarpe cu 5 cóste deprimare, egale; valecule cu o bandeletă acoperită printr'o membrană fórte subțire. Sămínță fórte învêtită prin marginele sale.— Involucru și involucel polifil.

E. Sibthorpiana Guss. [Loc alb]. In stepele din regiunea australă pretutindení.

Genul *Ferulago* Koch.

Ferulago Koch. (Ferulag). Calice cu 5 dinți scurți. Petale ovale, acuminate, întregi, cu vârful erect saú curbat înăuntru. Fruct oval saú oblong, comprimat prin spinare, încunjurat de o margine plană; mericarpe cu cóste filiforme; valecule cu mai multe bandelete ascunse de pericarp; commisurá cu bandelete numeroase, superficiale; carpofer liber, bipartit.— Involucru polifil.

F. sylvatica (Bess.) Rehb.; *Ferula sylvatica* Bess.; *F. Ferulago b. commutata* Roch. [Loc alb]. Tulpină simplă orí

spre vîrf ramificată. *Frunze* 2-3-penatisecte, după circumferință linear-orî oblong-lanceolate, orî și ovat-oblonge, *pe la mijloc mai late*, laciniî lineare, abreviate, cuspidate, la cîstele primariî cruciș dispuse. Foliólele involucrului și a involucelelor ovat-lanceolate, orî lanceolate, cuspidate. *Pedicelul ceva mai lungî decît fructele mature*. Mericarpîi ovale, cîstele dorsale filiforme, deprese, comisura cu 12-16 vîrste. Stiliî fructului arcuat-reflectî, atingînd marginea stilopodului, îngrahă decidui. Intrîega plantă glabră. In fînețele din pîduri la Babadagh.

OBSERVARE.—*Ferulago galbanifera* Koch este plantă mai robustă și diferă cu deosebire prin frunzele a cîror circumferință este triangular-ovată, *la basă mai lată*.

Genul *Tordylium* Tournef.

Tordylium Tournef. (Tordiliu). Calice cu dinți scurți; petale emarginate-obcordate, cu un lobul inflex, cele exterioare radiante, profund bifide; fruct oval sau orbicular, comprimat prin spinare; achene cu cîste de-abiă vizibile, încunjurate de o bordură marginală grósă, tuberculósă; valecule cu 1 sau mai multe bandelete; columela liberă, bipartită; involucru polifl.

T. maximum L. [Loc alb]. Plantă hispidă, perî reversî. Tulpină erectă, cilindriformă, subtil-striată. *Frunze* penate, folióle obtus-crenate, la frunzele inferioare ovate, la cele superioare lanceolate, cele terminale elongate. Foliólele involucrului lineare, mai scurte decît umbela. Fructe setos-hispide. Umbela 5-10-radiată. Petalele pe partea superioară albe, pe cea inferioară rosietece, dintre acestea cea mai externă mai mare, profund bifidă. Vîrstele valeculelor solitare. Comisură cu 2 cîste. ☉ Iulie-August. Stepe, fînețe din pîduri. Fîrte comun pretutindenî.

Genul *Peucedanum* Tournef.

Peucedanum Tournef. (Peucedan). Calice cu dinți scurți sau nulî; petale emarginate sau întregî cu un lobul inflex; fruct ovoid sau oblong, comprimat prin spinare; achene cu marginele contigui, cu cîste marginale obscure sau confun-

date cu marginea dilatată și mai mult sau mai puțin îngroșată ce înconjură achena, cele dorsale filiforme sau puțin îngroșate; valecule cu 1-3 bandelete; columelă liberă, bipartită; involucru nul sau polifil.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Marginea fructului foarte lată și aproape străvădetore. Tulpină striat-sulcată. Involucru multifoliolat. Vagina supremă a frunzelor inflată, mai fără frunză . . . . . *P. latifolium* Dc.
- 1.* Marginea fructului îngustă.
- 2 Involucru lipsesce ori este numai 1-3-foliolat.
3. Frunze de 3-5 ori trisecte, ori ternat-penatisecte, lacinii elongate, linear-setacee, cuspidate. Pedicele egal de lungi cu fructele ori și subduple mai lungi . . . . . *P. longifolium* W. K.
- 3.* Frunze tripenatisecte, lacinii abreviat-lineare, ori linear-cuneate, obtuse, foarte scurt apiculate. Pedicele puțin mai scurte decât fructele. *P. arenarium* W. K.
- 2.* Involucru 5-multifoliolat.
4. Involucru 5-8-foliolat. Tulpină angulat-sulcată. Frunze tripenate, foliole ovate, penatifide, lacinii linear-lanceolate, pe margini scabre . . . *P. alsaticum* L.
- 4.* Involucru multifoliolat. Tulpină rotundă. Frunze triternatisecte (triplicat-ternate), segmentele lineare, acute, 1-nervate . . . . . *P. ruthenicum* M. B.

P. latifolium Dc. [Loc alb]. Tulpină rotundă, striat-sulcată. Frunzele radicale bipenatisecte, cele inferioare caulinare simplu penatisecte, cele superioare trisecte, segmente ovat-eliptice, subcoriacee, cartilagineu-serrate, cele laterale subdimidiat-cordate, cea terminală la basă cuneat-decurrentă confluentă cu cele laterale. *Vaginesele supreme inflatae, mai fără frunze. Foliólele involucrului multifoliolat lanceolat-lineare. Radiile umbelii glabre, striat-sulcate. In finețele din regiunea litoree la Kara-Nassib și în Deltă aproape de Kara-Orman.*

P. longifolium W. Kit. [Loc alb]. Tulpină rotundă, striată. *Frunze de 3-5-ori disecte, ori ternat-penatisecte, lacinii elongate, linear-setacee, cuspidate. Involucrul lipsesce, ori este numai 1-foliolat. Foliólele involucelelor linear-subulate. Pedicele egal de lungi cu fructul ori și subduple mai lungi.*

Radiile umbeleï striate, glabre. Plantă glabră. Petale galbene. In tuferișuri între Beilik și Talisman.

P. arenarium W. K. [Loc alb]. Tulpină rotundă, *striată*. *Frunze tripenatisecte, laciniū abreviat-lineare, orī linear-cuneate, obtuse, fōrte scurt apiculate. Involucrul lipsese orī constă numai din puține foliōle (1-3). Foliōlele involu- celor linear-subulate. Pedicele pușin mai scurte decât fructul.* Radiile umbeleï striate, glabre. Plantă glabră, resinōsă, galbin-lactescentă. Petale galbene. Coline nesipōse la Porțița și în Deltă între Kara-Orman și Litkov.

P. alsaticum L. *Cnidium alsaticum* Sprengl.; *Cervaria alsatica* Gaud., *Petroselinum alsaticum* Rehb. [Loc alb]. Tulpină angulat-sulcată, subpaniculată. Ramuri virgate. *Frunze tripenate, foliōle ovate, penatifide, laciniū linear-lanccolate, mucronate, pe margini scabre. Involucru 5-9-foliolat, patent.* Radiile umbeleï glabre. Stiliū fructului reflecti, ceva mai lungi decât stilopodul. Ramurile florilor înainte de înflorire curbate, iară pe timpul înflorirei iarăși îndreptate. Petale gălbiniū, câte-odată albe. In stepe și în finețe din tuferișuri și păduri fōrte comun.

P. ruthenicum M. B. [Loc alb]. Tulpină rotundă. *Frunze tri-ternatisecte (triplicat-trisecte), segmente lineare, acute, 1-nervate.* Ambele involucre, puține la număr (2-3). Radiile umbeleï glabre. Pedicele de lungimea fructelor. In finețele din păduri pe lângă Cincarova.

Genul *Heracleum* L.

Heracleum L. (Eracleū). Calice cu dinți scurți; petale emarginate-obcordate, cu un lobul inflex, cele exteriōre radiante, profund bifide; fructe suborbiculare, comprimate prin spinare; achene cu cōste marginale dilatate în aripă membranōsă, cele dorsale filiforme; valecule cu o singură bandeletă umflată în măciucă la basa sa, egalând aprōpe jumătatea superiōră a achenei; columelă liberă, bipartită; involucru nul sau oligofil.

H. sibiricum L. [Loc alb]. Frunze scabru-hirsute, penate orī profund penatifide, penile lobate orī palmat-partite, serrate. Ovariū subglabru. Fructe subrotund-ovale, la vîrf profund emarginate. *Petale subegale.* Comisura cu 2 vērste.

♂ Iulie-August. În finețele din păduri și în Delta Dunărei aproape de Ciermet.

Variază :

β. *angustifolium* [loc alb]; *H. angustifolium* L. Mant; *H. flavescens* Bess. La Cincarova, rar.

Genul *Pastinaca* Tournef.

Pastinaca Tournef. (Pastinacă). Calice cu dinți aproape nulii; petale întregi, cu vârful înertit înăuntru; fruct orbicular-oval, comprimat prin spinare; achene cu coste marginale dilatate în aripe aplanate, cele dorsale filiforme; valecule cu o singură bandeletă, mai scurtă decât achena; columelă liberă, bipartită; involuclu nul sau cu 1-2 foliole.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Involuclu și involucele lipsesc. Tulpină glabră. **P. sativa** L.

1.* Involuclu lipsește. Involucele 3-7-foliolate.

Plantă pubescent-sură . . . . . **P. graveolens** M. B.

P. sativa L.; *Anethum Pastinaca* Wib. (P. cultivată. Vulg. [Loc alb]). Tulpină angulat-sulcată. *Frunze penate, pe fața deasupra lucitoare*, pe cea dedesubt pubescente, foliole ovat-oblonge, ori oblonge, obtuse, crenat-serrate, cele laterale la basă lobate, ori ternate, cea terminală trilobată, serraturile foarte scurt mucronate. *Involuclul și involucele lipsesc*. Dinții calicelui obsoleți. Fructe ovale, comisura cu 2 vârste. Flori galbene. ♂ În Delta la Sulina și la Ciermet.

P. graveolens M. B.; *Malabaila graveolens* Hoffm.; *Hieracleum graveolens* Sprengel. (P. [Loc alb]). *Plantă pubescent-sură*. Tulpină sulcată. *Frunze opace penatisecte*, segmente ovat-eliptice, ori oblonge, ori și suborbiculare, profund incis-lobate, serrate, serraturile acutiuscule, mutice. *Involucele dimidiate constătătoare din 3-7 foliole*. Dinții calicelui obsoleți. Fructe ovale, comisura cu 2 vârste. În finețe la Karaomer.

Genul *Siler* Scop.

Siler Scop. (Siler). Calice cu 5 dinți. Petale obovate, emarginate, cu un lobul îndoit înăuntru. Fruct oval, comprimat

prin spinare; o bandeletă sub fie-care cóstă secundară; carpofor liber, bifid. Involucru nul saũ oligofil.

S. trilobum Scop.; *S. aquilegifolium* Gaertn.; *Angelica aquilegifolia* Dc.; *Laserpitium aquilegifolium* Jacq. (S. trilobat). Rădăcină comosă. Tulpină erectă, subrotundă, glabră. Frunze ternat-penate, penile pețiolulate, cele două laterale 3-lobate, cea terminală 3-lobată orî penat-5-lobată, incisă și crenată. Vagina frunzelor largă. Umbele mari, 15-20-radiate. Petale albinețe, neradiante. În pădurile din munții stîncoși: m. Consul, Greci, Cocoș.

Genul *Levisticum* Koch.

Levisticum Koch. (Leuștén). Calice cu limb obliterat. Petale orbiculare, neemarginate, cu un lobul îndoit înăuntru. Fruct oblong, comprimat prin spinare; mericarpe cu 5 cóste aripate, dintre care cele marginale mai late; valecule munit de o bandeletă; carpofor liber, bipartit. Involucru și involucele polifile.

L. officinale Koch. [Loc alb]. Rădăcină îngroșată, galbină albăstrie. Tulpină striată, fistulósă, ramificată. Frunze duplu-penate, folióle rhomboidale, la baza întregă cuneiforme, nedivise orî trilobate, dinainte incise, lung acuminate, mucronate. Umbele terminale, convexe multiradiate, asemenea și umbelulele. Involucrul și involucele multifoliolate, folióle lanceolat-lineare, lung acuminate, pe margini membranacee, mai scurte decât radiile. Flori gălbini. Locuri umede și mlăștinoșe de pe lângă lacul dela Mamaia.

Genul *Angelica* Tournef.

Angelica Tournef. (Angelică). Calice cu dinți aprópe nuli; petale întregi, acuminate; fruct ovoid, comprimat prin spinare; achene cu cóste marginale lat aripate-membranóse, cele dorsale filiforme; valecule cu o bandeletă; columnelă liberă, bipartită; involucru nul saũ cu 1-2 folióle.

A. sylvestris L.; *Imperatoria sylvestris* Dc.; *Selinum sylvestre* Crantz. [Loc alb]. Frunze tripenate, folióle ovate orî lanceolate, acutat serrate, cele supreme nedecurente, cea terminală întregă, orî trifidă, cele laterale subsessile, la basă

neegale, une-orî bifide. Flori albe. In regiunea silvatică pretutindenî.

Genul *Conium* L.

Conium L. (Coniu). Calice cu dinți aprópe nulî; petale obovale, scurt emarginate, cu un lobul inflex; fruct subglobulos, subdidim, puțin comprimat prin lature; achene neatenuate la vîrf, cu cóste egale, proeminente, undulate; valecule lipsite de bandete; columelă liberă, bipartită; involucru 3-5 folióle.

C. maculatum L. (*C. maculat.* Vulg. *Cucută*). Rădăcină fusiformă. Tulpină erectă, rotundă, fistulosă, roșu-maculată. Frunze triplicat-penate, foliólele dela basă ovat-cuneate lanceolate, penatifide, laciniî lanceolate. Foliólele involucrului lipsesc, ale involucelelor lanceolate, mai scurte decât umbelulele. Flori albe. Pe marginea pădurilor și pe malurile cu tuferișuri ale Dunărei, cu deosebire în Deltă; insula Sudkiol.

Genul *Cachrys* L.

Cachrys L. (Cachridă). Calice cu dinți obsoleți. Petale ovate, integre, cu acumen inflex. Disc lat cu marginea adesea undulată. Fruct ovat sau oblong, prin lature subcomprimat, cu pericarp spongios, turgid. Mericarpe cu 5 cóste confluyente obsolete sau proeminente în cóste. Bandete numeroase aderente cu endocarpul foarte subțire a seminței. Sămînță cu fața interioară profund sulcată, cu marginea involută. Erburî perene, cu petale galbine, cu frunze descompuse în laciniî îngust lineare sau foarte mici.

C. alpina M. B. [Loc alb]. Frunzele radicale ternat-4-6-penatisecte, segmente linear-filiforme, elongate. Foliólele ambelor involucruri linear-setacee, mult mai scurte decât radiile umbelulelor și umbelulelor. Fruct ovat, mericarpîi sub-sulcate, striate, striele subcrenulate. 4 In munții stîncoși dela Greci.

Genul *Chaerophyllum* Tournef.

Chaerophyllum Tournef. (Cherofil). Calice cu dinți aprópe nulî; petale obcordate, emarginate sau trunchiate, cu un lo-

bul inflex; fruct oblong-linear, comprimat prin lature, atenuat la vîrf; achene cu c ste egale, obtuse; valecule cu o singură bandeletă; columelă liberă, bifidă; involucrel nului s u cu 1-3 foliole.

CONSPECTUL SPECIILOR

- 1 Foli lele involucelelor ciliate. Segmentele frunzelor lobate, obtuse . . . . . Ch. *temulum* L.
 1.* Foli lele involucelelor glabre. Segmentele frunzelor înguste . . . . . Ch. *bulbosum* L.

Ch. *temulum* L.; *Myrrhis temula* Spreng. [Loc alb]. *Tulpină* subgenicul  inflată, la basă hispid , * n partea superioară hirt *. *Frunze bipenate*, foliole ovat-oblonge, lobat-penatifide, lob  obtus , scurt-mucronula i, subcrena i. *Foliolele involucelelor ovat-lanceolate, cuspidate, ciliate*. Petale glabre. Stili  recurbați, egal de lungi cu stilopodul. Involucelele unilaterale. Petale albe. *Tulpină maculată*. Tuferi ur . Comun.

Ch. *bulbosum* L.; *Myrrhis bulbosa* Spreng. [Loc alb]. *Tulpină* subgenicul  inflată, la basă hispid , * n partea superioară glabră*. *Frunze supra-decomposite*, foliole profund penatifide, lacinii linear lanceolate, acute, la frunzele superioare lineare, f rte înguste. *Foliolele involucelelor lanceolate, cuspidate*, glabre. Stili  reflexi, subegal de lungi cu stilopodul. *Tulpină maculată*. Rădăcină napiform-tuberos . Involucelele unilaterale. Petale albe. Umbele multiradiate. In tuferișurî la Constan a  i în păduri la Cincarova.

Genul *Physocaulus* Tausch.

Physocaulus Tausch. (*Fisocaulus*). Calice cu dinți obsoleți. Petale obovate *intregi* cu v rful inflex. Fruct prin lature comprimat, linear oblong. Mericarpe cu 5 c ste obtuse  i egale; valecule cu o bandeletă. Stigmate sessile în v rful stilopodiilor conice. Carpofor  ntreg. S min n  canaliculată din partea comisur i.

Ph. *nodosus* Tausch.; *Scandix nodosa* L.; *Chaerophyllum nodosum* Lam.; *Anthriscus nodosa* Pers.; *Torilis macrocarpa* Gaertn.; *Biasolettia nodosa* Bertol. [Loc alb]. Tul-

pină sub geniculă inflată. Frunze ternat-bipenate, penile ovate, penatifid-incise și dentate. Fructele hispide, setele insidente pe tubercul. In pădurile din munții stîncoși la Cocos.

Genul *Foeniculum* Tournef.

Foeniculum Tournef. (Fenicul). Calice cu dinți nuli; petale întregi la vîrf și învertit înăuntru; fruct elipsoid sau oblong, necomprimat; achene cu cîste proeminente, obtuse, subcarenate, cele marginale puțin mai late; valecule cu o singură bandeletă; columelă bipartită, aderînd de achene; involucru nul.

F. officinale All.; *F. vulgare* Gaertn.; *Anethum Foeniculum* L.; *Meum Foeniculum* Spreng. [Loc alb]. Tulpină la basă rotundă. Laciniile frunzelor linear-subulate, elongate. Umbelă 13-20-radiată. Involucrul lipsesce. Flori galbene. Cultivată.

Genul *Ænanthe* Tournef.

Ænanthe Tournef. (Enante). Calice cu dinți subulați, acrescenți după antesă; petale obovale-emarginate, cu un lobul inflex; fruct cilindraceu sau subtetragon; achene cu cîste obtuse, egale; valecule cu o singură bandeletă; columelă aderentă de achene; involucru nul sau oligofil, caduc.

Æ. Phellandrium Lam.; *Phellandrium aquaticum* L.; [Loc alb]. Rădăcină fusiformă, fibrósă, fibre filiforme, la geniculă verticilate. Tulpină foarte ramificată, ramuri divaricate. Frunze bi-tripenate, foliole divaricate, ovate penatifid-incise, cele submerse multifide, lacini capilare. Umbele opuse frunzelor. Fructe ovat-oblonge. Stili foarte scurți. Tulpina pe la geniculă inferioară radicanță. Bălți, mlăștini. Foarte comun în regiunea Danubială.

Genul *Seseli* L.

Seseli L. (Seseli). Calice cu dinți scurți; petale subintegre sau emarginate, cu un lobul inflex; fruct ovoid-oblong, necomprimat; achene cu cîste grîse, obtuse, aproape egale sau cele marginale puțin mai proeminente; valecule cu o singură bandeletă; columelă liberă, bipartită; involucru nul sau polifil.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Involucelele la basă mai mult său mai puțin cupulate, în partea superioară sectate neregular în lacinii lanceolat-subulate, surtomentose. Umbelă multiradiată . . . . . *S. peucedanifolium* Bess.
- 1.* Foliólele involucelelor libere.
2. Frunzele după circumferință triunghiulare.
3. Radiile umbeleii subrotunde, glabre.
4. Umbelă 10-15-radiată . . . . . *S. glaucum* Jacq.
- 4.* Umbelă 15-20-radiată . . . . . *S. varium* Friv.
- 3.* Radiile umbeleii angulare. pe partea internă pubescente. Umbelă 6-10-radiată . . . . . *S. tortuosum* L.
- 2.* Frunze după circumferința oblong-ovate. Radiile umbeleii angulare, pe partea internă pubescente. Umbelă 20-30-radiată . *S. coloratum* Ehrh.
- 2.* Frunze după circumferință lat-ovate. Radiile umbeleii subangulare, aspre. Umbelă 10-15-radiată . . . . . *S. campestre* Bess.

S. peucedanifolium Bess.; *S. rigidum* W. K. β . *peucedanifolium* Ledeb. [Loc alb]. Tulpină rotundă, mai puțin îngroșată și rigidă, subtomentosă, în partea superioară nu prea mult ramificată. Frunze glauce, palmatisecte, segmente 3-2-orii simplu penatipartite, lacinii decurente, lineare, elongate, rigide, cuspidate, subpunginte, întregii orii trifide. Involucrul lipsesce. Radiile umbeleii nu prea multe la număr, tomentose. *Involucelele la basă cupulate, în partea superioară fideate neregular în lacinii lanceolat-subulate, surtomentose.* Fructe tuberculat-pubescente. În munții stincoși dela Greci, Zybil, colinele cretacee dela Murfatlar.

S. glaucum Jacq. [Loc alb]. Tulpină ramificată. *Frunzele radicale ternat-tripenate, după circumferință triunghiulare, folióle lanceolate, orii lineare. Peziolii rotunđi, orii despre laturii compresii.* Umbelă 10-15-radiată, radii subrotunde, glabre. Foliólele involucelelor subulate, foarte îngust membranaceu-marginate, ajungând pe timpul înflorirei până la jumătatea pedicelilor. *Fructele* mai tinere ruguloase, *scurt turbinat-ovate*, iară cele mature glabre, orii puțin puberule. Velecule cu câte 1 vîrstă și cu câte 1 cóstă. Coline. Comun.

S. varium Trev.; [Loc alb]. Tulpină ramificată. *Frunze ra-*

dicale ternat-tripenate, după *circumferință triunghiulară*, lacinii lineare. *Pețiolii deasupra canaliculați*. Umbele 12-25-radiate, *radiile subrotunde*, deîmpreună cu ovariile *glabre*. Foliólele involucelelor lanceolate, acuminate, cu margini membranacee, ajungând pe timpul înfloririi până la jumătatea pedicelului. *Fructe* mature *linear-oblonge*. Valecule cu câte 1 vîrstă, și cu câte 1 cîstă. Radiile umbeleii de 2 ori mai lungi ca la *S. glaucum* Jacq. Dinții calicelui foarte mici, foliólele involucelelor libere (nu concrescute ca la *S. Hippomarathrum* L.) Locuri stîncóse, muntele Consul.

S. tortuosum L. [Loc alb]. Tulpină ramificată, divaricată. *Frunzele radicale și cele inferioare caulinare* ternat-tripenate, după *circumferință triunghiulară*, lacinii lineare. *Pețiolii deasupra canaliculați*. Umbele 6-10-radiate, *radii acut-angulare, puberule pe partea internă*. Involucru 1-3-foliolat. Foliólele involucelelor lanceolate, acuminate, cu margini lat-membranacee, pe timpul înfloririi egal de lungi cu umbelulele. Fructe pubescent-scabre. ♀ Iulie-August. În stepe și fînețele din păduri. Comun pretutîdeni.

S. coloratum Ehrh. [Loc alb]. Tulpină simplă ramificată. Frunzele radicale și cele superioare caulinare tripenate, după *circumferință oblong-ovate*, lacinii lineare. *Pețiolii deasupra canaliculați*. Umbela primarie 20-30-radiată, *radiile angulare, subegale*, pe partea internă deîmpreună cu fructele mai tinere puberule. *Involucru lipsesce*. Foliólele involucelelor lanceolate, acuminate, cu margini lat-membranacee, mai lungi decît umbelulele. ♂ Iulie-August. În fînețele din păduri. Foarte comun pretutîdeni.

S. campestre Bess. [Loc alb] Tulpină rotundă, în partea superioară patul-ramificată, rigidă. Frunzele radicale 3-4-pennatisecte, după *circumferință lat-ovate*, segmente subtripartite, lacinii lineare. *Pețiolii deasupra canaliculați și membranacei-marginati*. Involucrul consta din multişóre folióle subdecidue. Umbelă 10-15-radiată, radiile subangulare, aspre. Foliólele involucelelor pe timpul înfloririi subegal de lungi cu pedicelulele. Fructe oblonge, pubescente, cele exterioare subegal de lungi cu pedicelulele. În stepe și în peninsula Kaleh, Portița.

Cenul Pimpinella L.

Pimpinella L. (Pimpinellă). Calice cu dinți aprópe nulí; petale obovale-emarginate, cu un lobul inflex; fruct ovoid, comprimat prin lature; achene cu cóste egale, filiforme; valecule cu mai multe bandelete; columelă liberă, bifidă; involucru nul.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Fruct glabru
2. Tulpină angulat-sulcată, foliată . . . . . **P. magna L.**
3. Tulpină rotundă, superficial-striată.
4. Pedunculí glabri . . . . . **P. Saxifraga L.**
- 4.* Pedunculí și ramurí indesuit pubescente . . . **P. nigra Willd.**
- 1.* Fruct indesuit sur-tomentos . . . . . **P. Tragium Vill.**

P. magna L. [Loc alb]. Frunze penate, folióle acute, dentate, nedivise, lobate orí laciniate. *Tulpină foliată, angulat-sulcată.* Stilii mai lungí decât ovariiile. *Fructe oblong-ovate, glabre.* In stepe și în fînețele din pădurí, fórte comun.

P. Saxifraga L. [Loc alb]. Frunze penate, folióle ovate, obtuse, dentate, lobate, orí laciniate. *Tulpină rotundă, subtil striată, în partea superióră subrotundă,* glabră, orí pubescentă. *Pedunculí glabri.* Stilii pe timpul înflorirei mai scurți decât ovariiile. *Fructe ovate, glabre.* Locurí uscate pretutindení.

P. nigra Willd. [Loc alb]. Frunze penate, folióle ovate, obtuse, lobate, orí dentate, opace. *Tulpină rotundă, subtil striată, în partea superióră subnudă.* Ramurile deîmpreună cu *pedunculii indesuit pubescente.* Stilii pe timpul înflorirei mai scurți decât ovariiile. *Fructe glabre, ovate.* 4 Iulie-August. In fînețele din munți.

OBSERVARE.—Diferă de *P. Saxifraga L.* cu deosebire prin pedunculii pubescenti și prin aceea, că la sectura transversală a rădăcinei mult mai îngroșată, dacă vine în contact cu aerul, curge un suc de coloré cerulee.

P. Tragium Vill. [Loc alb]. *Plantă suriú-pubescentă.* Frunzele radicale penate, folióle obovat-cuneate, incis-serrate, adese-orí variú disecte, cele caulinare infime subpenate, folióle mai înguste, cele medie și superióre reduse la o squa-

mulă ovată orî oblongă subacuminat-mucronată. Petale cu o lacinulă incurbată, subretuse, pe dos pubescent-vilóse. *Fructe ovat-globóse indesuit sur-tomentóse*. Stilopodul depres. Stiliî egal de lungî cu fructul, orî și mai lungî. ♂ Iunie-Iulie. In munții și stepele petróse. Fórte comun: Gavgagia, Mangalia, Sepeljin, etc.

Genul *Trinia* Hoffm.

Trinia Hoffm. (Trinie). Florî dioice, rar monoice; calice cu dinți aprópe nulî; petale întregî, terminate printr'un vîrf ascuțit inflex'saú învêrtit înăuntru; fruct ovoid, comprimat prin lature; achene cu cóste egale, filiforme; valecule munitate saú lipsite de bandelete; columelă liberă, bipartită; involucru nul saú oligofil.

CONSPECTUL SPECIILOR

- 1 Involucelele lipsesc orî sunt 1-foliolate . . . . *T. Henningii* Hoffm.
1.* Involucelele 4-5-foliolate . . . . . *T. Kitaibelii* M. B.

T. Henningii Hoffm.; *T. vulgaris* Dc. β. *Henningii* Koch Synops. [Loc alb]. Plantă glabră. Florî polygame. Involucrul lipsesce. *Involucelele nule, orî constau numai din o singură foliolă*. Cóstele fructului obtuse. Pedicele fructifere elongate. Laciniile frunzelor elongate, linear-setacee. ♂ Aprilie-Maiú. In fînețele din stepe și munți. Fórte comun pretutindenî.

T. Kitaibelii M. B.; *Pimpinella glauca* W. K. [Loc alb]. Plantă glabră. Florî dioice. Involucrul lipsesce. *Involucelele 4-5-foliolate*. Cóstele fructului obtuse. Pedicelele fructifere elongate. ♂ In fînețele din păduri, pretutindenî: Babadagh, Ienissala.

Genul *Apium* Hoffm.

Apium Hoffm. (Țelină). Calice cu limb obliterat. Petale suborbiculare, întregî, cu vîrful îndoit saú învêrtit înăuntru. Fruct aprópe globulos, comprimat prin lature, didim; mericarpe cu marginî contigui, cu cóste filiforme și egale; valecule mediane cu o bandeletă, cele laterale cu 2-3 bandelete; carpofoar întreg. Sămînța convexă și gibósă pe spi-

nare, plană din partea commissurei.--Involucru și involucel nule.

A. graveolens L.; *Seseli graveolens* Scop.; *Sium Apium* Roth. [Loc alb]. Plantă glabră. Frunze penate, cele superioare ternate, foliole cuneate, la vîrf incise și dentate. In locurile sărate din regiunea litoree, foarte comun.

Genul *Bupleurum* Tournef.

Bupleurum Tournef. (Bupleuru). Calice cu dinți aprópe nuli; petale întregi, cu vîrfurile învîrtit înăuntru, cu lobul lat și trunchiat; fruct ovoid sau oblong comprimat prin lature; achene cu cóste egale, mai mult sau mai puțin proeminente, sau filiforme; valecule lipsite sau munit de 1 sau mai multe bandete; columelă liberă, bipartită; involucrul sau cu 1-4 foliole.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze neperfoliate . . . . . **B. juuceum** L.
 1.* Frunze perfoliate . . . . . **B. rotundifolium** L.
     [Loc alb] . . . . . **B. apiculatum** Friv.
     [Loc alb] . . . . . **B. Sintenisiuum** Uechtr.

B. juuceum L.; *B. baldense* W. K. [Loc alb]. Tulpină paniculată. *Frunze linear-lanceolate*, acuminate, 7-nervate, cele inferioare spre basă îngustate. Umbele 2-3-radiate. Folióele involucelelor lanceolat-lineare, acute, mai scurte decât umbelulele fructifere. Pedicelele de jumătate mai scurte decât fructele. Cóstele acute, valeculele concave, fără vîrste. Flori galbene ☉ Păduri, stînci: Babadagh, muntele Consul.

B. rotundifolium L.; *B. perfoliatum* Lam. [Loc alb]. Tulpină spre vîrf ramificată. *Frunze ovate, perfoliate*, cele inferioare spre basă mai îngustate, amplexicaule. Folióele involucelelor ovate, acuminate. Cóste filiforme. Valecule striate, fără vîrste. Flori galbene. Agrii, stepe, finețele din păduri pretutindenți foarte comun.

B. apiculatum Friv. [Loc alb]. In finețele dintre Medgidia și Cernavoda.

B. Sintenisiuum Uechtr. [Loc alb].

Genul *Cicuta* L.

Cicuta L. (Cicută). Calice cu dinți lați, foliacei; petale obcordate emarginate, cu un lobul inflex; fruct subglobulos, didim; achene cu coste egale, aplanate, obtuse; valecule cu o singură bandeletă; columelă liberă, bipartită; involucru nul.

C. virosa L. [Loc alb]. Fibrele rădăcinei îngroșate și septate filiforme. Frunze tripenate, foliole linear-lanceolate, acute, serrate. Flori albe. ♀ Iulie-August. În regiunea Danubială și cu deosebire în Delta.

Genul *Falcaria* Riv.

Falcaria Riv. (Falcarie). Calice cu dinți ascuțiți; petale obcordate-emarginate, cu un lobul inflex; fruct ovoid-oblong, comprimat prin lature; achene cu coste egale, filiforme; valecule cu o singură bandeletă; columelă liberă, bifidă; involucru polifil.

F. Rivini Host.; *Sium Falcaria* L.; *Critamus Falcaria* Rchb.; *C. agrestis* Bess. (F. lui Rivin. Vulg. *Dornie*). Frunzele radicale simple și ternate, cele caulinare ternate, foliola intermediu trifidă, cele laterale pe partea externă biterfide, lacini linear-lanceolate, egal apropiat-serrate, serraturile spinos-mucronate. Tulpină erectă ori ascendentă, rotundioară, striată. Ramurile foarte patente. Flori albe. ♂ Iulie-August. Foarte comun pretutindeni.

Genul *Sium* Tournef.

Sium Tournef. (Siü). Calice cu 5 dinți ascuțiți; petale obcordate emarginate, cu un lobul inflex; fruct ovoid, comprimat prin spinare, subdidim; achene cu coste egale, filiforme; valecule cu 3 bandelete; columelă bipartită, de ordinu adrentă cu achenele; involucru polifil.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Dinții calicelui foarte scurți . . . . . *S. lancifolium* M. B.
1.* Dinții calicelui elongați . . . . . *S. latifolium* L.

S. lancifolium M. B. [Loc alb]. Rădăcină fibrösă, stoloniferă. Frunze penate, foliole oblong-lanceolate, la basă ne-

egale, sub-egal acut-serrate. Involucru multifoliolat. *Dinții calicelui foarte scurți*. Furculițele carpoforului concresecute cu mericarpiile. In fînețele umede din regiunea litoree la Kara-Nassib.

S. latifolium L. [Loc alb]. Rădăcină fibrósă, stoloniferă. Frunze penate, foliole lanceolate, la basă neegale, însă egal acut-serrate. *Frunzele submerse bipenatifide ori multifide*. Involucru multifoliolat. Furculițele carpoforului concresecute cu mericarpiile. *Dinții calicelui elongați*. In mlaștinele din regiunea Danubială foarte frequent.

Genul *Berula* Koch.

Berula Koch. (Berulă). Calice cu 5 dinți. Petale obovate, emarginate, cu un lobul îndoit înăuntru. Fruct ovoid, comprimat prin lature, sau didim, coronat de stilopodiul conic și marginat; mericarpe cu margini necontiguî, întredeschise, cu cõste filiforme, egale; valecule cu mai multe bandelete ascunse și acoperite de pericarpul gros; carpofor bipartit, adnat cu mericarpele. Sămînță convexă pe amîndouă fețele.—Involucru polifil.

B. angustifolia Koch.; *Sium angustifolium* L.; *S. Berula* Gouan.; *S. erectum* Huds. (*B.* cu frunze înguste. [Loc alb]. Frunze penate, foliole incis-serrate. Umbele pedunculat, opuse frunzelor. Involucru mai adese-ori penatifid. Flori albe. Petale obcordate. In mlaștinele din regiunea Danubială.

Genul *Lophosciadium*.

Lophosciadium [loc alb].

L. meifolium Dc. [Loc alb]. In fînețele din păduri, la Telika, Țiganca, Kamene, Babadagh.

Fam. [Loc alb] COMPOSEE.

Flori (*flosculi*) ermafrodite, unisexuale sau neutre prin abortare, regulate sau neregulate. Calice persistent sau caduc, rar nul, format din solți, din ariste sau din papuri (egretă de per), coronând ovariu. Corolă gamopetală, regulată și tubuloasă, cu limb 4-5-dentat, sau neregulată, cră-

pată în partea internă și prelungită într'o limbuță plană, unilaterală, întinsă, 4-5-dentată la extremitate (*ligulă*), cu tub munit de nervure care dau la sinurile ce separă dinții. Stamina 4-5, inserate pe tubul corolei și alterne cu divisiunile sale, cu filamente de ordinar libere; antere biloculare, introrse, adesea munit de apendice basilare, totdeauna lipite într'un tub care înconjoară stilul (*synantherie*). Stil filiform, adesea umflat în partea sa superioară; stigmat bifid, cu lobi plani sau cilindricei, mărginiți pe fața internă de 2 linii de papile și muniți pe fața internă de peri scurți și rigizi (*peri colectorți*). Ovariu infer, unilocular, uniovulat. Fruct (*achenă*) uscat, monosperm, indehiscent, nud sau coronat de divisiunile calicelui. Sămînță lipsită de albumen.— Erburî anuale, bisanuale sau perene, mai rar subarborăș, cu frunze de formă variabilă, cele mai adese-orî alterne, fără stipuli. Flori sessile pe un receptacul comun și reunite în capitulî (*calathide, anthode*) multiflore sau pauciflore, încunjurate de un involucru comun (*periclin*), polifil. Receptacul comun de formă variabilă, glabru sau vilos, nud sau munit de bracteole (*paiete*) persistente, rar caduce, la subsuora cărora nasc florile.

1	{	Calathide cu florî tôte ermafrodite, cu corolă ligulată; stil neumflat dedesubtul stigmatelor. Cioracee.
	{	Calathide cu florî tôte regulate, tubuloase sau acelea din centru regulate și acelea dela periferie ligulate 2;
2	{	Florî din centru ermafrodite, tubuloase, acele dela periferie femele sau sterile de ordinar ligulate, radiante; stil neumflat dedesubtul stigmatului . . . . . Corimbifere.
	{	Florî tôte tubuloase, ermafrodite, rar sterile sau unisexuale; stil umflat dedesubtul stigmatului și de ordinar përos la înălțimea umflăturii . . . . . Cynarocefalee.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Florî tôte conforme.
2. Florî tôte ligulate.
3. Papul nici përos nici plumos.
4. Papul coroniform, 1-2-serial. Florî albastre. Clehorium L.
- 4.* Papul orî de tot lipsind, orî consistând din

- o margine scurtă, orî și din 2 sete. Flori galbine.
5. Receptacul paleaceu. Papul 2-setos . . . . . *Scolymus* L.
- 5.* Receptacul nud. Papul lipsește . . . . . *Lamproloma* L.
- 3.* Papul, cel puțin la achenele interioare, peros orî plumos.
6. Papul plumos.
7. Receptacul paleaceu . . . . . *Hypochoeris* L.
- 7.* Receptacul nud
8. Involucru 1-serial. Achene rostrate . . . . . *Tragopogon* L.
- 8.* Involucru multiseriat. imbricat.
9. Plumulele radiilor papului conțesute între sine.
10. Achene scurt stipitate, în jurul stipitelui la umbilic cu un inel calos . . . . . *Scorzonera* L.
- 10.* Achene lung stipitate în jurul stipitelui la umbilic cu un inel calos . . . . . *Podospermum* DC.
- 9*. Plumulele radiilor papului neconțesute între sine (libere).
11. Papul la basă concreșcut în un inel deciduu . . . . . *Picris* L.
- 11.* Papul persistent . . . . . *Leontodon* L.
- 6.* Papul simplu peros.
12. Receptacul paleaceu . . . . . *Lagoseris* Koch.
- 12.* Receptacul nud.
13. Achene rostrate, rostrul la basă muriculat.
14. Flori 2-seriale, câte 7-12 în un capitul . . . *Chondrilla* L.
- 14.* Flori multiseriale, numeroase în fie-care capitul . . . . . *Taraxacum* Juss.
- 13.* Achene nerostrate, orî și rostrate, însă rostrul la basă nemuriculat.
15. Achene plan-comprese.
16. Achene rostrate . . . . . *Lactuca* L.
- 16.* Achene nerostrate.
17. Papul môle, alb. Flori galbine . . . . . *Sonchus* L.
- 17.* Papul fragil, alb. Flori albastre . . . . . *Mulgedium* Cass.
- 15.* Achene rotunde, cilindrice orî 4-angulare.
18. Achene spre vîrf evident mai îngustate, uneorî rostrate. Papul de tot alb. Involucrul la basă cu un calice extern . . . . . *Crepis* L.
- 18.* Achene peste tot egal de gröse. Papul mai gălbiniu-orî mai roșietec-alb, fragil. Involucrul imbricat . . . . . *Hieracium* L.
- 2.* Flori tôte tubuloase, orî infundibuliform-campanulate (cele radiale une-orî mai mari).
19. Fie-care flóre din capitul cu un calice sepa-

- rat (polygamia segregata Lin) . . . . . *Echinops* L.
- 19.* Flori în capitulii involucrați.
20. Flori toate ermafrodite ori și dioice (*Cirsium*).
21. Papul peros, setos ori plumos (rareori la unele specii de *Centaurea* lipsind).
22. Receptacul setos ori paleaceu.
23. Squamele receptaculului foliacee, la basă concrecute între sine.
24. Papul peros, denticulat la basă concrecut în un inel deciduu . . . . . *Onopordon* L.
- 24.* Papul plumos, la basă concrecut în un inel deciduu . . . . . *Carlina* L.
- 23.* Squamele receptaculului neconcrecute între sine.
25. Foliólele interne ale involucrului scarióse, radiante. Flori rosacee . . . . . *Xeranthemum* L.
- 25.* Foliólele interne ale involucrului neradiante.
26. Involucru 1-2-serial. Papul 2-4-setos . . . . . *Bidens* L.
- 26.* Involucrul multiseriat, imbricat.
27. Foliólele involucrului la vîrf uncinate . . . *Lappa* Tourn.
- 27.* Foliólele involucrului neuncinate.
28. Florile radiale sterile, fără staminí și stili, adeseori mai mari.
29. Achene rotunde. Umbilicul central (nu lateral) . . . . . *Crupina* Pers.
- 29.* Achene comprese. Umbilic lateral . . . . . *Centaurea* L.
- 28.* Florile radiale feminine ori și ermafrodite, fertile.
30. Papul persistent, la basă neconcrecut în un inel ori în un nodul . . . . . *Kentrophyllum* Dc.
- 30.* Papul la basă concrecut în un inel ori în un nodul și cu acesta deciduu.
31. Papul peros ori setos.
32. Papul concrecut la basă în un nodul scurt cilindric . . . . . *Jurinea* Cass.
- 32.* Papul concrecut la basă în un inel . . . . . *Carduus* L.
- 31.* Papul plumos . . . . . *Cirsium* Tourn.
20. Flori homogame. Squamele receptaculului neconcrecute între sine.
33. Foliólele involucrului la vîrf spinóse. Papul setos, scurt . . . . . *Cousinia* Cass.
- 33.* Foliólele involucrului la vîrf expande în un apendice scarios. Papul plumos . . . . . *Leuzea* Dc.
- 22.* Receptacul nud (nici paleaceu, nici setos).
34. Involucru uniseriat, cilindric ori conic, la basă cu un calice extern.

35. Tulpină frunzósă . . . . . *Senecio* L.
 35.* Tulpină fără frunze, în locul acestora squame. *Petasites* Gaertn.
 34.* Involucrul multiserial, imbricat.
 36. Foliólele involucrului erbacee.
 37. Frunzele tulpinei opuse. Flori roşietice . . . *Eupatorium* L.
 37.* Frunzele tulpinei alterne. Flori galbine . . . *Linosyris* DC.
 36.* Foliólele involucrului mai mult ori mai puţin membranacee.
 38. Involucru 5-angular, foliólele numai pe margini membranacee . . . . . *Filago* L.
 33.* Involucru semiglobos, ori ovat (nu angular), foliólele mai complet membranacee.
 39. Flori radiale 1-seriale . . . . . *Heliopsis* Gaertn.
 39.* Flori radiale multiseriale . . . . . *Gnaphalium* L.
 21.* Papul lipseşte, ori este reprezentat numai prin o margine elevată, scurtă, a achenei.
 40. Involucru 1-2-serial . . . . . *Micropus* L.
 40.* Involucru multiserial imbricat.
 41. Capituli solitarii. Achene rostrate . . . . . *Carpesium* L.
 41.* Capituli în panicule ori în racemi paniculaşi.
 42. Achene la vîrf cu un disc foarte mic . . . . . *Artemisia* L.
 42.* Achene la vîrf cu un disc de lăţimea achenei. *Tanacetum* L.
 1.* Flori neconforme, cele interioare (ale discului) tubuloase, ori infundibuliform-campulanulate, cele marginale (ale radiilor) ligulate.
 43. Tulpină nefrunzósă, în locul frunzelor numai squame . . . . . *Tussilago* L.
 43.* Tulpină frunzósă.
 44. Receptacul nud (nici setos, nici paleaceu).
 45. Papul lipseşte ori consistă numai din o margine elevată (coronulă).
 46. Achene la vîrf cu o margine elevată . . . . . *Pyrethrum* Gaertn.
 46.* Achene fără margine elevată.
 47. Receptacul planiuscul, compact . . . . . *Leucanthemum* Tourn.
 47.* Receptacul subcilindric-conic, tubulos. *Matricaria* L.
 45.* Papul, cel puţin la achenele interioare, përos ori setos.
 48. Involucru 1-serial, la basă cu un calice extern (veđi No. 34) . . . . . *Senecio* L.
 48.* Involucru 2-multiserial.
 49. Involucru 2-3-serial. Flori radiale galbine.
 50. Achenele radiale fără papu . . . . . *Doronicum* L.
 49.* Involucru multiserial, imbricat.
 51. Flori radiale 5-8. Capituli în panicule . . . . . *Solidago* L.

- 51.* Flori radiale numeroase.
 52. Papul dublu la achenele radiale . . . . . *Pulicaria* Gaertn
 52.* Papul simplu la toate achenele.
 53. Frunze aripate-decurente pe tulpina . . . . . *Conyza* L.
 53.* Frunze nedecurente pe tulpina . . . . . *Inula* L.
 49.* Flori mici, cand galbene, mai adese-orii ro-
 sietece orii albastrii.
 54. Florile radiale 1-seriale . . . . . *Aster* L.
 54.* Florile radiale multiseriale . . . . . *Erigeron* L.
 44.* Receptacul setos orii paleaceu.
 55. Papul lipsese.
 56. Florile radiale late, putine la numar . . . . . *Achillea* L.
 56.* Florile radiale inguste si numeroase . . . . . *Authemis* L.
 55.* Papul peros, setos orii coroniform. Florile
 radiale sterile . . . . . *Helianthus* L.

3. **Cicoriacee.**—Flori toate ermafrodite, ligulate, cele exteriore de ordinar radiante; stil nearticulat nici umflat dedesubtul stigmatului.

Genul *Cichorium* Tournef.

Cichorium Tournef. (Cicore). Periclin cu foliole inegale dispuse pe 2 randuri, cele interioare, 8, mai lungi, connate la baza, la sfirsit reflexe, cele exteriore, 5, scurte, simuland un calicul; receptacul nud; achene tetragone, comprimate, coronate de o coronula de soldii numeroasi, scurti, obtusidenticulati, biseriatii.

C. Intybus L. [Loc alb]. Capituli geminati orii mai multii aglomerati, sessili, orii pedunculati. Frunzele florale dela basa mai lata si subamplexicaula lanceolate. Papul mult mai scurt decat achena. Flori azurii, rare-orii rosietece orii albe. 4 Iulie-August. Forte comun chiar si in Delta in insula Leti.

Genul *Scolymus* L.

Scolymus L. (Scolim). Periclin imbricat. Receptacul cu soldii indoiiti prin margini, invelind achena si aderand cu ea mai mult sau mai putin, asa incat simuleaza un pericarp aripat. Egreta scarioasa, coroniforma sau formata de soldii si de sete.

S. hispanicus L.; *S. maculatus* Scop. non L. [Loc alb]. Frunze

cu o aripă spre basă mai îngustată decurente. Tulpină subracemósă. Capituli axilari, solitari ori câte 2-3 aglomerați. Foliólele involucrului tóte acuminat. Papul 2-setos. Flori galbine. ♂ Iulie-August. Pe malul mării la Constanța, Tuzla, Mangalia, și la Măcin.

Genul *Lapsana* Tournef.

Lapsana Tournef. (Lapsană). Periclin cu 8-10 folióle egale, dispuse pe un singur rând, erecte, neconivente la maturitate, munit la basă de 2-3 solți scurți, simulând un calic; receptacul nud; achene fusiforme, comprimate, atenuate la cele două extremități, striate în lung, nude la vârș.

L. communis L. [Loc alb]. Frunze dentate, cele inferióre lirate. Tulpină ramificată, paniculată. Flori galbine, puțin mai lungi decât involucrul. ☉ Iulie-August. Fórte comun prin tuferișurile și pădurile din tótă Dobrogea.

Genul *Hypochoeris* L.

Hypochoeris L. (Ipocheridă). Periclin cu folióle inegale, imbricate pe mai multe rânduri; receptacul munit de paiete caduce, de lungimea achenelor; achene fusiforme, scabrestriate, munit de cósle, atenuate într'un plisc lung; acelea dela circumferință, rar acelea dela centru, lipsite de plisc; egretă cu perș uniseriați și toți plumoși sau biseriați, cei exteriori scabri, cei interiori plumoși.

H. maculata L. [Loc alb]. Tulpină 1-3-capitată, subunifoliolată, hispidă. Pedunculul subegal. Foliólele involucrului pe margini întregi, cele intermediu la vârș tomentos-marginate. Frunzele radicale sessile, oblong-obovate, de tot întregi ori sinuat-dentate, dispars pérose, maculate ori și nemaculate. 4 Iulie-August. In regiunea silvatică. Comun pretutinden.

Genul *Tragopogon* Tournef.

Tragopogon Tournef. (Tragopogon). Periclin cu 8-10 folióle egale, connate la basă, dispuse pe un singur rând, reflexe la maturitate; receptacul nud, alveolat; achene fusiforme, munit de cósle scabre sau dentate-spinóse, lung atenuate într'un plisc subțire, coronate de o egretă asemenea cu aceea dela *Scorzonera*.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Pedunculii spre vîrf mereu îngroșindu-se claviformi. Involucru sub-12-foliat . . . . . **T. major** Jacq.
- 1.* Pedunculii numai imediat sub capitulii puțin îngroșați. Involucru 8-foliolat.
2. Tulpină, cu deosebire la baza frunzelor alb-flocosă. Achenele marginale foarte scurt-rostrate. **T. floccosus** W. K.
- 2.* Tulpină neflocosă.
3. Achenele marginale egal de lungi cu rostrul . . . **T. pratensis** L.
- 3.* Achenele marginale aproape de 2 ori mai lungi decât rostrul . . . . . **T. orientalis** L.

T. major Jacq. [Loc alb]. *Pedunculii spre vîrf mereu îngroșați, claviformi*, pe timpul înfloritului îngroșitura cât baza involucrului. *Involucru consistînd din sub-12-folióle, mai lung decît florile*. Capituli deasupra concavi. Achenele marginale squamos-muricate, pe angulii acute, rostru filiform, subegal de lung cu achena. Flori galbene. ♂ Iunie-Iulie. Comun pretutindenii.

T. floccosus W. K. [Loc alb]. *Pedunculii egali, sub capitulii numai puțin îngroșați. Involucru consistînd din 8 folióle, mai scurt decît florile*. Achenele marginale la basă subnetede, mai sus la papă aproape squamulos-muricate, și angustate în un rostru foarte scurt. *Tulpina*, cu deosebire la baza frunzelor, asemenea și frunzele tinere alb-flocóse. Flori galbene. ♂ Iunie-Iulie. Intre Medgidia și Cernavoda; la Grópa-Ciobanului, în Deltă la Kara-Orman.

T. pratensis L. [Loc alb]. *Pedunculii egali, sub capitulii numai puțin îngroșați. Involucru consistînd din 8 folióle, foliólele deasupra basei transversal-impresă*. Flori egal de lungi cu involucrul ori și mai scurte. *Achenele marginale egal de lungi cu rostrul filiform, tuberculat-scabre*. Frunzele dela baza dilatată lineare, subulat-atenuate, stricte, ori la vîrf reflecte ori și contorte. Flori galbene. ♂ Mai-Iulie,

Variază :

β. *tortilis*. Frunze undulate și la vîrf contorte.

T. orientalis L. [Loc alb]. *Pedunculii egali, sub capitulii numai puțin îngroșați. Involucrul consistînd din 8 folióle, foliólele deasupra basei transvers-impresă*. Flori mai adese-

orî mai lungî decât involucrul. *Achenele marginale mai de 2 orî mai lungî decât rostrul filiform*, squamos muricate, squamele cartilaginee. Frunze dela basa dilatată lineare, subulat-atenuate, stricte orî la vîrf reflecte, orî și contorte. Florî galbine. ♂ Maiü-Iulie. In finețele din păduri, stepe. Fôrte comun pretutindenî: Adam-Clyssi, Akpunar, etc.

Genul *Scorzonera* Tournef.

Scorzonera Tournef. (*Zcorzoneră*). Periclin cu foliôle inegale, imbricate pe mai multe rënduri; receptacul nud; achene cilindracee, munate de cöste netede sau tuberculöse, lipsite de plisc, atenuate la vîrf, coronate de o egretă de perî inegali, plumoși, cu barbe încrucișate, cei 5 mai lungî nebărboși la vîrf.

CONSPECTUL SPECILOR

1. Tulpină simplă, apröpe fără frunze adeverate orî și numai squamösă.
2. Cöma rădăcinei filamentösă. Tulpină cu 2-3 squame . . . . . *Sc. austriaca* Willd.
- 2.* Cöma rădăcinei nudă orî subsquamată . . . *Sc. parviflora* Jacq.
- 1.* Tulpină ramificată și foliată . . . . . *Sc. hispanica* L.

Sc. austriaca Willd.; *Sc. humilis* Jacq. (*Sc. austriacă*). [Loc alb]. Frunze radicale oblong-lanceolate, orî lineare, *cele 2-3 caulinare squamiforme*. Tulpină glabră submonocefală. Foliölele involucrului acuminate, la însuși vîrful obtuse, cele exteriöre ovate. Achene striate, striele netede. *Cöma rădăcinei filamentösă*. Florî galbine. ♀ Aprilie. In munții stîncöși la Grcci, Ciermet.

Variază:

α. frunze eliptic-lanceolate, orî lanceolate, dela $1\frac{1}{2}$ - $2\frac{1}{2}$ centimetri late (*Sc. humilis latifolia secunda* Clus.; *Sc. humilis* Rchb.)

β. frunze mult mai înguste, linear-lanceolate orî lineare, uneorî dela $3\frac{m}{m}$ late (*Sc. pannonica tertia* Clus.; *Sc. angustifolia* Rchb.)

Sc. parviflora Jacq. [Loc alb]. Frunze radicale lanceolate, orî linear-lanceolate, acute, *cele caulinare puține și sublineare*. Tulpină cu 1-3 capituli, glabră. Involucru egal de

lung cu florile, foli lele interio re lanceolate. Achene striate, striile netede. *Corona r d cinei  nudă ori subsquamat *. Flori galbine. ♂ Mai -Iulie. In fite ele umede  i s rate de la Kara-Nassib. Rară.

Sc. hispanica L. [Loc alb]. Frunze oblonge ori lanceolate, acuminate. *Tulpină frunz s *, cu unul ori pu ini capituli. Involucru numai de jumătate c t florile, glabru, foli lele exterior  triangulare-ovate, cele interio re ovat-lanceolate, t te acute. Achene marginale muriculate. C ma r d cinei  squamată. Flori galbine. ♂ Iunie-Iulie. In fite ele din păduri  i in stepe, f rte comun.

Variază:

α. latifolia [loc alb]; *S. denticulata* Lam.; *S. edulis* Moench. Frunze ovat-ori oblong-lanceolate.

β. glastifolia [loc alb]; *S. glastifolia* Willd.; *S. graminifolia* Roth. Frunze elongat-lanceolate.

γ. asphodeloides [loc alb]. Frunze lineare.

Genul *Podospermum* Dc.

Podospermum Dc. (Podosperm). Periclin cu foli le numero se, inegale, imbricate pe mai multe r nduri; receptacul nud, alveolat; achene cilindrice, sulcate, munate de c ste netede, lipsite de plisc, purtate pe un pedicul de ert, umflat  i apr pe tot at t de lung c t  i achena; egretă asemenea cu cea dela *Scorzonera*.

P. villosum Stev. [Loc alb]. Rădăcină la g t coronată cu squame membranacee. Tulpină abreviată, indesuit-foliat , frunze linear-subulate, subcarinate, la basă dilatat-vaginant, pe fa a inferio r  subsericeu-vil se, pe cea superio r  mai glabre. Peduncul  elonga i, pubescent-vilo i. Foli lele involucrului cilindriciform-vil se, cele exterior  ovate, acuminate, cele interio re oblong-lanceolate, subacuminate, la virf glabriuscule. Achene muricate. In locurile aride  i petro se din munți inre Greci  i Măcin, etc.

Genul *Picris* Juss.

Picris Juss. (Picrid ). Periclin cu foli le inegale, imbricate pe mai multe r nduri; receptacul nud; achene fusiforme,

munate de coste, sbircite transversal, puin atenuate sau gatuite la vîrf, coronate de o egret de peri reunitei în inel la basă, uni denticulați scabri, cei lali plumoși.

P. hieracioides L. [Loc alb]. Plantă hispid, peri glochidiați. Frunze oblong-lanceolate, dentate ori subsinuate, cele caulinare intermediu cu basa trunclat ori hastată sub-amplexicaule. Capitului la terminarea tulpineii i a ramurilor corimboși. *Foliolele exteriore ale involucruului* patente, pe dos hispide, *pe margini* glabre. Ligulă aprope de 2 ori mai lungă dect tubul seu. Achene sub papu constrinse aprope fără rostru, subtil transversal rugose. Flori galbine. ♂ Iulie-August. In regiunea silvatică în cmpii. Frte comun în totă Dobrogea.

Genul *Leontodon* L.

Leontodon L. (Leontodon). Periclin cu foliole inegale, imbricate pe mai multe renduri; receptacul nud; achene fusi-forme, striate-scabre, munite de coste, atenuate în plisc, coronate de o egretă de peri uni-biseriați, toți plumoși, sau cei exteriori scabri.

L. asper (Poir) Rchb.; *Apargia aspera* W. K. (specimen ramificat). [Loc alb]. Rădăcină vertical, subramificat, mai triu premors. Tulpină monocefal, munit cu 2-5 squame subfoliacee, sub capitului mai îngroșată. Frunze lanceolate în peiol atenuate, sinuat-penatifide, lacinii neegale, pe ambele fee hispide, pe margini indesuit ciliate, peri rigidi, la vîrf trifurcați. Foliolele involucruului ovat-oblong, cele exteriore lanceolate, pe dos hispide, pe margini ciliate, ciliile indesuite, rigide, furcate, cele interiore lineare, pe dos nude, pe margini ciliate, ciliile frte scurte i subsimple, la vîrf puin atenuate. Papul plumos. ♀ Iunie-Iulie. In stepe, fi-neele din păduri, declivitățile munilor: Consul, etc.

Genul *Lagoseris* M. B.

Lagoseris M. B. (Lagoserid). [Loc alb].

L. bifida Koch.; *Trichocrepis bifida* Vis. [Loc alb]. Frunze dentate ori lirate. Achenele marginale pe laturea interior, carinele obtuse. In locurile aride. Comun pretutindenți.

Genul *Chondrilla* Tournef.

Chondrilla Tournef. (Condrilă). Periclin cu 8-10 foliole egale, de ordin ar dispuse pe un singur rënd, munit la basă de soldți fôrte scurți simulând un calicul; receptacul nud; achene fusiforme-cilindracee, muricate-spinöse la vâr, munit de cöste scabre, terminate printr'un plisc filiform, elongat, încunjurat la basa sa de o coronulă de 5 soldți, și terminată prin o egretă de perți pluriseriați.

Ch. juncea L. [Loc alb]. Frunze radicale runcinate, cele caulinare superiöre linear-lanceolate, orți numai lineare. Ramurți virgate. Capituli laterali, solitari orți câte 2-3. Achene terminate cu câte 5 dinți lanceolați. Florți galbine. Ligulele pe dos cu câte 3 strie albinețe. Tulpină mäi mult orți mäi puțin spinulos-hispidă. ♂ Iulie-August. Locurți uscate și nēsipöse. Fôrte comun în tötă Dobrogea.

Genul *Taraxacum* Hall.

Taraxacum Hall. (Păpădie). Periclin cu foliole numeröse, dispuse pe mäi multe rëndurți, cele exteriöre mäi scurte, de ordin ar întinse sau reflexe, simulând un calicul; receptacul nud; achene oblonge-cilindracee, sub-comprimate, solzöse sau muricate-spinöse la vâr, munit de cöste rugöse, terminate printr'un plisc filiform, elongat, munit de o egretă de perți pluriseriați.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Partea necolorată a rostrului mäi lungă decât achena de împreună cu partea colorată a rostrului . . . . . *T. officinale* Wigg.
- 1.* Partea necolorată a rostrului mäi scurtă decât achena de împreună cu partea colorată a rostrului . . . . . *T. serotinu* m

T. officinale Wigg.; *T. vulgare* Schrank.; *T. Dens leonis* Desf.; *Leontodon Taraxacum* L.; *L. officinalis* Wister. [Loc alb]. Achene linear-obovate, striate, la vâr squamos-muricate; striile achenelor exteriöre dela basă tuberculat-rugöse, ale celor intereriöre netede, *partea necolorată a rostrului*

maï lungă decât achena deîmpreună cu partea colorată a rostrului. Frunze oblong-orî linear-lanceolate, penatifid-runcinate, orî întregi, dentate orî de tot întregi. Flori galbine orî sulfurii. Plantă forțe variabilă. ♀ Maiu-tómna. Fórte comun pretutindenî.

T. serotinum Poir.; *Leontodon serotinum* W. K. [Loc alb] Achene oblong-lineare, la ambele capete atenuate, striate la vîrf subtil tuberculate, striele celor exterioare de la basă începînd ruguloase, ale celor inferioare netede; partea necolorată a rostrului maï scurtă decât achena de împreună cu partea colorată a rostrului. Frunze oblonge, cele de primăvêră întregi, cele maï târzie dentate orî runcinate. Flori galbine. Frunzele adeseorî hirte și tulpina iarășî adeseorî alb-lanată. ♀ Iulie-Sept. Fórte comun pretutindenî.

Genul *Lactuca* Tournef.

Lactuca Tournef. (Lactuă). Periclin cu foliole numeroase, inegale, imbricate pe maï multe rînduri, cele exterioare maï mici; flori numeroase, 2-3-seriate; achene atenuate în plisc capilar, elongate și coronate prin o egretă de perî uniseriați. (Cele-lalte caractere ca la *Mycelis*).

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Capituli pauciflori (maï adese-orî 5).
2. Frunze pețiolate, nedecurente . . . . . **L. muralis** Fres.
- 2.* Frunze decurente . . . . . **L. viminea** Schultz.
- 1.* Capituli multiflori. Frunze nedecurente.
3. Rostrul fructelor alb.
4. Rostrul dublu atît de lung cît achena . . . . . **L. saligna** L.
- 4* Rostrul egal de lung cu achena . . . . . **L. Scariola** L.
- 3.* Rostrul fructelor negru . . . . . **L. quercina** L.

L. muralis Fres.; *Prenanthes muralis* Lam.; *Mycelis muralis* Rchb.; *M. angulosa* Cass.; *Cicerbita muralis* Wallr.

Frunze pețiolate, lirat-penatifide, lacinii ovate, angulate, dentate. Capituli paniculați. Flori galbine. ☉ Iulie-August. În regiunea silvatică și în Deltă, în pădurea Leti, forțe comun.

L. viminea C. H. Schultz.; *Phoenixopus decurrens* Cass.; *Ph. vimineus* Rchb.; *Prenanthes viminea* L. [Loc alb]. Frunze

decurrente, cele inferioare profund-penatifide, lacinii lineare subdentate, orî de tot întregi, cele supreme lineare și întregi. Flori galbine. Muntele Consul, Ienissala.

L. saligna L. [Loc alb]. Frunzele pe fața inferioară la carină aculeate orî netede, lineare, acuminate, de tot întregi, cele infime runcinat-penatifide. Ramuri virgate, racemospicate. Achene pe ambele fețe 5-striate, *rostru alb dublu atât de lung cât achena*. Flori galbine. ♂ Iulie-August. Fôrte comun în locurile sărate și pe lângă mlaștinele de pe lângă Dunăre.

L. Scariola L. [Loc alb]. Frunzele pe carină ghimpóse, oval-oblonge, acute, sagitate, mucronat-denticulate, penatifid-runcinate, rare-orî întregi. Achene de ambele laturi 5-striate, angust-marginate, la vîrf mai lat marginate și setulos-puberule, *rostru alb egal de lung cu achena*. Flori galbine. Achene de colóre brună-sură. ☉ Iulie-August. In stepe și în fînețele din păduri. Fôrte comun.

L. quercina L. [Loc alb]. Frunzele pe fața inferioară netede, cele radicale și cele infime caulinare runcinat-lirate, dentate, cele superioare runcinat-penatifide, la basă sagitate. Paniculă corymbósă. Achene pe ambele fețe 5-striate, *rostru de jumătate mai scurt decât achena, negru*. Flori galbine. Rară. In pădure la Telika.

Genul *Mycelis* Cass.

Mycelis Cass. (Micelis). Periclin cu 5 foliole egale, dispuse pe un singur rënd și munite la basă de soldî scurți, simulând un calicul; receptacul nud; flori 5, uniseriate; achene comprimate lenticulare, munite de cóste, atenuate într'un plisc scurt, coronate de o egretă de perî neteđi saú denticulați scabri, pluriseriați.

Genul *Sonchus* Tournef.

Sonchus Tournef. (Sone). Periclin cu foliole numeróse, inegale, imbricate pe mai multe rënduri; receptacul nud; achene comprimate-lenticulare, munite de cóste, trunchiate la vîrf, lipsite de plisc, coronate de o egretă de perî neteđi saú denticulați scabri, pluriseriați și reuniți în fascicule la basă

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpină ramificată.
2. Frunze caulinare pețiolate. Involucru la basă alb-flocos . . . . . *S. tenerrimus* L.
- 2.* Frunze caulinare sessile. Involucru glabru.
3. Achene transversal ruguloase. Rădăcină anuală . *S. oleraceus* L.
- 3.* Achene netede. Rădăcină anuală fusiformă . . . *S. asper* Vill.
- 1.* Tulpină simplă.
4. Frunze caulinare la basă cordate . . . . . *S. arvensis* L.
- 4* Frunze caulinare la basă sagitate . . . . . *S. palustris* L.

S. tenerrimus L. [Loc alb]. *Tulpină în partea superioară ramificată-corymbosă*. Frunze pețiolate, penatipartite, lacinii ovate, oblonge, orii lineare. Pețiolii frunzelor intermediare la basă dilatați, sagitați, auriculele lung acuminate. Involucru la basă niveu-flocos. *Achene multistriate*, striele transversal-ruguloase. Rădăcină anuală, fusiformă. ☉ Iunie-Iulie. Rar pe lângă calea ferată la Constanța.

S. oleraceus L. [Loc alb]. *Tulpină ramificată*, ramuri umbelat-corymbose. Involucru glabru. Frunze oblonge, runcinat-penatifide orii întregi, cele caulinare la basă auriculat-cordate, auriculele acuminate. *Achene transversal-ruguloase*, pe ambele fețe 3-striate. *Rădăcină anuală*. ☉ Iunie-tómna. Locuri cultivate și ruderaie. Comun pretutindenii.

Variază:

α. *integrifolia* Wallr. Frunze neruncinate.

β. *runcinatus* Wallr. Frunze runcinat-penatifide, lacinia terminală triunghiulară mai mare.

γ. *lacerus* Wallr. Frunze penatifide, penile dentate, orii sinuate, cea terminală încă sinuată. (*S. lacerus* Willd.)

S. asper Vill. [Loc alb]. *Tulpină ramificată*, ramuri umbelat-corymbose. Involucru glabru. Frunze ovate-oblonge, întregi orii subruncinate, cele caulinare auriculat-cordate, auriculele rotundate. *Achene netede*, marginate, pe ambele fețe 3-striate. *Rădăcină anuală fusiformă*. ☉ Iunie-tómna. Locuri cultivate și ruderaie. Comun pretutindenii.

S. arvensis L.; *Hieracium arvense* Scop. [Loc alb]. *Tulpină simplă*, la vârful corymbosă. *Involucrul deîmpreună cu pedunculii glandulos-vilos, glandulele galbene*. Squamele

involucrului cele externe ovat-lanceolate, la vîrf angustate însă obtuse. *Frunze* lanceolate, runcinate, cele *caulinare la basă cordate*, cele supreme întregi. Achene striate, striile transversal-rugulose. *Rădăcină repentă*. Intre Tulcea și Isaccea; etc.

Variază:

β. laevipes. [loc alb]; *S. intermedius* Bruckn. Trev.; *S. arvensis var.* Schultz.; *S. maritimus* L. amoen. Pedunculii glabri, involocru subhispid, ori pedunculii și cu involocru glabri.

S. palustris L. [Loc alb]. Tulpină simplă, la vîrf corymbosă. Involocru deîmpreună cu pedunculii glandulos-păros, periile negri. Frunze runcinat penatífide, laciniiile tóte lanceolate, acuminate, *cele caulinare la basă sagitate*, cele superioare întregi. Achene striate, striile transversal-rugulose. *Rădăcină simplă, fără stolonii, aproape tuberiform-îngroșată*. ♀ Iulie-August. In locurile mlăștinose cu deosebire din păduri. Sudkiol; pădurea Leti (Delta), etc.

Genul *Mulgedium* Cass.

Mulgedium Cass. (Mulgediu). Periclin format din foliole imbricate, inegale; cele exterioare de 2-3 ori mai mici decât cele interioare, și formînd un calicul. Achene puțin comprimate, columnare, trunchiate sau puțin subțiate la vîrf, dar lipsite de plisc, munit de coste pe fețe. Egretă pîrósă, fragilă, încunjurată la basă de o coronă îngustă.

M. tataricum Dc.; *M. runcinatum* Cass.; *Sonchus tataricus* L. mant. [Loc alb]. Plantă glabră, subglaucescentă. Tulpină erectă, simplă, spre vîrf paniculată. Frunzele inferioare oblonge, subruncinate, cele caulinare la basă angustate, cele supreme de tot întregi. Pedicele squamose, deîmpreună cu involocru glabre. Foliolele involucrului cele exterioare ovate, acute. Achene obcompresiuscule, striate, la vîrf angustat-subrostrate. Papul alb. ♀ In regiunea litoree. Pe malul mării la Constanța, Tuzla, etc.

Variază: mai tóte frunzele de tot întregi.

Genul *Crepis* L.

Crepis L. (Crepidă). Periclin cu foliole numeroase, dispuse pe mai multe rînduri, cele exterioare mai scurte, mai mult

saŭ mai puțin apiculate, simulând un calicul; receptacul nud; achene cilindracee saŭ fusiforme, munit de cõste, trunchiate saŭ atenuate la vârŭ saŭ prelungite într'un plisc mai mult saŭ mai puțin elongat și coronat de o egretă de perĭ neteđi saŭ denticulați—scabri, pluriseriați.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Achene lung-rostrate. Involucrul, tulpina și frunzele setos-hispide . . . . . *C. rhocadifolia* M. B.
- 1.* Achene rostrate, orĭ fõrte scurt rostrate.
2. Tulpina la vârŭ corymbõsă.
3. Frunzele caulinare superiõre la basă sagitate. *C. virens* Vill.
- 3.* Frunzele caulinare superiõre la basă hastate. *C. rigida* W. K.
- 2.* Tulpină la vârŭ paniculată, paniculă fastigiată, nudă. Frunzele caulinare la basă truncate . . . . . *C. pulchra* L.

C. rhocadifolia M. B. [Loc alb]. *Tulpină* erectă, frunzõsă, ramificată, *deĭmpreună cu frunzele setos-hispide*. *Frunze runcinat-penatifide*, cele supreme lanceolate, la basă profund incise. Pedunculii înainte de înflorire nutanți. *Rostrul tuturor achenelor mai scurt decât involucrul*. Involucru cu sete rigide hispid și deodată și suriũ-pĕros. Foliõlele calicelui extern lanceolate, acute. Flori galbene. ☉ Iunie-Iulie. In locuri aride și petrõse. Fõrte comun pretutindenĭ.

C. virens Vill. [Loc alb]. *Tulpină* frunzõsă, ramificată, corymbõsă. *Frunzele* radicale lanceolate, dentate, orĭ runcinat-penatifide, cele *caulinare superiõre lineare*, plane, la basă sagitate. Foliõlele involucrului cele exteriõre lineare, alipite, cele interiõre pe suprafața interiõră glabre. *Achene* linear-oblonge, 10-striate, la basă și la vârŭ subegal-obtuse, la vârŭ *neangustate*, striile netede. *Receptacul glabru*. Flori galbene. *Rădăcină anuală*. In stepe la Constanța.

C. rigida W. K. [Loc alb]. *Tulpină* frunzõsă, la vârŭ corymbõsă. *Frunze* îngroșate, scabre, cele infime oblong-obovate, sinuat-orĭ la basă lacerat-dentate, în pețiol decurente, cele *superiõre* sessile, dela *basa hastată* ovate orĭ lanceolate, dentate orĭ de tot întregi. Foliõlele involucrului tõte oblong-lineare, obtuse, alipite, pe dos sur-pubescente, pe fața interiõră glabre. *Achene la vârŭ mai ânguste*, 10-13-striate.

Rădăcină elongată, descendentă, *perenală*. Corolă galbină. *Receptacul subfimbrilifer*. In stepe și în fînețele din pădurî, locurî aprice. Comun: Atmadia și Cincarova.

C. pulchra L.; *Prenanthes hieracifolia* Willd.; *P. pulchra* Dc.; *P. viscosa* Bmgt.; *Intybellia pulchra* Monn; *Chondrilla pulchra* Lam.; *Lapsana pulchra* Vill.; *Phaeosium lampsnoides* Cass. [Loc alb]. Tulpină la vîrf paniculată. Frunzele radicale runcinate, cele caulinare lanceolate, la basă truncate, dindărăpt dentate. Paniculă fastigiată, nudă. Involucru de tot glabru, foliólele calicelui extern (caliculului) fôrte micî, ovate, alipite. Achene lineare, obsolet 10-striate, la vîrf puțin atenuate, glabre, cele marginale scabre. Planta are asemănare cu *Prenanthes* și *Chondrilla*. ☉ Iunie-Iulie. Mai rară. In câmpii și fînețe silvatice la Cincarova.

Genul Hieracium Tournef.

Hieracium Tournef. (Ieraciu). Periclin cu folióle numeróse, imbricate pe două saú mai multe rîndurî; receptacul nud; achene cilindracee, munit de cóste, trunchiate la vîrf și lipsite de plisc, coronate de o egretă de perî neteđî, dențați saú plumoși, uni-subbiseriați.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpina cu frunze radicale.
2. Tulpina la vîrf cu 1-5 capitulî de florî.
3. Tulpina numai cu 1 capitul. Frunzele radicale pe fața inferióră indesuit-tomentóse. **II. Pilosella** L.
- 3.* Tulpine cu 2-5 capitulî. Frunzele radicale glabre, orî pe marginî dispars-setos-ciliate . . . . . **II. Auricula** L.
- 2.* Tulpina la vîrf cu numeroși capitulî (10-100).
4. Tulpina nefrunzósă orî numai cu 1-3 frunze in partea inferióră. Tulpina și frunzele glabre orî setos-pêróse . . . . . **II. praecaltum** Koch (Vill.).
- 4.* Tulpină frunzósă. Tulpina și frunzele indesuit stelat-pêróse și cu sete rigide hispide.
5. Setele tulpinei și ale frunzelor erecte orî alipite . . . . . **II. echioides** Lamn.
- 5.* Setele tulpinei și ale frunzelor patente . . **II. setigerum** Tausch.
- 1.* Tulpine fără frunze radicale.

6. Foliólele involucrului alipite . . . . . *H. foliosum* W. K.
 6.* Foliólele involucrului la vîrf recurbate . . *H. umbellatum* L.

H. Pilosella L. [Loc alb]. *Tulpină nudă cu 1 capitul*. Stolonii prostrați, sterili, rareori florigeri, acești din urmă la vîrf ascendenți și elongați în peduncul cu un capitul, orî furcat cu 2-3 capituli. Involucru scurt-cilindriform. *Frunze verđi-glaucescențe, obovat-lanceolate, setos-pěröse, pe fața inferióră sur-tomentöse*. Flori sulfurii, cele marginale pe dedesubt cu o strie purpurie.

Variază cu frunzele mai late obovate, și mai înguste lanceolate, pe fața inferióră sur-orî alb-tomentöse, rare orî pe ambele fețe tomentöse. ♀ Maiü-tómna. În pășuni uscate. Cincarova.

H. Auricula L. [Loc alb]. *Tulpină nudă, orî 1-foliolată, la vîrf cu 2-5 capituli, peduncul corimboși*, fructiferi ascendenți. Stolonii prostrați, elongați, sterili, orî-fórte rar-ascendenți și floriferi, furcat cu 2-5 capituli. Flori tóte concolore. Frunze glauce, lanceolate, glabre, dispars-setos-pěröse, cele exterióre obtuse, cele interióre acute. ♀ Iunie-August. Fînețe și pășuni uscate.

H. praecaltum Koch (Vill). [Loc alb]. *Tulpină simplă, striată, glabră orî setos-pěrösă, și cu perî stelulați disparsî, în partea inferióră cu una orî puține frunze. Corymb multicapitat, fastigiata, lax. Pedunculii după înflorire striați și drepti*, deîmpreună cu involucrul ovat-cilindriform, glabriusculi, orî mai laxi mai indesuit cu perî stelați, suri și încă cu perî simpli. *Frunze glauce, linear-lanceolate, orî lanceolate, cele infime obtuse, pe margini orî și pe ambele fețe setos-pěröse, setele rigide, mai lungi decăt diametrul tulpinei, unele pe fața inferióră și cu perî stelați*. Flori mici, galbine. În muntele Denistepa aprópe de Babadagh; Consul; munții dintre Măcin și Greci.

Variază :

β. *hirsutum* Koch Synops (sub ε). Cu saü fără stolonii. *Tulpina în partea inferióră, apoi frunzele pe ambele fețe setulos-pěröse, apoi încă pe fața inferióră cu perî stelați*.

OBSERVARE.—*H. praecaltum* Koch. diferă de *H. Auricula* L., prin tulpina mai înaltă și prin capituli mult mai numeroși (20-100).

H. echioides Lamn. [Loc alb]. *Tulpină* cu perii stelați și indesuiți sură, și încă *cu sete rigide, erecte ori alipite*, mai lungi decât diametrul tulpinei, hispidă, *multifoliată* (10-20 frunze), frunzele pe tulpină în sus succesive decrescând, glauce, lanceolate, pe fața inferioară ștelulat-pubescente, și apoi pe ambele fețe *cu sete rigide, elongate, erecte ori alipite*, hispide. *Corymb* multicapitat, fastigiat, lax, *alb-tomentos* și përos. Stoloniile lipsesc, ori sunt ascendenți-cauliforme și florigere. Flori galbene. 4 Iunie-August: munți și fînețe din păduri. Fôrte comun: Sepelgin, munții dintre Greci și Măcin.

H. setigerum Tausch. [Loc alb]. Diferă de *H. echioides* Lamn. prin setele tulpinei și a frunzelor, ce sunt patente (nu erecte ori alipite). In locurile nêsipöse pe lângă Tulcea.

H. foliosum W. K.; *H. viosum* Pall. [Loc alb]. *Tulpină* rigidă multifoliată, în partea inferioară hirtă, în cea superioară glabrescentă, paniculat-ramificată, ramuri subumbelate, multicapitate, puberule ori glabre. *Frunzele* caulinare cordat-ovate, ovat-oblonge ori lanceolate, acute, amplexicaule, dentate ori de tot întregi, *discolore, pe fața inferioară glaucescente, reticulate, cele radicale lipsesc*. Foliólele involucriului glabre, alipite. In păduri la Babadagh și între Tulcea și Mahmudia.

OBSERVARE.—*H. foliosum* L.; *H. boreale* Fries, și *H. rigidum* Hartm. au pedunculii surii și frunzele concolore; iară *H. umbellatum* L. are foliólele involucriului recurbate.

H. umbellatum L. [Loc alb]. *Tulpină* rigidă, multicapitată, hirsută ori glabră spre vîrf ramificată, ramurile ultime umbelate. Pedunculii surii. Frunze lanceolate ori lineare, dentate ori de tot întregi, cele inferioare în un pețiol scurt contrase, cele superioare subsessile, *cele radicale lipsesc*. *Foliólele* involucriului la vîrf recurbate. 4 Iunie-tómnă. In fînețele din păduri și tuferișuri: Adam-Clyssi, Consul, între Isaceea și Tulcea, etc.

Variază:

A. *Plante glabre.*

- a) *polyanthemum* Fröhl. Ramuri multicapitate.
- b) *1. onocephalum* [loc alb]. Ramuri 1-capitate.

- e) *integrifolium* [loc alb]. Frunze depărtat denticulate.
 d) *coronifolium* Bernh. Frunze angustilineare, aproape penatifid dentate.
 e) *carpathicum* Roch. Frunze lineare, foarte lungi, dentate, undulate.
 f) *leptocaulon* Wallr. Tulpină debilă la basă procumbentă.

B. *Aspre, hirsute.*

- g) *linearifolium* Fröhl. Tulpina deîmpreună cu frunzele îngust lineare, hirsute, periî lungi.
 h) *scrotinum* Host. Frunze lat-lanceolate, acut-dentate, de împreună cu tulpina hirsute.
 i) *lanceolatum* Vill. Frunze ovat-lanceolate, la mijloc denticulate, pe fața superioară glauce, cele infime pețiolate, celelalte sessile. Involucru aspru-glandulos.

2. *Cynarocephalec.*—Florî toate tubuloase, regulate, ermafrodite, rar sterile sau unisexuate prin abortare; stil articulat și umflat dedesubtul stigmatului.

Genul *Echinops* L.

Echinops L. [Loc alb].

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Foliótele involucrului pe dos glandulos-pêröse. *E. sphaerocephalus* L.
 1.* Foliótele involucrului pe dos glabre . . . . *E. ruthenicus* M. B.

E. sphaerocephalus L. (*E. sferocefal*. Vulg. [Loc alb]). Frunze pe fața superioară pubescente, puțin viscoase, pe fața inferioară lanat-tomentöse și cenușii, laciniile oblong-obovate, sinuate, spinos-dentate. Involucru la basă setos, setele mai lungi decât jumătatea involucrului, *folióte exterioare glandulos-pêröse*. Radiile papului numai la basă concrescute, albe. Pedunculî tomentoși și deodată glanduloși-setoși. 4 Iulie-August. In stepe și în finețele din păduri. Pădurea Babadag, între Medgidia și Cernavoda.

E. ruthenicus M. B. [Loc alb]. Frunze pe fața superioară glabre, ori dispars flocoase, pe fața inferioară deîmpreună cu tulpina ramificată alb tomentöse, toate subsimple penatifide laciniile neegal și profundior dentate, dinții la vîrf spi-

noși, interstițiile setos-ciliate. *Foliólele involucrului de tot glabre*, pe margini setos-ciliate, ciliile alipite, de 3-4 orî mai lungi decît setele dela basă. ♀ Iulie-Sept. Fórte comun cu deosebire în stepe. Pretutindenî.

OBSERVARE. — Afară de frunzele mai puțin divise și de setele dela basa involucrului, ce sunt ceva mai scurte, nu diferă de *E. Ritro* L. la care sunt frunzele bipenatifide.

Genul *Onopordon* Vaill.

Onopordon Vaill. (*Onopordon*). Periclin cu folióle imbricate, spinóse; receptacul alveolat; alveole cu margini membranoase, dentate; stamine cu filamente libere; achene obovate-subtetragone, comprimate, sulcate rugóse transversal, coronate de o egretă de perî pluriseriați și reuniți în inel la basă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze arachnoideu-lanate . . . . . **O. Acanthium** L.
- 1.* Frunze glabriuscule, verđii, glandulos-viscide (lipiciose) . . . . . **O. tauricum** Willd.

O. Acanthium L. [Loc alb]. Frunze decurente, eliptic-oblong, sinuate, *arachnoideu-lanate*. Foliólele involucrului de la basa ovată linear-subulate, cele inferioare fórte patente. ♂ Iulie-August. În stepe pretutindenî și în Deltă.

O. tauricum Willd. [Loc alb]. *Frunze* oblonge, decurente, sinuate, spinóse. *verđii*, *glandulos-viscide*. Foliólele involucrului dela basa ovată, lanceolat-subulate, punginte, arachnoideu-viscose, cele inferioare fórte patente. ♂ În stepe, fórte comun pretutindenî.

Genul *Carlina* Tournef.

Carlina Tournef. (*Carlină*). Periclin cu folióle imbricate, cele exterioare foliacee, pectinate-spinóse, cele exterioare scarioase-colorate, întregi, inerme, lung radiante; receptacul munit de paiete curbate în tub la basă, frangiata la vîrf; achene cilindrice-oblonge, puțin comprimate, lipsite de cóste, coronate printr'o egretă de perî plumoși, uniseriați, reuniți la basă în fascicule de 3-4.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Plantă acaulă . . . . . *C. acanthifolia* All.
 1.* Plantă cauliferă . . . . . *C. vulgaris* L.

C. acanthifolia All. [Loc alb]. *Plantă acaulă*. Frunze pe fața inferioară sur-Janate. Foliólele exterióre ale involucrii penatifide, angulat-dentate, cele intime întregi, dentate. Fibrele mai lungi ale paleelor filiforme, acute, sub vîrf puțin mai gróse. *Radiul involucrii alb.* ♂ Iunie-August. Fórte rară în muntele Eulenberg aprópe de Cincarova.

C. vulgaris L. [Loc alb]. Tulpină bi-multicapitată, sub-corymbósă. Frunze oblong-lanceolate, sinuate, dentate. *Frunzele* exterióre ale *involucrii* bipenatifid-spinóse, cele interióre lanceolate, atenuat-mucronate, *cele radiante* linear-lanceolate, la basă puțin mai late, *până la mijloc ciliate*. Bractee mai scurte decît capitulu. *Radiul involucrii palid.* ♂ Iulie-August. Fórte comună în regiunea silvatică.

Genul *Xeranthemum* Tournef.

Xeranthemum Tournef. (Xerantem). Periclin format din soldî imbricați, scariosi, și dintre care cei interiori sunt adesea radianți. Flori aprópe egale; cele marginale în mic număr și sterile, cu corolă neregulat bilabiată; cele centrale regulate, ermafrodite și fertile. Filamentele staminelor libere și glabre; antere munit la baza lor de două prolongimente filiforme ciliate. Achene elongate, comprimate de înainte în dărăt, acoperite de mici perî setiformi; hil basilar; disc epigin mare, nemarginat; egretă formată din ariste lanceolate, acuminate într'o setă rigidă denticulată, dispusă pe un singur rînd. Receptacul munit de paiete tripartite.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Involucru hemisferic, foliólele sale mucronate. *X. annuum* L.
 1.* Involucru cilindric, foliólele sale mutice. *X. cylindraceum* Sm.

X. annuum L.; *X. radiatum* Lam. (*X.* anual. Vulg. [Loc alb]). *Involucru hemisferic, folióle* scarióse, de tot glabre, *mucronate, cele exterióre ovate, cele interióre lanceolate, de*

2 ori mai lungi decât discul. Radiul involucrului purpuriu.

⊙ In stepe, foarte comun pretutindenă.

X. cylindraceum Smith.; *X. inapertum* Dc. non Willd. [Loc alb]. *Involucru cilindric, foliiolele exterioare ovate, nutice*, pe disc tomentose, pe marginile late glabrate, cele interioare lanceolate, 1½ de ori mai lungi decât discul. Radiul involucrului purpuriu. ⊙ Iunie-Iulie. Pe malul Dunărei.

Genul *Bidens* Tournef.

Bidens Tournef. (Bidente). Periclin cu foliiole dispuse pe 2 rânduri, cele exterioare inegale, foliacee, cele interioare mai scurte, egale, scarioase; receptacul puțin convex, munit de paiete; flori de ordin ardeez și ligulate, dispuse pe un singur rând; achene oblonge-cuneiforme, comprimate, munită de o costă pe fiecare față și coronate de 1-5 ariste subulate-spinose, barbelate, cu aculeole dirijate în jos.

B. tripartita L. [Loc alb]. *Capitulul discoideu*. Foliiolele involucrului cele exterioare mai lungi decât capitulul. *Frunze tripartite*, laciunile lanceolate, serrate. Achene obovate, pe marginea retrors-aculeolate, egal de lungi cu foliiolele interne ale involucrului. La specimene mai mari este uneori laciunia intermediu a frunzelor trifidă, pentru care frunzele apar a fi 5-fide. ⊙ Iulie-tomna. Locuri umede și pe malurile apelor. Foarte comună pretutindenă.

Genul *Lappa* Tournef.

Lappa Tournef. (Lapă). Periclin cu foliiole imbricate, lineare-lanceolate, lung acuminat-uncinate la vîrf; receptacul acoperit de paiete setacee; achene oblonge, comprimate, munită de coste, rugose transversal, coronate printr-o egretă de peri denticulați-scabri, pluriseriați, cu totul liberi la basă.

CONSPECTUL SPECILOR

1. Foliiolele involucrului glabre ori glabriuscule. **L. major** Gäertn.
- 1.* Foliiolele involucrului arachnoideu-purose.
2. Foliiolele involucrului arachnoideu-subvilose.
     Capitulul racemou . . . . . **L. minor** Dc.
- 2.* Foliiolele involucrului arachnoideu-lanate. *Capitulul sub-corymbo* . . . . . **L. tomentosa** Lam.

L. major Gaertn.; *L. officinalis* All.; *Arctium majus* Schkuhr.; *A. Lappa* Willd. (L. mare. Vulg. *Brustur*, *Lipan*). *Involucru glabriuscul*, *foliólele tóte subulate și uncinat*e, cele interióre concolore. *Capitulǐ subcorymboși*, mari. Flori purpurii. ♂ Iulie-August. Fórte comun pretutindenǐ.

L. minor Dc. [Loc alb]. *Involucru arachnoideǔ-subvilos*, *foliólele tóte subulate și uncinat*e, cele interióre subcolorate. *Capitulǐ racemoși*. Flori purpurii. ♂ Locuri ruderale, marginea drumurilor. Fórte comun.

L. tomentosa Lam. [Loc alb]. *Involucru arachnoideǔ-lan*at, *foliólele interióre lanceolate, mucronulate, obtuse, col*orate, subradiante. *Capitulǐ corymboși*. Flori purpurii. ♂ Iulie-August. Rară în pădure aprópe de Cincarova.

Genul *Crupina* Cass.

Crupina Cass. (*Crupinǎ*). Periclin oblong, cu solđi imbricați, lanceolați, ascuțiți, întregi, neapendiculați; cele exterióre mucronate. Flori fórte puțin numeróse în fie-care ca-
latidǎ, tóte egale, cele marginale sterile, cele-lalte ermafrodite, fertile, cu corolǎ bǎrbósǎ la vírful tubului; filamentele staminelor libere, papilóse. Achene gróse, ovoide, trunchiate la vírf, acoperite de micǐ perǐ aplicați și lipsite de cóste; hil basilar, câte odatǎ fórte oblic; disc epigin nemarginat, dar munit în centru de un prolongiment în formǎ de micǎ cupǎ; egretǎ nulǎ la florile marginale, duplǎ și persistentǎ la florile din centru; cea exteriórá formatǎ din perǐ denticulați, fórte inegalǐ, imbricați și nelipiți la basǎ; cea interiórá formatǎ din 10 micǐ solđi lanceolați fórte scurți. Receptacul munit de paiete lineare-setacee.

C. vulgaris Cass.; *Centaurea Crupina* L. (C. comunǎ. [Loc alb]). Foliólele involucrului lanceolate, acuminat. Frunze penate, scabre, penile lineare, acute, mucronat-serrulate. Flori roșietice. ♂ Iulie-August. Stepe, fînețe uscate prin păduri. Fórte comun: Ienissala, Mangalia, între Greci și Mǎcin, etc.

Genul *Centaurea* L.

Centaurea L. (*Centauree*). Periclin cu folióle imbricate, terminate printr'un apendice scarios, denticulat, ciliat, saǔ cor-

nos-spinos; receptacul acoperit de paiete setacee; florile de la circumferență rar ermafrodite și egale cu acelea ale discului, de ordinar sterile, mai mari, cu corolă neregulată, radiantă; achene oblonge, comprimate, netede; cu hil lateral, cu egretă nulă sau foarte scurtă, formată din paleole inegale, scabre, pluriseriate, nereunite în inel.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Folióelele involucrului fără apendice, cu margini negre, serrat-fimbriate. fimbriile albe, lucitoare . . . . . **C. Cyanus L.**
- 1.* Folióelele involucrului cu apendiculi.
2. Apendiculi folióelelor involucrului nespinoase, ori terminate cu un spinuț foarte scurt.
3. Apendiculi lacerati, ciliați ori scurt-fimbriati.
4. Capituli subrotunzi ori ovați.
5. Apendiculi folióelelor involucrului semilunari. **C. Jankae Brandza.**
- 5.* Apendiculi 3-angulari, ciliați, ciliile mai lungi decât diametrul discului apendicului, fimbria terminală spinuloasă, patulă . . . . . **C. tenuiflora Dc.**
6. Lamina folióelelor involucrului ô-nervată.
7. Folióelele involucrului testacee. concolore. Achenă palidă. Papul subegal de lung cu achena. **C. arenaria M. B.**
- 7.* Folióelele involucrului verzi. Achena neagră. Papul de jumătate cât achena . . . . . **C. maculosa Lam.**
- 6.* Lamina folióelelor involucrului nenervată.
8. Apendiculi folióelelor involucrului glabri, negri.
9. Fimbriile apendiculilor egal de lungi cu diametrul transversal al folióelei, ori și ceva mai scurți. Fimbria terminală scurtă, nespinoasă, ori și transformată în un spinuț foarte scurt și nepunginte . . . . . **C. Scabiosa L.**
- 9.* Fimbriile apendiculilor mai lungi decât diametrul transversal al folióelei. Fimbria terminală produsă în un spinuț negru, patul și punginte . . . . . **C. spinulosa Roch.**
- 8.* Apendiculi folióelelor involucrului puberuli, foarte puțin negru-marginati, ai folióelelor exteriore truncați în un acumene elongat și patent-spinulos . . . . . **C. stereophylla Bess.**
- 5.* Apendiculi ovat-lanceolati, ovați, ori orbiculari.
10. Apendiculi orbiculari, profund-ciliați, cilia

- terminală setiformă, abortivă. Frunzele inferioare penatisecte . . . . . *C. rubescens* Bess.
- 10.* Apendiculi ovați ori suborbiculari, la vîrf rotundați, ori scurt acumițați, lung pectinat-ciliați. Frunzele inferioare subbipenatipartite . . . . . *C. orientalis* L.
- 4.* Capituli cilindrici.
11. Foliólele involucrului ovat-lanceolate. Apendiculi oblongi, puțin ciliați. Frunzele inferioare bipenatipartite . . . . . *C. Besseriána* Dc.
- 11.* Foliólele involucrului ovat-lanceolate, jur împrejur îngust alb-scarios-membranacee apoi acuminat-atenuate în un apendiculi subulat-ori aristat-setaceu. Frunze penatisecte . . . *C. Kanitziana* Janka.
- 3.* Apendiculi lung-fimbriați, fimbriile înguste, linear-subuliforme, mult mai lungi decît discul, fimbria terminală recurbată. Papul $\frac{1}{8}$ parte din lungimea achenei . . . . . *C. stenolepis* Kern.
- 2.* Apendiculi foliólelor involucrului terminate cu un spin lung și valid.
12. Flori purpuri.
13. Achene fără pap.
14. Foliólele involucrului subpalmat spinóse, spinul intermediu valid, la basă de ambele laturi cu alți 2-3 spinuși . . . . . *C. Calcitrapa* L.
- 14.* Foliólele involucrului rigid-ciliate și produse în un spin elongat . . . . . *C. diffusa* Lam.
- 13.* Achene cu pap, pap duplu mai scurt decît achena . . . . . *C. iberica* Trev.
- 12.* Flori galbene.
15. Frunzele caulinare decurente . . . . . *C. solstitialis* L.
- 15.* Frunzele caulinare pețiolate, nedecurente . . *C. latisquama* Dc.
 [Loc alb] . . . . . (*C. smlonitana* Vis.).
 [Loc alb] . . . . . *C. jurinacifolia* Boiss.
 [Loc alb] . . . . . *C. napuligera* Roch.

C. Cyanus L. [Loc alb]. Capituli globos-ovați, terminali, solitari. Foliólele involucrului cu margini negre, serrat fimbriate. Frunze linear-lanceolate, cele infime la basă dentate, cele radicale obovat-lanceolate, întregi ori trifide. Papul subegal de lung cu achena. Flori marginale albastre, ale discului violacee. Variaza cu florile marginale roșietice și albe. În munții dintre Greci și Măcin.

C. Janka Brandza spec. nov. (*C. lui Janka*). Capituli fertili majusculi și longiusculi pedunculați. Involucru ovat ori

subglobos, foliólele sale detrec dela cele infime triangular-ovate prin cele medie ovate în cele intime ovat-lanceolate, sunt coriacee, longitudinal multistriate, apendiculiî proporțional acrescenței, scarios-membranacei, semilunari, mai târziu mai mult sau mai puțin lacerați și lanați. Tulpina simplă ori dela mijloc în sus paniculat-ramificată, acutangulă și sulcată, dela 0^m30-0^m95 înaltă. Ramuri erecte, purtând adeseori în axilele frunzelor diminuate capitulî sterili, abortivi. Frunzele începând dela basa tulpinei, unde sunt mai multe indesuite, și până la vârful său gradat tot mai mici, cele infime penati-ori bipenatisecte, pețiolul comun foarte îngust, segmentele cărnos-rigidule, rectangular patente, îngust-lineare ori spre vîrf mereu însă puțin observabil mai late, acute, mucronate, de tot întregi. Corola puțin radiantă, de tot glabră și purpurascență. Papul ceva mai scurt decât achenă. Plantă perenală,—afară de inflorescențe—disparsă cu vil crispatul, care mai târziu dispărînd, devine glabrescență. Gavgagia.

C. tenuiflora Dc.; *C. ovata* Pall. β. *microcephala* Ledeb. Fl. Ross. II. p. 704. [Loc alb]. Capitulî ovați. Foliólele involu-crului ovate. *Apendiculiî ovat-triangulari* subbruni, *ciliați*, *ciliile mai lungi decât diametrul discului*, *cea terminală spinulosă patulă*, foliólele intime spre vîrf cu margini membranacee, eros-denticulate. Plantă lanuginos-pubescentă. Tulpină erectă, ramificată, ramuri divaricate. Frunzele inferi-ore pețiolate, bipenatipartite, cele superi-ore sessile, penati-partite, laciniile oblong-lineare, cele supreme lineare, de tot întregi, ori subdentate ori și penatifide. Papul de jumătate mai scurt decât achenă. Capitulî mici. Intre Topal și Hârșova, la Cincarova.

C. arenaria M. B. [Loc alb]. *Capitulî ovat-conici*. Foliólele involu-crului testacee; apendiculiî concolori, ori notați cu o maculă mică triangulară, bruniă, neacoperind lamina 5-ner-vată a foliólelelor proxime fimbriate, ciliate ori subîntregi, fimbriile și ciliile subcartilaginee, albe, flexuose, cea terminală nepungintă. Achene palide, verde-testacee. *Papul duplu, seria internă foarte scurtă, cea externă subegal de lungă cu achenă*. Frunze mai mult ori mai puțin lanuginose, cele inferi-ore bipenatipartite, cele superi-ore simple penatipartite

cele rameale adese-orî nedivise, lacinile lineare, orî linear-lanceolate. Tulpină erectă, paniculat-ramificată, multicapitată, ramuri virgate. Corolă deschis-purpurie. Plantă perenală. În stepa și pe dunele de pe malul mării. Fôrte comună chiar și la Kara-Orman în Deltă.

C. maculosa Lam.; *C. paniculata* Jacq. Fl. Austr. et plur auct. non L. [Loc alb]. Capituli subrotunđi-ovați. Apendiculi involucrului notați cu o maculă négră, triangulară, pe ambele laturi puțin decurente, foliólele elevat-5-nervate, neacoperindu-se pe sine, fimbriate, fimbriile subcartilaginee, deflecte, cea terminală formând adeseorî o spinulă. Papul $\frac{1}{2}$ cât achenă. Flori palid-violacee. ♂ Iulie-August, la Rassova și Cincarova.

OBSERVARE.—Dr. A. Kerner face distincțiune între *C. maculosa* Lam. și *C. rhenana* Borr. La cea d'intăi ar fi papul numai $\frac{1}{2}$, la cea din urmă ceva mai lung decât $\frac{1}{2}$ achenă. Acésta din urmă ar fi răspândită prin Germania, Austria și Ungaria, cea d'intăi prin Francia.

C. Scabiosa L. [Loc alb]. Capituli subgloboși. Apendiculi foliólelor involucrului *negrii*, *triangulari*, *acuí*, plani fimbriați, mai îngusti decât însele folióle nenervate, pe care nu le acoper, *fimbriile* flexuóse *egal de lungi cu diametrul transversal al folióle* orî și mai scurte, *cea terminală scurtă și abia transformată în un spinuș fôrte scurt*. Papul subegal de lung cu achenă. Frunze sublanate, pe suprafață hirte, pe margini scabre, orî și peste tot glabre, penatífide până bipenatífide, lacinile lanceolate, de tot întregi orî dentate, terminate cu un punct calos. Involucru mai mult mai puțin lanat. Flori purpuriu-violacee. ♀ La Talisman.

Variază:

β. *coriacea* [loc alb]; *C. coriacea* W. K. Frunze glabre, pe margini scabre. Involucru aprópe glabru.

γ. *badensis* [loc alb]; *C. badensis* Tratt. Frunzele pe margini și pe fețe glabre.

C. spinulosa Roch. non. De. [Loc alb]. Capituli oblongi orî subgloboși. Apendiculi foliólelor involucrului *triangulari negri*, *ovat-lanceolați*, *acuí*, plani, fimbriați, mai îngusti decât foliólele, pe care nu le acoper, *fimbriile mai lungi decât diametrul transversal al folióle*, *cea terminală produsă în un spin negru și patent*. Papul subegal

de lung cu achena. Tulpină ramificată, ramuri erecte, striate. Frunze radicale lanceolate, crenate, ori sublirate, cele caulinare inferioare penatífide până bipenatífide, laciniile linear-lanceolate, divaricate, subfalcate. Flori violaceu-purpuri. 7 Iulie-August. Fôrte comun pretutindenî: Akpunar, etc.

C. stereophylla Bess. [Loc alb]. Capituli ovat-subgloboși. Apendiculi foliôlelor involucrului puberuli, fôrte puțin negru marginati, numai spre vârș fimbriați, fimbriile elongate; apendiculi foliôlelor exterioare terminați cu un acumene elongat și patent-spinulos, cele medie acuminat, mutice, cele inferioare subelongate. Frunze hirte, pe margini scabre, submucronate.—Cele-lalte caractere ca la *C. Scabiosa*. In finețe din stepe. Comun.

C. rubescens Bess. [Loc alb]. Capituli ovat-globoși. Foliôlele involucrului cu un apendice abia decurinte, orbicular, scarios, profund-ciliat, cilia terminală setiformă abortivă. Frunze scabriuscule, cele radicale pețiolate, bipenatisect, segmente oblonge, ori lanceolate, cele inferioare caulinare pețiolate penatisect, segmente lineare, elongate, cele supreme sessile, penatipartite. Papul [loc alb]. In Dobrogea, (C. Koch. XXIV [1851] 427).

C. orientalis L. [Loc alb]. Capituli subgloboși ori ovați, glabri. Foliôlele involucrului cu apendiculi membranaciucoriacei, ovați ori suborbiculați, la vârș rotundați ori scurt-acuminați, lung pectinat-ciliați, la foliôlele intime sunt apendiculi orbiculari, puțin erôse. Frunze pe suprafață netede ori și scabriuscule, cele inferioare subbipenatipartite, lacini oblong-lineare, obtusiuscule, mucronate. Papul egal de lung cu achena. In finețele din stepe și din păduri, locuri muntose. Fôrte comun în tâtă Dobrogea.

C. Bessariana Dc. [Loc alb]. Capituli subbracteați, oblong-cilindriformi. Foliôlele involucrului cele exterioare și medie ovat-lanceolate, 3-nervate, apendiculi oblongi subbruni, nearmați, puțin ciliați; cele intime oblonge, spre vârș spre margini membranacee, mai de tot întregi. Plantă suriș-vilôsă, mai mult mai puțin scabră. Tulpină erectă, spre vârș corymbos-ramificată. Frunzele inferioare pețiolate bipenatipartite, cele medie subsessile, penatipartite, cele supreme puține și laciniile inferioare lineare de tot întregi ori la basă

de ambele laturi 1-dentate. *Papul dublu, cel exterior mai lung decât jumătatea achenei*, multiserial, *cel interior și mai scurt*, sete conivente. Plantă bienală. Intre Topal și Hîrșova (Janka), pe colinele dela Medgidia, pe muntele Scpelgin.

C. Kanitziana Janka. [Loc alb]. *Capitulul ovat-cilindriform, mic, de tot glabri, radianți. Foliólele involucrului ovat-lanceolate, jur împrejur îngust-alb-scarios-membranacee. mereu acuminat atenuate în un apendicul bruniu, subulat orî aristat-setaceu*, ce ocupă circa a treia parte a foliólăi; *foliólele infime mic, mai peste tot membranacee orî scarióse, longiusul spinuloase, succesive devine numai marginea scariósă, întregă, orî mai mult mai puțin lacerată,—cele medie ovat-lanceolate*, pe dos percursă cu 2-5-nervure marginale și purpurascete, pe marginea superióră străvădătoriu-membranacee *sub vârful de ambele laturi longiusul pectinat-alb ciliate,—ciliile mai lungi decât diametrul apendiculului*, flexuóse;—foliólele inferióre confluyente în membrană;—foliólele intime elongate, linear-lanceolate. *Achena ceva mai lungă decât papul*. Tulpină erectă, circa dela mijloc orî și mai de jos începând, ramificată, ramurile simple orî și puțin iarăși ramificate, terminate cu capitulul solitari și nebracteați. *Frunzele basilare accumbente orî adpres expanse, pețiolate, după circumferință eliptic-oblonge, bipenatisecte, cele caulinare penatisecte*; segmentele ici, coala, iarăși 1-2-partite; pețiolul comun la tóte frunzele fórte subțire, egal, subcapilar, variu incurbat și flexuos. Plantă monocarpă. În anul prim numai o rosulă de frunze, iară în cel următor fiind vestede aceste frunze se produce mai adeseori o tulpină solitarie, rare-orî mai multe. În locurile stîncóse din munții dintre Greci și Măcin, pe muntele Consul.

C. stenolepis Kerner. [Loc alb]. Capituliul dela basa ovată scurt-cilindriform, ceî tineri arachnoideu-përșoi. Apendiculiul foliólelor involucrului sunt la basă mai întunecat-spre vârful mai deschis-brun, ceî ale foliólelor inferióre și medie sunt îngusti, lineari, subuliform-ângustați, mult mai lungi decât discul lung fimbriat și dela mijloc recurbat; fimbriile lungi și între sine depărtate; discul fórte îngust și la basă numai lat decât vârful unghiei, iară apendiculiul foliólelor supreme

sunt ovați, neregular-erosi, ori laciniați, ceva mai lați de cât vârful unghiei și deplin acoperiți de fimbrile celor-lalți apendiculi. Printre fimbrii se pot vedea, ca prin un vël, unghiile de colóre verde-gălbinié, asemenea și partea basilară erectă și mai întunecată ale apendicuilor. Papul fórte scurt, numai $\frac{1}{8}$ parte din lungimea achenei. Tulpină dréptă, striat-erectă, de 0.30-1 metru înaltă, angulară, mai mult mai puțin arachnoideü-flocósă, multifoliată. Frunzele inferióre lung pețiolate, lat eliptice, cele medie și superióre oblonge, eliptice ori lat-lanceolate, sessile, spre basă tot ceva atenuate, ceva aspre, pe margini calos-denticulate. Din celea 3-6 axii ale frunzelor supreme emit ramuri scurte, mai adese-ori simple, foliate și purtătoare de capituli, cari forméđă o inflorescentă corymbósă cam îndesuită. Capituli radiali. Intre Țiganca și Cocos, între Akpunar și Ienikioi.

C. *Calcitrapa* L. [Loc alb]. Involucru de tot glabru. *Foliólele sale subpalmat-spinóse, spinul intermediü valid, mai lung decât capitulul.* Capituli lateralí solitari, subsessili. Frunze profund penatífide, penile lineare, dentate; frunzele inferióre pețiolate, cele superióre sessile, iară cele supreme nedivise. Tulpină fórte ramificată, përosă. *Papul lipsesce.* Flori purpurii. ♂ Iulie-August. Intre Medgidia și Cerna-Voda, la Babadagh, etc.

C. *diffusa* Lam. [Loc alb]. Capituli nebracteați, ovat-ob-longi. *Foliólele involucruului rigid-ciliate, produse în un spin elongat,* dintru întâiü erect, după aceea patul însă drept, cele intime spre vârful cu margini membranacee mai de tot întregi și nearmate. Plantă mai mult mai puțin sură. Tulpină erectă, fórte ramificată. Frunzele radicale pețiolate bipenatipartite, cele caulinare mai multe penatipartite; laciniile oblong-lineare, iar cele supreme oblong-lineare ori lineare, de tot întregi ori și dentate. *Papul lipsesce.* ♂ In locurile sterile, stepe. Fórte comun pe lângă Constanța și între Medgidia și Cernavoda etc.

C. *iberica* Trev. [Loc alb]. Capituli subsessili. *Foliólele involucruului de tot glabre, cele exterióre subpalmat-spinóse, spinul intermediü elongat, striat, fórte patent, mai lung decât capitulul, spini lateralí mici și pușinü,* iară foliólele cele intime nearmate, la vârful cu un apendice subrotund și

străvădătoriu. Frunze scabre, cele radicale lirat-penatifide, cele caulinare penatifide, cele supreme trifide orî și nedivise, laciunile lanceolate, orî linear-lanceolate, dentate. Tulpină divaricat-ramificată, lanuginos-pêrôsă. *Papul duplu măi scurt decât athena*. Corolă purpurie. ♂ La Constanța.

C. solstitialis L. [Loc alb]. Capituli ovat-subgloboși, măi mult măi puțin viloși, terminali, solitari, nebracteați. *Foliólele involucrului palmat-spinóse, spinul intermediu strict și măi lung decât capitulul*. Frunze surii, linear-lanceolate, decurente, cele radicale lirate. *Papul duplu, cel exterior multiserial, setos-hispid, abia măi lung decât athena, cel interior măi scurt*. Flori galbine. ♂ Iulie-August. Fôrte comun pretutindenî: Constanța, etc.

Variază:

β. *Adami* Willd. Constanța!

C. latisquama Dc.; *C. centauroides* L.; *C. tatarica* Willd.; *C. neglecta* Bess. [Loc alb]. Involucru ovat, *foliólele ciliate, cele exterioré produse în un spin abreviat*, cele medie, late, ovate, mutice orî terminate cu un spin, cele intime elongate, orî oblong-lanceolate munité cu un apendicul scarios, orbicular, orî oblong, suberos. *Frunze glabre orî sub-scabre, cele inferioré peñiolate*, penatipartite orî penatisecte, laciunile oblonge orî ovate, subdenticulate, cea terminală ceva măi mare, *frunzele superioré sessile*, penatipartite orî penatifide, cele supreme oblonge măi de tot întregi. *Flori galbine*. In munții stîncóși și locuri petróse, fôrte comun: Coçoș, la Ozlin, Greci, Demirkioi.

C. salonitana Vis. [Loc alb].

Variază:

β. *subinermis* Bess.

γ. *macrantha* Boiss.

C. jurineaeifolia Boiss. [Loc alb]. In fînețele din păduri. Comun: Gavgagia, Adam-Clyssi, Babadagh, etc.

C. napuligera Roch. [Loc alb]. Muntele Consul; colinele dela Medgidie.

Genul *Kentrophyllum* Neck.

Kentrophyllum Neck. (Kentrofil). Periclin cu folióle imbricate, cele exterioré pennatilobate-spinóse, cele interioré lan-

ceolate, terminate printr'un apendice scarios; receptacul acoperit de paiete scurte, setacee; achene obovate, subtrigone, lipsite de coste, rugose la virf, cu hil lateral, cele exteriore lipsite de egretă, cele interiore coronate de o egretă de per paleiform, pluriseriați, nereunii în inel.

K. lanatum Dc.; *Carthamus lanatus* L.; *Centaurea lanata* Dc.; *Atractylis lanata* Scop. [Loc alb]. Frunzele inferiore penatifide, dentate cele supreme amplexicaule, penatifid-dentate. Tulpina dempreun cu involucrul lanată. *Flor marginale*, fără pap. Flor de color citrină. ♂ ⊙ Iulie-August. Consul, Adam-Clyssi, etc.

Genul *Jurinea* Cass.

Jurinea Cass. (Jurinee). Periclin cu soldți imbricati, neapendiculati, întregi și de ordinar inermi. Flori tte egale, ermafrodite, fertile. Filamentele staminelor libere, puin papilose; antere munite la virf de un apendice obtus, și la basă de doue prolongimente filiforme crepate la extremitatea lor liberă. Achene în piramidă quadrangular răsturnată; hil mic, oblic; disc epigin munit de o margine proeminentă, dentată și pe care este inserata egreta; acésta la sfrșit caducă, format din per rigii, denticulati, dispuși pe mai multe rnduri, scurt unii în un inel la basă. Receptacul munit de paiete fimbriate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze divise.
2. Achene lamelat-plicate . . . . . **J. mollis** Rchb.
- 2.* Achene scrobiculate . . . . . **J. arachnoidea** Bunge
- 1.* Frunze nedivise . . . . . **J. stoechadifolia** Dc.

J. mollis Rchb.; *Carduus mollis* L.; *Serratula cyanoidea* Gaertn.; *Serratula blanda* M. B.; *S. simplex* Dc. *S. mollis* Koch.; *Cirsium molle* Scop. (J. mle. [Loc alb]). Frunzele pe faa inferior tomentose, *penatifide*, penile lineare, de tot întregi. Tulpină în partea superior nudă, subunicapitat. Involucru subglobos, *foliole* lanceolat-subulate, *arachnoide-lanate*. *Achene lamelat-plicate*. Flori purpuri. ♀ Mai-Iunie. Locuri stncse și petrse. Frte comun în tt Dobrogea.

J. arachnoidea Bunge. [Loc alb]. Tulpină arachnoideu-flocosă, fără frunze orî cu puține frunze și cu un capitul solitar, orî și la basă cu 2 frunze și cu 2 capituli. *Frunzele* pe fața superioară môle përoșe, iară la urmă după cãderea perilor mai lungi scabre, pe fața inferioară arachnoideu-tomentose, *cele radicale penatipartite* (rare orî nedivise), laciniiile apropiate, lanceolate, orî lineare, întregi (rare orî subincise), cu marginile reflecte, *cele caulinare* (lipsesc, orî) *puține*, lineare, întregi, orî penatipartite, abia decurinte. Foliólele involucrului cele extreme ovate, abreviate, acute, alipite, și conjuncte cu un toment arachnoideu, cele intermediie lung-acuminate, pe margini arachnoidee, cele intime elongate, din sus de mijloc glabriuscule și chartacee. *Achene puberule, la urmă scrobiculate*. In Dobrogea (C. Koch. XXIV [1851] 413).

J. stoechadifolia Dc.; *serratula stoechadifolia* M. B.; *S. salicifolia* Willd. [Loc alb]. *Frunzele tóte lineare, de tot întregi*, acute, cu marginile revolute, pe fața superioară scabre, pe cea inferioară tomentose, sessile. *Capitul cilindric*, paniculat-corymboși (rare-orî terminali și solitari). Foliólele involucrului tomentose, alipite, subacute, necolorate. Locuri aride de pe colina dela Gavgagia aprópe de marginea pădurei Babadagh.

Genul *Carduus* L.

Carduus L. (Cardon). Egrete formate din perî denticulați-scabri, nici-odată plumoși. (Restul ca în genul *Cirsium*).

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Capituli erecti. Tulpină până la vîrf foliată . . . *C. acanthoides* L.
 1.* Capituli nutanți. Tulpina spre vîrf nefoliată . . . *C. hamulosus* Ehrh.
 [Loc alb] . . . . . *C. camporum* Boiss.

C. acanthoides L.; *C. polyacanthus* Schreb.; *C. crispus* Huds. non L. [Loc alb]. *Frunze decurente, glabre, orî pe fața inferioară pe vine vilóse*, profund penatífide, penile ovate, subpalmat-trífide și dentate, apoi spinulos-ciliate, lobuli și dinți terminați cu spinî validi. *Capitul subsolitar, subrotund*. Peduncul scurți, crispați, spinoși. Achene fôrte subtil rugulose. *Capitul erect*. ♂ Iulie-August. Fôrte comun pretutindeni.

C. lamulosus Ehrh. [Loc alb]. *Frunze decurente*, pe fața superioară dispars părăse, pe cea inferioară arachnoideu-lanate ori glabriuscule, profund penatifide, penile ovate trifide și lobate, lobi spinulos-ciliați și terminați cu un spin mai valid. *Ramuri virgatae în partea superioară detrecând în pedunculul nud.* Aripă crispule în sus mereu decrescând și dispărând. Capituli solitari. *Foliótele involucrului dela basa lanceolată lineare, cele interioare recurvate. Capituli nutanți.* ♂ Iulie-August. Fórte comun pretutinden.

C. camporum Boiss. [Loc alb].

Genul *Cirsium* Tournef.

Cirsium Tournef. (Cirsiu). Periclin cu folióle imbricate, terminate printr'un spin, rar inerme; receptacul acoperit de sete; stamine cu filamente libere și cu antere coronate de un apendice linear-subulat; achene oblonge, comprimate, netede, coronate de o egretă de peră pluriseriați, lung plumoși și reuniți în inel la basă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunzele pe fața superioară spinulos-lirte . . . *C. lanceolatum* Scop
- 1.* Frunzele pe fața superioară glabre ori pubescente.
2. Fibrele rădăcinei îngroșate, fusiforme . . . *C. canum* M. B.
- 2.* Fibrele rădăcinei filiforme.
3. Tulpina numai până la mijloc foliată, dela mijloc în sus numai cu bractee squamiforme. Rhizomă oblică . . . . . *C. panonicum* Gaud.
- 3.* Tulpină până sus foliată. Rhizomă repentă . *C. arvense* Scop.

C. lanceolatum Scop. [Loc alb]. *Frunze decurinte*, pe fața superioară spinosul-hispide, pe cea inferioară arachnoideu-sublanate ori și glabriuscule, profund-penatifide, penile bifide, lacinii lanceolate ori și ovate, de tot întregi, lacinia anterioară la basă lobată, lacinii și cu lobi terminate cu un spin valid. *Capituli solitari*, ovați, arachnoideu-lanați. Foliótele involucrului lanceolate, patente, la vîrf subulate și terminate cu un spin. ♂ Iulie-August. Fórte comun pretutinden.

C. canum M. B. [Loc alb]. *Frunze* dispars părăse pe fața

inferi3ră adese-orî arachnoideu-sublanate, elongat-lanceolate spinulos-ciliate, depărtat repand-dentate, orî sinuat-penatifide, penile triangular-lanceolate, subbilobate, *cele inferi3re caulinare decurente*. Tulpină f3rte simplă, 1-capitată, orî în partea superi3ră ramificată, ramurî elongate, 1-capitate, subnude. Involucru nebracteat. *Rădăcină fasciculată, fibrele îngroşate, fusiforme*. 4 Iulie-August. În fîneţele din regiunea litoree la Kara-Nassib.

C. pannonicum Gaud.; *Carduus pannonicus* L.; *C. serratoloides* Jacq. non. L. [Loc alb]. Frunze dispars-p3r3se şi pe faţa inferi3ră adese-orî arachnoideu-lanate, oblong-lanceolate, nedivise, de tot întregî orî denticulate, neegal spinulos-ciliate, cele radicale în peţiol atenuate, cele caulinare medie spre basă atenuate, însă cu însăşi basa puţin dilatată semiamplexicaule, scurt decurinte. *Tulpină dela mijloc în sus nudă şi numai cu bractee squamiforme rarî, 1-3-capitată, pedunculî elongaţi*. Involucru nebracteat. Rhizomă oblică, fibre filiforme. 4 Iulie-August. În fîneţele din pădurî şi în stepe f3rte comun pretutindenî.

C. arvense Scop. [Loc alb]. Capitulî homogamî devenind prin abortare dioici. Frunze subdecurente, oblong-lanceolate, spinulos-dentate, întregî orî penatifid-sinuate, la vîrf deîmpreună cu lobuliî terminate în un spin mai valid. *Capitulî paniculat-corymboşî, ovaşî, foli3lele involucrului alipite, mucronate şi subnearmate*. Rădăcină repentă. Florî purpuriî. Frunze pe faţa inferi3ră glabre. 4 Iulie-August. F3rte comun pretutindenî.

Genul Cousinia Cass.

Cousinia Cass. (Cusinie). [Loc alb].

C. bulgarica C. Koch. [Loc alb]. Intre Mamaiakioî şi Gargalik.

Genul Leuzea Dc.

Leuzea Dc. (Leuzee). Periclin cu soldî imbricaţi, inermî, lăpîţi la vîrf într'un apendice scarios, orbicular, adesea lacerat. Florî egale, ermafrodite, fertile. Filamentele stamineilor libere, papil3se; antere obtus apendiculate la vîrf, munita la basă de două prolongimente filiforme glabre şi scurte. Achene obovate, comprimate lateral munita de o

mică costă pe fie-care față; hil mic, basilar, foarte oblic; disc epigin cu margine puțin proeminentă și foarte mărunț crenată; egretă caducă formată din peri mărunți, plumoși, dispuși pe mai multe rânduri, scurt unite în inel la basă. Receptacul munit de paleole lineare.

L. salina Spreng. [Loc alb]. Tulpină 1-capitată. Frunze eliptice, acute, cele inferioare pețiolate, penatifide, ori întregi, denticulate, cele superioare sessile, mai de tot întregi. Foliólele involucrului pe disc subpuberule, iară marginile membranacee sublacere, cele medie la vîrf dilatate, ciliate, cele intime lanceolate, elongate, la vîrf vilóse. In regiunea litoree pretutindenî: Portița, Koca-Kuciuk, Zurilovka.

1. Corymbifere.—Florî din centru ermafrodite, regulate, cu corolă tubulósă, acelea dela periferie femele sau sterile, rar tubulóse, de ordinar ligulate, radiante, dispuse pe unul sau mai multe rânduri; stil nearticulat nici umflat dedesubtul stigmatului.

Genul *Senecio* Tournef.

Senecio Tournef. (*Senecio*). Periclin cu folióle dispuse pe un singur rînd și connate prin basa lor, munit de solđi formând un calicul; receptacul plan sau convex, nud, alveolat, cu marginile alveolelor dentate; florile dela circumferență femele, ligulate, dispuse pe un singur rînd, acelea ale discului ermafrodite, tubulóse, rar tóte florile ermafrodite și tubulóse; achene cilindrice, munit de cóste, coronate printr'o egretă de peri pluriseriați.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze penatifide ori penatipartite.
2. Pețiolii frunzelor dentați. Plantă anuală . . . *S. vernalis* W. K.
- 2.* Pețiolii frunzelor nedentați Plantă perenală. *S. erucifolius* L.
- 1* Frunze nedivise.
3. Achene puberule. Radiul 13-flor. . . . . *S. paludosus* L.
- 3.* Achene glabre.
4. Radiul 8-flor . . . . . *S. umbrosus* W. K.
- 4.* Radiul 5-flor . . . . . *S. macrophyllus* M. B.

S. vernalis W. K. [Loc alb]. Florile radiale ligulate, ligule patente. Tulpină lanată. *Frunze* pe ambele fețe cu peri patenți,

vilóse, oblonge, *penatifid-sinuata*, cele inferióre pețiolate, celelalte cu basa auriculată și dentată amplexicaulă, penile ovate, obtuse, deîmpreună *cu pețiolul comun pe margine* încrețite și *dentate*. Corymb lax. Calicele extern (caliculul) 6-12 foliolat, de 4 orî mai scurt decât involucrul și deîmpreună cu bracteele la vîrf lung și negru-acutat. Achene sur pubescente. Papû persistent. ☉ Aprilie. In stepe, fôrte comun pretutindenî.

S. erucifolius L. [Loc alb]. Florî radiale ligulate, ligule patente. *Frunze penatipartite*, cele inferióre pețiolate, celelalte sessile, penile lineare, dentate, orî penatifide, cele basale mai mici, de tot întregî și auriculiforme, *pețiolul comun nedentat*. Corymbî multicapitați, indesuiți. Calicele extern (caliculul) multifoliolat, alipit, numai de jumătate cât involucrul. Achene scabru-pêróse, tóte cu papû egal. Rădăcină repentă. ☽ Iulie-August. In stepe și în fînețele din pădurî. Fôrte comun pretutindenî.

OBSERVARE. — Specimenile cu frunze îngust-laciniatae constituiesc *S. tenuifolius* Jacq.

S. umbrosus W. K. [Loc alb]. *Frunze glaucescente*, dentate orî de tot întregî, *pe fața inferióră scabre cu perî fôrte scurfi* și îngroșați, cele inferióre ovate, spatulat-ovate, orî eliptice, decurente în un pețiol lat-aripat, cele superióre oblonge, orî oblong-lanceolate, cu basa cordată orî rotundată sessile, *cele supreme fôrte diminuate* și detrecênd mereu în *bractee angust-lanceolate orî subulate*. Tulpină cu perî încrețiți. Corymbî multicapitați. Calicele extern (caliculul) fôrte scurt. *Radiul 8-flor*, ligule patente. *Achene glabre*.

OBSERVARE.—La *S. Doria* L., cu care are mare asemănare sunt frunzele pe fața inferióră glabre, frunzele supreme detrecute în bractee la basă ovate, subcordate, radiul 5-flor și achenele puberule.

S. paludosus L. [Loc alb]. Frunze sessile, elongat-lanceolate, atenuat-acute, acutat serrate, glabre, orî pe fața inferióră tomentóse. Corymb multicapitat. *Radiul sub 13-flor*. Calicele extern (caliculul) sub-10-foliolat, de jumătate cât involucrul. *Achene puberule*. Florî gălbiniî orî aurii. ☽ Iulie-August. Prin locurile mlăștinóse și umede din regiunea Danubială; în Deltă la Kara-Orman.

S. macrophyllus M. B. [Loc alb]. Frunze vilóse, la urmă glabrate, cele inferióre oblonge, dentate, cele superióre eliptice, mai de tot întregi, sessile, cele supreme diminute; oblong-lineare, orí lineare, subulat-acuminate. Corymb multicapitat. Pedicele bracteolate. Foliólele involucrului mai negre. Calicele extern (caliculul) puține la număr, subulate, laxe. *Radiul 5-flor. Achene glabre. Fórte comun. In finețele din păduri.*

Genul *Petasites* Tournef.

Petasites Tournef. (Captalan). Calathide campanulate, subdioice, unele compuse din florí aprópe tóte masculine, încunjurate la periferie printr'un singur rënd de florí femele; cele-lalte formate din florí mai tóte, cu 1-5 florí masculine aședate în centru; periclin cu folióle imbricate pe 1-2 rënduri și adesea munit de un calicul; receptacul plan și nud; florí numeroase, cele masculine regulate, tubulóse-campanulate, cele femele filiforme, trunchiate oblic la vírf; achene cilindrice, munit de cóste, coronate printr'o egretă de perí scabri, pluriseriați.

P. tomentosus Dc.; *P. spurius* Rehb.; *Tussilago spuria* Retz.; *T. tomentosa* Ehrh. [Loc alb]. Frunze subtriangular-cordate, neegal denticulate, *pe fața inferióră niveũ-tomentóse, lobiũ dela basă dinainte dilatat-incurvat, bi-trilobulați.* Thyrsul subcorymbos. Florile feminine în partea superióră mai late și subligulate. Stigmatul florilor ermafrodite scurt, ovat. Florí albe orí roșietice. In Dunele dela Sulina și din insula Leti.

Genul *Eupatorium* Tournef.

Eupatorium Tournef. (Eupatorie). Periclin cilindric, cu folióle puțin numeroase, imbricate; receptacul plan și nud; florí puțin numeroase, tóte ermafrodite, regulate, tubulóse-infundibuliforme; stil cu ramurí lung exserte; achene subcilindrice, cu 5 cóste coronate printr'o egretă de perí dispuși pe un singur rënd.

E. cannabinum L. [Loc alb]. Frunze pețiolate, 3-5 partite, laciniile lanceolate, serrate, cea intermedie mai lungă. Florí de colóre deschis-purpurie. 4 Iulie-August. Fórte comun în locurile umede din regiunea silvatică și Danubială.

Genul *Linosyris* Lob.

Linosyris Lob. (Linosiridă). Periclin cu foliole puțin numerose, imbricate; receptacul plan, nud, alveolat, cu marginile alveolelor dentate; flori toate ermafrodite, regulate, tubuloase-campanulate; achene oblonge, comprimate, lipsite de coste, pubescente-setacee, coronate printr'o egretă de perii biseriați.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze glabre . . . . . *L. vulgaris* Cass.
1.* Frunzele, tulpina și involucrul sur-tomentose . *L. villosa* Dc.

L. vulgaris Cass.; *Chrysocoma Linosyris* L.; *Crinitaria Linosyris* Less. [Loc alb]. Frunze lineare, glabre. Involucru lax, foliolele la vîrf reflecte. Corolă galbină. ♀ Iulie-August. În stepe, fînețe, locuri aride. Între Ienikioi și Akpunar, etc.

L. villosa Dc. *Chrysocoma villosa* L.; *Galotella villosa* Rchb. [Loc alb]. Frunzele lanceolate de tot întregi, deîmpreună cu tulpina și cu involucrul sur-tomentose ori sublanate. Capituli corymboși. Foliolele involucrului alipite, la vîrf drepte. ♀ August-Septembrie. Coline și stepe uscate, foarte comun pretutindeni.

Genul *Filago* Vaill.

Filago Vaill. (Filagine). Periclin ovoid-pentagonal, cu foliole dispuse pe 3-5 rînduri, cele interioare înlocuind paielele receptaculului filiform sau aplanat la vîrf, nud la centru; flori tubuloase, acelea dela circumferență femele, filiforme, dispuse pe mai multe rînduri la subsuora foliolelor interne paleiforme a periclinului; florile dela centru ermafrodite; achene toate libere, obovate, comprimate, lipsite de coste, coronate de o egretă de perii caduci, uniseriați, apröpe nulă în achenele dela circumferență.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Foliolele involucrului obtuse . . . . . *F. arvensis* L.
1.* Foliolele involucrului cuspidate . . . . . *F. germanica* L.

F. arvensis L.; *Gnaphalium arvense* Lam.; *Oglifa arvensis* Cass.; [Loc alb]. Plantă indesuit-lanată. Tulpină paniculată, ramuri erecte, subsimple, subspicate, glomerule laterale și terminale. Frunze lanceolate. *Foliólele involucrului obtusiuscule*, lanate, la vîrf în urmă glabrescente. Flori albineț-galbine. In stepe la Anadolkoî lângă Constanța.

F. germanica L.; *Gnaphalium germanicum* Huds; *Gifola vulgaris* Cass. [Loc alb]. Plantă tomentos-lanată. Tulpină dichotomă. Frunze lanceolate. Capituli glomerați, glomerulele în axila frunzelor și terminale. *Foliólele involucrului cuspidate*, cuspidate glabru, cei 3-4 intimi obtusiusculi și mucronați cu nervura escurinte. ☉ Iulie-August. Mangalia, Tuzla, etc. Forte comun pretutindenî.

Genul *Helichrysum* Gaertn.

Helichrysum Gaertn. [Loc alb].

H. arenarium Dc.; *Gnaphalium arenarium* L. [Loc alb]. Plantă erbaceă. Frunze tomentóse, cele radicale obovat-lanceolate, cele caulinare linear-lanceolate, cele inferióre obtuse, cele superióre acutiuscule. Corymb compus. Involucru de colóre citrină. ☽ Iulie-August. Coline umede. Fórte comun pretutindenî.

Genul *Gnaphalium* L.

Gnaphalium L. (Gnafaliu). Calatide ermafrodite; periclin campanulat, cu folióle scarióse, imbricate, întinse în stea la maturitate; receptacul plan, nud; flori tóte tubulóse, acelea dela circonferență femele, filiforme, dispuse pe mai multe rënduri, acelea ale discului ermafrodite; achene cilindrice, oblonge, lipsite de cóste, coronate de perî uniseriați, nelipiți în inel la basă.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Capituli glomerat-agregați, foliați . . . . . *G. uliginosum* L.
- 1.* Capituli glomerați, nefoliați . . . . . *G. luteo-album* L.

G. uliginosum L. [Loc alb]. Tulpină dela basă ramificată, difusă. Frunze lanceolat-lineare, spre basă atenuate, surii. *Capituli glomerat-agregați, foliați*. Involucru de colóre brună

Corolă gălbinie. ☉ Iulie-tômnă. În locuri umede și nêsipóse în regiunea Danubială.

G. luteo-album L. [Loc alb] Tulpină simplă, orî la vîrf ramificat-corymbósă. *Capitulî glomerațî, nefoliațî.* Frunze lanceolate, pe ambele fețe lanuginos-pubescente, semi-amplexicaule, cele inferióre la vîrf mai late, obtuse, cele superióre spre vîrf atenuate. Capitulî de colóre gălbinie. ☉ Iulie-August. În regiunea litoree în peninsula Kaleh și în Deltă la Kara-Orman.

Genul *Micropus* L.

Micropus L. (Microp). Periclin globulos, cu folióle dispuse pe 2 rënduri, cele exterióre plane, cele interióre curbate în glugă, învêlind florile și achenele rëndului exterior și căđênd cu acestea; receptacul nud; florî tóte tubulóse, acelea dela circonferență femele, filiforme, dispuse pe un singur rënd, acelea ale discului (5-7) masculine; achene obovate, comprimate, lipsite de egretă.

M. erectus L. [Loc alb]. Frunze alterne, lanceolate. Florî galbine lanuginóse. Involucru nearmat. ☉ Iulie-August. În stepe și în munțîi pietroșî. Fórte comun pretutindeni.

Genul *Carpesium* L.

Carpesium L. [Loc alb].

C. cernuum L. [Loc alb]. *Capitulî* solitarî terminală, *plecațî.* Tulpină erectă, ramificată, pubescentă până vilósă. Frunze oblong-lanceolate, obtuse, mucronate, glandulos-dentate orî crenulate. Florî galbine. ☉ Iulie-August. În păduri aprópe de Cocos, Cincarova.

Genul *Artemisia* Tournef.

Artemisia Tournef. (Artemisie). Periclin ovoid, oblong saũ subglobulos, cu folióle imbricate; receptacul plan saũ convex, nud, glabru saũ përos; florile dela circonferență femele, cu corolă 3-dentată, dispuse pe un singur rënd, acelea ale discului ermafrodite, adesea sterile, cu corolă 5-dentată; achene obovate, comprimate, lipsite de cóste și de coronă, munate de un disc epigin mai îngust decăt achena.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Capituli heterogamii.
2. Flori radiale 1-seriale feminine, ale discului ermafrodite, însă prin abortare devenind sterile.
3. Receptacul përos.
4. Capituli racemoși-paniculați . . . . . *A. Absinthium* L.
- 4.* Capituli axilari, solitari, sessili, ori la vârful pedunculilor axilari glomerați și sessili . . *A. lanata* L.
- 2* Florile radiale feminine, ale discului ermafrodite, toate fertile.
- 3.* Receptacul glabru.
5. Frunze bipenate ori bipenatipartite.
6. Capituli sur-përoși, ori hirsut-tomentoși.
7. Frunzele pe fața superioară glabre ori puțin përoșe, pe cea inferioară sur-tomentoșe . . *A. pontica* L.
- 7.* Frunze pe ambele fețe indesuit alburiu-sur-tomentoșe . . . . . *A. austriaca* Jacq.
- 6.* Capituli glabri.
8. Plante cespitoșe. Tulpine florigere ascendente. *A. campestris* L.
- 8.* Plante necespitoșe. Tulpine erecte.
9. Tulpine și frunze hirsute . . . . . *A. scoparia* W. K.
- 9.* Tulpine și frunze glabre . . . . . *A. annua* L.
- 5.* Frunze numai simplu penatífide . . . . . *A. vulgaris* L.
- 1.* Capituli homogamii. Flori toate ermafrodite. *A. maritima* L.

A. Absinthium L. [Loc alb]. Tulpine erecte, paniculate. Frunze sure, cele radicale tri—cele caulinare bipenatífide, până penatífide, lacinulele lanceolate, obtuse. Pețiolii neauriculați. Capituli subgloboși, nutanți. Foliólele involucrului sure, cele interioare foarte obtuse, pe margini scarioșe, cele exterioare lineare, numai la vârful scarioșe, egal de lungi cu cele interioare. *Receptacul hirsut.* 4 Iulie-August. Vulgară pretutindenii.

A. lanata Dc. [Loc alb]. Plantă cespitoșă. Tulpine ascendente ori erecte. Frunze pețiolate, sericeu-sure, trisecte, segmentele laterale 3-5-partite, cel terminal întreg, ori toate multipartite, laciniiile lineare, frunzele caulinare subpenatíssecte. Capituli globoși, cenui, în axile solitari, sessili, ori la vârful pedunculilor axilari glomerați și sessili. Foliólele involucrului hemisferic cele exterioare foarte puține, lineare și foliacee, cele interioare oblong-lanceolate și membranacee Co-

rola indesuit lanată. *Receptacul pēros*. Locurile stincōse din muntele Krasny mort.

A. pontica L. [Loc alb]. Rădăcina repentă. Tulpine erecte, spre vîrf paniculate, subvirgate. Frunzele pe fața inferiōră tomentōse, pe cea superiōră glabre orî sure, bipenate, lacinile lineare apropiate, întregi, orî subdentate, cele caulinare inferiōre la pețiol auriculate, cele superiōre sessile, cele florale întregi. *Capitulī suri, subgloboși, plecași*. Foliōlele involucrului obovate, fōrte obtuse, pe margini scariōse, cele exteriōre erbacee, mai scurte, lanceolate. Receptacul glabru. Flori galbine. 4 Iulie-August. In păduri la Cincarova și in regiunea litoree la Kara-Nassib.

A. austriaca Jacq.; *A. repens* Pall.; *A. orientalis* Willd.; *A. nivea* Redowsk. [Loc alb]. Rădăcina repentă. Tulpine erecte, spre vîrf paniculate. *Frunze sur-tomentōse*, după circumferință subrotunde, *bipenat-multifide*, lacinulile lineare, *cele caulinare subdigitat-partite*, la pețiol auriculate, cele superiōre sessile, cele florale supreme întregi. *Capitulī hirsut-tomentoși, subrotund-ovași*. Foliōlele involucrului oblonge, obtuse, pe margini scariōse, cele exteriōre mai scurte, cele extreme lineare, erbacee. Flori galbine. 4 August-Sep tembre. Fōrte comun pretutindenī, în stepe.

A. campestris L. [Loc alb]. *Tulpinele sterile cespitōse*, cele florigere ascendente, paniculate. *Frunze sericeu-sure* orî glabre, după configurațiune subrotund-ovate, bi-tripenatifide, lacinulile lineare, mucronate, cele caulinare inferiōre la pețiol auriculate, orî penatifid-dentate, cele superiōre sessile, simplu penatifide, cele florale superiōre nedivise. *Capitulī ovași, glabri, erecti orî plecași*. Foliōlele involucrului ovate, pe margini scariōse, cele exteriōre mai scurte, cele intime ovat-oblonge. Flori galbine. 4 Iulie-August. Fōrte comun.

Variază:

β. *sericea*. Pērositatea sericeă persistentă (*A. campestris* β. *sericea* Fries. In stepe, fōrte comun.

A. scoparia W. K. [Loc alb]. *Tulpină solitarie, erectă*, deîmpreună cu frunzele hirsută, *perii patuli orî și glabra*, paniculată. Paniculă fōrte ramificată, patentă. Frunze după configurațiune ovate, bi-tripenatifide, lacinulile celor infime linear-lanceolate, al celor-lalte fōrte înguste, lineare; frun-

zele caulinare inferioare la pețiol auriculate, ori penatifid-dentate, cele superioare sessile, simplu penatifide, cele florale superioare nedivise. Capituli subrotund-ovați, glabri, nutanți. Folióelele involucrului ovate, pe margini scarioase, cele exterioare mai scurte. Flori galbine. ☉ August-Septembre. Fórte comun pretutindenı, în Deltă rară.

A. annua L. [Loc alb]. *Tulpinã solitarie erectã, deîmpreună cu frunzele de tot glabrã*, fórte ramificatã, ramuri patente, racemóse, constituind o paniculã amplã, foliatã și difusã. Frunze după circumferințã ovate ori oblonge, 2-3-penatifide, ori 2-3-penatipartite, laciniile oblonge ori lineare, pectinat-incise, serrate ori întregi; frunzele florale cele supreme simplu penatifide. Capituli globos-ovați, glabri, erecti, ori nutanți. Folióelele involucrului oblonge, obtuse, pe margini scarioase, cele exterioare mai scurte, erbacee. Rãdãcinã anualã. Receptacul nud. ☉ Septembre-Octombre. La Tulcea și Zebil.

A. vulgaris L. [Loc alb]. *Tulpinã erbacee, erectã, paniculatã. Frunzele pe fața inferiórã alb-tomentóse, penatifide*, penile lanceolate, acuminate, incise, serrate, ori întregi, cele caulinare la basã auriculate, cele supreme linear-lanceolate, acuminate. Capituli ovați ori oblongi, plecați ori erecti, subsessili, tomentoși. Flori galbine. ☿ August-Septembre. Comun pretutindenı.

A. maritima L. [Loc alb]. Tulpinele sterile cespitóse, cele florigere ascendente ori erecte. *Frunze niveu-tomentóse*, ori dispãrënd tomentul subglabre, după circumferințã ovate, *bitripenate*, lacinulile lineare, obtuse, cele caulinare inferioare la pețiol auriculate, cele superioare sessile, cele florale supreme întregi. *Capituli oblongi*, tomentoși. Folióelele involucrului oblong-lineare, cele interioare scarioase, cele exterioare mai scurte, erbacee. *Flori tóte ermafrodite*. ☿ Septembre. Fórte comun în regiunea litoree: Mangalia, etc.

Variazã :

α. *maritima* Willd. Capituli erecti, însă ramurile și rãmurelele la vîrf nutante.

β. *gallica* Willd. Capituli erecti, ramuri striate, nu nutante.

γ. *salina* Willd. Capituli penduli.

δ. valesiaca; *A. valesiaca* All., întreaga plantă niveu-tomentosă. Capituli și ramurile erecte.

Genul *Tanacetum* Tournef.

Tanacetum Tournef. (Tanacet). Periclin emisferic, cu foliole imbricate; receptacul plan, nud și glabru; flori toate tubuloase, acelea dela circumferență femele, 3-dentate, acelea ale discului ermafrodite, 5-dentate; achene obconice, munit de jur împrejur de coste proeminente-ascuțite, cu disc epigin de lățimea achenei, coronate de o margine membranosă scurtă.

T. vulgare L. [Loc alb]. Frunze bipenatifide, laciniile serrate. Tulpină ascendentă, erectă, angulară. Capituli în corymbi compuși. Foliólele involucrului alipite, ovat-oblonge, carinate, cele interioare la vîrf scarioase. Flori aurii. 4 Iulie-August. Fôrte comun, cu deosebire în regiunea Danubială și în Deltă.

Genul *Tussilago* Tournef.

Tussilago Tournef. (Tusilagă). Periclin campanulat, cu foliole 1-2-seriate, adesea munit de un calicul; receptacul plan și nud; florile dela circumferență femele, ligulate, dispuse pe mai multe rënduri, acelea dela centru masculine, tubuloase, puțin numeroase; stil cu ramuri scurte; achene cilindrice, munit de coste, coronate printr'o egretă de peri pluriseriați.

T. Farfara L. [Loc alb]. Frunze radicale cordat-rotunde, angulare, dentate, pe fața inferioară përoase. Tulpină 1-capitata, squamată, squame lanceolate, obtuse. Frunze tinere mai mult reniforme și pe fața inferioară tomentos-lanate. 4 August. În regiunea silvatică, rar.

Genul *Pyrethrum* Tournef.

Pyrethrum Gaertn. (Piretru). Periclin emisferic, cu foliole imbricate. Florile dela circumferență femele, ligulate, pe un singur rënd; florile discului ermafrodite, tubuloase, cu tub aripat-comprimat, cu limb cu 5 dinți. Achene conforme, obconice, trunchiate la vîrf, munit de coste de jur împrejur; disc epigin de lățimea achenei, cele mai adese ori munit în

achenele dela circumferență și câte-odată în toate de o coronă membranosă mai mult sau mai puțin completă. Receptacul plan convex, nud.—Frunzele caulinare alterne.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Ligule albe.
2. Frunze penate . . . . . *P. corymbosum* Willd.
- 2.* Frunze nedivise . . . . . *P. uliginosum* W. K.
- 1.* Ligule galbene . . . . . *P. millefoliatum* Willd.

P. corymbosum Willd.; *Chrysanthemum corymbosum* L. [Loc alb]. Frunze penate, penile celor inferioare penatifide, penulele acut-serrate, serraturile mucronate. Capituli corymboși. *Ligule linear-oblonge*, albe. Achene toate membrana-ceu-coronate, corona celor marginale subegal de lungă cu tubul corolei. ♀ Iunie-August. Comun pretutindeni, în tufe-rișuri.

P. uliginosum W. K. [Loc alb]. Frunze sessile, oblong-lanceolate, ori lanceolate, incis și profundior serrate, la basă de ambele laturi acut-auriculate. Ligulele subduple mai lungi decât diametrul discului. Achene coronate cu o margine foarte scurtă. Tulpină mai adese-ori corymbos-ramificată, multicapitată, ramuri elongate, virgate. Ligule albe. În fânețele umede între Mahmudia și Ivanca și în Delta aproape de Kara-Orman

P. millefoliatum Willd.; *Chrysanthemum millefoliatum* L. Syst. veget.; *Anthemis millefolia* L. spec. pl. [Loc alb]. Plantă suriș-pubescentă, ori subvilosă. Frunze penatisecte, segmente penat-partite, lacini lineare ori oblong-lineare, subacute, de tot întregi ori rare ori subincise. Corymbul laxiuscul, capituli pedunculați. Foliólele (involucrului glabru ori la basă pubescent-violosiuscul) pe margini alburii-străvedătoare și sublacere. *Ligule galbene, obovat-cuneate* aproape 1½ mai lungi decât involucrul. Achene striat-angulate. Papul erect, tubulos, dentat. Constanța, aproape de Babadagh, etc.

Genul *Leucanthemum* Tournef.

Leucanthemum Tournef. (Leucantem). Periclin emisferic sau puțin concav, cu folióle imbricate; receptacul plan-convex,

nud; florile dela circonferență femele, ligulate, dispuse pe un singur rând, acelea ale discului ermafrodite, cu corolă tubuloasă, comprimată, munită de 2 aripă; achene cilindro-conice, trunchiate, munită de coste de jur împrejur, nude sau coronate de o margine scarioasă.

L. vulgare Lam.; *Chrysanthemum Leucanthemum* L. [Loc alb]. Frunzele inferioare lung pețiolate, ovat-spatulate, crenate, cele superioare sessile, oblong-lineare, serrate, serraturile la baza frunzelor mai înguste și mai acute. *Achenele toate fără coronulă*. Radiul alb. 7 Iulie-August, în fînețele din păduri. Rară între Telika și Balabmer.

Genul *Matricaria* Tournef.

Matricaria Tournef. (Matricarie). Periclin cu foliole imbricate; receptacul nud, conic la maturitate; florile dela circonferență femele, ligulate, dispuse pe un singur rând, acelea ale discului ermafrodite, tubuloase; achene cilindro-conice, munită de 3-5 coste pe fața internă, netede pe fața externă, coronate de o margine membranosă foarte scurtă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Receptacul în interiorul său fistulos . . . . . *M. Chamomilla* L.
1.* Receptacul în interiorul său nefistulos . . . . . *M. inodora* L.

M. Chamomilla L. [Loc alb]. Frunzele inferioare bipenatipartite, lacinurile îngust-lineare, întregi ori și partite. *Receptacul în interiorul său fistulos*. Foliolele involucrului obtuse. Achene 4-angulare, cele ale discului cu fețele spre exterior mai late, iară cele ale radiilor cu fețele egale. Flori mirositoare, ale radiilor albe. ☉ Maiu-Iulie. Foarte comun pretutindeni.

M. inodora L.; *Tripleurospermum inodorum* Schultz Bip.; *Chamaemelum inodorum* Vis. Dalm. [Loc alb]. Tulpină mai adese-ori corymbos-ramificată, multicapitată. Frunze 2-3-penatisecte, lacinile linear-filiforme, acute. *Receptacul în interiorul său compact* (nefistulos). Achene turbinate, subtragone, recte, truncate, pe dos convexe, negre, transversal elevat-rugose, la vîrf impres-biglanduloase, pe partea ventricosă tricostate, costele îngroșate, obtuse, brune și despăr-

țite prin 2 valecule negre. Papul scurt, marginal, 4-angular. Comun pretutindenî.

Genul *Doronicum* Tournef.

Doronicum Tournef. (Doronic). Periclin cu foliole aprópe egale, imbricate pe 2-3 rëndurî; receptacul convex nud; florile dela circonferență femele, ligulate, dispuse pe un singur rënd, acelea ale discului ernafrodite, tubulóse; achene oblong-cilindrice saũ obconice, munit de cóste, acelea ale discului coronate printr'o egretă de perî pluriseriați, acelea ale circonferenței nude.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Rădăcină stoloniferă . . . . . **D. caucasicum** M. B.
1.* Radăcină nestoloniferă . . . . . **D. hungaricum** Rchb.

D. caucasicum M. B. [Loc alb]. Frunze repand-orî sinuat-dentate, *cele radicale* lung-pețiolate, rotund-ovate, obtuse, *profund cordate*, cele caulinare puține, cu intermediũ oblong și acut, amplexicaule. Receptacul vilos. *Stolonũ subteranũ elongați, gracilũ, icũ, colea tuberos-îngroșați, foliiferũ și iarășũ stoloniferũ. Gâtul și axilele squamelor inde-suit sericeũ-vilos.* Ligule galbine. In regiunea silvatică la Teke, rară.

D. hungaricum Rchb. [Loc alb]. *Frunze* mai de tot întregi, *cele radicale* și cele caulinare inferióre *oblange, în pețiol îngustate*, obtuse, cele superióre oblong-lanceolate, acute, amplexicaule. Receptacul glabriuscul. *Rhizomă oblică, tuberósă, rotundat-îngroșată. Stolonũ lipsesc.* Tulpină mai adese-orî 1-capitata. Ligule galbine. 4 Maiũ. In tuferișurî și padurî. Fórte comun în regiunea silvatica: Cocoș, etc.

Genul *Solidago* L.

Solidago L. (Solidagă). Periclin cu foliole imbricate; receptacul plan, nud saũ alveolat, cu marginile alveolelor dentate; florile dela circonferința femele, ligulate, dispuse pe un singur rënd, acelea dela centru ernafrodite, tubulóse; achene cilindrice, munit de cóste, coronate printr'o egretă de perî uniseriați.

S. Virgaurea L. [Loc alb]. Tulpină erectă, la vîrf paniculat-racemósă, racemî erectî. Frunze ovate orî lanceolate, acuminate, în pețiol aripat decurente, puțin pěrőse, cele inferiőre serrate. Florî galbine. 4 Iulie-August. În stepe și în fînețele din păduri. Főrte comun pretutindenî.

Genul *Pulicaria* Gaertn.

Pulicaria Gaertn. (Pulicarie). Periclin cu foliőle imbricate; receptacul plan, nud, subalveolat; florile dela circonferență femele, ligulate, dispuse pe un singur rënd; florile discului ermafrodite, tubulőse; achene cilindrice, munate de cőste de jur împrejur, coronate de o egretă dublă, cea exteriőră dublă, cea interiőră scurtă, coroniformă, scariőasă, dentată, cea interiőră compusă din perî puțin numeroși, de abiă ciliați.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze la basă rotundate, sessile . . . . . *P. vulgaris* Gaertn.
- 1.* Frunze cu basa mai lată, profund-cordată, amplexicaule . . . . . *P. dysenterica* Gaertn.

P. vulgaris Gaertn. [Loc alb]. Frunze oblong-lanceolate, la basă rotundate, sessile, subamplexicaule, cele mai tinere deîmpreună cu tulpina vilőse. Tulpină paniculat corymbósă, capitulî laterali și terminali. Radiul főrte scurt. Florî galbine. 4 Iulie-August. În locurile umede și inundate iarna În regiunea Danubială, rară.

P. dysenterica Gaertn. [Loc alb]. Frunze oblonge, cu basa mai lată profund-cordată, amplexicaule, obsolet denticulate, pe fața inferiőră sur-tomentőse. Capitulî pe tulpină și pe ramuri corymboși. Radiul mult mai lung decăt florile discului. Florî galbine. 4 Iulie-August. În locurile umede și mlăștinőse din regiunea Danubială.

Genul *Conyza* Less.

Conyza Less. (Coniza). Periclin emisferic, cu mai multe rënduri de foliőle imbricate. Florile dela circonferență femele, numeroșe, pe mai multe rënduri, cu corolă filiformă, trunchiată sau cu 2-3 dinți; florile discului ermafrodite, puțin numeroșe, cu corolă tubulőasă și cu 5 dinți. Achene li-

neare, atenuate la basă, comprimate, fără cöste; egrete con-
forme, formate din perı scurt-ciliați și dispuse pe un singur
rënd. Receptacul plan saü convex, punctuat saü fibrilifer.
Frunze alterne.

C. glabra Bess.; *C. alata* Bmgt. [Loc alb]. Tulpina în par-
tea inferiöră përos-pubescentă, în cea superiöră glabriu-
sculă, paniculat ramificată, ramuri subpubescente, supra-
fastigiat-corymböse, multicapitate. *Frunze* ovale, orı ovat-
lanceolate, *rigide, glabre*, pe margini förte scurt ciliate, cele
caulinare sessile, *de ambele laturı lat-aripate, aripele ajun-
gënd mai până la internodiul din jos*. Foliölele involucru-
lui multiserial imbricate, cele exteriöre divaricate, cele inte-
riöre la vîrf mai indesuit ciliate. *Achene hirsute orı pube-
scente*. Flori galbine. In pădurile din locurile stîncöse din
munți. Consul și Demirkioi.

Genul *Inula* L.

Inula L. (Inulă). Periclin cu foliöle imbricate, cele interi-
öre lanceolate-lineare, ascuțite; receptacul plan, lipsit de pa-
iete; florile dela circonferență femele, ligulate, dispuse pe
un singur rënd, acele ale discului ermafrodite, tubulöse;
achene cilindrice, munite de jur-împrejur de cöste puțin
pronunțate, coronate de o egretă de perı subciliați, unise-
riați.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Foliölele interiöre ale involucrului la vîrf di-
latate, spatulate . . . . . *I. Helenium* L.
(*Corvisartia Helenium*)
- 1.* Foliölele interiöre ale involucrului la vîrf acu-
minate.
2. Achene glabre.
3. Foliölele involucrului cu vîrful recurbat . . . *I. ensifolia* L.
- 3.* Foliölele involucrului cu vîrful accumbent.
4. Frunze la basă îngustate, sessile, orı scurt pe-
tiolate, circa la mijlocul lor mai late.
5. Tulpină simplă, 1-3-capitată . . . . . *I. hirta* Bmgt.
- 5.* Tulpină corymbösă 5-multicapitată . . . . . *I. hybrida* Bmgt.
- 4.* Frunzele, cel puțin cele superiöre la basă ro-
tundate orı cordate, în tot casul la basă mai
late.

6. Florile radiului scurt ligulate. Capituli inde-suit-corymboși . . . . . **I. germanica** L.
- 6.* Florile radiului elongat ligulate, circa dublu atât de lungi cât diametrul discului . . . **I. salicina** L.
- 2.* Achene hirsute ori pubescente.
7. Florile radiului trifide, foarte scurte, ajungând numai până la vârful foliolelor involucrului. **I. Conyza** Dc.
- 7.* Florile radiului mult mai lungi.
8. Folióele involucrului accumbente, lineare, cele exterioare mai mici. Plantă tomentos-
lanată . . . . . **I. Oculus Christi** L.
- 8.* Folióele involucrului toate egal de lungi, cu vârful patent. Plantă vilos-lanată . . . . . **I. britanica** L.

I. Helenium L. *Corvisartia Helenium*. [Loc alb]. Frunze neegal dentat-serrate, pe fața inferioară tomentóse, cele radiale eliptic-oblonge, cele caulinare cordat-ovate, acuminate, amplexicaule. *Folióele involucrului* cele exterioare ovate, cele *interioare linear-spatulate*. Achene glabre. ♀ In fínețele umede din regiunea silvatică. Comun.

I. ensifolia L. [Loc alb]. *Frunze lanceolat-lineare, acuminate*, depărtat-obsolete-denticulate, ori și de tot întregi, *nervate*, glabre, pe margini scabre și sublanate, *cele caulinare sessile*. Tulpină uni-multicapitată, capituli solitarii, terminali. Involucrul încins de 3-6 frunze lanceolate, nervate, de lungimea involucrului. *Achene glabre*. Flori galbene. Stepe, coline aride. Foarte comun pretutindenii.

I. hirta Bmgt.; *I. montana* Pall. [Loc alb]. *Frunze ovale, oblonge ori lanceolate*, de tot întregi, ori subdenticulate, venate, *deîmpreună cu tulpina hirsute, perii la basă bulboși*. *Tulpină 1-capitată*. Folióele involucrului lanceolate, spre vîrf angustate, hispide, toate mai lungi decât discul. *Achene glabre*. Flori galbene. ♀ Maiu-Iunie. In munții dintre Greci și Măcin, etc.

I. hybrida Bmgt. [Loc alb]. *Frunze îngust-lanceolate, acute*, depărtat-obsolete-denticulate, ori de tot întregi, nervate-venate, *glabre*, pe margini scabre și sublanate, cele caulinare sessile. *Corymb sub-5-capitat, indesuit*. Folióele involucru-
lui cele exterioare pe dos și pe margini subvilóse. *Achene glabre*. Flori galbene. Involucrul încins cu 1-3 frunze lanceolate, erbacee, 3-nervate, de lungimea involucrului. In du-
nele dela Tuzla, etc.

I. germanica L. [Loc alb]. *Frunze* oblong-lanceolate ori oblonge, acutiuscule, depărtat denticulate, venate, pe fața inferioară lanat-pêröse, pe margini scabre, *cele caulinare la basă cordate*. Corymb compus, glomerat, multicapitat. Folióele involucrului subcilindriform pe dos lanat-pubescente. *Ligulile abia mai lungi decât discul*. *Achene glabre*. Flori galbine. ♀ Iulie-August. Fôrte comun pretutindenî.

I. salicina L. [Loc alb]. *Frunze* lanceolate, acuminate, depărtat-obsolet-denticulate, ori de tot întregi, venate, *glabre*, pe margini scabre, *cele superioare cordat-amplexicaule*. Tulpină uni-multicapitată, subcorymbósă. Folióele involucrului glabre, ciliate. *Achene glabre*. Flori galbine. Frunze patente, recurbate. ♀ Iulie-August. Stepe și coline. Fôrte comun chiar și în Deltă.

I. Conyza Dc.; *I. squarrosa* Bernh.; *Conyza squarrosa* L. sp. [Loc alb]. Frunze eliptice, ori eliptic-lanceolate, acutiuscule, pe fața superioară pubescente, pe cea inferioară deîmpreună cu tulpina subtil tomentöse, cele inferioare pețiolate. Tulpină în partea superioară paniculat-ramificata, ramuri corymböse, multicapitate. Folióele involucrului patent-reflecte. *Florile radiului 3-fide, puțin ligulate, de lungimea involucrului*. ♂ Iulie-August. În finețele din păduri. Comun pretutindenî.

I. Oculus Christi L. [Loc alb]. *Frunze* oblonge, obtusiuscule, de tot întregi, ori subdenticulate, *deîmpreună cu tulpina tomentos-lanate*, cele inferioare în pețiol îngustate, *cele superioare cu basa cordată amplexicaule*. Folióele involucrului lanceolate, *cele exterioare mereu mai mici vilöse*. Tulpină 2-5-capitată. *Achene hirsute*. Flori galbine. ♀ Iunie-Iulie. Ienisala, Gavgagia, Demirkioi, etc.

I. britanica L. [Loc alb]. Frunze lanceolate, de tot întregi, ori denticulate, pe fața inferioară deîmpreună cu tulpina vilos-lanate, cele inferioare în pețiol atenuate, celo superioare cu basa cordata amplexicaule, la basă adese-ori evident dentate. *Folióele involucrului* linear-lanceolate, atenuate, *cele exterioare egal de lungi cu cele interioare și cu discul, ori și mai lungi*. Tulpină bi-multicapitată. *Achene hirta*. În finețele și pășunile umede. Comun în tótă Dobrogea.

Genul *Corvisartia* Mérat.

Corvisartia Mérat. (Corvisartie). Periclin cu foliole imbricate, cele inferioare oblonge, obtuse; achene tetragone, munite de jur împrejur de coste puțin accusate. (Celelalte caractere ca la *Inula* .

Genul *Aster* Tournef.

Aster Tournef. (Astru). Periclin cu foliole imbricate pe mai multe rânduri; receptacul plan, nud, alveolat, cu marginile alveolelor dentate; florile dela circumferență femele, ligulate, dispuse pe un singur rând, acelea ale discului ermafrodite, tubuloase; achene oblonge, comprimate, lipsite de coste, coronate printr'o egretă de perispliseriați.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze pubescent-scabre . . . . . *A. Amellus* L.
2. Frunze glabre . . . . . *A. Tripolium* L.

A. Amellus L. [Loc alb]. *Frunze triplunervate, pubescent-scabre*, subserrate, orî de tot întregi, cele inferioare eliptice, pețiolate, în pețiol atenuate, cele superioare oblong-lanceolate. Corymb simplu. *Foliolele involucrului rotundat-obtuse, patule*. Radiul violaceu-albastru. ♂ 7 August-Septembrie. Locuri aride, coline din regiunea silvatică și din stepa. Akpunar, Balabancea, etc.

A. Tripolium L.; *Tripolium vulgare* Nees ab Essb. [Loc alb]. *Frunze subcarnose, glabre*, linear-lanceolate, pe margini serrulat-scabre, orî și de tot întregi. Tulpina la vîrf orî și dela basă ramificată, ramuri corymbóse. *Foliolele inferioare ale involucrului indesuit-imbricat mai lungi*, obtuse. Radiul albastru. ♂ August-Septembrie. Pe malul mării și a lacurilor sărate: Mangalia, Delta (insula Leti).

Variază:

β. *pannonicus* Jacq. Frunzele inferioare lanceolate, la basă angustate, cele caulinare lanceolat-lineare, ciliat-serrate. Tulpina erectă orî ascendentă, foarte ramificată. *Foliolele involucrului colorate*.

Genul *Erigeron* L.

Erigeron L. (*Erigeron*). Periclin cu foliole imbricate pe mai multe rânduri; receptacul subconvex, nud sau subalveolat; florile dela circumferență femele, dispuse pe mai multe rânduri, ligulate sau cele mai interne cu limb filiform, florile dela centru ermafrodite tubuloase; achene lineare-oblonge, comprimate, lipsite de cõste, coronate de o egretă de perı uniseriați.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Capituli mici în panicule multicapitate. Florile radiale albe. . . . . *E. Canadensis* L.
- 1.* Capituli mai mari în racemi simpli și puțin capitați. Florile radiale violacee ori roșietice. *E. acris* L.

E. Canadensis L. [Loc alb]. Tulpină strictă, paniculată, *paniculă oblongă*. Capituli numeroși, mici. Ramurile și rămurilele racemose. Frunze hirt, lineare-lanceolate, la ambele capete îngustate, setos-ciliate, cele infime depărtat serrate. Radiul de coloré albinéță uriciósă, foarte mic. ☉ Iulie-August. Pretutindenı.

E. acris L.; [Loc alb]. Tulpină racemósă, la urmă subcorymbósă, racemi 1-3-capitați. Frunze depărtate, patente, lineare-lanceolate, hirsute, cele inferioare în pețiolı angustate. Radiul erect, egal de lung cu florile de pe disc, ori și puțin mai lung. Florile feminine inferioare filiforme și numeroase. Tulpină de coloré brună-purpurie. Frunzele pe margini de tot întregi, ori în speciminele mai mari (ınsă nu totdeauna) depărtat-serrate. Ligule de coloré purpurie-deschisă.

Variază cu papul roșu, trăgând ceva în galbin (*E. serotinus* Weihe). ♂ ♀ Iulie-August. Comun pretutindenı și în Deltă în insula Leti.

OBSERVARE. — *E. podolicus* Bess. diferă prin *tulpina* mai înaltă, *ındesuit-foliată*, frunzele erecte, corymbul terminal *ındesuit* și radiul patul.

Genul *Achillea* Vaill.

Achillea Vaill. (*Achillea*). Periclin cu foliole imbricate; receptacul plan sau convex, munit de paiete, florile dela cir-

conferență femele, ligulate, cu limb scurt, dispuse pe un singur rând, acelea ale discului ermafrodite, tubuloase, comprimate-aripate; achene oblonge-obovate, comprimate, îngust-marginate, lipsite de cõste.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze bi-tripenatifide ori bipenatipartite.
2. Frunzele dupã circumferință lanceolat-lineare, ori sublineare. Corymb mãi lax.
3. Ligulile pe ambele fețe albe . . . . . *A. Millefolium* L.
- 3.* Ligulile pe fața superiõrã albe-galbiniã . . . . . *A. setacea* W. K.
- 2.* Frunzele dupã circumferință oblong-obovate, ori oblonge. Corymb fõrte indesuit . . . . . *A. Neillreichii* Kern.
- 1.* Frunzele simplu penatipartite ori simplu pectinat-penatifide.
4. Ligulile impuținute de 3-4 ori mãi scurte de cãt involucrul, ori și lipsind.
5. Pețiolul comun dentat . . . . . *A. compacta* Willd.
- 5.* Pețiolul comun nedentat . . . . . *A. depressa* Janka.
- 4.* Ligulile de jumãtate cãt involucrul.
6. Ligulile albe . . . . . *A. erithmifolia* W. K.
- 6.* Ligulile galbine ori gãlbiniã.
7. Frunze pectinat-penatifide. Corymb indesuit . *A. pectinata* Willd.
- 7.* Frunze penat-partite. Corymb laxiuscul . . . . . *A. leptophylla* M. B.

A. Millefolium L. [Loc alb]. *Frunze lanat-vilõse ori subglabre*, cele caulinare dupã configurațiune lanceolate ori sublineare, *bipenatifide*, *penulile bi-trifide*, ori *penat-5-fide*, lacinulile lineare ori ovate, acuminate, mucronate. *Pețiolul comun întreg ori numai la vârful frunzei subdentat, dinți întregi*. Corymb decomposit. *Ligule albe*, de jumãtate mãi scurte decãt involucrul. ♀ Iulie-August. Fõrte comun pretutindenã.

OBSERVARE [Loc alb].

A. setacea W. K.; *A. Millefolium* L. var. *setacea* Koch synops. [Loc alb]. *Laciniile frunzelor fõrte înguste. Ligulele pe fața superiõrã albe-gãlbiniã*, iarã pe cea inferiõrã albe. Capituliã de comun de jumãtate mãi mici și planta lanat-hirsutã. Cele-lalte caractere ca la *A. Millefolium* L. Pãșuni uscate. Comun.

A. Neillreichii Kern. [Loc alb]. *Frunze suriũ-verdũ, pe am-*

bele fețe pubescente, după circumferință cele ale caudicuilor sterile și *cele inferioare ale tulpinei oblong-obovate, iară cele medie ale tulpinei oblonge*, bipenatipartite, laciniiile lineare, scurte, serrate, serraturile ovat-lanceolate, mici, alipite, frunzele supreme simplu penatipartite, partițiunile pectinat-dispuse, serrate; pețiolul comun îngust la toate frunzele în întreaga lui lungime dentat ori cu apendiculi neegal de lungi, foliiformi, întregi ori 1-3-dentați, cari sunt mult mai scurți decât laciniiile și la frunzele supreme sunt foarte scurți și dentiformi. *Capitulul mică coadunați în un corymb foarte indesuit și plan convex*. Ramurile inflorescenței de împreună cu foliolele involucrului indesuit lanate, periile de coloré sordid-gălbinie-sură. *Florile discului palid-galbine*, ale radiului subrotund-4-angulare, 3-dentate, bicolore: *pe fața inferioară albinețe, pe cea superioară palid-galbine*. Tulpină strictă, erectă, lax-lanată. În stepe, foarte comun pretutindenți.

A. compacta Willd. [Loc alb]. *Frunze sericeu-vilose, cele caulinare după configurațiune lineare, ori linear-lanceolate, simplu penatipartite, segmente penatifid-dentate. Corymb compus, foarte indesuit. Ligule galbine, puține, foarte scurte, de 3-4 ori mai scurte decât involucrul, ori și lipsind. În stepe, coline uscate. Foarte comun pretutindenți.*

A. depressa Janka. [Loc alb]. *Întreaga plantă mai mult mai puțin puberul-vilosă, cenușiü-verde. Tulpină solitarie, dela 3-14 centimetri înaltă, curbat-erectiusculă, foarte simplă. Frunze mică, toate sessile, pe partea a treia ori a patra inferioară reduce la un pețiol comun nud, de tot întreg, spre basă îngustat, petioliform (fără basă auriculată), în cea-laltă parte pectinat-penatisecte, după configurațiune lineare, ori lanceolat-lineare, cele inferioare ale caudicuilor mai adeseori reflecte, penile foarte îngust-lineare ori setacee, de tot întregi, obtuse ori mucronulate. Frunzele caulinare supreme 2-3 apropiate de corymb, nedivise, lineare, ori spatulat-lineare. Corymbul mic, cam indesuit. Involucru palid, vilosul. Ligule 5, galbine, reniform suborbiculare, transversal mai late, de 3-4 ori mai scurte decât involucrul, cu un dinte foarte mic la mijlocul marginei. Rhizom foarte ramificat, lax cespitant, emitând tulpine și deodată și caudiculi sterili cauliformi. Muntele Consul.*

A. crithmifolia W. K. [Loc alb]. *Frunze vilos-pubescente, cele caulinare după circumferință oblonge, bipenatifide, orî bipenatipartite, laciunile lanceolat-lineare, orî lineare-setacee. Peșiolul comun rachis de tot întreg.* Corymb compus, indesuit. Ligule de jumătate mai scurte de cât involucrul. Capituli mici, ligule albe, orî sordid-albe. Maiü-Julie. Comun.

OBSERVARE.—Diferă de *A. nobilis* L. prin peșiolul comun de tot întreg (la *A. nobilis* L. este dentat) și de *A. Millefolium* L. prin circumferința frunzelor [Loc alb].

A. pectinata Willd.; *A. nova* Wint.; *A. ochroleuca* W. K. [Loc alb]. *Frunze mai mult mai puțin tomentöse, cele caulinare după configurațiune ângust-lineare, simplu pectinat-penatifide, laciunii întregi, lineare, peșiolul comun de tot întreg (nedentat).* Corymb compus, indesuit. *Ligule albe gălbini* de jumătate mai scurte decât involucrul. Plantă sură orî verdie. Tulpina de la 20-35 centimetre înaltă. Capituli mici. In stepe și în munșii petroși. Comun pretutindenî, muntele Suluc, etc.

A. leptophylla M. B. [Loc alb]. *Frunze tomentos-vilöse, cele caulinare după circumferință ângust-lineare, simplu penatipartite, segmentele 2-5-fide orî întregi, Peșiolul comun de tot întreg.* Corymb compus, laxiuscul. Ligule de jumătate mai scurte decât involucrul. Plantă albinetă sură. Capituli mici. Ligule saturat-galbine. Mamaia-kioi, Tatargargalik.

Genul *Anthemis* L.

Anthemis L. (Antemidă). Periclin cu foliole imbricate; receptacul conic la maturitate, munit de paiete persistente; florile dela circumferență femele, ligulate, dispuse pe un singur rând, acelea ale discului ermafrodite, tubuloșe, comprimate; achene obconice, munit de cöste de jur împrejur, cu disc epigin de lățimea achenei.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Receptacul convex orî subhemisferic. Achene tetragonal-comprese, ancipite. Radiul galbin. *A. tinctoria* L.
- 1.* Receptacul fructifer cilindric, elongat orî conic. Achene obtus-tetragonale. Radiul alb. *A. ruthenica* M. B.

A. tinctoria L. [Loc alb]. Frunze pubescente, bipenatífide, penile pectinat-dispote, serrate, serraturile mucronate. Pețiolul comun dentat. Receptacul subhemisferic. Paleele lanceolate și acuminate în o mucronă rigidă. Achene tetragonal-compresă, îngust-aripate, 5-striate și terminate cu o margine acutată. Ligulele mai numai jumătate de lungi față de diametrul transversal al discului. Florile discului și ale radiului galbine. ♂ ♀ Iulie-August. În stepe, foarte comun pretutindeni.

Variază:

β. *longeradiata* [loc alb].

A. ruthenica M. B. [Loc alb]. Plantă lanuginos-vilósă. Frunze bipenatífide, pinurile linear-lanceolate, întregi, orî bi-tridentate, acute, mucronate. *Receptacul cilindric, elongat, squame paleacee, lanceolate, la vîrf obtusiuscule, subdentate și acuminate în o mucronă rigidă. Achene obtus-4-angulare, egal sulcate și terminate cu o margine acută, cele exterioare instructe cu o coronulă dimidiată și oblic-truncată. Florile ligulate albe.* ☉ Iulie-August. Constanța, Cernavoda, Măcin, Greci, Ienisala, etc.

Genul *Helianthus* L.

Helianthus L. [Loc alb].

H. tuberosus L. [Loc alb]. Frunze triplunervate, serrate, scabre, cele inferioare cordat-ovate, cele superioare oblong-ovate, orî lanceolate, acuminate, alterne. Flori mari, galbine. Cultivat și subsponsantă.

Fam. [loc alb]. DIPSACEE.

Flori ermafrodite mai mult sau mai puțin neregulate, munită de un calicel (*involucl caliciform*), gamofil. Calicel munit de coste sau unghiuri proeminente, terminat printr'un limb scarios, întreg sau dentat, mai rar aprópe nul. Calice gamosepal, cyathiform, cu limb întreg, lobat sau aristat. Corolă gamopetală, tubulósă, subbilabiată, cu 4-5 lobi, în preflorescență imbricată. Stamine 4, inserate pe tub și alterne cu lobi corolei; antere biloculare introrse. Stil filiform; stigmat întreg sau bilobat. Ovariū infer, unilocular,

uniovulat. Fruct uscat, unilocular, mōnosperm, indehiscent *achenă*, coronat de limbul calicelui persistent și închis în caliculul persistent. Sēmîntă munită de un albumen cārnos.—Erburi anuale sau perene, cu frunze opuse, lipsite de stipuli; flori sessile pe un receptacul comun și formând prin reuniunea lor un capitul încunjurat de un involuceru comun, polifil; receptacul comun conic sau aprōpe plan, glabru sau pēros, nud sau acoperit cu paiete la subsuōra cārora nașc florile.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Receptacul cilindric, squamos, squame aristat-cuspidate . . . . . *Dipsacus* L.
- 1.* Receptacul plan ori semiglobos.
2. Receptacul cu squame nepunginte.
3. Involuceru indesuit-îmbricat . . . . . *Cephalaria* Schrad.
- 3.* Involuceru 1-serial, multifoliolat . . . . . *Scabiosa* R. & Sch.
- 2.* Receptacul hirsut-pēros . . . . . *Knautia* Coult.

Genul *Dipsacus* Tournef.

Dipsacus Tournef. (Dipsac). Involuceru cu foliole erbacee de ordinar spinose; receptacul comun încărcat de paiete coriace, terminate printr'un lung vîrf ascuțit spinos; calieul sessil, tetragon, cu 8-10 cōste, terminat printr'un limb membranos, obscur 4-dentat sau aprōpe nul; calice cu limb concav, subtetragon, ciliat.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze sessile, neauriculate.
2. Frunze pe margini glabre, ori dispars-aculeate *D. sylvestris* Mill.
- 2.* Frunze pe margini setos-ciliate . . . . . *D. laciniatus* L.
- 1.* Frunze la vîrtul pețiolilor auriculate . . . . . *D. pilosus* L.

D. sylvestris Mill. [Loc alb]. *Frunze* sessile, crenat-serrate, pe margini glabre, ori dispars aculeate, cele infime la basă îngustate, cele caulinare lat-concrescute, întregi, sau și cele intermediare penatífide. Foliólele involucerului linear-subulate, arcuat-ascendente. Squamele receptaculului flexibile, oblong-ovate, aristat-cuspidate, drepte, mai lungi decăt florile. Flori lilacine, rare-ori albe. ☉ Iulie-August. În fînețele din

pădură, pe malurile bălților și a mlaștinilor din regiunea Danubială. Fôrte comun.

D. laciniatus L. [Loc alb]. *Frunze sessile, pe margini setos ciliate*, cele infime întregi, la basă angustate și lobat-crenate, cele-lalte penatífide, cele intermedie la basă lat-concrescute. Folióele involucrului lanceolat-subulate, rigide, arcuat-ascendente. Squamele receptaculului flexibile, oblonge, aristat-cuspidate, drepte, mai lungi decât florile. Flori albinețe. ♂ Iulie-August. Ca și specia precedentă.

D. pilosus L. [Loc alb]. *Frunze pețiolate și la vârful pețiolilor auriculate*. Folióele involucrului deflecte, subegal de lungi cu florile. Palee obovate, aristat-cuspidate, setos-ciliate, drepte. Flori albinețe ori albe-gălbini. ♂ Iulie-August. Rar, în locurile umede la Cincarova.

Genul *Cephalaria* Schrad.

Cephalaria Schrad. (Cefalarie). Involucru general polifil, compus din folióele simple, nespinoase, lipsite de ghimpă, mai scurte decât paietele receptaculului, sau egalându-le câteodată. Receptacul cu paiete dure și terminate în vîrf ascuțit spinos. Involucelul tetragon, cu 8 sulcuri, coronat de 4-8 dinți. Calice cu limb subtetragon, cyathiform. Corola quadridă. Stigmat longitudinal. Plante cu tulpină fără ghimpă, și nediferind de *Dipsacus* decît prin involucrul lor mai scurt decât paietele.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Folióele involucrului ovat-lanceolate, aristat-cuspidate. Flori lilacine ori albastrii . . . *C. transilvanica* Schrad.
- 1* Folióele involucrului cele exterioare ovat-subrotunde, cele interioare ovate, acuminat. Flori gălbini . . . . . *C. corniculata* R. & Sch.

C. transilvanica Schrad. [Loc alb]. Tulpină în partea inferioară deîmpreună cu frunzele dispars-peroasă. Frunze penate, penile subdecurente, la frunzele inferioare oblonge, serrate, cea terminală fôrte mare, la cele mai superioare linear-lanceolate. *Folióele involucrului* deîmpreună cu squamele receptaculului *ovat-lanceolate, aristat-cuspidate*. Dinți involuclelor 8 subulați, subegali. Corolă radiantă. Florile di-

scului albinețe, ale radiilor lilacine ori albăstrii. Fôrte comun pretutindenî.

C. corniculata R. & Sch.; *Scabiosa corniculata* W. K. [Loc alb]. Tulpină la basă ascendentă, hirsută, perî reversî. Frunze coriacee, cele radicale hirsute, obovate, de tot întregî ori penatifide, în un pețiol lung decurente, cele caulinare subsessile, cu pețiolii la basă dilatați amplexicaule, decursivpenate, penile ciliate, lanceolate, la cele superiøre lat-lineare. *Foliólele involucerului* pubescente, ciliolate, *cele exterióre ovat-subrotunde, cele interiøre ovate, acuminate*. Squamele receptaculului lanceolate, ciliate. Involucel pubescent 4-gon, cu 4 corniculi fôrte scurți și cu alți 4 dinți mult mai lungi. Flori gălbiniî. Iulie-Septembre. Locuri aride și pietröse. Fôrte comun pretutindenî.

Genul *Scabiosa* L.

Scabiosa L. (Scabiosă). Involucru cu folióle erbacee, ne-spinöse; receptacul comun încarcat de paiete; calicul sessil, cilindric, săpat de 8 sulcuri despartite prin cóste proeminente, terminat printr'un limb scarios, concav, întreg saũ 4-lobat; calice cu limb terminat prin 5 ariste întinse în stea.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Fructul peste tot cu 8 sulci profunđi, acuti și escurenți. Flori gălbiniî, rare-ori roșietice . . S. ochroleuca L.
- 1.* Fructul dela basa pâna la mijloc rotund și vilos, dela mijloc pâna la virf foveolat (gropilit). Flori albastre, rare-ori galbiniî . . . . S. neranica L.

S. ochroleuca L. [Loc alb]. Frunzele fasciculilor sterile oblonge, obtuse, la basă îngustate, pețiolate, crenate, întregî ori lirate, cele caulinare infime lirate, cele-lalte până la cósta medie penatifide, penile lineare, la cele ale frunzelor mai inferiøre penatifid-serrate, la cele supreme de tot întregi. Capituliî fructelor ovați. *Fructe 3-sulcate, sulciî escurenți. Setele calicelui interior la basă comprese, fără nervure, de 3-4 ori mai lungi decât corona exterióră. Flori gălbiniî*, rare-ori roșietice. ♂ ♀ Iulie-August. In finețe. Fôrte comun pretutindenî.

S. neranica L.; *S. alba* Scop.; *S. argentea* L.; *S. maritima* Wulf. non L.; *Asterocephalus argenteus* Spreng. [Loc alb]. Frunze radicale linear-oblonge, dentate, cele caulinare inferioare penat-partite, lacinii distanțe, lineare, de tot întregi, cele superioare lineare subîntregi. Corolă radiantă. *Fructele la basă vilóse, la vîrf glabre, dela mijloc pînă la vîrf foveolate gropilite. Setele calicelui interior de 2 orî mai lungi decît corona acut dentată. Flori albastre, une-orî galbine orî galbinii ca și radiul albastru. ♂ Iulie-August. Locuri nésipóse. Fórte comun pretutindenî.*

Genul *Knautia* Coult.

Knautia Coult. (Knautie). Involucru cu foliole erbacee nepinóse; receptacul comun lipsit de paiete, dar acoperit de sete; calicul stipitat, subtetragon, puțin comprimat, nesulcat, terminat printr'un limb scurt obscur 4-dentat; calice cu limb divizat aprópe pînă la basă în 8-10 ariste erecte, inegale.

CONSPECTUL SPECIILOR

[Loc alb] . . . . . *K. arvensis* Dub.

[Loc alb] . . . . . *K. atrorubens* Janka.

K. arvensis Dub. [Loc alb]. *Frunze caulinare pentafide, lacinii distanțe, lanceolate, de tot întregi, lobul terminal mai mare, acuminat subserrat. Tulpină suric, cu perî fórte scurfi neglanduloși, și cu alfi perî mai lungi, hispidi. Calicele interior de jumătate cît fructul, sub-8-dentat. Flori cerulee, radiante. ♀ Iulie-August. Locuri erbóse, coline, fînețe. Fórte comun pretutindenî.*

Variază:

β. campestris [loc alb]; *Scabiosa campestris* Bess. Corolele marginale neradiante. Cu specia gemina.

K. atrorubens Janka. [Loc alb]. Fînețe. Fórte comun pretutindenî.

Fam. [Loc alb]. VALERIANEE.

Flori ermafrodite, mai rar unisexuate prin abortare, neregulate saũ aprópe regulate. Calice regulat saũ neregulat,

rar aprópe nul, cu 3-10 dinți persistenți, rar cu un singur dinte, sau divizat în lacinii capilare, plumóse, la început învêrtite înăuntru, desvêrtindu-se după antese și caduce. Corolă gamopetală, tubulósă-infundibuliformă, cu limb 5-lobat, cu tub gibos sau pintenat la basă. Stamine 1-3, inse-rate aprópe de basa tubului corolei; antere biloculare in-trorse. Stîl simplu; stigmat întreg sau 2-3-lobat. Ovariü in-fer, 3-locular, cu 2 loge sterile, adesea abortate, a treia fer-tilă, uniovulate. Fruct uscat, monosperm, indehiscent, de or-dinar coronat de divisiunile persistente. Sămînță cu testa membranos; albumen nul sau aprópe nul. — Erburî anuale sau perene, cu rădăcina câte-odată cãrnósă, fórte odorantă, munită de stolóne; frunze lipsite de stipulî, cele radicale adesea dispuse în rosetă; cele caulinare opuse, simple sau pennatisecate, sessile sau pețiolate; florî dispuse în cime 2-3-chotome, dense, sau florî solitare în unghiul dichotomiilor.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Corola la basa gibósa . . . . . *Valeriana* L.
1* Corola la basă negibósa . . . . . *Valerianella* Pall.

Genul *Valeriana* Tournef.

Valeriana Tournef. (Valeriană). Florî ermafrodite sau uni-sexuate; calice cu divisiunî capilare, plumóse, învêrtite înă-untru în timpul antesei, pe urmă desvêrtindu-se în egretă la maturitate; corolă cu tub gibos la basă; stamine 5; fruct 1-locular coronat de o egretă plumósă.

V. officinalis L. (*V. oficială*. Vulg. *Odolén* . Florî tóte con-forme, ermafrodite. Frunze încă tóte penate, 7-10-jugate, fo-lióle lanceolate, dentate-serrate. Tulpină sulcată. Rădăcină unicaulă, stoloniferă. Florî de colóre palid-roseă orî albă. 4 Maiü-Iunie. Tuferișuri, finețe umede. Fórte comun pre-tutindenî.

OBSERVARE. — *V. angustifolia* Tausch.; *V. officinalis* β. *minor* Koch Synops., se distinge numai prin tulpina mai scurta și specialminte prin foliólele mai anguste și de tot întregi pe margini, orî numai cele in-fime puțin dentate.

Genul *Valerianella* Tournef.

Valerianella Tournef. (Valerianelă). Florî ermafrodite; ca-lice de ordinar neregulat sau aprópe nul, neînvêrtit la an-

tesă; corolă cu tub negibos la basă; stamine 3; fruct 3-locular, cu o singură lojă fertilă, coronat de divisiunile calicinale crescute sau aproape nule, nici odată plumoase.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Fructe glabre.
2. Fructe oblonge. Loculul fertil pe dos nu celulos-gibos . . . . . *V. carinata* Loisl.
- 2.* Fructe subgloboase. Loculul fertil pe dos celulos-gibos . . . . . *V. costata* Dc.
- 1.* Fructe vilose . . . . . *V. lasiocephala* Betke.

V. carinata Loisl.; *Fedia carinata* D. Fl. [Loc alb]. *Fruct oblong-subtetragon*, pe fața din darapt profund-caliculat, pe cea dinainte planiuscul și dilatat în o margine de ambele părți proeminentă, pe mijloc și pe ambele fețe laterale subtil-1-costat. Calice obsolet-1-dentat. ☉ Aprilie-Maiu. Locuri cultivate, etc. Fôrte comun pretutindenî.

V. costata Dc.; *Fedia costata* Stev. [Loc alb]. *Fructul matur 3-locular, subglobos, compresiuscul, granulat, necoronat. Loculul fertil pe dos turgid-celulos și convex, ceia-lalți 2 loculî sterili pe dos profund sulcați. Flori coadunate în corymbi subcapitați. Bractee oblonge, patule, pe margini glabre, de tot întregi ori și denticulate. Frunzele infime obovat-oblonge, cele caulinare oblong-subcuneate, obtuse, de tot întregi. In pășunile din munții stîncoși, dintre Greci și Cerna.*

V. lasiocephala Betke. [Loc alb]. Fruct ovat, vilos, pe fața dinainte planiuscul, pe cea din dârapt tricostat și longitudinal sulcat. Calice membranaceu, hirsut, 6-dentat, dinți glabri, subulați, la vîrf uncinați, mai lungi decît calicele scurt. In munții graminșoi, între semănaturî, chiar în Deltă. Fôrte comun.

Fam. [Loc alb]. RUBIACEE.

Flori ermafrodite, rar unisexuate prin abortare, regulate. Calice cu 4-6 sevale dentiforme, fôrte scurte sau aproape nule. Corolă gamopetală, caducă, rotată, infundibuliformă sau campanulată, cu 4-5 divisiuni în preflorocență valvară.

Stamine 4-5, inserate pe tubul corolei și alterne cu lobi săi; antere biloculare, introrse. Stile 2, libere sau mai de ordin comun connate. Ovariu infer, coronat de un disc epigin încunjurând baza stilului, cu 2 sau cu un singur carpel prin abortare, cu 2 sau o singură lojă uniovulată. Fruct uscat, rar cărnos, didim, cu 2 carpelo indehiscente despărțindu-se la maturitate, mai rar fructul este redus la un singur carpel. Semințe convexe în afară, mai mult sau mai puțin concave înăuntru; albumen gros, cornos. Erburile anuale sau perene, cu frunze întregi, verticilate, de ordin comun lipsite de stipule sau câte-odată munit de stipule simulând frunze; flori de ordin comun dispuse în glomerule sau în raceme axilare sau terminale.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Corola infundibuliformă ori campanulată.
2. Limbul corolei patent. Fructe globose . . . . . *Asperula* L.
- 2.* Limbul corolei incurbat. Fructe oblonge . . . . . *Crucianella* L.
- 1.* Corola rotată, plană.
3. Fruct uscat . . . . . *Galium* L.
- 3.* Fruct cărnos . . . . . *Rubia* L.

Genul *Crucianella* L.

Crucianella L. (Crucianelă). Flori ermafrodite, încunjurate la bază de 2-3 bractee în formă de involucri sau mai bine de calice. Calice cu limb nul. Corolă infundibuliformă, cu tub elongat, cu limb divizat în 4-5 lobi conivenți și de ordin comun prelungiți în vârf ascuțit setaceu, inflex. Fruct uscat, format din două carpelo oblonge.—Flori în spice dense, sau în capitule.

C. angustifolia L. [Loc alb]. Frunze câte 6, linear-lanceolate. Spice elongate, 4-serial-imbricate, 4-angulare. Bracteele exterioare la bază conerescute, acute, carinate, cu unghi aripat decurent, pe margini glabre. Flori galbene. ☉ Iunie-Iulie. În munții aprici: Teke, Cincarova, etc.

Genul *Rubia* Tournef.

Rubia Tournef. (Rubie). Calice cu limb aproape nul; corolă plană-rotată, cu limb 4-5-fid, întins; fruct cărnos, bac-

ciform, format din 1, sau mai rar 2 carpele reunite, nedes-
părțindu-se la maturitate.

R. tinctorum L. [Loc alb]. Tulpine anuale. Frunze câte 4
orî câte 6 subpețiolate, lanceolate, (uscate) reticulat-venate,
pe margini retrors aculeat-scabre. Peduncul axilarî, tricho-
tomî. Laciniile corolei acuminat-ependiculate. Flori gălbiniî.
4 Garduri, vii: Adzilar, Kara-Nassib.

Genul *Asperula* L.

Asperula L. (*Asperula*). Calice cu 4 divisiuni foarte scurte,
apropo nule la maturitatea fructului; corola infundibuliformă
sau campanulată, cu tub elongat, cu limb 4-fid, rar 3-5-fid,
întins, fruct uscat, format din 2 carpele aderente.

CONSPECTUL SPECIILOR

- 1 Frunze câte 4 verticilate.
2. Fructe granulat-scabriuscule . . . . . *A. cynanchica* L.
- 2.* Fructe granulat-hispide . . . . . *A. graveolens* M. B.
- 1.* Frunze câte 6-8 verticilate.
3. Frunze câte 8.
4. Tulpină glabră, ori numai la baza pubescenta. *A. galioides* M. B.
- 4.* Tulpina la basă hispidă . . . . . *A. tyraica* Bess.
- 3.* Frunzele caulinare câte 6, numai cele inferioare
câte 8, toate lineare . . . . . *A. humifusa* Bess.
- 3.** Frunzele caulinare superioare câte 8, cele in-
ferioare câte 6, toate lanceolate . . . . . *A. odorata* L.
[Loc alb] . . . . . *A. setulosa* Boiss.

A. cynanchica L. [Loc alb]. Frunze caulinare câte 4 verti-
cilate, glabre, lineare, pe margini scabriuscule, cele superi-
ore neegale. Rădăcina fusiformă, multicaulă. Tulpine difuze,
ascendente, foarte ramificate. Flori corimbóse. Bractee lan-
ceolate, mucronate. Corolă scabră, tubul egal de lung cu lim-
bul. *Fructe granulat-scabriuscule*. Flori pe partea internă
albe, pe cea externă roșietice. 4 Iunie-Iulie. Coline uscate.
Foarte comun pretutindeni.

A. graveolens M. B.; *A. rumelica* Boiss. [Loc alb]. *Frunze*
caulinare câte 4, lineare, glabre, la basă, pe margini și pe
carină scabre, cam neegale. Tulpine erecte-orî ascendente,
ramificate. Flori la virful ramurilor mai adese-orî câte 3.

Corolă 4-fidă, tubul rugos egal de lung cu limbul. *Fructe granulat-hispide*. Intréga plantă fórte puturos mirositóre. Puțin diversă de *A. cynanchica* L. 4 Stepe, munți aprici. Fórte comun între Cernavoda și Constanța, etc.

A. galioides M. B.; *Galium glaucum* L.; *G. campanulatum* Vill.; *G. montanum* Poll. [Loc alb]. *Frunze* rigide, lineare, mucronate, cu marginile involute și scabre, cele *caulinare câte 8. Tulpine erecte* ori ascendente, rotunde, obsolet-angulare, *glabre ori la basă pubescente*, spre vîrf paniculat-corymbose. Limbul corolei mai lung decât tubul scurt. Fructe netede. Flori albe. 4 Iunie-Iulie. In stepe și munți. Fórte comun pretutindenî.

A. tyraica Bess. [Loc alb]. *Tulpină erectă la basă hispidă*. Frunzele inferióre subhispide. Cele-lalte caractere ca la *A. galioides* M. B. In stepe, munți pietroși, fórte comun pretutindenî.

A. humifusa Bess. [Loc alb]. *Tulpină fórte ramificata și prostrată*. Frunze lineare, mucronate, reflecte, vilos-hispide, mai adeseori câte 6, cele mai infime câte 8. Pedicele (1-5) subterne, uniflore. Corolă subcampanulată. Fruct glabru. In stepe. Fórte comun pretutindenî.

A. odorata L. [Loc alb]. Frunze lanceolate, glabre, pe margini și pe carină scabre, *cele inferióre câte 6, cele superióre câte 8*. Corymbi pedunculați. Fructe hispide, sete uncinatate. Flori albe. 4 In păduri umbróse, fórte comun.

A. setulosa Boiss. [Loc alb]. Colinele nesipóse din Deltă în pădurea Kara-Orman.

Genul Galium L.

Galium L. (Galiu). Calice cu 4 divisiuni fórte scurte sau aprópe nule la maturitatea fructului; corolă plană-rotată, cu limb 4-fid, întins; fruct uscat, format din 2 carpele aderențe, despărțindu-se la maturitate.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Fruct globos. Flori în panicule terminale ori axilare.
2. Pedunculii deflorați arcuat-recurbați. Frunzele încă deflecte. Flori poligame, cea ter-

- minala ale ramificațiilor ermafrodită, fertila, cele laterale masculine, sterile.
3. Pedunculii laterali ramificați, bracteași . . . *G. Cruciată Scop.*
- 3.* Pedunculii laterali simpli ori bifiți nebracteași. Tulpina retrors-aculeolata, ori vilôsa. *G. pedemontanum All.*
- 2.* Pedunculii și cei deflorați drepți.
4. Tulpina 4-angulara pe anguli retrors-aculeolat-scabră.
5. Frunze câte 6-10 verticilate, mucronate, 1-nervate.
6. Tulpina pe la noduri hirsuta. Fructe mari . . . *G. Aparine L.*
- 6.* Tulpina pe la noduri de-comun glabră. Fructe de jumă ate mai mici . . . . . *G. Vaillantii De.*
- 5.* Frunze câte 4, obtuse, mutice, 1-nervate . . . *G. palustre L.*
4. Tulpina peste tot glabra, ori și numai hirta, însa nu aculeolat-scabra.
7. Frunze 3-nervate, câte 4 verticilate . . . . . *G. rubioides L.*
7. Frunze 1-nervate, câte 6-10 verticilate.
8. Tulpina rotunda.
9. Frunze lineare. Flori galbine . . . . . *G. verum L.*
- 9* Frunze oblong lanceolate Flori albe . . . . . *G. sylvaticum L.*
- 8 Tulpina mai de la basa începând 4-angulara.
Flori albe . . . . . *G. Schultesii Vest.*
var. pubescens Uechtr. et Siut.
- 8.* Tulpina tocmai dela basa 4-angulara.
10. Lacinile corolei cuspidate. Flori opace . . . *G. Mollugo L.*
- 10.* Laciniiile corolei cuspidate. Flori lucitôre.
11. Flori albe . . . . . *G. erectum Huds.*
- 11.* Flori galbine-albinețe . . . . . *G. ochroleucum Kit.*
- 1.* Fruct oblong, hispid. Flori în axila frunzelor câte 2-4, subsessile. Planta anuală . . . . . *G. verticillatum Danth.*

G. Cruciată Scop.; *G. cruciatum Sm.*; *Valantia Cruciată L.*; *V. chersonensis Willd.*; *V. ciliata Opitz.* (*G. cruciat. Vulg.* [Loc alb].) Frunze caulinare câte 4, eliptic-oblonge, ori ovate, 3-nervate. *Pedunculii laterali ramificași, bracteași*, hispiți ori glabri, *fructiferi deflectși*. Fructe netede. Tulpina hirsuta. Flori galbine. În fînețele din paduri, tuferișuri și stepe. Fôrte comun pretutindeni.

Variază:

β . *laevipes* [loc alb]; *Valantia Cruciată Willd.* Pedunculii și pediceli glabri.

G. pedemontanum All.; *Valantia pedemontana Bell.* [Loc alb]. Frunze caulinare câte 4, eliptic-oblonge, 3-nervate. *Pe-*

dunculă laterală simplă ori bifidă, nebracteată, vilosă, fructiferă defleată. Fructe netede, glabre. Tulpină retrors-ghimpasă, altcum glabră ori vilosă. Flori gălbini. ☉ Mai-Iunie. In stepe, munți. Fôrte comun.

OBSERVARE. După Dr. A. Kerner, care face distincțiune între *G. p. demontanum* All și între *G. retrorsum* Dc, toate plantele ce i s'au prezentat din Sudtiroi, Italia, Austria inferiôră, Ungaria și Transilvania sub numirea de *G. pedemontanum* All, aparțin la *G. retrorsum* Dc. La *G. retrorsum* Dc. e tulpina pe anguli cu ghimpă glochidiați, și altcum ori glabră, ori mai mult mai puțin perôsă, Cymele numai de jumătate atât de lungi cât frunzele și numai 1-3-flori. Flori fôrte mici (0,5^m m) și palid galbine-verzii. La *G. pedemontanum* All. e tulpina fără ghimpă pe anguli, însă altcum indusit vilosă, perii moi și patenți. Frunzele proporțional mai scurte și mai late ca la *G. retrorsum* Dc. Cymele puțin mai scurte decât frunzele și de-comun 4-5-flori, rareori 3-flori. Flori mai mari (2^m m în diametru), de mărimea și colorea celor dela *G. Cruciată* Scop.—Se distinge de *G. vernum* Scop. prin rădăcina anuală și prin pedicelele lungi vilose.

G. Aparine L. [Loc alb]. Frunze caulinare câte 6-8, linear-lanceolate, mucronate, 1-nervate, pe margini și pe carină (nervura mediană pe fața inferiôră) retrors-aculeat-scabre. Tulpine flaccide 4-angulare, retrors-aculeat-scabre. Pedunculii axilari, la urmă subpaniculați. Pedicele fructifere drepte. Fructe hispide ori uneori netede. Corola mai îngustă decât fructul evolut. Flori albe, uneori verzii. Tulpina pe la noduri hirsută ori și glabră. ☉ Iunie-tômna. Fôrte comun pretutindeni.

Variază :

Tulpina, pe lângă scabritia angulilor, încă totă hirsută, apoi mai rar: fructe mai puțin setose. Mai încolo: Tulpina debilă și prostrată, frunze mai late, obovat-lanceolate (*G. tenerum* Schl.)

γ. *spurium* [loc alb]; *G. spurium* L.; *G. hispidum* Roth.; *G. agreste*, β. *lejospermum* Wallr. Fructe netede, altcum asemenea celor de la *G. Vaillantii* Dc.

G. Vaillantii Dc.; *G. Aparine* L. β. *Vaillantii* Koch Synops. [Loc alb]. Frunze câte 6-8, linear-lanceolate, mucronate, 1-nervate, pe margini și pe carină retrors-aculeat-scabre. Tulpine flaccide, 4-angulare, retrors aculeolat-scabre. Pedunculii axilari, la urmă subpaniculați. Pedicele fructifere drepte.

Fructe de jumătate măi mici ca la G. Aparine L.; și cu măi puține sete uncinat. Tulpină pe la noduri glabră. Flori albe. Ienisala, Peninsula Kaleh, Koca-Kuciuk.

G. palustre L. [Loc alb]. *Frunze câte 4*, linear-oblonge, spre vîrf măi late, obtuse, *mutice*, 1-nervate, pe margini retrors scabre. *Tulpine* flaccide, difuze, 4-angulare, *retrors-scabre*. Paniculă difusă. Pedicele fructifere drepte, orisontal patente. Fructe netede. Flori albe. In locurile umede cu deosebire din regiunea Danubială, pretutindenî.

G. rubioides L. [Loc alb]. *Frunze caulinare câte 4*, ovate ori oblong-lanceolate, 3-nervate, mutice, pe margini scabre, de tot plane, cele florale încă ovate, ori ovate-oblonge. Tulpină difusă, ascendentă, glabră, la vîrf paniculată, panicula dilatată (lată, scurtă), aprópe corimbiformă. Pedicele fructifere erect-patente. Fructe glabre ori subpuberule. Flori albe, ori albe-gălbini. 4 Maiú-Iunie. In fînețele din păduri. Fórte comun pretutindenî.

Variază:

Fructe setulos-scabre (*G. Pseudorubioides* Schur).

OBSERVARE. — *G. boreale* L. diferă prin frunzele caulinare măi mici și măi înguste, cele florale îngust-lanceolate. Frunze hispide, ori cu sete scurte, erecte la vîrf uncinat, ori și fructele de tot glabre (*G. hysopifolium* Hoffm.)

G. verum L. [Loc alb]. Frunze lineare, mucronate, pe fața inferióră subvelutin-puberule, cele caulinare câte 8-12. Tulpină erectă ori ascendentă, rigidă, rotundă, 4-costată, pubescent-scabră. Ramurile paniculei patente, densiflore. Pedicele fructifere suborisontal-patente. Laciniile corolei obtusiuscule, fórte scurt apiculate. Fructe netede. Flori aurii. 4 Iunie-tómna. Fórte comun pretutindenî.

Variază:

β . *prostratum* Uechtr. et Sint. În fînețele din păduri la Cincarova.

G. sylvaticum L. [Loc alb]. Frunze oblong-lanceolate, obtuse, mucronate, pe margini și pe carină scabre, cele caulinare câte 8. *Tulpină erectă, rotundă, obtus-4-costată*, glabră ori hirtă. Paniculă amplă, *pedicele capilare, înainte de înflorire nutante*, fructifere erect-patente. *Laciniile corolei scurt-apiculate*. Fructe glabre, sub-rugóse. Flori albe. In pădurea Babadagh.

G. Schultesii Vest. [Loc alb]. Frunze caulinare câte 8, deflece, oblong-lanceolate, lanceolate ori obvers-lanceolate, la mijloc ori în partea a treia spre vîrf mai lute, pe fața inferiôră palid-glauce. Tulpinã erectã, mai dela basã începînd 4-angulãrã, glabrã. Paniculã amplã, ramurî opuse, divaricate, pedicele relativ lungi, debile, adese-ori 3-flore, înainte de înflorire nu nutante, fructifere erect-patente. Laciniile corolei oblong-lanceolate, acuminate. Fructe albãstriu-pruinöse, încoronate cu un disc, ce ocupã numai mijlocul ovarului.

Variazã:

β. pubescens Uechtr. et Sint. [Loc alb]. Pe malurile înalte ale Dunãrei la Rassoava.

G. Mollugo L. [Loc alb]. Frunze lanceolate ori oblong-lanceolate, mucronate, pe fața inferiôrã opace, cele caulinare circa câte 8. Tulpine procumbente ori erecte, 4-angulare, glabre ori hirte. Ramurile paniculei expanse multiflore, cele inferiøre orisontal-patente. Pedicele fructifere divaricate. Laciniile corolei cuspidate. Fructe glabre ori subrugöse. Flori albe.

Variazã:

β. pubescens [loc alb]. Tulpina și ramurile cu perî moi, scurtî și crispulî. [Loc alb]. În pãdurî și tuferișurî. Fôrte comun pretutîdenî.

G. erectum Huds.; *G. lucidum* All. [Loc alb]. Frunze oblong-lineare, erecte, mucronate, rigide, lucide, serrulat-revolute, pe fața inferiôrã cu o nervurã validã. Tulpine erecte, 4-angulare, rigide deîmpreunã cu frunzele glabre. Ramurile inferiøre ale paniculei oblonge orisontal-patente. Pedicele fructifere divaricate. Laciniile corolei cuspidate. Fructe glabre ori subrugöse. Flori albe. În finețe uscate la Cernavoda.

G. ochroleucum Kit. non Wolff.; *G. asparagifolium* A. Kern, non. Boiss. [Loc alb]. Tulpine erecte, 4-angulare, fôrte netede, dela basã ramificate, ramurî patente. Frunze linear-subulate, plane, pe marginî scabre, mucronate, cele caulinare câte 8-10. Pedicele mai adese-ori 3-flore, fructifere divaricate. Laciniile corolei terminate cu o mucronã capilacee, care e apröpe de lãțimea lacinieî. Fructe glabre. Flori fôrte numeröse, agregate, fôrte micî, albe-gãlbiniî. În mun-

ții stîncoși și calcarî. Fôrte comun pretutîdenî: Demirkioï Hirșova, Sepelgin, Consul, etc.

G. verticillatum Danth. [Loc alb]. Tulpină simplă ori dela basă ramificată, ramuri subsimple, elongate, hispidule. Frunze oblong-lineare, hispide, câte 4, cele supreme opuse, deflecte. Flori în axila frunzelor 2-4 (și ast-fel verticilate), subsessile. Fructe oblonge, hispide, erecte. Plantă anuală. [Loc alb]. Pe stîncile calcare dela cetatea Ienissala.

Fam. [Loc alb]. CAPRIFOLIACEE.

Flori ermafrodite, regulate sau neregulate. Calice cu 4-5 divisiuni, adesea fôrte scurte, caduce sau persistente. Corola gamopetală, 5-5-fidă, rotată, campanulată sau tubulôsă-labiata, caducă. Stamine 5, rar 4, inserate pe tubul corolei și alterne cu divisiunile sale; antere biloculare, introrse. Stile 2-5, libere sau reunite; stigmat 2-5, distincte sau reunite într'un stigmat capitat. Ovariū infer, format din 2-5 carpele cu 2-5 loge uni-multiovulate. Fruct bacciform sau drupaceu, 2-5 locular sau 1-locular prin abortare, cu loge 1-polisperme. Seminte cu testa de ordinar dur; albumen cãrnos. Arborași cu ramuri erecte sau acățătore-sarmen-tose, mai rar erburî perene; frunze opuse, pețiolate, sau sessile, întregi, dentate sau mai mult ori mai puțin divi-sate, munite sau lipsite de stipuli; flori dispuse în corimbe, în capitul sau în verticile false, axilare sau terminale, mai rar geminate.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Stamine 8 ori 10	Adoxa L.
1.* Stamine 5.	
2. Frunze simple. Bobițe monosperme	Viburnum L.
2.* Frunze penate. Bobițe polysperme	Sambucus L.

Genul **Adoxa** L.

Adoxa L. (Adoxă). Flori regulate; calice subcãrnos, acrestent, 2-3-dentat; corola rotata, 4-5-lobată cu lobi întinși; stamine 4-5, cu filamente profund bifide, fie-care divisiune

purtând o lojă de anteră; stile 4-5, libere; fruct bacciform, coronat de calicele acrescent, cu 4-5 loge monosperme.

A. Moschatellina L. [Loc alb]. Rizom squamat. Frunze radicale lung pețiolate, ternat-penate, foliole pețiolate, 3-partite și incis-lobate. Plantă mică, la vîrf mai adeseori cu 5 floricele verđi mai sessile, coadunate în un capitul. 4 Martie-Aprilie. In pădurile umbróse de pe munții dela Greci.

Genul *Viburnum* L.

Viburnum L. (Viburn). Flori tóte regulate, saũ acele de la circumferență neregulate; calice cu 5 dinți scurți; corolă rotata saũ campanulată rotată, cu 5 divisiuni; stamine 5, nedivisate; stil nul; stigmatе 3, sessile; fruct bacciform, cu o lojă monospermă.

CONSPECTUL SPECILOR

1. Frunze ovate, pe fața inferióra tomentóse . . . . V. *Lantana* L.
1.* Frunze 3-5-lobate, pe ambele fețe verđi . . . . V. *Opulus* L.

V. Lantana L. [Loc alb]. *Frunze ovate, denticulat-serrate, la basă subcordate, pe fața inferióra rugos-venate, deîmpreună cu rămurelele prin perı stelați furfuraceu-tomentóse, pe fața superióra puberulă cu perı stelați disparsi. Cymele florilor terminale, pedunculate. Flori albe. 5 Fórte comun pretutîdeni.*

V. Opulus L. [Loc alb]. *Frunze 3-5-lobate, lobiı acuminați, dențați, pețiolii glanduloși, glabri. Cymele florilor terminale, florile exterióre radiante, neutre, albe. 5 In regiunea Deltei Dunărei, fórte comun.*

Genul *Sambucus* Tournef.

Sambucus Tournef. (Sambuc). Flori regulate; calice cu 5 dinți scurți; corolă rotată, cu 5 divisiuni întinse, pe urmă reflexe; stamine 5, nedivisate; stil nul; stigmatе 3-5, sessile; fruct bacciform, cu 3-5 loge 3-5 sperme, rar o singură loja.

CONSPECTUL SPECILOR

1. Cyme cu 5 ramuri primare. Stipuli lipsese ori sunt numai veruciformi . . . . . S. *nigra* L.
1.* Cyme cu 3 ramuri primare. Stipuli foliacei . . . . S. *Ebulus* L.

S. nigra L. [Loc alb]. *Tulpină fruticósă, arbusculă*. Stipulî veruciformî orî lipsesc. *Cymele florilor cu 5 ramurî primare*. Florî albe. Bobițe negre. ‡ Fôrte comun.

S. Ebulus L. [Loc alb]. *Tulpină erbacee, veruculósă*. Stipulî foliaceî, ovați, serrați. *Cymele cu 3 ramurî primare*. Florî albe, pe partea externă roșietice. Bobițe negre. ‡ Fôrte comun pretutindenî.

Fam. [Loc alb]. **LORANTHACEE.**

Florî unisexuate, regulate; cele masculine apetală, constituite dintr'un periant tubulos, 2-3-4-fid, în preflorescență valvară și din 4 antere sessile, adnate cu divisiunile periantului, introrse, și deschidându-se prin mai mulți porî; florile femele constituite dintr'un periant cu 8 divisiuni dispuse pe 2 rânduri, cele 4 exterioare calicinale mai scurte, cele 4 interioare squamiforme, cărnoșe alterne cu cele d'înteu, în preflorescență imbricată. Ovariū infer, unilocular, cuprindend 3 ovule, dintre care unul fertil, redus la nucel, ortotrop și erect în fundul logei, iar două rămân tot-deauna în stare rudimentară; stigmat sessil. Fruct bacciform, monosperm, cu mesocarp mucilaginos-viscos. Sămînță lipită de învelișe proprii; albumen cărnos, verde, embrion unic, câte-odată multiplu, cu cotyledone adesea lipite.—Arborășî tot-deauna verđi, parasiti pe arborii și arbuștii dicotyledonați, cuprindend un suc viscos; cu tulpina di-tri-polychotomă, cu ramurî nodoroșe, articulate; frunze opuse, gróșe, simple, câte odată squamiforme, sessile, lipsite de stipulî; florî sessile, reunite în cime.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Corolă 4-petală, orî 4-partită. Stilul lipsesc . . . . . *Viscum* L.
1.* Corolă 5-6-petală. Stil filiform . . . . . *Loranthus* L.

Genul *Viscum* Tournef.

Viscum Tournef. (Vêsc). Florî monoice și dioice. Flórea masculă: calice cu limb 4-fid; Corolă nulă, stamine 4, cu antere sessile, lipite cu divisiunile calicelui, dehiscente prin mai mulți porî. Flórea femelă: calice lipit cu ovariul, cu

limb foarte scurt, obscur quadridentat; corolă cu 4 petale squamiforme, cărnoase, lățite la basă. Fruct sessil, bacciform, cu o singură sămânță; sarcocarp alb, mucilaginos; endocarp verde, aplicat pe sămânță. Albumen și embrion colorat în verde.

V. album L. [Loc alb]. Tulpină dichotomă, foarte ramificată, ramuri rotunde. Frunze opuse, lanceolate, obtuse, fără nervure. Flori galbene-verzii terminale, sessile, subcinci, glomerate. Bobițe albe. Plantă parasitică. În păduri foarte comun.

Variază:

β. *polycoccon* [loc alb]. Capituli multiflori.

Genul *Loranthus* L.

Loranthus L. (Lorant). Flori ermafrodite, mai rar dioice. Calice cu limb foarte scurt trunchiat sau denticulat. Petale 4-8, libere sau lipite la basă, în preflorescență valvară. Stamine opuse petalelor cu filamentele adnate cu petalele; antere biloculare. Stil filiform; stigmat simplu. Baccă ovată sau turbinată uniloculară, monospermă.

L. europaeus Jacq. [Loc alb]. Plantă glabră, foarte ramificată, ramuri rotunde. Frunze opuse, pețiolate, oval-oblonge, la basă sub-angustate, puțin vînoase. Spice terminale, laxe, simple. Flori prin abortare devenite dioice, 6-petale, de culoare galbină-verde. Bobițe galbene. Plantă parasitică. † Parasit pe stejari în pădurile mai cu sămă din Delta Dunărei.

Fam. [Loc alb]. CORNACEE.

Flori ermafrodite, regulate. Calice cu 4 divisiuni scurte sau dentiforme. Corolă cu 4 petale libere, caduce în preflorescență valvară. Stamine 4, alterne cu petalele, inserate pe marginele discului; antere biloculare, introrse. Stil simplu, încunjurat la baza sa de un disc epigin gros; stigmat capitat. Ovariū infer cu 2-3 loge, 1-ovulate. Fruct drupaceu, cu un singur sămbure, cu 2 rar 3 loge 1-sperme. Săminte cu testa subțire, albumen cărnos. — Arborași mai mult sau puțin înalți, cu ramuri erecte; frunze opuse sau alterne, pețiolate, întregi, lipsite de stipuli; flori în cime mai mult

saŭ mai puțin ramificate saŭ în umbele axilare saŭ terminale, nude saŭ încunjurate de un involucru de bractee.

Genul *Cornus* Tournef.

Cornus Tournef. (Corn). (Caracterele familiei).

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori galbene, involcrate . . . . . *C. mas* L,
1.* Flori albe, fără involucru . . . . . *C. sanguinea* L.

C. mas L. [Loc alb]. Ramuri glabre, cele tinere alipit-păróse. Frunze ovate, acuminat. *Umbelele florilor dezvoltate înaintea frunzelor subegal de lungi cu involucrul. Flori galbene.* Drupă eliptică. ‡ Fórte comun pretutindení.

C. sanguinea L. [Loc alb]. Ramuri drepte. Frunze ovate, concolore. *Cymele florilor plane, fără involucru.* Perii ramurelelor și a pedunculilor alipiți. *Flori albe, ori albe verzi.* Drupă globósă, négră, alb-punctată. ‡ Fórte comun pretutindení.

Fam. [Loc alb]. ARALIACEE.

Flori ermafrodite, regulate. Calice cu 5 divisiuni scurte saŭ dentiforme, persistente. Corolă cu 5 petale, libere, caduce, în preflorescență valvară. Stamine 5, alterne cu petalele, cu filamente scurte inserate fie-care într'o știrbătură a a discului epigin, cărnos; antere biloculare, introrse. Stil simplu, încunjurat la basă de un disc epigin, divizat la vîrf în 5 lobi stigmatiferi. Ovariu infer, cu 5 loge 1-ovulate. Fruct bacciform cu 5 loge, rar mai puțin, 1-sperme. Seminte mai mult saŭ mai puțin anguloase; albumen cărnos, adesea ruminat. Arborași adesea sarmentoși, acățători; frunze alterne, pețiolate, simple, întregi saŭ lobate; stipuli nulí saŭ fórte mici; flori în umbele terminale.

Genul *Hedera* Tournef.

Hedera Tournef. (Ederă). (Caracterele familiei).

II. *Helix* L. [Loc alb]. Tulpină cu fibrile radiceforme scandentă. Frunze pețiolate, coriacee, glabre, lucitoare angulat

3-5-lobate, cele supreme deîmpreună cu cele ale ramurilor florifere întregi, ovate, acuminate. Umbele simple, pubescente. Flori verzi. Bobițe negre, pruinose, devin la maturitate numai în primăvera anului următor. ‡ În toate pădurile și chiar în Deltă foarte comun.

Fam. [Loc alb]. **AMBROSIACEE.**

Flori unisexuate; cele masculine destul de numeroase, sessile pe un receptacul comun și încunjurate de un involuclu comun (*periclin*), formând o calathidă. Calathidă masculă multifloră, cu foliolele periclinului libere sau connate la basă, dispuse pe un singur rând; calice nul; corolă gamopetală, tubuloasă, regulată, cu 5 dinți. Stamine 5, cu filamente libere sau reunite la basă, cu antere tot-deauna libere, biloculare, introrse, neapendiculate. Calathidă femelă cu involuclu gamofil, capsuliform, spinos; calice gamosepal membranos, de ordinar prelungit într'un tub care îmbrățișează baza stilului; corolă nula. Ovariū super, unilocular, uniovulat; stil filiform, divizat la vîrf în două ramuri stigmatifere. Fruct *achenă* unilocular, monosperm, indehiscent, lipsit de egretă și închis în periclinul indurat. Sămînță lipsită de albumen.—Erburi monoice, cu frunze alterne, lipsite de stipulă.

Genul Xanthium Tournef.

Xanthium Tournef. (Xantiū). Calathide masculine formate dintr'un periclin cu foliole libere și dintr'un receptacul munit de paiete; flori femele geminate, închise într'un involuclu capsuliform, acoperit de spină încârligați, terminat la vîrf prin 2 pliscuri canaliculate pentru trecerea stilelor, devenind sublignos și bilocular la maturitate; achenă comprimată, solitară în fie-care lojă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze pe ambele fețe verzi, fără spină . . . . . *X. strumarium* L.
- 1.* Frunze pe fața inferioară albe-sure, la basă cu spină trifurcată . . . . . *X. spinosum* L.

X. strumarium L. [Loc alb]. *Plantă nearmată*. Fructe pubescente, rostri drepti, subconivenți, spini drepti, la vîrf uncinati. *Frunze* profund 3-lobate, pe ambele fețe verzi. Flori încă verzi. ☉ Iulie-tîmna. Locuri ruderales, pe lângă sate. Fîrte comun pretutindeni.

X. spinosum L. [Loc alb]. *Frunze* întregi, ori 3-lobate, lobul intermediu elongat, acuminat, la basă spinose; spini trifurcați, pe fața inferioară albe-sure. Flori verzi. ☉ Iulie-August. In stepo. Fîrte comun pretutindeni.

Fam. [Loc alb]. CAMPANULACEE.

Flori ermafrodite regulate. Calice cu 5 divisiuni persistente. Corolă marcescentă, gamopetală, tubuloasă, infundibuliformă, campanulată sau rotată, cu 5 divisiuni mai mult sau mai puțin profunde. Stamine 5, libere, inserate pe receptacul, cu antere introrse, libere, rar lipite. Stil simplu, filiform, cu 2-3 rar 5 stigmat. Ovariu infer cu 2-3 rar 5 loge multiovulate. Fruct capsular coronat de divisiunile calicinale și de corola persistentă, cu 2-3 rar 5 loge polisperme, deschîndu-se prin valve sau prin por. Seminte fîrte mici; albumen cîrnos. — Erburî anuale, bisanuale sau perene, cu suc adesea lactescent; frunze alterne, simple, lipsite de stipuli; flori solitare sau dispuse în racem, în cimă, în paniculă sau în capitul.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Corolă 5-partită, lacinii lineare, dintru întîi coalite,
la urmă dela basă pîna la vîrf disolute . . . . . *Phyteuma* L.
- 1.* Corolă campanulată, divisa în 5 segmente mai lungi
ori mai scurte . . . . . *Campanula* L.

Genul *Phyteuma* L.

Phyteuma L. (Fiteumă). Calice cu 5 divisiuni; corolă divisață aprîpe pîna la basă în 5 lobi lineari, mai întîi coherenți, pe urmă despîrtîndu-se dela basă cîtro vîrf și în tîndîndu-se în rîtă; stamine 5, libere, cu filamente dilatate la basă; stigmat cu 2-3 lobi învîrtiți în afară; capsulă subglobuloasă, cu 2-3 loge deschîndu-se fie-care printr'un por

dorsal. — Flori sessile, reunite în capitul său în spic compact, munit de bractee la basă.

Ph. sp. [Loc alb]. În stepele aride și petroșe dela Gavgagia.

Genul *Campanula* Tournef.

Campanula Tournef. (*Campanulă*). Calice cu 5 divisiuni; corolă campanulată cu 5 divisiuni mai mult sau mai puțin profunde; stamine 5, libere, cu filamente la basă; capsulă turbinată cu 3 rar cu 5 loge deschizându-se fie-care printr'un por dorsal.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Sinul calicelui între lacinii fără apendiculi.
2. Flori pedunculat.
3. Fructe nutante la baza dehiscente.
4. Lacinii calicelui subulate, ori linear-setacee.
Tulpină paniculat-multifloră . . . . . *C. rotundifolia* L.
- 4.* Lacinii calicelui mai late, lanceolate.
5. Tulpină simplă, rotundă ori obtus-angulară.
6. Racemi indesuși. Frunze pe fața inferioară tomentos-sure . . . . . *C. bouoniensis* L.
- 6.* Racemi laxi. Frunze subhirsute . . . . . *C. rapunculoides* L.
- 5.* Tulpină ramificată, acut-angulară . . . . . *C. Trachelium* L.
- 3.* Fructe erecte, la mijloc ori sub virf dehiscente.
7. Lacinii calicelui mai late, lanceolate. Flori în raceme pauciflore . . . . . *C. persicifolia* L.
- 7.* Lacinii calicelui linear-subulate. Flori în panicule sub-racemose . . . . . *C. Rapunculus* L.
- 2.* Flori sessile, situate în panicule terminale ori și laterale.
8. Tulpină hirtă. Flori sessile, glomerate și indesuite în un spic foarte lung și întrerupt. *C. macrostachya* W. K.
- 8.* Tulpină hirsută, pubescentă ori glabră. Flori sessile și aglomerate în capituli terminali și laterali . . . . . *C. glomerata* L.
- 1.* Sinul calicelui între lacinii apendiculat, apendiculi deflecți, egal de lungi cu tubul . . . *C. sibirica* L.

C. rotundifolia L. forma *tenuifolia* Hoffm. [Loc alb]. *Frunzele* fasciculilor sterili ovate, cordate, ori reniforme, pețiolii mult mai lungi decât lamina, *cele infime caulinare lipsesc, fiind putredite, cele superioare foarte înguste și de tot în-*

tregi. Tulpina paniculat-multifloră. Corolă ovat-orî turbinat-campanulată. *Laciniile calicelui subulate, erecte*. Capsulă nutantă, la basă dehiscentă. Flori albastrii. ♀ Pe stînci: Sepelgin, Consul, Adam-Clyssi.

C. bononiensis L. [Loc alb]. Frunze crenat-serate, *pe fața inferiără tomentos-sure*, cordate, lung pețiolate, cele superiöre ovate, acuminate, sessile. Racem terminal simplu, orî paniculat-compus. *Laciniile calicelui lanceolate*. Tulpină erectă, rotunda. Capsula nutantă, la basă dehiscentă. Flori albastre. ♀ Iulie-August. In fințe. Fôrte comun pretutindenî.

OBSERVARE. Specimenile cu panicula contrasă constituiesc: *C. simplex* De Fl. Fr., iara cele cu un racem simplu: *C. ruthenica* M. B. taur. cauc.

C. rapunculoides L.; *C. trachelioides* Rehb. non M. B.; *C. crenata* Link.; *C. ucranica* Spreng. [Loc alb]. Frunze neegal serrate, *subhirsute*, cele inferiöre subcordate, lung pețiolate, cele superiöre lanceolate. *Racem* terminal, *unilateral*. *Laciniile calicelui lanceolate*. Tulpină erectă, obtusangulară. Radacina repentă. Capsulă nutantă, la basă dehiscentă Flori lilacine. ♀ In tuferișurile dela Demircea.

C. Trachelium L. [Loc alb]. Frunze profundior duplicat-serrate, hispide, cele inferiöre lung-pețiolate, cordate, cele superiöre oblonge, sessile. Pedunculi axilari 1-3 flori dispuse în racem. *Laciniile calicelui ovat-lanceolate*. Tulpină erectă, acut-angulată. Capsulă nutantă sub vîrf dehiscentă. Corolă albastră, rare-ori albă. ♀ In pădurea dela Cincarova.

Variaza :

β. *dasycarpa* [loc alb]; *C. urticifolia* Schmidt. Calice hispid.

C. persicifolia L. [Loc alb]. *Frunze depărtat și mic-serrate, cele radicale oblong-obovate, în pețiol decurente*, cele caulinare linear-lanceolate, sessile. *Racem pauciflor*. *Laciniile calicelui lanceolate*. Capsulă erectă, la mijloc orî sub vîrf dehiscentă. Corolă violetă. In păduri și tuferișuri, fôrte comun pretutindenî.

Variază cu florî fôrte mari *C. persicifolia* β. *grandiflora* Dc. Fl. Fr., și cu tulpina hirtă-sura *C. hispida* Lej. apoi [loc alb].

β. *eriocarpa* [loc alb]. Calice hispid.

C. Rapunculus L. [Loc alb]. Frunze crenate, cele radicale

oblong-ovovate, în pețiol decurente, cele caulinare linear-lanceolate. *Paniculă subracemósă, rămurelele la basă divise*. Laciniile calicelui subulate. Capsula erectă, la mijloc orî sub-vîrf dehiscență. Flori albastre orî violacee. Rădăcina napiform îngroșată, cărnósă.

Variază:

β. *spiciformis* Boiss. [Loc alb]. Consul, Mangalia, Ienissala.

γ. *Lambertiana* Boiss.

C. macrostachya W. K. [Loc alb]. Plantă hispida. Frunze crenate orî de tot întregi, cele radicale eliptice, în pețiol atenuate, cele caulinare inferioare oblonge, orî lanceolate, sessile, cele superioare ovat-lanceolate, amplexicaule. Flori sessile, glomerate, indesuite orî în un spic foarte lung și întrerupt. Tulpină strictă, simplă. Flori numeróse, mici, palid-albastre. ♀ În pădurile din munți, foarte comun.

C. glomerata L. [Loc alb]. Plantă hirtă, orî sur-pubescentă orî și glabră. Frunze marunt-crenate, cele radicale ovate orî ovat-lanceolate, la basă rotundate orî cordate, cele caulinare superioare cu basa cordată amplexicaule și sessile. *Flori sessile, în capitulă terminală și laterală indesuite*. Flori albastre. În finețele din păduri la Cincarova, Acmadia, etc.

C. sibirica L. [Loc alb]. Plantă hirtă. Frunze lanceolate, undulate, cele infime obtuse, în pețiol atenuate, cele superioare acute, semi-amplexicaule. Flori pedunculate, paniculate, nutante. Laciniile calicelui lanceolat-subulate, *apendiculii egal de lungi cu tubul calicelui*. Corola la vîrf glabră, albastră. ♂ Maiu-Iunie. În finețele din păduri și stepe și în Delta Dunărei, foarte comun.

Fam. [Loc alb]. OLEACEE.

Flori ermafrodite sau unisexuate, regulate. Calice gamosepal, persistent sau caduc, cu 4 rar 5-6 divisiuni, sau nul. Corolă gamopetală, caducă cu 4 rar 5-6 divisiuni, în preflorescență valvară sau imbricată-conturnată, sau corolă nulă. Stamine 2, libere, sau inserate pe tub și alterne cu lobiile corolei; antere biloculare, introrse sau extrorse. Stil foarte scurt; stigmat întreg sau bifid. Ovariū super, cu 2 loge 1-2-ovulate. Fruct bacciform sau capsular, indehiscent și aripat

(*samară* , cu 1-2 loge 1-2-sperme. Semințe comprimate; albumen cărnos sau nul.—Arbori sau arborasi cu ramuri de ordin ar opuse; frunze opuse, întregi, simple sau imparipenate, lipsite de stipulă; flori dispuse în thyrses sau în panicule.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Frunze simple.
2. Stamene exserte din tubul corolei. Fructul o bobită. *Ligustrum* L.
- 2.* Stamene incluse în tubul corolei. Fructul o capsulă. *Syringa* L.
- 1.* Frunze penate ori trifoliolate.
3. Frunze penate, 3-6-jugate. Flori brunii ori albe . . . *Fraxinus* L.
- 3.* Frunze trifoliolate. Flori galbene . . . . . *Jasminium* L.

Ligustrum Tournef. (Ligustru). Flori ermafrodite, calice urceolat, cu 4 divisiuni, caduc; corolă infundibuliformă cu tub cu mult mai lung decât calicele, cu limb cu 4 divisiuni concave; baccă globulosă cu 2 loge 1-2-sperme.—Arboras cu frunze simple, întregi, adesea persistente.

L. vulgare L. [Loc alb]. Frunze oblong-lanceolate, glabre. Paniculă terminală, indesuită. Flori albe. *Bobite negre*. † Fôrte comun.

Syringa L. (Liliac). Flori ermafrodite. Calice 4-dentat, persistent; corolă hipocraterimorfă, cu limb în cupă, 4-partit, cu tub elongat. Capsulă coriace, aprópe lemnosă, ovală-oblongă, biloculară, cu dehiscență loculică și cu 2 valve, cu loge cuprindând 2 semințe.

S. vulgaris L. [Loc alb]. Frunze cordate, acuminate. Flori violacee, mai rar purpurii ori albe. *Fructul o capsulă*. † În regiunea silvatică pretutindenă.

Fraxinus L. (Fraxin). Flori polygame, lipsite de calice și de corolă; capsulă (*samară* indehiscentă, comprinată, membranosă, foliacee la vârș, uniloculară, monospermă. Arbore înalt cu frunze imparipenate.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Flori fără calice și fără corolă . . . . . Fr. *oxyphylla* M. B.
- 1.* Flori cu calice și corolă . . . . . Fr. *Ornus* L.

Fr. *oxyphylla* M. B. [Loc alb]. Frunze sub-4-jugate, foliole subsessile, oblonge, la basă și la vârș suboblic-atenuate

serrate, pe fața superiőră glabre, pe cea inferiőră la cõsta medie puțin pěrõse, la urmă subglabre. *Racem̃ subpani-culațĩ Florĩ nude* (fără calice și corolă). Fructe oblonge, spre basă abia angustato, la vîrf rotundat-obtuse și de tot întregi. Stigmat simplu, submarginat. Flori brunii. † In pãdurile din Delta Dunărei, Kara-Orman, Letea.

OBSERVARE.—*Fr. excelsior* L. diferă prin foliõlele (3-6-jugate) lanceolat oblonge, prin fructele la vîrf oblic-emarginate, prin stigmatul 2-fid și prin racemiĩ indesuiți, scurți.

Fr. Ornus L.; *Ornus europaea* Pers. (F. Orn. Vulg. *Moj-drén*). Frunze sub-3-jugate, foliõle pețiolulate, lanceolate ori eliptice, acuminate, serrate. Flori *complete* (cu calice și corolă), *albe*, în panicule terminale. † In regiunea silvatică, fõrte comun: Consul, Cocos, Cilik, etc.

Genul *Jasminium* Tournef.

Jasminium Tournef. (Iasomie). Flori ermafrodite; calice campanulat, 5-8-dentat; corolă cu limb 5-8-fid, plan, cu tub elongat. Baccă globulõsă sau didimă, cuprindend o sēmēnțã.—Arbuști erecti sau acățãtori, cu pedicele trichotome, cele douē laterale munit de o bractee.

J. fruticans L. [Loc alb]. Plantă glabră, nescendentă. Ramuri angulare. Frunze alterne, trifoliolate, rare-ori simple, foliõle subconcescute. Flori puține, subterminale. Laciniile calicelui subulate. Tubul corolei duplu mai lung decãt calicele. Lobiĩ corolei 5, obtusi. *Florĩ galbine*. † In tuferișurile din locurile stincõse și calcare din regiunea australă, între Medgidia și Cernavoda, la Mangalia, etc.

Fam. [Loc alb]. ASCLEPIADEE.

Flori ermafrodite, regulate. Calice gamosepal persistent sau caduc, cu 5 divisiuni. Corolă gamopetală, caducă sau persistentă, cu 5 divisiuni în preflorescēnțã răsucitã sau valvară. Stamine 5, inserate pe tub și alterne cu divisiunile corolei; filamente lipite în tub care înconjorã pistilul, fiecare munit la vîrf de un apendice de ordinar în cornet care acoperă antera corespondentă (*coronã staminală*); antere

biloculare, introrse, de ordinari lipite în tub și munite la vîrf de un prolongiment cartilaginos al conectivului care se aplica pe stigmat. Stile 2, scurte, reunite la vîrf printr'un stigmat dilatat, cu 5 unghiuri proeminente despărțite prin tot atâtea sulcuri la vîrfurile carora să gasesce o mică ghindură al cărui liquid aglutinează firile de pollen a fiecărei antere într'o singură masă; un cordon filiform format prin o parte a liquidului concretat reunește masele polinice în perechi și le fixează de stigmat. Ovariu super, format din 2 carpele libere, uniloculare multiovulate. Fruct capsular, compus din 1-2 folicule libere, polisperme, deschizându-se prin sutura ventrală. Semințe cu micropil munit de o egretă; albumen cărnos. Erburi perene, cu tulpine erecte sau voșabile; frunze opuse, întregi, puțin coriace, lipsite de stipuli; flori dispuse în umbelile sau în cime axilare sau extra-axilare, pedunculat.

Genul *Periploca* L.

Periploca L. (Periplocă). [Loc alb].

P. graeca L. [Loc alb]. Frunze ovate, ori obovat-oblonge, la vîrf acut-angulate ori obtusiuscule, la basă rotundate, pe ambele fețe de tot glabre, membranacee. Cymele mai lungi decât frunzele, laxiflore, pedicele bracteolulate. Laciniile corolei ovat-oblonge, obtuse ori emarginate, marginile reflecte, barbulate. Folicule cilindrice, netede. Semințe comose. 3 In tuferișurile din locurile stîncose și calcare între Medgidia și Cernavoda și în padurile din Delta Dunării.

Variază:

β. *angustifolia* Uechtr. & Sint.

Genul *Vincetoxicum* Medic.

Vincetoxicum Medic. (Vincetoxic). Corola rotată; corona staminală cărnoasă, scutiliformă, cu 5-10 lobi rotunziți; stigmat sub-apiculat; folicule netede. Flori în cime pedunculat, axilare sau extra-axilare.

V. officinale Mönch.; *Cynanchum Vincetoxicum* R. Br.; *Asclepias Vincetoxicum* L. (V. officinal. Vulg. [Loc alb]. *Tulpină erectă*. Frunze acuminat, pe margini și pe vine pubescente, cele intermediare ovat-cordate. Laciniile corolei gla-

bre ovate. *Coronă simplă*, 5-lobată, lobiî ovați, rotundat-obtusî, disjuncți, însă cu o membrană interjectă străvădătoare conexă. Florile pe partea internă albe, corona gălbinie, iară pe partea externă gălbinii la basă verđii. ♀ In finețe și pădurî, fórte comun pretutindenî.

Genul *Cynanchum* L.

Cynanchum L. (Cinanc). Calice 5-partit. Corolă rotată, 5-partită. Coronă staminală dintr'o singură bucată, tubulósă, învelind staminele, terminată la vîrf prin 5-10 dinți pe un rënd, saũ dispuse pe 2 rëndurî opuse; antere coronate de un apendice membranos; masse polinice umflate, suspendate și fixate de desubtul vîrfului lor subțiat. Stigmat terminat printr'un vîrf bifid. Folicule cilindracee, divaricate. Semințe purtând o egretă.

C. acutum L. [Loc alb]. *Tulpină volubilă*. Frunze profund cordate, acuminate. Corolă glabră. *Corona exterioară 10-lobată*, dintre care 5 lobi lanceolați acuți mai lungi decăt alți 5 lobi interjecti și emarginați, cea interioară 5-lobată, lobiî acuți. Flori deschis-rosee. ♂ Pe malul mării la Constanța și prin stuhării din regiunea inferioară a Dunărei.

Fam. [Loc alb]. APOCYNEE.

Flori ermafrodite, regulate. Calice gamosepal, persistent cu 5 divisiuni. Corolă gamopetală, caducă. cu 5 divisiuni, în preflorescență răsucită. Stamine 5, inserate pe tub și alterne cu lobiî corolei; antere biloculare, introrse, coronate de un apendice membranos, conivente deasupra stigmatului. Stil simplu; stigmat întreg saũ bilobat. Ovariũ super format din 2 carpele libere saũ reunite la vîrf, uniloculare multiovulate. Fruct capsular, cu 1-2 loge polisperme, dehiscence prin sutura ventrală *foliculă*. Semințe cu albumen cãrnos. Erburî perene, cu frunze opuse, simple, întregi persistente, lipsite de stipulî; flori elongate, solitare, axilare.

Genul *Apocynum* L.

Apocynum L. (Apocin). [Loc alb].

A. venetum L. [Loc alb]. Frunze oblong-lanceolate, glabre

mucronate, pe margini denticulat-scabre. Umbelă paniculată. Pedicelele și florile pulverulent-pubescente. Flori rosee. ♀ Iulie-August. In regiunea littorală la Portița, rară.

Genul *Vinca* L.

Vinca L. (Pervincă). Corolă hypocrateriformă, cu tub lărgit, încetit la gât, cu limb întins în rotă, cu 5 divisiuni trunchiate la vîrf; stil munit pe vîrf de o proeminență stigmatiferă și coronat de un smoc de peri; fruct constituit din 1-2 foficule libere, subcilindrice; semințe peltate.

V. herbacea W. K. [Loc alb]. Frunzele inferioare ovate, cele superioare lanceolate. Laciniile calicelui ciliate. Tulpine procumbente, nu radicante. Rădăcină multicaulă. Frunzele tinere pe margini scabre. Flori albastre. ♀ Fôrte comun pretutindenî.

Fam. [Loc alb]. GENTIANACEE.

Flori ermafrodite, regulate. Calice persistent, cu 5 rar 4-12 divisiuni libere sau mai mult sau mai puțin connate. Corolă gamopetală, marcescentă, rar caducă, cu 5 rar 4-12 divisiuni în preflorescență răsucită sau valvară. Stamine inserate pe tubul sau pe gâtul corolei, în număr egal cu divisiunile corolei și alterne cu ele; antere biloculare introrse. Stil simplu, de ordinar fôrte scurt, terminat prin 2 stigmat libere sau reunite. Ovariū super, format din 2 carpele uniloculare sau subbiloculare, multiovulate. Fruct capsular, unilocular sau subbilocular, polisperm, deschîdîndu-se în 2 valve, cu dehiscență septucidă, rar loculucidă. Semințe globuloase sau anguloase; albumen cîrnos.—Erburi perene sau anuale, glabre, terestre, rar aquatice; frunze simple, întregi rar trifoliolate, lipsite de stipuli, opuse, rar alterne, cele inferioare adesea dispuse în rosetă; flori solitare sau dispuse în spic, în cîmă ramosă ori verticilată sau în paniculă.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Frunze alterne. Corolă radiată, ciliată . . . . *Limnanthemum* Link.
- 1.* Frunze opuse.
2. Corolă cilindrică ori campanulată . . . . *Gentiana* L.
- 2.* Corolă infundibuliformă . . . . . *Erythraea* Rich.

Genul *Limnanthemum* Gmel.

Limnanthemum Gmel. (*Limnanthem*). Calice cu 5 divisiuni; corolă rotată, caducă, cu 5 divisiuni nude; stamine 5; stil scurt, conic; stigmat bilobat, cu lobi laciniați; semințe foarte comprimate, marginatociliate. — Plante acvatice cu frunze suborbiculare, înotătoare, cele inferioare alterne, cele superioare opuse; flori galbene, lung-pedunculat, fasciculate la subsoara frunzelor superioare.

L. Nymphoides Link.; *L. peltatum* Gmel.; *Villarsia Nymphoides* Vent.; *Menyanthes Nymphoides* L.; *Waldschmidtia Nymphoides* Wigg.; *Schweyckeria Nymphoides* Gmel. [Loc alb]. Frunze alterne, cele natante cordat-orbiculare. Umbele axilare, sessile. *Corolă rotată, ciliată.* ♀ In apele stagnante și lin curgătoare. Foarte comun pretutindeni.

Genul *Gentiana* Tournef.

Gentiana Tournef. (*Gentiană*). Calice tubulos, campanulat sau spathiform, cu 4-10 divisiuni mai mult sau mai puțin profunde; corolă marcescentă, infundibuliformă, campanulată sau rotată, cu 4-5 divisiuni egale sau 8-10 divisiuni alternativ inegale; stamine 4-5; stil aproape nul; stigmate întregi, necapitate.—Frunze opuse.

G. cruciata L. [Loc alb] *Flori verticilate. Corolă 4-fidă,* la gât nudă, tub subclavat. Frunze lanceolate, 3-nervate, la basă vaginante, vaginile inferioare elongate, în partea superioară dilatate. Flori intensiv-violacee, limbul deasupra azureu. ♀ Pășuni uscate. Foarte rară.

Genul *Erythraea* Reneaulme.

Erythraea Reneaulme. (*Eritree*). Calice tubulos, cu 5 unghiuri și cu 5 divisiuni lineare; corolă infundibuliformă, cu 5 lobi conturnându-se pe capsulă; stamine 5, răsucindu-se în spirală după antesă; stil filiform; stigmat bilobat; capsulă lineară.—Frunze opuse; flori roșee, rar albe, dispuse în cime dichotome sau în corimbe.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori roșietice.
2. Laciniile corolei ovale. Flori în corimbi . . . *E. Centaurium* Pers.
- 2.* Laciniile corolei lanceolate. Flori axilare . . . *E. pulchella* Fries.
- 2.** Laciniile corolei lanceolate. Flori elongat-spicate . . . . . *E. spicata* Pers.

E. Centaurium Pers.; *Gentiana Centaurium* L.; *Chironia Centaurium* Schmidt. [Loc alb]. Tulpină simplă, 4-angulară. Frunze oval-oblonge, sub-5-nervate. *Corymb terminal*, fasciculat, deflorat laxiuscul, însă tot-deauna fastigiat. *Laciniile corolei ovale*. Stigmat subrotund, de 3-4 orî mai scurt decât stilul la vîrf bifid. Flori roșietece. Fôrte comun pretutindenî.

Variază: Corimbul și după finirea înflorirei compact, nu elongat *E. capitata* R. & Sch.).

E. pulchella Fries.; *E. ramosissima* Pers.; *Chironia Gerardii* Schmidt.; *Gentiana Centaurium* β. L. [Loc alb]. Tulpină acut-4-angulară, fôrte ramificată și disolută în ramuri patente, orî și de tot simplă. Frunze ovate orî oblong-lanceolate, 5-nervate. *Florî axilare*, pedicelate. *Laciniile corolei lanceolate*. Stigmat subrotund de 4 orî mai scurt decât stilul la vîrf bifid. Flori roșii. In finețele umede și nêsipóse. Fôrte comun pretutindenî.

Variază:

β. *albiflora* Boiss. Tulpină ancipită în partea superióră dichotomă. Frunze sublineare. Flori albide. In Delta Dunăreî la pădurea Leti.

OBSERVARE. — Specimene mai mici cu florî roșii, tulpina simplă, cu una orî puține florî constitue: *Chironia Vaillantii* Schmid. (*Ch. inaperta* Willd.; *Gentiana pulchella* Swartz).

E. spicata Pers.; *Gentiana spicata* L. [Loc alb]. Tulpină 4-angulară, ramuri simple. *Florî laterale, elongat-spicate*. Frunze oblonge, sub-5-nervate. Laciniile corolei lanceolate. Stigmat subrotund de 4 orî mai scurt decât stilul la vîrf bifid. Flori rosee. ☉ Iulie-August. In peninsula Kaleh aprópe de Kara-Nassib la Port.

Fam. [Loc alb]. CONVULVULACEE.

Florî ermafrodite, regulate. Calice persistent, cu 4-5 divisiuni libere sau puțin connate la basă, mai mult sau mai puțin inegale. Corolă caducă sau marcescentă, gamopetală, campanulată-infundibuliformă sau urceolată, întrégă, cu 5 îndoiturî sau cu 4-5 lobi, în preflorescență răsucită. Stamine 4-5, inserate la basa corolei și alterne cu îndoiturile sale

saŭ cu lobiŭ s ei, adesea munit  dedesubtul inser iuneŭ lor de mici sold  petaloid ; antere biloculare, introrse, adesea răsucite în spirală după antes . Stil filiform, simplu saŭ bifid; stigmat  1-2 lineare saŭ capitate. Ovariŭ super, de ordin r încunjurat la basă de un disc c rnos, cu 1-2 loge uni-biovulate. Fruct capsular, cu 1-2 loge, 1-2-sperme, indehiscent saŭ deschid ndu-se prin valve, cu deliscent  septifragă, saŭ circular printr'un opercul *pizid *). Seminte de ordin r angulo se; albumen sub ire mucilaginos saŭ c rnos.—Erburi anuale saŭ perene, cu tulpină de ordin r volubil , adesea lipsite de chlorofil  i parasite pe cele-lalte plante; frunze alterne, simple,  ntreg , lipsite de stipul  saŭ nule  i înlocuite prin sold  cărnoș; flori solitare, reunite câte 2-3 la v rful pedunculilor axilare saŭ dispuse în glomerule saŭ în corimbe aședate lateral pe tulpină  i ramuri.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Plante prove ute cu frunze adevărate  i cu embrion cu 2 cotyledo ne . . . . . *Convolvulus* L.
- 1.* Plante fără frunze adevărate, în locul frunzelor numai squame. Embrion spiral fără cotyledo ne. Plante parazitice . . . . . *Cuscuta* L.

Genul *Convolvulus* Tournef.

Convolvulus Tournef. (*Convolvul*). Calice cu 5 divisiuni apr pe egale; corolă caducă, infundibuliformă-campanulată, cu 5 unghiuri  i cu 5  ndoitur , lipsită de sold  petaloid ; stamine 5, stil filiform; capsulă indehiscentă mai mult ori mai pu in biloculară.—Plante ver i munit  de frunze.

CONSPECTUL SPECILOR

1. Flori  cinse la basa lor cu 2 bractee dilatate . . . *C. sepium* L.
- 1.* Bractee dep rtate la basa florilor.
2. Tulpină volubil . Frunze sagitate . . . . . *C. arvense* L.
- 2.* Tulpină nevolubilă. Frunze linear-lanceolate. Calice p ros . . . . . *C. Cantabrica* L.
- 2** Tulpină nevolubilă. Frunze oblong-cuneate. Calice serice  . . . . . *C. lineatus* L.

C. sepium L.; *C. sylvestris* Willd. [Loc alb]. Frunze sagitate, auriculate truncate, adeseori dentate. *Calice inclus de*

2 *bractee cordate*. Pedunculii 4-angulari, 1-flori, mai lungi decât petiolii. Flori albe. ♀ In tuferişurile și pădurile umede, lunci, etc. Fôrte comun.

C. arvensis L. [Loc alb]. *Tulpină volubilă*. *Frunze sagitate*. *Auriculile acute*. Pedunculii sub-1-flori. *Bracteele dela flóre depărtate*. Flori rosee ori albe, pe partea externă cu 5 strie roșii. ♀ Fôrte comun pretutindenii.

Variază:

β *hirtus* [loc alb]; *C. villosus* Lej. [Loc alb].

C. Cantabrica L. [Loc alb]. *Tulpină nevolubilă*, ramificată, prostrată. Frunze linear-lanceolate, acute. Bractee depărtate dela flóre. Calice përos. Pedunculii sub-1-flori. Flori rosee. Fînețe și coline aride. Fôrte comun pretutindenii.

C. lineatus L. [Loc alb]. Plantă sericee. Tulpine numeróse, subsimple, ascendente (ori ramurile erecte). Frunze oblong-cuneate, acute, în pețiol atenuate. Racemii subcorymboși, 2-6-flori, pedunculați, axilari, mai scurți decât frunzele. Flori pedicelate, pedicele subegal de lungi cu calicele. Sepale oblong-lanceolate, acute, la vîrf pe ambele fețe, iară în partea inferióră pe fața externă sericee, pe fața internă glabre. Corola de 3 ori mai lungă decât calicele, pe partea externă cu 5 linii subsericee, altcum deîmpreună cu marginile glabră. *Tulpină nevolubilă*. ♀ Coline uscate.

Genul *Cuscuta* Tournef.

Cuscuta Tournef. (Cuscută). Calice cu 4-5 divisiuni; corolă marcescentă, campanulată sau urceoltă, cu 4-5 lobi, lipsită de îndoituri, munită de mici soldii petaloizi; stamine 4-5; stile 2, libere sau reunite; capsulă biloculară, deschîndu-se neregulat la vîrf sau circular printr'un opercul.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Capsulă circumscisa.
2. Flori monogyne . . . . . *C. monogyna* Vahl.
- 2.* Flori digyne. Tulpina ramificală.
3. Tubul corolei cilindric.
4. Limbul corolei apert fiind squamele din interiorul corolei alipite de tub . . . . . *C. europaea* L.
- 4.* Limbul corolei închis prin squamele convergente din interiorul corolei . . . . . *C. Epithymum* L.

3.* Tubul corolei scurt, subglobos . . . . . *C. Epilinum* Weihe.

1.* Capsulă subglobos-depresă dehiscentă prin o crepătură intrastilară mare (nu circumscisă) *E. obtusiflora* H. B. K.

C. monogyna Vahl.; *C. lupuliformis* Krock. [Loc alb]. Tulpină ramificată. Flori monogyne, spicate, bracteate, la urmă pedunculat. Tubul corolei cilindric, de 2 ori mai lung decât limbul. Squamele în interiorul corolei erecte, alipite de tub. Flori roșee. Plantă parasitică. ☉ Iulie-August. Fôrte comun în tuferișuri între Tulcea și Malcoți.

C. europaea L. [Loc alb]. Tulpină ramificată. Tubul corolei cilindric, egal de lung cu limbul. Squamele interne erecte, alipite de tubul corolei. Stile 2, filiforme de lungimea ovarului conic. Flori albe ori ceva roșietece. Plantă parasitică. ☉ Iulie-August. Fôrte comun pretutindeni.

Variază:

α. *C. urticarum*. [Loc alb]. Squamele din interiorul corolei 2-3-fide. Filamentele egal de late, de 2 ori mai lungi decât anterele.

β. *C. Viciae* Schouth. Squame multifide. Filamentele la basă mai late de lungimea anterelor.

OBSERVARE.—*C. Schkuhriana* Pfeiff. diferă numai prin aceea, că lipsesc squamele în interiorul tubului corolei.

C. Epithymum L.; *C. minor* Dc. [Loc alb]. Tulpină ramificată. Tubul corolei cilindric, egal de lung cu limbul, închis cu squamele convergente. Stile 2, filiforme. Flori purpurascete, de jumătate mai mici ca la *C. europaea* L. ☉ Iulie-August. Fôrte comun pretutindeni.

C. Epilinum Weihe; *C. major* Koch et Ziz. *C. vulgaris* Presl. [Loc alb]. Tulpină fôrte simplă. Tubul corolei subglobos, de 2 ori mai lung decât limbul. Squamulile tubului erecte și alipite de tub. Stile 2, încă odată atât de lungi cât ovarul. ☉ Iulie-August. În semănăturile de in la Rassoava.

C. obtusiflora H. B. K.; *C. aurantiaca* Requieren.; *C. breviflora* Vis.; *C. Rogovitschiana* Trautw. [Loc alb]. Tulpină filiformă, ramificată. Flori glomerat în cyme subglobose. Corolă campanulată, 4-5 lobată, lobi obtuși, de lungimea tubului îndată reflecti. Stile 2. Stigmat globos-capitate. Capsule globos-deprese, cu apertură intrastilară mare, rhom-

bică, nu *circumscise*. Comun la Nicolîţel pe *Xanthium spinosum*.

OBSERVARE. — Diferă de cele-lalte specii cu deosebire prin capsulele, ce nu sunt *circumscise*.

Fam. [Loc alb]. BORAGINEE.

Flori ermafrodite, regulate, rar neregulate. Calice gamosepal, persistent, de ordinar accrescent, cu 5 divisiuni. Corolă gamopetală, caducă, regulată, rar neregulată, cu gâtul nud sau munit de solţi sau de fascicule de peri, cu 5 lobî de ordinar în preflorescenţă imbricată. Stamine 5, inserate pe tubul sau pe gâtul corolei şi alterne cu divisiunile sale; antere biloculare, introrse. Stil simplu, născînd dela basă sau din partea internă a ovarelor; stigmat întreg sau bilobat. Ovariū super, format din 2 carpele diviseate fie-care în 2 loge uniovulate şi simulând 4 carpele libere sau aderente, inserate prin basa lor pe receptacul, sau prin unghiul intern pe stilul de ordinar dilatat la basă. Fruct format din 4 nucule (*achene*), rar 2, uscate, monosperme, indehiscente, libere, rar aderente între ele. Sămînţă suspendată; albumenul său foarte subţire.—Plante erbacee, anuale sau perene, rar lemnóse, de ordinar acoperite de peri rigiđi la pipăit. Frunze alterne, simple, întregi, lipsite de stipulî. Flori de ordinar dispuse în raceme scorpioide.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Ovariū 1.
2. Fruct 2-partibil, hirsut, nici crestă, nici tuberculat . . . . . *Tournefortia* L.
- 2.* Fruct la maturitate separabil în 4 nucî (*achene*), la basă plane . . . . . *Heliotropium* L.
- 1.* Ovarii 2 ori 4.
3. Corolă neregulată. Staminele şi stilul exserte . . *Echium* L.
- 3.* Corolă regulată. Staminele şi adeseori şi stilul incluse în corolă.
4. Corola la gât fără fornicele.
5. Corolă infundibuliformă.
6. Calice 5-dentat ori 5-fid.
7. Flori în spice foliate . . . . . *Nonna* Med.
- 7.* Flori în spice ori în racemi nefoliolate . . . . *Pulmonaria* L.

- 6.* Calice 5-partit . . . . . **Lithospermum L.**
 5.* Corolă cilindrică orî ventricosă. Calice partit.
 8. Ovarii 2, 2-sperme. Plantă glabră . . . . . **Cerinth L.**
 8.* Ovarii 4, 1-sperme. Plantă setos-pêrosă . . . . . **Oenothera L.**
 4.* Corola la gât cu fornicele, care închid gâtul
 mai mult orî mai puțin deplin.
 9. Corolă plană, rotată; laciniî acute . . . . . **Borago L.**
 9.* Laciniile corolei obtuse.
 10. Corolă cilindrică-ventricosă. Fornice subulate. **Symphytum L.**
 10.* Corolă infundibuliformă. Fornice obtuse, rotun-
 date.
 11. Calicele la maturitatea fructului plan-compres . **Asperugo L.**
 11.* Calicele la maturitatea fructului tubuliform.
 12. Fruct aculeolat.
 13. Fruct 3-gonal. Racemî foliași . . . . . **Echinops Sw.**
 13.* Fruct plan-compres. Racemî nefoliași . . . . . **Cynoglossum L.**
 12.* Fruct fără aculei.
 14. Nucî 4. Stil liber.
 15. Fornice pêroșe, albe . . . . . **Anchusa L.**
 15.* Fornice glabre, galbene . . . . . **Myosotis L.**
 14.* Nucî 2. Stil conerescut cu dosul fructului . . **Rochelia Rehb.**

Genul *Tournefortia* L.

Tournefortia L. (*Tournefortie*). [Loc alb].

T. Arguzia R. & Sch.; *T. sibirica* L. sp.; *Messerschmidia Arguzia* L. fl.; *M. rosmarinifolia* Willd. [Loc alb]. Tulpină erbacee, erectă, ramificată, vilosă. Frunze sessile, întregi, mai mult mai puțin vilose. Spice numeroșe dispuse în corymb terminal. Tubul corolei vilosă dublu mai lung decât laciniile lanceolate ale calicelui. Fruct vilos. 4 In regiunea litoree: Constanța, Mangalia, Sulina.

Genul *Heliotropium* Tournef.

Heliotropium Tournef. (*Eliotropiu*). Calice cu 5 diviziuni mai mult sau puțin profunde; corolă hypocotiliformă, cu 5 lobi obtuși, cu gâtul încrețit dar nud; Stamine incluse; nucule triquetre, pubescente-tuberculose, la început lipite cu stilul și între ele prin unghiul lor intern, așa ca să simuleze o capsulă 4-oculară, după aceea despărțându-se complet la maturitate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Fructe pubescente, rugóse . . . . . **H. europaeum L.**
- 1.* Fructe glabre.
2. Fructe verucóse . . . . . **H. suaveolens M. B.**
- 2.* Fructe netede . . . . . **H. Eichwaldi Stendl.**

H. europaeum L. [Loc alb]. Tulpină erectă, difusă, erbacee. Frunze ovate, de tot întregi, plane, lineate, tomentos-scabre. Spicele cele laterale subsolitare, cele terminale îngeminate. Calice fructifer stelat-patent. Flori albe ori palid-violacee. *Fructe rugóse, pubescente.* ☉ Iulie-August. Fórte comun pretutindenă.

H. suaveolens M. B. [Loc alb]. Tulpină erectă, erbacee. Frunze ovat-eliptice, de tot întregi, acute, penatinervate. Spice terminale, geminate, ori câte trei, patru. Calice vilos, sublanat, egal de lung cu tubul corolei, lacinii lineare, pe timpul înfloritului erect-alipite, pe timpul fructificației abia patule. Laciniiile corolei puțin mai lungi decât tubul, sub-orbiculare. *Fructe verucóse, glabre.* ☉ In pășunele din munții fórte ariđi aprópe de Nicolișel.

H. Eichwaldi Stendl.; *H. ellipticum* Ledeb. [Loc alb]. Plantă alipit-pěrósă. Tulpină erectă și ramificată, ramuri divaricate. Frunze eliptice, ori ovat-eliptice, la ambele capete rotundate, de tot întregi. Spicele inferióre subsolitare, cele superióre geminate. Flori cam depártate. Calice vilos, puțin mai lung decât tubul corolei, lacinii subovat-lanceolate, erecte, la urmă după căderea fructului stelat-patente. Laciniiile corolei sub-egal de lungi cu tubul, obovate. *Fructe netede* (ori înainte de maturitate) rugulóse, *de tot glabre.* Cresce împreună cu *H. europaeum*, cu deosebire în regiunea muntósă.

Genul *Echium* Tournef.

Echium Tournef. (Echiu). Calice cu 5 divisiuni linear-lanceolate, aprópe egale; corolă infundibuliformă-subcampanulata, cu limb oblic saú subbilabiat, cu 5 lobi inegali și cu gátul nud; stamine inegale, de ordinar exserte; nucule tuberculóse, cu basa triangulară, plană-subconcavă.

CONSPECTUL SPECIILOR.

- 1 Spice solitare.
 2. Tubul corolei mai scurt decât calicele. Flori
 albastre, rare-orî rosee orî albe . . . . . *E. vulgare* L.
 2.* Tubul corolei mai lung decât calicele. Flori
 roșii . . . . . *E. rubrum* Jacq.
 1.* Spice geminate. Flori albe . . . . . *E. altissimum* Jacq.

E. vulgare L. [Loc alb]. Plantă setos-hispidă. Tulpină erbacee. Frunze lanceolate. Spice nedivise. *Tubul corolei mai scurt decât calicele. Stilul la vîrf bifid.* Stamine declinate, divaricate, acumbente pe limbul corolei. Flori albastre, rare-orî rosee orî albe. ♂ Iulie-Septembre. Fôrte comun pretutindenî.

Variază: cu corole mai mari și de jumătate mai mici, apoi cu stamine mai scurte decât corola și cu stamine lung exserte.

E. rubrum Jacq. [Loc alb]. Plantă setos-hispidă. Tulpină erbacee, striată. Frunze linear-lanceolate. Spice nedivise. *Tubul corolei duplu mai lung decât calicele. Stilul la vîrf nedivis.* Staminele mai lungi decât corola. *Flori roșii.* In finețele din păduri și tuferișuri: Dobromir, Malcoi, Tekelioi, etc.

E. altissimum Jacq.; *E. italicum* L.; *E. asperimum* M. B. [Loc alb]. Plantă setos-hispidissimă. Tulpină erbacee, strictă. Frunze lanceolate. *Spice geminate, indeseuite. Stilul la vîrf bifid.* Stamine duplu mai lungi decât corola. *Flori albe.* Coline aride. Constanța, Tuzla, etc.

Genul *Nonnea* Medik.

Nonnea Medik. (Nonee). Calice 5-fid sau 5-partit, mărindu-se la maturitate. Corolă infundibuliformă, deschisă la gât, însă munită cu mult mai dedesubt de 5 mici solđi bărboși, cu limb 5-partit, cu tub elongat și drept. Stamine cu filamente fără apendice; antere incluse. Carpele 4, equilater, excavate la basă; acestea înconjurate de un inel proeminent și increțit.

N. atra Griseb. [Loc alb]. Fôrte comun pretutindenî.

Genul *Pulmonaria* Tournef.

Pulmonaria Tournef. (Pulmonarie). Calice tubulos-campulul, pentagonal la basă, cu 5 divisiuni puțin profunde; corolă infundibuliformă, cu 5 divisiuni rotundate, cu gât lipsit de solți însă munit de 5 fascicule de peri alterni cu staminile incluse; stil lung sau scurt după cum staminile sunt inserate la gât sau către mijlocul tubului corolei; nucule netede, cu basa plană, încunjurată de o margine prominentă.

P. obscura Du Mort. [Loc alb]. *Frunze* nemaculate, ori foarte rareori și maculate, maculele deschis-verzi, cele ale capitulilor radicali sterili (frunzele de vară) cordat-oblonge, acuminate, *de 2 ori mai lungi decât late, pețiolii* îngust-aripați *mai lungi decât lamina*. Peri tulpinei setoși, amestecați cu alți peri mai puțin numeroși articulați și glanduliferi. Tubul corolei sub cercul barbulat-glabru. Corola roșu-violacee, foarte rar albă. În pădurile umbróse. Foarte comun pretutindeni: Țiganca, Greci, Cincarova, etc.

OBSERVARE.—*P. officinalis* L. diferă prin frunzele capitulilor radicali sterili, ce sunt numai 1^a, mai lungi decât late, și pețiolii ceva mai scurți decât lamina, apoi prin colórea corolei, care e la început roșie și după aceea violacee, rare-ori albă.

Genul *Lithospermum* Tournef.

Lithospermum Tournef. (Litosperm). Calice cu 5 divisiuni lineare; corolă infundibuliformă, rar hypocateriformă, cu 5 divisiuni, cu gâtul nud, munit de 5 linii pubescente sau de 5 gibbosități alterne cu staminele incluse; nucule netede sau rugóse, foarte dure, cu basa plană și îngustă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Nucii netede, lucitóre.
2. Flori verzi-albe . . . . . *L. officinale* L.
- 2.* Flori dintru întâiu roșii după aceea albastre . . . . . *L. purpureo-caeruleum* L.
- 1.* Nucii rugos-scabre . . . . . *L. arvense* L.

L. officinale L. [Loc alb]. Tulpine erbacee, foarte ramifi-

cate. Frunze lanceolate, acute, venate, foarte scabre, perii la basă tuberculați alipiți. *Nuci netede*. Flori verzi-albe. 4 Mai-Iulie. In tuferisuri, foarte comun pretutindenii: Malcoci, etc.

L. arvense L. [Loc alb]. Tulpină erbaceă, erectă, la vîrf ramificată, simplă, ori la basă însoțită de tulpine secundare. Frunze lanceolate, acutiuscule, hirte, perii alipiți, cele inferioare oblong-lanceolate, obtuse, în pețiol atenuate. Calice fructifer depărtat. *Nuci rugos-scabre*. Flori albe. ☉ Aprilie-Iulie. Foarte comun pretutindenii.

L. purpureo-caeruleum L. [Loc alb]. Tulpine erbacee, cele *florigere-erecte*, la vîrf bi-trifide, cele *sterile repente*. Frunze lanceolate, acute la basă atenuate, hirt-scabre, perii alipiți. *Nuci netede*. Flori dintru întâi roșii, după aceea azurii. 4 Aprilie-Mai. In păduri și tuferisuri. Foarte comun pretutindenii.

Genul *Cerinte* Tournef.

***Cerinte* Tournef.** (*Cerinte*). Calice 5-partit. Corolă cilindrică-campanulată, nudă la gât, cu limb divizat în 5 dinți. Carpele 2, ovale, aproape osose, trunchiate și plane la basă.

C. minor L. [Loc alb]. Corola peste a treia parte 5-fidă, dinții subulați, erect-conivenți. Filamentele de 4 ori mai scurte decât anterele. Frunze toate glabre și de tot întregi, cele radicale obovate, în pețiol lung îngustate, cele caulinare sessile, cele inferioare oblonge spre basă îngustate, cele medie peste basa lată ceva îngustate, cele superioare dela basa cordată și amplexicaulă ovat-oblonge. Frunzele mai bătrîne pe fața inferioară maculate. Flori galbene. ♂ Mai-Iulie. Fînețe, tuferisuri. Foarte comun pretutindenii.

Variază:

β. *maculata* M. B. Corola notată cu 5 macule brunii. Inpreună cu specia gemină.

Genul *Onosma* L.

***Onosma* L.** (*Onosmă*). Calice 5 partit. Corolă regulată, cilindrică-campanulată, nudă la gât, cu limb mărginit de 5 dinți scurți, cu tub drept. Antere incluse sau exserte. Car-

pele 5, ovoide-trigone, necontractate în gât la basă, inserate pe receptacul printr'o suprafață plană.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Filamente cu antere exserte . . . . . *O. stellulatum* W. K.
- 1.* Filamente incluse în corolă. Plante hispide, sete solitare.
2. Spațiul între sete pubescent . . . . . *O. arenarium* W. K.
- 2.* Spațiul între sete glabru . . . . . *O. calycinum* Stev.

O. stellulatum W. K. [Loc alb]. Tulpine de tot simple. Frunze linear-lanceolate, hispide, *sete indesuite pe tuberculul stelulați*, cele florale delă basa ovată lanceolate. Antere mai scurte decât filamentele. Corolă palid-galbină. *Filamente cu antere exserte*. In muntele Krassny most. (Zeleb).

O. arenarium W. K. [Loc alb]. Tulpină ramificată. Frunze linear-lanceolate, *hispide, sete insidente pe tuberculul glabri, între sete pubescente*, cele florale ovat-lanceolate. Filamentele mai scurte decât anterele pe margini denticulat scabre. *Nuci netede, lucitoare*. Flori gălbini-albe. *Filamente cu antere incluse în corolă*. 4 Iunie-Iulie. Coline aprice. Fôrte comun pretutindenî. Intre Constanța și Mangalia, între Babadagh și Hirșova, etc.

O. calycinum Stev.; *O. setosum* Boiss. non Ledeb. [Loc alb]. Plantă peste tot hispidă, sete solitare insidente pe tuberculul glabri. Tulpine erecte, ramificate. *Frunzele inferioare lat-lineare, cele caulinare medii lanceolate, cele supreme cu basa lată ovate, toate pe fața superioară, pe margini și pe fața inferioară pe lângă nervura mediană hispide, între sete glabre*. Racemi numeroși. Laciniile calicelui lineare, ceva mai scurte decât corola. Corolă claveformă. Antere ceva mai lungi decât *filamentele, incluse în corolă*. Nuci puțin mai lungi decât late, *mai mult netede, lucitoare*. Intre Medgidie și Cernavoda.

Genul *Borago* Tournef.

Borago Tournef. (Boragine). Calice cu 5 divisiuni profunde; corolă rotată, cu 5 divisiuni profunde, obtuse, munită la gât de 5 solți știrbați; stamine apropiate în con în jurul stilu-

lui, cu filamente munit pe partea externă de un lung apendice erect; nucule tuberculose, cu basa concavă.

B. officinalis L. [Loc alb]. Frunzele inferioare eliptice, obtuse, la basă atenuate. Laciniile limbului corolei ovate, acuminate, plane. Flori cerulee. In locuri ruderale și cultivate

Genul *Symphytum* Tournef.

Symphytum Tournef. (Tătănesă). Calice cu 5 divisiuni profunde; corolă cilindrică-campanulată, cu 5 dinți, munită la gât de 5 solți lanceolați-subulați, glanduloși pe margini; stamine incluse; nucule netede sau rugoase, cu basa concavă.

CONSPECTUL SPECILOR

1. Frunze decurente, cele inferioare ovat-lanceolate. În pețiole contrase . . . . . **S. officinale L.**
- 1.* Frunze nedecurente, cordat-ovate, cele inferioare pețiolate, cele superioare sessile . . . . **S. tauricum Willd**

S. officinale L. [Loc alb]. Rădăcină fusiform-ramificată. Tulpină ramificată. *Frunze decurente, cele inferioare și cele radicale ovat-lanceolate*, în pețiol contrase, cele superioare și cele florale lanceolate. Limbul corolei 5-dentat, dinți recurbați. Antere de 2 ori mai lungi decât filamentele. Flori purpuriu, roșii, albe. ♀ Maiu-Iunie. Locuri umede. Fôrte comun.

S. tauricum Willd. [Loc alb]. Plantă peros-hirsută. Tulpină ramificată. *Frunze cordat-ovate*, acute, cele inferioare pețiolate, cele superioare sessile, cele supreme ovate suboposite. Calice peste jumătate 5-fid, lacini lanceolate acute. Corolă de 2 ori mai lungă decât calicele. Fornice egal de lungi cu staminele ori și mai scurte. ♀ In pădurile umbróse: Cocos. Nicolitel, Cincarova, etc.

Genul *Asperugo* Tournef.

Asperugo Tournef. (Asperugine). Calice accrescent, cu 5 divisiuni triangulare, despărțite prin mici dinți; corolă infundibuliformă, cu 5 lobi obtuși, munită la gât de 5 solți convexi; stamine incluse; nucule ovale, comprimate, tuberculose, lipite la basa stilului prin partea superioară a unghiului lor intern.

A. procumbens L. [Loc alb]. Tulpină procumbentă, ramificată, pe angulii cu ghimpă recurbați foarte asperă. Frunze, cele inferioare alterne, cele sub ramuri opuse. Flori axilare, mici, scurt pețiolate, violacee ori albastre, pedunculii la început erecti, la maturitatea fructului recurbați. ☉ Maiu-Iunie. Locuri ruderales la Constanța pe lângă Tăbăcărie.

Genul *Echinosperrnum* Sw.

Echinosperrnum Sw. (*Echinosperrm*). Calice cu 5 divisiuni profunde; corolă hypocrateriformă cu 5 divisiuni, cu tub scurt, munit la gât de 5 solzi convexi; stamine incluse; nucule triquetre, lipite cu stilul în totă lungimea unghiului lor intern, munit pe margini de un dublu rând de spinii.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Fructe (nuci) pe margini cu aculei glochidiați
2-seriali . . . . . *E. Lappula* Lehm.
1. Fructe pe margini cu aculei glochidiați 1-seriali. *E. patulum* Lehm.

E. Lappula Lehm.; *Myosotis Lappula* L.; *Rochelia Lappula* L. *Rochelia Lappula* R. & Sch.; *Cynoglossum Lappula* Scop.; *Lappula Myosotis* Moench. [Loc alb]. Tulpina în partea superioară ramificată. Frunze lanceolate, incumbent-pêrose, ciliate. Corola mai lungă decât calicele. Pedunculii fructiferi erecti. *Nucile pe margini cu aculei glochidiați 2-seriali*, pe disc și pe de laturi tuberculate. Flori albastre. Constanța, Ienissala, Bașkioi pe Sepelgin, etc.

Variază: Tubul corolei mai scurt decât calicele (*E. squarrosum* Rehb.).

E. patulum Lehm.; *Myosotis squarrosa* M. B.; *Rochelia squarrosa* R. & Sch. [Loc alb]. Tulpină dela basă mai mult ori mai puțin ramificată, deîmpreună cu ramurile patente pubescentă. Frunze linear-oblonge, hispide cu perii patenți deasupra tuberculoși. Flori sessile, erecte. Corolă abia mai lungă decât calicele la urmă foarte patent. *Nuci pe margini cu aculei glochidiați 1-seriali*, distanți și elongați, pe disc și pe laturi acut-tuberculate. ☉ La Cernavoda, foarte comun. (Janka).

Genul *Cynoglossum* Tournef.

Cynoglossum Tournef. (Cinoglos). Calice cu 5 divisiuni mai mult sau mai puțin profunde; corolă infundibuliformă, cu 5 lobii obtuși, munite la gât de 5 solzi convexi; stamine incluse; nucule ovale, deprimite, lipite la baza stilului prin partea superioară, a unghiului lor intern, munite pe amândouă fețele lor de ascuțișuri glochidiate.

C. officinale L. [Loc alb]. Tulpină erectă. Frunze surii cu un toment subtil și môle, acute, cele inferioare eliptice, în pețiol contrase, cele superioare dela baza subcordată și semi-amplexicaulă lanceolate. Raceme nebracteate. Stamine incluse. Nuci dinainte plane, incinse cu margini puțin îngroșate și prominule. Flori roșii-violacee. ♂ Maiă-Iulie. Fôrte comun pretutindenii: Cocos, Măcin.

Variază: cu flori albe și cu fornice purpuriu (*C. bicolor* Willd.).

Genul *Anchusa* L.

Anchusa L. (Anchusă). Calice cu 5 divisiuni mai mult sau mai puțin profunde; corolă infundibuliformă sau hypocra-teriformă cu tub drept sau cotit, cu 5 divisiuni obtuse și vilôse la vârș; stamine incluse; nucule rugôse, cu basă concavică.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tubul corolei drept.
2. Fornice velutin-pêrôse.
3. Flori azurii. Laciniile calicelui acutiuscule . . . . *A. officinalis* L.
- 3.* Flori galbene. Laciniile calicelui obtuse . . . . *A. ochroleuca* M. B.
- 2.* Fornice penicelat-orii barbulat-pêrôse.
4. Fornice penicelat-pêrôse . . . . . *A. Italica* Retz.
- 4.* Fornice pe margini barbulate . . . . . *A. Barrelieri* Dc.
- 2.** Fornice pe margini scurt-papilôse . . . . . *A. stylosa* M. B.
- 1.* Tubul corolei din jos de mijloc curbat . . . . *A. ovata* Lehm.

A. officinalis L. [Loc alb]. Frunze lanceolate, hispide. Bractee ovat-lanceolate. Calice 5-fid, laciniș acutiuscule. Perii ramurilor, a paniculei și a calicelui patuli. *Fornice ovate, velutine*. Flori intensiv-albastre, violacee, orii mai rar albe. ♂ 4 Maiă-tôamna. Fôrte comun pretutindenii. .

A. ochroleuca M. B. [Loc alb]. Plantă hispidă. Frunze oblonge, linear-oblonge, orî lanceolate, de tot întregi, acute. Bractee ovat-lanceolate orî oblonge, obtuse. *Laciniile calicelui obtuse*. Tubul corolei mai lung decât calicele. Fornice cu perî îngroşaţi şi indesuiţi *velutine*. Nucî oblic deprese reticulat-rugóse şi granulate. *Corola tipică galbină*, însă variază cu corole albe, rosee, cianee şi variegate. ♂ Maiütómna. In fineţele aride. Fórte comun pretutindenî.

A. italica Retz.; *A. paniculata* Ait. [Loc alb]. Tulpină ramificată, erectă. Frunze lanceolate, undulate, hispide, lucitóre. Raceme geminate, bracteate, bractee linear-lanceolate. Laciniile calicelui subegale, subegal de lungi cu tubul corolei orî şi mai lungi. *Fornice oblonge, penicelat-pěróse*. Flori mari azuriî, fornice albe. ♂ Maiü-Iulie. Consul, Hasarlık, Gîrliţa, etc.

A. Barrelieri Dc.; *Buglossum Barrelieri* All.; *Myosotis obtusa* W. K. [Loc alb]. Plantă hispidă. Tulpină erectă. Frunze oblonge, linear-oblonge orî lanceolate, de tot întregi orî repande, acute. Raceme axilare subbipartite, dispuse în paniculă subcilindriformă. Bractee lanceolate, acuminate, patente. Laciniile calicelui obtuse. *Tubul corolei fórte scurt inclus în calice*. *Fornice* ovat-oblonge, *pe marginî barbulate*. Nucî oblonge, erecte, longitudinal rugóse, granulate. Corolă mica, cianea. In tuferişurile de pe stîncile calcare dela Demirkioî şi in tuferişurile dela Tristenî.

A. stylosa M. B. [Loc alb]. Tulpină erectă, apoî muriculată. Frunze oblonge, puţin setos-hispide, subundulat-denticulate, ciliate, cele inferióre in peşiol atenuate. Raceme bipartite. Pedicele subegal de lungi cu calicele, încă şi fructiferi erectî. Laciniile calicelui 5-partit şi după înflorire crescent-lineare, obtuse. *Tubul corolei mai de 3 orî mai lung decât calicele*. *Fornice exserte*, fórte obtuse, *pe marginî scurt papilóse*. Nucî rugóse, granulate. Coline petróse şi între semănături, comun la Constanţa (?).

A. ovata Lehm.; *Lycopsis orientalis* L. [Loc alb]. Intréga plantă cu sete fórte patente hispidă. Tulpină erectă, dichotom-ramificată. Frunze ovat-oblonge, de tot întregi, orî depártat şi obsolet repand-dentate, cele inferióre in peşiol atenuate, cele superióre cu basa neegală semiamplexicaulă.

Racemî elongați, laxi, foliați. *Laciniile calicelui* hispid-lanceolate, acuminate, *de lungimea tubului corolei*, care din jos de mijloc este curbată. Pe lângă lacul sărat Razim și pe malul mării la Constanța în jos de bulevard.

Genul *Myosotis* Dill.

Myosotis Dill. (Miosotidă). Calice cu 5 divisiuni mai mult sau mai puțin profunde; corolă hypocrateriformă sau subrotacee, cu 5 lobî rotunziți, cu gâtul închis prin 5 solți obtuși; stamine incluse; nucule netede, lucitoare, cu basa plană și îngustă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Calice alipit-përos. Stil subegal de lung cu calicele . . . . . *M. palustris* With.
- 1.* Calice patent-përos, periî la vîrf uncinați-recurbați.
2. Pedicele fructifere mai lungi decăt calicele.
3. Pedicele fructifere patente, duplu mai lungi decăt calicele . . . . . *M. intermedia* Link.
- 3.* Pedicelele fructifere cele inferiøre mult mai lungi decăt calicele, refracte . . . . . *M. sparsiflora* Mik
- 2.* Pedicele fructifere nu mai lungi decăt calicele.
4. Racemî nefoliați. Calicele fructifer apert. . . . . *M. hispida* Schlecht
- 4.* Racemî foliați Calice fructifer inclus . . . . . *M. strieta* Link.

M. palustris Wither. [Loc alb]. *Calice 5-dentat, alipit-përos, fructifer apert.* Stil subegal de lung cu calicele. Frunze caulinare oblong-lanceolate, acutiuscule. Tulpină angulară. Rhi-zomă oblic repentă. Flori cerulee, rare-orî carnee orî albe. 4 Maiu-Iulie. Locuri umede și mlăștinoșe. Comun.

M. intermedia Link. [Loc alb]. *Calice profund 5-fid, fructifer inclus (la vîrf).* patul-përos, peri divaricați, uncinați. *Pedicele* fructifere patente, de 2 orî mai lungi decăt calicele. *Lîmbul corolei concav.* Corolă albastră. Pe delul dela Gavagia.

M. hispida Schlecht. *Calice 5-fid, fructifer apert,* patul-përos, *periî basalî divaricați, uncinați* Racemî pedunculați. *Pedicele fructifere orizontal-patente, egal de lungi cu calicele.* Tubul corolei inclus în calice. Flori foarte mici, intensiv-cerulee. Constanța, Murfatlar, etc. ☉ Aprilie.

M. stricta Link. [Loc alb]. *Calice profund-5-fid, fructifer inclus, përos, periï basalï divaricați, uncinați. Racemï la basă foliați. Pedunculï fructiferï mai scurți decât calicele.* Tubul corolei inclus în calice. Flori foarte mici, cerulee. ☉ Gavaglia, Constanța.

M. sparsiflora Mik. [Loc alb]. *Calice profund 5-fid, përos, periï basalï divaricați, uncinați. Racemï pauciflorï, la basă foliați. Pedicelele fructifere cele inferiöre mult mai lungi decât calicele, refracți.* Flori cerulee. ☉ Maii-Iunie. In tuferișuri și păduri umede. Comun.

Genul *Rochelia* Rchb.

Rochelia Rchb. (Rochelie). [Loc alb].

R. stellulata Rchb.; *Lithospermum dispernum* L. [Loc alb]. Plantă hispidă. Tulpină ramificată, ramuri virgate. Frunze oblong-lineare. Pedunculï fructiferï reflecti. Laciniile calicelui fructifer incurbate. Nuci verucoșe, veruci alb-stelulat-përoșe. Corolă foarte mică, albastră. Locuri nësipöse și aride. La Constanța foarte comun, etc.

Fam. [Loc alb]. SOLANEE.

Flori ermafrodite, regulate sau subneregulate. Calice gamosepal persistent în totul sau în parte, adesea accrescent, cu 5 divisiuni. Corolă gamopetală, caducă, rotată, campanulată sau infundibuliformă, cu 5 lobi, în preflorescență încrețită sau imbricată. Stamine 5, rar 4-6, inserate pe tubul corolei și alterne cu lobiï săi; antere biloculare introrse; stil simplu, bilobat la vîrf. Ovariü super, bilocular cu loge multiovulate și câte-odată subdivisate fie-care în 2 loge printr'o despărțitură falsă. Fruct bacciform, indehiscent, sau capsular, polisperm, deschidëndu-se prin 2-4 valve sau printr'un opercul. Semințe de ordinar reniforme, comprimate; albumen cãrnos, încunjurând un embrion curb sau inelar.—Erburi anuale, bisanuale sau perene, rar arborași cu frunze alterne, adesea geminate pe ramurile florifere, lipsite de stipulï. Flori dispuse cele mai adese ori în raceme axilare sau extra-axilare, rar solitare.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Corolă rotată. Fructul o bobită.
2. Ovariū la urmă inclus în calicele inflat și persistent . . . . . *Physalis* L.
- 2.* Ovariū neinclus în calice.
3. Antere conivente, dehiscente la vîrf prin perî. *Solanum* L.
- 3.* Antere concrescute, dehiscente longitudinal.
- Frunze penatisecte . . . . . *Lycopersicum* Tourn.
- 3.** Antere neconcrescute, dehiscente longitudinal.
- Frunze de tot întregi . . . . . *Capsicum* L.
- 1.* Corolă infundibuliformă, orî campanulată.
4. Corolă campanulată cu limbul neplicat . . . . . *Hyosciamus* L.
- 4*. Corolă infundibuliformă cu limbul plicat.
5. Calice persistent. Capsulă netedă.
6. Stamine egal de lungi . . . . . *Nicotiana* L.
- 6* Stamine neegal de lungi . . . . . *Petunia* Juss/
- 5.* Calice deciduu. Capsulă spinósă . . . . . *Datura* L.

Genul *Physalis* L.

Physalis L. (Fisalidă). Calice cu 5 divisiuni scurte, crescînd mult după înflorire, devenind vesiculos și învălînd cu totul fructul; corolă rotată, încrețită, de abiă lobată; stamine 5, cu antere conivente, deschidîndu-se în lung; bobite biloculare închise în calice.—Flori solitare.

Ph. Alkekengi L. [Loc alb]. Frunze geminate, întregi, acute. Tulpină erbacee, dela basă ramificată. Flori albe. *Bobite roșii incluse în calicele inflat, persistent și încă roșu.* 4 Iunie-Iulie. In tuferișuri și păduri. Comun.

Genul *Solanum* Tournef.

Solanum Tournef. (Solan). Calice cu 5 lobî, mai mult sau mai puțin profunzi, puțin sau de loc acrescent, aplicat pe fruct; corolă rotată, cu limb încrețit, cu 5 divisiuni, rar cu 4-10 lobî; stamine de ordinar.5, cu antere conivente, deschidîndu-se la vîrf prin 2 perî; fruct bacciform de ordinar bilocular. — Flori în cime sau în raceme extra-axilare sau terminale.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Planta erbaceă. Flori albe . . . . . *S. nigrum* L.
- 1.* Planta fruticósă. Flori violacee . . . . . *S. Dulcamara* L.
- [Loc alb] . . . . . *S. esculentum* L.

S. nigrum L. [Loc alb]. *Tulpină erbaceă*, angulii ramurilor prominuli, tuberculați. *Frunze ovate subdeltoidee*, sinuat-dentate, deîmpreună cu tulpina pubescente, perii incurbat-erecți. Racemi simpli, pedicele fructifere la vîrf îngroșată, deflecți. *Florii albe. Bobițe negre.* ☉ Iulie-tómnă. Locuri cultivate și ruderales. Fórte comun pretutindenî.

β. *stenopetalum* A. Braun. Frunze mai înguste. Corolă profund-partită, laciniile fórte înguste.

γ. *chlorocarpum* Spenn. Bobițele perfect mature, de coloré verde.

S. Dulcamara L. [Loc alb]. *Tulpină fruticósă*, flexuósă. Frunze ovat-cordate, cele superioare hastate. Corymbi suboposiți frunzelor. Florii violacee, la baza laciniilor corolei cu 2 macule verđi, ce sunt alb-marginate, rareori albe. Bobițe roșii. ☽ Iunie-August. Tuferișuri, păduri, locuri umede și umbróse, fórte comun pretutindenî.

S. esculentum Dun. [Loc alb]. Cultivat.

Genul *Lycopersicum* Tourn.

Lycopersium Tourn. [Loc alb].

L. esculentum Mill.; *Solanum Lycopersicum* L. [Loc alb]. Frunze neegal penatisecte, segmente oblonge, incis-dentate ori penatilobate. Cyme extra-axilare, după finirea înflorirei reflecte. Fruct depres-globos, sulcat, glabru. Corolă gălbinie. Cultivat.

Genul *Capsicum* L.

Capsicum L. [Loc alb].

C. annum L. [Loc alb]. Frunze glabre, eliptice ori ovate, acuminate, de tot întregi. Pedunculii solitarii ori geminați, în axila ramurilor și în afară de acéstă axilă, în sus spre calice îngroșată. Fructele tipice conic-oblonge. Corolă sordid-albă. Cultivat.

Genul *Hyosciamus* Tournef.

Hyosciamus Tournef. (Iosciam). Calice urceolat, acrescent, cu 5 dinți; corolă infundibuliformă cu 5 lobii inegalii, obtuși; stamine 5; capsulă biloculară, închisă în tubul calicelui, deschidându-se la vîrf printr'un opercul.—Florii în raceme unilaterale (cimă unipară scorpioidă).

H. niger L. [Loc alb]. Frunze ovat-oblonge, penatid-sinuante, cele infime pețiolate, cele caulinare semiamplexicaule, cele florale de ambele laturi 1-2-dentate. Flori sessile. Corola sulfurie, cu vine negre, iară la gât cu vine purpuri și mai late. ♂ ☉ Iunie-Iulie. Locuri ruderales și inculte. Fôrte comun pretutindeni.

Genul *Nicotiana* L.

Nicotiana L. [Loc alb].

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze pețiolate, ovate . . . . . **N. rustica** L.
- 1*. Frunze sessile.
2. Frunze oblong-lanceolate, cele inferiore atenuat-decurente . . . . . **N. Tabacum** L.
[Loc alb] . . . . . **N. altissima** Mill.

N. rustica L. [Loc alb]. Tulpină rotundă. *Frunze pețiolate, ovate*, de tot întregi. Tubul corolei cilindric, mai lung decât calicele, laciniile limbului subrotunde, obtuse. Flori gălbiniu-verzi. Cultivat.

N. Tabacum L. [Loc alb]. *Frunze oblong-lanceolate, acuminat, cele inferiore atenuat-decurente*. Flori roșii. Cultivat.

N. altissima Mill. [Loc alb]. Cultivat.

Genul *Petunia* Juss.

Petunia Juss. (Petunie). [Loc alb].

P. vulgaris Juss. [Loc alb]. Subspontaneu pe malul mării la Sulina.

Genul *Datura* L.

Datura L. (Datură). Calice tubulos-pentagonal, cu 5 diviziuni, cu tub caduc, desprindându-se circular deasupra bazei persistente; corolă infundibuliformă, cu limb încrețit, terminat prin 5-10 dinți; stamine 5; fruct uscat, capsular, spinos, cu 2 loge divizate fie-care printr'o despărțitură falsă în 2 loge secundare, deschizându-se la vîrf prin 4 valve.— Flori solitare.

D. Stramonium L. [Loc alb]. Frunze glabre, ovate, neegal

sinuat-dentate. Capsule erecte, spinose. Corolă albă. ☉ Iulie-August. Locuri ruderales, cultivate și inculte. Fôrte comun pretutindenî.

Fam. [Loc alb]. **SCROPHULARINEE.**

Florî ermafrodite, mai mult sau mai puțin neregulate. Calice gamosepal, persistent, cu 4-5 divisiuni. Corolă gamopetală, caducă, cu 4-5 divisiuni, neregulată personată sau aprópe regulată rotată sau campanulată, în preflorescență imbricată. Stamine 5, dintre care trei mai scurte, sau mai adesea 4 stamine didiname, a cincea fiind redusă la o staminodă sau cu totul nulă, sau rar numai 2 stamine prin abortare, inserate pe tubul corolei și alterne cu lobiî sêi; antere biloculare, dehiscente longitudinal, sau uniloculare prin confluența logelor și atunci dehiscente transversal. Stil simplu; stigmat întreg sau bilobat, capitat sau decurent pe stil. Ovariü super, bilocular, rar subunilocular, cu loge multioovulate, rar bioovulate. Fruct capsular, bilocular, rar unilocular, cu loge polisperme, rar mono-disperme, deschidându-se longitudinal în 2 valve întregi sau bi-trifide, mai rar deschidându-se la vîrf prin 1-3 porî. Semințe de ordinar reticulate sau tuberculóse, rar aripate; albumen cãrnos sau cornos.—Plante rar sub-frutescente, mai rar erburî anuale, bisanuale sau perene, câte-odată parasite. Frunze opuse, verticilate, alterne sau împrãsciate, întregi dentate sau incisate, mai rar penatipartite, fãrã stipulî. Florî solitare și axilare, fasciculate, în raceme spiciforme simple orî ramóse, sau în cime paniculate.

Trib. 1 Verbasceae. [Loc alb].

CONSPECTUL GENURILOR

1. Corolă rotată. Stamine 5, neegale . . . . . **Verbascum** L.
1.* Corolă subglobósă. Stamine 4, didiname . . . . . **Scrophularia** L.

Genul Verbascum Tournef.

Verbascum Tournef. (Verbasc). Florî puțin neregulate. Calice gamosepal, persistent, cu 5 divisiuni. Corolă gamopetală, caducă, rotată, cu 5 divisiuni inegale, în preflorescență

imbricată. Stamine 5, toate fertile, inegale, cele 2 inferioare mai lungi; antere uniloculare, transversale, oblice sau adnate lateral la vârful filamentelor; filamente munită de peri umflați la vîrf, cele 2 inferioare tot-deauna mai puțin abundante, sau glabrescente, sau chiar cu totul glabre; stil elongat; stigmat întreg sau lobat, capitat sau decurent pe stil; capsulă biloculară, deschizându-se în 2 valve.—Plante adesea mai mult sau mai puțin tomentose, cu tomentum format din peri, persistent sau deslipindu-se în fulgi, rar glabrescente; frunze alterne; flori fasciculate, rar solitare la subsoara bracteelor, formând un racem spiciform, terminal, simplu sau ramos.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori scurt pedicelate în fasciculă.
2. Frunze scurt decurente. Filamente alb-lanate. *V. phlomoides* Schrad.
- 2.* Frunze nedecurente
3. Filamente alb-lanate.
4. Frunze de tot întregi . . . . . *V. speciosum* Schrad.
- 4.* Frunze duplicat-orî sinuat-crenate . . . . . *V. banaticum* Schrad.
- 3.* Filamente purpuriu-lanate.
5. Tulpină angulară. Frunze crenate . . . . . *V. nigrum* L.
- 5.* Tulpină rotundă. Frunze profund sinuat lirate. *V. Chalcii* Vill.
- 1.* Flori în racem lax, lung pedicelate. Filamente purpuriu-lanate.
6. Flori violacee . . . . . *V. phoeniceum* L.
- 6.* Flori albe-galbini . . . . . *V. Blattaria* L.

V. phlomoides L. [Loc alb]. *Frunze* crenate, tomentose ori tomentolente, cele superioare *scurt ori semidecurente* (nu dela frunză la frunză decurente). Racem subsolitar. Pedicele florigere mai scurte decât calicele. Corolă rotată. *Filamente alb-lanate*, 2 *mai lungi* glabre, ori spre vîrf puțin pîroase, de 1-2 ori *mai lungi decât antera pe de o latură lung-decurentă*. Flori galbene rare-ori albe. ♂ Iulie-August. În finețe apröpe de Kara-Omer, etc.

Variază:

α. Frunze eliptice, scurt decurente, racem mai lax (*V. phlomoides* Schrad.).

β. Frunze eliptice, semidecurente (*V. australe* Schrad.).

γ. Frunze oblong-lanceolate, scurt-decurente (*V. nemorosum* Schrad.).

δ. Frunze eliptice, scurt-decurente. Racem indesuit (*V. condensatum* Schrad.).

OBSERVARE. — *V. thapsiforme* Schrad., diferă prin frunzele sale, ce sunt decurente dela o frunză la cealalta.

V. speciosum Schrad. [Loc alb]. *Frunze nedecurente, de tot întregi*, undulate, tomentóse, *toment persistent*, cele inferióre oblonge, acute, în pețiol îngustate, cele caulinare auriculat-cordate, sessile. Ramurî angulare. Racemî paniculați. *Filamente alb-lanate. Antere egale.* Florî galbine. ♂ Iulie-August. Fórte comun pretutindenî.

V. banaticum Schrad. [Loc alb]. *Frunzele inferióre oblonge, duplicat-orî sinuat-crenate*, în pețiol atenuate, spre basă auriculate orî penatilobate, cele superióre ovat-oblonge, orî ovate, crenat-serrate, cu basa rotundată orî subcordată sessile, tóte pe fața inferióră cu perî stelați mai mult orî mai puțin tomentóse, mai târziu glabrescente. Tulpină paniculat-ramificată, ramurî virgate. Filamente alb-lanate. Corolă mică, galbină. Iunie-Iulie. Locurî petróse din munți ( ).

V. nigrum L. [Loc alb]. *Frunze nedecurente, crenate*, pe fața superióră glabriuscule, pe cea inferióră subtil tomentóse, cele caulinare inferióre oblong-ovate, la basă cordate, lung pețiolate, *cele superióre ovat-oblonge*, subsessile. Tulpină în partea superióră angulată. Racem elongat. Pedicele duplu mai lungi decât calicele. *Filamente purpuriu-lanate.* Florî galbine. ♂ Iulie-August. Finețele nésipóse din insula Leti.

Variază:

β. *thyrsoideum* [loc alb]; *V. Alopecuros* Thuill.; *V. thyrsoideum* Host. Frunze mai indesuit tomentóse.

V. Chaixii Vill. [Loc alb]. *Frunze nedecurente, la basă sublírat-incise*, pe fața superióră subglabre, pe cea inferióră subtil tomentóse, *cele inferióre ovat-oblonge în pețiol îngustate orî numai neînsemnat-cordate*, cele intermedie ovate, scurt pețiolate, cele superióre sessile *subcordate*. Ramurî paniculate, deîmpreună cu tulpina subangulați. Pedicele $1\frac{1}{2}$, mai lungi decât calicele. *Filamente purpuriu-lanate.* Florî galbine. In finețele din pădurî la Redjekuns, Karaomer, între Medgidia și Cernavoda.

OBSERVARE. — Diferă de *V. orientale* M. B. prin frunzele la basă sub-lirat-incise.

V. phoeniceum L. [Loc alb]. Frunze nedecurente, pe fața inferioară pubescente, cele radicale pețiolate, ovate orî oblonge, crenate, cele caulinare medie și superioare mult mai mici, crenate, sessile. Racem glandulos-păros. *Pedicele solitare*, mult mai lungi decât bracteele. Antere toate egale, nedecurente. Flori mari, *intensiv-violacee*, tubul gălbiniu. ♂ Iunie-Iulie. In finețele din păduri. Fôrte comun pretutindenî.

V. Blattaria L. [Loc alb]. Frunze nedecurente, glabre, cele inferioare obovat-oblonge, la basă îngustate și sinuate, cele caulinare oblonge, acute, crenate, sessile, cele superioare subcordate, acuminate, semiamplexicaule. Racem glandulos-păros. *Pedicele solitare*, de 1¹/₂-2 orî mai lungi decât bracteele. *Flori galbene*, la basă în interior violacee-barbulate. Filamente violaceu barbulate. Variază cu flori albe. ♂ Inie-Iulie. Intre Medgidia și Cernavoda, între Mamaia și Gargalîk.

V. crenatifolium Boiss. [Loc alb]. Intre Constanța și Cernavoda.

Genul *Scrophularia* Tournef.

Scrophularia Tourn. (Scrofularie). Calice cu 5 divisiuni mai mult saũ mai puțin profunde; corola cu tub ventricos-globulos, cu limb scurt, divizat în 2 buse, cea superioară bilobată, cea inferioară mai scurtă, trilobată; 4 stamine didiname cu o a cincea rudimentară, în formă de solđ așeđat la baza busei superioare; antere uniloculare, cu dehiscență transversală; stigmat emarginat; capsulă biloculară, polispermă, cu 2 valve întregi saũ bifide.—Frunze opuse; flori în cime paniculate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpină acut-4-angulară . . . . . *S. nodosa* L.
1.* Tulpină lat-aripată . . . . . *S. alata* Gilib.

S. nodosa L. [Loc alb]. Frunze ovat-oblonge, ovate, orî subcordate, glabre, duplicat-serrate *serraturile mai lungi și mai acute. Tulpină acut-4-angulară. Pețioți nearipați. Pa-*

niculă terminală. *Laciniile calicelui* ovate, obtuse, *förte îngust membranaceu-marginate*. Apendicele staminodei scurt-ovovat, orî transversal oblong, obsolet, emarginat. Flori olivacee, pe dos brune. 4 Iunie-August între Țiganca și Coș, etc.

S. alata Gilib.; *S. aquatica* L.; *S. Ehrharti* Stev. [Loc alb]. Frunze ovat-oblonge, ovate, orî subcordate, glabre, acut-serrate, *serraturile inferioare mai micî*. *Tulpina deîmpreună cu pețioluî lat-aripată*. Paniculă terminală. *Laciniile calicelui* subrotunde, *förte obtuse, lat-membranaceu-marginate*. Apendicele staminodei obcordat-bilobat, lobiî divaricați. Flori pe dos purpuriu-brune. In Delta Dunărei în ostrove Sf. George apröpe de Kara-Orman.

Trib. 2. Antirrhinee. [Loc alb].

CONSPECTUL GENURILOR

1. Stamine 4 orî 5, dintre care numai 2 fertile . . Gratiola L.
2. Stamine 4, didiname.
3. Corola la basă pîntenată . . . . . Linaria Tourn.
- 3.* Corola la basa nepîtenată . . . . . Digitalis L.
- 1.* Stamine numai 2 . . . . . Veronica L.

Genul Gratiola L.

Gratiola L. (Gratiolă). Calice cu 5 divisiuni, munit de 2 bractee la basa sa; corolă tubuloasă subbilabiată, cu basa superioară emarginată, cu basa inferioară trilobată; 4 stamine, dintre care 2 sterile sau apröpe nule; antere biloculare; stigmat bilobat; capsulă biloculară, polispermă, cu 2 valve bifide.—Frunze opuse; flori solitare.

G. officinalis L. [Loc alb]. Frunze sessile, lanceolate, trinervate, serrulate, la basă de tot întregi. Pedunculul axilarî, 1-flori. Flori albe, orî de tot deschis-rosee, tubul gălbiniu. 4 Iulie-August. Locuri umede, malurile apelor. Föрте comun pretutindenî.

Genul Linaria Tournef.

Linaria Tournef. (Linarie). Calice cu 5 divisiuni; corolă personată, cu tub umflat, închis printr'un pälătuș proeminent, bilobat sau bărbos, prelungit la basă în pintene de

ordinar conic; stamine 4, didiname, cu antere biloculare; capsulă biloculară, polispermă, deschizându-se la vîrf prin 1-2 orificii sau prin 3-5 valve. — Frunze opuse sau verticilate; flori solitare sau în raceme.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze late, pețiolate. Pintenele corolei drept. . . L. *Elatine* Mill.
- 1*. Frunze îngust-lanceolate, sessile.
2. Plantă glaucă, pruinósă. Semințe trigonale, nearipate . . . . . L. *Genistifolia* Mill.
- 2*. Plantă verde. Semințe plane, încinse cu o aripă orbiculară . . . . . L. *vulgaris* Mill.

L. *Elatine* Mill.; *Antirrhinum Elatine* L. [Loc alb]. Frunze dispase, ovat-hastate, cele inferioare, ovate. Tulpine prostrate. Pinten drept. Pedunculul glabri. Corolă albinetă, labiul superior pe fața internă violaceu, cel inferior sulfuriu. ☉ Iulie-tómnă. Rară.

L. *Genistifolia* Mill.; *Antirrhinum Genistifolium* L. [Loc alb]. Plantă glabră, glaucă, pruinósă. Frunze alterne, orî dispase, lanceolate orî linear-lanceolate, trinervate, acuminate. Racemî laxi. Laciniile calicelui dela basa mai lată îngust-acute, mai lungi decât capsula. Semințe ovate, trigonale, nearipate, cu ruguli subțiri anastomosanți impres-punctate, angulii acuți, nepunctați. Corolă galbină. ☿ Iulie-August. Coline aride. Fórte comun pretutindenî.

Variază:

β. *Chloraeifolia* Rchb. Frunze ovat-lanceolate, flori mai mari.

L. *vulgaris* Mill.; *Antirrhinum Linaria* L. [Loc alb]. Plantă glabră, verde. Pedunculul comun deîmpreună cu pedicelele glandulos-pubescent. Frunze dispase, indeseuite, lanceolat-lineare, acute, cu margini puțin reflecte, trinervate, nervura medie pe fața superioară cu un sulc cufundat, iară pe cea inferioară cu o cóstă prominulă. Racem indeseuit. Laciniile calicelui oblong-lanceolate, trinervate, acute, mai scurte decât capsula. Semințe plane, încinsă cu o aripă orbiculară, pe mijloc tuberculat-scabre. Flori sulfuriu, labiul inferior galbiniu-întunecat, iară palatul în colórea șofranului. ☿ Iulie-tómnă. Locuri cultivate și ruderaie. Fórte comun pretutindenî.

Genul *Digitalis* Tournef.

Digitalis Tournef. (*Digitală*). Calice cu 5 divisiuni aprópe egale; corolă tubulósă-campanulată, cu limb scurt, oblic, sub-bilabiat, divizat în 4-5 lobí; stamine 4, didiname, cu antere biloculare; capsulă ovoidă, biloculară, polispermă, deschidându-se în 2 valve întregi.—Frunze alterne; flori în racem spiciform, terminal și unilateral.

D. lanata Ehrh. [Loc alb]. Frunze oblong-lanceolate orí lanceolate, de tot întregi orí repande, subglabre. Tulpina în partea inferióră glabră, în cea *superióră*, *deîmpreună cu bracteele și calicele alb-lanată*. Laciniile calicelui lanceolate, acute. Corolă scurt-campanulată, glandulos-vilósă, lacinia intermedie a labiului inferior lingviformă, obtusă subegal de lungă cu corola. Corola albă-gălbinie, pe partea internă cu vine brune reticulată, lacinia lingviformă albă. 4 Iunie-August. În finețe și tuferișuri. Fórte comun pretutindeni.

OBSERVARE.—*D. laevigata* W. K. diferă prin tulpină, care și în partea superióră este glabră, asemenea și bracteele și cu calicele sunt glabre, numai pe margini glandulos-ciliate.

Genul *Veronica* Tournef.

Veronica Tournef. (*Veronică*). Calice cu 4-5 divisiuni inegale; corolă rotată, cu tub aprópe nul, cu 4-5 divisiuni inegale, cea superióră mai mare; stamine 2, exserte, inserate la baza divisiunilor superióre; antere biloculare; capsulă ovală sau obcordată, comprimată, biloculară, poli oligospermă, deschidându-se prin 2-4 valve. — Frunze opuse, cele superióre adesea împrăsciate; flori axilare, solitare sau în raceme terminale sau axilare, laxe sau strínse.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori în racemí pedunculați, *axilari*.
2. Calice 4-partit.
3. Plantă glabră.
4. Frunze sessile, lanceolate, orí linear-lanceolate . . . . . *V. anagalloides* Guss.
- 4.* Frunze pețiolate, eliptice orí oblonge . . . . *V. Beccabunga* L.

- 3.* Plantă përosă. Tulpină biserial përosă . . . V. Chamaedrys L.
 2.* Calice 5-partit, lacinia a 5-a fôrte mică.
 5. Tulpine sterile prostrate . . . . . V. prostrata L.
 5.* Tulpine tôte erecte orî ascendente.
 6. Frunze bipenatifide . . . . . V. multifida L.
 6.* Frunze nedivise, dela basa cordată ovate
 orî oblonge . . . . . V. Teuerium L.
 1.* Flori *solitare*, orî *în racemî terminali*.
 7. Tubul corolei egal de lung și de lat
 8. Frunze verticilate, câte 3-4
 9. Racemî laxiusculi . . . . . V. foliosa W. K.
 9.* Racemî fôrte indesuiși . . . . . V. longifolia L.
 8. Frunze opuse câte 2, la virf de tot întregi.
 10. Laciniile corolei patente . . . . . V. spicata L.
 10.* Laciniile corolei mai ânguste și tortuos-co-
 nivente . . . . . V. orchidea Crantz.
 7.* Tubul corolei fôrte scurt.
 11. Flori în racemî multiflori și elongați.
 12. Frunzele medie crenate.
 13. Pedicele mai scurte decât calicele . . . . . V. arvensis L.
 13.* Pedicele de lungimea calicelui, orî și mai
 lungi.
 14. Plantă glabră . . . . . V. serpyllifolia L.
 14.* Plantă glandulos-përosă . . . . . V. praecox All.
 13** Pedicele egal de lungi cu frunzele fulcrante,
 orî și mai lungi, fructiferi reflecti.
 15. Capsulă acut-emarginată . . . . . V. polita Fries.
 15.* Capsulă obtus-emarginată, mai lată decât
 lunga și cu vine elevate reticulată . . . . V. Buxbaumii Ten.
 15.** Capsulă globos-4-angulară. Laciniile sale
 cordate . . . . . V. hederifolia L.
 12.* Frunzele medie digitat-partite . . . . . V triphyllus L.

V. anagalloides Guss. [Loc alb]. *Frunze sessile*, lanceolate orî linear-lanceolate, acute, de tot întregi orî serrate. *Racemî axilari*. Pedicele fructifere fôrte patente. *Peziolul comun, pedicelele, calicele și marginea capsulelor cu perî glanduliteri*. Capsulă ovală puțin emarginată, mai lungă decât calicele. Corolă fôrte mică, lilacină. 7 Maiu-August. In locuri inundate și umede. Fôrte comun pretutindenî și în Delta Dunărei (Leti).

OBSERVARE. — V. *Anagalis* L. diferă prin statura mai înaltă, tulpină fistuloasă, frunzele mai late, cu deosebire însă prin inflorescența de tot glabră și capsulele suborbiculare.

V. Beccabunga L. [Loc alb]. *Frunze pețiolate*, eliptice, orî oblonge, obtuse, crenat-serrate. *Racemî axilarî*. Pedicele fructifere patente. Capsulă subrotundă, turgidă, puțin emarginată. Florî cerulee cu vine mai intensive. ♣ Maiü-August. Locurî mlăștinöse, bălți, pâraie. Comun.

Variază :

β. *gracilis* Uechtr. [Loc alb].

V. Chamaedrys L. [Loc alb]. *Frunze subsessile*, ovate, incis-crenat-serrate. *Racemî axilarî*. Pedicele fructifere ascendente, mai lungî decât capsula triangular-cordată și ciliată. *Tulpină ascendentă 2-serial përosă*. Florî mari albăstrii, cu strie mai întunecate și cu marginile micî alburiî. ♣ Aprilie-Maiü. In finețele uscate și prin poenile și pe marginea pădurilor. Fôrte comun pretutindenî.

Variază :

Tulpina peste tot përosă, însă cele 2 seriî de perî opuse mai indesuite. *V. pilosa* Schmidt.

V. prostrata L. [Loc alb]. *Frunze scurt-pețiolate*, linear-lanceolate, crenat-serrate, la basă subincise orî mai de tot întregî. *Racemî axilarî*. Pedicele subegal de lungî cu capsula obovată și puțin emarginată. Calice 5-fid. *Tulpinele sterile prostrate*, cele florifere ascendente. Florî de colóre deschis-albastră cu vine mai întunecate, uneorî însă de colóre roșietecă și albă. ♣ Maiü-Iunie. Fôrte comun pretutindenî.

V. multifida L. [Loc alb]. *Frunze subpețiolate, bipenatifide*, după configurațiune ovate. *Racemî axilarî*. Pedicelele superiöre egal de lungî cu capsula obovată, acut emarginată. Calice 5-fid. Tulpine tôte erecte, orî dela basa arcuată ascendente. Florî mari, albaste. ♣ Iunie-Iulie. Coline uscate. Fôrte comun pretutindenî.

OBSERVARE.—Forma cu capsulele përose constitue *V. pilocarpa* Link.; *V. trichocarpa* R. & Sch.

V. Tenerium L. apud Kerner; *V. latifolia* Jacq. et plur. auctor. non L.; *V. Pseudo-Chamaedrys* Jacq. Fl. Austr. [Loc alb]. *Frunze sessile*, dela basa cordată orî subcordată ovate orî oblonge, incis-serrate. *Racemî axilarî*. Pedicele erecte, subegal de lungî cu capsula obovată, acut-emarginată. Ca-

lice 5-fid. Tulpine erecte, orî dela basa arcuată ascendentă. Flori mari albastre, cu vine mai întunecate. ♀ Maiü-Iunie. In pădurî, fôrte comun pretutindenî.

OBSERVARE.—*V. latifolia* L. e sinon. cu *V. urticifolia* Jacq. Fl. Austr.

V. foliosa W. K. [Loc alb]. *Frunze opuse câte 3, 4*, eliptic-lanceolate, mai adese-orî *neegal-serrate*, acute. *Racemî* terminali, subpaniculați, elongați, laxiusculi. Bractee linear-lanceolate egal de lungi cu pedicelele, orî și mai scurte. Capsulă subrotundă, emarginată, inflată. Flori albastre, une-orî jucând în roșu. Fôrte comun pretutindenî.

V. longifolia L. [Loc alb]. *Frunze opuse câte 3, 4*, dela basa ovată orî cordată lanceolate, acuminat, *până la basă acut-duplicat-serrate*. Racemî terminali, elongați, spiciformi, *fôrte indesuiți*. Bractee linear-subulate subegal de lungi cu calicele. Capsulă subrotundă, inflată, emarginată. Flori albastre, une-orî jucând în roșu. ♀ Iulie-August. In fînețele umede din Delta Dunărei, fôrte comun, (Leti, etc.).

V. spicata L. [Loc alb]. *Frunze opuse, ovat-lanceolate, crenat-serrate*, la vîrf de tot întregi, cele inferiöre obtuse. *Racem terminal subsolitar, elongat, fôrte indesuit*. Pedicelele mai scurte, bracteele apröpe de jumătate cât calicele fructifer. *Lobiî corolei* duplu mai lungi decât tubul, cei inferiori ovat-orî oblong-lanceolați, obtusi, *patenți*. *Capsule* subrotunde, emarginate, inflata, *cu perî septați neglanduloși*. Flori albastre. ♀ Iulie-August. In fînețe și pășuni aride și uscate. Fôrte comun pretutindenî.

V. orchidea Crantz. [Loc alb]. *Frunze opuse, ovate orî lanceolate, crenat-serrate*, la vîrf de tot întregi. *Racem terminal, subsolitar, elongat, spiciform, fôrte indesuit*. Pedicelele mai scurte decât bracteele și calicele. Corolă bilabiată, *cei 3 lobi inferiori* oblong-linearî, obtusiusculi, *tortuos-conivenți*, puțin mai lungi decât tubul. *Capsule* subrotunde, emarginate, inflata, *indesuit-glandulos-pêröse*. Flori albastre. Fînețe și coline aprice. Intre Medgidia și Cornavoda, muntele Sepelgin lângă Bașkioi, etc.

V. arvensis L. [Loc alb]. *Frunze cordat-ovate, crenate*, cele florale superiöre lanceolate, de tot întregi. Tulpina și ramurile multifloră, lax racemos-spicată. Pedicele erecte, mai

scurte decât calicele. Capsulă compresă, obcordat-bilobată. Stil abia ceva mai lung decât fissura capsulei. Flori cerulee. ☉ Martie-Aprilie. Câmpuri sterile. Comun pretutindenți.

V. serpyllifolia L. [Loc alb]. Frunze ovate ori oblonge, subcrenate, cele infime mai mici, subrotunde, cele florale superioare lanceolate, detot întregi. Tulpinele și cu ramurile multiflore, lax-racemose. *Pedicele erecte subegal de lungi cu calicele*. Capsule comprese, subrotund-obcordate, transversal mai late, obtus-emarginate. *Flori albe cu vine albastre*. 4. Aprilie-tomna. Locuri umede. Comun pretutindenți.

Forma mai mare cu frunzele ovate constituie: *V. neglecta* Schmidt., iară forma mai mică detot simplă și cu frunzele subrotunde: *V. tenella* All.

OBSERVARE. — *V. nivalis* Schov diferă prin frunzele subcărnoase, lucitoare, stilul de 2 ori mai lung decât fissura și cu deosebire prin *culoarea florilor, ce e albastră și cu vine albe*.

V. praecox All. [Loc alb]. Frunzele inferioare cordat-ovate, crenate, obtuse, cele florale lanceolate. Tulpina și ramurile multiflore, lax-racemose. Pedicele subegal de lungi cu calicele ori și mai lungi, ascendente. Capsulă oval-obcordată, turgidă. Flori cerulee cu vine mai saturate. ☉ Martie-Maiu. Agrii, culturii. Comun pretutindenți.

V. polita Fries. [Loc alb]. Frunze subrotund-ovate, subcordate, profund serrat-crenate. Pedunculii axilari, solitari, subegal de lungi cu frunzele, fructiferi reflecti. Capsulă cu peri patenți indesuit pubescentă, acut-emarginată, lobiilor globos-convexi. Stamine inserate pe marginea inferioară a tubului corolei. Corolă cerulee. Capsulă sub-10-spermă. ☉ Martie-tomna. Câmpii aride, culturii. Foarte comun pretutindenți.

V. Buxbaumii Tenor.; *V. Tournefortii* Gmel. [Loc alb]. Pedunculii axilari, solitari, cei fructiferi reflecti, cei superiori mai lungi decât frunzele. Frunze ovate subcordate profundior crenat-serrate. *Capsulă transversal mai lată, cu vine elevate, reticulată, obtus-emarginată, lobiilor la sutură compresi, divaricați*. Stil de lungimea emarginaturii ori și ceva mai lung.

V. hederifolia L. [Loc alb]. Pedunculii axilari, solitari, sub-

egal de lungi cu frunzele, cei fructiferi reflecti. Frunze cordat-rotunde, crenat-sub-5-lobate. *Capsulă globosă, 4-lobată. Laciniile calicelui cordate*, la fructificare erecte. Flori deschis-albastre. ☉ Martie-Maiu. Medgidia, Urlóia, etc.

Variază :

β. *triloba* Opitz. (spec). ( ). [Loc alb].

V. *triphyllos* L. [Loc alb]. *Frunze digitat-partite*, cele infime ovate, întregi, cele florale lanceolate. Tulpina și ramurile multiflore, lax-racemósă. Pedicele mai lungi decât calicele, ascendente. Capsulă subrotund-obcordată, turgidă. Flori saturat-cerulee. ☉ Martie-Maiu. In stepele dela Constanța, fórte comun.

Trib. 3. Rhinanthee. [Loc alb].

CONSPECTUL GENURILOR

1. Loculele ovariiilor 1-2-ovulare. Seminte netede. *Melampyrum* L.
- 1.* Loculele ovariiilor multiovulare. Seminte striate.
2. Saculele inferioare ale anterelor la staminele mai scurte spinulose . . . . . *Enphrasia* L.
- 2.* Saculele anterelor la tóte staminele egal mucronate (nu spinulose) . . . . . *Odontites* Hall.

Genul *Melampyrum* Tournef.

Melampyrum Tournef. (Melampir). Calice tubulos-campulatul, cu 4 divisiuni; corolă bilabiată, cu basa superioară crenată, comprimată, emarginată, cu basa inferioară trilobată bigibbósă la gât; stamine 4, didiname, cu antere biloculare mucronate; capsulă ovoidă, acuminată, cu 2 loge 1-2-sperme deschizându-se prin 2 valve. — Frunze opuse; flori în raceme spiciforme, terminale, frunzose.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Spic 4-angular, indesuit-imbricat. Bractee cordate. . *M. cristatum* L.
- 1.* Spic conic, indesuit. Bractee ovat-lanceolate . . . *M. arvense* L.
- 1.** Spic unilateral, lax . . . . . *M. pratense* L.

M. cristatum L. [Loc alb]. *Spic 4-angular, indesuit-imbricat*. Bractee verzi cordate, în sus complicate, recurbate, pectinat-dentate. Flori albinețe, dinainte palid-galbine, labiul superior de colóre vitelină ori și purpuriu, labiul inferior pe

partea internă galbin. ☉ Iunie-Iulie. Păduri, tuferişuri, fi-neţe uscate. Comun pretutindenî.

M. arvense L. [Loc alb]. *Spic lax, egal. Bracree ovate, lan-ceolat-acuminate, subulat-dentate, pe faţa inferioară 2-serial punctate.* Calice pubescent-scabru, subegal de lung cu tu-bul corolei, dinţii dela basa ovată elongaţi, setaceu-acumi-naţi. *Corola purpurie*, la mijloc cu un inel alb şi cu o ma-culă galbină la baza labiei inferioare. *Bractee purpurii.* ☉ Iunie-Iulie. Fîneţe uscate, tuferişuri: Demirkioi, Gavgagia, Medgidia şi Cernavoda, Delta Dunărei (Leti).

M. pratense L. [Loc alb]. *Spic lax, unilateral. Bractee lan-ceolate*, cele superioare la basă de ambele laturî 1-2-dentate. Calice glabru, de 3 ori mai mic decât corola. Flori horison-tal-patente, galbine, ori albe şi spre vîrf galbine. ☉ Iunie-Iu-lie. In păduri şi tuferişuri. Comun.

Genul *Euphrasia* L.

***Euphrasia* L.** (Eufraşic). Calice tubulos sau campanulat, cu 4 divisiuni; corolă tubuloasă, bilabiată, cu gât deschis, cu busa superioară, puţin în cască, stirbată, cu busa inferioară trilobată, cu lobi emarginaţi sau bilobaţi; stamine 4, didi-name, cu antere biloculare, inegal mucronate la basă; cap-sulă biloculară, polispermă cu 2 valve, întregi sau bifide.—Frunze opuse; flori în raceme spiciforme, frunzose.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Plantă glandulos-peroasă, peri patente . . . . . *E. officinalis* Pers.
1.* Planta cu peri crispuşi alipiţi . . . . . *E. nemorosa* Pers.

***E. officinalis* L.; *E. Rostkoviana* Haync.** (*E. officinală*. Vulg. [Loc alb]). Frunze ovate, de ambele laturî sub-5-dentate, din-ţii inferioari apropiati, la frunzele superioare acuminaţi, mai scurt-ori mai lung mucronaţi. Labiul superior al corolei bi-lobat, lobi patente, 2-3 dentaţi, cel inferior 3-fid, laciniî pro-fund emarginate. *Plantă glandulos-peroasă.* Flori albe, la basa labiului inferior cu o maculă galbină, şi cu alte 9 linii violacee. ☉ Iunie-August. In păşunile din păduri. Comun.

***E. nemorosa* Pers.; *E. stricta* Host.** [Loc alb]. Diferă de *E. officinalis* L. prin peri crispuşi şi alipiţi (nu glanduloşi),

prin frunzele superioare profund serrate, dinții cuspidati, și prin labiul superior mai adese-orî ceruleu și une-orî întréga corolă cerulee. Locuri uscate. Comună. ( ).

Genul *Odontites* Dill.

Odontites Dill. (Odontite). Busa inferióră a corolei cu 3 lobi întregi; antere cu loge tóte deopotrivă aristate. (Celelalte caractere ca la *Euphrasia* .

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori purpurii . . . . . *O. rubra* Pers.
1.* Flori galbine . . . . . *O. lutea* Rehb.

O. rubra Pers.; *Euphrasia Odontites* L.; *E. verna* Bell. [Loc alb]. Frunze dela basa mai lată atenuate, lanceolat lineare, depărtat-serrate. Bractee oblong-lanceolate, mai lungi decât florile. Corola pe partea externă și pe margini indesuit-pubescentă. Antere la vârful pe partea inferióră barbulate. *Flori deschis purpurii*. ☉ Iunie-tómma. Intre Cocos și Isaccea, între Akpunar și Balabancea.

O. lutea Rehb.; *Euphrasia lutea* L. [Loc alb]. Frunze lanceolat-lineare, obsolet-depărtat-serrate, cele superioare lineare, detot întregi, tóte deîmpreună cu tulpina în partea superióră și cu calicele pubescente, perii alipiți, erecti și neglanduloși. Corola barbulet-ciliată, labiul superior compres, truncat-obtus. Stamine mai lungi decât corola, glabre, libere. *Flori galbine*. ☉ Iulie-August. Coline și locuri aride: Demirkioi, Gavgagia, etc.

Fam. [Loc alb]. **OROBANCHEE.**

Flori ermafrodite, neregulate. Calice persistent, gamosepal, cu 4-5 divisiuni mai mult sau mai puțin profunde, sau divizat până la basă în două bucăți laterale, întregi sau bifide. Corola gamopetala, marcescentă, tubuloasă sau campanulată. bilabiată, cu busa inferióră 3-fidă, de ordinar munită la gât de 2 îndoituri gibboase. Stamine 4, didiname, inserate pe tubul corolei; antere biloculare introrse. Stil simplu, de ordinar arcuat la vârful; stigmat capitat, bilobat. Ovariū

super, unilocular, multiovulat, de ordinar munit la baza sa de un disc unilateral, cărnos; placentae parietale. Fruct capsular, unilocular, polisperm, cu 2 valve deschizându-se orî la vîrf, orî numai în partea lor mijlocie. Semințe fôrte mici cu testa gros, alveolat sau tuberculos; albumen gros, cărnos.—Erburî nici odată verçi, parasite pe rîdăcinele celorlalte plante. Tulpină de ordinar simplă, grósă, cărnosă, adesea unflată la basă, lipsite de frunze și munită de solçi alternî. Florî solitare la subsuóra unor bractee squamiforme, dispuse în spice, rar în raceme.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Corolă, remănendu-î numai baza circumscisă,
deciduă . . . . . **Orobanche** L.
- 1.* Corola întrégă deciduă . . . . . **Lathraea** L.

Orobanche Tournef. (*Orobanche*). Calice cu 2 bucăți laterale libere sau de-abiă connate la basă, întregî sau bifide; corolă bilabiată, cu busa superióră stirbată sau întrégă, cu busa inferióră trilobata; valvele capsulei separându-se numai în partea lor mijlocie și remîind aderente la basă și la vîrf.—Florî munita la basă de o singură bractee.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Calice bisepal la basă numai cu o bractee.
2. Stamine inserate în curbătura corolei, dela basă până la mijloc indesuit pēröse . . . . **O. rubens** Wallr.
- 2.* Stamine inserate aprópe la baza corolei, în partea inferióra dispars pēröse . . . . . **O. pallidiflora** W & Gr.
- 1.* Calice monosepal la baza cu 3 bractee . . . . **O. arenaria** Borkh.
[Loc alb] . . . . . **O. hians** Steph ?

O. rubens Wallr. (*O.* [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Sepale multinervate, lat-ovate, subulat-acuminate, d'inainte și din-dărăpt cu câte un dinte, orî și neegal bifide, aprópe de jumătate de lungî cât corola, dinainte alipite orî concrescute. *Corolă dela basă curbată tubulos-campanulată*, dosul drept, *virful declivegaleat*, busele neegal denticulate, cel superior bilobat, lobii patenți, laciniile busei inferióre ovate, subegale, cele laterale patente. *Stamine inserate în curbătura coro-*

lei, dela basă până la mijloc indesuit-pêrose. Stigmat cu un disc velutin, fără margine ridicată, de colóre galbină ca céra. ♀ Maiū-Iunie. Parasită pe rădăcina lui *Medicago falcata* și *sativa*. Pretutindenea.

O. pallidiflora Wim. & Gr.; *O. speciosa* Dietr. (O. cu flori palide. Vulg. [Loc alb]). Sepale multinervate. lat-ovate, subit în o acumină subulată constrînse, egal de lungi cu tubul corolei. *Corolă campanulată, la mijlocul dosului aprópe dréptă, la vîrf antrors curbată, pe partea externă deîmpreună cu basa superióră pe partea internă glandulos-pêrosă,* perii insidenți pe tubercul alb-gălbini. Busele neegale, acut-denticulate, pe margini încrețite, cea superióră la vîrf puțin în sus curbată, bilobată, lobi patenți, laciunile busei inferióre subegale. *Stamine inserate aprópe de basa corolei, în partea inferióră dispars pêrose,* în partea superióră glabre. Stil în partea superióră glandulos-pêros. Corolă albă-gălbinie, nervure roșietice. ♀ Iunie. Parasită pe rădăcina lui *Cirsium arvense*. Regiunea Dunărei inferióră.

O. arenaria Borkh. (O. de nesipur. Vulg. [Loc alb]). *Calice monosepal, 5-dentat, dinții subulați.* Corolă tubulósă aprópe dréptă, la mijloc îngustată, gâtul subinflat. Laciunile buselor obtuse, cu margini reflecte. Sutura anterelor pêrosă. Tulpină simplă. Flori ametistine. ♀ Iulie-August. Parasită pe rădăcina lui *Artemisia campestris*. Pretutinden.

O. hians Stev. ? [Loc alb].

Genul *Lathraea* L.

Lathraea L. (Latre). Calice 4-fid, campanulat. Corolă cu busa superióră întrégă, cu busa inferióră mai scurtă și tridentată. Ovariū încunjurat la partea anterioră de o glandulă semi-lunară și hypogină. Capsulă deschidându-se în 2 valve la vîrf, conținend mai multe semințe fixate de 4 placentele late și apropiate în părech. — Flori munit la partea inferióră de o bractee și lipsite de bracteole laterale.

L. squamaria L. (L. solzósă. Vulg. [Loc alb]). Tulpină simplă, albă ori ceva roșietică, squamată. Flori pendule, unilaterale. Busa inferióră a corolei trifidă. ♀ Martie-Aprilie. În pădurile frunzose, umbróse și umede: între Cocos și Țiganca.

Genul *Phelipaea* Tournef.

Phelipaea Tournef. (Felipec). Calice gamosepal, tubulos campanulat, cu 4-5 divisiuni; corolă bilabiată, cu basă superiără stirbată, cu busa inferiără trilobată, valvele capsulei despărțându-se numai la vîrf. Flori munită la basă cu 2 bractee.

Fam. [Loc alb]. LABIACEE.

Flori ermafrodite, neregulate. Calice persistent, gamosepal, cu 5 rar 4 dinți aprópe egalí saũ mai adesea inegali, formând 2 buze, fórte rar cu 10-20 de divisiuni. Corolă gamopetală, caducă, mai rar marcescentă, cu 4-5 divisiuni, de ordinar bilabiată, mai rar părënd unilabiată din cauza scurtimei buzei superióre, saũ subregulată. Stamine 4, didiname, mai rar 2 prin abortare, inserate pe tubul corolei; antere introrse, cu 2 loge, conflente saũ distincte, mai rar despărțite printr'un conectif elongat. Stil simplu, gynobasic, cu stigmat întreg saũ bilobat. Ovariũ super, format din 2 carpele divísate fie-care în 2 loge false, uniloculare și uniovulate inserate pe un disc cãrnos. Fruct format din 4 nucule (*achene*) libere între ele, monosperme, uscate, indehiscente. Semințe lipsite de albumen, mai rar munită de un albumen fórte subțire. Plante erbacee, mai rar sub-frutescente, de ordinar aromatice; tulpină de ordinar tetragonă, cu ramuri opuse; frunze opuse, decussate, lipsite de stipulí; flori rar solitare, mai adesea reunite în micí cime axilare, opuse, formând verticile false, dispuse în raceme, în capitulí saũ în spice.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Stamine 2.
2. Corolă infundibuliformă. Calice 5-dentat . . . *Lycopus* L.
- 2.* Corolă bilabiata. Calice încă bilabiat . . . *Salvia* L.
- 1.* Stamine 4, didiname.
3. Corolă infundibuliformă . . . . . *Mentha* L.
- 3.* Corolă 1-2-labiată.
4. Corolă 2-labiata.
5. Stamine și stil incluse în tubul corolei.

6. Nucile la vîrf rotundate. Flori nebracteate,
galbene ori albe . . . . . *Sideritis* L.
6. Nucile triunonale. Flori bracteate, albe . . . . *Marrubium* L.
- 5.* Stamine și stil neincluse în tubul corolei.
7. Stamine spre vîrf distante.
8. Calice 5-dentat . . . . . *Origanum* L.
- 8.* Calice bilabiat . . . . . *Thymus* L.
- 7.* Stamine la vîrf arcuat-conivente.
9. Calice 5-dentat . . . . . *Satureja* L.
- 9.* Calice bilabiat.
10. Flori încinse de numeroase bractee filiforme. *Clinopodium* L.
- 10.* Flori nebracteate . . . . . *Calamintha* Moench.
- 7.** Stamine între sine paralele.
11. Busa inferioară a corolei 3-lobulată, cei 2 lobuli laterali dentiformi . . . . . *Lamium* L.
- 11.* Busa inferioară a corolei 3-lobulată, înșa cei doi lobuli laterali, deși mai mici decât cel intermediu nu au forme de dinți.
12. Tubul corolei cu un inel përos.
13. Calice 5-dentat conform.
14. Nucii angulare la vîrf plane.
15. Busa inferioară a corolei cu marginile revolute. Corolă mai lungă decât calicele . . . *Leonurus* L.
- 15.* Busa inferioară a corolei cu marginile revolute. Corolă numai puțin mai lungă decât calicele . . . . . *Phlomis* L.
- 14.* Nucile rotundate.
16. Verticilii florilor sessili . . . . . *Stachys* L.
- 16.* Verticilii florilor pedunculăți . . . . . *Ballota* L.
13. Calice bilabiat. Calicele fructifer inclus . . . *Prunella* L.
- 12.* Tubul corolei fără inel përos.
17. Busa inferioară a corolei 2-dentată . . . . *Galeopsis* L.
- 17.* Busa inferioară a corolei nedentată.
18. Calice 5-dentat.
19. Busa superioară a corolei plana și bifidă.
20. Busa inferioară a corolei 3-lobulată . . . . *Glechoma* L.
- 20.* Busa inferioară a corolei nedivisată, crenată. *Nepeta* L.
- 19.* Busa superioară a corolei întrégă și arcuată.
21. Nucile triangulare . . . . . *Chaiturus* Host.
- 21.* Nucile rotundate . . . . . *Betonica* L.
- 18.* Calice bilabiat, buza superioară cu o squamulă convexa . . . . . *Scutellaria* L.
4. Corola 1-labiată, buza superioară fôrte mica, ori lipsind.
22. Tubul corolei cu un inel peros.
23. Flori verticilate, verticilii multiflori . . . . *Ajuga* L.
- 23.* Flori solitare, ori câte 2, axilare . . . . . *Phleboanthe* Tausch.
- 22.* Tubul corolei fara inel peros . . . . . *Tenerium* L.

Genul *Lycopus* Tournef.

Lycopus Tournef. (Licop). Calice campanulat, cu 5 dinți aprópe egalí; corola puțin mai lungă decât calicele, infundibuliformă, cu 4 divisiuni aprópe egale, cea mai superióră mai lată, emarginată; stamine 4, cele 2 superióre sterile, filiforme; cele 2 inferióre singure fertile; nucule trigone, netede, trunchiate la vîrf.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze incis-dentate, și numai la baza penatífide . . . . . *L. europaeus* L.
- 1.* Frunze peste tot pîna la nervura mediana penatífide . . . . . *L. exaltatus* L.

L. europaeus L. (L. europeu. Vulg. [Loc alb]). Frunze pețiolate, ovat-oblonge, profund incis-dentate, la baza lor penatífide. Dinți calicelui acumiñați. Lacinia intermedie a busei inferióre dela corolă porectă subquadrată, truncată, de 2 ori mai lată decât cele laterale. Flori albe, pe partea internă cu puncte purpuri. 4 Iulie-August. Locuri umede, malurile apelor. Comună pretutindení.

L. exaltatus L. (L. [Loc alb]). Frunze pețiolate, cele inferióre lat-ovate, cele superióre lanceolate peste tot pîna la nervura mediană penatífidă, laciunile inferióre subdentate, cele superióre confluențe. Dinți calicelui acumiñați. Laciunile busei inferióre a corolei ovate, subegale, la vîrf recurbate. Flori albe, pe partea internă cu puncte purpuri. 4 Iulie-August. In locuri umede. Comună pretutindenea.

Genul *Salvia* Tournef.

Salvia Tournef. (Salvie). Calice tubulos sau campanulat, nud la gât, bilabiat, cu busa superióră întrégă sau 3-dentată, cea inferióră bifidă; corolă bilabiată, cu busa superióră întrégă sau emarginată, arcuată, comprimată, cea inferióră 3 lobată; stamine 2 prin abortare, cu filamente scurte, articulate cu un conectif transversal și arcuat, purtând la fie-care din extremitațile sale o logiă de anteră, cea inferióră rudimentara sau nula.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Frunze cordat-hastate. Plantă glandulos-vilósă . S. glutinosa L.
- 1.* Frunze cordate, orî ovate, orî oblonge (însă nu hastate).
2. Verticiliî florilor 4-6-flori.
3. Dințiî calicelui spinos-aristați. Frunzele și calicele alb-lanate . . . . . S. Aethiopsis L.
- 3.* Dințiî calicelui scurt mucronați.
4. Stamine dublu mai lungi decât corola . . . . . S. austriaca Jacq.
- 4.* Stamine mai scurte decât corola.
5. Bractee purpurii mai lungi decât calicele . . . S. sylvestris L.
- 5.* Bractee verzi, mai scurte decât calicele . . . S. nutans L.
- 2.* Verticiliî florilor multiflori (10-20-flori) subglobosi. Frunze subtriangular-cordate . . . . . S. verticillata L.

S. glutinosa L. (S. cleiosă. Vulg. [Loc alb]). Tulpină erbacee, în partea superiöra, *deîmpreună cu bracteele și calicele glandulos-vilósă, viscidă*. Frunze cordat-hastate, profunziör-serrate, pubescente, cele superiöre lung acuminate. Verticiliî disjuncți 6-flori. Busa superiöra a calicelui ovată, förte mărunt 3-dentată, dințiî ovați, acuti, nearmați. Flori sulfurii, brun-punctate. ♀ În păduri și tuferișuri. Rară; între Akpunar și Balabancea.

S. Aethiopsis L. (S. [Loc alb]). Tulpină erbacee. *Frunzele deîmpreună cu calicele alb lanate*; frunze ovate orî subcordate, eros-crenate, sinuate orî lobate, förte rugöse. Bractee subrotund-ovate, cuspidate, concave. Verticiliî florilor disjuncți, 6-10-flori. *Dințiî calicelui ovați, acuti, spinos aristați*. *Corolă albă*, basa superiöra uneori violaceu colorată. ♂ Iunie-Iulie. În pășuni nēsipöse, locuri inculte, câmpuri aride, pe marginea drumurilor. Comun pretutindenea.

S. austriaca Jacq. (S. austriacă). Tulpină erbacee, în partea superiöra, *deîmpreună cu bracteele și cu calicele glandulos-pörösă și vilósă*. *Frunze ovate, duplicat-crenate, lobate și subpenatifide, pubescente* cele radicale pețiolate, pe tulpină puține (2-4), sessile, mult mai mici. Bractee ovate, acute, erbacee, egale de lungi cu calicele. Busa superiöra a calicelui scurt 3-dentată, cea inferiöra bifidă, dințiî ovați, mucronați. *Stamine de 2 orî mai lungi decât corola*. *Corolă albință orî alburii-galbină*. ♀ Maiu-Iunie. Pășuni și fi-

nețe uscate, coline aride: Babadag, Gavgagia, Medgidia.

S. sylvestris L. (S. [Loc alb]). Tulpină erbacee, multifoliata, deîmpreună cu fața inferioară a frunzelor și cu calicele surpubescentă. Frunze inferioare pețiolate, duplicat-crenate, *la basă cordate*, cele superioare descrescând mai scurt pețiolate și sessile, subsimplu crenate, la baza ovate ori cordate. *Bractee* ovate, acuminate, *colorate*, mai lungi decât calicele. Verticilii sub-6-flori, disjunși. Busa superioară a calicelui scurt 3-dentată, cea inferioară bifidă, dinți ovați, acumițați-mucronați. *Stamine* mai scurte decât corola. *Florile și bracteele violacee ori rosee*. ♀ Iulie-August. Coline erbóse, lângă drumuri. Comună pretutindenea.

OBSERVARE. *S. nemorosa* L. este o forma cu perii tulpinei mai lungi și mai patuli.

S. nutans L. (S. nutanta). Tulpina erbacee, *aprópe fără frunze*, deîmpreună cu bracteele, calicele și corola pubescenta. *Frunzele infime dela basa cordată ovat-oblonge*, lung pețiolate, duplicat-crenate, rugóse, pe fața inferioară mai mult mai puțin surii și glandulos-punctate, celelalte puține ale tulpinei mult mai mici, bracteeforme, ori lipsind. *Bractee fórté micé*, subrotunde, cuspidate, *necolorate*, de 2 ori mai scurte decât corola. *Raceme paniculate* subinflorire nutante. *Corolă mică violaceu-albastră*. ♀ Iunie-Iulie. Locuri aride, coline aprici. Comună: muntele Consul, Gavgagia, între Greci și Măcin, Kara-Hirman și Kara-Nasib, Periclia, etc.

S. betonicaefolia Etling.; *S. pendula* Vahl. (S. cu frunze de betonică). *Tulpină vilósă*, foliată. Frunze oblong-lanceolate, obtuse, duplicat-crenate, la basă subcordate, rugóse, pubescente, cele infime pețiolate, cele supreme sessile. Bractee orbiculare, acuminate, de 2 ori mai scurte decât calicele, reflecte. *Raceme* subramificate, *la vârful subnutante*. Verticilii 6-10-flori, distincți. Busa superioară a calicelui tubulos și pubescent orbiculată, patentă. Corolă dublu atât de lungă cât calicele, galea subfalcată. Flori cerulii. ♀ Iunie-Iulie. Stepe și coline aride. Comună pretutindenea.

S. verticillata L. (S. verticilată). *Frunze subtriangular-cordate*, neegal dentat-crenate, *pețiolii celor inferioare auriculați*. *Verticilii florilor subgloboși, multiflori, disjunși*. Pedunculii subegali de lungi cu calicele. Stil incumbent pe basa

inferióra a corolei. *Florî albăstrii-violacee*. 7 Iulie-August. In tuferișuri, finețele din paduri, marginea agriilor. Comuna pretutindenea.

Genul *Mentha* Tournef.

Mentha Tournef. (Mintă). Calice tubulos sau campanulat, cu 5 dinți plani, regulați sau subbilabiați; corola infundibuliformă-campanulată, cu 4 lobți, cei superiori mai lați, întregi sau emarginați; stamine 4, toate fertile, egale, divergente; nucule ovoide, netede, rotunđite la vîrf.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Calice 5-dentat, la gât deschis.
2. Flori în spice cilindrice . . . . . *M. sylvestris* L.
- 2.* Flori verticilat-capitate . . . . . *M. aquatica* L.
- 1.* Calice bilabiat, la gât închis prin perii. Flori verticilate . . . . . *M. Pulegium* L.

M. sylvestris L. (M. [Loc alb]). *Spice linear-cilindrice*. Bractee linear-subulate. Calice obsolet-striat, *fructifer ventricos, la vîrf constrîns*, dinți linear-subulați, la urmă puțin conivenți. Frunze sessile, ovate, orî lanceolate, dentat-serrate. Flori violacee orî lilacine. 7 Iulie-August. Pe malurile apelor, pe lângă bălți, tuferișuri, locuri umede. Comuna.

Variază: [Loc alb].

M. aquatica L. (M. aquatică. Vulg. [Loc alb]). *Florî verticilat-capitate*. Dinții calicelui dela basa triangulară subulați, fructiferi poreci, tubul sulcat. Frunze pețiolate, ovate, serrate. Flori palid-purpuriu orî lilacine, pe partea externa pîroșe. 7 Iulie-August. Locuri umede, pe lângă bălți, pe malurile apelor.

Variază:

β. *tomentosa* Uechtr. [Loc alb]. Pe lângă Dunare între Tulcea și Samova.

M. Pulegium L.; *Pulegium vulgare* Mill. (M. Pulegiu. Vulg. [Loc alb]). *Florî verticilate, verticili globoși*, toți departați. Calice bilabiat, tubulos, *fructifer închis cu un inel pîros*, dinții superiori ai calicelui recurbați. Frunze pețiolate, elip-

tice, obtuse, obsolet-dentate. Flori deschis-purpuri ori lila-cine. 7 Iulie-August. Pe malurile apelor, locuri mlăștinoase. Comun pretutindenea.

Genul *Sideritis* L.

Sideritis L. (*Sideritis*). Calice tubulos, cu 5 dinți *spinoși*. Corolă bilabiată, cu busa superioară aproape plană, cu cea inferioară 3-lobată. Stamine 4, scurte, incluse; antere cu 2 loge opuse cap la cap și deschizându-se printr'o crăpătura longitudinală comună. Achene rotunzite la vîrf.

S. montana L. (*S. montană*. Vulg. [Loc alb]). Plantă erba-cee. Rădăcină simplă. Frunze lanceolate, în pețiol îngustate, deînainte serrate. *Calice mai lung decât corola, buza superioară a calicelui trifidă*. Corola la început concoloră galbină, îndată însă busele devin pe margini brune, la urmă peste tot brune. ☉ Iulie-August. Câmpuri și locuri aride și cal-care, pe lângă drumuri. Comună pretutindenea.

Genul *Marrubium* Tournef.

Marrubium Tournef. (*Marubiū*). Calice tubulos, munit de un inel de perii la gât, cu 10 dinți sau mai mulți, inegalî, setacei, uncinați la vîrf, nespinoși; corolă bilabiată, cu buza superioară plană, erectă, bifidă, cea inferioară întinsă, 3-lobată; stamine 4, paralele, incluse, cele 2 inferioare mai lungi; antere cu loge opuse, reunite cap la cap.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Calice 10-dentat . . . . . *M. vulgare* L
1. [Loc alb] . . . . . *M. praecox* Janka.

M. vulgare L. (*M. comun*. Vulg. [Loc alb]). Tulpină alb-tomentosă, la basă ramificată, ramuri ascendente, simple. Frunze ovate, în pețiol decurente, neegal crenate, tomentose, rugose, pe fața inferioară reticulat-foveolate, cele inferioare cordat subrotunde. Verticili multiflori, subgloboși. Calice 10-dentat, dinții și cu bracteele subulați, vilosi, dela mijloc în sus glabri, la mijloc uncinați-revoluți Flori albe. 7 Iulie-August. Câmpuri nesipose, pe marginea drumu-

ovați lanceolați, acuți, ai busei inferioare linear-subulați, toți pectinat-ciliați. Corola puțin exsertă. Flori deschis-purpurii. 4 Iulie-August. Coline sterile, tuferișuri, pe lângă drumuri. Constanța, Cocos, Măcin.

T. Marshallianus Willd. (T. Marschallian. Vulg. [Loc alb]). *Tulpine* procumbente, *jur împrejur pubescent-hirte, perți patenți*, ramuri florifere erecte. Frunze lineare, oblonge, ori eliptice. Celelalte caractere ca la *T. pannonicus*. 4 Iulie-August. Coline nesipose, fînețe uscate, între Medgidia și Cernavoda, etc.

T. zygoides Gris. [Loc alb]. Prin locurile stîncose și calcare și pe câmpuri aride. Fôrte comun pe Sepelgin la Bașkioi, Consul, munții dela Greci, la Hârșova pe stîncile de pe malul Dunărei, la Constanța pe câmpul arid și nêsipos despre Tabacarie, etc.

Satureia Tournef. (Saturee). Calice campanulat, striat, glabru la gât, nelabiat, cu 5 dinți aprópe egali; corolă bilabiata, cu busa superioară plană, erecta, cea inferioară cu 3 lobi aprópe egali; stamine 4, arcuate, conivente la vîrf; antere cu loge divergente și distincte.

S. coerulea Janka. (S. cerulie). [Loc alb]. Locuri aride. Pe marginea drumurilor la Karaomer, pe muntele Balve și pe lângă Concodii (Janka).

Genul *Clinopodium* L.

***Clinopodium* L.** [Loc alb].

C. vulgare L.; *Melissa Clinopodium* Benth. (C. comun. Vulg. [Loc alb]). *Tulpine* erecte, vilóse. Verticilii egali, multiflori. Involveru egal de lung cu calicele. Flori purpurii. 4 Iulie-August. In tuferișuri, stejerișurile de pe coline, pe lângă garduri. Comun pretutindenea.

Genul *Calamintha* Tournef.

***Calamintha* Tournef.** (Calaminta). Calice îngust cilindric, striat, glabru sau barbos la gât, bilabiat, cu busa superioară aprópe plană, erecta, cea inferioară cu 3 lobi aprópe egali; stamine 4, arcuate, conivente la vîrf; antere cu loge divergente și distincte

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Verticilii 6-flori, pedunculii nedivisi . . . . . *C. Acinos* Clairv.
- 1.* Verticilii corimboși, pedunculii dichotomi.
2. Pedunculii 3-5-flori . . . . . *C. officinalis* Moench.
- 2.* Pedunculii 12-15-flori . . . . . *C. Nepeta* Clairv.

C. Acinos Clairv.; *Thymus Acinos* L.; *Melissa Acinos* Benth.; *Acinos vulgaris* Pers.; *A. thymoides* Moench. (C. Acinos. Vulg. [Loc alb]). *Verticilii 6-flori, pedunculii nedivisi*. Frunze ovate, serrate. *Rădăcină simplă*. Tulpină erectă la basă ramificată, ramuri ascendente. Calice fructifer la vîrf contras, cu dinții acumbenți închis. Corolă deschis violacee. ☉ Iunie-August. Câmpuri și locuri inculte, aride și calcare: Sepelgin, Ienis-sala, etc.

C. officinalis Moench.; *Melissa Calamintha* L. (C. oficială). *verticilii corimboși, pedunculii dichotomi 3-5-flori*. Frunze ovate, obtuse, alipit-serrate, deîmpreună cu tulpina hirte. Gâtul calicelui puțin përos, perii subincluși. Nuci subrotunde, brune. Flori purpurii, buza inferioară cu o macula alba violaceu-punctată. ☽ Iulie-August. Tuferișuri, păduri de pe coline, locuri stîncose. Comună: Ienigea, Akpunar, Hîrșova, Țiganca-Cocoș, etc.

Variază :

β. *micrantha* Uechtr. [Loc alb].

C. Nepeta Clairv.; *C. parviflora* Lam.; *C. trichotoma* Moench.; *C. rotundifolia* Host.; *Melissa Nepeta* L.; *Thymus Nepeta* Smith.; *T. Calamintha* Scop. (C. Nepetă). *Verticilii corimboși, pedunculii dichotomi 12-15-flori*. Frunze subrotund-ovate, obtuse alipit-serrate, deîmpreună cu tulpina hirte. Gâtul calicelui indesuit-përos, perii exserti. Nuci oblonge, brune. Flori albaștrii-purpurii. [Loc alb]. In tuferișurile de prin locurile calcare și stîncose, pe coline stîncose, între Medgidia și Cernavoda, Demirkioi, monastrirea Cocos la Cruce, pe muntele Sepelgin, etc.

Genul *Lamium* Tournef.

Lamium Tournef. (Lamiu). Calice tubulos-campanulat, nelabiat, cu 5 dinți, subulați, nespinoși, aproape egali sau cei

superiori mai lungi; corolă bilabiată, de ordinar munită de un inel de peră la gât, cu busa superioară mare, în cască, cea inferioară cu 3 lobi de ordinar inegali, cei laterali mai mici decât cel medium, dentiformi sau nuli, rar lanceolați; stamine 4, apropiate, paralele, cele 2 inferioare mai lungi. rar aruncate după antesă; antere cu loge opuse, reunite la vîrf.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tubul corolei drept, înăuntru nud . . . . . *L. amplexicaule* L.
- 1.* Tubul corolei deasupra bazei curbat, înăuntru transversal inelat-peros.
2. Gâtul corolei de ambele laturi cu câte 2 denticuli . . . . . *L. purpureum* L.
- 2.* Gâtul corolei de ambele laturi cu câte 1 dinte. *L. maculatum* L.

***L. amplexicaule* L.** (*L.* cu frunze amplexicaule. Vulg. [Loc alb]). Frunze neegal obtus-crenate, cele inferioare cordat-ovate, ori subrotunde, pețiolate, *cele superioare sessile, amplexicaule, sublobate* Tubul corolei drept, înăuntru neinelat. Dinții calicelui înainte și după înflorire conivenți. Antere barbulate. Corolă purpurie. ☉ Vara-tómna. In locuri inculte și ruderaie. Comun pretutindenea.

***L. purpureum* L.** (*L.* purpuriu. Vulg. [Loc alb]). Frunze ovat-cordate, neegal crenat-serrate, pețiolate, pețiolii toți egal de lași. *Tubul corolei* deasupra bazei puțin curbat, subcurbatură mai îngust și *înăuntru peros-inelat*. *Gâtul de ambele laturi pe margini cu câte 2 denticuli*, dintre care cel superior subulat. Dinții calicelui după înflorire patenți. Antere barbulate. Flori purpurii. ☉ Martie-Octombrie. In locuri cultivate, pârloge, etc. Comun pretutindenea.

***L. maculatum* L.** (*L.* maculat. Vulg. [Loc alb]). Frunze ovat-cordate, acuminate, neegal serrate. Tubul corolei curbat, deasupra bazei ventricos-dilatată, sub dilatație constrîns și pe partea internă cu un inel peros transversal, *pe marginea gâtului de ambele laturi cu câte un dinte subulat*. Antere barbulate. *Flori mari purpurii*, buza inferioară lilacină cu macule purpurii, rare-ori florile sunt roșee. ♃ Aprilie-Octombrie. Pe marginea pădurilor subhumedă, tuferișuri. Comun pretutindenea.

Genul *Leonurus* L.

Leonurus L. (Leonur). Calice tubulos-campanulat, nebilabiat, cu 5 dinți spinoși, puțin inegali; corolă bilabiată, cu busa superioară puțin concavă, erectă, cea inferioară 3-lobată cu lobi lateral oblongi, cel mijlociu puțin mai mare, obcordat, învârtindu-se după deschidere; stamine 4, apropiate paralele, cele 2 inferioare mai lungi, aruncate lateral după antesă; antere cu loge opuse, reunite la vîrf.

L. *Cardiaca* L. (L. Cardiacă. Vulg. [Loc alb]). Frunzele inferioare palmat 5-fide, incis-dentate, cele superioare pe margini de tot întregi, 3-lobate, la basă cuneate. Calice glabru. Busa inferioară a corolei revolută în o lacinie oblongă. Corolă purpurie, busa inferioară la mijloc gălbinie și notată cu o maculă mai intensiv galbină. 4 Iulie-August. Locuri ruderale și inculte. Comună pretutindenea.

Genul *Phlomis* L.

Phlomis L. (Flomidă). Calice tubulos, cu 5 dinți, membranos între dinți; corolă bilabiată, cu busa superioară boltită în cască, curbată, comprimată lateral, cu busa inferioară 3-lobată; stamine 4, exserte; antere cu 2 loge opuse cap la cap și deschizându-se printr'o crăpătură longitudinală comună. Achene trigone, rotunzite la vîrf.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Lobul mediu al busei inferioare a corolei mult mai mare decât lobi ceii laterali. Tulpină pîrîsă . . . . . *Ph. pungens* Willd.
- 1.* Lobul mediu al busei inferioare a corolei numai ceva mai mare decât lobi laterali. Tulpină glabră . . . . . *Ph. tuberosa* L.

Ph. pungens Willd. (F. [Loc alb]). Tulpină erbacee, divaricat-ramificată, *pubescent-tomentosă* orî *pîrîsă*. Frunze pe fața superioară alipit-pîrîse, subscabre, pe cea inferioară surpubescente orî tomentose, *cele inferioare oblong-lanceolate*, serrate, cele superioare mai înguste, mai de tot întregi. *Bractee* subulate, mai lungi decât tubul calicelui, *dimpuneă*

cu calicele flocos-pubescente și cu perii mai lungi. Dinții calicelui subulați, rigidi, patenți, egal de lungi cu jumătatea tubului orii și mai lungi. ♀ În fînețele de pe câmpiile și colinele aride și uscate. Comun pretutindenea.

Ph. tuberosa L. (F. tuberósă. Vulg. [Loc alb]). *Frunze radiale ovate, la basă profund-cordate, crenate, cele florale oblong-lanceolate. Bractee subulate, hispide. Tubul calicelui și cu tulpina glabre.* Rădăcină multicipită, lung fibrósă, tuberiferă. Flori purpurii. Locuri păduroase, coline stîncose: pe muntele Consul; în munții dintre Greci și Măcin, etc.

Genul *Stachys* L.

Stachys L. (Stachidă). Calice tubulos-campanulat, cu 5 dinți spinoși, aprópe egali; corolă bilabiată, cu tub munit de un inel de perii, cu busa superioară erectă, concavă, cea inferioară 3-lobată, cu lobul mijlociu mai mare decât cele laterale; stamine 4, cele 2 inferioare mai lungi, aruncate afară din corolă după antesă; antere cu loge opuse cap la cap.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Plante erbacee.
2. Flori purpurii orii bruniu-purpurii.
3. Verticili florilor multiflori. Frunze superioare sessile, lanceolate . . . . . *S. germanica* L.
- 3.* Verticili florilor 6-12-flori.
4. Frunze dela basa cordată lanceolate . . . . . *S. palustris* L.
- 4.* Frunze lat-ovate . . . . . *S. sylvatica* L.
- 1.* Flori albe-galbine.
5. Frunze glabre . . . . . *S. annua* L.
- 5.* Frunzele și tulpina hirte . . . . . *S. recta* L.
- 1.* Plante sufruticóse. Verticili florilor 2-flori . *S. angustifolia* M. B.
 . . . . . [Loc alb] . . . . . *S. sideritioides* C. Koch.

S. germanica L.; *S. lanata* Crantz non Jacq. (*S. germanică*. Vulg. [Loc alb]). *Verticili multiflori. Tulpină erectă, indesuit-lanat-vilósă, perii simpli. Frunze pețiolate, ovate-cordate, crenate, lanat-tomentóse, cele superioare sessile, mai înguste, lanceolate.* Dinții calicelui ovați, acumițați, mucronați, punginți. Flori purpurii. ♂ Iulie-August. Prin fînețele și pașunile uscate, coline și locuri inculte și aride. Comun pretutindenea.

S. palustris L. (S. de baltă). *Verticilii* 6-12 flori. Tulpină erectă, simplă, *hispidă*, orî *hirtă* cu *perî deflecți*. *Frunze dela basa cordată* lanceolate, acute, crenat-serrate, pubescente, cele inferiøre scurt pețiolate, *cele superiøre sessile și amplexicaule*. Dinții calicelui dela basa triangulară subulați, mucronați. Corolă de 2 orî mai lungă decât calicele. *Stolonî subteranî la vîrf clavați-îngroșați*. Corolă purpurie, busa inferiöră cu linii albe flexuöse. Plantă erbacee. 4 Iulie-August. Pe malurile apelor, finețe mlăștinöse. Comună pretutindenea.

S. sylvatica L. (S. de pădure). *Verticilii* 6-flori. Tulpină erectă, hirtă, în partea superiöră ramificată și glandulos-pērósă. Frunze pețiolate, lat-ovate, cordate, acuminate, serrate, hirsute. Dinții calicelui dela basa triangulară subulați, mucronați. Corolă de 2 orî mai lungă decât calicele. *Stolonî subteranî egal de lați, la vîrf neîngroșați*. Flori brunii-purpurii, busa inferiöră cu strie flexuöse albe. Tubul corolei dela inelul pēros până la gât egal de lat. 4 Iunie August. In locurile subumede și umbröse din păduri. Comun pretutindenea.

S. annua L. (S. anuală). *Verticilii* 4-flori. Tulpină dela basă până la vîrf ramificată, în partea superiöră pubescentă. *Frunze glabre*, pețiolate, crenat-serrate, cele inferiøre oval-oblonge, *cele florale lanceolate, acuminate*, de tot întregi, *scurt mucronate*. Calice vilos, dinții mai scurți decât tubul corolei, lanceolați, mucronat-subulați, mucrona la vîrf subpubescentă. Flori albe-gălbiniî. ☉ Iulie-Octombre. In agrii și pârloge. Comună pretutindenea.

S. recta L. (S. dréptă). *Verticilii* 6-10 flori. *Tulpine* erecte orî ascendente, *dîmpreună cu frunzele hirtc*. Frunze oblonge orî lanceolate, la basă atenuate, cele inferiøre pețiolate, tôte crenate, *cele florale mă superiøre ovate, acuminate, de tot întregi și aristate*. Calice hirsut, dinți triangulari acuminați și terminați cu o mucronă glabră, subegal de lungi cu tubul corolei. Flori albe-gălbiniî. 4 Iunie-Octombre. In tuferişuri, finețe uscate, locuri aspre și aride: între Balabancea și Țiganca, dealul dela Gavgagia, etc.

S. angustifolia M. B. *S. cu frunze înguste*. *Plantă sufruticösă, glabră*. Tulpină ramificată, ramuri virgate. *Frunze*

lineare, de tot întregi, orî serrate, orî cele inferioare penatife. Racemî elongați, verticilî depărtați, 2-flori. Calice tubulos-campanulat, glabru, dinți subegalî, acumițați, sub-spinofi. Corola pe partea externă pubescentă, tubul exsert. 4 [Loc alb]. In locurile stîncose și calcare din munți: pe muntele Sepelgin la Bașkioi, pe Consul lângă Alibeikioi, etc.

S. sideritioides C. Koch. [Loc alb].

Genul *Ballota* Tournef.

Ballota Tournef. (Balotă). Calice campanulat-infundibuliform, cu 5 dinți lați și egali, sau cu 10 dinți alternativ mari și mici îndoiti în lung; corolă bilabiată, munită înăuntru de un inel de perî, cu busa superioară erectă, concavă, cea inferioară 3-lobată, cu lobul median mai mare decît cei laterali; stamine 4, apropiate, paralele, cele 2 inferioare mai lungi, nearuncate după antesă; antere cu loge distincte și divergente.

B. nigra L. (B. neagră. Vulg. [Loc alb]). Frunze ovate. Calice 5-dentat, dinți ovați, aristați. Flori violacee, rare-orî albe. 4 Iunie-August. Tuferișuri, locuri ruderales și petrôse. Ienissala, Adam-Klysi, Hîrșova, etc.

Genul *Prunella* L.

Prunella L. (Prunelă). Calice tubulos-campanulat, închis-comprimat la maturitate, bilabiat, cu busa superioară plană, scurt 3-dentată, cea inferioară bifidă; corolă bilabiată, cu tub munit de un inel de perî, cu busa superioară în casă, întregă, inferioara 3-lobată; stamine 4, apropiate, paralele, cu filamente bifide la vîrf, cele 2 inferioare mai lungi; antere cu loge distincte, divaricate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stamine tôte mutice. Flori violacee . . . . . **P. grandiflora** Jacq.
 1.* Stamine mai lungi la vîrf cu un spin antrors-arcuat . . . . . **P. alba** Pall.

P. grandiflora Jacq. (P. cu flori mari. Vulg. [Loc alb]). *Stamine tôte mutice, cele mai lungi cu un vîrf gibos scurt.* Din-

ții busei superioare a calicelui lat-ovați, acuminat-aristați, ai busei inferioare lanceolați, în ariste acuminați, ciliați. Frunze pețiolate, oblong-ovate, de tot întregi, dentate ori penatifide. *Flori violacee* 4 Iulie-August. Intre Cocos și Isacea, între Akpunar și Balabancea.

P. alba Pall. (P. albă. Vulg. [Loc alb]. *Stamine mai lungi la vîrf cu un spin antrors arcuat*. Dinții busei superioare a calicelui lat-ovați, acuminat-aristați, pectinat-ciliați. Frunze pețiolate, oblong-ovate, de tot întregi, dentate ori penatifide. *Flori albe-gălbini*. 4 Iulie-August. Finețe de pe coline uscate.

Genul *Galeopsis* Tournef.

Galeopsis Tournef. (Galeopsidă). Calice tubulos-campanulat, cu 5 dinți spinoși, aproape egali; corolă bilabiata, cu gât dilatat, munit de 2 îndoituri conice, dentiforme, cu busa superioară în cască, cea inferioară 3-lobată, cu lobul mijlociu mai mare; stamine 4, apropiate, paralele, cele 2 inferioare mai lungi; antere cu loge opuse cap la cap.

G. versicolor Curt.; *G. camabina* Roth. non Poll. (G. versicoloră. Vulg. [Loc alb]). Tulpină hispidă, subgeniculii îngroșată. Frunze oblong-ovate, acuminate. Tubul corolei de 2 ori mai lung decât calicele, lacinia medie a busei inferioare subrotund-cordată, plană, crenulată, obtusă ori emarginată. Corolă mare, sulfurie, tubul înăuntru alb, busa inferioară la basă citrină, laciunile laterale dela mijloc albe, cea intermediu violacee, cu margini albinețe. ☉ Iulie-August. În păduri. pe marginea piraiei și a isvórelor. Comună pretutindenea.

Genul *Glechoma* L.

Glechoma L. (Glechomă). Calice tubulos, nelabiat, cu 5 dinți inegali, cei 3 superiori mai lungi; corolă cu tub drept, bilabiat, cu busa superioară aproape plană, erectă, cea inferioară 3-lobată, cu lobul mijlociu obcordat, mai mare decât cei laterali; stamine 4, apropiate, paralele; antere cu loge apropiate câte două în cruce.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Dinții calicelui ovași de 3 ori mai scurți de cât tubul . . . . . G. hederacea L.
- 1.* Dinții calicelui lanceolați mai lungi decât jumătatea tubului . . . . . G. hirsuta W. Kit.

G. hederacea L. (G. ederacee. Vulg. [Loc alb]). Frunze crenate, reniforme, cele superioare cordate. Verticilii 6-flori. *Dinții calicelui ovași în aristă acumițați, de 3 ori mai scurți decât tubul.* Flori albastre, une-ori violacee, rare-ori albe. 4 Aprilie-Maiu. În păduri și tuferișuri subumede. Comun pretutindenea.

G. hirsuta W. Kit.; *Nepeta Glechoma* β. *hirta* Benth. (G. hirsută. Vulg. [Loc alb]). Frunze crenate, cordate, cele inferioare reniforme. Verticilii 6-flori. *Dinții calicelui lanceolați, acumițați în ariste, mai lungi decât jumătatea tubului.* Flori deschis-violacee, cu macule mai intensiv violacee. 4 Maiu-Iunie. Locuri umbróse din păduri și tuferișuri, și pe lângă stînci, între Greci și Măcin, Țiganca, Sepelgin, Consul, etc.

Genul *Nepeta* L.

***Nepeta* L.** (Nepetă). Calice tubulos, nelabiat cu 5 dinți aprópe egali; corolă cu tub arcuat, bilabiat, cu busa superioară aprópe plană erectă, cea inferioară 3-lobată, cu lobul mijlociu orbicular, concav, mai mare decât cei laterali. Stamina 4, apropiate, paralele; antere cu loge divergente, reunite la vîrf.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Nuci netede, glăbre . . . . . N. Cataria L.
- 1.* Nuci la vîrf pubescente ori puberule.
2. Corolă 1½-2 ori mai lungă decât dinții calicelui . . . . . N. nuda L.
- 2.* Corolă mai scurta decât dinții calicelui . . . . . N. parviflora M. B.

N. Cataria L. (N. Catarie. Vulg. *Catușnie*). Frunze pețiolate, ovate, acute, profund serrat-crenate, la basă cordate, pe fața inferioară sur-tomentóse. Corimbii pedunculați, indensiți, multiflori. Bractee subegal de lungi cu tubul calicelui.

Limbul calicelui ovat, pubescent și subincurbat, *oblic*, dinții dela basa lanceolată, subulat-mucronați. *Nucile netede, glabre*. Flori roșietice-albe, busa inferioară purpuriu-punctată. 7 Iulie-August. Locuri ruderale și petroșe, pe lângă garduri și drumuri. Comun pretutindenea.

N. nuda L. (N. nudă. Vulg. *Póla Stă-Măriei*). Plantă erectă, glabriusculă. *Frunze cordat oblonge*, crenat-serrate, pe ambele fețe verzi, sessile, cele inferioare scurt pețiolate. Corimbul pedunculați, multiflori. Bractee mai scurte decât calicele. Calice fructifer ovat, pubescent, *limb drept*, dinți lineari, acutiusculi, mutici. *Nuci tuberculat-scabre, la vîrf pubescente*. Flori albe. 7 In finețele din păduri, tuferișuri și de pe coline: Tekechioi aproape de Dobromir, între Medgidia și Cernavoda.

Variază:

β. *violacea*. Flori de coloră deschis-violacee, la gât și pe busa inferioară a corolei cu puncte intensiv-violacee *N. panonica* Jacq; *N. paniculata* Crantz.; *N. violacea* Vill.)

N. parviflora M. B. (N. cu flori mici). Tulpină erectă, paniculată, vilosă. *Frunze pețiolate, ovate, ori ovat-lanceolate*, obtuse, serrate, pe fața superioară glabre, pe cea inferioară vilose, pe ambele fețe verzi, cele inferioare la basă cordate, cele superioare truncate ori cuneate. Cime tricotom-paniculate. Bractee oblong-lineare, sub-egal de lungi cu calicele, și egal de lungi cu gura calicelui la urmă subturbinat-tubulos. *Dinții calicelui lanceolați, rigizi, mai lungi decât corola. Nuci la vîrf puberule*. 7 [Loc alb]. Cu specia precedentă.

Genul *Chaiturus* Host.

Chaiturus Host. (Chaitur). Achene la vîrf plan-triungulare trunchiate. (Celelalte caractere ca la *Betonica*.)

Ch. Marrubiastrum Rehb.; *Ch. leonuroides* Ehrh.; *Leonurus Marrubiastrum* L. (Ch. Marrubiatru. Vulg. [Loc alb]). Tulpină 4-angulară, erectă, pubescentă, simplă ori ramificată. Frunze inferioare ovate, ori ovat-cordate, incis-dentate, ori une-ori 3-lobate, cele superioare lanceolate, succesiv mai mici. Bractee subulate, punginte. Dinții calicelui ovați, pungint-setoși. Corola puțin mai lungă decât calicele. Lobul in-

termediu al busei inferioare a corolei rotundat. Flori roșietice, alb-punctate. 7 Iulie-August. Locuri ruderales, pe lângă garduri și drumuri, pîrlóge: Malcoci.

Genul *Betonica* Tournef.

Betonica Tournef. (Betonică). Corolă cu tub lipsit de inel de peri; stamine nearuncate afară după antesă; antere cu loge paralele. (Celelalte caractere ca la *Stachys*, dar cu port diferit).

B. officinalis L.; *B. hirta* Rchb. non Leys. nec Gouan. (B. oficială. Vulg. [Loc alb]). Frunze dela basa cordată ovat-oblonge, ori ovate, hirsute ori glabre. Calice fără vine, în partea inferioară glabru, în cea superioară hirtil, dinții săi abrupt-aristați, porecți, de 2 ori mai scurți decât tubul. Corola pe partea externă indesuit puberulă, buse divergente, cea superioară oblong-ovată, de tot întregă, crenată ori emarginată, mai târziu reflectă. Stamine mai scurte decât jumăta-tea busei superioare. Flori purpuri. 7 Iunie-August. In fi-nețile și prin poenile din păduri. Comun pretutindenea.

Genul *Scutellaria* L.

Scutellaria L. (Scutelarie). Calice campanulat, închis după înflorire, bilabiat, cu buse întregi, cea superioară munită la baza sa de un solz proeminent, transversal, caduc la maturitate; corolă bilabiată, cu tub înăuntru nud, cu busa superioară în cască, 3-lobată, cea inferioară aproape întregă; stamine 4, apropiate, paralele, cele 2 inferioare mai lungi, cu antere 1-oculare; anterele staminelor superioare cu loge opuse și reunite cap la cap.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori tetragonal-spicate, nu racemóse . . . . . *S. orientalis* L.
- 1* Flori opuse, unilaterale.
2. Frunze florale mici, neconforme cu cele caulinare mai mari . . . . . *S. altissima* L.
- 2* Frunze florale conforme cu cele caulinare, numai succesiv mai mici.
3. Calice glabru ori pubescent . . . . . *S. galericulata* L.
- 3* Calice glandulos-përos . . . . . *S. hastifolia* L.

S. orientalis L. (S. orientală). Tulpine procumbente, ori erecte. Frunze caulinare pețiolate, ovat-orbiculate, ori ovat-oblonge, serrate ori serrat-crenate ori și incis-serrate, pe fața superioară verzi, pe cea inferioară tomentose, ori și pe ambele fețe sur și môle-tomentose, cele florale de tot întregi, submembranacee, imbricate, glabre ori pubescente. *Spice tetragone, oblonge*. Corolă galbină, mai rare-ori purpurascență. ♀ [Loc alb]. Locuri stîncose și calcare: Gavgagia, muntele Consul, munții dintre Greci și Măcin, etc.

S. altissima L.; *S. peregrina* W. Kit.; *S. commutata* Guss. (S. foarte înaltă. Vulg. [Loc alb]). Tulpină erectă, ramificată, pubescentă ori glabriusculă, dela 45 cent. până aproape 1 metru înaltă. *Frunze* pețiolate, profund-crenate, glabre, ori pe vine pubescente, cele inferioare cordat-ovate, acute, cele superioare dela basa cordată-ori truncată ovat-oblonge, acute, cele florale sessile, ovate, acute, ori acuminat, de tot întregi, *mai scurte decât calicele fructifer, ori și egal de lungi cu acesta. Racem elongat, lax, ramificat, glandulos-vilos*. Calice mai lung decât pedicelul, însă de 4 ori mai scurt de cât corola (13^{mm}). Corola albstru-violacee. ♀ Maiu-Iunie. În păduri. Pe lângă Babadag, între Țiganca și Cocoș.

S. galericulata L. (S. galericulată). *Frunze de la basa cordată oblong-lanceolate*, depărtat și obtus-crenat-serrate. *Flori axilare, opuse, unilaterale*. Calice glabru ori pubescent cu peri simpli. Tubul corolei la basă aproape rectangular-curbat, mult mai lung decât calicele. Corolă deschis-violacee. ♀ Iulie-August. Fînețe nêsipose și umede, pe malurile apelor, păduri umede: La Hîrșova pe stîncile de pe malul Dunărei; între Balabancea, Akpunar și Țiganca; în Delta Dunărei în insula Leti.

S. hastifolia L. (S. cu frunze hastate). *Frunze oblong-lanceolate, la basă de ambele laturi 1-2-dentate, subhastate*, cele infime ovate, cele supreme lanceolate, la basă subcordate. Flori axilare, opuse, unilaterale, subracemose. Calice glandulos-pubescent. Tubul corolei la basă aproape rectangular curbat, mult mai lung de cât calicele. Corolă violacee. ♀ Iulie-August. În fînețe umede.

Genul *Ajuga* L.

Ajuga L. (Ajugă). Calice campanulat, cu 5 dinți aproape egali; corolă submarcescentă, subunilabiată, cu tub munit de un inel de peri, cu busa superioară foarte scurtă, emarginată, cea inferioară elongată, 3-lobată; stamine 4, apropiate, paralele, proeminente, cele inferioare mai lungi; antere cu loge opuse și reunite cap la cap.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori albastre, rare ori roșii ori albe, câte 6-12
în verticile spiciforme, axilare.
2. Plantă stoloniferă, glabră ori ceva perosă . . . *A. reptans* L.
- 2.* Plantă fără stolonii, deîmpreună cu calicele
lanat-vilôsă . . . . . *A. genevensis* L.
- 1.* Flori galbene ori rosee, solitare, ori câte 2.
3. Frunze profund 3-fide . . . . . *A. Chamaepitys* Schreb
- 3.* Frunze nedivise . . . . . *A. salicifolia* Schreb.

A. reptans L. (A. tîrîtore. Vulg. [Loc alb]). *Flori verticilate*. Frunze repande ori obsolet-crenate. *Stolonii repenți*. *Flori albastre*, rare-ori roșii ori albe. ♀ Maiü-Iunie. In fi-nețe și păduri: în pădurea dintre Cincarova și Bașkiöi.

A. genevensis L. (A. [Loc alb]). *Flori verticilate*. Bracteele inferioare trilobate, dentate, ori și de tot întregi, cele superioare mai scurte decât verticiliü. *Stolonii lipsesc*. *Flori albastre* ori roșietice. ♀ Maiü-Iunie. In locurile umbröse de pe lângă stîncile muntelui Sepelgin, în pădurea dela Țiganca, la Cocoș, etc.

A. Chamaepitys Schreb.; *Teucrium Chamaepitys* L. (A. [Loc alb]). *Flori solitare*, *axilare*, *opuse*, mai scurte decât frunzele fulcrante. Tubul corolei de 2 ori mai lung decât calicele. Frunze 3-fide, lacinii lineare. Corolă galbină ori gălbinië, busa inferioară la basă cu 4 serii de puncte brunii. ☉ Iunie-Octombrie. In agrii, pârlöge, marginea drumurilor, locuri aride și inculte. Comun pretutindeni.

Variază:

β. *grandiflora* Vis. [Loc alb].

A. salicifolia Schreb. (A. cu frunze de salce). Plantă erba-

cee orî sufruticósă, pubescentă. Frunze oblong-lanceolate, obtusiuscule, de tot întregi, orî subdentate, la basă în pețiol scurt angustate. Calice tomentos-hirt, scurt pedicelat, dinți oblongi, obtusi, cel suprem mai scurt. Flori verticilate, verticilii 2-förte rar 4-flori. 4 Iunie-Iulie. Intre Cernavoda și Constanța.

Genul *Phleboanthe* Tausch.

Phleboanthe Tausch. (Fleboante).

Ph. Laxmanni Tausch.; *Ajuga Laxmanni* Benth. (F. lui Laxmann. Vulg. *Avrămésă și Cristenésă*. Intréga plantă lanuginos-vilósă. Tulpine simple, erecte, orî ascendente, cele mai lungi la urmă procumbente. Flori solitare orî câte două, axilare. Frunze nedivise, oblonge, obtuse, sessile, detot întregi orî și serrate. Rhizomă repentă. Corolă gălbinie, cu vine purpuri. 4 Maiü-Iunie. In finețele uscate și in tufeřișurile munților. Förte comun pretutindenea: Consul, Coçoș, la Greci pe Tuțuiatu, între Cincarova și Bașkioï, Rdzakuni, etc.

Genul *Teucrium* L.

Teucrium L. (Teucrü). Calice tubulos saü campanulat, cu 5 dinți aprópe egali saü cea superiöră mai lata; corolă caducă, subunilabiată, cu tub lipsit de inel de perî, cu busa superiöră profund crepată, cu lobi aruncați către busa inferiöră, acésta 3-lobată, cu lobul median mai mare; stamine 4, proeminente, apropiate, paralele, cele 2 inferióre mai lungi; antere cu 2 loge opuse și reunite cap la cap.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori purpuri, in verticile axilare, orî in raceme.
2. Flori in verticilii axilari . . . . . **T. Scordium** L.
- 2.* Flori in raceme terminale . . . . . **T. Chamaedrys** L.
- 1.* Flori galbine, gălbiniu ori albe, in verticilii capituliformi terminali . . . . . **T. Polium** L.

T. Scordium L. (T. Scordiu. Vulg. [Loc alb]). *Frunze* sessile, crenat-serrate, cele inferióre oblonge, la basă rotundate, cele *superióre oblong-lanceolate*, adese-orî spre basă

angustate și dela mijloc spre basă de tot întregi, cele florale conforme. *Verticilii 4-flori*. Frunzele deîmpreună cu tulpina vilóse, orí glabriuscule. *Flori purpurii*. 4 Iulie-August. In fínețele umede și inundate, în regiunea Dunărei pretutindení precum și in Deltă, în insula Leti și la Kara-Orman.

Variază:

β. *brevifolium* Uechtr. et Sint.

T. *Chamaedrys* L. (T. Loc alb). *Frunze* pețiolate, *cuneat-ovate*, incis-crenate. *Verticilii 6-flori*, *racemoși*. Tulpine procumbente, ramurí ascendente, pubescente. *Flori purpurii*. 4 Coline aride, locurí petróse și ruderale pe marginea tuferișurilor: Constanța către vii, între Ienikioi și Akpunar, Ienisala, etc.

T. *Polium* L. (T. Poliú. Vulg. [Loc alb]). Plantă suriú tomentósă, lanată orí përos-hispidă. Frunze sessile, cuneate, oblonge orí lineare, obtuse, crenate, cu marginile revolute, tomentóse. Capitulií florilor subrotunđi orí ovalí, pedunculatí. Tulpinele sufruticóse, ascendente. *Flori gălbini*. 4 Iulie-August. Fínețele de pe colinele și câmpiile uscate. Fórte comun pretutindení, cu deosebire în stepele de pe lângă Constanța.

Variază:

α. *vulgare* [loc alb]. Frunze oblonge deîmpreună cu capitulií tomentos-lanate. *Flori albe*.

β. *compositum* Uechtr. et Sint.

Fam. [Loc alb]. VERBENACEE.

Flori ermafrodite neregulate. Calice gamosepal, tubulos, persistent, cu 4-5 divisiuni. Corolă gamopetală, tubulósă, caducă, adesea bilabiată, cu 4-5 lobí. Stamine 4, didiname, inserate pe tubul corolei, cele 2 superióre câte-odată sterile; antere biloculare, introrse. Stil simplu, terminal, cu stigmat întreg saú bifid. Ovariú super, de ordinar încunjurat la basă de un disc cărnos, 4-locular, cu loge de ordinar uniovulate. Fruct uscat saú subdrapaceú, divisându-se la maturitate în 4 nucule *achene*, distincte, de ordinar monosperme. Semínțe lipsite de albumen.—Erburí perene, cu tul-

pina tetragonă, cu frunze simple, opuse, lipsite de stipulă. Flori în raceme spiciforme.

Genul *Verbena* Tournef.

Verbena Tournef. (Verbină). Calice tubulos cu 4-5 dinți inegali; corolă cu tub cilindric, cu tub subbilabiat, divizat în 5 lobi aproape egali; fruct uscat, divisându-se la maturitate în 4 nucule monosperme.

V. officinalis L. (*V. oficială*. Vulg. [Loc alb]). Spice filiforme, paniculate. Frunze ovat-oblonge, trifide, laciniate ori crenate, în pețiol lat-contrase. Flori deschis-purpuri. ☉ Iunie-Septembrie. Locuri ruderaie, pe lângă drumuri, garduri. Comun pretutindeni.

Fam. [Loc alb]. LENTIBULARIEE.

Flori ermafrodite, neregulate. Calice persistent, gamosepal, mai mult sau mai puțin bilabiat, cu 2-5 divisiuni. Corolă gamopetală, caducă, bilabiată sau personată, cu busa inferioară prelungită în pinten. Stamine 2, inserate la baza busei superioare, cu antere uniloculare, introrse. Stil scurt; stigmat bilabiat, cu busa superioară foarte scurtă. Ovariu super unilocular, multiovulat. Fruct capsular, unilocular, polysperm, cu dehiscență neregulată, bivalv sau pixidiform. Seminte mici, rugoase; albumen nul.— Erburii perene, aquatice sau trăind în mlaștină. Frunze lipsite de stipulă, aeriene și atunci întregi, dispuse în rosete radicale, sau submergiate și atunci multisecate, mai mult sau mai puțin munit de vesicule, dispuse dealungul ramurilor. Flori solitare sau în raceme scurte la extremitatea unor lungi pedunculii nudi.

Genul *Utricularia* L.

Utricularia L. (Utricularie). Calice cu 2 buse întregi sau aproape întregi; corola personată, cu gâtul de ordin arhic, cu busa superioară emarginată sau întregă, mai scurtă decât cea inferioară care este mai mare și întregă; capsula deschizându-se neregulat sau circular deasupra busei.— Plante plutind în ape; frunze submergiate, multisecate, al-

terne, mai mult sau mai puțin munit de vezicule operculate; flori galbene, în raceme laxe, terminale, purtate de lungi pedunculii erecti, aeriini.

U. vulgaris L. (U. comună). Frunze în toate părțile patente, penat-multipartite, laciniile capilare, depărtat și subtil-spinose. Pintenii oblong-conici, descendenți. Busa superioară a corolei de lungimea palatului umflat. Antere concrescute. Floii întunecat-galbene. 4 Iunie-August. În apele stagnante și lin curgătoare. Comun în Delta Dunărei.

Fam. [Loc alb]. PRIMULACEE

Flori ermafrodite, regulate. Calice gamosepal, tubulos, persistent sau caduc, cu 5 rar 4-7 diviziuni. Corolă gamopetală, hypocateriformă, infundibuliformă, subcampanulată sau rotată, caducă sau marcescentă, cu 5 rar 4-7 diviziuni alterne cu acelea ale calicelui. Stamine inserate pe tub sau la gâtul corolei, în număr egal și opuse diviziunilor corolei; antere biloculare, introrse. Stil simplu; stigmat întreg. Ovariu super, infer în genul *Samolus*, unilocular multiovulat. Fruct capsular, polisperm, deschizându-se în atâtea valve, câte diviziuni calicinale sunt, mai rar printr'un opercul (*pixidă*). Seminte sessile; albumen carnos sau subcoriace. — Erburii perene, rar anuale. Frunze simple, rar penatipartite-pectinate, opuse, rar alterne, adesea dispuse în rosetă radicală, lipsite de stipuli. Florii axilare sau terminale, solitare sau în raceme, sau verticilate, sau reunite în umbelle la vârful unui lung peduncul nud.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Ovariu liber.
2. Corolă rotată cu un tub foarte scurt.
3. Capsula dehiscentă prin valve longitudinale . . . *Lysimachia* L.
- 3.* Capsula dehiscentă printr'un opercul . . . . . *Anagallis* L.
- 2.* Corolă cu un tub evident ovat . . . . . *Androsace* L.
- 1.* Ovariu semi-infer . . . . . *Samolus* L.

Genul *Lysimachia* Tournef.

Lysimachia Tournef. (*Lisimachie*). Calice cu 5 diviziuni; corolă rotată, cu tub foarte scurt, cu limb cu 5 diviziuni; sta-

mine 5, libere sau reunite prin baza filamentelor lor, inserate pe gâtul corolei; capsulă deschizându-se la vîrf prin 2-5 valve.—Frunze opuse sau verticilate; flori galbene, axilare, solitare sau în racem terminal.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpină erectă . . . . . L. vulgaris L.
1* Tulpină prostrată, repentă . . . . . L. Numularia L.

L. vulgaris L. (L. comună. Vulg. [Loc alb]). *Tulpină erectă*. Frunze opuse ori verticilate, oblong-lanceolate ori late, pe fața inferioară subvilose. Pedunculii erecti, alterni ori verticilați, racemoși, racemi paniculați. *Laciniile corolei ovate*, acutiuscule, detot întregi, *pe margini glabre*. Stamine 5, de la basă până la mijloc concrescute. Flori aurii galbene. 4 Iunie-Iulie. În locuri mlăștinose, pe malurile pâraielor și a bălților. Comună pretutindena.

OBSERVARE.—*L. punctata* L. diferă prin laciniile corolei, ce sunt glandulos ciliate pe margini.

L. Numularia L. (L. Numularie. Vulg. [Loc alb]). *Tulpină prostrată, repentă*. Frunze opuse, cordat-subrotunde. Pedunculii axilari, solitari, mai scurți decât frunzele. *Laciniile calicelui cordate*. 4 Iunie-Iulie. Fînețe și păduri umede, locuri mlăștinose. Comun pretutindenă.

Genul *Anagallis* Tournef.

Anagallis Tournef. (Anagalidă). Calice cu 5 divisiuni; corolă rotată, cu 5 divisiuni întregi, cu tub aproape nul; stamine 5, inserate la baza divisiunilor corolei, cu filamente bărböse; capsulă deschizându-se circular printr'un opercul (*piridă*).—Frunze opuse, rar verticilate câte 3; flori axilare solitare.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori de colóre roșie-întunecată . . . . . *A. arvensis* L.
1* Flori de colóre albastră . . . . . *A. caerulea* L.

***A. arvensis* L.** *A. phoenicea* Lam.; *A. mas* Vill. (A. de câmp. Vulg. *Scânteuță* [loc alb]). Tulpină difusă. Frunze opuse, ori

câte 3, sessile ovate. Laciniile corolei crenulate, *mărunt glandulos-ciliate*, puțin mai lungi decât calicele. Pedunculul mai lungi decât frunzele. *Flori de colóre roșie-întunecată*. ☉ Iulie-August. Locuri inculte și cultivate, agrii, etc. Comună pretutindenea.

A. coerulea Schreb. (A. albastră). Tulpină difusă. Frunze opuse, orî câte 3, sessile, ovate, *laciniile corolei* crenulate, *mai de tot neglanduloase* și puțin mai lungi decât calicele. Pedunculul subegal de lungi cu frunzele. *Flori albastre*. In aceleași locuri cu specia precedentă.

Genul *Androsace* Tournef.

***Androsace* Tournef.** (*Androsace*). Calice 5-fid. Corolă infundibuliformă saū în cupă, cu 5 lobi de ordinar întregi, gâtuită la gât, adesea munită de apendice scurte, cu tub mai scurt decât calicele și cu mult mai scurt decât diametrul limbului. Antere obtuse. Stil foarte scurt. Capsulă globuloasă, deschidându-se în 5 valve de la basă către vîrf. Placenta globulos. Semințe puțin numeroase. (3-5).

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Scap puberul, perii foarte scurți stelulați. Fornicele constringend gâtul . . . . . **A. elongata** L.
- 1.* Scap përos, perii articulați. Fornicele neconstringand gâtul . . . . . **A. maxima** L.

A. elongata L. (A. elongată). Rădăcină simplă, încoronată cu rosula de frunze. *Frunze lanceolate, dentate, pe margini deîmpreună cu scapul și cu umbela puberule, perii foarte scurți, stelulați*. Calicele mai lung decât corola. Corolă albă, fornicele gălbiniu. *Fornicele constring gâtul*. ♂ Iulie-August. Locuri inculte, agrii și câmpii nësipöse. Intre Greci și Măcin.

A. maxima L. (A. [Loc alb]). Rădăcină simplă, încoronată cu rosula de frunze. Frunze eliptice, orî lanceolate, dentate. *Scapul și cu umbela përoși, perii articulați*. Calice mai lung decât corola, fructifer foarte mare. Corolă albă orî puțin roșietică, gâtul gălbiniu. *Fornicele erecte neconstringend gâtul*. ☉ Aprilie-Maiu. Câmpuri nesipöse, locuri inculte, coline. Constanța, Murfatlar, între Greci și Măcin.

Genul *Samolus* Tournef.

Samolus Tournef. (Samol). Calice campanulat, cu 5 divisiuni; corolă subcampanulată, cu 5 divisiuni, munită la vîrf de 5 solți alterni cu lobiî corolei; stamine 5, inserate pe tub și opuse lobilor corolei; ovariu infer; capsulă deschîndu-se la partea superioară prin 5 valve. — Frunze întregi, cele inferioare în rosetă, cele-lalte alterne, florî în racem terminal.

S. Valerandi L. (S. [Loc alb]). Plantă erectă. Frunze obovate, ori oblonge, obtuse. Racemî la urmă elongați. Bracteele la mijlocul pedicelului. Capsulă subglobosă. Florî albe. Locurî umede, uliginose și inundate, mlaștinî sărate. Comună. Mamaia, în Delta Dunărei la Kara-Orman, etc.

Fam. [Loc alb]. **GLOBULARIEE.**

Florî ermafrodite, neregulate. Calice gamosepal, persistent, tubulos, cu 5 divisiuni inegale, cu gâtul închis prin perî. Corolă gamopetală, tubulosă, bilabiată, rar subunilabiată, cu busa inferioară mai mare, 3-lobată. Stamine 4, prin abortarea celei posterioare, lung exserte, inserate la gâtul corolei; antere cu 2 loge divaricate, reunite-confluente la vîrf, deschîndu-se printr'o crăpătură comună. Stil simplu, terminal, filiform; stigmat întreg sau bifid. Ovariu super, unilocular, uniovulat. Fruct uscat, monosperm indehiscent *achenă*, inclusă în calice. Sămînță munită de un albumen cărnos. — Erburî perene cu frunze alterne, întregi, coriace, persistente, adesea dispuse în rosetă, fără stipulî. Florî sessile sau apropiate în capitul compact pe un receptacul comun munit de paiete și înconjurat de un involucru comun.

Genul *Globularia* Tournef.

Globularia Tournef. (Globularie). (Caracterele familiei).

G. Willkommii Nym. (G. lui Willkomm). Plantă erbacee. Frunze radicale spatulate, emarginate, pe tulpină mai multe, lanceolate. Florî violaceu-albastre. ♀ Maiu-Iunie. Coline petroase. Rară.

Fam. [Loc alb]. **PLUMBAGINEE.**

Flori ermafrodite, regulate. Calice gamosepal, tubulos, persistent, de ordinari scarios, cu 5 coste și cu 5 dinți. Corolă marcescentă, când gamopetală, tubuloasă, 5-partită, când cu 5 petale libere, unguiculate, în preflorescență răsucită. Stamine 5, opuse petalelor sau lobilor corolei, inserate la baza petalelor sau pe un disc; antere biloculare, introrse. Stile 5, libere sau reunite în o parte a lungimei lor; stigmatе libere, filiforme. Ovariul super, unilocular, uniovulat, munit la vârful de 5 îndoituri în stea. Fruct închis în calice, unilocular, monosperm, membranos, indehiscent, sau deschizându-se în 5 valve sau circular și neregulat. Seminte munitе de un albumen făinos. — Erburile perene cu frunze toate radicale, întregi, lipsite de stipuli; flori apropiate în capitul pe un receptacol comun, munit de paiete și încunjurat de un involucre polifil.

Genul *Statice* Wild.

Statice Wild. (*Statice*). Calice cu tub munit de 5 unghiiuri, cu limb 5-10-partit. Corolă cu petale libere sau lipite numai la basă, mai rar lipite în tub. Stamine inserate la baza corolei. Stile glabre, libere sau lipite numai la basă; stigmatе filiforme-cilindrice. — Scapuri ramose; spicule munitе de 3 bractee și formând spice.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. *Tulpina rotundă.*
2. *Ramurile infime sterile.*
3. *Tulpina glabra, netedă.*
4. *Ramuri erect-patente . . . . . S. Limonium L.*
- 4.* *Ramuri foarte patente . . . . . S. Gmelini Willd.*
- 3.* *Tulpina granulat-scabră . . . . . S. caspia Willd.*
- 2.* *Ramuri toate florifere.*
5. *Tubul calicelui glabru . . . . . S. Besseriiana Schult.*
- 5.* *Tubul calicelui pѐros . . . . . S. latifolia Smith.*
- 1.* *Tulpină angulat-sulcată, unghiurile aripate . S. tatarica L.*

S. *Limonium* L. (S. [Loc alb]. Vulg. *Limba pescelui*). Frunze oblonge ori obovate, mucronate, în pețiol îngustate, glabre,

1-nervate. *Tulpină* erectă, rotundă, *glabră*, în partea superioară ramificată, *ramuri erect-patente*, subcorimbóse, ramurile la urmă reflecte. Ramurile infime sterile. Spice unilaterale, flori indesuit-apropiate. Bractea interioară încinsă cu o margine lată scarioasă. *Dinții calicelui ovați, acufi*. ♀ Iulie-August. Prin fînețele nésipóse și umede din Delta Dunărei în insula Leti.

S. Gmelini Willd. *Frunze* oblong-obovate, ori obovate mucronate, în pețiol atenuate, glabre, 1-nervate. *Tulpină* erectă, *rotundată*, glabră ori pubescentă, de la mijloc ramificat-paniculată, *ramuri foarte patente, ramurile recurbate*, ramurile infime sterile. Spice unilaterale. Flori foarte apropiate. Bractea interioară cu o margine lată scarioasă. *Dinții calicelui ovați, acufi*. Flori violaceu-cerulee. ♀ Iulie-August. În stepe și în regiunea maritimă.

S. caspia Willd. (S. [Loc alb]). *Frunze* obovate, ori lanceolat-cuneate, în pețiol atenuate, scurt-mucronate, 3-nervate, glabre. *Tulpină* foarte ramificată, paniculată, granulatá-scabrá. *Ramuri* inferioare sterile. Spice scurte, flori indesuite. Bracteele exterioare tóte, cele inferioare de la mijloc până la vîrf alb-scariose. *Dinții calicelui ovați, scurt-acuminați, subtil denticulați*. Flori cerulee. ♀ Iulie-August. În regiunea maritimă comună.

S. Besseriána Schult. (S. Besseriána. Vulg. [Loc alb]). *Plantă glabră*. *Frunze* oblong-lineare, ori oblonge, acuminate, plane, asperule în pețiol angustate. *Tulpină* erectă, spre vîrf ramificată, *ramuri triquetre*, subulate. Fasciculele florilor 2-flore, depărtate, spicate, 1-bracteate, bractea ovată ori lanceolată, acuminat-cuspidată, una dintre flori este sessilă, ceialaltă subpedicelată, fie-care 3-bracteolată, două din aceste bracteole conforme cu bractea fasciculelor, cea de a treia eliptică, tricuspidată. *Tubul calicelui glabru, limb 5-fid, lacinii lanceolate, acute*, la basă atingându-se. Petale subegal de lungi cu limbul calicelui. ♀ [Loc alb]. În stepe și coline aride și petróse. Foarte comună pretutindenea.

S. latifolia Smith. (S. cu frunze late). *Plantă pubescentă peste tot cu peri subfasciculați*. *Frunze* eliptice, ori eliptic-oblonge, în pețiol decurente, mucronate. *Tulpină* erectă, spre vîrf foarte ramificată, *ramuri divaricate, tóte fructifere*.

Squame brune, ovat-lanceolate, orî lanceolate, spre basă membranaceu-marginate. Fasciculele florilor subbiflore, distante, spicate. Bractee (mai adese-orî) 3, lat-eliptice, orî sub-orbiculare, obtuse orî emarginate, pe margini scariöse. *Tubul calicelui përos*, limb semi-5-fid, laciniî ovate, obtuse, crenate, de 2 orî mai lungi decât limbul petalelor. 4 [Loc alb]. In finețe: Constanța, Mangalia, între Medgidia și Cernavoda, etc.

S. tatarica L. (S. tatarică. Vulg. [Loc alb]). Frunze oblong-ovate, acuminat-cuspidate. *Tulpinã erectã, angulat-sulcatã, unghiuri aripate*. Bractee îngust-scarios-marginate. Calice pelucid-niveu. Corolã puțin mai lungã decât calicele, de culoare roseã. 4 [Loc alb]. In Dobrogea meridionalã.

Fam. [Loc alb]. PLANTAGINEE.

Florî ermafrodite, rar unisexuate, regulate. Calice persistent cu 4 rar 3 divisiuni, mai mult sau mai puțin profunde. Corolã gamopetalã, scariösã, persistentã, cu 4 rar 3 divisiuni în preflorescență imbricatã. Stamine 4, alterne cu divisiunile corolei, inserate la baza corolei sau pe receptacul, lung proeminente la antesã; antere biloculare, in-trorse. Stil simplu, fliform, terminal; stigmat întreg sau bilobat. Ovariũ super, cu 1-2 loge uni-multiovulate, câte-odatã subdivisate în 2 loge secundare printr'o despãrțiturã falsã. Fruct capsular, membranos, deschidându-se circular printr'un opercul (*pixidã*, cu 2 loge mono-poli-sperme, câte-odatã subdivisate printr'o despãrțiturã falsã; mai rar fruct osos, indehiscent, unilocular, monosperm (*achenã*). Semințe cu testa devenind mucilaginos prin umiditate; albumen cãrnos.—Erburî anuale sau perene, acaule sau caulescente. Frunze simple, pețiolate sau sessile, lipsite de stipuli, dispuse în rosetã în speciile acaule sau caulescente. Flori reunite în spice dense la vârful unor lungi pedunculî radicali sau axilari, mai rar solitare sau subsolitare.

Genul *Plantago* Tournef.

Plantago Tournef. (Plantaginã). Florî ermafrodite; calice cu 4 divisiuni; corolã hypocrateriformã, cu 4 divisiuni; sta-

mine inserate pe tubul corolei; fruct capsular, membranos, deschizându-se circular printr'un opercul, cu 2 loge uni-multioovulate, câte-odată subdivisate printr'o despărțitură falsă. Flori dispuse în spic.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. In locul tulpinei un peduncul radical nefoliat.
Frunze radicale.
2. Tubul corolei glabru.
3. Frunze radicale ovate orî eliptice.
4. Peduncul radical subegal de lung cu frunzele radicale . . . . . P. major L.
- 4.* Peduncul radical mult măi lung decât frunzele radicale.
5. Capsula 4-spermă . . . . . P. Cornuti Gouan.
- 5.* Capsulă 2-spermă . . . . . P. media L.
3. Frunze radical-lanceolate . . . . . P. lanceolata L.
- 2.* Tubul corolei vilosul . . . . . P. maritima
- 1.* Tulpina foliată și ramificată . . . . . P. arenaria W. Kit.

P. major L. (P. mare. Vulg. *Pallagină*, *Platagina*). Frunze pețiolate, ovate orî eliptice, subdentate, glabre, orî dispars pubescente, 5-9-nervate. *Pedunculă radicală* ascendenți, rotunđi, obsolet striaiți, *subegal de lungi cu frunzele radicale*. Spic linear-cilindriform, elongat. Bractee ovate, obtusiuscule, carinate, pe margini membranacee, subegal de lungi cu calicele. *Capsulă 8-spermă*. *Tubul corolei glabru*. 4 Iulie-August. Pășuni umede. Intre Constanța și Mangalia, între Medgidie și Cernavoda, etc.

OBSERVARE. — *P. major* L. β. *minima*; *P. minima* Dc. este o formă mai mică cu frunze 3-5-nervate, cu spic măi scurt și măi lax.

P. Cornuti Gouan. (P. [Loc alb]). Frunze pețiolate, ovate, orî eliptice, de tot întregi, orî subdentate, glabre, 5-7-nervate. *Pedunculă radicală* erectă, profund-striaiți, *de 2-3 orî măi lungi decât frunzele radicale*. Spic linear-cilindriform. Bractee ovate, obtuse, carinate, pe margini membranacee, de jumătate cât calicele. *Capsulă 4-spermă*. *Tubul corolei glabru*. Spic aprópe negru. 4 Iulie-August. In finețe sárate. In stepe la Kara-Orman (Delta).

P. media L. (P. mijlocie. Vulg. [Loc alb]). Frunze eliptice, subdentate, 7-9-nervate, pe ambele fețe hirte, la basă con-

trase în pețiol scurt și lat. *Peduncul radical* rotund, *subtil striat*. Spic oblong-cilindriform, indesuit. *Bractee* ovate, acutiuscule, glabre, *cu margini membranacee*. *Tubul corolei glabru*. *Capsulă 2-3-spermă*. ♀ Maiu-Iunie. În finețe, pășuni. Comună pretutindeni.

P. lanceolata L. (*P. lanceolată*). Frunze lanceolate, la ambele capete angustate, subdenticulate, 3-6-nervate, glabre ori hirsute. *Peduncul radical 5-sulcat*. Spic ovat ori oblong-cilindriform, indesuit. *Bractee* ovate, angustat-acuminate, scariose, glabre. *Laciniile laterale ale calicelui* naviculare, la vârful obtus acuminate, *pe margini glabre*. *Capsulă 2-spermă*. *Tubul corolei glabru*. ♀ Aprilie-Maiu. În finețe și pășuni. Comună pretutindeni.

P. maritima L.; *P. graminea* Lam. (*P. maritimă*). Frunze lineare ori lanceolat-lineare, la ambele capete angustate, de tot întregi, ori și dentate, pe margini glabre ori setulos-ciliate, cărnoase, 3-nervate, nervure egal distante. *Peduncul radical* rotund. Spic linear-elongat, cilindriform, indesuit. *Bractee* ovate, acutiuscule, cu margini membranacee, partea membranacee egal de lată cu cea erbacee, cele posterioare erbaceu-carinate, carina acută. *Tubul corolei vilosul*. *Capsulă 2-spermă*, ♀ Iulie-Octombrie. În locurile umede din regiunea maritimă. Constanța, Mangalia, în Delta Dunărei foarte abondantă.

Variază:

α. *genuina*. Frunze glabre de tot întregi (*P. maritima* Roth.). Forma cu frunzele foarte înguste (*P. Walfenii* Willd. non M. et Koch).

β. *dentata* [loc alb]; *P. dentata* Roth. Frunze glabre, pe margini cu vre-o câți-va dinți elongați.

γ. *ciliata* [loc alb]; *P. Walfenii* M. et K. non Willd.; *P. aspera* Gaud.; *P. alpina* Siebr. non L.; *P. graminea* Schleicher non Dc. Frunze setulos-ciliate, de tot întregi ori cu unul sau doi dinți.

P. arenaria W. Kit. (*P. de nășipuri*). Tulpină erbacee, erectă, *ramificată, foliată*. Frunze lineare, de tot întregi, ori și subdentate. Spice ovate-oblonge, *indesuit imbricate*. *Bractee* infime subrotund-ovate, erbaceu-aristate, cele superioare spatulate, foarte obtuse. *Laciniile anterioare ale calicelui* oblic-

spatulate, fôrte obtuse, cele posteriôre lanceolate, acute. ☉
Iulie-August. În locurî nêsipóse. Mamaiakioi, Hirşova, Karakioi, în Delta Dunărei în insula Leti.

Fam. [loc alb]. **SALSOLACEE.**

Florî ermafrodite, monoice, dioice sau poligame. Periant persistent, erbaceu sau cãrnos-indurat, accrescent dupã antesã, cu 3-5 divisiuni libere sau connate, în preflorescență quinconcialã; periant nul în unele florî femele, și înlocuit prin 2 bractee opuse, accrescente, în formã de valve. Stamine 5 sau mai puține prin abortare, libere sau reunite prin baza filamentelor lor, opuse divisiunilor periantului, inserate pe receptacul sau pe un disc; antere biloculare, întrorse. Ovariu super, rar infer, unilocular, uniovulat, coronat de 2-3-4 stile reunite la basã. Fruct monosperm, indehiscent, cu pericarp membranos sau coriace, liber sau înduviat de periantul accrescent. Sãmînță lenticularã sau reniformã, orisontalã sau verticalã, cu testa membranos sau crustaceu; albumen abundant sau nul, încunjurând un embrion spiral, sau încunjurat de un un embrion anular sau semi-anular.—Erburi anuale sau perene. Frunze alterne, rar opuse, întregi, sinuate, dentate sau penatífide, lipsite de stipulî. Florî mici, numerose, verđi sau roșietice, nude sau însoțite de 1-2 bractee laterale, rar solitare, de ordinar reunte în glomerule, în cime sau în panicule.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Florî tóte ermafrodite.
2. Periant cãrnos, întreg. Tulpinã fãrã frunze, articulatã. Stamine 1-2 . . . . . *Salicornia* L.
- 2.* Periant caliciform, 5-fid, ori 5-partit, ori și 5-foliolat. Tulpinã foliatã, continuã (nearticulata).
3. Frunze îngust-lineare, setacee, cilindrice ori subulate.
4. Embrion spiral.
5. Periant 5-partit, neapendiculat.
6. Stil lipsesce. Frunze cãrnóse. Plantã glabrã . . . *Suaeda* Forsk.
- 6.* Stil distinct. Plantã glabriusculã ori sur-përósã. *Halimolobos* Mey.
- 5*. Periant 5-foliolat, transversal-carinat ori apendiculat . . . . . *Salsola* L.

- 4.* Embrion periferic.
 7. Stamine 3 . . . . . *Polycnemum* L.
 7.* Stamine 5 . . . . . *Kochia* Roth.
 3. Frunze late.
 8. Stamine inserate pe un inel cărnos ce încinge
   ovariul . . . . . *Beta* L.
 8.* Stamine inserate la baza periantului.
 9. Periant uscat . . . . . *Chenopodium* L.
 9.* Periant cărnos devenit o bobită . . . . . *Blitum* L.
 1.* Flori dicline.
 10. Flori monoice ori poligame. Stamine 3-5 . . . *Atriplex* L.
 10.* Flori monoice. Stamine 1 . . . . . *Ceratocarpus* Burb.

Genul *Salicornia* Tournef.

Salicornia Tournef. (Salicornie). Flori ermafrodite sau polygame, ascunse în nisce escavațiunii ale rachisului. Calice utriculos, trunctat sau denticulat la vîrf, la sfîrșit suberos, apter sau încunjurat la partea superioară de o aripă membranosă transversală foarte scurtă. Stamine 1-2, cu filamente scurte și gróse, sau subulate. Stile 2. Fruct comprimat, învelit de calice, închis, cărnos, apter sau puțin aripat; pericarp membranos, distinct sau aderent de sîmînță. Sîmînță cu tegument simplu sau duplu. Embrion când central și învelit de albumenul excentric, când periferic, semi-anular și acoperind partea laterală a unui albumen central.

S. herbacea L. (S. erbacee. Vulg. *Iarba porcului*, [loc alb]). Tulpină erbacee, ramificată, articulată, articulii spicelor de ambele laturi 3-flore. Periantele dispuse în triunghi. Sîmînțe pubescente, netede. ☉ August-Septembre. În regiunea maritimă și prin locurile sărate. Comună.

Variază:

β. *major* Uechtr [Loc alb]. Pe lângă lacul Babadagh aprópe de Zibil.

Genul *Suaeda* Forsk.

Suaeda Forsk. (Suedă). Flori ermafrodite sau poligame. Calice urceolat, cu 5 sepale egale, gróse, cărnoșe, la sfîrșit umflate și bacciforme, câte-odată subscarioșe și lipsite de aripă sau de apendice. Stamine 5, cu filamente filiforme. Stil nul; stigmat 3, rar 4-5. Fruct comprimat, învelit de calicele închis și neapendiculat; pericarp foarte subțire și ne-

aderent. Sămênță verticală, lenticulară, cu tegumente duple, cu testa crustaceă. Albumen nul, sau divizat în 2 grămeși așezate pe laturile embrionului; acesta gros, învârtit în spirală plană; radica externă și inferă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. [Loc alb] . . . . . *S. maritima* Dum.
 1.* [Loc alb] . . . . . *S. splendens* Gr. et Godr.

S. maritima Dum.; *S. chenopoidioides* Pall.; *Schoberia maritima* C. A. Meyer; *Chenopodium maritimum* L. (*S. maritimă*). Plantă erbacee, glabră. Frunze semicilindriforme, acute. Stile 2. Laciniile periantului carinate. Sămênțe lucitoare, spre margini subtil striat-puntate. ☉ August-Sept. În regiunea maritimă și stepele aride. Fôrte comună și cu deosebire în Delta Dunărei.

S. splendens Gr. et Godr. [Loc alb]. Pe malul lacului sărat Razim (Janka).

Genul *Halimoenemis* Mey.

Halimoenemis Mey. (*Halimoenemis*). [Loc alb].

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Filamente 5. Plantă glabriusculă . . . . . *H. crassifolia* C. A. Mey.
 1.* Filamente 3, rare-orî 2. Plantă sur-pêrosă . . . *H. Volvox* C. A. Mey

H. crassifolia C. A. Meyer. (*H.* cu frunze grase). Plantă la început mai mult orî mai puțin indesuit pubescentă, orî glabriusculă, *la urmă mai de tot glabră*. Tulpină erectă, orî mai rar procumbentă, dela basă fôrte ramificată, rare-orî subsimplă. Ramurile inferiôre opuse, cele superiôre și cele supreme alterne și cu deosebire la vârîf de la flóre la flóre flexuôse. Frunze cãrnôse, semi-rotund filiforme, recurbat-patente. *Florî alterne mai indesuit orî mai lax spicate*, glabre și la vârîf mai adese-orî puberule. Filamente 5. [Loc alb]. Pe lângă lacul sărat Razim (Janka), lângă Kalika și Sarnosa.

H. Volvox C. A. Meyer; *Salsola lanata* Bmg. (*H. Volvox*). *Plantă alipit sur-pêrosă*. Tulpină în partea inferiôră brachiat (cruciat) mai în sus altern ramificată. Frunze semi-

rotund filiforme, la urmă varii curbate și flexuoase. *Flori alterne, solitare*, foarte depărtat spicate. Filamente 3, rareori 2. [Loc alb]. Pe țărmul mării și a lacurilor sărate. Comună.

Genul *Salsola* Gaertn.

Salsola Gaertn. (Salsolă). Flori ermafrodite. Calice cu 5, rar cu 4 sepale aripate transversal. Stamine 5, rar 3, cu filamente lineare și mai adesea dilatate la basă și lipite în foarte scurtă cupulă. Stil de ordină elongat; stigmat 2 rar 3. Fruct deprimat, învelit de calicele capsuliform și munit de 5 aripi întinse în stea; pericarp uscat și membranos, rar cărnos și subbacciform. Sămânță orizontală, subglobuloasă, cu tegument simplu și membranos. Albumen nul. Embrion verde, învârtit în helice; radica terminând spirala.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze subulate, la vîrf spinose . . . . . *S. Kali* L.
1.* Frunze lineare, scurt mucronate . . . . . *S. Soda* L.

S. Kali L.; *Kali tragus* Scop. (S. [Loc alb]). Plantă erbacee, cu perii scurți cam îngroșați, orii și glabră, difus ramificată. *Frunze subulate, la vîrf spinose, patente*. Flori axilare solitare. Periantul fructului cartilagineu, fără nervure, laciunii acuminate, la vîrf membranacee, la mijloc transversal-carinate, orii tot aici cu un apendicel subrotund, patent și de lungimea periantului. ☉ Iulie-August. În regiunea maritimă și în Delta Dunărei pretutindeni, prin locuri ănesipose și subsalse, foarte comună.

Variază:

α. vulgaris [loc alb]; *S. Kali* L. Periant roșcat-marginat, apendicelul dorsal ajungînd până la vîrfurile laciunilor.

β. brevimarginata [loc alb]; *S. Tragus* L. Apendicelul laciunilor periantului foarte scurt, formînd numai o margine scurtă, cartilaginee.

γ. mixta [loc alb]. Mai multe periante ca în var. *α* și *β*. amestecate cu altele mai puține din var. *α*. pe aceeași tulpină.

S. Soda L. (S. Sodă. Vulg. [Loc alb]). Plantă erbacee, ra-

mificată, ramuri ascendente. *Frunze lineare, semirotunde, acutiuscule, scurt mucronulate*. Periantul fructului membranaceu, laciniile la mijloc transversal-carinate. ☉ Iulie-Sept. In regiunea maritimă. Vara.

Genul *Polycnemum* L.

Polycnemum L. (*Polycnem*). Flori ermafrodite; periant cu 5 divisiuni libere; stamine 1-3 sau 5, cu filamente reunite la basă; fruct monosperm, indehiscent. — *Frunze lineare-subulate, dilatate membranose la basă, sessile; flori sessile, solitare sau geminate la subsuora unei frunze, însoțite de 2 bractee laterale, scariose*.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Bractee abia atât de lungi cât periantul . . . . *P. arvense* L.
- 1.* Bracteele mai lungi decât periantul . . . . . *P. majus* A. Br.

P. arvense L. (*P. de câmp. Vulg. [Loc alb]*). *Frunze rigide, triangular subulate, mucronate. Flori axilare, sessile. Bracteele abia atât de lungi cât periantul.* ☉ Iulie-August. Locuri nésipóse și argilóse, pe lângă drumuri, agrii. Comună pretutindenii.

P. majus A. Br. (*P. mare. Vulg. [Loc alb]*). *Frunze rigide, triangular-subulate, mucronate. Flori axilare, solitare, sessile. Bracteele mai lungi decât periantul.* ☉ Iulie-August. Impreună cu specia precedentă. Fórte comună pretutindenii.

Genul *Kochia* Roth.

Kochia Roth. (*Kochia*). Flori ermafrodite sau poligame prin abortare. Calice urceolat, 5-fid, cu divisiuni prezentând la sfirșit pe spinarea lor apendice spiniforme întinse, sau aripă membranóse transversale. Stamine 5, de ordinar exserte. Fruct deprimat, coriace, acoperit de calicele încunjurat de o aripă membranósă transversală sau de apendice spini-forme întinse în stea. Sēmēnță rostelată sau subumbilicată. Embrion anular sau subanular.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Laciniile periantului cu apendiculi rotundați ori scurt trigonali.

2. Plante erbacee.

3. Frunze subulat-filiforme, pe fața inferioară sul-

cate . . . . . K. *arenaria* Roth.

3 * Frunze linear-lanceolate, ciliate . . . . . K. *Scoparia* Schrad.

2.* Plante sufruticose. Frunze lineare, plane . . K. *prostrata* Schrad.

1.* Laciniile periantului cu apendiculi conici, spi-

niformi. Plantă erbacee anuală . . . . . K. *hirsuta* Nolt.

K. *arenaria* Roth.; *Salsola arenaria* W. Kit.; *Willematia arenaria* Maerkl.; *Chenopodium arenarium* Fl. d. West. (K. de năsipuri. Vulg. [Loc alb]). Plantă erbacee, hirsută. Frunze subulat-filiforme, subcărnoase, pe fața inferioară cu un sul longitudinal. Flori subterne, axilare, sessile. Apendiculi periantului fructifer subrombei, neegali. ☉ Maii-Iulie. In stepe. Pretutindenea.

Variază:

a. longifolia [loc alb]; *Camphorosma monspeliaca* Poll. Frunzele florale mult mai lungi decât florile.

β. brevifolia [loc alb]; *Camphorosma acuta* Poll. Frunzele florale de lungimea florilor ori și numai ceva mai lungi.

K. *Scoparia* Schrad.; *Chenopodium Scoparia* L. (K. de mături. Vulg. Mături). Planta erbacee, pubescentă. Frunze linear-lanceolate, ciliate. Flori geminate Apendiculi periantului fructifer foarte scurți, triunghiari, acuti. ☉ Iulie-Sept. Cultivată și subspontanee.

K. *prostrata* Schrad.; *Salsola prostrata* L.; *Chenopodium angustatum* All. (K. prostrată. Vulg. [Loc alb]). Plantă sufruticôsă. Frunze lineare, plane, pubescente, ori vilos-sure. Flori subterne, axilare, sessile. Apendiculi periantului fructifer subrotunđi, ceva mai lungi decât discul. 4 Iulie-Sept. In stepe și pe țărmurile mării. Fôrte comună pretutindenî.

K. *hirsuta* Nolt.; *Salsola hirsuta* L.; *Chenopodium hirsutum* Wahlbrg.; *Echinopsilon hirsutum* Mocquin-Tand. (K. irstută. Vulg. [Loc alb]). Flori geminate, axilare. Apendiculi periantului fructifer conici, spiniformi. ☉ August-Sept. In locurile inundate din regiunea maritimă; fôrte comună și pe lângă lacul Razim și în insula lacului Sinoc, etc.

Genul *Beta* Tournef.

Beta Tournef. (Betă). Flori ermafrodite; periant urceolat, cu 5 divisiuni, cu tub acrescent, indurat, sublemnus la ma-

turitatea fructului; stamine 5; fruct subglobulos, deprimat, învelit de periantul crescut; sēmēnță deprimată-reniformă, orisontală.—Flori reunite în glomerule formând o paniculă elongată.

B. trigyna W. Kit. (S. digynă). Rădăcină fusiformă, îngroșată, la urmă ramificată, multicipită. Tulpină erectă, sulcată-angulară, simplă orî puțin ramificată. Frunzele radicale subcordat-ovate, obtuse, cele tulpinale triangular-oblonge, acute, cele supreme ovat-oblonge orî lanceolate, cele florale lipsesc. Flori 2-3 glomerate, intrerupt-spicate, spice pa iculate. Stigmate subulate, mai adeseori 3. Laciniile periantului oblonge, cuculate, semimembranacee, galbininde la fructul erect-patul. [Loc alb]. In stepe la Gavgagia, în pădurea dela Babadag, în tuferișurile dela Demirkioi.

OBSERVARE. — *B. vulgaris* L. diferă prin stigmatele 2 ovate și laciniile calicelui erbacee la fructul deflex.

Genul *Chenopodium* Tournef.

Chenopodium Tournef. (*Chenopodiū*). Flori de ordinar ermafrodite; periant erbaceū, cu 5, rar 3-4 divisiuni connate la basă, adesea crenate; stamine 5; fruct deprimat, liber, învelit de periantul neindurat, nici cārnos; sēmēnță lenticulară, orisontală.—Flori reunite în glomerule formând cime sau panicule.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze, cel puțin cele inferioare lobate orî dentate (nu de tot întregi).
2. Frunze pennatifid-sinuate. Plantă glandulos-pubescentă . . . . . Ch. *Botrys* L.
- 2.* Frunze nu penatífide. Plante nu glandulos-pubescente.
3. Frunze subrotund-rombee, subtrilobate . . . Ch. *opulifolium* Schrad.
- 3.* Frunze cordate . . . . . Ch. *hybridum* L.
4. Frunze nu cordate.
5. Frunze triangulare . . . . . Ch. *urbicum* L.
- 5.* Frunze rombeū-ovate.
6. Sēmēnțe opace, carinat-marginate . . . . . Ch. *murale* L.
- 6.* Sēmēnțe netede, lucitoare, necarinate . . . . . Ch. *album* L.
- 1.* Frunze de tot iutregi pe margini.
7. Frunze de tot glabre . . . . . Ch. *polyspermum* L.
- 7.* Frunze alburii-sur-farinate . . . . . Ch. *Vulvaria* L.

Ch. Botrys L.; *Ambrina Botrys* Moquin Tand.; *Botrydium aromaticum* Spach. (*Ch. Botrită*. Vulg. *Tămăiță*). *Plantă glandulos-pubescentă*. Frunze oblonge, subpinatifid-sinuate, obtus-dentate, cele supreme bracteeforme, lanceolate, de tot întregi. Cimele florilor dispuse în racemi elongați. ☉ Iulie-August. În locuri umede și nêsipóse: între Medgidia și Cernavoda, în Deltă aprópe de Sulina.

Ch. opulifolium Schrad. (Ch. [Loc alb]). *Frunze subrotundrombee, subtrilobate, fóрте obtuse*, eros-dentate, cele superióre eliptic-lanceolate, cime aprópe nefoliolate. *Semințe netede, lucitóre*. Ramurile, frunzele pe fața inferióră și florile fari-nate. ☉ Iulie-August. Locuri ruderale de pe lângă locuinți. Constanța.

Ch. hybridum L. (Ch. ibrid. Vulg. [Loc alb]). *Frunze cordate, dentat-angulate, unghiurile acuminate, cel intermediu mai mare, elongat*. Cime paniculate. *Semințe foveolat-punctate*. ☉ Iulie-August. Locuri cultivate și ruderale. Pretutindenea.

Ch. urbicum L. (C. urbic. Vulg. [Loc alb]). *Frunze lucitóre, triangulare, la basă în pețiol contrase, sinuat-orí repand-dentate*. Spice compuse, erecte, aprópe nefoliolate. *Semințe netede* (orí sub lupă fóрте subtil punctate). ☉ Iulie-Sept. Locuri cultivate și ruderale, pe lângă locuinți. Pretutindení.

Ch. murale L. (Ch. de ziduri. Vulg. [Loc alb]). *Frunze rombeu-ovate, lucitóre, acut-dentate*. Cyme divaricate. *Semințe opace, carinat-marginate*. ☉ Iulie-Sept. Locuri ruderale, pe lângă locuinți. Mai rar: la Kara-Hirman.

Ch. album L. (Ch. alb. Vulg. [Loc alb]). *Frunze rombeu-ovate, eros-dentate, cele superióre oblonge, de tot întregi*. Cime aprópe nefoliolate. *Semințe netede, lucitóre*. Ramurile, frunzele pe fața inferióră și calicele mai mult mai puțin fari-nate. ☉ Iulie-Sept. Locuri ruderale de prin sate. Pretutindení.

Variază:

α. *spicatum*; *Ch. album* L. Glomerule spicate.

β. *cymigerum* [loc alb]; *Ch. viride* L. Glomerule cimóse.

Ch. polyspermum L. (Ch. polisperm. Vulg. [Loc alb]). *Frunze ovate, de tot întregi, mucronate, de tot glabre*. Raceme nefoliolate. *Semințe lucitóre, fóрте subtil-punctate. Periantul fructului patent*. ☉ Iulie-August. Locuri umede, stuhării în regiunea Dunărei. Comun.

Ch. Vulvaria L. (Ch. Vulvaria. Vulg. [Loc alb]). *Frunze rombeu-ovate, de tot întregi, alburii-sur-farinate*. Raceme nefoliolate. Semințe lucitoare, foarte subtil-punctate. Plantă pic-tată. ☉ Iulie-August. Locuri ruderales, pe lângă drumuri și ziduri. Comun pretutindenți.

Genul *Blitum* Tournef.

Blitum Tournef. (Blit). Flori ermafrodite, rar polygame; periant cu 4-5 divisiuni libere și connate la basă, erbacee sau devenind cărnoase-succulente la maturitate; stamine 5 sau mai puține; fruct comprimat, învălît de periant; sēmēnță comprimată, verticală, cu testa crustaceu; embrion anular, periferic.—Flori reunite în glomerule formând spice sau panicule nude sau frunzose.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Periantul fructifer sucos, devenind o bobită . **B. virgatum L.**
- 1.* Periant nesucos.
2. Frunze peste tot verzi, lucitoare . . . . . **B. rubrum** Rchb.
- 2.* Frunze pe fața inferioară glauce . . . . . **B. glaucum** Koch.

B. virgatum L. (B. virgat. Vulg. [Loc alb]). Frunze oblong-triunghiulare, subhastate, profund-dentate. Glomerule toate axilare. *Periant fructifer bacciform*. Semințe cu o margine obtusă, pe o latură canaliculată. ☉ Iulie-August. Pe malurile înalte ale Dunării aproape de Rasova.

B. rubrum Rchb.; *Chenopodium rubrum* L. Frunze lucitoare, rombeu-triunghiulare subhastat-trilobate, sinuat dentate, dinții lanceolați. Spice compuse, foliate. *Periant fructifer nesucos*. Semințe netede, erecte, sēmēnța florei terminale a glomerulelor orizontală. ☉ Iulie-Sept.

Variază:

β. *crassifolium*; *Chenopodium crassifolium* R. et Sch. [Loc alb]. Locuri ruderales, pe lângă sate și drumuri. Comun pretutindenți.

B. glaucum Koch.; *Chenopodium glaucum* L. (B. glaucu. Vulg. [Loc alb]). Frunze oblonge, ori ovat-oblonge, obtuse, depărtat dentate, *pe fața inferioară glauce*. Spice nefoliolate. Semințe netede, erecte și orizontale. ☉ Iulie-Sept. Locuri umede. Comun.

Genul *Atriplex* Tournef.

Atriplex Tournef. (*Atriplice*). Flori monoice, dioice sau polygame; periantul florilor femele nul și înlocuit prin 2 bractee opuse, erbacee, acrescente, libere sau connate; stamine 3-5; fruct comprimat între bracteele crescute, cu sămânță verticală în fructele ce succedeză florilor femele sau deprimat, cu sămânță orizontală în fructele ce succedeză florilor ermafrodite.—Flori reunite în glomerule dispuse în racem sau în paniculă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze pe ambele fețe, ori cel puțin pe fața inferioară argintiu-glaucă, ori farinos-lepidote.
2. Periant până la basă bipartit . . . . . *A. nitens* Rebert.
- 2.* Periant dela basă până la mijloc concreșcent și alb cartilagineu.
3. Spice nude, numai la basă foliate . . . . . *A. tatarica* L.
- 3.* Spice întrerupte, foliate . . . . . *A. rosea* L.
- 1.* Frunze nici argintiu glauce, nici farinos-lepidote.
4. Frunze ovat-lanceolate . . . . . *A. oblongifolia* W. Kit.
- 4.* Frunze hastat-rombee . . . . . *A. patula* L.
- 4.** Frunze linear-lanceolate, ori lineare . . . . . *A. litoralis* L.

A. nitens Rebert. (*A.* [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Tulpină erbacee, erectă. *Frunze* cordat-triunghiulare, sinuat-dentate, pe fața superioară lucitoare, pe cea inferioară argintiu-glaucă, cele superioare dela baza triunghiulară sinuat-dentată lung acuminat, de tot întregi. *Periant fructifer ovat*, acuminat, reticulat-viros, de tot întreg, până la basă bipartit. *Flori polygame*. Sămânțe la florile feminine verticale, la cele ermafrodite orizontale. ☉ Iulie-August. Locuri ruderales, pe lângă drumuri. Comun pretutindeni.

OBSERVARE.—*A. hortensis* L. diferă prin frunzele concolore. opace și prin periantul fructifer sub-rotund-ovat.

A. tatarica L.; *A. laciniata* Koch et plur. auctor.-non L. (*A. tatarica*. Vulg. [Loc alb]). Tulpină erbacee. Frunze profund sinuat-dentate, subhastate, cele inferioare triunghiular-rombee, cele superioare hastat-oblonge. *Spice nude, numai*.

la basă foliate. Periant fructifer rombeu ori subtrilobat, dentat ori aproape de tot întreg, *dela basă până la mijloc alb-cartilagineu și concresecnt*. Fôrte comun pretutindenî.

A. rosea L.; *A. alba* Scop. (*A. rosea*. Vulg. [Loc alb]). Tulpină erbacee, divaricată. Frunze sinuat-dentate, cele inferiore rhombee, cele superiore ovate. *Spice întrerupte, foliate*. Periantul fructifer triangular-rombeu, acut, dentat, *de la basă până la mijloc alb-cartilagineu și concresecnt*. ☉ Iulie-August. Locuri ruderale. Mai rar decât speciile precedente.

A. oblongifolia W. Kit. (*A.* cu frunze oblonge. Vulg. [Loc alb]). Tulpină erbacee, erectă. Ramuri erect-patule. *Frunze inferiore ovat-lanceolate*, dentate, sub-hastate, cele superiore lanceolate, de tot întregi. *Periant fructifer ovat-rombeu*, de tot întreg, până la basă bipartit. Spice fructifere laxe, la vîrf nutante. ☉ Iulie-August. Locuri petroase și calcare. Comună.

A. patula L. (*A.* [Loc alb]). Tulpină erbacee. Ramuri inferiore divaricate. *Frunze concolore*, cele inferiore lanceolat-hastate, dentate, cele-lalte lanceolate, cele superiore lineare *Periant fructifer, hastat-rombeu*, până la basă bipartit. Spice fructifere striate. Locuri cultivate, pe lângă drumuri. Comun pretutindenî.

A. litoralis L. (*A.* [Loc alb]). Tulpină erbacee. Ramuri divaricate, ori erecte. *Frunze linear-lanceolate ori lineare*, acut-dentate ori și de tot întregi. *Periant fructifer, rombeu-ovat*, dentat. Spice stricte. ☉ Iulie-August. Pe țărmul mării, pretutindenî.

Genul *Ceratocarpus* Buxb.

Ceratocarpus Buxb. (*Ceratocarp*). [Loc alb].

C. arenarius L. (*C.* de nesipurî). Plantă stelat pubescentă și cu alți peri simpli surie ori tomentos-hirsută. Tulpină erectă ori ascendentă, mai adese-ori fôrte ramificată. Frunze opuse și alterne, sessile, cele mai mari îngust-lineare, mucronate, cele-lalte subulate, rigide, punginte, cu marginile revolute și de tot întregi. Téca celor 2 flori feminine radicale și opuse ovat-lenticulară, tomentos-hirsută, la vîrf obsolet bicornută și sterilă, ale celor-lalte flori téca este deltoidee, divaricat-

bicornută, velutin-tomentosă, corniculele elongate aristiforme și foarte rigide. [Loc alb]. Pe câmpurile nêsipóse, pe lângă drumuri. Fórte comun pretutindenă.

Variază:

β. *virens* Uechtr.

Genul *Eurotium*.

Eurotium (Euroțiú). Loc alb].

E. ceratoides C. A. Meyer. [Loc alb]. Prin locuri umede și sărate între Ienikioi și Akpunar.

Fam. [Loc alb]. AMARANTHACEE.

Flori monoice, dioice, ermafrodite sau polygame, regulate. Periant cu 3-5 divisiuni persistente, erbacee sau scarióse, libere sau comate la basă, aprópe egale, în preflorescență quinconcială. Stamine 3-5, opuse divisiunilor periantului, câte-odată alterne cu staminode, libere sau reunite prin filamentele lor; antere biloculare, introrse. Ovariú super, unilocular, uni-pluriovulat, coronat de 2-3 stile libere sau reunite. Fruct cu pericarp membranos, indehiscent sau deschidându-se, oră neregulat, oră printr'un opercul. Sămênța de ordină solitară, lenticulară-reniformă, cu testa crustaceú; embrion curbat sau anular, încunjurând un embrion făinos și central.—Erburi anuale sau perene, cu frunze întregi, alterne sau opuse, lipsite de stipulă. Flori mici, solitare la subsuóra unei bractee scarióse sau câte odată a unei frunze, și însoțite de 2 bracteole; inflorescențe compuse cele mai adese-oră din glomerule destul de dense, formând prin reuniunea lor o paniculă nudă sau frunzósă.

Genul *Amaranthus* Tournef.

Amaranthus Tournef. (Amarant). Flori polygame-monoice; periant cu 3-5 divisiuni libere; stamine 3-5, cu filamente libere; fruct monosperm, deschidându-se către mijlocul înălțimeii sale printr'un opercul.—Frunze ovale-romboidale, petiolate; flori născând fie-care la subsuóra unei bractee și însoțită de 2 bracteole laterale.

CONSPECTUL SPECIILOR

- 1 Flori pentandre . . . . . *A. retroflexus* L.
 1.* Flori triandre . . . . . *A. deflexus* L.

A. retroflexus L. *A. spicatus* Lam. (*A. retroflex.* Vulg. [Loc alb]). Glomerulele florilor spicate, *flori pentandre*, spic terminal compus. *Tulpină erectă*, përosă. Frunze ovate, acuminatë, vârful însã obtus. Bractee de 2 orî mãi lungi decât periantul, subspinos-mucronatë. Laciniile periantului linear-oblonge, obtuse orî retus-mucronulatë. ☉ Iulie-August. Locuri cultivate și nêsipöse. Pretutindenî chiar și în Delta Dunãrei.

A. deflexus L. (*A. deflex.* Vulg. [Loc alb]). Glomerulele florilor spicate, *flori triandre*, verði. Spicele fructifere nutante cãrnöse. *Tulpine prostrate*. Frunze alterne, peþiolatë, ovate ☉ Iulie-August. Pe lângã calea feratã între Constanþa și Cernavoda.

Fam. [Loc alb]. POLYGOÑEE.

Flori ermafrodite, rar unisexuate. Periant cu 5 divisiuni rar 3-4, imbricate pe un singur rënd, saũ cu 6 divisiuni, rar 4 pe 2 rënduri, erbacee saũ colorate, libere saũ connate la basã, cele interioëre adesea mãi mari, accrescente și persistente-marcescente. Stamine 4-10, inserate pe receptacul, mãi rar pe un disc hypogin, libere saũ reunite la basã, dispuse pe 1-2 rënduri, opuse divisiunilor externe a periantului, saũ câte-va alternând cu ele; antere biloculare, introrse. Stil 2-3, rar 4. Ovariũ super, unilocular, uniovulat. Fruct (*achenã*) uscat, monosperm, indehiscent, lenticular-comprimat, saũ trigon, rar tetragon, de ordinar învelit de divisiunile interne ale periantului accrescent. Sãmënþã cu testa membranos; albumen gros, fãinos saũ cornos.—Plante erbacee, fôrte rar subfrutescente, cu tulpina adesea nodorösã-articulatã, câte-odatã volubilã. Frunze alterne, munitë de stipuli intrapeþiolari adnate între ele și cu peþiolul și formând în jurul tulpinei o tãcã membranösã.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Periant până la basă 6-partit. Stamine 6 . . . . *Rumex* L.
 1.* Periant 4-5-fid, orî 4-5-partit. Stamine 5-6-8 . . . . *Polygonum* L.

Genul *Rumex* L.

Rumex L. [Loc alb]. Flori ermafrodite, polygame sau dioice; periant cu 6 divisiuni erbacee, dispuse pe 2 rânduri, cele 3 exterioare connate la basă, cele 3 interioare mai mari accrescente; stamine 6, pe 2 rânduri; stile 3, cu stigmate multifide, în smoc; fruct trigon. — Flori purtate pe pedicele articulate, reunite în verticile false formând spice dense sau întrerupte.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze la basă în peșol atenuate, rotundate, orî cordate, însă nu hastate orî sagitate.
 2. Laciniile interne ale periantului fructifer-dentate, tôte califere.
 3. Frunze palid-verșii. Dinșii laciniilor de lungi mea diametrului longitudinal al lacinii . . . *R. maritimus* L.
 3.* Frunze întunecat-verșii. Dinșii laciniilor mai scurșii decăt periantul . . . . . *R. palustris* L.
 2.* Laciniile interne ale periantului fructifer de tot întregi orî numai pușin denticulate.
 4. Verticilele de flori cu frunze fulcrante, depărtate . . . . . *R. conglomeratus* Murr.
 4.* Verticilele de flori fără frunze fulcrante, orî numai cu pușine atari frunze la basă.
 5. Frunze undulat-crispate, lanceolate . . . . . *R. crispus* L.
 5.* Frunze plane, ovat-lanceolate . . . . . *R. Patientia* L.
 1.* Frunze la basă hastate orî sagitate.
 6. Rădăcina tuberôsa . . . . . *R. tuberosus* L.
 6.* Radacină netuberôsa.
 7. Laciniile externe ale periantului refracte . . . *R. Acetosa* L.
 7.* Laciniile externe ale periantului erecte (nu refracte) . . . . . *R. Acetosella* L.

R. maritimus L.; *R. Anthoxanthum* Murr.; *R. aureus* Wister.; *R. acutus* Poll. (*R. maritimus*). Laciniile interioare ale periantului fructifer subrombee, de ambele laturi, setaceu-bidentate, la virșul lanceolat-elongat de tot întregi, tôte califere,

dinții de lungimea diametrului longitudinal a laciniilor. Verticilele cu frunze fulcrante, cei superiori confluenți. Frunze lanceolat-lineare, în pețiol îngustate. ☉ Iulie-August. Pe marginea lacurilor și mlaștinilor, pe țărmul mării. Comun, cu deosebire pe lângă Dunăre.

R. palustris Smith.; *R. maritimus* Hoffm. non L.; *R. limosus* Thuill. (*R. palustris*). Laciniile interioare ale periantului fructifer ovat-oblonge, de ambele laturi setaceu-bidentate, spre vârful lanceolat-elongat de tot întregi, toate califere, *dinții mai scurți decât lungimea periantului.* Verticiluri cu frunze fulcrante, puțin depărtate. Frunze lanceolat-lineare, orî elongat-lanceolate, în pețiol îngustate. ♂ Iulie-August. În mlaștină, pe marginea apelor. Comun cu deosebire pe lângă Dunăre.

R. conglomeratus Murr.; *R. glomeratus* Schreb.; *R. Nemo-lapathum* Ehrh.; *R. acutus* Smith; *R. paludosus* Wistr.; *R. undulatus* Schrank. (*R. conglomeratus*). *Laciniile interioare ale periantului fructifer linear-oblonge, obtuse, de tot întregi, toate califere.* Frunze infime cordat-orî ovat-oblonge, obtuse orî acute, cele intermediare cordat-lanceolate, acuminat. Ramuri foarte patente, ascendente. *Verticilele de flori cu frunze fulcrante,* numai cele supreme fără frunze. ♀ Iulie-August. În locuri umede, pe malurile apelor, mlaștină, bălți. Comun pretutindena.

OBSERVARE. — *R. sanguineus* L. diferă prin laciniile interioare ale periantului, dintre care numai una este califeră și prin verticilele de flori ce sunt fără frunze fulcrante, orî numai cele infime cu asemenea frunze.

R. crispus L. (*R. crispatus*. Vulg. [Loc alb]). Laciniile interioare ale periantului fructifer subrotunde, subcordate, de tot întregi, orî la basă denticulate, numai una orî și toate califere. Racemi nefoliați. Verticile apropiate. *Frunze lanceolate, acute, undulate, crispule.* ♀ Iulie-August. Pe lângă Rasova.

R. Patientia L. (*R. Pațienție*. Vulg. *Stevie* [loc alb]). Laciniile interioare ale periantului fructifer subrotund-cordate, obtuse, de tot întregi orî abia denticulate, numai una califeră. Racemi paniculați, nefoliați. Verticile apropiate. *Frunzele radicale și cele caulinare inferioare ovat-lanceolate,*

plane, acuminate, cele supreme lanceolate. Pețiolii canaliculați. ♀ Iulie-August. Cultivat și subspontaneu la Kara-Nasib, etc.

R. tuberosus L. (R. tuberos). *Rădăcină tuberoasă*, tuberculii linear-oblongi. Frunze hastate ori sagitate, oblonge sau ovat-lanceolate, auriculate, acute, ochreele finbriat-lacerate. *Laciniile interioare ale periantului fructifer suborbicular-cordate*, membranacee, de tot întregi, *la basă neînsemnat califere*, cele exterioare refracte. ♀ În pășunile din locurile stîncose și calcare ale munților, pe muntele Consul, la monastirea Cocos pe cruce, în munții de la Greci pe Țuțuiatu.

R. Acetosa L. (R. Macriș. Vulg. *Macriș*. *Laciniile interioare ale periantului fructifer ovat-subrotunde*, *la basă truncate ori cordate și squameform califere*, cele exterioare de jumătatea lungimei celor interne, *refracte*. Frunze hastate ori sagitate, vênose. Stipuli laciniat-dentați. ♀ Maiu-Iunie. Fînețele din păduri. Cocos, pădurea Țiganca, etc.

Variază:

a. vulgaris. Frunze sagitate ori hastate, oblonge, cele inferioare obtuse, cele superioare acute.

β. auriculata. Frunze inferioare hastat-sagitate, oblonge, cele subsecvente hastate, elongat-lanceolate, undulate, auriculele curbate, cele supreme foarte înguste, adese-ori spiral-revolute.

γ. fissus. Ca acelea de sub *β*. însă auriculele frunzelor bifide.

R. Acetosella L. (R. Acetoselă. Vulg. [Loc alb]). *Laciniile interioare ale periantului fructifer subrotund-cordate*, membranacee, verticulat-vênose, detot întregi, *fără squame egal de lungi cu nucile*, cele exterioare erecte, *alipite*. Frunze hastate, lanceolate ori lineare. ♀ Maiu-Iunie.

La forma *vulgaris* sunt frunzele lanceolate și sagitate.

La forma *angustifolia* sunt frunzele lineare ori angust-lanceolate, adese-ori cu o auriculă, rare-ori fără nici una.

Variază:

β. multifida. Mai mare, frunzele la basă cu 2-3 auricule. Pe stîncile munților: Consul, munții dintre Greci și Măcin pe Țuțuiatu, etc.

Genul *Polygonum* Tournef.

Polygonum Tournef. (*Polygonum*). Flori ermafrodite, rar polygame. Periant de ordinar colorat cu 5 rar 3-4 divisiuni, dispuse pe un singur rând, aproape egale, puțin connate la basă, marcescente, puțin sau de loc acrescente; stamine 5-8 dispuse pe 2 rânduri, cele externe alterne cu divisiunile periantului și cele interne opuse; stile 2-3, cu stigmat capitate; fruct comprimat-lenticular sau trigon, învelit de periantul persistent. — Flori sessile sau pedicelate, reunite în spice sau în raceme, mai rar solitare sau fasciculate la subsuora frunzelor.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunzele la baza îngustate ori rotundate, nici odată cordate ori sagitate.
2. Flori toate, ori cel puțin cele inferioare axilare, nici odată în spice terminale.
3. Ramuri până la vîrf foliate.
4. Nucile rugulos-striolate, subopace. Frunze lanceolate ori eliptice . . . . . *P. aviculare* L.
- 4* Nucile netede, lucitoare. Frunze lineare . . . *P. graminifolium* Wierb.
3. Ramuri (raceme) spre vîrf nefoliate.
5. Nucile subtil-rugulos-striolate . . . . . *P. Bellardi* All.
- 5* Nucile netede, lucitoare.
6. Frunze eliptice, cu marginile revolute . . . . *P. maritimum* W. K.
- 6* Frunze lineare ori linear-lanceolate, plane . *P. arenarium* W. K.
- 2* Flori în spice terminale. Stamine 5-6.
7. Frunze la basă rotundate. Rădăcină repentă *P. amphibium* L.
- 7* Frunze la basă îngustate. Plante anuale.
8. Frunze la baza îngustat-rotundate, lanceolate-lineare. Spice filiforme, laxe . . . . . *P. minus* Huds.
- 8* Frunze la basă atenuate. Frunze ovate, eliptice, lanceolate, ori oblong-lanceolate.
9. Spice indesuite, erecte ori subnutante.
10. Pedunculii și calicele glandulos-scabri. Ochree scurt-ciliate . . . . . *P. nodosum* Pers.
- 10* Pedunculii și calicele neglanduloși. Ochree lung-ciliate . . . . . *P. Persicaria* L.
- 9* Spice filiforme, laxe.
11. Flori hexandre. Ochree scurt-ciliate . . . . *P. Hydropiper* L.
- 11* Flori pentandre. Ochree lung-ciliate . . . . *P. mite* Schrank.
- 1* Frunze la basă cordat-sagitate.

12. Laciniile periantului obtus-caritate (nearipate) *P. Convolvulus* L.
 12.* Laciniile periantului membrenaceu-aripate. *P. dumetorum* L.
 [Loc alb] . . . . . *P. Rayi* Bob.

P. aviculare L. (P. [Loc alb]. Vulg. *Troscot*). *Flori axilare*
Frunze lanceolate, ori eliptice, vînoase, plane. Ochree sub-
 6-nervate, bifide, laciniile lanceolate, acuminate, la urmă
 multifide. Tulpină ramificată, *prostrată*. Ramuri până la vîrf
 foliate. *Nucile rugulos-striolate, subopace.* ☉ Iulie-Sept. Pe
 lângă drumuri, locuri inculte și ruderaie. Comun pretutindea.

Variază:

β. *erectum* Roth. Tulpină erectă. În regiunea litorală.

P. graminifolium Wierz. (P. [Loc alb]). *Frunze lineare, 1-*
nervate, ne-nervate. ori obscure venoase, plane. Ochree sub-6-
nervate, bifide, la urmă multifide. Tulpină ramificată. Ra-
 murii până la vîrf foliate. *Florii toate axilare, dispuse în spice*
terminale, laxe. Nucile netede, lucitoare. August-Octombrie
 Printre pietrele de pe malul Dunărei la Cernavoda.

OBSERVARE.—Diferă de *P. aviculare* L. cu deosebire prin frunzele li-
 neare și prin nucile netede și lucitoare.

P. Bellardi All. (P. lui Bellard). *Frunze eliptice, vînoase,*
plane, cele superioare lanceolate, acuminate. Tulpină erectă,
 ramificată. Ramuri virgatae, întrerupt spicate, *spice numai*
spre vîrf fără frunze. Ochree sub-6-nervate, la urmă multi-
 fide. *Nucile foarte subtil rugulos-striolate.* ☉ Iulie-August. Pe
 colinele din regiunea litoree și prin stepele sărate. Pretu-
 tindenea.

P. maritimum L. (P. maritim). *Florii axilare. Frunze elip-*
tice, vînoase, cu marginile revolute. Ochree sub-12-nervate,
 bifide, laciniile lanceolate, acuminate, la urmă multifide. Tul-
 pină ramificată. *Nucile foarte netede, lucitoare.* ☿ Iulie-August.
 În locurile năsipose de pe țărmul mării, aproape de Por-
 ța, etc.

P. arenarium W. K. (P. de năsipuri). *Frunze lineare, ori*
linear-lanceolate, vînoase, plane. Ochree 6-nervate, bifide, la
 urmă multifide. Tulpină ramificată. Ramuri virgatae, între-
 rupt-spicate. *Spicele dela basă până la vîrf fără frunze.*
Nucile netede lucitoare. August-Septembrie. În năsipul mobil

din Dunele de pe țărmul mării și din Delta Dunărei cu deosebire la Kara-Orman.

P. amphibium L. (*P. amphibiu*. [Loc alb]). Tulpină ramificată. Spice solitare, indesuite, cilindrice. *Flori pentandre*. Frunze oblong-lanceolate. *Rădăcină repentă*. Flori purpurii. 4 Maii-Iulie. In apele stagnante și lin curgătoare natant. Comun cu deosebire prin bălțile de pe lângă Dunăre.

Variază:

α. nutans Moench. Frunze nutante, lung pețiolate, glabre.

β. coenosum [loc alb]. Tulpina după desecarea mlaștinei deîmpreună cu frunzele prostrată, emițând rădăcini, la vîrf ascendentă și aci cu frunze ca la var. *γ*.

γ. terrestre Leers. Tulpină erectă, frunze scurt-pețiolate, mai înguste, pubescent-scabre.

δ. maritimum. Tulpină prostrată, frunzele ca la var. *γ*. însă undulate.

P. minus Huds. (*P. mic*), Spice filiforme, laxe, eretiuscule, *Flori pentandre*. Frunze lanceolat-lineare, spre vîrf mereu îngustându-se, la basă rotundate, cele ale ramurilor mai acute. Ochree alipit-pêroșe, lung-ciliate. Flori neglanduloșe, purpurii, orî mai rar albe. ☉ Iulie-Octombre. In bălți și locuri umede inundate iarna. Pe lângă Dunăre și cu deosebire în Deltă.

P. nodosum Pers. (*P. nodoros*. [Loc alb]). Spice oblong-cilindrice, indesuite, erecte, orî subcernue. Flori hexandre. Frunze ovate, eliptice, orî lanceolate. Ochree glabre orî sublanate, *Scurt și tare subtil ciliate*. *Pedunculă deîmpreună cu calicele glandulos scabri*. Tulpină la geniculă foarte îngroșată. Flori verzi orî roșietice. Comun în mai tîntă Dobrogea.

P. Persicaria L. (*P. Persicarie*. Vulg. [Loc alb]). *Spice oblong-cilindrice, indesuite, erecte orî ceva plectate. Flori hexandre, purpurii orî albinețe*. Frunze ovate, eliptice orî lanceolate. *Ochree hirsute, lung-ciliate. Pedunculă deîmpreună cu calicele neglanduloșe*. ☉ Iulie-Octombre. In locurile umede, pe malurile apelor. Comun pretutindeni.

P. Hydropiper L. (*P. Idropiper*. Vulg. [Loc alb]). *Spice filiforme, laxe, pendule, în partea inferioară înterupte. Flori hexandre*. Frunze lanceolate orî eliptice. *Ochree subglabre,*

scurt-ciliate, cele florale aprópe neciliate. Flori verđi pe margini purpurii ori albinețe, rar peste tot purpurii, *glandulos-punctate*. ☉ Iulie-Octombre. In locuri umede, bălți. Pe lângă Dunăre, fórte comun.

P. mite Schrank. *P. laxiflorum* Weihe. (P. [Loc alb]). *Spice filiforme, laxe, pendule*, subpenduculate. Flori hexandre. Frunze lanceolate ori oblong-lanceolate. *Ochree hirsute, lung-ciliate*. Flori neglanduloase. ☉ Iulie-Octombre. In locurile umede din păduri. Comun.

P. dumetorum L. *Fagopyrum dumetorum* Böningh. (P. [Loc alb]). *Flori fasciculate în axilele frunzelor. Tulpină* erbacee, *volubilă*, netedă, substriată. Frunze cordat-sagitate. *Laciniile exterioare* 3 ale periantului *membranaceu-aripate*. Nucile trigonale, lucitoare. Flori de colórea celor de la *P. Convolvulus* L. ☉ Iulie-August. In tuferișuri și pe marginea pădurilor. Babadagh, muntele Consul, etc.

P. Convolvulus L. (P. Convolvul. Vulg. [Loc alb]). *Flori fasciculate în axilele frunzelor. Tulpină* erbacee, *volubilă*, angulat-striată. Frunze cordat-sagitate. *Laciniile interioare* 3 ale periantului *obtus-carinate*. Nucii (achene) trigonale, opace. Flori verđi, pe margini și pe partea internă albe. ☉ Iulie-August. Locuri cultivate și ruderales, tuferișuri: Ienisala, apele sulfuróse de la Mangalia, Constanța către vii.

P. Rayi Bab. [Loc alb]. Pe malul mării aprópe de Portița

Fam. [Loc alb]. DAPHNOIDEE.

Flori ermafrodite sau dioice prin abortare. Periant erbaceu sau petaloid, gamofil, infundibuliform sau urceolat, adesea pubescent în afară, cu 4-5 lobi egali. Stamine 8-10 libere, dispuse pe 2 rânduri, cele superioare inserate pe gât și opuse divisiunilor periantului, cele inferioare alterne cu cele precedente și inserate pe tub; antere biloculare, introrse. Ovariū super, unilocular, uniovulat; stil simplu, lateral sau terminal. Fruct monosperm, indehiscent, uscat sau drupaceu, invelit sau nu de calice. Sēmēnță cu testa subțire; albumen nul sau aprópe nul.—Erburi sau subarborasi cu frunze alterne, rar opuse, întregi lipsite de stipuli. Flori fasciculate sau reunite în raceme, rar solitare, axilare sau terminale.

Genul *Passerina* L.

Passerina L. (Passerină). Flori ermafrodite sau unisexuate prin abortare; periant erbaceu, persistent-marcescent, urceolat sau infundibuliform; stil lateral sau oblic subterminal; fruct uscat, învelit de periantul persistent. Erburii.

P. annua Wickstr.; *Stellera Passerina* L. (P. anuală. Vulg. [Loc alb]). Tulpină glabră, ramificată. Frunze disperse, lanceolat-lineare, acute, glabre, erect-patente. Frunze axilare, câte 5, 3 ori și solitare, pubescente. Laciniile periantului după înflorire conivente. Flori verzi. ☉ Iulie-August. În agrii, locuri aride și năsipose. Foarte comun pretutindeni: Constanța, Ienikioi, Ostrov, Hirșova, Balabanca, Țiganca, Ortakioi și Akpunar, etc.

Fam. [Loc alb]. SANTALACEE.

Flori ermafrodite, rar polygame-dioice. Periant gamofil, tubulos, de ordină persistent, inserat pe marginile receptaculului, cu 4-5, rar 3 lobi egali, în preflorescență valvară. Stamine egale în număr și opuse lobilor periantului la baza cărora ele sunt inserate, sau câte odată inserate pe un disc cărnos; antere 2-4 locale, introrse. Ovariu infer, unilocular, 2-4-ovulat; stil simplu, scurt. Fruct uscat sau drupaceu, indehiscent, monosperm prin abortare, coronat de periantul persistent. Semință cu testa membranos, aderent cu pericarpul; albumen cărnos.—Plante perene erbacee sau subfrutescente, adesea parasite pe rădăcinile altor plante. Frunze alterne, întregi, subsessile, lipsite de stipuli. Flori munite de o bractee și de 2 bracteele laterale, dispuse în raceme sau în cime axilare sau extra-axilare, rar solitare, axilare.

Genul *Thesium* L.

Thesium L. (Thesium). Flori ermafrodite; periant persistent, infundibuliform sau campanulat, cu 4-5 lobi conivenți, învertindu-se înăuntru după antesă; stamine 5, cu filamente de ordină părăse la basă; fruct uscat, cu înveliș extern erbaceu.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Ramuri florigere mult mai lungi decât fructul. *Th. ramosum* Hayn.
 1.* Ramuri florigere mai scurte decât fructul. *Th. humile* Vahl.

Th. ramosum Hayne. (T. ramos). Rădăcină fusiformă, la urmă multicaulă. Tulpine erecte, ori ascendente, ramificate, ramuri racemose deîmpreună cu rămurelele erect-patule și cu marginea frunzelor superioare și a bracteelor denticulat-scabre, *ramurile florigere de 3-4 ori mai lungi decât fructul*. Frunze lanceolat-lineare, ori lineare, subtrinervate. *Bractee câte 3, cea intermediu la toate florile mai lungi decât fructul*. Fructe ovate, *sessile*. Periantul involut al fructulu de 3 ori mai scurt decât drupa. 4 Iunie-Iulie. Fînețe uscate, coline nésipóse. Comun în tótă Dobrogea, chiar și în Deltă în insula Leti.

Variază:

β. *caespitans* Led. Tulpine fórté numeróse, simple, alipite de pămént, ungiurile, marginile frunzelor și a bracteelor serrulat-scabre. In insula Sf. Gheorghe în pădurea Kara-Orman.

Th. humile Vahl. (T. umil). Rădăcină fusiformă, uni-multi-caulă. Tulpine erecte, ori ascendente, ramificate, ramuri racemose deîmpreună cu rămurelele, cu marginile frunzelor superioare și a bracteelor denticulat-scabre. *Rămurelele florigere fórté scurte, erecte, mai scurte decât fructul*. Fructe ovate, *sessile*, de tulpină alipite. Frunze lineare, 1-nervate. *Bractee câte 3, cea intermediu mai lungă decât fructul*. Periantul involut al fructulu de 3 ori mai scurt decât drupă. Iunie-Iulie. Fórté comun în tótă Dobrogea.

Fam. [Loc alb]. CERATOPHYLLEE.

Flori monoice. Periant nul. Flóre masculă: 10-25 stamine cu antere sesile, biloculare, tricuspidate la vírf, deschidându-se printr'un por. Flóre femelă: ovariū super, solitar, unilocular, uniovulat; stil subulat, persistent și acrescent. Fructul este o achenă, monospermă, indehiscent. Sămînță cu testa membranos; albumen nul. — Erburii perene, submer-

giate, cu tulpină ramósă, articulată-nodorósă. Frunze verticilate, sessile, lipsite de stipulí, divisate dichotomic în segmente filiforme, rigide, ascuțite, denticulate. Florí axilare, solitare, încunjurate de un involucru persistent, cu 10-12 divisiuni lineare, egale, incisate saú întregi.

Genul *Ceratophyllum* L.

Ceratophyllum L. (Ceratofil). (Caracterele familiei). [Loc alb].

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Fructe între spiní de ambele laturí aripate. . . *C. platyacanthum*
Chamiss.
1.* Fructe între spiní nearipate. . . . . *C. demersum* L.

C. platyacanthum Chamiss. (C. [Loc alb]). Frunze dichotome divise în 2-4 lacinii lineare-filiforme. *Fructe obovate*, 3-spinóse, între spiní de ambele laturí aripate, aripa subdentată, spiní la basă complanați, cel terminal mai lung decât fructul. 4 Iunie-Iulie. In ape stagnante și lin curgătoare. Fórt rar. In Deltá, în insula Sf. Gheorghe, în gârla Litkov.

C. demersum L. (C. demers). Frunze dichotome, divise în 2-4 lacinii linear-filiforme. *Fructe ovale nearipate*, 3-spinóse, 2 spiní la basă recurbați, cel terminal egal de lung cu fructul orí și mai lung. Iunie-Iulie. In ape stagnante și lin curgătoare. In lacul dela Mamaia, dar cu deosebire comun în Delta Dunărei.

Fam. [Loc alb]. ELEAGNEE.

Florí ermafrodite, saú unisexuate, dicline saú polygame, regulate. Florí masculine dispuse în ament, solitare și sessile la subsuóra unei bractee soldóse; periant cu 2 folióle libere opuse axei saú bracteei, saú cu 4 folióle lipite în tub scurt la basă și munité înăuntru de 8 glande, dintre care 4 sunt opuse și 4 alterne cu ele; stamine 4-8, dintre care jumătate alterne cu divisiunile periantului și jumătate le este opuse; filamente aprópe nule; antere introrse, biloculare. Florí femele saú ermafrodite, cu periant tubulos, liber, ventricos, cu limb regulat, campanulat, 2-4-5-fid, cu estivațiune imbri-

cativă, disc lipsind câte-odată, sau întins în lamă care acoperă tubul periantului și vine să formeze la gâtul tubului un inel. Stamina inserate la gâtul tubului și pe prolongimentul glandulos al discului. Ovariū sessil, acoperit de tubul periantului și cu totul liber, unilocular, uniovulat. Ovul răsturnat, inserat lateral, aprópe de basa ovariului și fixat de un funicul gros și erect. Stil terminal, simplu, elongat, lățit și stigmatifer pe o singură margine. Fruct indehiscent, cu o sēmēnță, acoperit de baza periantului persistent, umflată, cārnoasă sau indurată și chiar aprópe osósă, umbilicată la vîrf și de loc aderentă de fruct; epicarp crustaceū-membranos, munit de cóste longitudinale. Sēmēnță ascendentă, cu testa membranos sau cartilagos. Albumen cārnos. Embrion drept, axil; cotiledóne gróse; radiculă dirigiată către hil.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Flori ermafrodite . . . . . *Elaeagnus* L.
1* Flori dioice . . . . . *Hippophaë* L.

Genul *Elaeagnus* L.

Elaeagnus L. (Elaegn). Flori ermafrodite sau polygame. Periant tubulos la basă, cu limb campanulat, regulat, cu 4-6 divisiuni. Stamina 4-6, inserate la baza divisiunilor limbului și alternând cu ele. Prolongimentul discului anular sau conic, coronând gâtul periantului. Achenă acoperită de limbul periantului tunefiat, cārnos, indurat înăuntru, umbilicat la vîrf.

E. angustifolia L. (E. cu frunze înguste. Vulg. *Salce mirositoare*). Frunze lanceolate, acute, de tot întregi, pe ambele fețe argintii-lepdate. Flori axilare, pedunculate, erecte, solitare ori câte 3. 5 [Loc alb]. Cultivat în vii.

Genul *Hippophaë* L.

Hippophaë L. (Ipofae). Flori dioice. Flori masculine dispuse în ament scurt; periant difil; stamina 4. Flori femele axilare, solitare, cu periant tubulos, cu limb erect și bifid. Disc nul. Achenă acoperită de periantul devenit bacciform.

H. rhamnoides L. (I. ramnoidă. Vulg. *Cătină albă*. Fructice. Ramuri glabre, escurente în un spin, cele din anul curent lepidat-punctate. Frunze linear-lanceolate, obtuse, de tot întregi, discolore, pe fața superioară glabre, pe cea inferioară lepidat-argintii. Flori evolute înaintea frunzelor îndesuite în spice laterale. Fructe globóse ori elipsoidee, galbine. ‡ Aprilie-Maiu. În regiunea litoree și cu deosebire în Delta Dunărei.

Fam. [Loc alb]. **ARISTOLOCHIACEE.**

Flori ermafrodite, regulate sau neregulate. Periant colorat, regulat, cu 3 lobi egali, în preflorescență valvară, sau neregulat, cu tub lung, trunct oblic și prelungit în limbuță. Stamine 6-12, inserate pe un disc epigyn; antere extrorse, libere și cu filamente scurte sau sessile și lipite cu stilul prin fața dorsală. Ovariū infer, cu 3-6 loge multiovulate; stil scurt, în colonă, terminat prin 6 stigmat. Fruct capsular, cu 3-6 loge polisperme, cu dehiscență neregulată sau cu dehiscență septucidă, rar septifragă, deschidându-se regulat în 6 valve. Seminte plane, anguloase, cu testa subțire, cu rafeu de ordinar fongos; albumen gros, cărnos sau subcornos. — Erburī perene, cu rizom tîrîtor. Frunze alterne sau opuse, pețiolate, întregi, cordate sau reniforme, lipsite de stipulī. Flori exilare, solitare sau fasciculate, rar terminale.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Periant tubulos, tubul la basă ventricos, la vîrf oblic dilatat în o ligulă. Stamine 6 . . . . . *Aristolochia* L.
1.* Periant campanulat, 3-4-fid. Stamine 12 . . . . . *Asarum* L

Genul *Aristolochia* Tournef.

Aristolochia Tournef. (Aristolochie). Periant neregulat, caduc, lung tubulos, umflat deasupra ovariului, după aceea oblic dilatat în limbuță unilaterală; stamine 6, sessile, cu antere lipite cu stilul scurt, în colonă, terminat printr'un stigmat cu 6 lobi; capsulă umbilicată la vîrf, deschidându-se neregulat în 6 valve.—Florī axilare.

A. Clematitidis L. (A. Clematita. Vulg. *Cucurbețică, Măru-lu-puluș*). Rădăcină repentă. Tulpine simple, erecte. Frunze ovate, profund-cordate, pețiolate, glabre. Flori axilare, fasciculate, galbene, ori palid-galbene. 4 Maiu-Iunie. In vii, agrii, tuferișuri, locuri petroase și calcare. Fôrte comun pretutindenea.

Genul *Asarum* Tournef.

Asarum Tournef. (Asar). Periant regulat, urceolat-campulul, cu 3 lobi egali și persistenți; stamine 12, libere, inserate pe un disc epigin; stil scurt, în colonă, terminat printr'un stigmat cu 6 lobi; capsulă cu 6 loge, deschidându-se neregulat. — Flori solitare, terminale, purtate pe un scurt peduncul ce nasce între 2 frunze opuse.

A. europaeum L. (A. europeu. Vulg. *Pochionie, Pipăruș*). Frunze reniforme, obtuse. Flori pe partea externă verzi-brune, pe cea internă întunecat-roșii. Rhizomă repentă. 4 Martie-Aprilie. In pădurile umbröse: Țiganca, Cocos, Isvoru Urlóia, etc.

Fam. [Loc alb]. EUPHORBIACEE.

Flori unisexuate, monoice sau dioice. Periant nul, sau cu 4-5 divisiuni libere sau connate la basă, caduce sau marcescente. Stamine solitare sau numeroase și atunci în număr indefinit sau egal cu acela al divisiunilor periantului, inserate în centrul florei sau sub rudimentul ovarului; antere biloculare, extrorse. Ovariu super, 3-ocular, rar 2-ocular, cu loge 1-2-ovulate, stile 3, rar 2, întregi sau bifide. Fruct capsular, cu 3, rar 2 loge (coce), 1-2-sperme, despărțindu-se de un ax central și deschidându-se cu elasticitate de-alungul nervurei dorsale. Seminte cu testa crustaceu, munit de o caronculă; albumen carnos-oleos.—Erburi anuale sau perene, conținând adesea un suc lăptos și fôrte acru. Frunze simple, înprăștiate sau opuse, lipsite de stipuli. Flori dispuse în glomerule, în spice, sau în umbele solitare, adesea o flóre femelă și mai multe flori masculine, reduse la o stamină, reunită în acelaș involucru, așa ca să simuleze o flóre ermafrodită.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Flori monoice. Capsulă tricocă . . . . . *Euphorbia* L.
 1.* Flori dioice. Capsulă bicocă . . . . . *Mercurialis* L.

Genul *Euphorbia* L.

Euphorbia L. (Euphorbie). Flori monoice, reunite într'un involucru comun, o singură flóre femelă așezată în centru și mai multe flori masculine dispuse prin prejur; involucre dispuse în cime pedunculate, munite dedesubtul florilor de bractee opuse sau verticilate, și formând de ordinar prin reuniunea lor o umbelă terminală prevădută la baza sa de un verticil de frunze (*frunze umbelare*); involucre simulând un periant regulat, cu 8-10 lobi dispuși pe 2 rânduri, cei 4-5 externi, membranoși, erecți sau înclinați înăuntru, alterni cu lobi internii (*glande*), groși, glanduloși, întregi sau stirbați în crai nou, întinși în afară; periant nul; flori masculine 10 cel mult, reunite în 4-5 fascicule, constituite fie-care printr'o singură stamină inserată la baza involucrului și munită la baza filamentului de solți foarte mici; flóre femelă solitară în centrul involucrului, redusă la un ovariou stipitat, 3-locular, cu loge uniovulate; stile 3; fruct capsular, de ordinar plecat pe pedicel și proeminent afară de involucre, cu 3 coce monosperme cari se deslipesc de axa centrală persistentă și se deschid cu elasticitate dealungul nervurei dorsale.—Plante cu suc lăptos și foarte acru.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Glandulele involucrului caliciform rotundate ori ovate (nici semilunare nici bicornute).
 2. Frunze stipulate. Flori axilare.
 3. Semințe transversal-rugöse . . . . . *E. Chamaesyce* L.
 3.* Semințe netede . . . . . *E. Peplis* L.
 2.* Frunze nestipulate. Flori umbelate.
 4. Semințe foveolat-reticulate . . . . . *E. helioscopia* L.
 5. Capsule verucöse. Umbelă multiradiată . . . . . *E. palustris* L.
 5.* Capsule netede.
 6. Umbelă multiradiată. Frunze lineare, ori lanceolat-lineare . . . . . *E. Gerardiana* Jacq.
 6.* Umbelă 5-6-radiată. Frunze oblong-lanceolate . *E. villosa* W. Kit.

- 1.* Glandulele involucrului caliciform semilunare
orî bicornute.
7. Semînțe netede. Plante perenale.
8. Radăcină repentă horizontală.
9. Frunze lineare orî lanceolate.
10. Frunze opace.
11. Frunze glabre, lineare, la vîrf puțin mai late . E. *Cyparissias* L.
- 11* Frunze pubescente, lanceolate . . . . . E. *salicifolia* Host.
10. Frunze lucitoare, lanceolate . . . . . E. *lucida* W. Kit.
- 9 Frunze cordat-eliptice . . . . . E. *agraria* M. B.
- 8.* Rădăcină vertical-descendentă.
12. Umbelă multiradiată.
13. Radiile umbelii repețit-bifide. Frunze linear-
lanceolate opace . . . . . E. *virgata* W. Kit.
- 13.* Radiile umbelii numai odată bifide. Frunze
oblunge . . . . . E. *glareosa* M. B.
- 12.* Umbelă 5-6-radiată . . . . . E. *pseudosaxatilis*
Uechtr. et Sint.?
7. Semînțe rugoșe orî punctate.
14. Semînțe foveolat-rugoșe . . . . . E. *Myrsinites* L.
- 14.* Semînțe cu 4 serii de linii transversale esculp-
tate . . . . . E. *falcata* L.
[Loc alb] . . . . . E. *pseudosaxatilis*
Uechtr. et Sint.

E. *Chamaesyce* L. (E. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). *Florî axilare solitare*. Glandule întregi. Valvele capsulelor carinate, netede. *Semînțe transversal rugoșe*. *Frunze stipulate, opuse*, pețiolate, la basă oblice, dinainte neînsemnat-crenate, crenelurile mutice. Tulpine prostrate, ramificate, deîmpreună cu frunzele glabre orî hirt. Glandulele roșii. 4 Iunie-August. Pe malurile prundose ale Dunărei.

E. *Peplis* L. (E. *Peplis*). *Florî axilare solitare*. Glandule întregi. Valvele capsulelor carinate, deîmpreună cu *semînțele netede*. *Frunze stipulate, opuse*, pețiolate, oblonge, obtuse, emarginate, detot întregi orî în partea inferiorră crenulate, la basă semicordate. Tulpine prostrate, ramificate, dimpreună cu frunzele glabre. Glandule roșii. ☉ Iulie-August. Pe nêsipurile de pe țermul mării: Constanța, Tuzla, Sulina.

E. *helioseopia* L. (E. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Umbelă 5-fidă, ramuri trichotome, ramurile dichotome. *Glandule întregi*. Capsulă netedă. *Semînțe foveolat-reticulate*. Frunze

nestipulate, obcordate, dinainte serrate. Glandule galbine. ☉ Iulie-Sept. Locuri cultivate și inculte: Constanța, Medgidia, etc.

E. palustris L. (E. palustră. Vulg. *Arior, Alior, Laptele cucului, Laptele cânelui*. Umbelă multiradiată, radiile trifide și apoi iarăși bifide. Glandule întregi. *Capsule verucose*, verucositățile oblonge, scurt-cilindriforme. Semințe netede. Frunze nestipulate, sessile, lanceolate, de tot întregi, ori subdentificate, glabre. Foliólele involucelelor eliptice, obtuse, spre basă îngustate, sessile. Glandule de colóre roșu-galbină. ♀ Maiú-Iunie. În mlaștiní, fínețe umede, pe malurile apelor. Fórte comun pe malurile Dunărei.

E. Gerardiana Jacq.; *E. Caiogala* Ehrh.; *E. linariaefolia* Lam. (E. Gerardiană. Vulg. *Arior, Alior, Laptele cucului, Laptele cânelui*). Umbelă multiradiată, radiile iarăși bifide. Glandule întregi, galbine. *Capsule netede ori fórte subtil punctat-scabre*. Semințe netede. Frunze nestipulate, glauce, lanceolat-lineare ori lineare, acuminat-mucronate, *de tot întregi și de tot glabre*. Foliólele involucelelor triangular-ovate, transversal mai late, aristat-mucronate, la basă truncate ori cordate. Rădăcină multicipită, descendentă. ♀ Iulie. Fínețe și pășuni din locuri uscate și nésipóse. Fórte comun pretutindenea.

E. villosa W. Kit.; *E. procera* M. B. (E. vilósă. Vulg. *Arior, Alior, Laptele cucului, Laptele cânelui*. Umbelă 5-6-radiată, radiile trifide și încă odată bifide. Glandule întregi. *Capsule netede, glabre ori pérose*. Semințe netede. *Frunze nestipulate, sessile, oblong-lanceolate, serrulate, spre basă de tot întregi, pe ambele fețe vilóse*, une-ori glabrescente. Foliólele involucelelor ovale, obtuse, la basă rotundate, ori subangustate. Glandule galbine. ♀ Iunie-Iulie. In locurile umede din păduri. Comună: Cocoș, Babadagh, etc.

Variază:

β. *tricocarpa* [loc alb]; *E. mollis* Gmel. *Capsule netede, mai mult mai puțin, uneori indesuit-pérose, perí elongați* împreună cu specia gemină.

E. Cyparissias L. (E. [Loc alb]. Vulg. *Arior, Alior, Laptele cucului, Laptele cânelui*. Umbelă multifidă, radiile repetat-bifide. *Glandule bicornute*. Cocele (găocile) capsulei pe dos

subtil punctat-scabre. Semințe netede. *Frunze exact-lineare, orî spre basă pușin atenuate* de tot întregi, glabre *ale ramurilor fôrte înguste*. Involucele rombeu-orî subtriangular-ovate, mai late decăt lungi, scurt acuminate, de tot întregi, Rădăcină repentă. 4 Aprilie-Maiu. Câmpuri nêsipóse, pe marginea drumurilor: Constanța.

E. salicifolia Host. (E. cu frunze de salce. Vulg. *Arior, Alior, Laptele câneluș, Laptele cuculuș*. Umbelă multifidă-radiile repeșit bifide. Glandule bicornute. Cocile (găocile) capsulei pe dos punctat-scabre. Semințe netede. *Frunze lanceolate*, la basă și la vîrf atenuate, de tot întregi, *indesuit-pubescente*. Involucele rombeu-orî triangular-ovate, mai late decăt lungi, obtuse, mucronate, orî scurt acuminate. Rădăcină repentă. 4 Maiu-Iunie. Coline argilóse. Rară.

E. lucida W. Kit. (E. [Loc alb]. Vulg. *Arior, Alior, Laptele cuculuș, Laptele câneluș*. Umbelă mutifidă, radiile repeșit bifide. *Glandule bicornute*. Cocele (găocile) capsulei pe dos punctat-scabre. Semințe netede. *Frunze lanceolate, orî linear-lanceolate, de la mijloc spre vîrf mereu atenuate*, de tot întregi, glabre, lucitóre. Involucelele rombeu-orî triangular-ovate, mai late decăt lungi, obtuse, mucronate, orî scurt-acuminate. *Rădăcină orisontal-repentă*. Glandule gălbiniu. 4 Iulie-August. In fineșele mlăștinóse, lunci, bălși. Fôrte comună către Dunăre, pretutindenî.

E. agraria M. B. (E. agrarie. Vulg. *Arior, Alior, Laptele cuculuș, Laptele câneluș*. Plantă glabră și glaucă. *Umbelă multiradiată, ramuri repeșit bifide. Frunze cordat-eliptice*, pe marginile subcartilaginee scabre și subtil subcrenulate, tóte, orî și numai cele inferióre la vîrf rotundate și mucronate, cele supreme une-orî acuminate. Foliólele involucelelor reniforme, mucronate, mai late decăt lungi. *Glandule lineare*. Cocele (găocile) capsulelor glabre pe dos rotundate și tuberculate. Semințe glabre. 4 Iulie-August. Coline uscate, fineșele de prin tuferișuri: Murfatlar, Malcoci, între Măcin și Greci, etc.

Variază:

3. *transsilvanica* Schur. Glandule semilunare, bicornute. Capsule pe dos fôrte subtil granulate. In fineșele din pădurî la Cincarova.

γ. *angustifolia* Uechtr. et Sint. [Loc alb]. Impreună cu spec. gemină dar mai rară.

E. virgata W. Kit. (E virgată. Vulg. *Arior*, *Alior*, *Laptele-cucului*, *Laptele-cânelui*). Umbelă multiradiată, radiile repetit-bifide. *Glandule bicornute*. Cocenele (găocile) capsulei pe dos punctat-scabre. Semințe netede. *Frunze linear-lanceolate, de la mijloc spre vîrf mereu atenuate*, de tot întregi, glabre, opace. Involucele rombeu-orî triangular-ovate, mai late decît lungi, obtuse, mucronate, orî scurt acuminate. *Rădăcină descendentă*, multicipită. *Glandule galbene*. ♀ Maiu-Iunie In fi-nețe, tuferișuri, poenile din păduri: în tuferișuri aprópe de Malcoçi, în pădure la Babadagh.

E. glareosa M. B.; *E. nicaeensis* All. β *glareosa* Ledeb. (E. [Loc alb] Vulg. *Arior*, *Alior*, *Laptele-cucului*, *Laptele-cânelui*). *Umbela 5-multiradiată, radiile încă odată bifide*. *Frunze glabre, glauce, oblonge, obtuse, orî scurt acuminate, mucronulate, de tot întregi, spre basă puțin îngustate*. *Frunzele involucale mai late*. Foliólele involucalelor cordat-ovate, obtuse, mucronate. *Glandule semilunar-truncate* (nu bicornute). Capsulele uscate rugulóse. *Semințe netede*. ♀ Iulie. Câmpii și coline sterile. Fórte comun în tótă Dobrogea.

OBSERVARE. — *E. nicaeensis* All. forma tipică diferă prin glandulele bicornute.

E. Myrsinites L. (E. Myrsinites). *Umbelă 5-8-radiată, ramuri bifide*. *Glandule bicornute, córnel dilatate*. Capsulă uscată rugulósă, cocenele (găocile) pe dos subcompresse, obtus-carinate. *Semințe foveolat-rugóse*. *Frunze glauce, obovat-oblonge, orî obovate, obtuse, orî scurt acuminate, mucronate, glabre, pe margini scabriuscule*. Foliólele involucalelor reniforme, mucronulate. *Glandule galbene*. ♀ Iunie. In locurile stîncóse și petróse de la Ienissala; în muntele Krasny-Mort.

E. falcata L. (E. falcată). Umbelă trifidă, ramuri repetit-bifide. *Glandule scurt bicornute*. Capsule netede. *Semințe cu 4 serii de linii transversale esculptate*. *Frunze lanceolate, la basă atenuate, acute orî acuminate, glabre, cele infime spatulate, obtuse orî emarginate cu o mucronulă*. Involucele ovale, orî eliptice, mucronate. *Glandule gălbini*. ☉ Iulie-Octombrie. In stepe la Kara Nasib, etc.

E. pseudosaxatilis Uechtr. et Sint.

Genul *Mercurialis* Tournef.

Mercurialis Tournef. (Mercurială). Flori dioice sau accidental monoice, periant cu 3 diviziuni, dispuse pe un singur rând și connate la basă; flori masculine cu 8-12 stamine sau mai multe, libere; flórea femelă cu ovariu nestipitat, 2-rar 3-locular, cu loge uniovalate, munită de 2-3 filamente, lipsite de antere, alterne cu carpelele; stil 2-3; fruct capsular cu 2, rar 3 coce monosperme, cu dehiscență asemenea cu cea a genului *Euphorbia*. — Plante cu suc nelăptos; flori nereunite într'un involucru comun aderente în glomerule sau în spice.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tulpină de tot simplă.
2. Frunze pețiolate. Rădăcină repentă . . . . . *M. perennis* L.
- 2'. Frunze sessile ori scurt pețiolate.
Rădăcină fibrósă . . . . . *M. ovata* Sternberg et Hoppe.
- 1*. Tulpină ramificată. Rădăcină fibrósă . . . . . *M. annua* L.

M. perennis L. (*M. perenală*). *Tulpină de tot simplă*. Frunze pețiolate, ovat-oblonge, ori lanceolate. *Flori feminine lungpedunculate. Rădăcină repentă*. ☿ Aprilie-Maiu. În pădurile umbróse din regiunea muntósă. Fóрте comun: Cocos, Țiganca, etc.

M. ovata Sternb. et Hoppe. *Tulpină de tot simplă*. Frunze subsessile ori scurt pețiolate, ovate. *Flori feminine lungpedunculate. Rădăcină fibrósă*. ☿ Aprilie-Maiu. Impreuna cu specia precedentă fóрте comună.

M. annua L. (*M. anuală*. Vulg. *Trepădătóre*). *Tulpină ramificată*. Frunze pețiolate, ovat-lanceolate ori ovate. *Flori feminine subsessile. Rădăcină fibrósă*. ☉ Iunie-August. În locuri inculte și ruderale: Constanța, Hîrșova, Sulina.

Fam. [Loc alb] **URTICACEE** Benth et Hook.

Flori ermafrodite sau unisexuate monoice sau dioice, mai rar polygame, regulate sau neregulate. Periant format dintr'un singur învâliș floral erbaceu sau membranos, liber (fóрте rar nul), cu preflorescență imbricată sau valvară. Flori masculine: stamine (4-8, adesea 5), în număr egal (în regiunea noastră)

cu acela a lobilor periantului și opuse cu ei; filamente libere sau puțin adnate la basă; antere-biloculare dehiscente prin două crepături longitudinale; rudiment de ovariu când nul, când destul de dezvoltat cupuliform. Flori femele: staminode nule sau puțin dezvoltate; ovariu super (în regiunea noastră), unilocular, cuprinzând un singur ovul sau două ovule dintre care unul este rudimentar, când fixate la baza logei, erecte, când suspendate la vîrf, anatropice cu micropilul în sus; stil mai întăi terminal, devenind, în urma dezvoltării puțin inegale a carpelului, mai mult sau mai puțin oblic sau lateral, întreg sau bifid; fruct indehiscent, monosperm, uscat sau puțin succulent; sămînță erectă sau pendentă, munită sau lipsită de albumen.—Arbori sau erburî erecte sau acățătoare, cu frunze alterne sau opuse, munit de stipulî; inflorescențe în cime mai mult sau mai puțin compuse, sau foarte contractate în formă de con.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Fruct uscat, nearipat
2. Tulpină nevolubilă.
3. Flori monoice ori dioice. Frunze opuse . . . . . *Urtica* L.
- 3*. Flori polygame. Frunze alterne.
4. Stamine 4. Fructul o nucă . . . . . *Parietaria* L.
- 4*. Stamine 5-6. Fructul o drupă ososă . . . . . *Celtis* L.
- 2*. Tulpină volubilă. Flori dioice. Stamine 5. . . . . *Humulus* L.
- 1* Fruct cărnos ori succulent, nearipat.
5. Stamine 3, incluse în receptaculul cărnos . . . . . *Ficus* L.
- 5*. Stamine 4, libere. . . . . *Morus* L.
- 1**. Fructul o samară. Flori ermafrodite . . . . . *Ulmus* L.

Genul *Urtica* Tournef.

Urtica Tournef. (Ursică). Flori monoice sau dioice, cele masculine munit de un periant cu 4 divisiuni aproape egale și de 4 stamine; cele femele munit de un periant cu 4 divisiuni inegale, cele exterioare foarte mici sau nule, cele interioare persistente, erecte, accrescente, cuprinzând fructul; achenă comprimată. — Plante acoperite de perî rigidi, urticanti; frunze opuse dentate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Flori dioice. Panicule axilare mai lungi decât pețiolii
frunzelor . . . . . U. dioica L.
- 1.* Flori monoice.
2. Panicule axilare geminate, mai scurte decât pețiolii
frunzelor . . . . . U. urens L.
- 2.* Spice feminine globóse . . . . . U. pilulifera Dc.

U. dioica L. (U. dioică. Vulg. [Loc alb]). Frunze opuse, oblong-cordate, acuminate, adincat serrate. *Panicule axilare mai lungi decât pețiolii frunzelor. Flori monoice.* Rădăcină repentă. ☿ Iulie-Sept. Comun pretutindenea.

U. urens L. (U. pișcătóre. Vulg. [Loc alb]). Frunze opuse, ovale, acute, incis-dentate. *Panicule axilare, geminate, mai scurte decât pețiolii frunzelor. Flori monoice. Rădăcină fusiformă.* ☉ Iulie-Sept. Locuri cultivate și ruderales. Comun pretutindenea.

U. pilulifera L. (U. piluliferă. Vulg. [Loc. alb]). Frunze opuse, ovate, acuminate, incis-serrate. *Spice feminine globóse pedunculat.* ☉ Iunie-Oct. In locurile ruderales de pe lângă linia ferată la Constanța, probabil introdusă.

Genul *Parietaria* Tournef.

Parietaria Tournef. (Parietarie). Flori poligame; florile ermafrodite compuse dintr'un periant acrescent, învelind fructul, cu 4 divisiuni aprópe egale, connate la basă; stamine 4; florile femele cu periant persistent, neacrescent, tubulos, umflat la basă; achenă comprimată-convexă, lucitóre.—Plante vilóse, dar lipsite de perii urticantii, frunze alterne, întregi sau sinuóse; flori dispuse în mici glomerule la subsuóra frunzelor, însoțite fie-care de 1-3 bractee libere sau connate în formă de involucru,

P. officinalis L. (Willd.), (P. oficială. Vulg. *Paracherniță*). *Frunze alterne, pețiolate, oblong-ovate, la basă și la vîrf acuminate, de tot întregi, cu 3 nervure principale, stravegetoriu-punctate, hirte. Pedunculii dichotomi. Bractee sessile, mai scurte decât florile. Periant campanulat, la cele staminigere egal de lung cu staminile. (P. erecta M. et K.).* ☿ Iulie-Oct. Locuri ruderales și umbróse, locuri stîncóse, umede și umbróse:

În satele Sepeljin, Kocoș, Nicolîțel, pădurea Babadagh.

Var.

β *pauciflora* Uechtr.

În pădure la Cincarova.

Genul *Ulmus* Tournef.

Ulmus Tournef. (Ulm). Flori ermafrodite sau poligame prin abortare. Periant format dintr'un singur înveliș floral, membranos, campanulat sau cu 5 lobi; 5 stamine; mai rar periantul divizat în 4-8 lobi cu tot atâtea stamine; 2 stile divaricate; ovul suspendat de vârful logei; fruct (samară) uscat, comprimat, încunjurat de o aripă lată papiracee. — Arbori mijlocii sau înalți cu scórță foarte rugosă, adesea grosă și suberósă; flori născând înaintea frunzelor și fasciculate dealungul ramurilor din anul precedent.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Scórța ramurilor netedă (nesuberósă) . . . . . *U. campestris* L.

1.* Scórța ramurilor suberósă . . . . . *U. suberosa* Ehrh.

U. campestris L. (*U. campestru*. Vulg. [Loc alb]). Frunze-duplicat-serrate, la basă neegale, la vîrf lung acuminate, pe fața superióră — încă și de către tómnă — scabre cu trichome scurte, rigide. Fructe mature cu un canal al stilului atît de lung, încât loja (loculul) seminței devine situat la mijlocul fructului aripat, aripă subțirî-membranosă, sau și verđiú-brune. Flori pentandre, hexandre (*U. montana* Smith). 5 Martie-Aprilie. În păduri foarte comun.

OBSERVARE. — *U. glabra* Mill. diferă prin frunzele la vîrf scurt și lat acute, apoi pe fața superióră — de către tómnă — glabre, netede și lucitóre precum și prin fructele mature, ce sunt mai mici și au un canal al stigmatului atît de scurt, încât loja (loculul) seminței devine tocmai sub excisura stigmatului. (Conf. Oester. bot. Zeitschr. 1876, pag. 52-53; Schedae ad flor. exs. Austro-Hungar. 1881, pag. 98-99).

U. suberosa Ehrh. (*U. suberos*. Vulg. [Loc. alb]). *Scórța ramurilor suberos-aripată*. Frunze obovate, scurt-acuminate, la basă neegale, pe margini duplicat-triplicat-serrate, pe fața superióră glabre, lucitóre, pe cea inferióră pubescente. *Flori*

triandre, tetrandre, rare-orî și pentandre. Calice 4-fid. ȝ Martie-Aprilie. In pădurile cu deosebire din regiunea muntósă.

OBSERVARE. — Diferă de *U. glabra* Mill. cu deosebire prin scórța ramurilor suberos-aripată.

Genul *Celtis* Tournef.

Celtis Tournef (Celtidü). Flori ermafrodite saü polygame. Periant cu 5 foliöle egale, concave, imbricate, întinse. Stamine 5, opuse divisiunilor periantului; filamentele staminelor incurbate la vârî, pe urmă îndreptate. Ovariü unilocular, oval, curbat, solitar suspendat; stigmatе 2, elongate, întinse saü recurbate, pubescente-glandulöse. Fruct drupaceü, puțin cärnos, cuprinðend un sîmbure cu o sêmîntă. Embrion curbat cu cotyledöne conduplicate, și încunjurând un albumen central apröpe gelatinos; radiculă grósă și apropiată de hil.— Arbori saü arborasi cu frunze alterne; flori axilare, solitare, pedicelate.

C. australis L. (*C. austral.* Vulg. *Sîmbovin*). Frunze oblong-lanceolate, acuminate, acut-serrate, pe fața superiöră scabre, pe cea inferiöră möle și scurt vilöse, la basă neegale. Drupă négră. ȝ Maiü. Pe stâncile abrupte și calcare la Mangalia și la Hîrșova pe malul Dunărei.

Genul *Ficus* Tournef.

Ficus Tournef. (Fic). Flori monoice förte numeröse, închise într'un receptacul globulos saü piriform, dișert, cärnos apröpe închis, perforat și umbilicat la vârî; cele superiöre masculine; cele inferiöre femele. Flöre masculă: periant cu 3 sepale; stamine 3, opuse sepalelor. Flöre femelă: periant cu 5 sepale, lipite către partea inferiöră într'un tub decurrent pe pedicel; ovariü unilocular, oblic și scurt stipitat; stil lateral filiform, bifid la vârî. Achene förte micî, förte numeröse, parietale, curbate, cu testa dur și fragil. — Arbori saü arborasi cu ramuri cenușii saü puțin verði; frunze alterne cu stipuli liberi și caduci.

F. Carica L. (*F. comun.* Vulg. *Smochin*, [Loc alb]). Frunze cordate, întregi, ori palmate, pe fața superiöră scabre, pe cea inferiöră pubescente. Flori monoice ori dioice. ȝ Iulie-

August. In crăpăturile stîncilor calcare și abrupte de la apele minerale de la Mangalia și de la Hîrșova pe malul Dunărei.

Genul *Morus* Tournef.

Morus Tournef. (Mor). Flori monoice, în spice unisexuale și dense. Flori masculă: periant cu patru divisiuni ovale, întinse în timpul înflorirei; stamine 4, opuse sepalelor, cu filamente filiforme subulate, transversal rugoase. Flori femelă: periant cu 4 divisiuni ovale, opuse în părechii; ovariu sessil, bilocular; stile 2, filiforme. Fruct cu pericarp membranos sau puțin cărnos, unilocular prin obliterațiunea unei loge, cu o sîmînță, încunjurată de periantul marcescent, sau învelită de periantul devenit cărnos-suculent.

M. alba L. (*M. alb.* Vulg. *Agud, Dud*). Frunze cordate, la basă neegal ovate, întregi, ori lobate, serrate. Amentele feminine subegal de lungi cu pedunculii. *Marginea periantului* glabră. Stigmat glabru, scurt, papilos. Fruct alb. 5 Maiu. Forțe frequent cultivat.

Genul *Humulus* L.

Humulus L. (Hemeiu). Flori dioice. Flori masculine: periant cu 3-4 foliole aproape egale; stamine 5, erecte și apiculate de conectiv. Flori femele dispuse în părechii la subsora unei bractee membranose — foliacee; periant monofil, squamiform încunjurând ovariu; stigmat 2, elongate-subulate. Fruct (achenă) uscată, încunjurată și neînvelită de periant. Embrion cu cotyledone lineare, învîrtite în spirală; radica corespundînd spinărei unuia din cotyledone. — Plantă perenă cu tulpină ramosă-sarmentosă, volubilă, cu frunze opuse, munite cu stipuli; flori masculine, dispuse în raceme opuse, axilare sau terminale ramose; flori femele în amente pedunculate, devenind conuri ovoide.

H. Lupulus L. (*H. comun.* Vulg. *Hemeiu, Hameiu, Curpene*). *Tulpină volubilă*. Frunze lung pețiolate, 3-5-lobate ori și întregi, profund-serrate. Flori dioice. 4 Iulie-August. Prin tuferisuri, huciuri, garduri. Comun pretutindenea.

Genul *Cannabis* Tournef.

Cannabis Tournef. (Cânepă).

C. sativa L. (*C. cultivată*). Fôrte comună și spontanee în mai tôte pădurile și cu deosebire în Delta Dunărei.

Fam. [loc alb] **JUGLANDEE.**

Flori monoice, apărând înaintea frunzelor; cele masculine dispuse în amente cilindrice, munit de o bractee solzósă și de un periant cu 5-6 divisiuni membranóse, inegale; stamine 3-36, cu filamente fôrte scurte, inserate pe mai multe rânduri pe fața internă a periantului; antere biloculare, extrorse; flori femele solitare sau agregate, încunjurate de un involocru 4-fid, cu periant 4-lobat, inserat pe marginile receptaculului. Ovariū infer, la început unilocular, mai pe urmă divizat în 4 loge false incomplete, uniovulate; stile 1-2, fôrte scurte. Fruct drapaceū, cu pericarp gros, cãrnos-fibros, crepându-să neregulat și conținând o nucă cu 2 valve lemnoase nedeschidându-se decât în timpul germinației. Sămînță cu testa membranos, cu cotyledóne gróse, cãrnóse, oleóse, bilobate, sulcate-cerebriforme; albumen nul. — Arbori destul de înalți, cu ramuri întinse, munit de o medulă întreruptă. Frunze caduce, alterne, imparipenaate, lipsite de stipulă, exalând prin frecarea între degete un miros aromatic.

Genul *Juglans* L.

Juglans L. (*Nuc*). (Caracterele familiei).

J. regia L. (*N. comun*. Vulg. *Nuc*). Frunze impari-penate, foliolele 7-11 ovale, glabre, subserrate, subegale, fructul o nucă globósă. ‡ Maiū. În pădurea din munții de la Greci (spontanē).

Fam. [Loc. alb] **CUPULIFERE.**

Flori monoice. Cele masculine reunite în amente cilindrice, rar globulóse; periant cu 4-6 divisiuni în preflorescență vulvară, sau redus la un singur solz întreg sau trifid; stamine 4-20 inserate în mai multe rânduri pe solz, sau într'un singur rând pe un disc așezat în fundul periantului; antere bilo-

culare, extrorse. Flori femele 1-5, sessile într'un involucru comun, persistent, mai mult sau mai puțin acrescent; periant foarte scurt, denticulat, dispărând adesea foarte de timpuriu. Ovariū infer, cu 2-4, rar 6 loge 1-2 ovulate; stile 2-3, rar 4-6. Involucru fructifer crescut, foliaceu, coriace sau lemnos, câte-odată spinos, cuprinzând mai multe fructe și deschizându-se în 4 valve, sau neconținând decât un singur fruct pe care nu-l înconjoară decât în parte și atunci indehiscent (*cupulă*). Fruct indehiscent, unilocular și monosperm prin abortare. Sămënța cu testa membranos; albumen nul. — Arbori înalți sau arborași. Frunze alterne, simple întregi, sau mai mult sau mai puțin profund tăiate, caduce sau marcescente pețiolate, munite de stipulă caducă.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Flori feminine în amente.
2. Flori feminine și masculine în amente solitare.
Amente feminine laxe . . . . . *Carpinus* L.
- 1.* Flori feminine nu în amente.
3. Flori evolute înainte frunzelor . . . . . *Corylus* L.
- 3.* Flori evolute de-odată cu frunzele.
4. Amente masculine subgloböse, lung pedunculate *Fagus* L.
- 4.* Amente masculine cilindrice . . . . . *Quercus* L.

Genul *Carpinus* Tournef.

Carpinus Tournef (*Carpîn*). Flori masculine în amente cilindrice, dense; periant nul; stamine 6-20, inserate în mai multe rânduri pe solzii bracteale, ovali-acuminate, ciliați; flori femele solitare într'un involucru foliaceu, acrescent, reunite în raceme laxe, pedunculate; periant scurt, denticulat, coronând ovariu; stile 2; ovariū infer cu 2 loge uniovulate; involucru fructifer foliaceu, trilobat cu lobul median cu mult mai mare decât cei laterali, îmbrățișând fructul prin porțiunea sa externă; fruct ovoid-comprimat, unilocular și monosperm prin abortare, cu pericarp lemnos.

C. Betulus L. (*C.* [Loc alb] Vulg. *Carpîn*). Squamele strobilelor tripartite, laciniile lanceolate, cea intermediară elongată serrată ori de tot întregă. 5 Aprilie. În păduri comune.

OBSERVARE.— Varietatea cu laciniile de tot întregi constituie: *C. Carpinizza* Hort.

Genul *Corylus* Tournef.

Corylus Tournef. (Alun). Flori masculine în amente cilindrice dense, solitare, sau geminate, apărând înaintea frunzelor; periant în formă de solz bilobat, mai mult sau mai puțin, lipit cu bractea solzosoasă; stamine 6-8, cu filamente foarte scurte, inserate în mai multe rânduri pe periant; flori femele solitare sau geminate într'un involucre tubulos, laciniat și grupate într'un mugure solzos, periant foarte scurt, denticulat, coronat de ovarii; stile 2; ovarii infer cu 2 loge uniovulate; involucre fructifer tubulos, foliaceu, puțin carnos la basă larg deschis la vîrf, neconținînd decît un singur fruct ovoid-unilocular și monosperm prin abortare, cu pericarp lemnos.

C. Avellana L. (A. comun Vulg. *Alun*). Stipuli oblongi, obtusi. Involucre fructului campanulat, la vîrf patul, lacerat-dentat. Frunze subrotunde, cordate, acuminat. † Februarie-Martie. În păduri foarte comun

Genul *Fagus* Tournef.

Fagus Tournef (Fag). Flori masculine în amente lung pedunculate, periant campanulat cu 5-6 divisiuni; stamine 8-12 inserate pe un disc în fundul periantului; flori femele cu periant laciniat, închise câte 1-3 într'un involucre urceolat quadrilobat; ovarii cu 3 loge biovulate; stile 3, filiforme; involucre fructifer lemnos, încărcat de spinii moi, închidînd complet 1-3 fructe, deschidîndu-se în 4 valve; fruct trigon, cu 3 unghiuri tăitoare, cu pericarp coriace, vilos pe fața internă.

F. sylvatica L. (F. de pădure. Vulg. *Fag*). Frunze ovate, glabre, obsolet-dentate, pe margini ciliate. † Mai. În pădurea de la Babadagh, foarte rar.

Genul *Quercus* Tournef.

Quercus Tournef. (Stejar). Flori masculine în amente laxe, filiforme, întrerupte, lung pedunculate, periant cu 6-8 divisiuni înguste, inegale, ciliate; stamine 4-12, exserte, inserate pe un disc în fundul periantului; flori femele solitare într'un involucre accrescent format din bractee lipite în cupulă; periant, 6 dentat, coronînd ovarii; stil scurt; ovarii infer cu 3-5 loge biovulate; involucre fructifer hemisferic, indurat-

lemnos; indehiscent, neîmbrăţişând decât basa fructului, acesta *ghinda* ovid-oblong, unilocular, monosperm prin abortare, cu pericarp coriace.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Lobii frunzelor obtuși. Squamele cupulei alipite.
2. Frunze glabre.
3. Fructe scurt pedunculate, ori subsessile . *Q. sessiliflora* Sm.
- 3.* Fructe lung pedunculate . . . . . *Q. pedunculata* Ehrh.
- 2.* Frunze, cu deosebire celor mai tinere, pe
fața inferioară sur-tomentose . . . . . *Q. pubescens* Willd.
1. Lobii frunzelor acumițați și mucronați . . *Q. Cerris* L.

Q. sessiliflora Smith; *Q. sessilis* Ehrh.; *Q. Robur* Roth; *Q. Robur* β. L. (S. cu flori sessile. Vulg. [Loc alb]). Frunze pețiolate, obovate, la basă emarginate ori în pețiol contrase, sinuate, *glabre*, lobii rotundat-obtuși, mutici. *Pedunculii egal de lungi cu pețiolii, ori mai scurți*. Squamele cupulei alipite. ‡ Aprilie-Maiu. În toate pădurile, foarte comun.

Q. pedunculata Ehrh.; *Q. Robur* α. L.; *Q. femina* Flor. dan.; *Q. Robur* Smith non Roth; *Q. racemosa* Lam.; *Q. pedunculata* Schkuhr. (S. pedunculat. Vulg. [Loc alb]). Frunze scurt pețiolate ori subsessile, oblong-obovate, la basă profund emarginate, *glabre*, sinuate ori penatífide, lobi rotundați-obtuși, mutici. *Pedunculii mult mai lungi decât pețiolii*. Squamele cupulei alipite. ‡ [Loc alb]. În păduri foarte comun și Delta în Dunărea la Kara-Orman și în pădurea Leti, etc.

Q. pubescens Willd.; *Q. lanuginosa* Thuill.; *Q. collina* Schleich.; *Q. Robur* δ. Lam.; *Q. faginea* Rohr et Mey. non Lam. (S. cu foi pubescente. Vulg. [Loc alb]). Frunze pețiolate, obcordate, la basă emarginate, ori în pețiol contrase, sinuate, *cele tinere tomentose, sau bătrâne pubescente pe fața inferioară ori la urmă glabrescente, lobi obtuși*, întregi ori obtuși 1-2-angulați, mutici. *Squamele cupulei alipite*. ‡ Foarte comun în toate pădurile: Ortakioși și Akpunar, Krasny Mort aproape de Tulcea, etc.

Q. Cerris L.; *Q. Crinita* Lam. (S. Cer Vulg. Cer). Frunze obovate ori oblonge, sinuate ori pinatífide, *pubescente ori pe fața inferioară sur-tomentose, lobi acumițați, mucronați*. Squamele cupulei elongate, linear-subulate, patente, contorte. ‡ În păduri comun.

Fam. [Loc alb]. BETULACEE.

Flori monoice, dispuse în amente ovoide sau cilindrice, geminate sau ternate, apărând (cel puțin cele masculine) toamna pentru a nu înflori decât primăvara următoare înaintea frunzelor. Flori masculine geminate sau ternate și sessile la subsuora unei bractee solzose, peltate, munit de 2 bracteele laterale; periant squamiform monofil, sau caliciform cu 3-4 divisiuni; stamine 2-4 inserate la baza periantului și opuse divisiunilor sale, libere, cu antere biloculare, extrorse, sau diadelfe, cu antere uniloculare. Flori femele geminate sau ternate la subsuora unui solz bracteal munit sau lipsit de bracteele laterale; periant nul. Ovariū super, cu 2 loge uniovulate; stil nul; stigmat 2. Fruct uscat, indehiscent, unilocular, 2 sperm, comprimat-angulos sau munit de o aripă membranosă. Sămânță cu testa membranos; albumen nul. — Arbori sau arbuști cu frunze simple, alterne, pețiolate, munit de stipuli caduci.

Genul *Alnus* Tournef.

Alnus Tournef (Anin). Flori masculine cu solzi bracteali muniti de 2 bracteele bifide; periant cu 4 divisiuni; stamine 4, cu filamente întregi și cu antere biloculare, inserate la baza divisiunilor periantului; solzii amentelor femele asemenea cu acei a celor masculi, bracteele laterale dând fiecare, la subsuora lor, inserțiunea unei flori; amente fructifere ovoide, în racem ramos, cu solzi persistenți, orizontali lemnoși fruct nearipat.

A. glutinosa Gaertn.; *Betula Alnus a. glutinosa* L. (*A. cleios* Vulg. *Anin*, *Arin*). Periant 4-fid. *Frunze subrotunde, foarte obtuse și retuse*, la basă cuneate și glabre, pe fața inferioară la subsuora vênelor barbulate. Nucile fără aripă membrana-
cee. 5 Februarie-Martie. În Delta Dunărei în insula Leti formând păduri întregi.

Fam. [Loc alb] SALICINEE.

Flori dioice, reunite în amente cilindrice sau oblonge, cele masculine și cele femele lipsite de stipuli, solitare subsuora

unei bractee șquamiforme, munită fie-care de un disc cupuliform sau redus la 1-2 glande așezate la baza organelor sexuale. Stamina 2-24, cu filamente libere sau reunite într-o parte a lungimeii lui, inserate la baza solzului său pe disc; antere biloculare extrorse. Ovariu super, sessil sau pedicelat, unilocular sau cu 2 loge incomplete, multiovulate, stile 2, libere sau reunite. Fruct capsular, ovoid-conic, polisperm, deschizându-se de la vîrf la basă în 2 valve ce se învîrtesc în afară. Semințe cu testa membranos, munit în jurul hilului de lungi perii setacei; albumen nul.—Arbori sau arborișți. Frunze simple, alterne caduce, de ordin ar pețiolate, munită de stipuli persistenți sau caduci, câte odată nulă.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Stamina 2-5 (fôrte rar 5-10). Flori fără periant, în locul acestuia la baza organelor sexuale câte 1-2 glandule . *Salix* L.
- 1.* Stamina 8-12-30. Flori cu un periant cyatiform inserat pe o squamulă a amentului . . . . . *Populus* L.

Genul *Salix* Tournef.

Salix Tournef. (Salce). Amente cu solzi întregi; disc redus la 1-2 glande așezate la baza organelor sexuale pe care nu le înconșjoră nici odată complet; stamina 2-3, rar 5, cu filamente libere sau reunite și simulând atunci câte-odată o stamină cu o anteră 4-loculară; ovariu sessil sau pedicelat; stil elongat, fôrte scurt sau nul.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Squamele amentelor concolore, galbene-verșii.
2. Flori diandre. Frunze sericee . . . . . *S. alba* L.
- 2.* Flori triandre. Frunze glabre . . . . . *S. triandra* L.
- 1.* Squamele amentelor discolore, la vîrf brune ori negricioșe. Flori diandre.
3. Frunze pe fața inferioară tomentos-hirte. Stipuli reniformi. . . . . *S. cinerea* L.
- 3.* Frunze pe fața inferioară sericee. Stipuli lanceolați. . . . . *S. ro-marinifolia* Koch (L).

S. alba L. (*S. albă*). Amente pedunculate, pedunculii foliați, acestea frunze de tot întregi. Squame concolore, decidue. Cap-

sule ovat-acute, obtuse, glabre, la urmă subpedicelate *pedicele abia egal de lungi cu nectariul foarte scurt*. Stigmat puțin îngroșat, emarginat. Frunze lanceolate, acuminate, serrulate, *pe ambele fețe sericee*. Stipulii lanceolați. † În toate luncile.

S. triandra L. (S. triandră. Vulg. [Loc alb]). *Flori triandre*. Amente pedunculat, pedunculii foliați. *Squamele persistente concolore, la vîrf glabre*. Capsule ovat-conice, obtusiuscule, glabre, pedicelate, pedicele de 2-3 ori mai lungi decât glandula nectariferă stil foarte scurt. Stigmate orizontal-divergente, emarginate. *Frunze lanceolate, ori oblonge, acuminate, serrate, de tot glabre, pe fața inferioară verzi, ori numai foarte puțin glaucescente*. În luncile cu deosebire din Delta Dunărei.

OBSERVARE. — *S. amygdalina* L. (*S. amygdalina* a. *discolor* Koch Synops.), diferă numai prin frunze, care pe fața inferioară sunt glauce.

S. cinerea L.; *S. acuminata* Hoffm.; *S. polymorpha* Hort. *S. Hoffmanniana* Blaff. et fingerh. (S. cenușie. Vulg. [Loc alb]). *Flori diandre*. Amente sessile, la basă bracteate. Capsule de la baza ovată elongat lanceolate, *tomentose*, pedicelate; pedicele de 4 ori mai lungi decât glandula nectariferă. Stil foarte scurt. Stigmate ovate, bifide. *Frunze eliptic ori lanceolat-obovate, scurt acuminate, plane, undulat-serrate, cineriu-verzi, pe fața superioară pubescentă, pe fața inferioară tomentos-hirte*. Stipulii reniformi. Muguri sur-pubescenti. † Martie-Aprilie. Comun cu deosebire în luncile din Delta Dunărei.

S. rosmarinifolia Koch. (L.). (S. cu foi de rosmarin. Vulg. [Loc alb]). *Flori diandre*. Amente sessile, fructifere subrotunde, scurt pedunculat, pedunculii foliați. Capsule de la baza ovată, lanceolate, *tomentose*, lung pedicelate; pedicele de 2-3 ori mai lungi decât glandulele nectarifere. Stil scurt. Stigmat ovat, bifid. *Frunze lineare ori linear-lanceolate, angustat-acuminate, cu marginile plane, ori numai puțin revolute, la vîrf drepte, de tot întregi ori depărtat glandulos-denticulate, pe fața inferioară argintiu-sericee*. Stipulii lanceolați.

Variaza.

β. *argentea* Sm.; [Loc alb]. Frunze lat-ovate, une-ori pe fața superioară tomentose. Comun pe colinele din Delta Dunărei

Genul *Populus* Tournef.

Populus Tournef. (Plop). Amente cu soldî incisaţi sau laciniaţi; disc cupuliform aşezat la baza organelor sexuale care le înconjură complet; stamine 8-12 sau mai multe, libere, inserate pe disc; ovariu sessil sau scurt pedicelat; stil foarte scurt sau nul.

CONSECTUL SPECIILOR.

1. Squamele amentelor ciliate. Frunzele pe faţa inferioară alb-tomentóse . . . . . **P. alba** L.
- 1.* Squamele amentelor glabre. Frunze glabre pe ambele feţe . . . . . **P. nigra** L.

P. alba L.; *P. nivea* Willd. (**P. alb.** Vulg. *Plop, Plută*) Frunze subrotund-ovate, angulat-dentate, pe faţa inferioară deîmpreună cu ramurile *alb-tomentóse*, celea ale ramurilor terminale *cordat-palmat-5-lobate*. Squamele amentelor feminine lanceolate, la vîrf arcuate, ciliate. Ț In luncî și cu deosebire în Delta Dunărei.

P. nigra L. (**P. nigra.** Vulg. *Plop*). Frunze triangular-ovate acuminate, serrate, pe margini și pe ambele fețe glabre, la basă truncate și serrate. Ramuri patente. Squamele amentelor glabre. Ț Aprilie. La Hirșova pe malul Dunărei.

Fam. [Loc alb] GNETACEE.

Flori monoice sau dioice. Amente masculine munit de bractee; periant membranos, tubulos, la început închis, după aceea deschizându-se în două lobi; o stamină sau mai multe stamine a căror filamente sunt mai mult sau mai puțin lipite în colónă; antere cu 1-4 loge deschizându-se la vîrf printr'un por oblong. Flori femele solitare sau geminate, nude sau înconjurate de un involucru cu 2-3 rînduri de foliole opuse; ovariu sessil, unilocular, uniovulat; ovul erect, munit la vîrf de o deschidere ce lasă să iasă un prolongiment tubulos, ligulat sau disciform la vîrf de sîmț; fructul este o baccă falsă. Semințe lipsite de aripî; embrion drept, aşezat într'un albumen cărnos; 2 cotyledóne libere sau lipite.

Genul *Ephedra* L.

Ephedra L. (Efedră). Amente masculine ovoide sau globuloase, cu bractee opuse în cruce și connate la bază; stamine de ordin comun multiple, lipite prin filamentele lor în colônă ramosă. Flori femele geminate, învelite printr'un involucriu ale cărui foliole interne devin cărnoase și dă fructului un aspect bacciform. Două cotiledone libere.

E. vulgaris Rich. (E. comună. Vulg. [Loc alb]). Tulpină frutescentă, fără frunze, foarte ramificată, ramuri articulate, drepte, mărunte tuberculate. Amente la articuliile ramurilor subsessile, ori pe pedunculii continui sau și articulați, solitare câte două sau câte trei. † Aprilie-Maiu. Pe stîncile muntelui Sepeljin la Bașckioi, în dunele de la Mamaikioi.

MONOCOTYLEDONATE

Fam. [Loc alb]. **HYDROCHARIDEE.**

Flori dioice, regulate. Periant cu 6 divisiuni dispuse pe 2 rânduri, cele 3 exterioare erbacee, cele 3 interioare mai mari, petaloide; flori masculine reunite mai multe în acelaș spath, periant cu divisiuni libere, stamine 2-12, cu antere biloculare, extrorse; flori femele solitare în fie-care spath, periant cu divisiuni externe connate în tub la basă. Ovariū infer, cu 1-6 loge polisperme; stil cu 3 ramuri bifide. Fruct cărnos, indehiscent. Semințe cu testa membranos, coriace; albumen nul. — Erburii aquatice, înotătoare sau submergiate. Frunze toate radicale sau inserate pe tulpină și atunci fasciculate. Flori închise într'un spath înaintea antesei.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Stamine 9. Frunze reniform-orbiculare . . . . . *Hydrocharis* L.
1.* Stamine fertile 12. Frunze ensiform-triunghiulare . . *Stratiotes* L.

Genul *Hydrocharis* L.

Hydrocharis L. (Idrocaridă). Periant cu 6 divisiuni, cele exterioare erbacee, cele interioare mai mari, petaloide; flori masculine pedicelate, închise câte 3 într'un spath membranos, 2-valv, scurt pedunculat; stamine 12, reunite în inel prin baza filamentelor lor; flori femele mici, solitare într'un spath

1-valv, lung pedunculat; ovarii cu 6 loge multiovulate; fruct bacciform, ovoid-oblong.

H. Morsus ranæ L. (II. Mușcatu-bróscei. Vulg. *Mușcatu-bróscei*). Rădăcină în mâl repentă. Frunze pețiolate, reniform-orbiculare, de tot întregi. Flori pedunculate. Petale mai mari decât sepalele, albe. ♀ Iulie-August. În mlaștini, ape stagnante. Comună, cu deosebire în regiunea Dunărei și în Deltă.

Genul *Stratiotes* L.

Stratiotes L. (*Stratiote*). Periant cu 6 divisiuni, cele exterioare erbacee, cele interioare petaloide mai mari; flori masculine pedicelate, închise mai multe într'un spath bivalv. purtat pe un scurt peduncul radical; stamine numeroase, cele exterioare sterile; flori femele solitare, într'un spath bivalv, periant lung tubulos, ovarii cu 6 loge multiovulate; fruct bacciform, hexagonal.

S. aloides L. (*S. aloidă*). Rădăcină în mâl repentă. Frunze ensiform-triangulare, ciliat-aculeate. Stamine fertile 12, parastamine 20-30 gălbini. Sepalele pe partea externă verzi, pe cea internă albe. Petale albe. ♀ Iulie-August. În mlaștini, ape stagnante și lin curgătoare. În regiunea Danubială, cu deosebire în Deltă.

Fam. [Loc alb]. **ALISMACEE.**

Flori ermafrodite sau monoice, regulate. Periant cu 6 divisiuni libere, pe 2 rânduri; cele exterioare caliciforme, erbacee, persistente, cele 3 interioare petaloide, adesea caduce, Stamine 6 sau în număr indefinit, libere, inserate pe receptacul la baza divisiunilor interioare a periantului; antere biloculare introrse sau extrorse. Ovary supere, 6-12 sau în număr indefinit, verticilate sau capitate, libere sau reunite la partea inferioară prin sutura ventrală, uniloculare, 1-2-sperme. Stile libere, persistente. Fruct format din carpele indehiscente sau deschizându-se prin sutura ventrală. Sămânță cu testa coriace sau membranos; albumen nul.—Erburii perene, aquatice sau crescând în mlaștini. Frunze radicale invaginante, de ordinar dispuse în rosetă, lipsite de stipuli.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Flori monoice. Stamina numeroase . . . . . *Sagittaria* L.
 1*. Flori ermafrodite. Stamina 6 . . . . . *Alisma* L.

Genul *Sagittaria* L.

Sagittaria L. (Sagitarie). Flori monoice; calice cu 3 divisiuni erbacee; corola albă cu 3 divisiuni; stamine în număr indefinit, cu antere extrorse; carpele numeroase, libere, 1-sperme, reunite în capitul globulos pe un receptacul cărnos. Flori în paniculi cu ramuri verticilate.

S. sagittifolia L. (S. cu frunze sagitate. Vulg. *Săgêta apelor*). Frunze profund sagitate. Pedunculul radical simplu. Flori monoice. Petale albe, unguiculate, purpuriu. 4 Iunie-Iulie. Bălți, ape stagnante. Pretutindena cu deosebire în regiunea Danubială.

Genul *Alisma* L.

Alisma L. (Alismă). Flori ermafrodite; stamine 6-12, cu antere introrse; carpele numeroase, libere, 1-sperme, verticilate sau capitate.—Flori dispuse în paniculă ramosă verticilată sau în umbelă.

A. Plantago L. (A. Plantagină. Vulg. *Limba brăscii*. *Patlăgină de apă*). Peduncul radical verticilat-paniculat. Ovary pe partea lor internă deasupra bazei stiligere. Carpele la vîrf rotundat-obtuse, mutice, pe dos 1-2-sulcate coadunate într'un fruct obtus-trigonal. Frunze cordate, ovate ori lanceolate. Flori albe ori ceva roșee. 4 Iulie-August. Bălți, ape stagnante. În regiunea Danubială pretutindena.

Variază cu frunzele mai late, mai înguste, mai mult mai puțin cordate, și

β. *lanceolatum* [loc alb]; *A. lanceolatum* Wither. Frunze lanceolate, la basă mai îngustate.

γ. *graminifolium* [loc alb]; *A. graminifolium* Ehrh.; *A. natans* Pall. non L. Frunze toate graminiforme și natante, una ori două cu lamina îngust-lanceolate și natante.

Fam. [Loc alb]. BUTOMEE.

Flori ermafrodite, regulate. Periant cu 6 divisiuni dispuse în 2 rînduri: 3 exterioare, erbacee sau petaloide, 3 inte-

riore mai mari, petaloide, caduce. Stamine 9; 6 opuse în părechii divisiunilor exterioare și 3 opuse divisiunilor interioare a periantului; antere biloculare, introrse. Ovare 6, supere, uniloculare polysperme, reunite prin sutura ventrală. Stile libere, persistente. Fruct format din carpele deschizându-se prin sutura ventrală. Semințe foarte mici; albumenul.—Erburi aquatice. Frunze toate radicale, lipsite de stipulă, născând dintr'un rizom orizontal; flori dispuse în umbelă terminală compusă din cime unipare.

Genul *Butomus* Tournef.

Butomus Tournef. (Butom). (Caracterele familiei).

B. umbellatus L. (*B. umbelat.* Vulg. *Fânul-cămilei*). Rizom orizontal, tuberos. Frunze lineare, sulcate, trigonale, acute. Peduncul radical mai lung decât frunzele. Flori în umbelă terminală simplă lung pedunculată, roșietice, devenind mai palide. 4 Iunie-August. Ape stagnante și lin curgătoare, bălți. În regiunea Dunărei pretutindena.

Fam. [Loc alb]. JONCAGINEE.

Flori ermafrodite, regulate. Periant cu 6 divisiuni libere, erbacee, dispuse pe 2 rânduri. Stamine 6, inserate la baza divisiunilor periantului cărora ele sunt opuse; antere biloculare, extrorse. Ovare 3-6, supere, 1-2-ovulate; stile 3-6, foarte scurte sau cu stigmat sessile. Fruct uscat, format din 3-6 carpele deschizându-se prin sutura ventrală, aderând de un prolongiment al axului din care se desprind la maturitate de la basă la vârf, semințe fără albumen.—Erburi crescând în locuri umede. Frunze toate radicale, invaginante la basă. Flori dispuse în racem terminal, elongat.

Genul *Triglochin* L.

Triglochin L. (*Triglochin*). (Caracterele familiei).

T. palustre L. (*T. palustru*). Fructe lineare, angulare, spre basă atenuate, alipite de pedunculul comun și secedente în 3 capsule. Stigmat sessil. 4 Iunie-Iulie. În pășunile umede cu deosebire năsipose. Pe țărmurile lacului Sinoe.

Fam. [Loc alb]. **NAIADACEE.**

Flori ermafrodite sau unisexuate, monoice sau dioice. Periantul sau erbaceu, format din 6-4 segmente, sau hialin, si atunci 4-partit. Stamine 1-6, hypogine in florile ermafrodite; florile unisexuate totdeauna cu o singura stamină; filament staminal distinct sau nul; antere uniloculare sau biloculare, cu polen globulos sau confervoid. Gineceu format din 1-6 carpele distincte sau mai mult sau mai puțin connate prin fata lor ventrală, cu ovarii uniloculare, cu un singur ovul basilar si erect, anatrop, sau pendent dela vârș, campilotrop sau ortotrop, cu micropil totdeauna infer; un stil pentru fie-care carpel, scurt sau elongat, cu stigmat discoid, sau decurent, sau subulat; carpele cöpte coriace sau membranöse sau indurate, indehiscente sau dehiscente printr'o linie internă; semënță erectă sau pendentă; albumen nul.—Erburi scapiforme sau mai adesea cu tulpine frunzöse si atunci submergiate sau plutitoare; stipuli nuli sau intra-pețiolari, membranoși si adesea invaginanți; frunze alterne, sau opuse, sau verticilate; flori foarte mici axilare, sau in racem, sau in spic pedunculat.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Ovarii 4 ori mai multe (Potamee).
2. Flori ermafrodite.
3. Periant 4-partit . . . . . **Potamogeton L.**
- 3.* Periantul lipsesce . . . . . **Ruppla L.**
- 2.* Flori monoice, vaginate . . . . . **Zanichellia L.**
- 1.* Ovariu numai 1. Flori unisexuate . . . . . **Zostera L.**

Genul Potamogeton Tournef.

Potamogeton Tournef. (Potamogeton). Flori ermafrodite, in spice mai mult sau mai puțin elongate; periant cu 4 divisiuni întinse, erbacee; stamine 4, subsessile, inserate la basa divisiunilor periantului cărora ele sunt opuse; carpele sessile cu pericarp drupaceu si cu endocarp osos.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunzele superioare florale natante, coriacee, celelalte submerse membranacee, sessile . . . . **P. gramineus L.**

- 1.* Frunze tóte submerse, membranacee, pelucide.
2. Frunze mai late, ovale orí lanceolate.
3. Frunze pe marginí neundulate, orí obsolet undulate.
4. Frunze neamplexicaule, peþiolate . . . . . **P. lucens** L.
- 4.* Frunze amplexicaule . . . . . **P. perfoliatus** L.
- 3.* Frunze pe marginí undulat-crispate . . . . . **P. crispus** L.
- 2.* Frunze lineare, orí linear-setacee, la basă vaginante . . . . . **P. pectinatus** L.

P. gramineus L. (*P. gramineu*. Vulg. [Loc alb]). Frunze submerse nemembranacee, străvădătoare, lanceolat-lineare, îngust orí lat-lanceolate, acuminate, spre basă atenuate, sessile, pe marginí scabriuscule, cele supreme mai scurte, mai late și peþiolate, cele natante lanceolate orí ovate, lung peþiolate, coriacee, acestea însă adeseorí lipsind. Pedunculí spre vîrf îngroșați. Fructele mai recente comprese, cu marginí obtuse. Tulpină fórte ramificată.

Variază:

β . *heterophyllos* [loc alb]. Frunze submerse mai scurte, recurbate, mai adese-orí saú cele mai multe mai rigide, nu rare-orí deplin rigide. Bălți, ape stagnante și curgătoare: la Macin.

P. lucens L. (*P. lucitoriú*. Vulg. [Loc alb]). Frunze tóte submerse, membranacee, străvădătoare, *peþiolate ovale orí lanceolate*, mucronate, *pe marginí serrulat-scabre*, cele florale opuse, cele-lalte alterne. Pedunculí în partea superióră îngroșați. Fructe mai recente comprese, cu marginí obtuse, puțin carinate. Tulpină ramificată. 4 Iulie-August. Ape stagnante și curgătoare. In regiunea Dunărei și cu deosebire în Deltă.

P. perfoliatus L. (*P. perfoliat*. Vulg. [Loc alb]). Frunze tóte submerse, membranacee, străvădătoare, *dela basa cordatá amplexicaule, ovate orí ovat-lanceolate, pe marginí scabriuscule*. Pedunculí egalí. Fructele recente comprese, cu marginí obtuse. Tulpină subramificată.

Variază cu frunzele cordat-subrotunde (*P. Loeselii* R. et Sch.), cu frunzele cordat-oblonge, până la 8 cent. lungí și 2½ cent. late, către mijloc mai late, și cu frunzele cordat-lanceolate. 4 Iulie-August. Bălți, ape stagnante și curgătoare: Rasova, Sulina.

P. crispus L. (P. increțit. Vulg. [Loc alb]). *Frunze toate submerse*, membranacee, străvădătoare, sessile, linear-oblonge, obtusiuscule, scurt acuminate, serrulate, *undulat-crispe*, egal de lungi cu pedunculii. Fructe comprese, rostrate. Tulpină ramificată, compresă. ♀ Iulie-August. Ape stagnante și curgătoare, bălți: Macin, Delta Dunărei.

P. pectinatus L. (P. pectinat. Vulg. [Loc alb]). *Frunze toate submerse*, membranacee, străvădătoare, *la basă vaginante, lineare, ori linear-setacee*, acute, 1-nervate, transversal venoase, venele puțin îngroșate. Spice lung pedunculate. Fructe oblice, obovate, subsemiorbiculare, comprese, uscate pe dos carinate, terminate cu un stil scurt, ascendent. ♀ Iulie-August. Ape stagnante și curgătoare: Mangalia, Mamaia.

Genul *Ruppia* L.

Ruppia L. (Rupie). Flori ermafrodite, dispuse două sau mai multe pe un spadice axilar și filiform, mai întâi închis într'o tēcă spathiformă, după aceea squammiformă; antere mari, extrorse, biloculare, fixate prin mijlocul spinărei, cu loge divergente la basă, deschizându-se în lung. Ovariū format din 4 carpele libere, contigui prin fața internă, la început sessile, după aceea stipitate, uniloculare, uniovulate. Ovul suspendat, curbat. Stil nul; stigmat sessile, peltate și umbilicate. Fruct format din 4 carpele sau mai puține prin abortare, puțin comprimate și gibóse, la sfirșit lung stipitate. — Plante submergiate; frunze lineare și subcapilare; stipuli membranoși, lipiți de frunză în formă de tēcă care îmbrățișează pedunculii și ramurile; tulpine ramóse.

R. rostellata Koch. (R. rostellată). Logele anterelor subglobóse. Fructe subsemilunar-ovate, dela basa obtusă ascendente. ♀ August-Octombrie. Prin bălțile de pe malul Mării, lacuri: în lacul Sinoe, la Sulina în gura Dunărei.

OBSERVARE.—*R. maritima* L. diferă prin logele anterelor oblonge.

Genul *Zanichellia* Michelli.

Zanichellia Michelli (Zanichelie). Flori monoice, solitare sau geminate la subsuóra frunzelor; flori masculine lipsite de periant, munit de o singură stamină cu filament filiform;

florî femele cu periant scarios, cupuliform; carpele 2-6, subsessile sau stipitate, cu pericarp coriace.

Z. palustris L. (*Z. palustră*). Fructe scurt pedicelate. Stil numai de jumătate cât fructul. 4 Iulie-Septembrie. În ape stagnante și în curgătoare: în lacul Sinoë; la Macin prin bălțile de pe malul Dunărei.

Genul *Zostera* L.

Zostera L. (*Zosteră*). Flori monoice, purtate pe un spadice ce naște pe fața superioară a frunzelor crepate longitudinal la baza lor. Spadice lățit, membranos, nud pe fața dorsală, purtând înainte staminele și ovarele alterne și biseriate. Periant nul. Flórea masculă formată printr'o singură anteră subsesilă, uniloculară, deschidându-se longitudinal. Flórea femelă dintr'un pistil unilocular, uniovulat. Stil 1; stigmat 2. Fruct constituit printr'o utriculă ce se deschide rupându-se neregulat. Sămînța cu testa subțire.

Z. nana Roth. (*Z. pitică*). Frunze 1-nervate. Pedunculul spatului de lățime egală. Nucile mature netede. 4 Iulie-Septembrie. În fundul nésipos al mării și al lacurilor de pe lângă mare: în lacul Sinoë, la Constanța în mare la portul genovez.

Fam. [Loc alb] LEMNACEE.

Flori monoice, născând în crăpătura ce presintă marginea frunzelor, 1 femelă și 2 mascule reunite în același spath univalv; flori mascule constituite printr'o singură stamină cu anteră biloculară, cu dehiscentă transversală; flori femele compuse dintr'un stil și dintr'un ovariu super, unilocular, uni-pluriovulat. Fruct monosperm, indehiscent sau oligosperm, deschidându-se transversal. Sămînțe cu testa coriace. Plante foarte mici, erbacee, afile, plutind pe apă, cu tulpina formată din fronde foliiforme eșind una din alta.

Genul *Lemna* L.

Lemna L. (*Lemnă*). (Caracterele familiei).

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunzişorele (tulpina lenticular-compresă foliacee)
 lanceolate, cruciat-coherente . . . . . **L. trisulea L.**
- 1.* Frunzişorele rotundat-ovate.
2. Frunzişorele pe faţa inferiură plane.
3. Rădăcini fasciculate . . . . . **L. polyrrhiza L.**
- 3.* Rădăcină solitară . . . . . **L. minor L.**
- 2.* Frunzişore pe faţa inferiură convexe. Rădăcină solitară . . . . . **L. gibba L.**

L. trisulea L. (*L. trisulcata*. Vulg. *Lintiţă*, [loc alb]). *Frunzişorele lanceolate*, la urmă peţiolate, *cele proliferate cruciat-coherente*. Rădăcini solitare. ☉ Aprilie-Iunie. În apele stagnante submersă. Comună pretutindenea, cu deosebire în regiunea Danubială.

L. polyrrhiza L. (*L. poliriză*. Vulg. [Loc alb]). Frunzişore subrotund-obovate. *Rădăcină fasciculată*. ☉ Aprilie-Mai. În apele stagnante natantă. Comună cu deosebire în Delta Dunărei.

L. minor L. (*L. mititică*. Vulg. [Loc alb]). Frunzişore obovate; pe ambele feţe plane. *Rădăcină solitară*. ☉ Aprilie-Mai. În apele stagnante natantă. Comună pretutindenea.

L. gibba L. (*L. gibósă*. Vulg. [Loc alb]). Frunzişore obovate, convexiuscule, *pe faţa inferiură spongios-convexe*. Rădăcină solitară. ☉ Aprilie-Mai. În apele stagnante: mai rară decât speciile precedente.

Fam. [Loc alb] **TYPHACEE.**

Flori monoice, dispuse în spice compacte sau globuloase, cele masculine ocupând partea superiură a inflorescenţei şi cele femele partea inferiură. Flori masculine numeroase, reduse la o stamină liberă sau formate din 2-4 stamine reunite prin filamente şi amestecate de sete sau de solduri dispuşi fără ordine; antere biloculare cu dehiscenţă longitudinală. Flori femele reduse la un ovariu super, unilocular. uniovulat, solitar sau apropiate două câte două şi părând atunci bilocular, încunjurate de sete numeroase sau de 3-5 solduri dispuşi fără ordine. Stil simplu, persistent. Fruct sub-

drupaceu, indehiscent, unilocular, monosperm, cu endocarp coriace. Seminte munit de un albumen carnos incunjurand un embrion drept. — Erburu perene, cu rizom tiritor, crescend in apa sau in mlastini. Tulpine simple sau ramose. Frunze alterne, lineare, cu nervure paralele, adesea invaginante.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Spic cilindric . . . . . *Typha* L.
1.* Spice globose . . . . . *Sparganium* L.

Genul *Typha* Tournef.

Typha Tournef. (Papură). Flori forte numeroase, dispuse in doue spice, unisexuate, forte compacte, cilindrice, superpuse, contigui sau indepartate, invelite la inceput intr'un spath forte caduc; stamine forte numeroase, lipite 2-4 prin filamente, incunjurate de numeroase filamente sterile; fruct forte mic, aproape drupaceu, purtat pe un pedicel capilar, munit de lungi sete claviforme.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Spic masculin in continuitate cu cel feminin *T. latifolia* L.
1.* Spic masculin indepartat de cel feminin.
2. Interstiul intre ambele spice mai scurt de
cât spicul masculin . . . . . *T. angustifolia* L.
2.* Interstiul intre ambele spice egal de lung
cu spicul masculin . . . . . *T. stenophylla* Fisch.
et Meyer.

T. latifolia L. (P. cu foi late. Vulg. *Papură*). *Frunze lat lineare*, mai lungi decât culmul infloritor. *Spic cilindric, partea masculină in continuitate cu partea feminină*. Filamentele la florile masculine de 3 ori mai lungi decât anterele, florile feminine nebractate. Stigmat oblic, spatulat-ovat, acut. ♀ Iulie-August. Ape stagnante și curgătoare: comună în regiunea Dunării și cu deosebire în Delta.

T. angustifolia L. (P. cu foi înguste. Vulg. *Papură*, [loc alb]). *Frunze îngust-lineare*, mai lungi decât culmul infloritor. *Spic cilindric, partea masculină indepartată de*

partea feminină. Filamentele la florile masculine de $1\frac{1}{2}$ ori mai lungi decât anterele. Flori feminine cele mai multe cu bractee filiforme la vîrf subspatulat-dilatate. Stigmat elongat, îngust-linear, lung-acuminat. ♀ Iulie-August. În ape stagnante și curgătoare: comună în regiunea Dunărei și cu deosebire în Deltă.

T. stenophylla Fisch. et Meyer. (P. [Loc alb]). Frunze caulinare elongate, angust-lineare. *Spic feminin la urmă eliptic, separat prin un spațiu* nud egal de lung de spicul masculin. ♀ [loc alb]. Rară în Delta Dunărei aproape de Kara-Orman.

Genul *Sparganium* Tournef.

Sparganium Tournef. (Sparganiu). Flori dispuse în capitulul unisexuați, globuloși, superpuși și spațiați, lipsiți de spath; stamine numeroase, libere, amestecate de solți membranoși filiformi; ovare libere sau reunite 2 câte 2, încunjurate fie-care de 3-5 solți membranoși; fruct de ordină sessil.

S. ramosum Huds. (S. ramos. Vulg. *Buzdugan*). Frunze la basă trigonale, cu laturile concave. *Tulpină ramificată*. Stigmat linear. ♀ Iulie-August. Prin bălți, pe malurile apelor. Comună cu deosebire în regiunea Dunărei.

OBSERVARE.—*S. simplex* Huds. diferă prin frunzele cu laturi plane și tulpină simplă.

Fam. [Loc alb] AROIDEE.

Flori monoice, lipsite de periant, rar ermafrodite, munită de un periant cu 4-6 divisiuni, sessile și aglomerate în jurul unui ax simplu și cărnos (*spadice*, încunjurat de un spath monofil, de ordină învîrtit în cornet. Flori mascule de ordină reduse fie-care la o singură stamină, amestecate cu florile femele sau mai adesea dispuse în inel deasupra acestora. Flori femele reduse fie-care la un ovariu super 2-3-locular, uni-pluriovulat; stil simplu sau nul. Fruct bacciform, indehiscent, mono-oligosperm. Semințe subglobuloase sau anguloase; albumen gros, cărnos, făinos.—Erburi perene cu rizom tîrîtor sau tuberiform-cărnos. Frunze alterne, pă-

rënd adesea tóte radicale, cu nervurî anastomosate saũ paralele.

Genul *Arum* Tournef.

Arum Tournef. (Aron). Spath învêtit în cornet; spadice umflat în măciucă la vârîf, nud saũ munit de florî rudimentare în formă de filamente; florî unisexuate, lipsite de periant, formând la basa spadiceului douê inele superpuse, cel superior compus din florî masculine și cel inferior din florî femele; baccă subglobulosă, de colóre roșie, mono-oligospermă. — Frunze cordate saũ sagitate cu nervurî anastomosate.

A. maculatum L. (*A. maculat.* Vulg. *Aron*, *Rodu-pămên-tului.*, *Cocosică*, [loc alb]. Frunze hastat sagitate, concolore, orî brun-maculate. Spadice drept, claviform, mai scurt decât spatul, clavul de 3 orî mai scurt decât stîpetele seũ. Spadice negru-purpuriũ. 4 Maiũ. Prin pădurile umbróse: între Cocos și Țiganca; la Alibeikioi pe muntele Consul.

Fam. [Loc alb]. ORCHIDEE.

Florî ermafrodite, neregulate. Periant cu 6 divisiuni petaloide, dispuse pe douê rëndurî: 3 exterióre întinse, erecte saũ conivente, de ordinar în cască cu cele douê divisiuni interióre și superióre, divisiunea interióră și inferióră (*label* fôrte diferită de cele-lalte, adesea prelungite în pinten la basă. Stamine 3, cu filamente reunite în colonă cu stilul *gimnostem*), cele douê laterale sterile, reduse la staminode, cea mijlocie fertilă, aședată deasupra stigmatului; anteră bicoculară, contênând un polen aglomerat în masse (*masse polinice*) granulóse, pulverulente saũ compacte-ceracee; masse polinice adesea munit la basa lor de o ghindură viscosă (*retinaclu*) liberă saũ reunită cu cea vecină, câte-odată închisă într'o îndoitură a stigmatului (*bursiculă*). Ovariũ infer, unilocular, adesea răsucit pe el însuși, cu 3 placente parietale. Fruct capsular, polisperm, deschidënduse prin 3 valve care rêmân aderente între ele la vârîf și la basă; semințe fôrte micî, cu testa lax; albumen nul.—Erburî perene, munit de bulburî și de fibre radicale cilindrice saũ for-

mate numai din fibre, mai rar rizomatóse. Tulpina simplă, frunzósă cel puțin la basă, mai rar lipsită de frunze și atunci munită de solți alterni. Flori dispuse în spic.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Tulpină foliată, frunze verzii. ori une-ori maculate.
2. Label la basă pintenat.
3. Label 3-partit ori 3-lobat.
4. Lacinia intermediă a lobului mai scurtă ori cel mult dublu atât de lungă cât periantul și neconvolută.
5. Loculele (logele) anterelor conjuncți prin o bursiculă comună.
6. Masse polinice pe 2 retinacli separați . . . . . *Orchis* L.
- 6.* Masse polinice pe 1 retinaclu comun . . . . . *Anacamptis* Rich.
- 5.* Loculele (logele) anterelor fără bursiculă . . . *Gymnadenia* R. Br.
- 4.* Lacinia intermediă a labelului foarte lungă și contortă . . . . . *Himantoglossum* Sprgl.
- 3.* Label nedivis . . . . . *Platanthera* Rich.
- 2.* Label la basă nepintenat.
7. Label biarticulat.
8. Ovariū stipitat, necontort. Label nedivis . . . *Epipactis* Rich.
- 8.* Ovariū sessil, contort. Label 3-lobat . . . . . *Cephalanthera* Rich.
- 7.* Label nearticulat.
9. Label deflex . . . . . *Listera* R. Br.
- 9.* Label erect . . . . . *Sturmia* Rehb.
- 1.* Tulpină nefoliată, numai cu squame.
10. Label pintenat. Ovariū contort . . . . . *Limodorum* Tourn.
- 10.* Label nepintenat. Ovariū necontort . . . . . *Neottia* L.

Genul *Orchis* Tournef.

Orchis Tournef. (*Orchis*). Periant cu divisiuni exterioare conivente sau întinse; label prelungit în pinten, cu trei lobi mai mult sau mai puțin profunzi, cel mijlociu întreg, bilobat sau bifid; retinacle libere închise într'o bursiculă biloculară; ovariū răsucit.—Bulburii întregii sau palmate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Tuberculii nedivi (întregi), ovat-globoși, ori oblongi.
2. Bractee 1-nervate.
3. Label 3-partit.

4. Lacinia intermedie a labelului dinainte dilatată și bifidă.
5. Bractee mult mai scurte decât ovariu.
6. Laciniiile laterale ale labelului drepte, iar lacinia intermedie obcordată . . . . . **O. fusca** Jacq.
- 6.* Laciniiile laterale îngust-lineare ale labelului incurvate, iar lacinia intermedie bifidă și conformă cu cele laterale . . . . . **O. Simia** Lam.
- 5.* Bractee de jumătate cât ovariu, orî și mai lungi **O. variegata** All.
- 3.* Label 3-lobat, lobii lași, scurți.
7. Lobul intermediu al labelului elongat, întreg, lobii laterali mai scurți, subrhombei . . . . . **O. coriophora** L.
- 7.* Lobul intermediu al labelului rotundat-ovate, nu elongat . . . . . **O. Morio** L.
- 2.* Bractee 3-5-nervate. Pinten orizontal orî ascendent . . . . . **O. palustris** Jacq.
- 1.* Tubercul palmași. Tulpină fistuloasă . . . . . **O. angustifolia** Rehb.

O. fusca Jacq. (*O. brună*. Vulg. *Poroinic*, [loc alb]). *Label* penicelat-punctat, *tripartit*, *lacinii laterale lineare*, *cea intermedie dela basă mereu dilatată obcordată*, mai adeseori cu un dinte setaceu, lobi ovași subtruncași, eros-crenate. *Pinteni* aproape de 3 orî mai scurți decât ovariu. Laciniiile periantului în partea superioară cuculiform-conivente, în partea inferioară concrecente. *Bracteele* membranacee, 1-nervate *mult mai scurte decât ovariu*. Frunze oblonge. Tubercul triplicași, globoși, nedivisași. Flori cu laciniiile cuculate negre-purpuriu cu puncte și mai întunecate, orî verzi și cu puncte negre-purpuriu, label alb orî deschis roseu, cu puncte purpuriu hirsute. ♀ Maiu-Iunie. În fînețele din păduri: Babadagh, Cocos, Țiganca, Cincarova, Bașkioi, etc.

O Simia Lam. (*O. Simie*. Vulg. [Loc alb]). *Label* subvelutin punctat, *tripartit*, *lacinii laterale îngust-lineare*, *de tot întregi, incurbate*, *cea intermedie bifidă*, cu un dinte linear interject, bifurcațiunile elongate, conforme cu laciniiile lobilor laterali, și dublu atât de lungi cât însași lacinia. *Pinteni* de jumătate cât ovariu. Laciniiile periantului cuculiform-conivente, în partea inferioară concrecente. *Bractee* 1-nervate, *membranacee*, *mult mai scurte decât ovariu*. Frunze oblonge. Tubercul nedivisași. Galea purpurascență-sură, labelul palid-purpuriu, orî alb, cu puncte mai întunecat purpurie. ♀ Maiu. Pe colinele din regiunea silvatică. (U. S.).

O. variegata All. (O. vargată. Vulg. [Loc alb]). Label punctat-glabru, tripartit, laciniile laterale oblonge, cea intermediă lat-obcordată mai adese-orî cu o mucronă interjectă, toate acut-dentate. Pintenî de jumătate cât ovariu, orî și mai lungî. Laciniile periantului cuculiform-conivente, toate atenuat-acute, cele 2 mai intime puțin mai scurte decât cel dorsal. *Bractee membranacee, 1-nervate, de jumătate cât ovariu orî și mai lungî.* Frunze oblonge. Tuberculî nedivisați. Florî palid-purpurii, label purpureu-punctat. 4 Maiu. In finețe și pășune: între Babadagh și Ienissala.

O. coriophora L. (O. Ploșniță. Vulg. [Loc alb]). *Label semitrid, dependent, laciniî subegale, cea medie oblongă, întrégă, cele laterale subrombec, mai scurte.* Pintenî conici, arcuați descendenți, de 2-3 orî mai scurți decât ovariu. Laciniile periantului cuculiform-conivente, acuminat. *Bractee membranacee, 1-nervate, egal de lungî cu ovariu,* orî și mai lungî. Frunze linear-lanceolate. Tuberculî nedivisați. Galea brunii-purpurie, label la mijloc palid-roșu, cu puncte obscure purpurii, laciniile verzi, pe margini roșietice. 4 Maiu-Iunie. In finețe: Rară pe lângă Țiganca.

O. Morio L. (O. Morio. Vulg. *Poroinic*). *Label 3-lobat, lobî lafi, cel intermediu trunecat-emarginat.* Pintenî cilindrici orî subclaviformi, orizontali orî ascendenți, *subegalî de lungî cu ovariu.* Laciniile periantului obtuse, toate cuculiform-conivente. *Bractee 1-nervate, orî cele intime subtrinervate, egal de lungî cu ovariu.* Frunze oblong-lanceolate. Tuberculî duplicați, globoși, nedivisați. Florî purpurii.

Variază: cu florî saturat-violacee, purpurii, rosee și albe. 4 Aprilie-Maiu. In finețe și pășuni; comună între Mamaia și Gargalik, Cocoș, Babagagh, Ciocarova, la Greci pe Țuțuiatu, etc.

O. palustris Jacq. (O. palustră. Vulg. [Loc alb]). *Label 3-lobat, lobii laterali rotundați, cel mediu profund emarginat, egal de lung cu cei laterali orî puțin și mai lung.* Pintenî cilindrici, orizontali, orî ascendenți, mai scurți decât ovariu. Laciniile periantului oblonge, obtuse, cele laterale reflecte. *Bractee 3-5-nervate și cele inferioare deodată și vînoase.* Spic elongat, lax. Frunze lanceolat-lineare. Tuberculî nedivisați.

visați. Flori purpurii. 4 Maiu-Iunie. Prin finețele mlăștinoșe în regiunea Dunărei.

O. angustifolia Richb. (O. cu foi înguste. Vulg. *Poroinic*, [loc alb]). Label 3-lobat. Pintenii conici cilindrici, mai scurți decât ovariu. Laciniile laterale ale periantului în sus reflecte. *Bractee 3-nervate și vînoșe*, cele inferioare egal de lungi cu florile, cele superioare mai scurte. *Tulpină fistuloasă*, 4-5-foliată. Frunzele inferioare lanceolat-lineare, erect-patule, cele superioare erecte, la vîrf plane, subcanaliculate. *Tuberculii palmați*. Flori purpurii. [Loc alb]. In Delta Dunărei.

Genul *Anacamptis* Rich.

Anacamptis Rich. (*Anacamptis*). Periant cu divisiunile exterioare laterale foarte întinse, cea mediană erectă; label lat trilobat, prelungit în pintene filiform, egalând sau întrecînd ovariu; retinacle reunite, închise într'o bursiculă uniloculară; ovariu răsucit.—Bulburii ovoide, întregi.

A. pyramidalis Richb.; (*O. pyramidalis* L. (*A. pyramidală*). Label semitrid, la basă bilamelat, lobi oblongi, obtuși, egali, de tot întregi. Pintenii filiformi, egal de lungi cu ovariu, orii și mai lungi. Laciniile periantului ovat-lanceolate, cele laterale patente. *Bractee la basă trinervate*. Spic indesuit. Frunze lanceolat-lineare. Tuberculii nedivisiți. Flori purpurii. 4 Maiu-Iunie. In finețe, pe colinele cu tuferișuri. Comună în totă Dobrogea.

Genul *Gymnadenia* Rich.

Gymnadenia Rich. (*Gimnadenie*). Periant cu divisiuni exterioare toate întinse; label lat, trilobat, prelungit în pintene subțire, elongat, egalând sau întrecînd ovariu: retinacle libere, lipsite de bursiculă; ovariu răsucit.—Bulburii palmate.

G. conopsea R. Br. (*G.* [Loc alb]). Label trid, lobi ovați, obtuși. *Pintenii filiformi, aproape de 2 orii mai lungi decât ovariu*. Laciniile exterioare ale periantului foarte patente. *Bractee 3-nervate*, egal de lungi cu ovariu orii și mai lungi. Spic cilindric, elongat. Frunze elongat-lanceolate. Tuberculii palmați. Flori purpurii, rare-orii albe. 4 Iunie-Iulie.

Variază:

β. *densiflora* [loc alb]; *G. concigera* Rehb. Plantă mai robustă, flori mai mici, însă mai indesuite și mai numeroase, pintenii puțin mai lungi decât ovarii și mai puțin curbați. Pe lângă Cincarova.

Genul *Himantoglossum* Spreng.

Himantoglossum Spreng. (Imantoglos). Periant cu diviziuni exterioare toate convexe, în casă; label cu 3 lobi lineari, conturați în spirală în timpul preflorescenței, prelungit în pinte scurt; retinacle reunite, închise într-o bursiculă uniloculară; ovarii răsucit.—Bulburii mari, ovoide, întregi.

H. *hircinum* Rich.; *Satyrium hircinum* L.; *Loroglossum hircinum* Rich.; *Orchis hircina* Swartz. (I. ircin. Vulg. [Loc alb]). Label trilobat, lacinii lineare, cea intermediu foarte lungă, subcontortă, cele laterale mult mai scurte, undulat-crispate. Galea albinetă, în interior cu strie purpurii și verzi, label verde-albinez cu puncte roșietice. ♀ Maii-Iunie. In tuferișurile și pădurile de pe coline, rară.

Genul *Platanthera* Rich.

Platanthera Rich. (Platanteră). Periant cu diviziuni laterale externe întinse, cea mediană erectă; label linear-elongat, întreg, prelungit în pintene foarte lung; retinacle libere, lipsite de bursicule; ovarii răsucit.—Bulburii întregi.

CONSPECTUL SPECILOR

1. Pintene 1½-2 mai lung decât ovarii.
2. Loculele anterei paralele . . . . . P. *bifolia* Rich.
- 2.* Loculele anterei în partea inferioară divaricate . P. *chlorantha* Cust.
- 1.* Pintene foarte scurt, scoliiform . . . . . P. *viridis* Lind.

P. *bifolia* Rich.; *Orchis bifolia* L.; *O. bifolia* β. *brachyglossa* Wallr.; *Habenaria bifolia* R. Br. (P. *bifolia* Vulg. [Loc alb]). Label nedivizat, linear. Pintenii de 1½-2 ori mai lungi decât ovarii. Loculele anterei paralele. Flori albe. Tuberculii duplicați, ovați, nedivizați. ♀ Maii-Iunie. Prin pădurile umbrase: Consul, Cocos-Kișla, Țiganca, la Grecii pe Țuțuiatu, etc.

P. *chlorantha* Cust. (P. chlorantă. Vulg. [Loc alb]). Label

nedivisat, linear. Pintenii de 2 ori mai lungi decât ovariu, filiform-subclavat. *Loculele anterelor* la vîrf alipite, în partea inferioară divaricate. Tuberculii duplicați, ovați, nedivisați. Florii verzi albe. 4 Maiu-Iunie. În pădurile umbrase: între Cocos și Ţiganca.

P. viridis Lindl.; *Coeloglossum viride* Hartm.; *Orchis viridis* Swartz; *Gymnadenia viridis* Rich.; *Habenaria viridis* R. Br.; *Peristylus viridis* Lindl. (*P. verde*). Label linear, la vîrf tridentat, dintele intermediu foarte scurt, cei laterali poreci. *Pintenii foarte scurzi, scotiformi*. Periant cuculiform. Florii galben-verzi. 4 Iunie. Fieete umede. Rara pe langa Cincarova.

Genul *Epipactis* Rich.

Epipactis Rich. (*Epipactida*). Florii în spic lax; periant cu divisiunile exterioare tote puin conivente în cască; label foarte îngustat la mijloc, întreg sau subtrilobat, neprelungit în pintene; anteră liberă; masse polinice reunite printr'un retinaclu comun; ovariu stipitat, nerăsucit; rizom tîrîtor garnit de fibre radicale numeroase.

E. palustris Crantz.; *Serapias palustris* Scop.; *Serapias longifolia* L. Syst. nat. (*E. palustră*. Vulg. [*Loc alb*]). Frunze lanceolate. Lamina labelului subrotundă, obtusă, egal de lungă cu laciniile periantului. Florii cenuși-verzi, label alb, roșu-striat. 4 Iunie. În fieetele mlăștinoase: în regiunea Deltei Dunărei.

Genul *Cephalanthera* Rich.

Cephalanthera Rich. (*Cefalanteră*). Florii în spic lax; periant cu divisiuni tote conivente; label trilobat, foarte îngustat la mijloc, neprelungit în pintene; anteră liberă; masse polinice bipartite reunite printr'un retinaclu comun; ovariu sessil, răsucit; rizom tîrîtor.

C. pallens Rich.; *Serapias grandiflora* Scop. *Serapias longifolia* Huds.; *S. lancifolia* Roth. (*C. [Loc alb]*). Ovariu glabru. Lacinia labelului cordat-ovată, mai lată decât lungă. Laciniile periantului tote obtuse. Bractee mai lungi decât ovariu. Frunze ovate, ori ovat-lanceolate, acuminate. Florii

gălbiniu-albinețe. *Rădăcină fibrósă*. ♀ Maiu-Iunie. In păduri: la Țiganca și în munții dela Greci.

Genul *Listera* R. Br.

Listera R. Br. (Listeră). Flori verđii, în spic lax și subțire; periant cu divisiuni externe toate conivente; ovariu stîpitat, nerăsucit. (Restul ca în genul precedent).

L. ovata R. Br.; *Ophrys ovata* L.; *Epipactis ovata* All. (L. ovată. Vulg. [Loc alb]). Tulpină bifoliată, frunze oposite, ovate. Label linear bifid. Flori verđii. ♀ Maiu-Iunie. In păduri: comună.

Genul *Liparis* Rich.

Liparis Rich. (Liparis). Flori în spic lax; periant cu divisiuni întinse; label întreg, dirigiât în sus, de aceeași lungime ca și celelalte divisiuni. neprelungit în pintene; anteră liberă, caducă, terminată printr'un apeudice membranos; masse polinice bipartite, cu lobi colaterali și cu două retinacle; ovariu nerăsucit.—Bulburî 2, uncinat, juxtapuse.

L. Loeselii Rich.; *Sturmia Loeselii* Rehb.; *Ophrys Loeselii* L. (L. lui Loesel. Vulg. [Loc alb]). Tulpină triangulară, la basa bifoliată, frunzele eliptic-lanceolate. Spic 3-8-flor. Label ovat, obtus, crenulat, de lungimea laciniilor periantului. Flori galbine-verđii. ♀ Iunie-August. In mlaștinile spongiöse: în regiunea Deltei Dunărei.

Genul *Limodorum* Tournef.

Limodorum Tournef. (Limodor). Flori în spic lax; periantul cu divisiunile toate conivente; label oblong, întreg, contractat în unguiculă la basă, prelungit în pintene; anteră liberă; masse polinice întregi, reunite printr'un retinaculu comun; ovariu nerăsucit; rizom gros, tîrîtor.

L. abortivum Swartz; *Orchis abortiva* L.; *Serapias abortiva* Scop. (L. abortiv. Vulg. [Loc alb]). Tulpină (scap) nefoliată, vaginată. Label ovat-undulat. Pintenii subulați de lungimea ovariuului. Intrêga plantă palid-violacee. ♀ Maiu-Iunie. In păduri: rară.

Genul *Neottia* Rich.

Neottia Rich. (Neottie). Flori decolorate, roșietice, dispuse în spic dens; periant cu divisiuni exterioare toate conivente în cască; label neîngustat la mijloc, gibos la basă, neprelungit în pintene, bifid, cu lobi divergenți; anteră liberă; masse polinice reunite printr'un retinaclu comun; ovariu sessil, nerăsucit.—Fibre radicale cilindrice, numeroase, fasciculate.

N. Nidus avis Rich.; *Neottidium Nidus avis* Schlecht.; *Epipactis Nidus avis* All. (N. Cuib de pasăre. Vulg. *Trinji*). Într'aga plantă brunie. *Tulpină* fistuloasă fără frunze, numai cu squamele alterne. Spic multiflor. Bractee mai lungi de cât pedicelele. Label elongat, la vîrf mai lat, 2-lobat. Ovariu përos. 4 Maiu-Iunie. În pădurile umbröse: Cincarova, Țiganca, Cocoș.

[Loc alb]

CONSPECTUL GENURILOR

1. Laciniile periantului toate egal de lungi . . . . . *Leucoium* L.
- 1.* Laciniile periantului neegali de lungi, cele 3 exterioare mai lungi, cele 3 interioare mai scurte . . *Galanthus* L.

Genul *Leucoium* L.

Leucoium L. (Leucoiu). Periant campanulat, lipsit de tub, cu 6 divisiuni ovale, apröpe egale, lipite la basă. Stamine 6, inserate pe discul epigin; filamente scurte; antere erecte, deschidëndu-se în totă lungimea lor prin douë crăpături, neapiculate la vîrf. Stil de ordinar claviform și mai rar filiform; stigmat simplu. Capsulă cärnösă cu 3 valve loculicide. Semințe globuloase.

L. aestivum L. (L. de vară. Vulg. *Ghiocel bogăți*). Spat multiflor. Stil filiform-clavat. Flori albe, laciniile periantului la vîrf verzi. 4 Maiu. În fizețele umede: în Delta Dunărei până la Sulina.

Genul *Galanthus* L.

Galanthus L. (Galant). Floré solitară terminală, închisă într'un spath monofil; periant campanulat, lipsit de tub, cu 3 divisiuni externe întregi, mari, semi-întinse, cele 3 interioare emarginate, erecte, pe jumătate mai scurte; capsulă cărnoasă, 3-valvă; semințe subglobuloase.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze lineare, plane . . . . . *G. nivalis* L.
- 1.* Frunze angust-oblonge, plicate, plicile paralele
cu marginile . . . . . *G. plicatus* M. B.

G. nivalis L. (*G. nival.* Vulg. *Ghiocei* [loc alb]). Scap 1-flor. *Frunze lineare*, carinate, *plane*. Cele 3 lacinii exterioare ale periantului albe, mai lungi, cele 3 interioare mai scurte. 4 Februarie-Martie. În pădurile umede: foarte comun.

G. plicatus M. B. (*G. plicat.* Vulg. *Ghiocei*). *Frunze angust-oblonge*, *plicate*, *plice paralele cu marginile*. Flori ca la *G. nivalis* L. 4 Februarie-Martie. În pădurile umede, împreună cu specia precedentă, foarte comun.

[Loc alb]

CONSPECTUL GENURILOR

1. Laciniiile limbului periantului alternativ 3 reflecte și 3
erecte . . . . . *Iris* L.
- 1.* Laciniiile limbului periantului toate erecte . . . . . *Crocus* L.

Genul *Iris* L.

Iris L. (Iride). Flori regulate; periant cu divisiuni exterioare reflexe, cele interioare erecte; stamine aplicate pe fața externă a stigmatelor, acestea foarte mari, petaloide; capsulă coriace, cu 3-6 unghiuri; semințe mai mult sau mai puțin comprimate.—Rhizom gros, cărnos, articulată; tulpină nodosă, frunzosoasă; frunze ensiforme, equitante.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Laciniiile exterioare ale periantului pe fața internă la baza îndesuit-pêrosă (barbulate).
2. Tulpină bi-multifloră. Flori galbine . . . . . I. *variegata* L.
- 2.* Tulpină 1-floră. Frunze mai lungi decât tulpina. Flori violacee . . . . . I. *pumila* L.
- 1.* Laciniiile exterioare ale periantului nebarbulate.
3. Flori albinețe cu vine violacee . . . . . I. *Pseudo-graminea* Schor.
- 3.* Flori galbine . . . . . I. *Pseudo-Acorus* L.
[Loc alb] . . . . . I. *suaveolens* Boiss.

I. variegata L. (I. vargată. Vulg. *Stînjin*, *Stînjinel*). Laciniiile periantului oblong-obovate, cele interioare spre basă mereu atenuate, *cele exterioare la baza internă îndesuit-pêrose* (barbulate). *Frunze* ensiforme, falcate, *subegal de lungi cu tulpina multifloră*. Spate erbacee. Flori galbine, laciniiile exterioare cu vine brune purpuri, ori negre-purpuri elegant depicte. ♀ Maiü-Iunie. Prin tuferișurile și pădurile de pe colinele uscate și erböse: Comună la Demirkioi, Malcoci, Babadagh, etc.

I. pumila L. (I. mititică. Vulg. *Stînjinel*, *Rățișore*). Laciniiile periantului oblong-obovate, *cele exterioare la baza internă îndesuit-pêrose* (barbulate). *Frunze* ensiforme, *mult mai lungi decât tulpina 1-floră și foarte scurtă*. Tubul periantului exsert. Flori violacee, deschis-albastre ori albe. ♀ Aprilie-Maiü. Prin fînețele uscate de prin stepe, pe colinele aride și prin locurile stîncöse și erböse din munți: muntele Consul, la Greci pe Țuțuiatu, pe lângă Constanța.

Variază:

Lutea M. B. Pe lângă Constanța împreună cu specia gemină.

I. Pseudo-graminea Schor.; *I. graminea* Heuff.; *I. Sintenisii* Janka. (I. lui Sintenis). *Lamina laciniilor exterioare ale periantului nebarbulată*, apendiciformă, ovată, mult mai scurtă decât unguicula dilatată. Ovariul hexagon. Frunzele ensiforme, lineare, rigide, glauce, pe timpul înflorirei de 2 ori mai lungi decât tulpina ancipită, 1-3-flori. Plantă mai robustă decât *I. graminea* L. Tulpină de 60 centim. și mai

înaltă. Flori mai mari. Lamină albinetă, cu vine violacee. ♃ Maiü-Iunie. Prin tuferișurile din locurile aprice, la Teke.

I. *Pseudo-Acorus* L. (I. Acor-neadeverat. Vulg. *Stînjină galbină*, *Stînjină de baltă*). Laciniile periantului *cele exterioare* ovate, lat unguiculate și *la basa internă nebarbulate*, cele interioare lineare, mai înguste și mai scurte decât laciniile stigmatului. Frunze ensiforme, lanceolat-lineare, subegal de lungi cu tulpina rotundă și multifloră. *Florile galbine*, laciniile exterioare în locul barbulei cu o maculă ros-galbină și cu vine negre, orî negre-purpuriî elegant depicte. ♃ Iunie-Iulie. În bălți și ape stagnante. Comun cu deosebire în regiunea Danubială și în Delta Dunărei.

I. *suaveolens* Boiss. [Loc alb]. În stepele uscate: între Kiu-stendje și Cernavoda.

Genul *Crocus* L.

Crocus L. (Șofran). Flori regulate; periant petaloid, campanulat, cu tub foarte elongat, cu divisiunile externe puțin mai lungi decât cele interne, toate întinse erecte. Stamine erecte. Stil filiform, foarte elongat și născând aproape din bulb; stigmatе cărnose, obconice, săpate la vîrf într'o mică cupă denticulată pe margini sau spintecate în laciniî. Capsulă membranosă, triquă. Semințe subglobuloase.—Bulb solid.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Spatul florei 1-foliat. Flori aurii . . . . . *C. moesiacus* Ker.
- 1.* Spatul florei 2-foliat.
2. Gâtul periantului glabru . . . . . *C. variegatus* Hopp.
et Hornsch.
- 2.* Gâtul periantului vilos . . . . . *C. Pallasii* M. B.
[Loc alb] . . . . . *C. sulfureus* Ker.

C. moesiacus Ker.; *C. aureus* Fl. graec.; *C. luteus* Roch. (*C. moesiacus*. Vulg. *Sofran galben*). Spat 1-foliat. *Periant auranțiac*, campanulat, laciniile subegale. oblong obtuse, gâtul nud. Scap strîmt-vaginat. Stigmat trifid, de 3 orî mai scurt, decât limbul periantului. Laciniile periantului erecte, spre partea superioară dilatate denticulate. Frunze desvoltate deodată cu florile, lineare. *Fibrele tunisclor radicale filiforme*,

paralele. Flori auri. 4 Aprilie-Maiu. Comun pretutinden: Cincarova, etc.

C. variegatus Hoppe et Hornsch. (C. vargat. Vulg. *Șofran vârgat*, [loc alb]). Spat 2-foliat. Gâtul periantului glabru. Stigmat 3-fid aprópe de 2 ori mai scurt decât limbul periantului. Laciniile periantului erecte, spre partea superióră mai late, denticulate ori incise. *Fibrele tunicilor radicale valide, reticulate, anastomosante, areolele ovate ori subrotunde. Flori palid-cerulee*, gâtul gâlbiniu. 4 Februarie-Martie. In stepe și prin finețele din păduri fórte comun.

C. Pallasii M. B. (C. lui Pallas). Spat 2-foliat. Gâtul periantului vilos. Stigmat 3-fid, trunct. Tunicile radicale membranacee, solute în fibre subtile, paralele și în partea superióră anastomosante. Frunzele desvoltate mai târziu decât flórea. 4 [Loc alb]. In stepele din regiunea australă către mare, la Murfatlar, Kara-Nasib, etc.

C. sulfureus Ker. [Loc alb]. In finețele din păduri la Cincarova, împreună cu forma *albifloră* și cu *Cr. moesiacus* Gris.

Fam. [Loc alb] LILIACEE.

Flori ermafrodite. Periant cu 6 divisiuni petaloide, dispuse pe 2 rânduri, libere sau connate în o parte a lungimeilor. Stamine 6, opuse divisiunilor periantului și inserate pe receptacul său pe tubul periantului; antere biloculare, introrse. Ovariu super, cu 3 loge multiovulate; stigmat 3, distincte sau reunite. Fruct capsular, cu 3 loge polisperme sau oligosperme, cu dehiscență loculicidă. Sēmēnța cu testa fragil; albumen cãrnos, învêlind obișnuit embriionul. — Erburii perene, munite de bulburii sau de rizome. Frunze întregi, opuse sau verticilate.

CONSPECTUL GENURILOR

1. Periant 6-partit, la basă contras în un tub pediceliform . . . . . *Asparagus* L.
- 1.* Periant 6-fid ori 6-dentat.
2. Periant cilindriciform-tubulos . . . . . *Polygonatum* Tournef.
- 2.* Periant campanulat . . . . . *Convallaria* L.

Genul *Asparagus* Tournef.

Asparagus Tournef. (Sparangă). Flori dioice prin abortare; periant campanulat, cu 6 divisiuni puțin connate în tub la basă; stamine 6, libere, inserate la baza divisiunilor periantului; baccă globuloasă, roșie cu 3 loge 2-sperme.—Tulpină erectă, foarte ramosă; frunze alterne, reduse la solți membranosi la subsuora cărora nasc ramuri foliiforme, setacee, fasciculate.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Frunze și ramurile de tot glabre.
2. Tubul periantului mult mai scurt decât limbul *A. tenuifolius* Lam.
- 2.* Tubul periantului de 2 ori mai lung decât limbul . . . . . *A. collinus* Schur.
- 1.* Rămurele mai mult mai puțin scabre.
3. Pedunculii 2 din sus de mijloc articulați.
4. Antere eliptic-oblonge puțin mai scurte decât filamentele . . . . . *A. trichophyllus* Bung
- 4.* Antere subcordat-oblonge de jumătate mai scurte decât filamentele . . . . . *A. polyphyllus* Stev.
- 3.* Pedunculii masculini 4-5 din jos de mijloc articulați, iar femeniilor 2 la mijloc articulați *A. verticillatus* L.

A. tenuifolius Lam.; *A. sylvaticus* W. Kit. (*A.* cu foi subțiri. Vulg. *Umbra iepurelui*). Tulpină erbacee, rotundă, erectă. Ramuscule (frunze) fasciculate, *capilare, deîmpreună cu rămurelele de tot glabre*. Tubul periantului foarte scurt, mult mai scurt decât limbul. Pedunculii solitarii, elongați, sub vîrf articulați. Antere ovat-cordate ori subrotunde mult mai scurte decât filamentele. ♀ Maiu-Iunie. În păduri și prin tuferișurile din stepe. Comun pretutindenea.

OBSERVARE. — *A. officinalis* L. diferă prin tubul periantului, care e numai de jumătatea lungimei limbului și prin anterele oblonge, ce sunt egal de lungi cu filamentele.

A. collinus Schur. (S. de coline. Vulg. *Umbra iepurelui*). Tulpină înaltă, divaricat-ramificată. *Ramuscule (frunze) setacee, drepte, acute deîmpreună cu rămurelele de tot glabre*. Tubul periantului la florile feminine de 2 ori mai lung decât limbul. Pedunculii erecți patuli, verticilați egal de lungi

cu tubul periantului. Antere de 2 ori mai scurte decât filamentele. ♀ Maiă-Iunie. Impreună cu specia precedentă și mai comun încă.

A. trichophyllus Bunge. (S. [Loc alb]). Tulpină erbacee, debilă, flexuoasă. Ramuri foarte patente, arcuat-ascendente ori refracte. Ramuscule (frunze) fasciculate setacee, drepte ori arcuate. Pedunculul 2 din sus de mijloc articulați. Antere eliptic oblonge, la vîrf mucronulate, puțin mai scurte decât filamentele. ♀ [Loc alb]. Pe țermul mării, pretutindenea.

A. polyphyllus Stev; *A. scaber* Brign.; *A. amarus* Dc.; *A. marinus* Rehb. (S. polifilă. Vulg. *Umbra iepurelui*). Tulpină erbacee, rotundă, erectă. Ramuri rotunde, striate, scabre. *Rămurelele deîmpreună cu ramusculele (frunzele)* setiforme, mucronate fasciculate și striate, pe *unghiuri denticulat-scabre*. *Pedunculul îngeminați deasupra de mijloc articulați*. Tubul periantului numai de jumătate cât limbul. Antere oblonge ori subcordat-oblonge, mucronate subegal de lungi cu filamentele. ♀ [Loc alb]. Pe țermul mării pretutindenea și în Delta în pădurea dela Kara-Orman.

A. verticillatus L. (*A. verticilat*). Tulpină erbacee, scandentă. Ramuscule (frunze) linear-subulate, mucronate, acute, triangulare, *pe margini și pe carină scabre*, pe ramuri câte 8 ori mai multe pe rămurele câte 3 ori și solitare. Pedunculul 1-flori reflexi și mai lungi decât flórea, cei masculini câte 4-5, sub mijloc, cei femeniți îngeminați, la mijloc articulați. ♀ [Loc alb]. Prin tuferișurile din stepe și pe marginea pădurilor. Comun în tótă Dobrogea.

Genul *Polygonatum* Tournef.

Polygonatum Tournef. (Poligonat). Flori ermafrodite; periant lung tubulos-cilindric, cu 6 dinți scurți; stamine inseparate la mijlocul tubului; bace globuloase cu 3 loge 2 sperme. Tulpină simplă, erectă, arcuată la vîrf; frunze alterne.

CONSPECTUL SPECILOR.

1. Frunze amplexicaule glabre . . . . . *P. vulgare* Desf.
- 1.* Frunze scurt pețiolate pe fața inferioară la nervure pețiolate . . . . . *P. latifolium* Red.

P. vulgare Desf.; *P. anceps* Moench.; *P. officinale* All.; *P. glaberrimum* C. Koch.; *Convallaria Polygonatum* L. (P. comun. Vulg. *Códa-cocoşului*). Tulpină angulară. *Frunze amplexicaule*, alterne, ovat-oblonge, orî eliptice, obtusiuscule, *glabre*. Pedunculii axilari, 1-2-flori, deîmpreună cu staminele glabri. Filamente de lungimea anterelor inserate deasupra mijlocului tubului corolei. ♀ Maiü-Iunie. In pădurile umbróse: Ţiganca, Cocoş, etc.

P. latifolium Red.; *Convallaria latifolia* Jacq. (P. cu frunze late. Vulg. *Códa-cocoşului*). Tulpină angulară. *Frunze scurt peñiolate*, alterne, ovate, acuminate, *pe faţa inferióră la nervure, asemenea şi pedunculii axilari 1-4-flori pubescente*. Stamine glabre. ♀ Maiü-Iunie. In păduri. Fórté comun.

OBSERVARE.—*P. multiflorum* Mönch.; *Convallaria multiflora* L., diferă prin tulpina rotundă, prin frunzele amplexicaule, glabre şi prin filamentele përóse.

Genul *Convallaria* L.

Convallaria L. (Convalarie). Flori ermafrodite; periant campanulat-globulos, cu 6 dinţi scurţi, întinşi; stamine inserate la baza periantului; bace globuloşe, cu 3 loge 2-sperme. Scamp nud; frunze tóte radicale, încunjurate la basă de mai multe tece membranóse; flori în racem terminal.

C. majalis L. (C. de maiü. Vulg. *Lăcrămióre, Mărgărită-rele, Sufleţele, Georgiţe, Cerceluşi, Flórea turcului*). Peduncul radical, nud, semirobund. Flori campanulate, racemóse, nutante, albe. ♀ Aprilie-Maiü. In păduri, fórté comun.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Periant 6-fil orî 6-partit.
2. Stigmat 3-lobat, sessil . . . . . Tulipa L.
- 2.* Stilii presentî.
3. Stil la virf trifid . . . . . Fritillaria L.
- 3.* Stil neñivis cu stigmat simplu orî cel mult subtrilobat.
4. Pedunculii articulaţi.
5. Filamente la basă mai late acoperind ovariu. . . . . Asphodelus L.
- 5.* Filamente înguste neacoperind ovariu. . . . . Phalangium L. (Anthericum).
- 4.* Pedunculii nearticulaţi.

6. Flori în racem, ori în corymb, ori și solitare.
 7. Stamine inserate pe receptacul.
 8. Antere incumbente (dorsifixe) . . . . . *Ornithogalum* L.
 8.* Antere erecte (basifixe) . . . . . *Gagea* Salisb.
 7.* Stamine inserate la baza foliolelor periantului . *Scilla* L.
 6.* Flori umbelate ori în capitulî globoși, înainte
 de înflorire învelite în un spat membranaceu *Allium* L.
 1.* Periant globos-ovate ori cilindric, limb foarte
 scurt, 6-dentat . . . . . *Muscari* Tourn.
 [Loc alb] . . . . . *Nectaroscordium*.

Genul *Tulipa* Tournef.

Tulipa Tournef. (Lalea). Periant campanulat, cu divisiuni libere până la basă; stamine hypogine; stigmat sessil, cu 3 lobî groși; capsulă oblongă, trigonă, cu loge polisperme; semințe discoide.—Plantă bulbosă, flóre mare, solitară, terminală.

T. Biebersteiniana Schult.; *T. sylvestris* L. β . *minor* Ledeb. (T. lui Bieberstein. Vulg. *Lalea de pădure*). Tulpină 1-floră, foarte rar 2-floră. Flórea înainte de înflorire nutantă. Foliólele interioare ale periantului deîmpreună cu staminele la basă barbulate. Flórea pe partea externă deschis galbină, pe cea internă mai intensiv galbină. 4 [Loc alb]. În muntele petros de lângă Testemel foarte copios.

OBSERVARE. — *T. sylvestris* L. are flórea mai mare și este pe ambele fețe de colóre deschis-galbină.

Genul *Fritillaria* L.

Fritillaria L. (Fritilarie). Periant campanulat, cu 6 divisiuni libere, caduce, munite de o foveolă nectariferă la basă. Stamine 6, aderente la baza divisiunilor, cu antere fixate de filament prin fața lor internă și deasupra bazei lor. Stil elongat, subclaviform. Stigmat 3-fid. Capsulă trigonă sau mai rar hexagonă. Semințe comprimate, membranóse pe margini.—Florî plecate înaintea antesei.

Fr. tenella M. B. var. *latifolia* Uechtr. [Loc alb]. 4 Maiú. În pădurea muntósă aprópe de Cincarova împreună cu *Symphitum tauricum*.

Genul *Asphodelus* L.

Asphodelus L. (Asfodel). Periant cu 6 divisini întinse. Stamine alternativ mai scurte, hypogine; filamente dilatate la basă și ciliate, arcuat-ascendente. Capsulă membranosă-coriace, trigonă. Semințe triquetre, cu testa crustaceu, negriciose-marochinate. — Flori albe (în speciile noastre); peduncul articulat.

A. luteus L.; *Asphodeline lutea* Rchb. (A. galbin. Vulg. [Loc alb]). Frunze subulate, trigonale, striate, netede, la basă dilatate în o vagină membranacee. Tulpină de tot simplă, munită cu vagine de frunze până la racem. Flori indesuite. Bractee subegal de lungi cu florile galbine. ♀ Maiu. Pe colinele petroase de lângă Teke și Testemel.

Genul *Phalangium* L.

Phalangium Tournef. (Falangiu). Periant întins, cu divisiuni 3-nerviate, connate la basă într'un tub foarte scurt; stamine inserate la baza divisiunilor periantului; stil filiform; capsulă subglobulosă, cu loge oligosperme; semințe anguloase, punctuate rugoase. — Plante cu partea subterană fibrosă; flori albe, dispuse în racem simplu sau ramos.

Ph. ramosum L.; *Anthericum ramosum* [loc alb]. (F. ramos. Vulg. [Loc alb]). Frunze lineare, canaliculate, erecte. Tulpină fără frunze, ramificată; mai înaltă decât frunzele. Flori în paniculă cu ramuri îndepărtate. Stil drept. ♀ Iunie-Iulie. În fînețele uscate din păduri: Dobromir, Babadagh, Karvan, Rejepkuns.

OBSERVARE.—*A. Liliago* L. diferă prin tulpina sa simplă (neramificată) și prin stilul declinat.

Genul *Ornithogalum* Tournef.

Ornithogalum Tournef. (Ornithogal). Periant întins, cu divisiuni libere până la basă; stamine hypogine, sau inserate la baza divisiunilor periantului, cu filamente aplanate și dilatate la basă; stil filiform; capsulă trigonă, cu loge polisperme; semințe globose sau anguloase.—Plante bulböse;

flori albe sau gălbii, munit de bractee membranose, reunite în racem sau în corimb pauciflor.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Filamente nedentate.
2. Flori în racemi elongați . . . . . **O. pyrenaicum** L.
- 2.* Flori corymbóse.
- 3 Pedunculii patenți . . . . . **O. tenuifolium** Guss.
- 3.* Pedunculii orizontali-patenți . . . . . **O. umbellatum** L.
- 3.** Pedunculii divaricat-refracți . . . . . **O. refractum** W. Kit.
- 1.* Filamente dentate . . . . . **O. Boucheaum** Ascher.

O. pyrenaicum L. (O. pirenaic. Vulg. [Loc alb]). *Racem elongat multiflor.* Pedunculii patenți, cei fructiferi alipiți de pedunculul comun. Bractee ovate lanceolate mereu atenuate în o acumină. Foliótele periantului linear-oblonge. Stil egal de lung cu staminele. Ovariú oval, la basă și la vîrf egal rotundat. Frunze glauce, profund canaliculate. Flori albinețe. Foliótele periantului pe partea externă cu o strie glaucă-verde. Florile uscate detreo în colóre gălbinie. 2 Iunie-Iulie. La Redgepkuns, Mangalia, prin finețe și locuri cultivate.

O. tenuifolium Guss. (O. cu frunze subțiri. Vulg. [Loc alb]) *Flori corymbóse.* Pedunculii floriferi și fructiferi sub un unghiú semidrept patenți, cei inferiori mai lungi. Foliótele perigonului, oblonge, acute. Stamine nedentate. Frunze filiforme, flaccide, verđi, notate cu o linie medie albă, adese-orî și ciliate. Flori albe cu o strie dorsală verde 2 Maiú. Câmpuri sterile și locuri aride și petróse. Fórté comun în stepile de la Constanța, Medgidia, Periclia, la Bașkioi pe muntele Sepelgin.

O. umbellatum L. (O. umbelat. Vulg. [Loc alb]). *Flori corymbóse.* Pedunculii inferiori fructiferi orizontali patenți cu fructul ascendent. Foliótele periantului albe, oblonge, obtuse. Stamine nedentate. Frunze lineare, canaliculate, glabre, cu o strie medie albă. 2 Aprilie-Maiú. Finețe, pășuni, câmpuri sterile, agrii: Periclia, etc.

O. refractum W. Kit. (O. răsfrîns. Vulg. [Loc alb]). *Flori corymbóse.* Pedunculii inferiori dela scap divaricat-refracți cu fructul ascendent. Bractee abia ceva mai lungi decât pedunculii. Foliótele periantului albe, oblonge, obtuse. Sta-

mine nedentate. Frunze lineare, canaliculate, glabre, cu o strie medie albă. 4 Aprilie-Maiu. Stepe, locuri aride: pe lângă Constanța și mai pretutindenea.

O. Boucheanum (Kunth) Aschers.; *O. chloranthum* Saut. (O. lui Bouché. Vulg. [Loc alb]). Flori apropiat-racemose, pe timpul înfloririi orizontale, mai târziu unilaterale și pendule. Stamine toate 3-dentate alternativ de jumătate mai scurte. Dinții laterali la filamentele mai lungi de lungimea anterelor ori și mai scurte. Ovariū oblong, la vîrf obtus, neumbilicat, de lungimea stilului. Pediceli pe timpul înfloririi de 2 ori mai scurți decât ovariu. Frunzele pe acest timp în partea supremă vestejite. Florile pe partea internă albe, pe cea externă foliolele au o strie lată intens verde. 4 Aprilie-Maiu. În fînețele din păduri. Fôrte comun: la Greci pe muntele Fratele-Țuțuiatului.

Genul *Gagea* Salisb.

Gagea Salisb. (Gagee). Periant cu divisiuni de ordinar întinse, libere până la basă; stamine hipogine sau inserate la baza divisiunilor periantului; stil filiform; capsulă trigonă, cu loge oligosperme; semințe subglobuloase. — Plantă cu partea subterană compusă din 2 sau mai mulți tuberculi înveliți printr'o tunică comună; flori galbene, venate de verde, în cime munit de bractee filiforme.

CONSPECTUL SPECILOR.

1. Rădăcină compusă din 3 bulbi orizontali neînfășurați de o tunică comună . . . . . *G. pratensis* Schult
- 1.* Rădăcină compusă din 1-2 bulbi înfășurați de o tunică comună.
2. Frunze radicale numai 1.
3. Umbelă numai cu o frunză lanceolat-spataceae includînd pedunculul comun . . . . . *G. minima* Schult.
- 3.* Umbelă cu 2 frunze.
4. Frunza radicală plană, linear-lanceolată . . . . . *G. lutea* Schult.
- 4.* Frunza radicală lineară, canaliculată . . . . . *G. pusilla* Schult.
- 2.* Frunze radicale 2. Plantă vilosă . . . . . *G. saxatilis* Koch.
[Loc alb] . . . . . *G. taurica* Stev.

G. pratensis Schult.; *G. stenopetala* Rchb. (G. de fînețe. Vulg. [Loc alb]). Frunză radicală solitară, lineară, la basă

și la vîrf atenuată, plană, acut-carinată, cele florale 2 opuse. Pedunculii glabri, simpli, deflorați patenți spre toate laturile. Bulbii 3 orizontali, cei din anul curent clavati-stipitați. Florii galbiné. 4 Aprilie-Maiu. In agrii și arve. Comună pretutindenea.

G. minima Schult.; *Ornithogalum minimum* L.; (G. foarte mică. Vulg. [Loc alb]). Frunză radicală solitară, erectă lineară, pe ambele fețe plană ori sub canaliculată, cea florală spatăce, lanceolată, la basă includînd pedunculul comun al umbeleii pedunculate și consistînd din 2-5 flori. Pedunculii parțiali simpli ori ramificați, glabri. Folióelele periantului linear-lanceolate, acuminate. Bulb ovat. Florii galbine. 4 Aprilie-Maiu. In tuferișuri și în finețile din păduri: comun pretutindenea.

G. lutea Schult.; *Ornithogalum luteum* β. L.; *O. sylvaticum* Pers. (G. galbină. Vulg. [Loc alb]). Frunză radicală solitară, erectă, linear-lanceolată, abrupt-acuminată, plană, acut-carinată; frunze florale 2, subopuse. Pedunculii parțiali, simpli, umbeliformi, glabri. Folióelele periantului oblonge, obtuse. Anterele oblonge. Bulb ovat, solitar. Florii galbine. 4 Aprilie-Maiu. In păduri, comun pretutindenea.

G. pusilla Schult.; *Ornithogalum pusillum* Schmidt. (G. mititică Vulg. [Loc alb]). Frunză radicală solitară, erectă, îngust-lineară, atenuat-acută, canaliculată; frunze florale 2, sub-opuse, cea inferioară mai mare, convolută, spatăce. Umbelă sessilă, 2-6-floră. Pedunculii parțiali simpli, umbelați, glabri. Folióelele periantului lanceolate, obtuse. Antere subrotunde. Bulb ovat, solitar. Florii galbine. 4 Martie-Aprilie. In locuri arenóse și petróse din păduri. Comună pretutindenea.

G. saxatilis Koch. (G. de stînci). Frunze radicale 2, filiforme, canaliculate, cele caulinare alterne, lanceolate, acuminate ori și terminate în un vîrf elongat și filiform. Florii terminale mai adese-ori solitare. Folióelele periantului oblong-lanceolate, obtuse, la basa lor dimpreună cu tulpina și cu marginea frunzelor vilóse. Ovariū oblong-obovat, subretus, cu laturile convexuscule. Bulb subrotund. Florii galbine. 4 Martie. Pe stîncile subumede: în munții stîncóși dela Malcoci și în alte locuri frecventă.

G. taurica Stev. [Loc alb]. 4 [Loc alb]. Rară în stepe aprópe de Akpunar.

Genul *Scilla* L.

Scilla L. (Scilă). Periant întins, cu divisiuni libere până la basă; stamine hypogine, inserate la baza divisiunilor periantului; capsulă obovată, cu loge oligosperme; semințe subglobuloase cu rafeu proeminent sau cu umflătură arili-formă.—Plante bulbóse; flori în racem simplu, terminal.

S. bifolia L. (S. cu două frunze. Vulg. *Viorele*). Bulb bifoliat, frunze patente, orî recurbate, lanceolat-lineare, canaliculate și convolute în un virf rotund. Scap rotund. Pedunculî erectî. Bractee lipsesc. Flori albastre. 4 Martie-Aprilie. In tuferişuri și păduri cam umede, vii, semănături, etc. Fórte comună pretutindenea, chiar și cu *flori albe*.

Genul *Allium* L.

Allium L. (Aliu). Periant campanulat sau stelat, cu divisiuni libere sau puțin connate la basă; stamine inserate la baza divisiunilor periantului, cu filamente dilatate sau puțin reunite la basă; stil filiform, ginobasic; capsulă trigonă, deprimată în centru, cu loge 1-2-sperme; semințe anguloase, marochinate. — Plante de ordinar bulbóse; flori în umbelă simplă, adesea globuloasă, închisă într'un spat înainte a tesei.

CONSPECTUL SPECILOR.

1. Frunze tóte radicale lung-pețiolate. Tulpina nefoliată . . . . . *A. ursinum* L.
- 1* Tulpina cel puțin până la mijloc foliată, frunze amplexicaule.
2. Filamente nedentate.
3. Stamine mai scurte decât periantul. Flori purpurii.
4. Spatul bivalv, mucronat . . . . . *A. moschatum* L.
- 4* Spat bivalv, una dintre valve fórte lung rostrală *A. paniculatum* L.
- 3.* Stamine mai lungi decât periantul.
5. Flori galbene . . . . . *A. flavum* L.
- 5.* Flori rosee.
6. Stamine puțin mai lungi decât periantul . . . . *A. fuscum* W. Kit.
- 6.* Stamine de 1² orî mai lungi decât periantul *A. Steveni* Willd.

- 2.* Filamentele cele 3 interioare tricuspidate.
 7. Frunze plane.
 8. Umbelă capsuliferă . . . . . *A. rotundum* L
 8.* Umbelă bulbiferă . . . . . *A. scorodoprasum* L.
 7.* Frunze semi-rotunde.
 9. Cuspidele intermediu anterifer de 2 ori mai scurt
 decât articolul seu inferior . . . . . *A. sphacrocephalum* L.
 9.* Cuspidele intermediu anterifer egal de lung cu
 articolul seu inferior, ori și ceva mai lung. . *A. guttatum* Stev.

A. ursinum L. (*A. ursin.* Vulg. *Leurdă, Aiū de pădure*). Rădăcină bulbosă. *Tulpină fără frunze, triangulară. Frunze radicale lung pețiolate, eliptic-lanceolate.* Spat 1-valv, biterfid, persistent. Umbelă capsuliferă, fastigiată, laxă. Stamine nedentate, mai scurte decât periantul. Flori albe. 4 Aprilie-Maiu. In pădurile umbröse și umede: förte comun, cu deosebire în Dobrogea septentrională: Cocoș, Țiganca, Urlóia, etc.

A. moschatum L.; *A. setaceum* W. Kit. (*A. moscat*). Tulpină rotundă, in partea inferióră foliată, frunzele setaceu-subulate, rotunde, sulcate, angust și profund canaliculate, pe margini ciliat-scabre. Spat bivalv, mucronat. Umbelă laxă, capsuliferă. *Stamine cu* ¹, *parte mai scurte decât periantul, tóte simple.* Tunica bulbulu în urmă la vârîf reticulat-fibrósă. Flori albe cu o strie dorsală purpurie. 4 Iulie-August. Pe colinele uscate și stincóse: la Sarighiol, între Malcoci și Kalika.

A. paniculatum L. (*A. paniculat.* Vulg. [*Loc alb*]). Tulpină rotundă, până la mijloc foliată; frunze îngust-lineare, semi-rotunde, *canaliculate nu fistulöse.* Spat bivalv, persistent, o valvă förte lung rostrată. Umbelă capsuliferă. *Stamine nedentate, mai scurte decât periantul. Foliólele periantulu acutiuseule.* Flori deschis-rosee. 4 Iunie-Iulie. Pe colinele uscate: comun în mai tótă Dobrogea.

Variază :

β. *longispathum* Red. Diferă prin frunzele pe fața inferióră striate și pe margini scabriuseule, apoi prin foliólele periantulu, ce sunt la vârîf truncate și mucronate. In finețele nesipóse din Delta Dunărei, în insula Leti.

A. flavum L. (*A. galbin.* Vulg. [*Loc alb*]). Rădăcină bulbosă. Tulpină rotundă, până la mijloc foliată. Frunze li-

neare, medulose, (la planta viue), de tot netede, pe partea inferi3ră convexă, pe cea superi3ră adese-oră puțin canaliculate, cu marginile obtuse. Spatul bivalv, persistent, una din aceste valve lung rostrată. Umbelă capsuliferă. *Stamine nedentate, la urmă de 2 oră mai lungă decât periantul.* Foli3lele periantului truncate oră retuse. *Floră galbene.* 4 [Loc alb]. Pe colinile aprice și petr3se: între Medgidia și Cernavoda; Mangalia, Beilic.

A. fuscum W. Kit. (A. negricios. Vulg. [Loc alb]). Tulpină rotundă, până la mijloc foliată; frunze lineare f3rte subtil carinate, pe fața inferi3ră angulate. Spath bivalv, persistent, dintre care una f3rte lung rostrată. *Umbelă capsuliferă, efusă. Stamine nedentate, puțin mai lungă decât periantul.* Foli3lele periantului oblong-eliptice, concave, obtuse și emarginate. Floră albineț-verđii, oră roșietice cu o strie dorsală verde. 4 Iulie-August. În pădure apr3pe de Cincarova, rar.

OBSERVARE. — Diferă de *A. oleraceum* L. cu deosebire prin umbela capsuliferă (la *A. oleraceum* L. este umbela bulbiferă).

A. Steveni Willd. (A. lui Steven). Bulbă solitară oră agregată, ovat-cilindriformă, truncați, tunică întrégă. Tulpina în partea inferi3ră foliată, frunze linear-subulate, rotunde, pe fața superi3ră canaliculate. Umbelă glob3să, indesuită. Spat bivalv, una mai scurtă, ceia-laltă numai ceva până și de 3 oră mai lungă decât umbela. Foli3lele periantului ovate, oră ovat-lanceolate, acute oră acuminat, f3rte rar obtusiuscule și mucronulate. *Filamente t3te simple, subegale, de 1¹/₂—2 oră mai lungă decât periantul.* Floră roșietice oră albe. 4 [Loc alb]. În fînețe la Tulcea, în munți delata Greci.

Variază:

β. *minor* Uechtr. [Loc alb]. În munți delata Sarighiol, pe colinele petr3se dinspre Gavgagia; colinele calcare delata Akpunar.

A. rotundum L. (A. rotund. Vulg. [Loc alb]). Tulpină rotundă, până la mijloc foliată. Bulb format din bulbile numeroșe și incluse în o tunică. *Frunze plane. Umbelă capsuliferă, sub-glob3să, pedunculă laterală mult mai scurtă.* Foli3lele periantului pe dos scabre. Antere incluse nu atât de lungă cât periantul. *Filamentele 3 interi3re tricuspitate, cuspidale intermediă anterifer de 3 oră mai scurt decât*

articulul său inferior. Flori purpurii. 4 Iunie-Iulie. Comun în totă Dobrogea.

A. Scorodoprasum L. (A. Scorodopras. Vulg. [Loc alb]). Tulpină până la mijloc foliată, *frunze plane pe margini scabre*. Umbelă bulbiferă. *Stamine* mai scurte decât periantul, *cele alterne tricuspidate, cuspidele intermediu anterifer de 2 ori mai scurt decât articulul său inferior*. Flori negre-purpurii. 4 Iunie-Iulie. În finețe, rar.

A. sphaerocephalum L.; *A. veronense* Poll. (A. sferocefal. Vulg. [Loc alb]). Rădăcină bulbosă. *Tulpină până la mijloc foliată*. *Frunze* semirotunde, pe partea superioară profund canaliculate, *fistuloase*. Umbelă capsuliferă, globosă, la urmă subconică. Foliólele periantului cu o carină netedă. Antere exserte; filamentele 3 interioare tricuspidate, *cuspidele intermediu anterifer de 2 ori mai scurt decât articulul său inferior*. Flori purpurii. 4 Iunie-Iulie. Comun în totă Dobrogea, chiar și în Deltă.

A. guttatum Stev. (A. [Loc alb]). Rădăcină bulbosă. Tulpină până la mijloc foliată; frunze semirotunde, pe partea superioară profund canaliculate, fistuloase, scabre. Umbelă globosă, multifloră. Foliólele periantului eliptic-oblonge, obtusiuscule, pe dos la mijloc stropite cu puncte purpurii. *Stamine* aproape de 2 ori mai lungi decât periantul, neciliate, cele 3 interioare tricuspidate, *cuspidele intermediu anterifer mai scurt decât cele laterale, însă egal de lung cu articulul său inferior, ori și ceva mai lung*. 4 Prin finețile din locurile nésipóse, stepe și de prin munți și chiar din regiunea maritimă: în Delta Dunărei în insula Leti și în stepele nésipóse de pe lângă Karakioi, etc.

Genul *Muscari* Tournef.!

Muscari Tournef. (*Muscari*). Periant ovoid-globulos sau urceolat, cu 6 dinți scurți, întinși în afară; *stamine* incluse, cu filamente scurte, inserate pe tub; stil filiform, scurt; capsulă trigonă, cu loge disperme; semințe subglobuloase. — Plante bulbóse; flori în racem terminal.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Flori tóte indesuite . . . . . **M. racemosum** Mill.
- 1.* Flori inferioare fertile depártate.

2. Dinții periantului foarte scurți, de coloré tăciunósă . . . . . *M. tenuiflorum* Tausch.
 2.* Dinții periantului recurbați, de coloré albinéță-verde . . . . . *M. comosum* (Mill.) Tausch.

M. racemosum Mill.; *Hyacinthus racemosus* L. (*M. racemos.* Vulg. *Cépa-ciórei*). *Flori ovate, nutante, indesuite*, cele supreme erecte, neutre; dinții periantului albi. Frunze lineare, canaliculate, arcuat-recurbate, flaccide. Flori saturat albastre, pruinóse. ♀ Aprilie-Maiú. In vii, agrii, stepe. Fóрте comuná pretutindenea.

M. tenuiflorum Tausch. *Hyacinthus comosus* Jacq. non L. (*M. tenuiflor.* Vulg. *Cépa-ciórei*). *Florile inferióre fertile depártate, orizontal-patente; dinții periantului angular cilindriform foarte scurți, de coloré tăciunósă*, gura constrínsă subînchisă. Florile superióre neutre, apropiate, comóse; *periant cilindriform orí claviform egal de lung cu pedicelele orí și ceva mai lung*. Frunze lineare, canaliculate. Periantul florilor fertile de coloré albinéță-verde, al florilor neutre, deîmpreună cu vírful scapului și cu pedicelele de coloré ametistină. ♀ [Loc alb]. In finețele din păduri: între Tristení și Cilik, etc.

M. comosum (Mill.) Tausch.; *Hyacinthus comosus* L. (*M. comos.* Vulg. *Cépa-ciórei*). *Florile inferióre fertile depártate, orizontal-patente; dinții periantului angular și cilindriform obovat recurbați, albineț-verđi, gura deschisă*; florile superióre neutre, apropiate, comóse, periant mic, subglobos, claviform orí cilindriform, *de 4-6 orí mai scurt decât pedicelele*. Frunze lineare, canaliculate. Periantul florilor fertile de coloré ametistină. ♀ Maiú-Iunie. In agrii, vii și stepe, fóрте comun pretutindenea.

Genul *Nectaroscordium*.

Nectaroscordium [Loc alb]. (*Nectaroscordiu*).

N. bulgaricum Janka. (*N. bulgaric*). [Loc alb]. In regiunea silvatică foarte comun: între Nicolíțel, Handierca și Cerna; în locurile umbróse și umede dela monastirea Cilik.

Fam. [Loc alb]. COLCHICACEE.

Flori ermafrodite, rar poligame, regulate. Periant cu 6 divisiuni petaloide, apröpe egale, dispuse pe 2 rënduri, libere sau connate într'un tub ängust și elongat. Stamine 6, inserate la gätul periantului säu la basa divisiunilor sale; antere biloculare, extrorse. Stile 3, libere säu reunite la basä. Ovariü super, cu 3 carpele lipite între ele prin sutura ventralä. Seminte cu testa membranos; albumen gros, cärnos säu cartilaginos, învëlind un embrion subcilindric.— Erburü perene, cu tulpina cäte odatä förte scurtä născënd dintr'un rizom säu dintr'un bulb cärnos. Frunze alterne, amplexicaule.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Periant infundibuliform, tub elongat, 6-fid . . . . . *Colehicum* L.
1.* Periant 6-sepal . . . . . *Veratrum* L.

Genul *Colchicum* Tournef.

Colehicum Tournef. (Colchic). Periant infundibuliform, cu divisiuni connate într'un tub förte subțire și förte lung, pä-ränd cä nasce din bulb; stamine inserate la gätul periantului; stile libere, filiforme, förte elongate. — Bulb ovoid, comprimat deoparte, învëlit de o tunicä brunä; tulpinä förte scurtä; frunze töte radicale.

C. bulbocodioides M. B. (*C. bulbocodioid.* Vulg. *Bränduşä*). Antere oblonge (brune). Bulb multiflor și multifoliat; frunze lat-lineare, pe margini scabre. 4 In stepe. Comun pretutindenea.

C. spec. (C. parvuli Ten. proximum).

Genul *Veratrum* Tournef.

Veratrum Tournef. (Veratru). Periant cu 6 divisiuni libere, sessile și persistente. Stamine 6, inserate la baza divisiunilor; antere reniforme, deschidëndu-se transversal în 2 valve ce se întind pe acelaş plan. Stile 3, divergente. — Plante nebulböse, cu tulpinä erectä, destul de lungä frunđösä.

V. nigrum L. (*V. negru* Vulg. *Sterigóie* [loc alb]). Raceme paniculate, tomentóse. *Laciniile periantului* eliptice, de tot întregi, fórté patente, *egal de lungi cu pedicelele*. Bractee mai scurte decât pedicelele. Frunzele inferióre lat-eliptice, pe fața inferióră rúbescente. *Flori negre-purpuri*. 4 Iulie-August. In fínețele din păduri: pe lângă Babadagh și Cincarova.

Fam. [Loc alb]. JUNCACEE.

Flori ermafrodite, rar unisexuate, regulate. Periant cu 6 divisiuni libere, scarióse-glumoidé, persistente, dispuse pe 2 rânduri. Stamina 3-6, opuse divisiunilor periantului și inserate la baza lor pe receptacul; antere biloculare, introrse. Stil simplu; stigmaté 3, filiforme. Ovariú super, sessil, format din 3 carpele. Fruct capsular, 3-locular, cu 3 valve, cu dehiscență loculicidă și cu loge polisperme, saú unilocular, 3-sperm. Semínțe cu testa membranos, adesea prelungit în apendice la vírf saú la basă; albumen gros, cárnos cu embrionul fixat la baza sa. — Erburí anuale saú perene. Frunze invaginante la basă, plane, canaliculate saú cilindrice, prezentând câte odată umflături spațiate în formă de noduri, când tóte radicale, când nule și reduse atunci la tece. Flori solitare saú apropiate în glomerule formând prin reuniunea lor o cimă saú un corimb, munité de una saú mai multe bractee la baza in. orescențelor.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Capsulă 3-loculară. Semínțe numeróse . . . . . *Juncus* L.
1.* Capsulă 1-loculară, 3-spermă . . . . . *Luzula* Dc.

Genul *Juncus* Tournef.

Juncus Tournef. (*Junc*). Capsulă cu 3 loge polisperme, deschidându-se în 3 valve munité fie-care pe partea lor mediană de o despărțitură ce pórtă semínțele pe marginea sa internă. — Frunze cilindrice, canaliculate saú comprimate, glabre, nodoróse saú nu, câte-odată reduse la tece; inflorescență în corymb saú în paniculă terminală saú părënd laterală din cauza bracteei ce însótesce inflorescența și care pare a continua tulpina.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Planta cu tulpine fertile și sterile fără noduri, incluse la basă de vagini foliifere și nefoliifere.
2. Capsulă mucronată de lungimea perigonului *J. maritimus* Lam.
- 2.* Capsulă acuminată de două ori mai lungă decât perigonul . . . . . *J. acutus* L.
- 1.* Planta numai cu tulpine fertile, fără tulpine sterile, în locul acestor din urmă cu fasciculi de foi sterile. Tulpine foliate.
3. Tulpine articulate. Frunze caulinare loculofistolose . . . . . *J. lamprocarpus* Ehrh.
- 3.* Tulpine nearticulate. Frunze nelacunos-fistolose.
4. Foliólele perigonului foarte obtuse.
5. Foliólele perigonului pe jumătate mai scurte decât capsula sub-globosă . . . . . *J. bulbosus* L
- 5.* Foliólele perigonului egal de lungi cu capsula oblong-ovală și sub-triangulară . . . *J. Gerardi* Lois.
- 4.* Foliólele perigonului acuminate.
6. Flori solitare și depărtate . . . . . *J. bufonius* L.
- 6.* Flori câte 2-3 fasciculate . . . . . *J. hybridus* Brof.

J. maritimus Lam. (*J. maritim.* Vulg. [Loc alb]). Culm. (tulpină) nud (fără frunze). Frunze radicale rotunde, punginte, fără noduri. Anthelă decompusă, erectă. Foliólele perigonului lanceolate, cele exterioare acute, cele interioare obtuse, întregi. *Capsulă* eliptică, mucronată, *egal de lungă cu perigonul*. 4 Iulie-August. În locurile umede și mlăștinoase din regiunea maritimă.

J. acutus L. ? (*J. ascuțit.* Vulg. [Loc alb]). Culm nud. Frunze radicale rotunde, punginte, fără noduri. Anthelă supracomposită, conglobată. Foliólele perigonului cele exterioare lanceolate, obtusiuscule, carinate, cele interioare ovate, foarte obtuse și profund emarginate. *Capsulă* subrotund-ovată, acuminată *de 2 ori mai lungă decât perigonul*. 4 Între Badag și Mangalia.

J. lamprocarpus Ehrh.; *J. aquaticus* Roth.; *J. adscendens* Host.; *J. articulatus* α . β . L. (*J.* [Loc alb]). Culm 2-3 foliat, deîmpreună cu frunzele și cu vaginile rotund compres. *Frunzele loculofistolose*, disepimentele *pe partea externă*

vizibile, articuliġi neteġi ori la planta uscată fôrte subtil-striaġi. Foliólele perigonului egal de lungi, drepte, la vîrf mucronulate, cele exterioare acute, cele interioare obtuse, tóte mai scurte decăt capsula ovat-lanceolată și mucronată. Anthela terminală decompusă, patentă ori divaricată. ☿ Iulie-August. In bălġi și locuri umede, la Ienikioi, între Balabanca și Akpunar.

Variază cu capituliġi mai paliġi și mai negricioși, apoi:

β. *fluitans*. Culm pe pâraie elongat și fluitant (*J. lamprocarpus* ε. Meyer), iară după scurgerea apei dacă culmul este procumbent și radicanț (*J. lamprocarpus* γ. Meyer).

J. *bulbosus* L. *J. compressus* Jacq. (J. *bulbos.* Vulg. [Loc alb]). Culm compres, la mijloc 1-foliat. Frunzele radicale și cea caulinară *lineare*, canaliculate. Anthelă terminală compusă, ramuri erecte, rămurele corimbóse. *Foliólele perigonului ovat-oblonge, fôrte obtuse, aprópe numai de jumătatea lungimeġi capsuleġi subglobóse.* Stil încă numai de jumătatea lungimeġi ovarului. ☿ In locurile umede și nesipóse mai pretutindenea.

J. *Gerardi* Lois. (J. lui Gerard. Vulg. [Loc alb]). Culm subrotund, la mijloc 1-foliat. Frunzele radicale și cea caulinară *lineare*, canaliculate. Anthelă terminală, compusă, ramuri erecte, rămurele corymbóse. Foliólele perigonului ovat-oblonge, fôrte obtuse, mai egal de lungi cu capsula oblong-ovală și sub-trigonală. Stil de lungimea ovarului. ☿ Iulie-August. In regiunea maritimă: între Mangalia și Constanța, la Mamaia, etc.

J. *bufonius* L. (J. [Loc alb]). *Culm foliat*, frunze setacee, la basă canaliculate. Ramurile anthelei elongate, bifide, erecte. *Florġi solitare, depărtate. Foliólele perigonului lanceolate acuminate, mai lungi decăt capsula oblongă și obtusă.* ☉ Iulie-August. In locurile umede mai cu sémă din regiunea maritimă.

J. *hybridus* Brof.; *J. bufonius* L. β. *fasciculatus* Koch Synops.; *J. mutabilis* Sav. (J. ibrid. Vulg. [Loc alb]). *Culm foliat*. Frunze setacee, la basă canaliculate. Ramurile anthelei elongate, bifide, erecte. *Florġi câte 2-3 fasciculate. Foliólele perigonului lanceolate, acuminate, mai lungi decăt capsula oblongă și obtusă.* ☿ In regiunea maritimă.

Genul *Luzula* DC.

Luzula DC. (Luzulă). Capsulă uniloculară, cu 3 valve lipsite de despărțituri; sămințe 3, inserate în fundul capsulei. Frunze plane, graminiforme, adesea părăse. (Restul ca în genul *Juncus*).

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Anterele deflorate de 3 ori mai lungi decât filamentele. Spice pedunculate subcernue . . . *L. campestris* Dc.
 1.* Anterele deflorate de 2 ori mai lungi decât filamentele. Spice erecte . . . . . *L. multiflora* Lej.

L. campestris Dc.; *Juncus campestris* L.; *J. nemorosus* Host. (L. de camp. Vulg. [Loc alb]). Spice ovate, umbelate sessile și pedunculate, acestea din urmă mai târziu subcernue. Foliótele perigonului acuminate, mai lungi decât capsula subrotundă, obtusă și mucronată. *Anterele deflorate de 3 ori mai lungi decât filamentele*. Frunze pe margini părăse, la urmă glabre. 4 Martie-Maiu. Pășuni, finețele de pe coline, locuri inculte, pretutindenea.

L. multiflora Lej.; *L. erecta* Desv.; *L. campestris* β. Dc. Fl.; *L. campestris* β. *nemorosa* Meyer; *L. intermedia* Spen.; *Juncus multiflorus* Ehrh.; *J. erectus* Pers.; *J. intermedius* Thuill. (L. multifloră. Vulg. [Loc alb]). Spice ovate, umbelate, sessile și pedunculate, pedunculii striati. Foliótele perigonului acuminate, mucronate, mai lungi decât capsula subrotundă, obtusă și mucronată. *Anterele deflorate de 2 ori mai lungi decât filamentele*. Frunze pe margini părăse la urmă glabre. Spice brune-lucitoare. [Loc alb] Maiu-Iunie. Comună în regiunea silvatică : în păduri la Țiganca și Greci.

Fam. [Loc alb] CYPERACEE.

Flori ermafrodite sau unisexuate, solitare la subsuora unui solđ unicarenat (*glumă*), dispuse în spic sau în spike. Periant nul, sau reprezentat prin squamule, sete sau un înveliș solzos, sacciform, deschis la vârf (*utriculă*) care încunjoră ovarul, crește cu el și simulază un pericarp. Sta-

mine 2-3, cu antere biloculare, dehiscente longitudinal. Stil simplu, terminat prin 2-3 stigmatе plumóse. Ovariū super, unilocular, uniovulat. Fructul este o achenă, indehiscentă, monospermă, cu epicarp dur, testaceū. Albumen făinos, fórte gros, lateral în raport cu embrionul. — Erburī anuale saū perene. Tulpină (*culm*), adesea simplă, plină, rotundă saū triquetră, lipsită de umflături nodoróse. Frunze tristice, li-neare-graminiforme, cu nervure paralele, cu tēcă necrěpată, de ordinar lipsite de ligulă.

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Flori ermatrodite.
- 2 Spice distice.
3. Glume tóte florifere, orī 2-3 înfime mai mici și sterile. *Cyperus* L.
- 3.* Glume înfime 3-6 mai mici sterile . . . . . *Schoenus* L.
- 2.* Spice imbricate pe tóte laturile . . . . . *Scirpus* L.
- 1.* Flori unisexuate. Fructul închis în utriculă . . . . . *Carex* L.

Genul *Cyperus* Tournef.

Cyperus Tournef. (Ciper). Spicule multiflore, în fascicule sessile saū pedunculate, reunite în capitul saū în corimb terminal, munite la basă de bractee foliacee. Flori ermafrodite; solđi numeroși, aprópe egale, tóte fertile saū cele 2 inferióre singure sterile, regulat imbricate pe 2 rěndurī opuse; stigmatе glabre; sete hypogine nule; achenă obo-vată, trigonă-subcomprimată.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Radăcină fibrósă.
2. Stigmatе 2. Glume gălbiniū . . . . . *C. flavescens* L.
- 2.* Stigmatе 3. Glume negre-brune . . . . . *C. fuscus* L.
- 1.* Rădăcină reptentă. Glume roșietice. Stigmatе 3 . *C. glomeratus* L.

C. flavescens L. (*C. gălbiniū*. Vulg. [Loc alb]). Anthelă des-compusă. Capitulī subrotunđi, pedunculați și sessilī. Spicule lanceolate, compres-plane. Glume oblong-ovate, indesuit imbricate. *Stigmatе* 2. Nucula subrotund-obovată, compresă. Involucrul subtrifoliolat, mai lung decăt umbela. *Rădăcină fibrósă. Glume de colóre gălbiniе, cu o strie dorsală verde, care dispare înaintea virfului.* ♃ [Loc alb]. In locurile

umede și năsipóse; pe malul mării în dunele dela Mamaia, în Deltă la Kara-Orman.

C. fuscus L. (*C. negricios*). Anthelă subdecompusă. Capituli subrotunđi, pedunculati și sessili, la vârful ramurilor mai lungi câte 2-3. Spicule lineare, compres-plane. Glume oblong-ovate, la urmă patule și ceva depărtate. *Stigmat* 3. Nuculă eliptică, la ambe capete atenuată, acut-trigonală. Involucru subtrifoliolat, mai lung decât umbela. *Rădăcină fibrosă*. *Glume negre-brune*, cu o strie dorsală lată verde, escurinte în un apicul. ☉ Iulie-August. In locuri mlăștinóse: în Delta Dunărei la Kara-Orman.

Variază:

β. *virescens* [loc alb]; *C. virescens* Hoffm. Glume brunii cu o carină verde, ori palide cu o strie brună pe lângă carina verde. In aceleași locuri cu specia gemină.

C. glomeratus L.; *C. australis* Schrad. (*C. glomerat*. Vulg. [Loc alb]). Anthelă decompusă. Spice foarte indesuit imbricate, globóse și ovale, sessile și pedunculate, câte 3 la vârful ramurilor mai lungi. Spicule lineare, acute, comprese. Glume lineare, roșietice cu carina verde. *Stigmat* 3. Nucula oblongă, 3-angulară. Involucru foarte lung. *Rădăcină repentă*. ♀ Iulie-Septembre. Pe malurile apelor: în regiunea Dunărei, aprópe de Malcoi.

Genul *Schoenus* L.

Schoenus L. (Schen). Flori ermafrodite, dispuse în spicule pauciflore și formând un spic oval și dens. Solđi floralii 5-6, distici, carenați; cei superiori, și câte odată cea superioră singură, fertilă; cele 3-4 inferióre mai mici decât cele superiori. Stil filiform, caduc; stigmat 3, pubescente. Disc nul; sete hypogine 1-5 denticulate. — Inflorescență încunjurată de două bractee.

Sch. nigricans L. (*S. negricios*). Culm rotund, nud. Foliola exterioră a involucrului oblic ascendentă. Sete hypogine subnule (mai adese-ori lipsesc). Frunze subulate, de $\frac{1}{2}$ atît de lungi cât culmul. Spicule negre-brune. ♀ [Loc alb]. In dunele de la Mamaia.

Genul *Scirpus* Tournef.

Scirpus Tournef. (Scirp). Spicule solitare, terminale sau mai mult sau mai puțin numeroase și dispuse în corimb terminal sau lateral. Flori ermafrodite; soldă imbricați din toate părțile, cei 2 inferiori sterili, mai mari decât cei superiori; sete hypogine puțin numeroase și incluse, rar nule; stil nearticulat; achenă triquetră, mucronată sau nu dela baza stilului persistent, dar neumflată.

CONSECTUL SPECIILOR.

1. Stil la basă dilatat și articulat cu ovarul. Nucă coronată cu basa persistentă a stilului. *Stigmate* 2 . . . . . *Sc. palustris* L
- 1* Stil nearticulat cu ovarul. *Stigmate* 3.
2. Inflorescență în aparență laterală, fiind-că foliola mai lungă a involucrului este erectă și arată a fi o continuare a culmului.
3. Inflorescență fasciculat-paniculată . . . . . *Sc. lacustris* L.
- 3.* Inflorescență compusă din capituli foarte inde-suit-compacți și globoși . . . . . *Sc. Holoschoenus* L.
- 2.* Inflorescență terminală. Foliólele involucrului mai multe . . . . . *Sc. maritimus* L.

Sc. palustris L.; *Heleocharis palustris* R. Br. (S. de mlaștină. Vulg. [Loc alb]). Spicul terminal, solitar, oblong. Glume acutiuscule, cea infimă nu mai mare, înfășurând cu basa sa jumătatea spiculului. *Stigmate* 2. Nucă obovată, compresă, netedă, brună, pe margini rotundat-obtusă. Basa stilului remanent ovată. Culm rotund, subcompres. *Rhizomă repentă*. 4 Iulie-August. Bălți, mlaștini, malurile lacurilor. Comun pretutindenea.

Sc. lacustris L. (*S. de lacuri*. Vulg. [Loc alb]). Culm rotund. Anthelă compusă, în aparență laterală. Folióla mai mare a involucrului erectă. Spicule fasciculat-agregate, fasciculi pedunculați și sessili. *Glume* netede, *fimbriate*, mucronat-emarginate. *Stigmate* 3. Nucă trigonală, netedă. *Sete hypogine* retrors-aculeolate. Vîrfurile anterelor scurt barbulate. 4 Iunie-Iulie. Bălți, ape stagnante și lin curgătoare: comun pretutindenea.

Sc. Holoschaenus L.; *Isolepis Holoschaenus* R. et Sch. (S. Holoschen). Culm rotund. Anthelă în aparență laterală. Foliola mai mare a involucrului erectă, elongată. Capituli foarte indesuiți compacti, globoși, sessili și pedunculati; pedunculii simpli ori compusi. Glume truncate, mucronate. *Stigmate* 3. Nucă glabră. *Sete hypogyne lipsesc*. Frunze semirotunde, canaliculate. ♀ Iulie-August. In regiunea maritimă prin dunele de pe malul mării pretutindenea, chiar și în Delta Dunărei.

Variază :

α. *vulgaris* [loc alb]; *Sc. Holoschoenus* L. Culm înalt de la 50-95 cent. Anthelă compusă ;

β. *australis* [loc alb]; *Sc. australis* L. Culm mai mic, mai subtil. Capituli foarte mici, unul sessil, solitar, alții puțin pedunculati.

γ. *romanus* [loc alb]; *Sc. romanus* L.; *Holoschoenus australis* Rehb. Culm mai mic. Un capitul mai mare, ori cu unul sau doi capituli mai mici și pedicelați.

Sc. maritimus L. (S. maritim. Vulg. [Loc alb]). Culm triangular, foliat. Anthelă compusă, *terminală*. Spicule fasciculate, pedunculate și sessile. Foliólele involucrului plane. Glume la vîrf mucronate și bifide, lacinulele acute, denticulate. *Stigmate* 3. *Sete hypogine, retrors-hispide*. Rădăcină tuberosă. ♀ Iulie-August. In regiunea maritimă și marginea mlaștinilor și a bălților, între Medgidia și Cernavoda.

Variază :

β. *macrostachys* [loc alb]; *Sc. macrostachys* Willd. Spicule mult mai mari, până la 3 cent. lungi.

Forma cu 2 stigmate constituie : *Sc. digynus* Gork.

Genul *Carex Micheli*

Carex Micheli (Carice). Flori unisexuate, reunite în spice monoice sau androgyne, mai rar dioice; solđi mai mulți sau mai puțin numeroși, imbricați pe mai multe rënduri; stamine 2-3; ovariu închis într'o utriculă deschisă la vîrf pentru trecerea stilului; sete hypogine nule; stil indivis, caduc, nearticulat, nici îngroșat la basă, terminat prin 2-3 stigmate; achenă lenticulară sau trigonă închisă în utricula crescută și simulând un pericarp.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Stigmat 2. (Vignea).
2. Spicule în partea superiőră masculine, în cea inferiőră feminine. Rădăcină cespitösă fără stolonī . . . . . *C. muricata* L.
- 2.* Spicule în partea inferiőră masculine, în cea superiőră feminine.
3. Rădăcină repentă cu stolonī elongați . . . . *C. Schreberi* Schrank.
- 3.* Rădăcină cespitösă fără stolonī . . . . . *C. remota* L.
- 1.* Stigmat 3. (Acone).
4. Fruct nerostrat, ori cu un rostru főrte scurt și rotund.
5. Bractee nevaginante ori cele infime főrte scurt vaginante. Rădăcină stoloniferă . . . . . *C. praecox* Jacq.
- 5.* Bractee vaginante.
6. Fruct pubescent. Spic masculin solitar. Rădăcină cespitösă . . . . . *C. digitata* L.
- 6.* Fruct glabru. Spice masculine mai adese-ori 2. Rădăcină stolonifera . . . . . *C. glauca* Scop.
- 4.* Fruct rostrat, rostru marginat, la vőrif bidentat, dinți scurți poreți.
7. Bractee lung vaginante. Spic masculin 1.
8. Marginea rostrului netedă, glabră . . . . . *C. sylvatica* Huds.
- 8.* Marginea rostrului serrulat-scabră.
9. Spicele feminine tõe exsert pedunculate. Spice cu 2-6 floare . . . . . *C. depauperata* Gord.
- 9.* Spicele feminine superiøre, sessile.
10. Fruct obsolet nervat.
11. Fruct ventricos-trigonal. Spice cu 6-12 flori. Rădăcină stoloniferă, emitând une-ori culm solitar. Glume albineț-verți . . . . . *C. Michellii* Host.
- 11.* Fruct elipsoid ori subglobos. Spice multi-flore. Rădăcină repentă și indesuit cespitösă. Glume negrii . . . . . *C. brevicollis* Dc.
- 10.* Fruct nervat. Rădăcină cespitösă . . . . . *C. distans* L.
- 4.** Fruct rostrat, rostru rotund ori compres, marginat, bicuspidat ori bidentat, dinți patuli.
12. Bractee nemarginate, ori scurt vaginante. Culm erect angular, pe anguli scabru. Fruct glabru.
13. Spice masculine 1. Spice feminine lung pedunculate și pendule . . . . . *C. Pseudo-Cyperus* L.
- 13.* Spice masculine 2-5.
14. Fruct compres, subtrigonal. Spice mascu-

- line 2-3 . . . . . *C. acutiformis* Ehrh.
 14.* Fruct ovat-conic de ambele laturî convex.
 Spice masculine 3-5 . . . . . *C. riparia* Curt.

C. muricata L.; *C. spicata* Huds.; *C. contigua* Hoppe; *C. canescens* Leers. non L. (*C. muricat.* Vulg. [Loc alb]). Spic compus, indesuit orî la basă întrerupt. Spiculele în partea superiôră masculine, în cea inferiôră feminine. Stigmat 2. Fructe squaróse, cele inferióre mai orizontal-patente, lanceolat-ovate, plan-convexe, acuminate în un rostru pe marginî indesuit serrulat-scabru, fără nervure orî obsolet nervate. Glume acuminate, mai scurte decât fructul. Culm pe angulî în partea superiôră scabru. *Rădăcină indesuit cespitósă, fără stolonî.* 4 Maiü-Iunie. In finețe și pădurî. Comun pretutindenea.

Variază:

β. *virens* [loc alb]; *C. virens* Lam. Glume mai palide, spic adese-orî mai elongat și întrerupt, bractea foliacee mai lungă decât spicul.

C. Schreberi Schrank. (*C.* lui Schreber). Spic compus. Spicule sub-5, alterne, indesuite, drepte, ovat oblonge, în partea inferiôră masculine. Stigmat 2. Fructe erecte, de lungimea glumei, oblong-ovate, plan-convexe, mai dela basă începând pe marginî serrulat-ciliate și acuminate în un rostru bifid. *Rădăcină repentă cu stolonî elongați.* Spicule întunecat-brune. 4 Maiü-Iunie. Pășuni uscate, locuri năsipóse: comun pretutindenea.

C. remota L. (*C.* [Loc alb]). Spice compuse. Spicule alterne în partea superiôră feminine, în cea inferiôră masculine, spiculele inferióre 3-4 depărtate, tóte simple orî rareorî cel infim compus. Bracteele spiculelor inferióre mai lungi decât culmul. Stigmat 2. Fructe erecte, plan comprese, ovate și acuminate în un rostru bidentat și serrulat-scabru, mai lungi decât glumele. Culm gracil, debil, arcuat-nutant. *Rădăcină indesuit-cespitósă, fără stolonî.*

C. praeceox Jacq.; *C. montana* Poll. non L. nec Leers. (*C. preceox.* Vulg. [Loc alb]). Spic masculin solitar, spice feminine 1-3, apropiate, oblong-ovate, cel infim adese-orî pedunculat. Bractee cu marginî membranacee, amplexicaule, orî și cea infimă vaginantă. *Stigmat 3. Fructe* obovate, tri-

gonale, scurt rostrate, cu gura submarginată, *pubescente*. Glume cu o nervură excurintă mucronulate. Culm erect. *Rădăcină stoloniferă*. ♀ Martie-Aprilie. Pășuni uscate, coline incolte, pe lângă drumuri. Comun pretutindenea.

C. digitata L. (*C. digitat*). Spic masculin solitar, sessil; spice feminine subțiri, lineare, puțin depărtate, pedunculate, fructifere laxiflore. Pedunculul incluși în bractee membranacee, vaginante și oblic truncate. *Stigmat* 3. *Fructe* obovate, trigonale, foarte scurt rostrate, la gură submarginate, *pubescente egal de lungi cu glumele*. Rădăcină fibrösă, cespitosă. Culm floriger cu frunze foarte mici, frunzele radicale lipsesc, însă frunzele fascicuilor sterili lungi și cam late. ♀ Aprilie-Maiu. In regiunea silvatică, prin locurile umbröse, pretutindenea.

C. glauca Scop.; *C. recurva* Huds. (*C. glauca*). Spice masculine sub 2, spice feminine 2-3, îndepărtate, cilindrice, cu flori indesuite, lung pedunculate, la urmă pendule. Bractea foliacee, cele inferioare scurt vaginante. *Stigmat* 3. *Fructe* eliptice, obtuse, cu un rostru foarte scurt și submarginat, apiculate, compres-convexe, scabriusecule, fără nervure. Culm neted. Frunze pe margini scabre. Rădăcină stoloniferă. ♀ Aprilie-Maiu. In fizețele umede: în Delta Dunărei.

C. sylvatica Huds. (*C. de pădure*). Spic masculin terminal, solitar, spice feminine 4, depărtate, lung pedunculate, pendule, lineare, laxiflore. Bractee foliacee, elongat-vaginante. *Stigmat* 3. *Fructe* eliptice, trigonale, glabre, de tot netede și acuminate în un rostru linear, marginat, bifid, pe margini glabru. Culm neted. Frunze lat-lineare. Ligula opusă frunzelor aproape lipsind. Spice palide. ♀ [Loc alb]. In regiunea silvatică prin locurile umbröse, comună pretutindenea.

C. depauperata Good.; *C. triflora* Schkuhr. (*C. [Loc alb]*). Spic masculin solitar, spice feminine mai adese-oră 3, depărtate, exsert pedunculate, erecte, cu câte 3-6-flori. Bractee vaginante, foliacee, mult mai lungi decât spicul respectiv, subegal de lungi cu culmul. *Stigmat* 3. *Fructe* eliptic-obovate, trigonale, turgide, glabre, subit contrase în un rostru linear, elongat, pe margini serrulat-scabru, dinainte plan, la vîrf scarios și bilobat, *multinervate, nervure aproape 30*,

prominulă. Rădăcină fibrósă. 4 Maiū-Iunie. In regiunea silvatică, comună pretutindenea.

C. Michellii Host. (C. lui Michel). Spic masculin solitar, spice feminine 1-2, depărtate, eliptice, inclus-orî cel inferior exsert pedunculate, erecte, cu câte 6-12 florî. Bractee vaginante, subegal de lungî cu spicul respectiv, mult mai scurte decât culmul. *Stigmat* 3. Fructe obovate, ventricos-trigonale, glabre, subit acuminate în un rostru linear, elongat, pe marginî serrulat-scabru, dinainte plan și la vîrf acut bifid, obsolet nervate. Rădăcină stoloniferă. Spice palide. 4 In pădurile din regiunea septentrională, comună.

C. brevicollis DC.; *C. rhyocarpa* Heuff. (C. [Loc alb]). Spic masculin solitar; spice feminine 1-3, depărtate, oblonge, exsert pedunculate, erecte, cu multe florî. Bractee vaginante subfoliacee, mai scurte decât spicul respectiv, orî și cea infimă egală de lungă cu spicul său. *Stigmat* 3. Fructe glabre, orî și puțin puberule, nervate, elipsoidee, orî subglobóse, în un rostru linear, pe marginî serrulat scabru și la vîrf acut, bifid, mereu atenuate orî și subit acuminate. *Rhizomă repentă*, indesuit cespitósă. 4 [Loc alb] Pe muntele Beschtepe.

C. distans L. (C. [Loc alb]). Spic masculin solitar, spice feminine mai adeseorî 3, erecte, oval-oblonge, cu florî indesuite, tóte fórte depărtate, cea infimă exsert pedunculată. Bractee lung vaginante, cea infimă foliacee și mai lungă de cât spicul. *Stigmat* 3. Fructe ovate, trigonale, subinflata, dinainte planiuscule, acuminate în un rostru bifid, drept și pe marginî serrulat-scabru, glabre, nervate, nervurile laterale ceva mai proeminulî. Glume ovate, obtuse și terminate în o mucronă scabră. Culm glabru. Ligula oposită foliacee, oblongă. Rădăcină cespitósă. Dințîi rostrului fructului pe latura interióră muniți cu spinuți fórte mărunți. 4 Maiū-Iunie. Prin finețele și pășunile umede cu deosebire din regiunea maritimă.

C. Pseudo-Cyperus L. (C. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Spic masculin solitar, spice feminine 4-6, lung pedunculate, pendule, cilindrice, cu florî indesuite. Bractee foliacee, scurt rare-orî mai lung vaginante. *Stigmat* 3. Fructe ovat-lanceolate, în un rostru bicuspidat atenuate, nervate, glabre. Glume

linear-subulate, scabre. Culm acutangular, pe angulî scabru. Spice palid-verđi. 4 Iunie. Prin mlaştinî şi pe marginea apelor. Comună, cu deosebire în regiunea Danubială.

C. acutiformis Ehrh.; *C. paludosa* Gord. (C. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Spice masculine 2-3, glume inferioare obtuse; spice feminine 2-3, cilindrice, erecte, cu florî indesuite, sessile orî pedunculate, glume acuminat orî cuspidate. Bractee foliacee, nevaginante. *Stamine* 3. Fructe ovate orî oblong-ovate, comprese, subtrigonale, nervate, în un rostru scurt şi bidentat acuminat, glabre. Culm acutangular, pre angulî scabru. 4 [Loc alb]. Prin mlaştinî şi pe malurile apelor. Comună cu deosebire în regiunea Danubială.

C. riparia Curt. (C. [Loc alb]. Vulg. *Rogoj*). Spice masculine 3-5, terminale, glumele lor cuspidate; spice feminine 3-4 cilindrice, erecte, indesuite, sessile orî pedunculate, glumele lor cuspidate. Bractee foliacee, nevaginante. *Stigmate* 3. *Fructe* ovat-conice, cu marginile rotundate, de ambele laturî convexe, în multinervate şi prelungite în un rostru scurt şi acut-bidentat, glabre. Culm acutangular, pe angulî scabru. 4 [Loc alb] Prin mlaştinî. Comun pretutin denî.

Fam. [Loc alb]. GRAMINEE.

Florî ermafrodite sau unisexuate, dispuse în spiculc, aceste compuse din una sau mai multe flori coprinse între două bractee (*glume*) carî pot lipsi câte-odată; fie-care flóre este învelită de doi solđi (*glumele*) opuşi, inegalî, dintre carî unul este inserat decât celalalt. Periant nul sau format din 2-3 micî solđi (*glumelule*) membranoşi sau cărnoşi. *Stamine* 3, rar 2 sau 6, cu filamente capilare şi cu antere biloculare dorsifixe şi oscilante, de ordinar incombante, dehiscence longitudinal. Ovarîu super, unilocular, uniovulat; *stigmate* 2, rar 1 sau 3, deordinar plumóse. Fruct uscat (*ca-ryopsă*), indehiscent, monosperm, cu pericarp subţire; albumen făinos, fórte gros, lateral în raport cu embrionul. — Erburî anuale sau perene. Tulpină (*culm*) rotunđită, fistulosă, nodurosă. Frunze alterne, constituite dintr'un limb îngust, cu nervure paralele şi dintr'o tēcă crępată, îmbrăţişând tul-

pina într'o mare întindere; téca munită la partea sa superiőră de un apendice membranos (*ligulă*).

CONSPECTUL GENURILOR

1. Flori monoice, cele masculine terminale racemos-paniculate, cele feminine în un spadice învëlit în vagină foliacee . . . . . Zea L.
- 1.* Flori ermafrodite ori polygame. Inflorescența o paniculă ori un spic.
2. Spiculele tóte, ori și numai din parte, pedicelate, însă nici odata sessile în escavațiunile ori pe dinții pedunculului comun.
3. Spicule la articuli spicului ori a paniculei articulate ingeminate (câte 2), una sessila, alta pedicelată.
4. Spicule ermafrodite, sessile, cele masculine pedicelate. *tóte lineare*. Spicile digitate ori în panicule verticilate . . . . . Andropogon L.
- 4.* Spiculele ermafrodite sessile, *ovate* ori *ovatlanceolate*, la vîrf 3-dentate, cele masculine pedicelate. Spicile în panicule . . . . . Sorghum Pers.
- 3.* Spiculele mai mult sau mai puțin lung pedicelate, 1-flore, ori 1-flore și cu un rudiment de 1 flóre superiőră, ori și de 2 flori inferióre.
5. Spiculele despre dos comprese.
6. Glumă 3-valva, valva inferiőră mai mică.
7. Spiculele la basă fără involuclu.
8. Spicile digitate . . . . . Digitaria Scop.
- 8.* Spicile paniculate.
9. Paniculă formată din spice unilateral compuse.
Spicule aristate . . . . . Echinochloa P. B.
- 9.* Paniculă răspândită, cernuă. Spicile nearistate . . . . . Panicum L.
- 7.* Spicule la basă cu un involuclu setos . . . . . Setaria P. B.
- 6.* Gluma 2-valvă.
10. Flórea cartilagineă nearistată mai mare . . . . . Miliun L.
- 10.* Flórea cartilagineă aristată mai mare, arista deciduă . . . . . Piptatherum P. B.
- 5.* Spiculele despre laturi comprese.
11. Spiculele 1-flore, la basă cu un rudiment paleaceu de 2 flori inferióre . . . . . Phalaris L.
- 11.* Spiculele 1-flore, ori 1-flore și cu un rudiment de o flóre superiőră.
12. Stigmat filiform emerginte din vîrfurile florei.

13. Glumelă 1-valvă . . . . . *Alopecurus* L.
 13.* Glumela 2-valvă.
 14. Valvele glumelor carinate, egale, mai lungi decât glumelele . . . . . *Phleum* L.
 14.* Valvele glumelor carinate, neegale, mai scurte decât glumelele . . . . . *Crypsis* Ait.
 12.* Stigmat insident pe un stil lung, aspergiform și emerginte sub vârful florei. Glumele înguste, patente . . . . . *Cynodon* Rich.
 12.** Stigmat plumos și emerginte la baza florei. Stili scurți ori lipsesc.
 15. Glumele și glumelule aristate . . . . . *Polypogon* Desf.
 15.* Numai glumelele aristate, glumele nearistate.
 16. Glumelele la basă fără fascicul de peri. Glumela inferioară foarte lung aristată . . . . . *Stipa* L.
 16.* Glumelele la basă cu fascicul de peri.
 17. Fasciculi de peri foarte scurți . . . . . *Agrostis* L.
 17.* Fasciculi de peri mai lungi decât diametrul transversal al glumelei . . . . . *Calamagrostis* Roth.
 11.** Spiculele bi-multiflore, cele inferioare rare ori neutre ori masculine, cea supremă uneori tubescență.
 18. Stigmat aspergiliform emerginte sub vârful florei.
 19. Spiculele multiflore, flórea inferioară masculină ori neutră, denudată, celealalte ermafrodite și învăluite de peri elongați . . . . . *Phragmites* Trin.
 19.* Spiculele 3-flore, cele 2 flori inferioare masculine triandre, cea superioară ermafrodită diandră . . . . . *Hierochloa* Gmel.
 18.* Stigmat plumos emerginte la baza florei.
 20. Spiculele bi-multiflore, florile nutice, flórea inferioară, ori ambele flori inferioare ermafrodite, includând 1-2 flori neperfecte . . . . . *Melica* L.
 20.* Spiculele bi-multiflore, florile tóte ermafrodite.
 21. Glumela inferioară pe dos compresă și carinată.
 22. Glumele cât spicul de lungi. Inflorescența indesuită . . . . . *Koeleria* Pers.
 22.* Glumele mai scurte decât spicul.
 23. Vaginele frunzelor la gură nebarbulate.
 24. Florile ovate ori lanceolate, nutice, decidue deîmpreună cu articuli axei.
 25. Paniculă unilaterală. Spiculele insidente pe

- pedicele foarte scurte și îngroșate . . . . . *Sclerochloa* P. B.
- 25.* Paniculă egal dispersă. Spiculele pedicelate. *Poa* L.
- 24.* Florile ovate, scurt aristate. Inflorescența lobată . . . . . *Dactylis* L.
- 23.* Vaginele frunzelor la gură barbulate . . . *Eragrostis* P. B.
- 21.* Glumelele pe dos rotundate, nu carinat-comprese.
26. Stigmat inserat către vârful ovarului pe partea anterioară . . . . . *Bromus* L.
- 26.* Stigmat inserat către vârful ovarului.
27. Glumela superioară pe margini pectinat-setoasă . . . . . *Brachypodium* P. B.
- 27.* Glumela superioară pe margini subtil ciliată, însă nu pectinat-setoasă.
28. Glumela inferioară la basă auriculat-cordată . *Briza* L.
- 28.* Glumela inferioară la basă nu auriculat-cordată.
29. Spiculele oblonge, acute. Stigmat necolorat . *Festuca* L.
- 29.* Spiculele cilindrice, mutice. Stigmat alb-bineț . . . . . *Glyceria* R. Br.
2. Spiculele toate sessile pe dinții pedunculului comun, nici unul pedicelat.
30. Spiculele câte 2-3 la articulații pedunculului comun.
31. Spiculele 1-flore cu un rudiment setiform de de o a doua floare. Ambele valve ale glumelor dinaintea spiculelor, nu oposite . . . *Hordeum* L.
- 31.* Spiculele multiflore, orî și uniflore și cu un rudiment scutelform de o a doua floare, Ambele valve ale glumelor dinaintea spiculelor . . . . . *Elymus* L.
- 30.* Spiculele solitare, multiflore. Valvele glumelor oposite
32. Glumelele la vîrf 2-4-dentate, dinții aristați. Spiculele 3-4-flore . . . . . *Egilops* L.
- 32.* Glumelele la vîrf nedentate.
33. Spiculele tri-multiflore. Glumelele ovate . *Triticum* L.
- 33.* Spiculele 2-flore, cu un rudiment de o a doua floare. Glumele subuliforme . . . . . *Secale* L.

Genul *Zea* L.

Zea L. (*Zea*). Spicule masculine biflore, în paniculă terminală; spicule femele uniflore, în spice axilare învăluite de mai multe bractee foliacee; stil 1, filiform, foarte lung; cariopsisă netedă, subglobulată-reniformă.

Z. Mays L. (Z. Porumb. Vulg. *Porumb*, *Popușoiă*, *Cucuruz*). Frunzele de tot întregi, pe margini scabre. Culmul înalt. Florile masculine în paniculă terminală, cele feminine în spice indesuite, axilare și învălitate de vagine foióse. Cultivat.

Genul *Andropogon* L.

Andropogon L. (*Andropogon*). Spicule comprimate prin spinare, geminate, unul sessil cuprinđend 2 flori, cea superióră ermafrodită și cea inferióră redusă la un solz, cealaltă pedicelată masculă saũ neutră; spicule reunite în spice lineare formând o paniculă digitată; glume aprópe egale; glumela superióră a florei ermafrodite lung aristată, cu aristă geniculată; cariopsă oblongă comprimată prin spinare, necanaliculată.

CONSPECTUL SPECIILOR

- 1 Spicele digitate. câte 5-10. . . . . **A. Ischaemum L.**
 1.* Spicele paniculate, ramurile paniculei verticilate. . **A. Gryllus L.**

A. Ischaemum L.; *A. angustifolius* Sm. (*A. Ischemum*. Vulg. *Sadina*). Spicele 5-10, digitiform dispuse. Glumele striate, valva inferióră a spiculului ermafrodit dela basă până aprópe la mijloc pěrósă, iar a spiculului masculin glabră. Pedunculul comun deîmpreună cu pedicelele pěróse. Ț Iulie-August. Fórte comun pretutindenea: Babadagh, Ienissala, Mangalia, etc.

A. Gryllus L.; *Chrysopogon Gryllus* Trin. (*A.* [Loc alb]). Ramurile paniculei simple, verticilate. Spicele câte 3, terminale, laterale lipsesc. Pedicelele la basă barbulate. Ț Iunie-Iulie. Fórte abundantă prin stepe și prin finețele de prin pădurile din locurile uscate. Ienissala.

Genul *Sorghum* Pers.

Sorghum Pers. (*Sorg*). Spicule geminate saũ ternate, uni-flore, unul sessil și cu flóre ermafrodită, celalalt saũ celelalte două pedicelate și cu flóre masculă, nudă la basa lor, formând tóte prin reuniunea lor o paniculă ramósă. Glumele florei ermafrodite 2, aprópe egale, cartilaginóse, mu-

tice; cea inferi3ră tridentată. Glumela inferi3ră membran3să, concavă, ascuțită, mutică; cea superi3ră mai scurtă, bifidă la vîrf, mutică sau prevăduță de o aristă în fundul divisiunei. Glumelule nule. Stamine 3. Stile 2, terminale; stigmatate aspergiliforme întinđându-se sub vîrful florei. Cariopsă glabră și liberă, ovală, comprimată prin spinare, convexă pe fețe, necanaliculată.

S. vulgare Pers.; *Holcus Sorghum* L. (S. comun. Vulg. [Loc alb]). Paniculă ovat-oblongă, indesuită. Spiculele ermafrodite obovate, cele masculine oblong-lanceolate, f3rte scurt pedicelate. Rădăcină fibr3să. ☉ Iulie-August. Cultivat.

Sorghum halepense Pers. [Loc alb]. Intre Kara-Nassib și Tatar-Gargalik; între Balabancea și Ţiganca; între Isaceea și Tulcea.

Genul *Digitaria* Scop.

Digitaria Scop. (Digitarie). Spicule comprimate prin spinare, scurt pedunculate, reunite în spice filiforme unilaterale formând o paniculă digitată; glume f3rte inegale, cea inferi3ră f3rte mică sau nulă, cea superi3ră mutică; flórea inferi3ră cu o singură glumelă mutică; cariopsă convexă pe spinare, munită de o depresiune pe fața internă. (Restul ca în genul precedent).

D. sanguinalis Scop.; *Panicum sanguinale* L.; *Paspalum sanguinale* Scop.; *Dactylon sanguinale* Vill.; *Syntherisma vulgare* Schrad. (D. [Loc alb]). Spicile subcincī, digitate, erecte-patule. Frunzele deîmpreună cu vaginele subpăróse. Spiculele oblong-lanceolate. Glumela flórei neutre glabră, pe margini pubescentă, pe nervura laterală cea mai extremă fără cili. ☉ Iunie-Septembre. Pretutindenea.

Genul *Echinochloa* P. B.

Echinochloa P. B. (Echinochloă). Spicule comprimate prin spinare, scurt pedunculate, dispuse în spice unilaterale formând prin reuniunea lor o paniculă; 2 flóri în fie-care spicul, cea superi3ră ermafrodită, cea inferi3ră masculă sau neutră; glume f3rte inegale, cea superi3ră mucronată sau aristată; glumelele florei superi3re cartilagin3se; glumela

inferiőră a florei sterile, mucronată sau aristată; cariopsă comprimată prin spinare, plană pe fața anteriőră.

E. Crus Galli P. Beauv.; *Panicum Crus Galli* L. (E. Loc alb]). Spicile alterne și oposite, compuse, lineare. Spiculele apropiate, aristate. Pedunculul comun la basă 5-angular. Variază cu florile neutre scurt ori și lung aristate. ☉ Iulie-August. Főrte comună pretutindenea.

Genul *Panicum* L.

Panicum L. (Panic). Spicule comprimate prin spinare. Glume főrte inegale, cea superiőră mai mare, mucronată. Flőre ermafrodită însoțită de 2 glumele (flőrea neutră) dintre care cea inferiőră este mucronată. Glumelele flőrei fertile cartilaginőse.—Spicule pedunculate, dispuse în o paniculă főrte ramősă.

P. miliaceum L.; *P. Miliun* Pers. (P. miliaceu. Vulg. [Loc alb]). Spiculele paniculate, panicula răspândită, cernuă. Foile lanceolate, deîmpreună cu vaginela pőrőse. Valvele glumelor acuminat-mucronate, 7-nervate. Cariopsele netede, lucitőre. ☉ Vara. Prin locurile nėsipőse cu deosebire din regiunea meridională a Dobrogei.

Genul *Tragus* Hall.

Tragus Hall. (Trag). Spicule comprimate prin spinare, pedicelate, reunite în paniculă spiciformă; 2 flori în fiecare spicul, cea superiőră ermafrodită, cea inferiőră neutră; glumă unică (super.), főrte mică; glumela florei neutre unică, coriace, acoperită pe spinare de 5-7 rënduri de spină; glumelele florei ermafrodite, netede; cariopsă convexă pe amëndou fețele, necanaliculate.

T. racemosus Hall.; *Cenchrus racemosus* L.; *Lappago racemosus* Willd. (T. racemos. Vulg. [Loc alb]). Culmurii numerőse, difuze, ramőse: frunze scurte, rigide, ciliate; spicule la sfirșit főrte patente. ☉ Iunie-Iulie. Cămpuri și locuri nėsipőse. Főrte comună pretutindenea.

Genul *Setaria* P. B.

Setaria P. B. (Setarie). Spicule comprimate prin spinare, încunjurate la basă de mai multe sete scabre, reunite în

spic dens; 2 flori în fie-care spicul, cea superi6ră ermafrodită, inferi6ră masculă sau neutră; glume inegale, mutice; glumele apr6pe egale, coriace, rug6se, cea inferi6ră mutică sau aristată; cariopsă ovală, comprimată prin spinare.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Panică spiciformă indesuită, nu lobată.
2. Denticuli setelor involucrului reversi . . . . S. verticillata P. B.
- 2.* Denticuli setelor involucrului erecti . . . . S. viridis P. B.
- 1.* Panică spiciformă discompusă, lobată . . . . S. germanica P. B.

S. verticillata P. Beauv.; *Panicum verticillatum* L.; *Penisetum verticillatum* R. Br. (S. verticilată. Vulg. Mohor, [loc alb]). Panică spiciformă, cilindrică, indesuită, la basă adeseori întreruptă. Involucrul scabru, *denticuli setelor reversi* (îndreptați în jos). Glumele florilor ermafrodite apr6pe netede. ☉ Iulie-August. Prin locurile cultivate f6rte comună.

S. viridis P. Beauv.; *Panicum viride* L. (S. verde. Vulg. Mohor [loc alb]). Panică spiciformă, cilindrică. Involucrul scabru, *denticuli setelor îndreptați în sus*. Glumele florilor ermafrodite apr6pe netede, egal de lungi cu glumela florei neutre. ☉ Iulie-August. In locurile cultivate f6rte comună.

S. germanica P. Beauv. (S. germanică). *Paniculă spiciformă, discompusă, lobată. Involucrul mai scurt ori și numai ceva mai lung decât spiculele; setele în partea superi6ră scabre, denticuli îndreptați înainte. Peduncul comun cu peri lungi hirsut.* Glumele florilor ermafrodite apr6pe netede. ☉ [Loc alb]. Cultivată și adesea subsontanee.

OBSERVARE. — *S. italica* P. B. difere prin involucrul ce este de 2 ori mai lung decât spiculele.

Genul *Millium* Tourn.

Millium Tourn. (Mei6). Spicule comprimate prin spinare, uniflore, reunite în paniculă ram6să; fl6re sessilă; glume egale, concave, mutice; glumele coriace, mutice, cea inferi6ră lucitoare, ovală, rotundită pe spinare, cea superi6ră concavă, emarginată; cariopsă ovală, comprimată prin spinare.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Rădăcină repentă. Culmul glabru . . . . . *M. effusum* L.
 1.* Rădăcină fibrósă. Culmul la vîrf scabriuscul. *M. vernale* M. B.

M. effusum L. (M. [Loc alb]). Culm neted, glabru. *Frunze lat-lineare*. Paniculă laxă, ramuri semiverticilate, la urmă foarte patente. Glume ovate, obtusiuscule, 3-nervate, asperiuscule, egal de lungi cu flórea. *Rădăcină repentă*. In Dobrogea septentrională (?).

M. vernale M. B. (M. vernal). Culm la vîrf scabriuscul. Paniculă laxă, ramuri 5-2 scabriuscule patente. Glume ovate, obtusate, 3-nervate, asperiuscule, puțin mai lungi decât flórea. Plantă anuală. *Rădăcină fibrósă*. In Dobrogea septentrională.

Genul *Piptatherum* P. B.

Piptatherum P. B. (*Piptater*). Spicule pedicelate, comprimate prin spinare, convexe pe amîndouă fețele, cuprindînd o flóre ermafrodită și formând prin reuniunea lor o paniculă. Glume 2, mai lungi decât flórea, rotunđite pe spinare, concave, aprópe egale, membranóse, mutice. Glumelă inferióră coriace, lucitóre, îmbrățișînd pe cea superióră prin marginile sale, munită de o aristă articulată la basa sa și foarte caducă. Glumela superióră egală cu cea inferióră, binerviată, întrégă. Glumelule 3, întregi. Stamine 3; antere nude la vîrf. Stile 2, terminale, foarte scurte; stigmatate plu móse, întindîndu-se la baza florei. Cariopsă liberă, dar strîns închisă în [loc alb], glabră, oblongă, comprimată prin spinare, puțin comprimată pe fața internă, care este munită de un slab sulc longitudinal.

P. holciforme R. et Sch.; *Milium holciforme* Spr. (*P. holciform*). Paniculă laxă, ramuri ingeminate, foarte lung nude, flaccide, orî cernue. Glume lanceolate, acute, mai lungi decât glumelele, dispars pilosiuscule. Aristile exserte de 2 orî mai lungi decât glumele. Frunzele plane, scabre, cele ale culmului lat-lineare, cele basilare mai înguste. Ligulă elongată. Rădăcină fibrósă, cespitósă. 4 [Loc alb]. Pe muntele Consul.

Genul *Phalaris* L.

Phalaris L. (Falaridă). Spicule comprimate prin lature. Glume egale, cu carenă aripată. Flóre ermafrodită însoțită la basă de 1-2 glumele (flori rudimentare) în formă de soldă. Glumela superióra a florei cu o singură carenă. — Spicule dispuse în o paniculă spiciformă densă.

Ph. arundinacea L.; *Baldingera arundinacea* Fl. d. Wett.; *Digraphis arundinacea* Trin. (F. arundinacee). Paniculă patentă. Spicule fasciculat indesuite. Glumele nearipate. Flórea ermafrodită glabră, cele sterile pěróse. [Loc alb]. In Dobrogea septentrională.

Genul *Alopecurus* L.

Alopecurus L. (Alopecur). Spicule uniflore, comprimate lateral, reunite în spic dens; glume aprópe egale comprimate-caredate, mai mult saú mai puțin reunite la basa; glumelă unică, aristată deasupra basei; cariopsă ovală, comprimată lateral, necanaliculată.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Aristele glumelelor de 2 ori mai lungi decât glumele . . . . . *A. pratensis* L.
- 1.* Aristele glumelelor incluse în glume . . . . . *A. nigricans* Horn. (non Koch).

A. pratensis L. (A. de finețe). Culm erect, glabru. Paniculă spiciformă, cilindrică, ramurile paniculei purtând câte 4-6 spicule. *Glumelele* din jos de mijlocul lor concrescute, la virf drepte, vilos ciliate. *Rhizomă oblică, scurtă, ori scurt-stoloniformă. Aristele* inserate deasupra basei glumelelor, *geniculate, de 2 ori mai lungi decât glumele*. Spicule numai puțin negriciose. ♀ Maiú-Iunie. In finețele fertile. Fórté comună pretutindenea.

N.B. Forma cu rhizoma stoloniforma, lung repenta, constitue *A. nigricans* Koch (non Horn).

A. nigricans Horn. (non Koch). (A. negricios). Culm erect, glabru. Paniculă spiciformă, cilindrică, obtusă, ramurile paniculei purtând câte 4-6 spicule. Glumelele diu jos de

mijlocul lor concrescute, *în un vârș acut și divergent atenuate*, vilos-ciliate, cava mai lungi decât flórea oblic-truncată. *Aristele* inserate puțin sub mijlocul glumelelor, *aprópe drepte și incluse în glume*. Spicule la maturitate negre. ♀ În mlaștile dela Medgidie.

Genul Phleum L.

Phleum L. (Fleű). Spicule uniflore, câte-odată biflore, una din flóri fiind atunci rudimentară, comprimate lateral, dispuse în spic compact; glume egale, mucronate, cu mult mai lungi decât flórea; glumele mutice; cariopsă oblongă, comprimată lateral, necanaliculată.

Ph. Boehmeri Wib.; *Phalaris phleoides* L.; *Chilochloa Boehmeri* P. Beauv. (F. lui Boehmer). Paniculă spiciformă, cilindrică. Glumele linear-oblonge, oblic truncate, acuminat-mucronate, comprese, pe dos hispid-ciliate, orș scabre. La basa glumeleș superióre un pedicel rudimentar. Rădăcina cespitosă produce culmi fertili și deodată și fasciculș sterili de frunze. ♀ Iunie-Iulie. Prin fineșile din păduri, comuna.

Genul Crypsis Ait.

Crypsis Ait. (Cripsidă). Spicule uniflore, comprimate lateral, reunite în spic dens; glume egale sau mai scurte decât flórea; glumele membranóse, mutice; coriopsă ovală, comprimată lateral, necanaliculată.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Culmi rotunđi simpli. Inflorescență paniculată, panicule spicate, oblong-cilindriciforme, nude. Flori triandre . . . . . *C. alopecuroides* Schrad.
- 1.* Culmi subcompreși, ramificați. Inflorescență paniculată, la basă involucrată.
2. Panicule emisferice. Flori diandre . . . . . *C. aculeata* Ait.
- 2.* Panicule oval-oblonge. Flori triandre . . . . . *C. schoenoides* Lam.'

Cr. alopecuroides Schrad.; *Heleochoa alopecuroides* Host. (C. alopecuroidă. Vulg. [Loc alb]). *Culmi simpli*, rotunđiori. Paniculă spicată, *oblong-cilindriciformă nudă*. *Flóri triandre*. Glumela superióră 2-nervată. ☉ Iulie-August. În locurile umede din regiunea Dunăreș pretutindenea.

Cr. aculeata Ait.; *Schoenus aculeatus* L.; *Phleum schoenoides* Jacq.; *Agrostis aculeata* Scop.; *Heleochoa diandra* Host.; (C. aculeată. Vulg. [Loc alb]). *Culmî ramificaţi*, subcompreşi. *Paniculă* spiciformă, emisferică înfundată în involucrul foliaceu. *Florî diandre*. Glumela superioară 1-nervată, carinată. ☉ Iulie-August. În locurile umede și sărate; pe țărmurile lacurilor sărate Sinoë și Razim; prin dunele dela Mamaia și din Delta Dunărei la Kara-Orman.

Cr. schoenoides Lam.; *Phleum schoenoides* L. [non Jacq.]; *Spartina phleoides* Roth.; *Heleochoa schoenoides* Host. (C. schenoidă. Vulg. [Loc alb]). *Culmî ramificaţi*, subcompreşi. *Paniculă* spiciformă, oval-oblongă, la basă inclusă în vagina supremă. *Florî triandre*. Glumela superioară 2-nervată. ☉ Iulie-August. În locurile umede și subsalse din regiunea Dunărei, frequentă.

Genul *Cynodon* Rich.

Cynodon Rich. (Cinodon). Spicule uniflore cu rudimentul unei al doilea florî, comprimate lateral și reunite în spice lineare, unilaterale, formând o paniculă digitată; glume aprópe egale, crenate, mutice; glumele egale, cea inferioară unicarenată, mutică, cea superioară bicarenată bidentată; cariopsa oblongă, comprimată lateral, necanaliculată.

C. Dactylon Pers.; *Panicum Dactylon* L.; *Digitaria stolonifera* Schrad.; *Dactylon officinale* Vill.; *Paspalum umbellatum* Lam. (D. Dactilon. Vulg. [Loc alb]). Spice 3-5 digitate. Glumele glabre, subciliate. Frunzele pe fața inferioară pérose. Stoloni prostrați. ☿ Iulie-August. Câmpuri nésipóse, pe lângă drumuri și ziduri, locuri cultivate. Fórte comun pretutindenea.

Genul *Polypogon* Desf.

Polypogon Desf. (Polipogon). Spicule pedicelate, comprimate prin lature, cuprindând o flóre ermafrodită și formând prin reuniunea lor o paniculă spiciformă. Glume 2, cu mult mai lungi decât flórea, crenate, aprópe egale, întregi și obtuse sau știrbate la vîrf, munit de o aristă inserată în știrbătură sau puțin dedesubtul vîrfului. Glumela inferioară

membranósă, glabră la basa sa, oblongă, carenată pe spinare, întregă, aristată sub vîrf; glumela superiôră mai mică, bicarenată. Glumelule 2, întregi, glabre. Stamine 3. Stigmat aprópe sessile, plumóse, întindêndu-se la basa florei. Cariopsă liberă, glabră, ovoid-oblongă, cu secțiune transversală aprópe orbiculară, munită de un sulc pe fața internă.

P. monspellense Desf.; *Alopecurus monspeliensis* L.; *A. paniceus* Lam. (non L.); *A. aristatus* Huds.; *Agrostis panicea* Willd.; *Phleum crinitum* Schreb. (P. de Montpellier). Paniculă indesuit lobată. Valvele glumelor oblonge, hirt-scabre, din vîrf scurt-emarginat și obtus-bilobat aristate, arista de 3 ori mai lungă decăt valva. Flori tocmai sub vîrf aristate. Rădăcină fibrósă. 4 [Loc alb]. In locurile nêsipóse și umede: prin dunele de pe țermul mării la Constanța, Tuzla, etc.

Genul *Stipa* L.

Stipa L. (Stipă). Spicule uniflore, reunite în paniculă; flóre stipitată; glume aprópe egale, mai lungi decăt flórea, atenuate în un lung acumen canaliculat; glumela inferiôră coriace, cilindrică, învêrtită și învelind pe cea superiôră, terminată la vîrful său printr'o lungă aristă articulată și rêsucită în partea sa inferiôră; antere bărbóse la vîrf; cariopsă subcilindrică, comprimată lateral, puțin canaliculată pe fața internă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Aristă în cea mai mare parte plumósă . . . . . *S. pennata* L.
 1.* Aristă peste tot glabră . . . . . *S. capillata* L.

S. pennata L. (S. penată. Vulg. [Loc alb]). Paniculă la basă inclusă în vagina frunzei supreme. *Aristile* fôrte lungi, ingenunchiate, *plumóse*, dela basă până la $\frac{1}{4}$ parte a lungimeii glabre. Glumela inferiôră în partea din jos cu 5 linii sericee. 4 Maiă-Iunie. Prin stepele și locurile uscate din mai tótă Dobrogea fôrte comună.

S. capillata L. (S. [Loc alb]. Vulg. *Nagară*). Paniculă la basă inclusă în vagina frunzei supreme. *Ariste* fôrte lungi, ingenunchiate, *peste tot glabre*. Glumela inferiôră în partea

din jos cu 5 linii sericee. 4 Maiū-Iunie. Prin stepe pretutindenea.

Genul *Agrostis* L.

Agrostis L. (Agrostidă). Spicule uniflore, comprimate lateral, reunite în paniculă ramosă; glume carenate, inegale, mai lungi decât flórea; glumele inegale, membranóse, cea inferióră carenată, trunchiată și dentată la vârș, mutică sau aristată, cea superióră fórte mică sau nulă; stamine 1-3; stile fórte scurte; cariopsă fusiformă, puțin canaliculată pe fața internă.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Glumele mutice, orș fórte rare-orș scurt aristate.
Pedicelul rudimentar la basa glumelei superióre lipsește . . . . . *A. alba* L.
- 1.* Glumele lung aristate. La baza glumelei superióre un pedicel rudimentar . . . . . *A. Spica venti* L.

A. alba L. (*A. albă*. Vulg. [Loc alb]). Paniculă floriferă oblong-conică, ramurș orizontal-patente, rămurelele indreptate în jos spre laturea ramurilor, în cele fructifere contrase. Ramurile și pedicelele scabre. Ligulă oblongă. Frunze tóte lineare, plane. *Spicule mutice, orș unele rareorș scurt-aristate. Pedicelul rudimentar la baza glumelei superióre lipsește.* 4 Iunie-Iulie. În pășuni și finețe: comună pretutindenea.

A. Spica venti L.; *Apera Spica venti* P. Beauv. (*A. Spicu vîntului*. Vulg. [Loc alb]). Paniculă amplă. *Glumela inferióră sub vârș aristată, aristă dréptă orș subflexuósă, de 3-4 orș mai lungă decât glumela.* Antere linear-oblonge. *La baza glumelei superióre un pedicel rudimentar.* ☉ Iunie-Iulie. În locuri nésipóse și petróse. Comună pretutindenea.

Genul *Calamagrostis* Adans.

Calamagrostis Adans. (Calamagrostidă). Spicule comprimate lateral, uniflore, sau cu rudimentul unei al doilea florș, reunite în paniculă ramosă; flóre încunjurată la basă de peri de aceeaș lungime ca și ea sau mai lungi decât ea;

glume carenate aprópe egale, cu mult mai lungi decât flórea; glumele inegale, cea inferióră carenată, trunchiată sau dentată la vâríf, munită pe spinare de o aristă dréptă; cariopsă lineară-oblongă, comprimată prin spinare și puțin canaliculată pe fața internă.

C. epigeios Roth. (C. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Paniculă striată, patentă, glomerat-lobată. Glume lanceolate și terminate în un vâríf subulat și compres. Perií mai lungi decât glumelele. Arista glumelei inferióre provenitóre de la mijlocul dosului dréptă. Rădăcină repentă. 4 Iulie-August. Prin tuferișuri și pe malurile Dunărei. Comună.

Variază:

β. *densiflora* Ledeb. Paniculă îngustă, indesuită. Pe malul Dunărei la Rassova.

Genul *Phragmites* Trin.

Phragmites Trin. (Fragmites). Spicule comprimate lateral reunite în paniculă ramósă, diffusă; 3-7 flori în fie-care spicul, cea inferióră masculă și nudă la basa, cealalte ermafrodite, încunjurate la basă de peri lungi; glume inegale, carenate, mai scurte decât florile; glumela inferióră subulată, întrégă, mutică; stile elongate; cariopsă fórte mică, subfusiformă, necanaliculată.

Ph. communis Trin.; *Arundo Phragmites* L. (F. comună. Vulg. *Trestie*, *Stuh*. Paniculă efusă. Spicule cu 4-5 flori. Frunze lat-lineare, pe margini scabre. Florile mai atât de mari, cât perií din jur. Paniculă de colóre negriciósă. 4 August-Septembre. Prin mlaștinile și pe malurile apelor. Fórte comună în tótă Dobrogea.

Variază:

β. *flavescens* [loc alb]; *Arundo isiaca* Sieb.; *Arundo Phragmites* var. *flavescens* Cust. Spicule de colóre gălbinie. La porțița. (US).

Genul *Hierochloa* Gmel.

Hierochloa Gmel. (Ierochloă). Spicule pedicelate, comprimate prin lature, convexe pe amândoué fețele, cuprinđend trei flori, dintre care cele doué inferióre masculine și munité

de 3 stamine, cea superi3ră ermafrodită și neavând decât 2 stamine, formând prin reuniunea lor o paniculă. Glume 2, carenate, egale. Glumele 2; cea inferi3ră întregă, carenată mutică sau aristată sub vîrf; cea superi3ră bicarenată în florile masculine, unicarenată în fl3rea ermafrodită. Glumele 2, oblonge, glabre. Stile 2; stigmatе plum3se, întindându-se la vîrfurile florei. Cariopsă glabră, liberă, oblongă, puțin comprimată prin lature, necanaliculată.

H. odorata Wahlbrg.; *H. borealis* R. et Sch.; *Holcus borealis* Schrad.; *H. repens* Host. (I. mirositoare. Vulg. [Loc alb]). Paniculă divaricată. Pedicele glabre. Florile ermafrodite mutice, cele masculine sub vîrf foarte scurt aristate. Rădăcină repentă. 4 Maiu-Iunie. Stepe, câmpuri, etc. Comună pretutindenea.

Genul *Melica* L.

Melica L. (*Melica*). Spicule ovoide, pe urmă comprimate lateral, reunite în thyrs spiciform sau în paniculă; 2-4 flori în fie-care spicul, cele 2 inferi3re ermafrodite, cele superi3re rudimentare; glume inegale, membran3se, aproape egale cu florile; glumelă inferi3ră întregă, cartilagin3să, mutică, rotundită pe spinare; cariopsă eliptică, munită de un sulc longitudinal pe fața internă.

CONSPECTUL SPECILOR

1. Glumela inferi3ră dela basă până la vîrf indesuit ciliat-vil3să . . . . . *M. ciliata* L.
- 1.* Glumela inferi3ră neciliat-vil3sa.
2. Paniculă unilaterală, laxă. Spicule 2-flore, dintre care numai una este perfectă . . . . . *M. uniflora* Retz.
- 2.* Paniculă indesuită, spiciformă. Spicule sub-3-flore, dintre cari două perfecte . . . . . *M. altissima* L.

M. ciliata L. (*M. ciliată*. Vulg. [Loc alb]). Paniculă spiciformă, egală. *Glumela inferi3ră dela margină până la vîrf indesuit ciliat-vil3să*. Fl3rea neutră oblongă. 4 Maiu-Iunie. Locuri petro3se și stînc3se. Mai pretutindenea: Constanța pe malul mării dela vii; Mangalia, între Medgidia și Cernavoda; Ienissala, etc.

M. uniflora Retz.; *M. Lobelii* Vill.; *M. nutans* Poll. non L.

(*M. unifloră*. Vulg. [Loc alb]). Paniculă laxă, unilaterală; ramuri lungi și patuli, cele inferioare mai adeseori numai 2 spiculi purtând. *Spicule* erecte, ovate, cu 2 flori dintre care numai una perfectă. Glume nebarbulate. Frunze plane. Ligule opuse frunzelor, acuminat, subherbacee. 4 Iunie-Iulie. În pădurile umbrăse. Pretutindenea.

OBSERVARE. — *M. nutans* L. diferă prin spiculele ei ce sunt cu 3 flori, dintre care 2 perfecte, și prin ligula trunată foarte scurtă.

M. altissima L. (*M. foarte înaltă*. Vulg. [Loc alb]). Paniculă indesuită, spiciformă, unilaterală, la basă întreruptă. *Spicule* oblong-lanceolate, rotunzioare, nutante, sub-3-flore, florca a 3-a neperfectă. Glume nebarbulate. Frunze lat-lineare, deîmpreună cu vaginele scabre. Rhizomă repentă. 4 Iunie-Iulie. Tuferișuri din locuri stîncose: la Demirkioi, etc.

Genul *Koeleria* Pers.

Koeleria Pers. (Kelerie). Spicule comprimate lateral, dispuse în thyrs spiciform sau ramos; 2-5 flori în fie-care spicul; glume carenate, inegale; glumela inferioară carenată întrégă sau bidentată, mutică sau aristată; aristă dréptă, setacee; stile foarte scurte; cariopsă oblongă, plană pe amên-doué fețele, necanaliculată.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Frunze inferioare ciliate	<i>K. cristata</i> Pers.
1.* Frunze tóte glabre și neciliate	<i>K. glauca</i> DC.
[Loc alb]	<i>K. brevis</i> Stev.

K. cristata Pers. (*K. crestată*). Paniculă spiciformă, la basă întreruptă. Spicule 2-4-flore. Glumela inferioară acuminată, mutică orî mucronată. Frunze plane, cele inferioare ciliate. Vaginele frunzelor veșteđite nedivise. 4 Iunie-Iulie. Pe colinele aride, în finețele din păduri. Comună pretutindenea,

K. glauca DC. (*K. glaucă*). Paniculă spiciformă, la basă întreruptă. Spicule 2-3-flore. Glumela inferioară obtusiusculă mutică, orî cu o mucronulă imposită pe vârful obtus. Frunze plane, glabre. Vaginele frunzelor veșteđite nedivise. 4 Iunie-Iulie. În stepe foarte comună și pe colinele nésipóse din Delta Dunărei.

Variază:

β. *brachystachya* Uechtr. et Sint. [Loc alb]. In peninsula Kaleh aprópe de Kara-Nasib.

K. brevis Stev. [Loc alb].

Genul *Sclerochloa* P. B

Sclerochloa P. B. (*Sclerochloă*). Spicule scurt pedicelate, cuprinđend 3-5 flori ermafrodite, comprimate, alterne, aplicate oblic contra axului prin margine și formând un racem spiciform subunilateral. Glume 2, fóрте inegale, carenate, măi scurte decât florile; cea inferióră măi mică, trinerviată; cea superióră cu 7 nervure. Glumela inferióră oblongă, carenată, trunchiată saũ emarginată la vîrf; glumela superióră trunchiată și întrégă la vîrf, bicarenată cu carene subaripate și ciliate, glumelule oblic ovale, dentate la vîrf, glabre. Stamine 3; antere scurte, ovale. Stile fóрте scurte; stigmatе terminale, apropiate, plumóse. Cariopsă glabră și liberă, oblong-trigonă, plană pe fața internă, contractată în plisc bifid.

S. dura P. Beauv.; *Cynosurus durus* L.; *Poa dura* Scop.; *Eleusine dura* Lam.; *Festuca dura* Will.; *Sessleria dura* Kunth. (*S. dură*. Vulg. [Loc alb]). Paniculă ovată, unilaterală, indesuită, rigidă, compusă din spice scurte, care pórtă câte 3-5 spicule; spicule fóрте scurt pedicelate, oblonge, 3-flore. Glumela inferióră linear-oblongă, nervată, obtusă ori emarginată, măi adeseori scurt mucronată. Rădăcină fibrósă. 4 [Loc alb]. Locuri aride și petróse: la Bașkióï pe muntele Sepelgin.

Genul *Poa* L.

Poa L. (*Poă*). Spicule comprimate lateral, 2-multiflore, dispuse în paniculă ramósă; glume erbacee, puțin inegale, măi scurte decât florile; glumela inferióră carenată, întrégă, mutică; stil scurt; cariopsă oblongă-trigonă, puțin deprimată, necauliculată pe fața internă.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Culm ancipit-compres. Rădăcină repentă cu stolonii
elongați . . . . . *P. compressa* L.

- 1.* Culm necompres, orî numai puţin compres (nu însă ancipit-compres).
2. Ramurile inferioare ale paniculei solitare, orî îngemănate.
3. Ramurile paniculei la urmă deflexe. Plantă anuală. **P. annua** L.
- 3.* Ramurile paniculei erecte orî patente. Plantă perenală . . . . . **P. bulbosa** L.
- 2.* Ramurile inferioare ale paniculei câte 4-5 semiverticilate (la *P. nemoralis* L. câte 2-5).
4. Ligula vaginelor frunzelor superioare oblongă, acută. Rădăcină fibrôsă fără stolonii . . . . . **P. trivialis** L.
- 4.* Ligula vaginelor frunzelor superioare scurtă, orî subulată.
5. Vagina frunzelor superioare mult mai lungă decât frunzele, acoperind nodurile culmului. Rădăcină repentă cu stolonii elongați . . . . . **P. pratensis** L.
- 5.* Vagina frunzelor superioare mai scurtă decât frunzele și neacoperind nodurile culmului. Rădăcină cespitôsă și scurt stoloniferă . . . . . **P. nemoralis** L.

P. compressa L. (*P. comprimată*. Vulg. [Loc alb]). Paniculă patentă, subunilaterală. Pedunculii scabri, cei inferiori mai adeseori câte 2, rareori câte 5. Spicule ovate oblonge 5-9-florî, florile pe dos și pe margini spre basă pubescente, libere orî cu puțină lână subcoherente, *obsolet-nervate*. *Culmul ancipite-compres*, la basă procumbent. *Rădăcină cu stolonii elongați repentă*. [Loc alb]. In Dobrogea septentrională.

P. annua L. (*P. anuală*. Vulg. [Loc alb]). Ramurile paniculei subunilaterale și divaricate, glabre, *solitare orî îngemănate*, la urmă deflexe. Spicule ovate, 3-7-flore; florii glabre orî pe carină și pe margini cu o linie pubescentă, albă. Ligulele superioare oblonge. Culmii compresși, uneori decumbenți, la basă radicanți și stoloniformi. *Rădăcină fibrôsă*. ☉ In locuri cultivate și inculte, pe lângă drumuri și prin jurul locuințelor. Pretutindenea.

P. bulbosa L. (*P. bulbôsă*). Paniculă erectă, patentă; *ramuri solitare orî câte două*, scabre. Spicule la vârful ramurilor indesuite, ovate, 4-6-flore; florile oblong-lanceolate, pe margini și pe dos indesuit pubescente și coherente prin lână copioasă și lung protrahendă. Frunze anguste-lineare. Ligule tôte oblonge, acute. *Rădăcină fibrôsă și cespitôsă*

(intufășată). Culm la basă adeseori bulbiform-îngroșat. ♀ Maiū-Iunie.

Variază:

β. *vivipara*. Flori transformate în muguri foliacei. Fînețe, pășuni, locuri aride. Comună pretutindenea.

P. trivialis L. (*P. trivială*). Paniculă patentă. *Ramuri scabre, cele inferioare câte 5*. Spicule ovate, mai adese-orî 3-flore; flori elevate-5-nervate, glabre, la basă obsolet pērōse. *Vagine* subcomprese, *scabre*. *Ligula vaginelor superioare oblongă, acută. Rădăcină fibrōsă, fără stolonî.* ♀ [Loc alb]. Dobrogea septentrională.

P. pratensis L. (*P. de fînețe*). Paniculă patentă. *Ramuri scabre, cele inferioare mai adescorî câte 5*. Spicule ovate 3-5-flore; flori pe dos și pe margini indesuit pubescente și cu o lână lungă conjuncte, *5-nervate, nervure proeminente*. Culm și *vagine glabre*, vagina supremă mult mai lungă de cât frunza sa. *Ligula scurtă, truncată. Rădăcină cu stolonî elongați* repentă. ♀ Maiū-Iunie. Fînețe, pășuni, etc. Comună pretutindenea.

Variază:

β. *angustifolia* Smith. Frunzele radicale complicat-orî convolut-setacee.

P. nemoralis L. *a. vulgaris* Koch. (*P. de codri*). Paniculă patentă *Ramuri scabre, cele inferioare câte 2-5*. Spicule ovat-lanceolate, verđi, 2-flore (la alte varietăți câte 3-5 flori); flori obsolet-nervate, pe margini și pe dos pubescente. Culmi subțiri debili, deîmpreună cu panicula nutanți. *Vagina supremă mai scurtă decât frunza sa, ligula foarte scurtă, aproape lipsind.* Rădăcină cespitōsă scurt stoloniferă. Uneori spiculele sunt numai 1-flore, cu un pedicel capituliform steril pentru flōrea a doua. ♀ [Loc alb]. În pădurea dintre Țiganca și Cocoș.

Genul *Dactylis* L.

Dactylis L. (Dactilidă). Spicule comprimate lateral, dispuse în paniculă ramōsă, unilaterală, cu 3-5 flori în fie-care spicul; glume inegale, carenate, mucronate, inequilaterale mai scurte decât florile; glumelă inferiōră carenată, întregă sau emarginată, mucronată, aristată, cea superiōră bicarenată,

ciliată pe carene; stile scurte; cariopsă oblongă subtrigonă, comprimată, canaliculată pe fața internă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Rădăcină cespitosă fără stolonii . . . . . *D. glomerata* L.
1.* Rădăcină cu stolonii elongați și prostrați . . . *D. littoralis* Willd.

D. glomerata L. (*D. glomerata*. Vulg. [Loc alb]). *Glumela inferioară 5-nervată. Rădăcina cespitosă, fără stolonii.* ☿ Iunie-Iulie. În fînețe și păduri. Comună pretutindenea.

D. littoralis Willd. (*D.* [Loc alb]). *Glumela inferioară 9-11-nervată. Rădăcină cu stolonii elongați și prostrați.* ☿ Iunie-Iulie. În năsipurile maritime: în peninsula Kaleh aproape de Kara-Nasib.

Genul *Eragrostis* P. B.

Eragrostis P. B. (*Eragrostidă*). Spicule comprimate lateral, 3-multiflore, dispuse în paniculă foarte ramosă; ligulă înlocuită prin fascicule de perii radianți; glume membranose, crenate, mai scurte decât florile; glumela inferioară ventricosă, crenată, obtusă, mutică; cariopsă ovoidă sau globulosă, nesulcată, puțin deprimată pe fața internă.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Ramurile paniculei solitare ori îngemănate . . . *E. poaeoides* P. B.
1.* Ramurile infime ale paniculei semiverticilate,
câte 4-5 . . . . . *E. pilosa* P. B.

E. poaeoides P. Beauv.; *E. minor* Host.; *E. poaeiformis* Link.; *Poa Eragrostis* L. (*E. poeoidă*. Vulg. [Loc alb]). *Ramurile paniculei solitare ori îngemănate.* Spicule lanceolat-lineare, 8-20-flore; flori obtuse, proveđute cu o nervură laterală validă. Vagine la gură barbulate. Rădăcină fibrösă. ☉ Iulie-August În locuri cultivate, câmpuri arenöse, pe lângă ăidurile locuințelor. Comună pretutindenea.

E. pilosa L.; *Poa pilosa* L. (*E. përosă*). *Ramurile infime ale paniculei semiverticilate, câte 4-5.* Spicule lineare, 5-12-flore; flori acutiuscule, proveđute cu o nervură laterală debilă. Vagine la gură barbulate. Rădăcină fibrösă. ☉ Iulie-

August. Locuri cultivate, câmpuri arenose, locuri subsalse, etc. Comună pretutindenea.

Genul *Bromus* L.

Bromus L. (Brom). Spicule 3-multiflore, cilindrice, pe urnă foarte comprimate lateral, dispuse în paniculă ramosă; glume inegale; glumelă inferioară fusiformă-subulată, carenată, bifidă sau bidentată, aristată puțin dedesubtul vârfului, rar mutică; stigmatate sessile sau subsessile, cariopsă aderentă de glumela superioară, oblongă, canaliculată, terminată la vîrf printr'un apendice vilos.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Gluma inferioară 7-nervată.
2. Paniculă erectă, deflorată contrasă. Spicule, frunze și vagine pîrîse . . . . . *B. mollis* L.
- 2.* Paniculă patentă. Spicule glabre.
- 3 Ariste poretecte. Glumela inferioară mai lungă decît cea superioară . . . . . *B. commutatus* Schrad.
4. Paniculă deflorată unilateral-nutantă. Ariste divaricat reflexe . . . . . *B. patulus* M. et Koch.
- 4.* Paniculă flaccidă, nutantă. Ariste contort-divaricate . . . . . *B. squarrosus* L.
- 1.* Gluma inferioară 1-nervată, cea superioară 3-nervată.
5. Glumela superioară pe margini foarte scurt pubescentă.
6. Glumela inferioară aristată, arista mai scurtă decît glumela. Paniculă flaccid-nutantă. Vaginele inferioare și frunzele hirsute . . . . *B. asper* Murr.
- 6.* Glumela inferioară mutică, ori foarte scurt aristată. Panicula erectă. Frunze glabre . . . . *B. inermis* Leyss.
- 5.* Glumela superioară pe margini cu sete rigide ciliată. Spicule lung aristate.
7. Culm glabru . . . . . *B. sterilis* L.
- 7.* Culm spre vîrf pubescent . . . . . *B. tectorum* L.

B. mollis L. (*B. môle*. Vulg. [Loc alb]). Paniculă erectă, deflorată contractă. *Spicule ovat oblonge, môle pîrîse, rareori subglabre*. Flori lat-eliptice, fructifere cu marginile imbricat acoperîndu-se. Glumela inferioară 7-nervată, înfățișînd marginea deasupra mijlocului un unghiî obtus, mai

lungă decât cea superiőră. *Ariste poredte*, cam de lungimea glumelei. Vagine și frunze pőröse. Locuri inculte între Macin și Greci.

B. commutatus Schrad. (B. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). *Paniculă patentă, la urmă nutantă. Spicule oblong-lanceolate, glabre.* Flori eliptic-oblonge, fructifere cu marginile imbriecat acoperându-se. Glumela inferiőră 7-nervată, înfătoșând marginea deasupra mijlocului un unghiü obtus, mai lungă decât cea superiőră. *Ariste poredte*, cam de lungimea glumelei. Vaginele inferiöre pőröse. [Loc alb]. Dobrogea septentrională.

OBSERVARE. — *B. commutatus* Schrad. și *B. racemosus* L. au între sine mare asemănare. *B. commutatus* Schrad. are panicula după înflorire laxă, iar glumela superiőră e linear-oblongă cu marginile apröpe paralele și numai la basă mai îngustată. *B. racemosus* L. are panicula după înflorire contrasă (tocmai ca la *B. mollis* L.), iară glumela superiőră e linear-obovată, îngustându-se dela vîrf mereü spre basă.

B. patulus Mert. et Koch. (B. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Paniculă patentă, deflorată unilateral nutantă. Spicule lanceolate. Flori eliptic-lanceolate, fructifere cam depărtate. Glumela inferiőră 7-nervată, înfătoșând marginea deasupra mijlocului un unghiü obtus, mai lungă decât cea superiőră. *Ariste la maturitate divaricat-reflexe.* Vagine și frunze pőröse. ♂ Maiü. In stepe pretutindenea.

B. squarrosus L. (B. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Paniculă patentă și deodată flaccid-nutantă. Spicule oblong-lanceolate. Glumela inferiőră 7-nervată, înfătoșând marginea deasupra mijlocului un unghiü obtus, mai lungă decât cea superiőră. *Aristele în stare uscată contort-divaricate* ♂ Maiü-Iunie. In stepe și locuri mlăștinöse. Comună pretutindenea.

B. asper Murr. (B. aspru. Vulg. [Loc alb]). Paniculă ramificată, *flaccid-nutantă.* Spicule linear-lanceolate, 7-9-flore; flori linear-lanceolate, acute. Glumela inferiőră din vîrfurile fôrte scurt bidentat, *aristatä și mai lungă decât arista*, 5-nervată, cele 2 nervure intermediare obsolete, cea superiőră pe margini subtil pubescent-ciliată. *Vaginele inferiöre și frunzele hirsute.* ♀ Iunie-Iulie. In pădurile cu deosebire din regiunea maritimă și septentrională.

B. inermis Leyss.; *Festuca inermis* DC.; *F. speciosa* Schreb.; *F. Leysseri* Mönch. (B. nearmat). *Paniculă* egală, *erectă*. Ramurile inferioare câte 3-6. *Spicule linear-lanceolate*. Flori lanceolate. *Glumela inferioară* la vîrf foarte scurt subdentată *nearistată*, din emarginatură mucronată orî și foarte scurt aristată, 5-7-nervată, cea superioară pe margini subtil pubescent-ciliată. Frunze glabre. ♀ Iunie-Iulie. Pe marginea finețelor și a drumurilor, coline inculte. Comună pretutindenea (apropo de Rassoava, de Mamaiakioi, Constanța, între Alibeikioi, Babadag și Ienissala, etc.).

B. sterilis L. (B. steril). *Paniculă* laxă, la urmă nutantă. Ramuri elongate, la vîrf pendule. *Spicule* oblonge, la vîrf mai late. Flori linear-subulate. *Glumela inferioară* din vîrf bipartit *aristată*; *aristele* drepte, *mai lungi decît glumela*, *glumela superioară* pectinat-ciliată. *Culm glabru*. [Loc alb]. Dobrogea septentrională.

B. tectorum L. (B. de acoperișuri). *Paniculă pendulă*, subunilaterală. *Spicule lineare*, la urmă spre vîrf mai late. Flori lanceolat-subulate. *Glumela inferioară* din vîrf bipartit *aristată*; *aristele egal de lungi cu glumela*; *glumela superioară* pectinat-ciliată. *Culm spre vîrf pubescent* ☉ Maiu-Iunie. Câmpuri, ziduri, etc. Comun pretutindenea.

Variază:

β. *lejostachys* [Loc alb]. In Dobrogea septentrională la Cerna (U.S.).

Genul *Brachypodium* P. B.

***Brachypodium* P. B.** (*Brachipodiu*). *Spicule* multiflore, foarte scurt pedunculat, solitare în escavațiunii ale rachisului, mai întâiu cilindrice, pe urmă lineare lanceolate, comprimate, aplicate prin una din fețele lor contra rachisului și dispuse în spic distic; glune inegale, lanceolate, plurinerviate, mai scurte decît florile; *glumelă inferioară* lineară-lanceolată, equilaterală, mutică sau aristată; *cariopsă* lineară oblongă, convexă pe spinare, canaliculată pe fața internă, terminată prin un apendice vilos.

B. sylvaticum R. et Sch. (B. de pădure. Vulg. [Loc alb]). Spic distic, nutant. *Spicule* numeroase, aristate; *aristele* florilor superioare mai lungi decît glumelele. Frunzele plane,

lanceolat-lineare, flaccide. Rădăcină fibrósă. 2 Iulie-August. In păduri. Intre Cocoș-Țiganca-Balabancea.

OBSERVARE. — *Br. pinnatum* P. Beauv. diferă prin aristele mai scurte decât glumelele și prin rădăcina repentă.

Genul *Briza* L.

Briza L. (Briză). Spicule comprimate lateral. 3-multiflore, dispuse în paniculă laxă și ramósă; glume aprópe egale, membranóse, concave, mai scurte decât florile; glumelă inferióră ventricósă, necarenată, obtusă, mutică; cariopsă nesulcată, convexă de o parte, concavă de cealaltă, aderentă de glumela superióră.

B. media L. (B. mijlocie. Vulg. [Loc alb]). Paniculă erectă, patentă. Spicule subcordat-ovate, 5-9-flore. Ligulă fórte scurtă, truncată. 2 Iunie-Iulie. Prin finețele din păduri. Pe lângă Cincarova și Redjepkuns.

Genul *Festuca* L.

Festuca L. Spicule cilindrice, pe urmă comprimate lateral, 2-multiflore, dispuse în paniculă ramósă; glume inegale, mai scurte decât florile; glumelă inferióră semicilindrică, convexă pe spinare, necarenată, ascuțită, întrégă, mutică sau prelungită în o aristă scurtă; cariopsă oblongă, glabră, canaliculată, aderentă de glumela superióră.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Ligula frunzelor biauriculată. Frunzele tóte filiforme, setacee orí subsetacee. Glumele aristate.
2. Aristele glumelelor de 3-4 orí mai scurte decât glumelele. Frunzele subsetacee orí capilare . . . . . *F. ovina* L.
- 2.* Aristele glumelelor de jumătate mai scurte decât glumelele. Frunzele setacee, stricte orí recurbate . . . . . *F. duriuscula* L.
- 1.* Ligula frunzelor fórte scurtă și neauriculata. Frunzele tóte plane. Glumelele mutice orí sub vírf mucronate . . . . . *F. pratensis* Huds.

F. ovina L. (*F. oilor*). Paniculă oblongă orí ovat-oblongă, pe timpul înflorirei patentă. Ramurile paniculei solitare, orí

câte 2, cele infime aprópe de 3 orí mai scurte decât panicula, mai adeseorí iaráși ramificate. Spicule mici indesuite, 3-5 flore, eliptice, orí oblong-eliptice. Glume neegale, cea inferióră 1-nervată, numai jumătate atât de lungă cât cea superióră 3-nervată. *Glumele* lanceolate, lung acuminate, cea inferióră obsolet 5 nervată, *aristată*, *arista* de 3-4 orí mai scurtă. Culm erect, rotund, sub paniculă mai mult saú mai puțin angulat, și tot aici scabru ori pubescent, rareorí glabru, *Frunze* tóte subsetacee, orí capilare (în diametru 0.4-0.5^m/_m), verđi, scabre ori scaberule, *flaccide*, nepruinóse. *Ligulă* *bi-auriculată*. *Rădăcină* *fibrósă*. 4 Maiú-Iunie. In fínețele și pașunile uscate. Comună în tótă Dobrogea.

F. duriuseula L. (*F. duriuseulă*). Paniculă scurtă, ovat-oblongă, cam indesuită, erectă, mai adeseorí cu ramurí solitare, dintre care cele inferióre cu câte 3-6, iar cele superióre câte 1-2 spicule, pe timpul înflorirei patente, iară după aceea alipiți de pedunculul comun primar, încât panicula apare a fi spiciformă și egal de grósă. Spicule eliptic-oblonge, mai mari ca la *F. ovina* L., verđi orí palid-violacee, 5-8-flore. *Glumele* netede, glabre, obsolet 3-5-nervate, la vírf scurt bidentate, *aristate*, *arista* numai de jumătate mai scurtă, rareorí mai lungă. Culm erect, rotund, în partea superióră neegal angulat, mai adeseorí firm ori rigid. *Frunzele* tóte complicat setacee, mai gróse ca la *F. ovina* L. (în diametru 0.7-0.8^m/_m), verđi orí glaucescente, *stricte* orí *recurbate*, cele radicale scabriuscule. *Ligulă* *bi-auriculată*. *Rădăcină* *fibrósă*. 4 Maiú-Iunie. Coline uscate, fínețe și pășuni: în peninsula Kaleh (U S); între Macin și Greci (?).

F. pratensis Huds.; *F. elatior* L.; *Bromus elatior* Koch.; *B. pratensis* Spr.; *Schoenodorus pratensis* R. et Sch. (F. de fínețe. Vulg. [Loc alb]). Paniculă unilaterală, contrasă, pe timpul înflorirei patentă. *Ramurí* scabre, *îngemánate*, dintre care una fórte scurtă cu un singur spicul, iară alta *racemósă* cu 3-4 spicule. Spicule lineare, 5-10-flore. Glumele obtuse. Glumela inferióră 5-nervată, la vírf denticulată, mutica, orí sub vírf mucronată. Ovariul glabru. *Frunzele* plane, lanceolat-lineare. *Ligulă* fórte scurtă. [Loc alb]. In fínețe, etc. Comună pretutindenea.

Genul *Glyceria* R. Br.

Glyceria R. Br. (Glycerie). Spicule mai întâi cilindrice, pe urmă puțin comprimate lateral, dispuse în racem ramos sau spiciform; 3-11 flori ermafrodite în fie-care spicul; glume foarte inegale, mai scurte decât florile; glumela inferioară convexă pe spinare, întregă sau dentată la vârf, cu 5-7 nervure; cariopsă oblongă, plană pe o față, convexă pe cealaltă, cu sau fără sulc.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Rădăcină repentă. Flori 7-nervate, nervure valide, proeminente . . . . . *G. spectabilis* M. et Koch
 1.* Rădăcină fibrasă. Flori obsolet 5-nervate. *G. convoluta* Fr.

G. spectabilis Mert. et Koch.; *G. aquatica* Wahlbrg non Presl.; *Poa aquatica* L.; *P. altissima* Mönch. (G. [Loc alb]. Vulg. [Loc alb]). Paniculă egală, răspândită, foarte ramificată. Spicule 5-9-flore, flori obtuse, 7-nervate, nervure valid proeminente, despre latură comprese. Frunzele toate lanceolat-lineare, plane, pe margini scabre. Rădăcină repentă. 4 Iulie-August. Pe malurile apelor, prin locurile mlăștinoase Comună cu deosebire în regiunea Danubială.

G. convoluta Fr. (G. [Loc alb]). Ramurile paniculei erect patente semiverticilate, scabruscule, câte 4-5, neegale, cele mai lungi cu timpul expanse. Spicule 2-8-flore, florile cam depărtate, linear-oblonge, truncat-obtuse, obsolet-5-nervate. Glume ovat-lanceolate, acute. Rădăcină fibrasă. Frunze glaucescente, cele mai multe convolute. Ligule oblonge. 4 Pe lângă bălțile din regiunea littoreă aproape de Constanța pe malul bălții dela Tabăcărie.

Genul *Hordeum* Tournef.

Hordeum Tournef. (Orz). Spicule uniflore cu rudimentul pediceliform a unei al doilea flori, plan-convexe, reunite câte 3 în excavațiunile rachisului și dispuse în spic dens; glume aproape egale, lanceolate, subulate, așezate în același plan ca și flórea; glumela inferioară lanceolată, convexă pe

spinare, aristată cel puțin în spiculul median al fie-cărui grup; cariopsă oblungă, convexă pe spinare, plană și sulcată pe fața internă.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Spicule toate ermafrodite . . . . . H. vulgare L.
 1.* Spiculele laterale masculine . . . . . H. maritimum With.

H. vulgare L. (O. comun. Vulg. Orz). *Spicule toate ermafrodite*, fructifere dispuse în 6 serii, dintre care două de ambele laturi sunt mai proeminente. ☉ Maii-Iunie. Cultivat.

H. maritimum With. (O. maritim). Spic compres, conic. *Spicule laterale masculine*, toate aristate. Glumele tuturor spiculelor scabre, cele interioare ale spiculelor laterale subulat-semilanceolate, celelalte setacee. ☉ Maii-Iunie. Prin locurile năsipose și subsalse din regiunea maritimă: în Peninsula Kaleh aproape de Kara-Nasib.

Genul Elymus L.

Elymus L. (Elim). Spicule plan-convexe, bi-multiflore, reunite câte 2-3 în excavațiunile rachisului și dispuse în spic dens; glume lanceolate, aproape egale, mutice ori aristate, aședate în acelaș plan ca și flórea; glumelă inferióră lanceolată, acuminată, convexă pe spinare, mutică sau aristată; cariopsă convexă pe spinare, lat canaliculată pe fața internă.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Spicule îngemánate, 1-flore, cu un rudiment de o a doua flóre. Planta anuală . . . . E. crinitus Schreb.
 1.* Spicule câte 4, 4-flore. Plantă perenala . . . E. sabulosus M B.

E. crinitus Schreb. (E. [Loc alb]). Frunzele plane, pe fața superióră vilóse. Vagine glabre. Spic erect. *Spicule îngemánate 1-flore*, cu un rudiment de o a doua flóre. Glume drepte, linear-subulate, aristate. Glumela inferióră scabră, aristată, arista mult mai lungă decât glumela. *Plantă anuală*. ☉ Maii. În pășunile uscate din munții stíncoși dela Greci, rară.

E. sabulosus M. B. (E. de năsipuri). Frunzele la urmă convolute. Spic elongat, indesuit. *Spicule câte 4, 4-flore*, mai lungi decât intermediile pedunculului comun. Glume lanceolate, acuminat, glabre, nervate, subegal de lungi cu florile, în partea inferioară pubescent, iară spre vîrf glabre, nervure pe dos 2-3 convexe și proeminule. *Plantă perenală*. 4 [Loc alb]. In regiunea maritimă prin dune pretutindenea.

Genul *Ægilops* L.

Ægilops L. (Egilops). Glume equilaterale, rotunđite pe spinare, necarenate; glumelă inferioară necomprimată lateral la vîrf. (Restul ca la *Triticum*).

E. cylindrica Host.; *Æ. caudata* L. (E. cilindrică). Spic cilindric, elongat, strict, compus din 5-11 spicule. Glume glabre, uniaristate, aristele spiculelor inferioare abbreviate, ale celor terminale foarte lungi. Glumela inferioară tridentată, dintele intermediu escurinte în o mucronă orî în o aristă foarte scurtă, dinții laterali obtusiusculi. [Loc alb]. Maiu-Iunie. Pășuni năsipose, stepe, locuri aride: la Constanța, rară.

Genul *Triticum* Tournef.

Triticum Tournef. (Grău). Spicule plan-convexe, solitare în excavațiunile rachisului, reunite în spic dens; 2-5 flori în fie-care spicul, cele superioare masculine; glume egale, ventricose, plurinerviate, carenate, trunchiate sau rotunđite la vîrf, mai scurte decât florile; glumelă inferioară inequilaterală, ovală, foarte concavă, ventricosă, mucronată sau aristată; cariopsă obscur tri-tetragonă, îngust sulcată pe fața internă, neapendiculată.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Spicule ventricos-turgide. Spic tetragonal . . *T. sativum* Lam.
- 1.* Spicule nu ventricos-turgide.
2. Spic distic.
3. Spicule sub-5-flore. Rădăcină repentă.
4. Valvele glumelor oblonge, 5-7 nervate, foarte obtuse orî truncate . . . . . *T. intermedium* Host.
- 4.* Valvele glumelor lanceolate și acuminat, 5-nervate . . . . . *T. repens* L.
- 3.* Spicule 5-10-flore. Valvele glumelor 9-nervate.

- Rădăcină fibrôsă, cespitosă . . . . . *T. elongatum* Host.
 2.* Spic compres-distic. Spicule pectinat-patente.
 Valvele glumelor 3-nervate . . . . . *T. cristatum* Schreb.

T. sativum Lam.; *T. vulgare* Vill. (G. cultivat. Vulg. Grău). Spic tetragonal, imbricat, pedunculul comun tenace. Spiculele mai adeseori 4 floare. Glume ventricose, ovate, truncate, mucronate, sub vîrf comprese, dosul rotundat-convex, nervura obtus-proeminulă. Fructe libere. ☉ Iunie. Cultivat.

T. intermedium Host.; *T. glaucum* Desf.; *T. junceum* Host. non L. (G. intermediar. Vulg. [Loc alb]). Spic distic. *Spicule sub-5-flore*, apropiate, cele inferioare puțin depărtate. *Valvele glumelor oblonge, 5-7-nervate, foarte obtuse ori truncate*, de jumătate mai scurte decât spicul. Flori foarte obtuse, mutice ori aristate. Pedunculul comun setulos-scabru. Frunzele pe fața superioară cu punctul acuti și solitari, scabruscule, mai îmbătrânite convolute. Rădăcină repentă. ♣ Iunie-Iulie. Comună pretutindenea.

T. repens L. (G. tîrîtor. Vulg. *Pir*). Spic distic. *Spicule sub-5-flore*. *Valvele glumelor 5-nervate, lanceolate, acuminate*. Flori acuminate ori obtusiuscule, mutice ori aristate. Pedunculul comun mai adese-ori scabru. Frunzele pe fața superioară cu punctul acuti și solitari, mai mult sau mai puțin scabre. Rădăcină repentă. ♣ Iunie-Iulie. Comună pretutindenea.

Variază :

a. arvense [loc alb]; *Agropyrum firmum* Prsl. Flori mutice, obtuse.

β . dumetorum [loc alb]; *Triticum dumetorum* [loc alb]. Flori mucronate.

γ . Leersianum [loc alb]. *Triticum Leersianum* [loc alb]. Flori aristate.

T. elongatum Host.; *T. rigidum* Schrad. (Grău elongat. Vulg. [Loc alb]). Spic distic. *Spicule 5-10-flore*, cele inferioare depărtate, cele superioare apropiate. Glume oblonge, 9-nervate, lat truncate și foarte obtuse, de jumătate cât spicul. Flori foarte obtuse, mutice. Pedunculul comun setos-scabru. Frunze pe fața superioară foarte scabre cu setul solitari. *Rădăcină fibrôsă, cespitosă, fără stolonii*. ♣ Iulie-August. Prin năsipurile din regiunea maritimă: dunele dela Constanța, Tuzla, Mangalia, etc.

T. cristatum Schreb.; *T. imbricatum* M. B.; *Agropyrum cristatum* P. B. (G. *crestat.* Vulg. [Loc alb]). Spic oval orî oblong, compres, distic. *Spicule* linear-lanceolate, glabre orî hispide, tri-multiflore, *pectinat-patente*. *Valvele glumelor 3-nervate subulate*, deîmpreună cu glumelele scurt aristate. Pedunculul comun flexuos, scabru. Frunzele deîmpreună cu vaginele glabre orî pubescente. Rădăcină fibrôsă și deodată și stoloniferă. Maiü-Iunie. In stepe și pe malurile înalte ale Dunărei (Kakurleni (US); în locuri petröse și calcare: la Constanța către vii, între Medgidia și Cernavoda, la Bașkioi pe Sepelgin, între Tulcea și Malcoci, etc.

Genul Secale Tournef.

Secale Tournef. (Secară). Spicule plan-convexe în excavațiunile rachisului, reunite în spic dens; 2 florî în fie-care spicul cu rudimentul pediceliform a unei a treilea florî; glume apröpe egale, subulate, 1-nerviate, măi scurte decât florile; glumela inferiöră inequilateră, lanceolată, acuminată, mutică saü aristată; cariopsă oblongă, convexă pe spinare, îngust sulcată pe fața internă, terminată la vîrf printr'un appendice vilos.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Peduncul comun tenace. Glume abia orî numai scurt aristate . . . . . S. *cereale* L
- 1.* Peduncul comun fragil. Glume lung aristate. S. *fragile* M. B.

S. cereale L. (S. cultivată. Vulg. *Săcară*. Culm erect, foliat, sub spic vilos. *Peduncul comun tenace*. *Glume* măi scurte decât spicul, *abia orî numai scurt aristate*. ☉ Iunie. Cultivat pretutindenea.

S. fragile M. B.; *S. silvestre* Host; *S. campestre* Kit. (S. fragilă. Vulg. [Loc alb]). Culm erect, până la vîrf vaginat, sub spic vilos. *Peduncul comun fragil, spic matur articulat dehiscent*. *Glume* linear-subulate, *lung aristate*, aristă de 2-3 orî măi lungă decât lamina glumei. Glumela inferiöră fórte lung aristată, arista sa de 5-6 orî măi lungă decât lamina. [Loc alb]. In locurile nêsipöse din regiunea maritimă și din Delta Dunărei; între Măcin și Greci.

CRYPTOGAME VASCULARE

Fam. [Loc alb] **FILICACEE.**

Sporanġi așeđaiți de ordinar pe fața inferióră a frunzelor și apropiați în grupuri (*sori*) rotunde sau ovale, sau în linii drepte sau curbe, nude sau acoperite de o membrană *indusie*, fixată lateral sau prin centru, sessilă sau pedicelată, mai totdeauna încunjurați de un inel elastic vertical sau oblic, deschidându-se regulat sau neregulat; sporă foarte numeroși în fie-care sporange, ovală cu o singură striatiune, sau tetraedri-globuloși cu 3 striatiuni radiante la vîrf.—Erburi perene (în regiunea noastră), cu rizom scurt sau mai mult sau mai puțin elongat, adesea mai mult sau mai puțin sublemnos. Frunze (*fronde*) mai mult sau mai puțin divise, rar întregi, cu pețiol (*rachis*) de ordinar munit la baza sa de solți membranoși, sau de peră scarioși, învîrtite în cîrjă în prefoliațiune (în regiunea noastră).

CONSPECTUL GENURILOR.

1. Soriă nici indusiați, nici acoperiți de marginea involută a frunzelor.
2. Frunzele pe ambele fețe glabre, ori și pe fața inferióră pubescente . . . . . **Polypodium L.**
- 2.* Frunzele pe fața inferióra acoperite cu peră paleacei indesuit imbricați, sub care să află ascunși sori . . . . . **Notholaena R. Br.**
- 1.* Soriă indusiați, ori acoperiți de marginea revolută a frunzelor.

- 3 Sorii indusiați.
4. Sorii lineari, oblongi ori semilunari.
5. Frunzele simple, oblonge, la basă cordate.
Sorii lineari în serii paralele . . . . . *Scolopendrium* Smith.
- 5.* Frunzele 1-3-penate. Indusiul afixat la marginea exterioară a sorilor, la cea interioară liber. *Asplenium* L.
- 4.* Sorii subrotunzi ori orbiculari.
6. Indusiul afixat la centrul sorilor . . . . . *Aspidium* R. Br.
- 6.* Indusiul afixat la marginea sorilor . . . . . *Cystopteris* Bernh.
- 3.* Sorii acoperiți de marginea membranacee a frunzelor . . . . . *Pteris* L.

Genul *Polypodium* Tourn. f.

Polypodium Tournef. (*Polypodium*). Sorii rotunziți, lipsiți de indusiū, împrăștiati săi dispuși în serii regulate.

P. vulgare L. (*P.* comun. Vulg. [Loc alb]). Frunzele după circumferință lanceolate, penatipartite, pinule dela basă spre vîrf mereu descrescînd, apropiate, alterne, linear-oblonge, nedivise, subserrulate. Sorii biseriali. Stipitele glabru. 4 Iunie-Iulie. [Loc alb]. Prin crăpăturile stîncilor: în pădure la Admacia (US.), pe muntele Consul lîngă Alibeikioi și în munții dela Greci (Tuțuiatu, etc.).

Genul *Nothoclaena* R. Br.

Nothoclaena R. Br. (*Notoclenă*). Sorii dispuși în o linie marginală continuă sau intreruptă, lipsiți de indusiu și cu totul acoperiți de setele săi perii soldoși ai frondei. — Fronde bipinnatipartite.

N. Maranthae R. Br.; *Gimnogramma Maranthae* Mat.; *Ceterach Maranthae* DC.; *Acrostichum Maranthae* L. (*N. Maranthae*). Frunzele bipenate, pinulele linear-oblonge, obtuse, pe fața inferioară cu perii paleacei indesuit imbricate, întregi, ori cele infime la basă lobulat penatifide. Stipitele paleaceu-përos. [Loc alb]. Prin locurile stîncose din munții dela Greci (vîrfu Tuțuiatului) și pe stîncile din vîrfu muntelui Consul

Genul *Scolopendrium* Sm.

Scolopendrium Sm. (*Scolopendriu*). Sorii lineari, elongați, paraleli, oblic transversali între nervura mediană și marginea limbului, acoperiți de un indusiū membranos care se deschide în mijlocul său după o linie longitudinală.

S. officinarum Swartz; *S. vulgare* Symons; *Asplenium Scolopendrium* L. (*S. officinal.* Vulg. *Limba vecineî*; *Limba cerbuluî*, *Navalnic*). Frunzele lanceolate, orî oblong-lanceolate, la basă cordate. [Loc alb]. Prin pădurile stincóse și umbróse din munți. Fórte rară.

Genul *Asplenium* L.

Asplenium L. (*Aspleni*). Sorî linearî sau oblongî, împrăsciați pe nervurile secundare, acoperiți de un indusiú linear sau oblong, fixat prin marginea sa marginală, liber pe marginea sa internă (corespunđend nervurei) care să răsfrînge în afară.

CONSPECTUL SPECIILOR.

1. Frunzele penate.
2. Frunzele simplu penate. Stipitele și pețiolul comun brun și lucitor . . . . . *A. Trichomanes* L.
- 2.* Frunzele 2-3 penate.
3. Frunzele după configurațiune deltoideú-oblonge. Indusiul pe marginî întreg . . . *A. Adiantum nigrum* L
- 3.* Frunzele după configurațiune triangular-ovate. Indusiul pe marginî lacerat fimbriat . . . . . *A. Ruta muraria* L.
- 1.* Frunzele composite din 2-4 foliole pețiolate . . . . . *A. septentrionale* Sw.

A. *Trichomanes* L. (A. [Loc alb]). *Frunzele* după configurațiune *lanccolat-lineare*, spre ambele capete mai îngustate, *simplu penate*, pinule ovale și subrotunde, repande și crenulate, la basă truncate orî subcuneate. Stipitele glabru. Pețiolul comun cu o margine îngustă scariósă și denticulată. Stipitele și cu pețiolul comun brun și lucitoriú. 4 Vara. Prin crăpăturile stîncilor calcare: la mănăstirea Cocos (Oglinda); în munții dela Greci (Tuțuiatu). la Bașkioi pe muntele Sepegin; la Alibeikioi pe muntele Consul, etc.

OBSERVARE. — *A. viride* Huds. diferă prin pețiolul comun care este fără marginî scarióse și care deodată cu stipitele în partea sa superióră este verde (și nu brun).

A. *Adiantum nigrum* L. (A. *Adiant negru*). *Frunzele* după configurațiune *deltoideú-oblonge*, acuminate, *lucitóre*, *bipe-*

nate, la basă subtripenate, pinulele dela basă spre vârful frunzei mereu descrescând, penilile ovate, acut-serrate, spre basă cuneate și de tot întregi, cele superioare confluențe. *Indusiul pe margini întreg.* ♁ Vara. Fôrte rară la Cincirova (US.).

A. Ruta muraria L. (A. Rută de ziduri). *Frunzele după configurațiune triangular-ovate, bi-tripenate*, penilile ovate orî oblong-obovate, întregi orî sublobate, dinainte crenulate. *Indusiul pe margini lacerat-fimbriat.* ♁ Vara. Comună pe stîncile calcare. Sepelgin, Ienissala, Adam-Klysi.

A. septentrionale Swartz; *Acrostichum septentrionale* L.; *Scolopendrium septentrionale* Roth.; *Acropteris septentrionale* Link.; *Blechnum septentrionale* Wallr. (A. septentrional). Frunzele lung stipitate, fie-care compusă din 2-4 foliole pețiolulate, foliolele lineare orî linear-lanceolate, la basă de tot întregi, pe margini 1-2-dentate, dinții lineari, iară la vârful neegal incis-tridentate. ♁ Vara. Pe stîncile calcare din munți: muntele Consul; la Greci pe Țuțuiatu, la Cocos pe Oglinda.

Genul *Aspidium* R. Br.

Aspidium R. Br. (Aspidiu). Sorii rotunzi, împrăsciați sau dispuși în serii regulate, acoperiți de un indusiū orbicular, peltat, fixat numai prin centrul sîu și liber de jur împrejurul sîu.

CONSPECTUL SPECIILOR

1. Penile frunzelor linear-lanceolate, penilile de tot întregi orî și repande, cele fertile cu marginile revolute . . . . . A. *Thelypteris* Sw.
- 1.* Penile frunzelor lanceolate, penilile denticulate, cele fructifere nerevolute . . . . . A. *Filix mas* Sw.

A. Thelypteris Swartz; *Polystichum Thelypteris* Roth.; *Polypodium Thelypteris* L. (A. Thelypter). Frunzele neglanduloase, penate, penile linear-lanceolate, penatipartite, *penilile* oblonge, acutiuscule, de tot întregi orî și repande, la frunzele fertile marginea revolută. Sorii în discul penilelor biseriați, la urmă confluenți. Rhizomă repentă. ♁ Iulie-August. Fôrte comună în regiunea alluv. Dunărei și mai cu sémă în Deltă la Kara-Orman.

A. *Filix mas* Swartz; *Polystichum Filix mas* Roth.; *Polypodium Filix mas* L.; *Lastrea Filix mas* Prsl. (A. Ferigă masculă. Vulg. *Ferigă*, [loc alb]). Frunzele după configurațiune eliptic-oblonge, penate, penile lanceolate, acuminate, penatipartite, *penilile* glabre, orî pe fața inferiôră la cîsta medie dispars paleacee, oblonge, obtuse orî subtruncate, alipit-la vîrf însă neegal-denticulate, denticuliî muticî. Sorîi biserialî ocupând discul penilelor dela basă pînă preste jumătate. Stipitele deîmpreună cu pețiolul comun paleaceu. 4 Iulie-August. Rară în regiunea silvatică la Urlîia și la Grecî pe Țuțuiatu.

Genul *Cystopteris* Bernh.

Cystopteris Bernh. (Cistopteridă). Sorî oblongî-subrotunđî saũ suborbicularî, împrăsciați saũ dispuși în serîi regulate, acoperiți de un indusiũ subțire, fôrte fugace, lanceolat saũ subreniform, fixat prin una din marginile sale de nervură, liber pe marginea sa marginală.

C. *fragilis* Bernh.; *Polypodium fragile* L. (C. fragilă). Frunzele bipenate, după configurațiune oblonge orî lanceolate, părechea infimă a penilor mai scurtă decăt cea ce imediat urmêză mai sus, penilele inferiøre lobulat-penatifide orî la basă penat partite, lobuliî obovați, ovați, orî oblong-ovați, denticulați orî dentați, dințiî acutiuseculî. 4 Vara. Rară pe stîncî la Grecî pe Țuțuiatu.

Genul *Pteris* L.

Pteris L. (Pteridă). Sorî linearî, dispuși în serie continuê cu marginea segmentelor, acoperiți de un indusiũ continuu cu marginea segmentelor, liber pe laturea sa internă.

P. *aquilina* L. (P. aquilină). Frunzele tripenate, penilile oblong orî linear-lanceolate, obtuse, marginile revolute, întregî, cele infime penatifide. 4 Vara. Fôrte rară: în Deltă la Kara-Orman.

Fam. [Loc alb] **EQUISETACEE.**

Sporangiî toți asemenea, membranoși, unilocularî, deschîdîndu-se printr'o crêpătură longitudinală, aședați la fața in-

ferioră a unor receptacule în formă de soldți peltați, pedicelați, dispuși pe mai multe verticile apropiate în formă de con sau de spic la vârful tulpinei sau a ramurilor. Spori membranoși, liberi, subsferici, muniți fie care la baza lor de 2 filamente (*elaterii*) dispuse în cruce și dilatate în spatulă la extremitățile lor libere, învârtite în spirală în jurul sporului sub influența umidității, desvâlinindu-se cu elasticitate prin uscăciune. — Erburii perene, terestre sau crescând în apă, cu rizom elongat, tîrîtor, adesea ramos; tulpine fistuloase, articulate, munită cu o despărțitură transversală la fie-care nod, sepate de sulcuri profunde aproape netede, simple sau ramóse, totdeauna prevădute la noduri de tece membranóse, dentate la vîrf și formate din atâtea foliole connate cîtî dinți sunt, interioare în raport cu ramurile când acestea există, ramuri verticilate, asemenea cu tulpina, dar cu sulcuri tot-deauna mai puțin numeroase, eșînd dintr'ó mică t́ecă ce nasce la baza fie-cáruí sulc din t́eca tulpinei; epidermă acoperită de stomate dispuse în serii regulate.

Genul *Equisetum* Tournef.

Equisetum Tournef. (*Equiset*). Caracterele familiei.

CONSECTUL SPECIILOR.

1. Tulpinile fructifere neconforme cu cele sterile; cele fructifere precoce.
2. Vaginele tulpinelor mai scurte decát internodiile, cu 8-12 dinți, adeseorî coherenți. Tulpinile sterile cu 8-12 ramuri verticilate, ramuri 4-angulare și vaginele lor cu 4 dinți. *E. arvense* L.
- 2.* Vaginele tulpinelor fructifere de lungimea internodiilor, cu 20-40 dinți. Tulpinile sterile cu 20-40 ramuri verticilate, și vaginele lor cu 4-5 dinți . . . . . *E. Telmateja* Ehrh.
- 1.* Tulpinile fructifere conforme cu cele sterile și ambele coetance.
3. Tulpinile suprateranee anuale, fructifere și sterile de tot simple, orî la internodiile medie și superioare ramificate. Spic obtus . . . *E. limosum* L.
- 3.* Tulpinile suprateranee perenale, fructifere și sterile dela basă pánă către mijloc ramificate, ramuri solitare orî 2-9 verticilate, de comun fórte lungi. Spic acuminat-mucronat. *E. ramosissimum* Desf

E. arvense L. (E. [Loc alb]). Tulpină fructiferă precoce, foarte simplă. Vaginele turbinat-tubuloase, pe partea superioară scarioase, cu aproape 8 dinți lanceolați, acuti, din parte coerenti. Tulpina sterilă mai târziu dezvoltată verticilat-ramificată, ramuri 4-angulare, simple ori câte odată erași ramificate. Vaginele acestora 4-dentate. Spic obtus. 4 Aprilie-Maiu. In tota Dobrogea.

Variază:

β. *nemorosum* A. Br. Tulpină sterilă erectă, mai înaltă, în partea inferioară în distanță lungă nudă (fără ramuri), ramuri foarte lungi, orizontal-ori recurbat-patente, simple ori erași puțin ramificate. [Loc alb]. In padurele umede din regiunea silvatică.

E. Telmateja Ehrh.; *E. cburneum* Roth. (E. [Loc alb]). Tulpină fructiferă precoce, foarte simplă. Vaginele turbinat-tubuloase, pe partea superioară scarioase, 20-40-dentate, dinții subulat-setacei. Tulpina sterilă mai târziu dezvoltată, verticilat-ramificată, ramuri simple. Vaginele acestora 4-5-dentate. Spic obtus. [Loc alb]. Mănăstirea Cilick.

E. limosum L. E. [Loc alb]. *Tulpinele fructifere și sterile conforme*, foarte simple ori ramificate, cu 10-20 strie superficiale, iar în stare uscată profund striate. Vaginele cilindrice, strimte, la vîrf puțin mai lărgite, 10-20-dentate, dinții lanceolați-subulați, foarte îngust membranaceu marginati. Ramuri simple, 5-6-angulate. Vaginele acestora 5-6-dentate. *Spic obtus.* 4 Vara. [Loc alb]. In tota Dobrogea.

E. ramosissimum Desf.; *E. ramosum* Sch. (E. foarte ramos. Vulg. [Loc alb]). *Tulpinele fructifere și sterile conforme*, 8-15 costate, costele fără linie dorsală impresă. Ramuri solitare, ori câte 2-9 verticilate. Vaginele convex-costate, ale ramurilor turbinate, înfășurând numai lax internodiul, 6-8-dentate, dinții la mijloc convexi și cu o linie impresă, ori și 4-striați și terminați cu o acumină inoposită, lanceolat-subulată și membranacec. *Spic acuminat-mucronat.* [Loc alb]. In regiunea Danubială inferioară.

Fam. [Loc alb]. SALVINIACEE.

Sporangi de două feluri, unii mai mari, formând spori fe-

melii *macrosporii*), alții mai mici formând sporii masculii (*microsporii*), produși de o porțiune diferențiată a unei frunze care se îndoiesce în jurul lor și-i învălesce în o capsulă cu totul închisă, numită *sporocarp*. Sporocarpii 4-8, (în regiunea noastră) purtați către baza fie-cărei frunze submergiate, scurt pedicelați, globuloși, membranoși, muniți cu 9-14 coste, meridiane, ce corespund atâtor canale aerifere săpate între cele două strate celulare ce compun perețele, puțin vilozii pe fața externă, și prevăduți de stomate pe cea internă, uniloculari și indelișcenți. Din fundul sporocarpului se ridică până către centru o colônă umflată în măciucă, care poartă sporangii la vîrf. Aceeși frunză poartă de odată sporocarpii cu microsporangii și sporocarpii cu macrosporangii; cei d'întâi cuprind microsporangii numeroși sferici și lung pedicelați; cei de al doilea nu conțin decât un mic număr de macrosporangii ovoidi și scurt pedicelați. Microsporangii cuprind fie-care 64 de microspori tetraedrici, vîrîți într'o substanță gelatinosă învîrtoșată, dar impregnată de aer, și formând ast-fel o singură massă. Macrosporangii nu conțin fie-care decât un singur enorm macrospor, încunjurat de asemenea de o pătură gelatinosă, rezistentă și éráși săpată de vacuole pline de aer (*epispor*), cu mult mai grosă la vîrf decât pretutindenea aiurelea, și care să crapă acolo în 3 valve.—Plante erbacee, perene, aquatice, înotând liber pe suprafața apelor stagnante, cu rizom subțire, cu frunze verticilate câte 3 la fie-care nod; cele 2 superioare la început involutate, ovale, întregi, și scurt pețiolate, întindîndu-se în aer la suprafața apei; cea inferioară să împlântă vertical și să divide într'o tufă de segmente înguste prevădute de peri lungi absorbânți, luând astfel aspectul și îndeplinind chiar rolul unei rădăcinii cu radicelele sale, de vreme ce sunt cu totul lipsite de rădăcină (în regiunea noastră). Fiind-că verticilele alternéză, fața dorsală a tulpinei poartă 4 rînduri de frunze aeriane, asimilatôre, și fața sa ventrală 2 rînduri de frunze aquatice, absorbante.

Genul *Salvinia* Michel.

Salvinia Michel. (Salvinie. Caracterele familiei.

S. natans Hoffm.; *Marsilia natans* L. (S. innotătoare). Frunzele eliptice, obtuse, pe fața superioară stelat-hispidule. Sporocarpiile glomerate, inserate către baza fie-cărei frunze submergiate radiceiforme. Plantă liberă natantă pe apă. ♀ Iunie-August. [Loc alb]. În regiunea aluv. Dobrogei, mai cu seamă în Delta Dunărei foarte abundentă (US).

CUPRINSUL

	Pag.
<i>Prefața de Sabba Stefanescu . . . . .</i>	V
<i>Premiarea opereii — Raportul Comisiunii . . . . .</i>	IX
Fam. II. — Berberidee.	1
Genul <i>Berberis</i> L.	•
» <i>Leontice</i> L.	2
Fam. III. — Nympheacee.	
Genul <i>Nymphaea</i> L.	3
» <i>Nuphar</i> Sm.	
Fam. IV. — Papaveracee	4
Genul <i>Papaver</i> T.	
» <i>Glaucium</i> Tourn.	5
» <i>Chelidonium</i> Tourn.	6
Fam. V. — Fumariacee	
Genul <i>Corydalis</i> DC.	7
» <i>Fumaria</i> Tourn.	8
Fam. VI. — Crucifere	9
Genul <i>Hesperis</i> L.	13
» <i>Nasturtium</i> R. Br.	•
» <i>Dentaria</i> Tourn.	15
» <i>Arabis</i> L.	16
» <i>Diplotaxis</i> DC.	17
» <i>Brassica</i> L.	18
» <i>Sinapis</i> L.	19
» <i>Barbarea</i> R. Br.	
» <i>Erysimum</i> L.	20
» <i>Sisymbrium</i> L.	21
» <i>Conringia</i> Rehb.	23
» <i>Alliaria</i> Adans.	
» <i>Syrenia</i> Andrz.	24
» <i>Turritis</i> L.	
» <i>Crambe</i> Tourn.	25
» <i>Cakile</i> Tourn.	•

	Pag.
Genul <i>Chorisporea</i> DC.	26
<i>Raphanus</i> L.	
<i>Rapistrum</i> Boerh.	27
<i>Euclidium</i> R. Br.	28
<i>Isatis</i> L.	
» <i>Iberis</i> L.	
<i>Lepidium</i> L.	29
<i>Thlaspi</i> Dill.	30
<i>Camelina</i> Crantz.	31
<i>Cochlearia</i> L.	32
<i>Alyssum</i> L.	
<i>Berteroa</i> DC.	55
<i>Meniocus</i> Desv.	
<i>Erophila</i> DC.	36
» <i>Draba</i> L.	
<i>Lunaria</i> L.	
<i>Peltaria</i> L.	37
<i>Senebiera</i> Poir.	
<i>Capsella</i> Vent.	38
<i>Bunias</i> L.	39
<i>Clypeola</i> L.	
<i>Neslia</i> Desv.	40
<i>Calepina</i> Desv.	
Fam. VII. — Cistinee	
Genul <i>Helianthemum</i> Tournef.	
Fam. VIII. — Violariee	41
Genul <i>Viola</i> Tournef.	42
Fam. IX. — Resedacee	45
Genul <i>Reseda</i> Tournef.	46
Fam. X. — Droseracee	47
Genul <i>Aldrovanda</i> Monti	
Fam. XI. — Frankenjacee	48
Genul <i>Frankenia</i> L.	
Fam. XII. Polygalee	49
Genul <i>Polygala</i> Tournef.	
Fam. XIII. — Caryophyllee	50
Genul <i>Dianthus</i> L.	52
<i>Gypsophila</i> L.	55
<i>Saponaria</i> L.	56
<i>Cucubalus</i> Tournef.	57
<i>Silene</i> L.	»
<i>Agrostemma</i> L.	63
<i>Lychnis</i> Tournef.	»
» <i>Viscaria</i> Roehl.	»

	Pag.
Genul <i>Melandrium</i> Roehl.	63
» <i>Githago</i> Desf.	64
» <i>Buffonia</i> Sauvage	65
» <i>Cerastium</i> L.	65
» <i>Alsine</i> Wahl.	66
» <i>Moehringia</i> L.	68
» <i>Holosteum</i> L.	68
» <i>Spergularia</i> Pers.	69
» <i>Arenaria</i> L.	70
» <i>Stellaria</i> L.	71
» <i>Malachium</i> Fr.	72
Fam. XIV. <i>Paronychiacee</i>	
Genul <i>Paronychia</i> Tournef.	73
» <i>Herniaria</i> Tournef.	73
» <i>Scleranthus</i> L.	74
Fam. XV. — <i>Portulacacee</i>	75
Genul <i>Portulaca</i> Tournef.	75
Fam. XVI. — <i>Tamariscinee</i>	76
Genul <i>Tamarix</i> Desv.	76
Fam. XVII. — <i>Hypericinee</i>	77
Genul <i>Hypericum</i> Tournef.	77
Fam. <i>Malvacee</i>	78
Genul <i>Lavatera</i> L.	79
» <i>Althaca</i> L.	80
» <i>Alcea</i> DC.	81
» <i>Malva</i> Tournef.	81
» <i>Hibiscus</i> L.	82
» <i>Abutilon</i> Gaertn.	82
Fam. <i>Tiliacee</i>	83
Genul <i>Tilia</i> Tournef.	83
Fam. <i>Linee</i>	84
Genul <i>Linum</i> Tournef.	84
Fam. <i>Acerinee</i>	85
Genul <i>Acer</i> Tournef.	86
Fam. <i>Ampelidee</i>	87
Genul <i>Vitis</i> Tournef.	87
Fam. <i>Geraniacee</i>	88
Genul <i>Geranium</i> Tournef.	88
» <i>Erodium</i> L'Hérit.	91
Fam. <i>Zygophylleo</i>	92
Genul <i>Zygophyllum</i> L.	93
» <i>Tribulus</i> L.	93
Fam. <i>Rutacee</i>	94

	Pag.
Genul Haplophyllum Juss.	94
Peganum L.	95
Dictamnus L.	
Fam. Celastrinee	96
Genul Staphylea L.	
Evonimus Tournef	97
Fam. Rhamnee	
Genul Paliurus Tournef	98
» Rhamnus L.	»
Fam. Terebintacee	99
Genul Rhus L.	100
Fam. Papilionacee.	»
Genul Genista Tournef	102
Cytisus L.	103
Ononis Tournef	104
Vicia Tournef	105
Ervum L.	109
Lathyrus Tournef	110
Orobus L.	112
Coronilla Tournef	113
Onobrychis Tournef	114
Oxytropis DC.	115
Astragalus Tournef	
Galega Tournef	120
Glycyrrhiza L.	
Colutea L.	121
Lotus L.	
Dorycnium Tournef	122
Trifolium Tournef	123
Medicago Tournef	128
Melilotus Tournef	131
Trigonella L.	132
Fam. Rosacee.	133
Genul Amygdalus Tournef	134
Prunus Tournef	
Spiraea L.	136
Rubus Tournef	137
Geum L.	
Potentilla L.	138
Fragaria Tournef	143
Rosa Tournef	
Poterium L.	145
Pyrus Tournef	146
Cotoneaster Medik	147
Crataegus L.	

	Pag.
Genul Sorbus Tournef	148
Fam. Cucurbitacee	»
Genul Cucurbita L.	149
» Cucumis L.	»
» Bryonia Tournef	»
» Ecbalium C. Rich.	150
Fam. Onagrariee	»
Genul Epilobium L.	151
» (E)nothera L.	153
Circaea Tournef	.
Trapa L.	154
Fam. Haloragee.	»
Genul Myriophyllum Vaill	.
Fam. Lythrariee	155
Genul Lythrum L.	156
Fam. Crassulacee	157
Genul Crassula L.	.
» Sempervivum L.	158
Sedum Tournef	»
Fam. Saxifragee	159
Genul Saxifraga L.	»
» Ribes L.	160
Fam. Umbelifere	»
Genul Eryngium Tournef	163
Sanicula Tournef	.
» Daucus Tournef	164
» Orlaya Hoffm.	.
Caucalis Tournef	165
Turgenia Hoffm.	.
» Torilis Adans	166
» Scandix Tournef	167
Anthriscus Hoffm.	»
» Echinophora L.	168
Ferulago Koch.	.
» Tordylium Tournef	169
Peucedanum Tournef	.
Heracleum L.	171
Pastinaca Tournef	172
Siler Scop.	»
» Levisticum Koch.	173
Angelica Tournef	»
Conium L.	174
Cachrys L.	»
» Chaerophyllum Tournef	»

	Pag.
Genul <i>Physocaulus</i> Tausch.	175
<i>Foeniculum</i> Tournef.	176
» <i>Anante</i> Tournef.	»
» <i>Seseli</i> L.	»
» <i>Pimpinella</i> L.	179
» <i>Trinia</i> Hoffm.	180
» <i>Apium</i> Hoffm.	»
» <i>Bupleurum</i> Tournef.	181
» <i>Cicuta</i> L.	182
» <i>Falcaria</i> Riv.	»
» <i>Sium</i> Tournef.	»
» <i>Berula</i> Koch.	183
» <i>Lophosciadium</i>	»
Fam. Composee	»
Genul <i>Cichorium</i> Tournef.	188
» <i>Scolymus</i> L.	»
» <i>Lapsana</i> Tournef.	189
» <i>Hypochoeris</i> L.	»
» <i>Tragopogon</i> Tournef.	»
» <i>Scorzonera</i> Tournef.	191
» <i>Podospermum</i> DC.	192
» <i>Picris</i> Juss.	»
» <i>Leontodon</i> L.	193
» <i>Lagoseris</i> M. B.	»
» <i>Chondrilla</i> Tournef.	194
» <i>Taraxacum</i> Hall.	»
» <i>Lactuca</i> Tournef.	195
» <i>Mycelis</i> Cass.	196
» <i>Sonchus</i> Tournef.	»
» <i>Mulgedium</i> Cass.	198
» <i>Crepis</i> L.	»
» <i>Hieracium</i> Tournef.	200
» <i>Echinops</i> L.	203
» <i>Onopordon</i> Vaill.	204
» <i>Carlina</i> Tournef.	»
» <i>Xeranthemum</i> Tournef.	205
» <i>Bidens</i> Tournef.	206
» <i>Lappa</i> Tournef.	»
» <i>Crupina</i> Cass.	207
» <i>Centaurea</i> L.	»
» <i>Centrophyllum</i> Neck.	215
» <i>Jurinaea</i> Cass.	216
» <i>Carduus</i> L.	217
» <i>Cirsium</i> Tournef.	218
» <i>Cousinia</i> Cass.	219

	Pag.
Genul <i>Leuzea</i> DC.	219
<i>Senecio</i> Tournef.	220
» <i>Petasites</i> Tournef.	222
<i>Eupatorium</i> Tournef.	
» <i>Linosyris</i> Lob.	223
» <i>Filago</i> Vaill.	»
» <i>Helichrysum</i> Gaertn.	224
» <i>Gnaphalium</i> L.	224
» <i>Micropus</i> L.	225
<i>Carpesium</i> L.	
<i>Artemisia</i> Tournef.	
<i>Tanacetum</i> Tournef.	229
» <i>Tussilago</i> Tournef.	
<i>Pyrethrum</i> Tournef.	»
» <i>Leucanthemum</i> Tournef.	230
» <i>Matricaria</i> Tournef.	231
» <i>Doronicum</i> Tournef.	232
» <i>Solidago</i> L.	
<i>Pulicaria</i> Gaertn.	233
<i>Conyza</i> Less.	»
<i>Inula</i> L.	234
» <i>Corvisartia</i> Mérat	237
<i>Aster</i> Tournef.	»
<i>Erigeron</i> L.	238
<i>Achillea</i> Vail.	»
» <i>Anthemis</i> L.	241
» <i>Helianthus</i> L.	242
Fam. <i>Dipsaceae</i>	»
Genul <i>Dipsacus</i> Tournef.	243
» <i>Cephalaria</i> Schrad.	244
» <i>Scabiosa</i> L.	245
» <i>Cnautia</i> Coult.	246
Fam. <i>Valerianee</i>	»
Genul <i>Valeriana</i> Tournef.	247
» <i>Valerianella</i> Tournef.	»
Fam. <i>Rubiaceae</i>	248
Genul <i>Crucianella</i> L.	249
» <i>Rubia</i> Tournef.	»
» <i>Asperula</i> L.	250
» <i>Galium</i> L.	251
Fam. <i>Caprifoliaceae</i>	256
Genul <i>Adoxa</i> L.	»
» <i>Viburnum</i> L.	257
» <i>Sambucus</i> Tournef.	»
Fam. <i>Loranthaceae</i>	258

	Pag.
Genul <i>Viscum</i> Tournef	258
» <i>Loranthus</i> L.	259
Fam. <i>Cornacee</i>	»
Genul <i>Cornus</i> Tournef	260
Fam. <i>Araliacee</i>	»
Genul <i>Hedera</i> Tournef	»
Fam. <i>Ambrosiacee</i>	261
Genul <i>Xanthium</i> Tournef	»
Fam. <i>Campanulacee</i>	262
Genul <i>Phyteuma</i> L.	»
» <i>Campanula</i> Tournef	263
Fam. <i>Oleacee</i>	265
Genul <i>Ligustrum</i> Tournef	266
» <i>Syringa</i> L.	»
» <i>Fraxinus</i> L.	»
» <i>Jasminium</i> Tournef	267
Fam. <i>Asclepiadee</i>	»
Genul <i>Periploca</i> L.	268
» <i>Vincetoxicum</i> Medic	»
» <i>Cynanchum</i> L.	269
Fam. <i>Apocynce</i>	»
Genul <i>Apocynum</i> L.	»
» <i>Vinca</i> L.	270
Fam. <i>Gentianacee</i>	»
Genul <i>Limnanthemum</i> Gmel.	271
» <i>Gentiana</i> Tournef	»
» <i>Erythraea</i> Reneaulme	»
Fam. <i>Convolvulacee</i>	272
Genul <i>Convolvulus</i> Tournef	273
» <i>Cuscuta</i> Tournef	274
Fam. <i>Boraginee</i>	276
Genul <i>Tournefortia</i> L	277
» <i>Heliotropium</i> Tournef	»
» <i>Echium</i> Tournef	278
» <i>Nonnea</i> Medik	279
» <i>Puhnonaria</i> Tournef	280
» <i>Lithospermum</i> Tournef	»
» <i>Cerinte</i> Tournef	281
» <i>Onosma</i> L.	»
» <i>Borago</i> Tournef	282
» <i>Simphytum</i> Tournef	283
» <i>Asperugo</i> Tournef	»
» <i>Echinosperrum</i> Sw.	284
» <i>Cynoglossum</i> Tournef	285

	Pag.
Genul <i>Anchusa</i> L.	285
» <i>Myosotis</i> Dill.	287
» <i>Rochelia</i> Rehb.	283
Fam. Solanee	»
Genul <i>Physalis</i> L.	289
» <i>Solanum</i> Tournef	»
» <i>Lycopersicum</i> Tourn	290
» <i>Capsicum</i> L.	»
» <i>Hyosciamus</i> Tournef	290
» <i>Nicotiana</i> L.	291
» <i>Petunia</i> Juss.	»
» <i>Datura</i> L.	»
Fam. Scrophularinee	292
Genul <i>Verbascum</i> Tournef	»
» <i>Scrophularia</i> Tournef	295
» <i>Gratiola</i> L.	296
» <i>Linaria</i> Tournef	»
» <i>Digitalis</i> Tournef	298
» <i>Veronica</i> Tournef	»
» <i>Melampyrum</i> Tournef	303
» <i>Euphrasia</i> L.	304
» <i>Odontites</i> Dill.	305
Fam. Orobanchee	»
Genul <i>Orobanche</i>	»
» <i>Lathraea</i> L.	307
» <i>Phelipaea</i> Tournef	308
Fam. Labiacee	»
Genul <i>Lycopus</i> Tournef	310
» <i>Salvia</i> Tournef	»
» <i>Mentha</i> Tournef	313
» <i>Sideritis</i> L.	314
» <i>Marrubium</i> Tournef	»
» <i>Origanum</i> Tournef	315
» <i>Thymus</i> Tournef	»
» <i>Satureia</i>	316
» <i>Clinopodium</i> L.	»
» <i>Calamintha</i> Tournef	»
» <i>Lanium</i> Tournef	317
» <i>Leonurus</i> L.	319
» <i>Phlomis</i> L.	»
» <i>Stachys</i> L.	320
» <i>Ballota</i> Tournef	322
» <i>Prunella</i> L.	»
» <i>Galeopsis</i> Tournef	323
» <i>Glechoma</i> L.	»

	Pag.
Genul <i>Nepeta</i> L.	324
» <i>Chaiturus</i> Host.	325
» <i>Betonica</i> Tournef	326
» <i>Scutellaria</i> L.	»
» <i>Ajuga</i> L.	328
» <i>Phleboanthe</i> Tausch.	329
» <i>Teucrium</i> L.	»
Fam. <i>Verbenacee</i>	330
Genul <i>Verbena</i> Tournef	331
Fam. <i>Lentibulariee</i>	331
Genul <i>Utricularia</i> L.	»
Fam. <i>Primulacee</i>	332
Genul <i>Lysimachia</i> Tournef	»
» <i>Anagallis</i> Tournef	333
» <i>Androsace</i> Tournef	334
» <i>Samolus</i> Tournef	335
Fam. <i>Globulariee</i>	»
Genul <i>Globularia</i> Tournef	»
Fam. <i>Plumbaginee</i>	336
Genul <i>Statice</i> Wild	»
Fam. <i>Plantaginee</i>	338
Genul <i>Plantago</i> Tournef	»
Fam. <i>Salsolaceo</i>	341
Genul <i>Salicornia</i> Tournef	342
» <i>Suaeda</i> Forsk	»
» <i>Halimocnemis</i> Mey.	343
» <i>Salsola</i> Gaertn	344
» <i>Polycnenum</i> L	345
» <i>Kochia</i> Roth.	»
» <i>Beta</i> Tournef	346
» <i>Chenopodium</i> Tournef	347
» <i>Blitum</i> Tournef	349
» <i>Atriplex</i> Tournef	350
» <i>Ceratocarpus</i> Buxb.	351
» <i>Eurotium</i>	352
Fam. <i>Amaranthacee</i>	»
Genul <i>Amaranthus</i> Tournef	»
Fam. <i>Polygonee</i>	353
Genul <i>Rumex</i> L.	354
» <i>Polygonum</i> Tournef	357
Fam. <i>Daphnoidee</i>	360
Genul <i>Passerina</i> L.	361
Fam. <i>Santalacee</i>	»

	Pag.
Genul Thesium L.	361
Fam. Ceratophyllee	362
Genul Ceratophyllum L.	363
Fam. Eleagnee	»
Genul Elaeagnus L.	364
» Hippophaë L.	»
Fam. Aristolochiacee	365
Genul Aristolochia Tournef	»
» Asarum Tournef	366
Fam. Euphorbiacee	366
Genul Euphorbia L.	367
» Mercurialis Tournef	372
Fam. Urticacee Benth et Hook.	»
Genul Urtica Tournef	373
» Parietaria Tournef	374
» Ulmus Tournef	375
» Celtis Tournef	376
» Ficus Tournef	»
» Morus Tournef	377
» Humulus L.	»
» Cannabis Tournef	378
Fam. Juglandee.	»
Genul Juglans L.	»
Fam. Cupulifere	»
Genul Carpinus Tournef	379
» Corylus Tournef	380
» Fagus Tournef	»
» Quercus Tournef	»
Fam. Betulacee	382
Genul Alnus Tournef	»
Fam. Salicinee	»
Genul Salix Tournef	383
» Populus Tournef	385
Fam. Gnetacee	»
Genul Ephedra L.	386

MONOCOTYLEDONATE.

Fam. Hydrocharidee	387
Genul Hydrocharis L.	»
» Stratiotes L.	388
Fam. Alismacee	»
Genul Sagittaria L.	389
» Alisma L.	»

	Pag.
Fam. Butomee	389
Genul Butomus Tournef	390
Fam. Joncaginee	»
Genul Triglochin L.	»
Fam. Naiadacee.	391
Genul Potamogeton Tournef	»
» Ruppia L.	393
» ZanicHELLIA Michelli	»
» Zostera L.	794
Fam. Lemnacee	»
Genul Lemna L.	»
Fam. Typhacee.	395
Genul Typha Tournef	396
» Sparganium Tournef	397
Fam. Aroidee	»
Genul Arum Tournef	398
Fam. Orchidee	»
Genul Orchis Tournef	399
» Anacamptis Rich.	402
» Gymnadenia Rich.	»
» Himantoglossum Spreng.	403
» Platanthera Rich.	»
» Epipactis Rich.	404
» Cephalanthera Rich.	»
» Listera R. Br.	405
» Liparis Rich.	»
» Limodorum Tournef	»
» Neottia Rich.	406
Fam.	»
Genul Leucoium L.	»
» Galanthus L.	407
Fam.	»
Genul Iris L.	»
» Crocus L.	409
Fam. Liliacee	410
Genul Asparagus Tournef	411
» Polygonatum Tournef	412
» Convallaria L.	413
» Tulipa Tournef	414
» Fritillaria L.	»
» Asphodelus L.	415
» Phalangium L.	»
» Ornithogalum Tournef	»
» Gagea Salisb.	417

	Pag.
Genul Scilla L.	419
» Allium L.	»
» Muscari Tournef	422
» Nectaroscordium	423
Fam. Colchicacee	424
Genul Colchicum Tournef	»
» Veratrum Tournef	»
Fam. Juncacee	425
Genul Juncus Tournef	»
Luzula DC.	428
Fam. Cyperacee	428
Genul Cyperus Tournef	429
» Schoenus L.	430
» Scirpus Tournef	431
» Carex Micheli	432
Fam. Graminee	437
Genul Zea L.	440
» Andropogon L.	441
» Sorghum Pers.	»
» Digitaria Scop.	442
» Echinochloa P. B.	»
» Panicum L.	443
» Tragus Hall.	»
» Setaria P. B.	»
» Millium Tourn.	444
» Piptatherum P. B.	445
» Phalaris L.	446
» Alopecurus L.	»
» Phleum L.	447
» Crypsis Ait.	»
» Cynodon Rich.	448
» Polypogon Desf.	»
» Stipa L.	449
» Agrostis L.	450
» Calamagrostis Adans.	»
» Phragmites Trin.	451
» Hierochloa Gmel.	»
» Melica L.	452
» Koeleria Pers.	453
» Sclerochloa P. B.	454
» Poa L.	»
» Dactylis L.	456
» Eragrostis P. C.	457
» Bromus L.	458
» Brachypodium P. B.	460

	Pag.
Genul <i>Briza</i> L.	461
• <i>Festuca</i> L.	461
» <i>Glyceria</i> R. Br.	463
» <i>Hordeum</i> Tournef	»
» <i>Elymus</i> L.	»
» <i>Egilops</i> L.	465
» <i>Triticum</i> Tournef	»
» <i>Secale</i> Tournef	467
CRYPTOGAME VASCULARE.	
Fam. <i>Filicacee</i>	468
Genul <i>Polypodium</i> Tournef	469
» <i>Nothoclaena</i> R. Br.	»
» <i>Scolopendrium</i> Sm.	»
» <i>Asplenium</i> L.	470
» <i>Aspidium</i> R. Br.	471
» <i>Cystopteris</i> Bernh.	472
» <i>Pteris</i> L.	»
Fam. <i>Equisetacee</i>	472
Genul <i>Equisetum</i> Tournef	473
Fam. <i>Salviniacee</i>	474
Genul <i>Salvinia</i> Michel.	475

GREȘELI DE TIPAR

Pagina	Rîndul	In loc de	<u>Să se citească</u>
20	15	acuata	arcuata
22	27	cuniformă	conformă
26	7	cuniform	conform
28	5	matică	mutică
45	11	cn	cu
343	17 și 18	Halimoenemis	Halimocnemis

